

Muzeul Digital al Romanului Românesc

revistatransilvania.ro/mdrr

Muzeul Digital al Romanului Românesc

revistatransilvania.ro/mdrr

Acest roman a fost digitizat în cadrul proiectului **ASTRA Data Mining. Muzeul Digital al Romanului Românesc din Secolul al XIX-lea**, inițiat de Revista Transilvania, organizat de Complexul Național Muzeal ASTRA și co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național (AFCN).

Sugestie de citare a arhivei:
Baghiu, Ștefan, Vlad Pojoga, Cosmin Borza, Andreea Coroian Goldiș, Daiana Gârdan, Emanuel Modoc, David Morariu, Teodora Susarenco, Radu Vancu, Dragoș Varga. *Muzeul Digital al Romanului Românesc: secolul al XIX-lea*. Sibiu: Complexul Național Muzeal ASTRA, 2019.
http://revistatransilvania.ro/mdrr

This novel was digitized for the project **ASTRA Data Mining. Muzeul Digital al Romanului Românesc din Secolul al XIX-lea**, initiated by Revista Transilvania, organized by ASTRA National Museum Complex and co-financed by The National Cultural Fund Administration (AFCN).

Citation suggestion:
Baghiu, Ștefan, Vlad Pojoga, Cosmin Borza, Andreea Coroian Goldiș, Daiana Gârdan, Emanuel Modoc, David Morariu, Teodora Susarenco, Radu Vancu, Dragoș Varga. *The Digital Museum of the Romanian Novel: The 19th Century*. Sibiu: Complexul Național Muzeal ASTRA, 2019.
http://revistatransilvania.ro/mdrr

MUZEUL ASTRA
COMPLEXUL NAȚIONAL MUZEAL ASTRA

CONSILIUL JUDEȚEAN SIBIU

PROIECT CO-FINANȚAT DE:
Administrația Fondului Cultural Național

ULBS
Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

38961-10

UNUL SCAPĂ, ALTUL PIERE.

NARAȚIUNE ROMANTICĂ

ALCĂTUITĂ

DE

THEOCHAR ALEXI.

BRAȘOV,

TIPOGRAFIA ALEXI.

1891.

1*

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

INTRODUCERE.

Sórele asfinţise, dar aerul nu sĕ rĕcorise, ci căldura tropicală, care mĕ topise peste ḑi urma a-mĭ stórce mereu sudorile in şiróie, de şi stam nemişcat pe aşternut şi cu ferestrile deschise. Dogórea sĕ incuibase in camera mea, ér pe feréstră nu intra nicĭ o rĕcóre, ci numai sonurile unei musicĭ naţionale, care desfăta în o grădină de sub ferestrile melĕ pe insetoşaţiĭ locuitorĭ ai mahalalei din Bucurescĭ, unde sórtea mĕ silise să stau in acea ḑi din luna Iui cuptor.

Mĕ incercam să adorm. Peste putinţă! Corpul îmĭ ferbia şi musica îmĭ chinuia sufletul în un mod nespus de grozav. Credeam, că va trebui să nebunesc. Dar in fine obosala învinse. Aţipiĭ. De o dată o fanfară resunĕtóre mĕ făcu sĕ sar speriat din pat. Arde, séu e vr'o rĕscólă? mĕ intrebai eu, revenindu-mĭ indată in tótă firea mea. Dar apoĭ mĕ orientai, îmĭ adusei a minte, că sunt in Bucurescĭ şi că acele fanfare veniau din curtea casarmei alăturate.

„Fiă orĭ ce-a fi, nu mai stau, plec!“ exclamai furios, căcĭ de şi eram in zorĭ de ḑile, pe fruntea-mĭ incruntată rourau din nou picăturĭ de sudóre.

Impachetai iute, îmĭ luai puţinul bagagiŭ in mână, pogorîĭ scara, deşteptai pe portar, îĭ plătiĭ şi eşind pe stradă, mĕ aruncai in prima birjă ce mi sĕ arătă şi: „mişcă băete la gara de nord.“

Adierea aerului pe care-l respiram in cursa mea mĕ rĕcoria puţin, mi sĕ făcea ca şi când mĭ-ar veni solie fericitóre din spre scumpiĭ mei Carpaţi.

Orologiul garei arăta numai cincĭ minute peste cincĭ óre diminéţa când sosiĭ. Trenul accelerat pentru Predeal pleca numai la şépte óre şi jumĕtate.

Timpul îmĭ trecu insă fórte de grabă, căcĭ avui

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ocasiune a face diferite studiĭ psichologice şi a constata multe particularităţĭ interesante, intre care nu voi numĕra insă pe acel nefericit redactor al pretinsului jurnal „Turnul Babilonului“, care sub masca „extasiărei“ exercita ruşinósa meserie a cerşitoriei.

La primul semnal dat pentru plecarea trenului meu, mĕ urcai in un wagon, unde intrai in un compartiment in care era numai un singur domn. Peste puţin veni şi un preot ţicênd: „dincolo sunt cocóne, mai bine stau aici!“ Nicĭ eu, nicĭ streinul nu-ĭ replicarăm nimic.

Preotul n'apucase încă a sĕ aşeţa bine, când étă că ne veni şi o damă; era soţia primului călător.

Părintele Nicolae sĕ uitâ pe sub sprîncenele sale la damă. Examenul sĕu păru a-l fi mulţămit.

In adevĕr dama era o fiinţă fórte simpatică.

Mergea cu soţu-sĕu la băi... Marienbad, Karlsbad, apoi in Pirenee!

Mai cercetase odată Spania, asistase la o „cursă de taurĭ“ şi ne făcu o descriere atât de interesantă despre cele vĕţute in cât remaserăm uimiţĭ .... eu unul cel puţin primiĭ o impresiune atât de adêncă incât nu putui uita mult timp imaginele ce ni le desfăşorase simpateca dómnă dinaintea ochilor noştri sufletescĭ.

Atât de mult mĕ urmăriau aceste imagine fermecătóre in cât, ca să le desbăr in fine, mĕ apucai de scrisei următórele variaţiunĭ despre tema de care mi sĕ umpluse sufletul.

Décă din intêmplare acea necunoscută şi totuşĭ neuitată damă va da peste acésta a mea scriere, o rog, să mĕ erte, căcĭ n'am fost in stare a fixa nicĭ măcar o slabă urmă din farmecul cu care inviorase Domniaei povestirea sa cu mult mai simplă de cât următórele fantasărĭ, dar cu atât mai atrăgĕtóre şi mai preţióse ....

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CAPITOLUL I.

Un cuib de hoţi.

Spania! dulce ţéră! soră iubită a României. Orî ce descendent al vechei Rome resimte un dor neexplicat, când îţî aude numele, decî, iubite cetitor, credem că ne vei insoţi cu plăcere, aflând că voim să ne ducem in acéstă romantică ţéră.

Pe calea de la Pampelona, capitala provinciei spaniole Navara, inspre Huesca din provincia Zaragoza, trecî şi prin Tiermas, un orăşel de lângă rîuleţul Aragon care sĕ varsă in Ebro.

La inceputul lunei lui Maiŭ din anul 1850 conăcise in cel mai mare hotel situat in piaţa localităţiî numită Tiermas un domn mai tomnatic cu o tênĕră dómnă care părea a fi fiă-sa. Erau insoţiţî de o camerieră şi de un servitor.

A doua diminéţă pe când pasageriî sĕ pregăteau sus in odăile lor, de plecare, jos in sala de óspeţî şedéu birtaşul, un om gros, necioplit, impreună cu un flecăiandru in portul samaragiilor*).

„Ce mai este nou Cestanos?“ intrebâ samaragiul.

*) Proprietarî de catîrî cu carî transpórtă mărfurî pe aşa numite »samare.«

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Lucru bun,“ respunse birtaşul care purta numele de Cestanos. „Étă şi Tremblec — sĕ potrivesce de minune!“ adause el după ce aruncase o privire prin gémul ferestrei.

Un moment mai in urmă intrâ un bărbat uscaţiv, cărunt, in port terfelit cu un aer de gravitate, dete din cap in semn de salutare şi ḑise:

„Bună diminéţa, senor Cestanos, ce mai facĭ? . . . Bună diminéţa, Pepito!“ „Mulţămesc D-tale, Don Tremblec,“ replicâ birtaşul, „dar D-ta?“

Intrebatul ridicâ din umerĭ, sĕ puse la masă, unde samaragiul Pepito sĕ grăbi a-i face loc şi ceru un pahar de vin. „Să daţĭ şi catîrului meu de mâncare!“

„Indată, Don Tremblec,“ respunse birtaşul şi aruncâ o privire sarcastică prin geam pe un catîr fórte slab, neţeselat, care stetea afară legat de un par. Apoi merse la uşe şi ştrigâ de pe prag unui argat să dea fĕn catîrului, ér după aceea aduse óspelui sĕu vinul cerut.

Pepito, samaragiul îşĭ aprinse o „pură“ adică o ţigară de foi, scuipâ de douĕ orĭ pe podinĭ şi ḑise apoi şoptind, de şi nu sĕ afla, afară de ei trei, nimenĭ in odaiă:

„Par' că spuneai ceva de nisce boerĭ, pe carĭ să-ĭ duc, avea-voi o călătorie bună?“

„După cum o iai — da séu ba!“ fu respunsul.

„D'apoi, cum s'o iau? Sciĭ pré bine Cestanos, că mie nu mi-e alta in gând de cât cum s'ar putea alcătui vr'un lucru, care să ne-aducă un folos amĕsu-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

rat risicului. Este de mult de când n'am mai făcut nicĭ o trébă de Dómne ajută, nicĭ nu mai sciu cum este un piastru.

„Nicĭ eu," oftâ Tremblec.

„Décă nu mai sciţĭ o veţĭ putea afla cât mai curênd," zimbi Cestanos cu o schimosítură scârbósă.

Ochiĭ maliţioşĭ ai samarągiului sticliau, mâna sa uscăţivă, pîrlită de sóre se lăsâ pe navaja sa din brêu, adică pe cuţitul cel lat cu douĕ tăişurĭ, o armă fórte periculósă în mâna dibăciă a unui samarągiu séu contrabandist.

„Povestesce, senor Cestanos," ḑise Tremblec, a cărui agitaţiune nu se arăta de cât prin o slabă roşéţă care-i acoperia incetinel obrajiĭ sĕi cei supţĭ.

Birtaşul goli dintru întâiŭ un pahar de vin dându-l pe gât apoi incepu.

„A-séră, pe la orele şépte, sosi o trăsură fórte fină şi nouă, trasă de patru cai, mânaţĭ de un vizitiu, care-mĭ părea a fi un Francez. Boeriĭ insă adică un Domn mai tomnatic şi o damă tênéră fórte frumósă, trebue să fiă Englezĭ séu Germanĭ, póte şi Românĭ. Ocupară tóte odăile de sus, nu cinară insă din bucătăria mea, căcĭ servitorul aduse o coşniţă mare cu merinde din trăsură. —

„Mai târḑiu îmĭ spuse servitorul, care in adevĕr era un Francez, că boierul ar fi un Englez fórte bogat, un colonel, pe care-l aducea dela Bordeaux; el insă trebuia să se reintórcă indată, căcĭ avea alte angajamente. După ce-i mâncară caiĭ se şi reinturnâ încă a séră la Pampelona.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Am voit să mai ispitez puțin pe servitorul și pe cameriera Englezilor, dar nu putui, căci ei nu pricep spaniolesce, ér eu nu sciu englezesce.“

„Apoi mĕ chiemâ colonelul in sus. Nicĭ el nu pré cunósce limba nóstră; incepu decĭ să rostéscă cătră fiă-sa nisce cuvinte ciudate, din care nu înțelegeam bóbă, — va fi vorbit englezesce, de bună sémă, ér fiă-sa, care vorbesce bine spaniolesce, îmĭ tălmăci spusa colonelului. Mai întâiŭ am trebuit să-i spui cam cât timp îi va trebui pentru a merge cu trăsura până la Huesca și Zaragoza, apoi doria să afle amĕnunte despre partea locului și despre curiositățile de la noi. In fine mĕ insărcinâ să-i procur cai séu catîrĭ pentru trăsura lui, ca să-l ducă cel puțin până la Huesca. Indată mĕ gândiĭ la tine, Pepito, și-l asigurai că-i voi procura o părechie de catîrĭ excelințĭ și un vizitiu tot atât de bun. — „Nu trebue să fiă ieftin,“ adause colonelul rupênd limba spaniolă, bine rĕu, cum putea, „plătesc bine, dar vroi să am și vizitiu bun.“ — Ii rĕspunsei, că póte fi fără nicĭ o grije in acéstă privință, luând garanță pentru tine și asigurându-l, că nicĭ odată nu ai fost atacat de hoțiĭ, carĭ din nefericire se afla pe drumurile nóstre.“

Don Tremblec și Pepito zimbiră.

Birtașul cel gros îșĭ mai unse odată gâtlejul cu o dușcă de vin, apoi continuâ:

„Colonelul nu arătâ nicĭ un neastêmpĕr când îi spusei de hoțĭ, și ḑise numai „aidade, nu mĕ tem de hoțĭ. Sunt soldat vechiŭ și am fost in multe

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

rĕsbóie prin Europa și Asia, tot asemenea și Tom al meu. Pușcăm fórte bine.“ — Tom adică este servitorul.“

Samaragiul și Don Tremblec, „hidalgo-ul“ cel terfelit se priviră desilusionați.

Spre orientarea cetitorilor trebue să spunem aicĭ că hijo de algo, pe scurt hidalgo, adică „fiul cui-va“ se numesc nobiliĭ spaniolĭ. —

Cestanos continuâ.

„Colonelul întrebâ apoi de socotélă, voind a plăti inainte atât odăile cât și mâncarea pentru vizitiu. Puteți să vĕ inchipuiți, că nu-i făcui o socotélă mică, el însă nu dise nimic ci rosti érăși câte-va cuvinte in limba sa pocită cătră fiă-sa, care eși revenind indată cu o șatulcă, pe care o deschise cu o cheiă. Era o cassetă de banĭ plină rasă cu piese de aur și de argint.“

„Ah,“ exclamară cei doui ascultătorĭ ca din o singură gură.

Cestanos se desfătâ un moment de mirarea lor veselă, apoi își urmâ raportul.

„Colonelul îmĭ plăti dară, după cum spusei, fără a se tocmi și-mĭ dete și un bacșiș bunicel pentru servitoriĭ mei. In sfĕrșît îmĭ recomandâ din nou să-i procur cai séu catîrĭ pe aĝĭ diminéță. Étă pentru ce am trimis după tine Pepito, ér D-ta ai venit, ca și chemat, Don Tremblec.“

„Până unde vrea să mérgă astăĝĭ?“ intrebâ Pepito.

„Până la Ayerbe,“ fu rĕspunsul.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Caracho! Este pré departe. Nu cred s'ajungă până acolo.“

„Cred şi eu,“ afirmâ birtaşul cu surisul său cel scârbos.

„Un plan, senorĭ! Să facem un plan!“ exclamâ Don Tremblec. „Sciţĭ, că nicĭ o intreprindere n'are atâtea şanse de reuşită, ca şi aceea, pentru care s'au statorit, după o matură sfătuire, tóte amănunturile. După părerea mea ar trebui să resolvăm următórele cestiunĭ: Intâiŭ — Colonelul remânea-va séu nu cu acéstă cassetă aşa de frumos umplută? A doua — să soséscă séu nu el şi cu insoţitoriĭ lui la Ayerbe? A treia, — să terminăm afacerea in drumul mare séu nu?

Acest „séu nu“ repetat necontenit suna grozav ca şi o sentinţă de mórte, după cum putea să şi deviiă in adevĕr.

„Cât pentru intrebarea D-tale cea dintâiă, Don Tremblec,“ ḑise Cestanos, „este fórte lesne de respuns. Am fi cei mai cumpliţĭ nebunĭ din tótă Spania şi Portugalia, dacă am scăpa din mânĭ o lucma cum e asta.“

„Cred şi eu!“ exclamâ samaragiul lovind cu pumnul in masă.

Hidalgo-ul dete numai din cap cu gravitate.

„A doua intrebare trebue chibzuită mai de aprópe,“ continuâ birtaşul. „Călătoriĭ sunt ómenĭ de distincţiune, dispariţiunea lor ar causa un svon mare, s'ar face cercetărĭ, care de bună sémă nu ne pot fi pe plac.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Hei bine — cercetări," exclamă Pepito. „Sciĭ ce va să ḑică asta pe la noi. Décă am lua călătorilor numai baniĭ, de bună sémă ar reclama pe la autorităţi şi in urma intervenţiunei lor cercetarea ar fi cu mult mai energică de cât décă ar muri. Ş'apoi ne-ar mai trebui incă doui soţi, căcĭ eu aşĭ trebui să rĕmân numai vizitiu, n'aşĭ putea să vĕ ajut, ba din contra, aşĭ fi silit să vĕ fac resistenţă de şi numai părută; şi nicĭ tu Cestanos, nu te-ai putea arăta. Ş'apoi de ce să impărţim baniĭ in cincĭ şése şi nu in trei părţi numai. — Ci-că morţiĭ nu mai vorbesc, ḑic eu."

„Şi eu," afirmă Don Tremblec cu vocea sa cea patetică.

„Fiă dar," ḑise birtaşul cu un ton atât de nepăsător, ca şi când nu ar fi pronunţat cu asta o sentinţă de mórte a patru ómenĭ sănĕtoşĭ, carĭ nicĭ odată nu-i făcuseră nicĭ un rĕu.

„Voi amêndoui vĕ ascundeţi dară în rîpa cea mare," ḑise Pepito, „unde voi sosi către trei óre; impuşcaţi pe colonel, eu însă voi infige servitorului, care de bună sémă va şedea lângă mine, navaja mea in pept. — Astfel nu vor mai rĕmânea de cât cele douĕ femei şi acelei mai frumóse dintre ele îi voi da un mic regaz de graţie," adause el cu un zimbet poftitor.

„Aşa nu va merge," ḑise birtaşul.

„De ce nu?"

„Mai întâiŭ potera este tocmai acum afară din cale straşnică şi cu luare aminte, mai cu sémă in apropierea rîpei celei marĭ; indată după pocniturile

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

puscilor ne-ar veni vr'o doui inși pe cap. Apoi trăsura este inchisă, căci domnișóra pare a fi bolnăviciósă; prin urmare am putea trage numai pe nimerite prin pielea cea grósă a trăsurei, in fine atât servitorul cât și servitórea erĭ au fost in lăuntrul trăsurei. Colonelul are ca la vr'o cinci-ḑeci, servitorul vr'o patru-ḑeci de anĭ, amêndoui sunt nisce ómenĭ marĭ și tarĭ și au o părechie de pistóle cu douĕ țeve și o pușcă sdravĕnă."

„Caracho!" injurâ samaragiul. „Ce este dară de făcut. Al dracului lucru!"

Hidalgo-ul îșĭ clătinâ capul cu luare aminte, apoi ḑise:

„Eu am un plan mai bun."

„Ș'apoi —"

„Pepito apucă cu pasageriĭ sĕi pe drumul inspre hacienda mea in loc de a-i duce pe calea de la Ayerbe. In apropierea moșiei mele, trebue să pérḑă o rótă séu să sĕ frângă o osie, séu să caḑă un catîr, pe scurt trebue să sĕ intêmple un accident, care să impedece călătoria. Atuncĭ vei aduce pe toțĭ patru in hacienda mea, eu voi pregăti o butilcă de vin cu o esență de durmit și — apoi de, tréba va fi ca și isprăvită."

„Ĕtă un plan faimos! D-ta eștĭ in adevĕr un geniu!" exclamâ samaragiul, ér Cestanos obiectâ:

„Dar Don Juan Redando, nepotul D-tale?"

„Nu-mĭ stă in cale," replicâ nobilul Don. „De obiceiŭ cutreeră pădurea și vine rar acasă."

„Dar déca totușĭ va veni."

„Atuncĭ îl voi depărta cu vr'un pretext."

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Dar dacă nu se va duce?“

„Ce ai D-ta a ḑice mereu „dar dacă!“ strigâ Tremblec supĕrat. „Dacă va fi de faţă, ne va putea ajuta şi va primi o părticică din prada nóstră. Este un flecău sĕlbatic, indrăsneţ şi tare.“

„Dar onest,“ observâ Cestanos.

„Hoho, ce va să ḑică onest?“ exclamâ Pepito; „Omul este onest séu mai bine ḑis prost, până când vede cât de nedrept sunt impărţite bunurile pămêntesci şi până când recunósce, că nu este de cât un lucru drept de a contribui la egalisarea averei, luând din prisosul altora, pentru a-şĭ umplea punga cea sécă.“

„Pepito are dreptate,“ afirmâ Tremblec. „Nepotu-meu nu se va socoti mult, décă-l voi îmbia cu un pumn de piastrii. Este tênĕr, mêndru, vanitos şi sĕrac. Aceste calităţi trebui să-l atragă in partea nóstră. Doresce să mérgă la Madrid şi să se facă luptător de tauri.“

„Un hidalgo!“ observa Pepito.

„Da, hidalgo, şi inrudit cu familii de granḑi,“ adause Tremblec, „asta nu are să-l impedece de la executarea dorinţei sale. Au este rușine pentru un hidalgo de a se face torero? Par' că nu eşti Spaniol!“

„Cum să fiă rușine,“ ḑise Cestanos, „ba este o onóre, décă cine-va póte să-şĭ câştige un nume in luptele cu tauri. Dar să nu-ţi uiţi vorba.“

„Décă dară Don Juan s'ar întêmpla să fiă in haciendă — ceea ce nu cred insă — îi vom da bani de călĕtorie şi astfel ne vom câştiga ajutorul sĕu scăpând tot odată cât mai lesne de dênsul.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Fiă," replică birtașul cel gros. „Dar ai face bine, Don Tremblec, décă ai merge cât mai curênd la hacienda D-tale, ca să pregătescĭ cele de trebuință pentru buna primire a óspeților D-tale. Iți dau un catîr d'al meu, ér pe al D-tale ți-l aduc de séră . . . Tu Pepito, poți să mergĭ ca să-ți aducĭ catîriĭ, streiniĭ voiesc să plece peste un cuart de oră."

Cei trei banditĭ mai goliră odată paharele lor întru isbênda bună a planului lor mișelesc, apoĭ Tremblec sĕ puse pe catîr și plecă spre hacienda sa, ér Pepito se duse, să-și aducă catîriĭ.

* * *

Pe când jos se plănuia acest atac criminal, călĕtoriĭ ședeau, fără nicĭ o presimțire, în o odaiă, fórte simplu mobilată, după obiceiul spaniolesc, din etagiul prim, la masa de dejun, luând ciocolata lor cea obicĭnuită.

Colonelul Charles Lee era un bărbat 'nalt, arătătos de vr'o cincĭ-decĭ și mai bine de anĭ; fața sa cea amicală și deschisă era impodobită cu vr'o două rânĭ și pîrlită de sórele tropical al Indiilor.

Ca fiul mai mic și — după obiceiul englez — mai neavut al unui lord intrase tênĕr în armată și petrecuse cea mai mare parte a vieței sale in India. De óre-ce se distinse prin insemnatele sale talente militare și prin curagiul sĕu, devenise iute colonelul unui regiment de cavalerie.

Tot odată îșĭ agonisise, parte și prin insurătórea sa, o avere în adevĕr prințiară și de la un timp incóce, adică de la retragerea sa din serviciu, gusta

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

plăcerile pe care îi le punea la dispoziţiune venitul său cel bogat.

Soţia îi murise de vr'o câţi-va ani deja, şi îi lăsase o fiică de opt-spre-ḑece ani.

Ea se numia Ellen şi era o adevărată Engleză, sveltă, delicată, cu faţă albă, cu o fisionomiă regulată, frumósă, cu păr dauriu şi cu ochi blăjini, credincioşi, albaştrii ca cerul.

Nu-i pré priise clima Engliterei şi colonelul, care o iubia ca pe un idol, să decisese a se strămuta pe timp mai indelungat la soră-sa, care se măritase după un marchis spaniol şi care trăia acum ca văduvă la Sevilla.

Părăsiseră deja de mai multe săptămâni moşia lor din un comitat vestic al Engliterei, aducênd cu sine pe credinciosul servitor Tom şi pe cameriera Mabel. Trecuseră prin Londra, Paris, Orleans, Tours, Bordeaux şi Bayonne şi aveau de gând a merge prin Zaragoza, Madrid, Toledo şi Cordova la Sevilla, călătorind in trăsura cea comodă, pe care colonelul o comandase anume pentru acest scop şi cu care, in acest moment, se ocupa samaragiul Pepito in un mod fórte suspect.

Colonelul tocmai impinse la o parte ceaşca cea golită şi-şi scóse taşca cu ţigări, intrebând cu politeţa-i inăscută pe fiă-sa: „Imi permiţi, draga mea ca să-mi aprind o ţigară.“

„Nu tată, nu-ţi permit,“ rîse Ellen, „ci-ţi ordon.“

Luâ din o chibritelniţă elegantă un chibrit, îl aprinse şi-l ţênu de ţigara tatălui-său, care-i mulţămi cu o privire caldă, plină de amor.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Sciĭ tătucule," ḑise ca apoi, „că acest han îmĭ pare de tot fioros?"

„Cum să nu," replică colonelul slobozînd un nor de fum din gură, „aceste hanurĭ spaniole sunt in adevĕr lipsite de comfortul ba chiar şi de curăţenia cu care suntem deprinşĭ prin hotelurile nóstre, dar pentru asta totuşĭ nu le putem numi fioróse. Până a nu lua in căsătorie pe mult regretata mumă-ta, am făcut o călătorie mai indelungată cu doui camaraḑĭ ai mei, prin Spania! Am cutreerat cu ḑilele pădurile, inoptând prin bordee solitare, cu mult mai scârbóse şi mai infecte de cum este acest han, dar nu ni s'a intêmplat nicĭ odată nimic."

„Dar acest hangiu are un aer atât de făţărit incât, fără să vreau, îmĭ face impresiunea unui bandit stravestit."

Colonelul rîse cu hohot.

„Ce ideeă," exclamă voios. „Ḑéu tu ai cetit pré multe romane şi acum vreai cu tot adinsul să ţi sĕ intêmple o aventură romantică, draga mea. Un bandit am avea dară deja in persóna birtaşului nostru burtos, care este cam obraznic in adiţiunele sale, altfel însă trebue să fiă cu totul inofensiv. Acum ne mai lipsesce numai un frumos tênĕr „cabalero" care in momentul celui mai extrem pericol să vină ca şi un „deus ex machina," un ḑeu din maşină, scăpêndu-ne bursa şi viaţa şi inflăcărând astfel inimióra ta. Nu ai cumva şi un asemenea cavaler la indemână, scumpa mea? — Romanul ar fi astfel gata."

„Tată," ḑise Ellen inroşindu-se şi prefăcêndu-sĕ **supĕrată.**

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Voia să mai adauge ceva, dar in acel moment intră senor Cestanos și făcênd o reverință cât putu mai elegantă, anunță ca vizitiul cel excelent, pe care-l comandase, a sosit și că stă cu trăsura gata de plecare.

Tot odată veniră și Tom un om mare, in adevĕr gigantic cu o barbă mare roșie și cu fața smédă și Mabel o fată mai in vêrstă, cu pĕr blond inchis și strinseră mĕrunțișurile, care mai remăseseră acolo.

Intréga societate merse in jos.

Trăsura cea elegantă așcepta inaintea scărei, ér Pepito imbrăcat in jacheta sa cea mai bună de catifea cu nasturi de argint, stetea lângă cei patru catîri ai sĕi bine hrăniți și bine inhămați și ajută cu politeță colonelului și fiei-sale, ca să sĕ urce in trăsură?

Tom scrută mulțimea de curioși, carî sĕ adunaseră imprejur, cu privirî indrăsnețe, disprețuitóre, examină incă odată și in mod bătător la ochî cele douĕ părechî de pistóle cu douĕ țevî și carabina sa tot cu douĕ țevî, pe care o atêrnă de umĕr, ér pistólele le puse in o tașcă a trăsureî.

Apoi sĕ puse cu Mabel in trăsură aședêndu-sĕ față 'n față cu stăpînu-sĕu și cu fiică-sa.

„Mișca inainte!“ ḑise colonelul.

„Arriba!“ traduse Ellen zimbind comanda englezéscă a tatălui-sĕu.

Pepito sĕ urcă pe capră, pocni cu biciul, cei patru catîrî sĕ puseră in mișcare și trăsura incepu să durduie pe șoséua cea glodurósă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CAPITOLUL II.

Scăpaţi din pericolul suprem.

Drumul de la Tiermas la Ayerbe, care este o şosea destul de părăsită, pe timpul acela era şi va fi remas şi până 'n ḑiua de aḑi, bordat de amêndouĕ părţile de păduri stufóse.

Călătoriĭ noştri nu trecuseră pe dinaintea nicĭ unei locuinţe omenescĭ, căcĭ Pepito apucase la o respântiă, pe o cale laterală solitară, care conducea la hacienda lui Tremblec, şi pe care era sigur că nu sĕ va intâlni cu nimen.

Solitudinea acestui drum nu deşteptâ nicĭ o bănuélă la călătoriĭ noştri, căcĭ li sĕ spusese dinainte, cât de părăsită era acéstă regiune.

După ce sĕ mai incălḑise puţin, colonelul pusese a sĕ lăsa coşul trăsurei şi incepuse să fumese.

Tot odată sĕ incinsese şi o conversaţiune animată de óre-ce colonelul servise cu Tom impreună mulţĭ anĭ in acelaşĭ regiment şi aveau despre ce să vorbéscă.

Şi Mabel servia de la nascerea Elleni in casa colonelului.

Vorbiau decĭ in tótă ticna despre amintirĭ din timpurĭ trecute, despre regiunea prin care treceau, despre petrecerile care ĭĭ aşteptau la Madrid şi la Sevilla şi despre multe alte lucrurĭ.

La améḑă se făcu un mic popos.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Călătorii prânziră din merindele lor, de care dispuneau in abundență, căci colonelul, ca Englez practic nu uitase a se aprovisiona cum se cade, cunoscênd birturile spaniole din prima sa călătorie.

Pepito dete de mâncare catîrilor săi.

Apoi se urmâ drumul.

Ca de obiceiŭ prin Spania drumul era fórte rĕu, trăsura scutura tare, de și avea arcurĭ bune, și colonelul nu putea reține câte odată câte o injurătură sdravănă, militară.

„Sosi-vom încă astădĭ la Ayerbe,“ intrebâ el când sórele purpuriu dispărea incetinel pe după vêrfurile copacilor din-spre apus.

„Așa cred, Excelență,“ respunse Pepito. „Dar vom trebui să mergem încă ca vr'o oră prin intunerec.“

„Nu face nimic,“ observâ Ellen. „Peisagiul nu este atât de frumos și de interesant, ca să ne pară rĕu, că nu-l putem vedea.“

In acel moment trăsura trecu peste o pétră, care zăcea în drum, róta stângă de dinapoi sări din loc și trăsura se aplecâ spre acea parte.

„Caracho,“ injurâ Pepito și sări de pe capră.

„Ce-i — ce este?“ intrebâ colonelul și cuprinse cu brațul său pe Ellen, care se ingălbinise la sdruncinătura subită și la aplecarea trăsurei. „Liniștesce-te draga mea,“ dise el către dênsa, „pare că a sărit un cui de la rótă.“

„Așa-i, Domnule colonel,“ confirmâ Tom, care se detese și el jos.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Şi colonelul impreună cu Ellen şi Mabel părăsiră trăsura, care sta acum cu totul piedişă.

„Lucru ciudat!“ ḑise Pepito, „tóte cuiele erau ţépene aḑi diminéţă, când le-am cercetat.“

„In adevĕr, lucru tórte ciudat,“ ḑise o voce sonoră, necunoscută, in dosul lor.

Mica societate sĕ intórse, Pepito sĕ ingălbini puţin şi-şi incleştâ dinţii.

Acela care venise aşa de pe neaşteptate era un tênĕr de o statură inaltă, sveltă; faţa îi era smédă şi curagiósă cu trăsături regulare, animată de nisce ochi înfocaţi, carĭ scrutară repede pe călătorĭ, ş'apoi sĕ opriră sclipitorĭ asupra Elleni, care sĕ inroşi sub influinţa acestei priviri.

Tênĕrul îşĭ scóse pălăria cea cu păreţĭ laţĭ din cap şi ḑise, făcênd o plecăciune:

„Bună séra senorĭ şi senóre. Aţĭ avut un mic accident, după cum vĕd. Putea-voi să vĕ fiu folositor cu ceva?“

De şi imbrăcĕmintea tênĕrului era pré simplă şi usată, totuşĭ documenta óre-care eleganţă. Şi manierele lui erau ale unui om cu bună crescere.

Pe umĕr avea o puşcă vechiă lungă, ér în brîu cuţîtul lat şi lung, navaja, pe care Spaniolul scie s'o mânuéscă atât de bine, şi cu care nimeresce atât de sigur ţînta sa când aruncă cu dênsa.

„Ne-ai indatora pré mult prin ajutorul D-tale, senor,“ o rupse colonelul in limba spaniolă. „Din întêmplare ne-a sărit un cui de la o rótă, care eşi din loc când trecu trăsura peste o pétră.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Étă în adevĕr o întêmplare ciudată,“ replicâ streinul, „décă este in adevĕr o întêmplare . . . . . “ adause el mai incetinel, adresându-sé cătră Pepito, care tresări la privirea lui cea pătrunḑétóre, cu tótă strădania sa, de a părea indiferent.

Cei patru bărbaţĭ sĕ apucară a ridica trăsura, ceea ce le succese, după óre-carĭ opintirĭ, apoi inţepeniră rótă. La aceste manopere dovedi nu numai Tom dar şi tênĕrul necunoscut o forţă gigantică, pe care nu ar fi presupus-o nimenĭ in figura sveltă şi uscaţivă.

„Dar acum?“ intrebâ colonelul, după ce erau gata.

„Puneţi-vĕ érăşĭ in trăsură, Excelenţă,“ respunse vizitiul. „Vĕ voiŭ duce in o haciendă din apropiere, unde vĕ va primi cu plăcere nobilul Don Tremblec, unchiul acestui tênĕr hidalgo.“

„Aşa dară nu mai sosim astăḑĭ la Ayerbe?“ ḑise Ellen, care intru acea se pusese in trăsură.

„La Ayerbe voiţĭ să mergeţĭ?“ intrebâ tênĕrul.

„Da,“ fu respunsul Elleni.

„Ai făcut un ocol fórte mare, Pepito!“

„Am fost silit să-l fac, Don Juan,“ replicâ vizitiul liniştit, „şoséua sĕ reparéză şi nu este practicabilă.“

„Aşa!“ ḑise Don Juan şi un suris aprig sĕ arată pe buzele sale. Trăsura sĕ puse érăşĭ in mişcare.

Don Juan Redando — cu acest nume sĕ presentâ acum tênĕrul nepot a lui Don Tremblec — mergea lângă scara trăsurei, pe partea Elleni a cărei frumuseţă delicată, nordică atât de rară in aceste părţĭ, îĭ atrăgea iresistibil privirile. Dar şi ochiĭ ei sĕ in-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

torcea mereu, ca și când ar fi fost impinși de o putere neviḍibilă, asupra feței curagióse și nobile a lui Don Juan, care purcedea cu grația liberă a unui cavaler desavêrșit lângă trăsură.

Incetul cu incetul sĕ desvoltâ o conversațiune animată condusă mai cu sémă de Don Juan și de Ellen, căcĭ colonelul nu sĕ putea exprima cu inlesnire in limba spaniolă ér Don Juan scia fórte puțin englezesce, dar și décă ar fi sciut mai bine, nu și-ar fi dat pe față sciința sa, pentru a nu perde pretextul de a sĕ adresa tot numai Elleni.

Atât era de preocupată de acéstă intâlnire cu tênĕrul hidalgo incât nu avu timp a-și reaminti de temerile sale, pe care le exprimase in hanul lui Cestanos.

După o jumĕtate de oră, pe când incepuse a inșera binișor, sosiră la hacienda lui Don Tremblec situată in o poénă solitară din mijlocul pădurei.

Casa boerésca era un edificiu destul de masiv, care părea prin intunecimea ce domnia acum și mai posomorîtă și mai fiorósă ca de obiceiŭ. Unica clădire de economie era un șopron de lemn, de jumĕtate dărîmat, care sĕ inălța in dosul casei și care tot odată servia de grajd pentru catîrul lui Don Tremblec.

Pepito sĕ dete jos de pe capră pentru a deschide pórta, care scrêșni pătrunḍĕtor in țițînele sale, ér un vênt ce sĕ ridicase, resfrângêndu-sĕ de zidurile caselor, șuera in un mod lugubru, așa incât Ellen s'ar fi infiorat décă n'ar fi stat sub impresia presenței lui Don Juan.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Proprietarul haciendei eșise pe prispa casei sale și primi pe óspeții sĕi cu o surprindere fórte bine jucată.

„Scusă-mĕ, Don Tremblec, că vin a te ruga, ca să adăpostezĭ aicĭ la D-ta o nópte pe Excelențele mele,“ îi dise Pepito, deschidênd ușcióra trăsurei. „Ne-a sărit un cui de la rótă și cred că n'am mințit, asigurând pe boierĭ, că îi vei primi bucuros in casa D-tale.“

„Ai avut dreptate, Pepito,“ replică Don Tremblec și se intórse apoi spre colonel cu o reverință curtenéță dar stîngacĭă. „Bine voițĭ a intra senor și senorita. Imĭ va fi o mare onóre, décă veți primi puținul, ce vĕ póte oferi ospitalitatea unui hidalgo sĕrac. Numele-mĭ este Tremblec.“

„Colonelul Lee!“ se presentă Englezul. „Asta-i fiă-mea Ellen. Constrinșĭ de imprejurărĭ, primim cu gratitudine oferta D tale și regretăm numai, că trebue să te importunăm.“

Tremblec conduse pe óspeții sĕi in o odaiă din fața pămêntului, care în adevĕr nu avea de cît cele mai indispensabile mobile, care insă era cea mai bună din tótă casa.

Hidago-ul scăpătat nu observase presența lui Don Juan și avu o surprisă fórte neplăcută, când Ellen îi spuse, că se întâlniseră pe cale cu nepotu-sĕu și că acesta venise cu dênșiĭ.

In acest moment intră Mabel cu vr'o două geante in odaiă. Mișelul, care avea zor de a vorbi cu nepotu-sĕu, se profită de acéstă ocasiune ca să ésă. Sĕ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr
ERDÉLYI MUZEUM KÖNYVTÁRA

depărtâ, ḑicênd că óspeţiĭ sĕi vor voi de bună sémă să se ocupe de toaleta lor, decĭ îi va lăsa netulburaţĭ ca vr'o jumĕtate de oră. Intru aceea va avea grije ca să-i servéscă cu o mică cină din bucătăria sa cea modestă.

Afară căutâ pe Don Juan, nu vĕḑu insă de cât numai pe Pepito şi pe Tom, ocupaţĭ a deshăma catîriĭ şi a-i duce in şopron. Tocmai voia să reintre in casă, când sĕ arĕtâ statura cea inaltă a nepotului sĕu.

„Bine că viĭ," ḑise bĕtrânul hidalgo. „Tocmai pe tine te căutam, căcĭ am să-ţĭ vorbesc."

„Şi eu ţie," replicâ Juan.

Unchiul şi nepotul intrară impreună in un mic cabinet.

„Ai putea să-mĭ facĭ o mare plăcere Juan," incepu Tremblec.

„Ce fel de plăcere?"

„Am venit călare pe catîrul lui Cestanos, care-i trebue încă astăḑĭ, eu însă nu pot să i-l duc acum, căcĭ am óspeţĭ, după cum yeḑĭ. Du-l la Tiermas şi vin-o cu al meu inapoi.

„Ha," ḑise tênĕrul cu ton sarcastic. „Deviĭ in adevĕr bĕtrân şi slab, unchiule."

„Ce vreai să ḑicĭ cu asta?"

„Vreau să ḑic, că altmintrelea ţi-ar fi venit o ideeă mai bună, pentru a mĕ depărta."

„Nu te inţeleg. De ce aşĭ voi óre să te depărtez!"

Juan mai făcu un pas spre unchiu-sĕu, aşa încât era aprópe lipit de el.

„Ce gând ai pus cu streiniĭ?" intrebâ el cu voce aspră, ameninţătóre.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Eu?“ replicâ Tremblec cu mirare bine prefăcută. „Nicĭ un gând, nicĭ nu-i cunosc!“

„Nu nega,“ exclamâ Juan cu violență. „Sciu că i-ai adus anume in casa ta pentru a-i jefui, ba póte chiar a-i asasina. Sciu că ai fost astădĭ la Tiermas la sceleratul de Cestanos, pe care-l voi pușca odată, ca pe un lup, décă-l voi mai intâlni furișându-se prin imprejurimea rîpei celei marĭ. Cuiul n'a sărit din intêmplare, ci a fost o manoperă a lui Pepito, după ințelegerea ce a avut cu tine și cu Cestanos. Am vĕdut cum s'a ingălbinit, când m'a zărit . . . O, tóte au fost anume pregătite, căcĭ altmintrelea vizitiul n'ar fi apucat pe drumul, care aduce la hacienda ta in loc de a merge inainte pe șoseaua orașului Ayerbe, unde avea să ducă pe colonel.“

Don Tremblec meditâ un moment apoi dise cu voce lingușitóre:

„Eștĭ o vulpe istétă, fĕtul meu; in adevĕr ai descoperit planul nostru, dar cu tótă cuminția ta, eștĭ un nebun. Engleziĭ au, după cum mi-a spus Cestanos, o cassetă cu dênșiĭ, in care sĕ află o avere in adevĕr prințiară și care ne póte face bogațĭ pe noi toțĭ. Tu eștĭ ambițios, Juan o sciu asta, ei bine: étă o ocasiune care-țĭ procură mijlócele necesare, pentru a-țĭ indeplini dorințele tale cele mai strălucite. Dă-ne mână de ajutor la opera, pe care voim s'o intreprindem și vom impărți cinstit și omenesce cu tine.“

„Rușine să-țĭ fie!“ strigâ tênĕrul cu cea mai mare indignare, „așa de rĕu îmĭ cunoscĭ carac-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

terul, încât îndrăznescĭ a-mĭ face o astfel de propunere?“

„Nu fi prost Juan. Pune mâna pe noroc de vreme ce ți se imbiiă. Lumea este a curagiosului. Vreai să rèmâi cât vei trăi un om sĕrac, dispreţuit? Gândesce-te, ce viitor glorios ți se deschide, déca poţĭ să trăiescĭ la Madrid cu strălucirea cuviincióșă rangului tĕu? Fi-vei in adevĕr atât de nebun de a respinge astea tóte și a te ticăloși aicĭ cu totul atât moralicesce cât și trupesce?“

„In zadar îmĭ vorbescĭ, nu mĕ vei amăgi nicĭ odată.“

„Dară ce te privesc pe tine aceștĭ Englezĭ?“

„Nu mĕ privesc câtuși de puțin!“

„Așa dară! — Ce vreai cu incăpăţinarea ta cea próstă? Décă nu voiescĭ să lucrezĭ cu noi, cel puțin pléca d'aicĭ și nu ne impedeca in executarea planului nostru. Iţĭ dăm a patra parte din prada nóstră . . .“

„Pe care nicĭ că o veţĭ face, căcĭ eu unul nu sufer, ca să vĕ atingeţĭ de aceștĭ călĕtorĭ.“

„Ha, sciu acum causa refusului tĕu nebun!“ exclamâ Don Tremblec cu un zimbet isteţ. „Eștĭ amoresat dragul meu Juan de fata delicată, blondă și frumósă. He, he. Ei bine, o vei avea, déca-mĭ vei face pe voie.“

„Unchiule,“ strigâ Juan furios, făcêndu-sĕ ca para focului de roșu in obraz. „Incă un cuvênt ca ăsta și pe Dumneḑeul meu, te dobor la pământ, cum aşĭ fi făcut-o de mult deja, déca nu ai fi fratele reposatei mele mame. Voi avertisa pe aceștĭ streinĭ.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ba asta nu vei face ḑĕu,“ rĕspunse bĕtrânul hidalgo cu violenţă, punênd mâna pe pumnalul sĕu. „La primul cuvênt, ce vei scóte din gură, la prima mişcare suspectă, voi infige pumnalul in peptul fetei, aşa s'o sciĭ — întêmple-sĕ apoi orĭ ce-ar voi. Tacĭ dară şi nu te incerca a-mĭ strica planul, căcĭ ai putea s'o păţescĭ încă şi mai rĕu decât ei. Mai am încă şi alţĭ aliaţĭ, noi suntem in numĕr mai mare.“

Cu aceste cuvinte eşi din odaiă, Juan îl urmâ după puţină chibzuélă.

Mai întâiŭ îşĭ aduse din odaia sa, care se afla in primul etagiŭ, pistolul sĕu, pe care-l ascunse sub jacheta sa, apoi merse in curte, pentru a delătura cel puţin pe Pepito, acesta însă, presimţind intenţiunea tênĕrului, sĕ retrase, cum îl zări, in odaiă.

Acolo merse şi Don Juan.

Mica societate era la cină, compusă din un puiŭ fript, portocale şi vin, date de Don Tremblec şi de şuncă luată din merindele colonelului.

Pepito făcea pe servitor, Tom şi Mabel şedeau la masă cu boerii.

„Nu voiescĭ să guştĭ puţină şuncă englezéscă, Don Redando?“ intrebâ Ellen pe tênĕrul, care sĕ rĕḑimase de o feréstră. „Poftim de şeḑĭ lângă mine.“

Juan se puse lângă ea, inroşindu-se puţin.

Tinerica, frumósa fată îi scóse pe farfurie şi el mânca cu drag tot ce fusese atins de mâna ei cea albă şi fină; nicĭ odată nu-i ticnise vr'o mâncare aşa de bine ca şi şunca acésta şi portocalele pe care le curăţise ea şi le despicase in fălii. Ea îi zimbia aşa

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de prietinesce şi povestea aşa de nepreocupată, încât el era pe deplin incântat, simţind cum i sĕ furişa in inimă un sentiment pe care nu-l cunoscuse până atunci.

Şi colonelul luâ parte la conversaţiune intru cât i-o erta puţina cunoscinţă de limbă.

„Ascultă, Pepito!“ ḑise Don Tremblec d'odată, „du-te 'n jos in pivniţă şi adă din stânga, mica butilcă care stă acolo. Este o butilcă,“ adause el, adresându-se cătră colonel, „care conţine un Xeres de cel puţin o sută de ani. Nu aşi sci o ocasiune mai bună de a o goli, de cum mi-o dă visita unor óspeţi atât de dragi şi onoraţi.“

Juan îşi incleştâ gura, apoi, pe când destupa Don Tremblec butilca adusă in grabă, şopti vecinei sale: „să nu beai vin!“

Ellen se uitâ mirată la el şi tocmai voia să-l intrebe, ce voise să ḑică cu asta, când îi aruncâ o privire repede in taină, atingêndu-se tot odată sub masă cu piciorul lui de al ei, căci unchiu-sĕu sĕ uitase amenințător la el şi pusese, ca şi fără de voie mâna pe navaja sa, pe care scia să o arunce cu atâta adresă, încât nimeria chiar şi o portocală in depărtare de cinci-spre-ḑece paşi.

Era un vin luciu de colórea aurului, pe care stăpênul casei îl turnâ in pahare. Ridicând pe al sĕu cu politeţă spre colonel, care bĕu indată, tot asemenea ca şi Tom, el turnâ vinul in dosul sĕu, ceea ce nu fu observat decât numai de Juan.

Ellen tocmai ridicase paharul şi-l apropiase de buze, când Juan scăpâ jos cuţitul sĕu şi aplecându-se

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de grabă după el se lovi aşa de tare de braţul ei cel ridicat, încât vĕrsâ vinul.

„Ah, cât sunt de stîngaciŭ!“ exclamâ junele. „Pardonaţi, senorita. Voi repara indată greşala.“

Tot odată sĕ intinse după butilca, care stetea inaintea unchiului sĕu cu o mişcare atât de violentă încât îi scăpâ şi ea din mâni, ér cuprinsul ei curse ca un rîuleţ peste masă pe podeală.

„Juan,“ exclamâ Tremblec cu ton reproşetor, aruncând o privire grozavă asupra nepotului sĕu, care o suportâ cu fermitate, ḑicênd cu ton liniştit, aprópe voios:

„Astăḑi sunt de o stângăcie in adevĕr nepardonabilă, pĕcat de vin. Dar voi face tot ce-mi va sta prin putinţă pentru a repara paguba, de şi nu mai avem din Xeresul de o sută de ani in pivniţă. —

Sĕ sculâ şi eşi afară ca să aducă alt vin.

Când eşi Don Juan in coridor tocmai sosia şi Cestanos inaintea haciendei. Zărindu-l îi strigâ: „Ce —“

Dar nu putu să-şi isprăvéscă intrebarea, căci celelalte cuvinte pe care voise să le rostéscă sĕ inecară in un horcăit surd. Pepito îi dase de din apoi cu o blană de lemn o lovitură aşa de tare pe cap, încât, perḑêndu-şi simţirile, căḑuse mototol.

In acelaşi moment cei doui tâlhari sĕ năpustiră asupra lui, îl legară de mâni şi de picióre şi-l tîrîră in şopron.

* * *

Când Don Juan îşi reveni din amorţéla sa, resimţi dintru întâiŭ o durere surdă în cap; numai

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

incetul cu incetul vĕḑu, că este legat şi atunci îi reveni memoria. Îşi aduse a minte de frumósa copilă blondină, care la prima vedere îi cucerise inima, dar sĕ gândi şi la posiţiunea periculósă in care o lăsase.

Pentru a vedea unde sĕ află, sĕ rostogoli in cóci şi în colo, ast-fel sĕ isbi de unul din catîrii şi recunoscu că este in şopron.

Firesce că prima luĭ dorinţă fu de a scăpa de legăturile sale, un lucru fórte greu de executat, căci cei doui tâlharĭ îl legasera sdravĕn. Sĕ opinti din resputerĭ, dar frânghiile nu sĕ rupeau, ci-ĭ tăiau din ce tot mal mult in carne, încât mai că nu mai putea de durerĭ, şi căluşul ce-i vârîseră in gură, era să-l inece.

Acum îi veni o ideeă nouă lui Don Juan. Sĕ rostogoli spre fundul şopronului, care era inchis prin un zid de pétră şi incepu să frece frânghiile de un colţ. Acéstă muncă era tot atât de penibilă, precât era de durerósă, căcĭ pielea i sĕ beli cu totul de pe mânĭ, aşa încât îi curgea sângele şiróie din ele.

Dênsul însă nu luă in sémă acéstă durere, căcĭ sĕ gândia mereu la pericolul, in care sĕ afla Ellen.

Frânghiile nu erau incă nicĭ pe jumĕtate róse când auḑi un ţipet grozav resunĕtor şi apoi strigătul: „Ajutor Don Redando, ajutor!“

O, cât de bine recunoscu el acéstă voce, o simţire de nespusă bucurie-l cuprinse, că-l striga pe nume . . .

Acéstă bucurie îĭ dete puterĭ nouĭ, uriaşe; încă o dată îşĭ opinti muschiĭ sĕi cei atleticĭ şi etă — frînghiile sĕ rupseră, mânile îĭ eraŭ libere,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Jute își smulse căluțul din gură, apoi căutâ pumnalul sĕŭ, îl sĕ luase insă, tot asemenea și pistolul.

Din fericire găsi bricégul sĕŭ, cu care-și tăiă indată legăturile de la picióre.

Apoi sări in sus și alergâ spre casă.

Inaintea ușei mai zăcea blana de lemn cu care Pepito-l culcase jos; o ridicâ și sĕ năpusti în odaiă.

Aicĭ îl sĕ presintâ un aspect grozav.

Mabel sĕ rostogolea in sângele ei pe jos, Tom, de altă dată atât de viguros, acum sĕ apăra numai slab ca și în vis in contra bĕtrânului și neputinciosului Tremblec. Colonelul zăcea pe podélă și Cestanos ingenunchiase pe el și-l lega; el bĕuse mai mult ca cei lalți din vinul preparat și nicĭ că sĕ incerca de a sĕ apăra, căcĭ nu mai scia, ce sĕ intêmplă in jurul sĕŭ.

Pepito sĕ lupta cu Ellen, care sĕ incerca in zadar, ca sĕ scape din brațele lui.

„Juan!“ țipâ ea cu voce rugătóre și mișcătóre când tênĕrul hidalgo apăru cu fața și cu mânile sângerate pe pragul ușei.

Din o singură săritură Juan sĕ avêntâ lângă ea și culcâ la pământ pe Pepito cu o lovitură grozavă ce-l dete peste cap. Aceași sórte avŭ și Cestanos in momentul următor.

Când zări Don Tremblec pe nepotu-sĕŭ, scóse un răcnet cumplit de furóre; își repeți navaja sa după dênsul și eși fugind prin ușe.

De astă dată îl tremurase mâna sa, altmintrelea atât de sigură, căcĭ cuțitul cel lat nimeri pe Juan nu in pept ci in brațul sĕŭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Eşti rănit, o Dumneḑeule!“ strigâ Ellen speriată.

„Numai puţin,“ respunse el scoţênd cuţitul din rană aşa încât isbucni un rîu de sânge. „Să vedem mai întâiŭ de ai D-tale.“

Mabel era mórtă, cuţitul lui Pepito, căruia la intrarea lui sĕ opusese ea mai întâiŭ, stetea încă infipt in peptul ei. Plângênd căḑu Ellen lângă cadavrul servitórei celei credincióse.

Juan vĕḑu intr'aceea de cei doui bărbaţi; îi stropi cu apă in obraz.

Colonelul rĕmase fără simţiri, Tom insă îşi veni in fire, aşa încât fu in stare a inţelege pe deplin cele intêmplate şi a da mână de ajutor lui Don Juan la incărcarea trăsurei.

„Trebue să plecăm indată,“ sĕ feri de numele de unchiŭ, — „a fugit şi de bună sémă sĕ va intórce peste puţin, insoţit de alţi tîlhari. Trebue să ne grăbim, cât sĕ póte.“

Cadavrul sêrmanei Mabel fu dus in pivniţă, care fu bine incuiată, căci Ellen avea de gând să-o inmormênteze după cuviinţă.

Colonelul se deşteptâ intr'un rênd in urma stăruinţelor necontenite ale fiicei sale şi ḑise, că se simte bine, dar că-i obosit; apoi recăḑu din nou in un somn adênc.

Juan zori de plecare, Ellen insă nu voi să sĕ misce d'acolo, până ce nu-i pansâ braţul cel rănit şi capul. Contactul degetelor ei atât de fine şi moi, îi cădea nespus de bine, aşa încât uitâ de durerĭ. El îi povesti, cum îl lovise Pepito şi in ce mod se liberase apoi.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

O lacrimă îi roură în ochiul ei blăjin albastru, când îi vĕdu mânile, de pe care sĕ rosese tótă pielea încât sĕ vedea carnea viiă.

Repede sĕ aplecă spre mâna-i sângerată şi i-o sărută.

„Ah, senorita, ce faci?“ strigă el inroşindu-se cu totul.

„Mulţămesc nobilului, curagiosului bărbat, care ni-a scăpat viaţa,“ dise ea cu voce dulce, tremurătóre. „Ah, décă aşĭ putea să-ţĭ mulţămesc in alt mod!“

Juan ar fi voit să sĕ arunce la piciórele ei, dar îşĭ stăpêni agitaţiunea cea cumplită.

Colonelul fu ridicat şi dus afară unde fu aşeḑat cu ingrijire in interiorul trăsurei.

Apoi Juan sĕ intórse in casă, pentru a mai vedea odată de cei doui tîlharĭ.

La Cestanos, birtaşul cel gros, sĕ mai arătau urme de viéţă, Pepito insă era mort, lovitura cea cumplită a lui Don Juan îi sfărîmase craniul. Amêndoui fură lăsaţĭ zăcênd pe jos in sângele lor.

Juan mai puse în trăsură vr'o câte-va mĕrunţişurĭ pe care nu voia să le lase la unchiu-sĕu, apoi sĕ urcă lângă Tom pe capră; Ellen şedea lângă tată-sĕu.

Cei patru catîrĭ ai lui Pepito duseră trăsură iute de la casa cea fiorósă, in care sĕ petrecuse aḑĭ nópte o scenă atât de grozavă.

Juan, care mâna caiĭ şi care cunoscea bine partea locului, apucă drumul spre Ayerbe.

Atât el cât şi Tom îşĭ puseseseră puşcile intre genunchĭ, ér pistólele la indemână in brîu, dar acéstă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

precauţiune fu de prisos, căci în câte-va ore sosiră la ţinta lor, fără nici o supĕrare.

CAPITOLUL III.

Călĕtoria.

Sosiţi la Ayerbe, care este un oraş, asemenea fără nici o importanţă, sĕ aduseră mai întâiŭ de grabă câţi-va medici, care examinară pe colonel şi-şi deteră cu părerea, că va mai durmi încă o ḑi şi sĕ va simţi slab încă vr'o câte-va ḑile, dar că nu era nici o causă de a sĕ teme pentru sănĕtatea lui.

Apoi merse Juan la alcaldul séu primarul, pe care-l cunoscea in persónă şi-i raportâ ceea ce sĕ întêmplase in decursul nopţii la haciendă. Demnul funcţionar nu pré fu mirat de acéstă scire; asemenea lucruri sĕ petreceau aşa de des încât nu erau in stare a-l uimi câtuşi de puţin.

„D'apoi dragul meu Don Juan," ḑise el, „eu m'am aşteptat de mult la o asemenea plânsóre impotriva unchiului D-tale. O, îi cunosc pe toţi aceia din districtul meu, ai căror viéţă şi fapte, trebue să sĕ feréscă de păzitorii legei şi odată — acum séu mai târḑiu — toţi îmi vor pica în mână. Cu părere de rĕu trebue să-ţi spun, că Tremblec de mult încă a fost insemnat cu negru in cartea mea, dar este o vulpe istéţă, şi până acum nu l'am putut prinde cu nimic. Acum insă tot a sfeclit-o o dată; cred că sĕ va re-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

trage mai in adêncul pădurilor și peste trei ani cel mult va fi spêndurat . . . Nu te intrista pentru acésta iubitul meu Don Redando, nu pierdi nimic cu unchiul D-tale și este o onóre pentru D-ta, că trăind in societatea lui, totuși ai rĕmas un om onest.“

Incă in acea inainte amĕdă primarul și cu Juan merseră cu vr'o câți-va polițiști la haciendă, luară și un car ca să aducă cadavrul Mabeli.

Casa era de tot pustiă, Cestanos și Pepito dispăruseră, tot asemenea puținele mobile de óre-care valóre.

Juan găsi in odaia sa pe un rĕvaș scris de mâna unchiului sĕu cuvintele: „Mórte trădătorului!“ El adause sub ele: „Furcĭ banditilor,“ lăsând hârtia acolo unde o găsise, căci scia, că Tremblec va mai reveni.

Acesta și cu soții sĕi, pe carĭ îi adusese in acea nópte, sĕ incercaseră a sparge ușa pivniței, in care zăcea Mabel, dar nu le succese. Credușeră pe semne, că Englezii vor fi ascuns acolo ceva din lucrurile lor, pentru a ușura trăsura.

Alcaldul dresâ un proces-verbal, apoi sĕ reinturnâ la Ayerbe, aducênd in un car cadavrul sermanei Mabel.

Societatea sĕ opri câteva dile in numitul oraș, căci Ellen nu voia nicĭ de cum să plece inaintea restabilărei desăvêrșite a tatălui sĕu.

Praful de durmit ce pusese Tremblec in vinul cel de o sută de ani, cu tótă tăria lui, nu avu niscarva urmărĭ rele asupra sănătății colonelului.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Când îşĭ veni in fire, nu mai scia nimic din cele ce sĕ petrecuseră in acea nópte, ér' când i sĕ povesti tótă intêmplarea nu mai scia cum să mulţămiască lui Juan.

Îi propuse să mérgă cu dênsul la Sevilla şi să trăiéscă acolo cu dênsul ca un amic şi fiu al sĕu.

Don Juan ar fi primit cu dragă inimă acéstă propunere din causa Elleni, care unise rugămintele sale cu ale tatălui sĕu, dar semeţia sa spaniolă nu-i permise a primi o asemenea binefacere, decĭ respunse că nu voiesce să trăiéscă din mila altora.

Şi ambiţiunea sa era in joc: doria cu ardóre a se face luptător de taurĭ; acéstă dorinţă o avea, am putea ḑice din copilărie, crescuse cu ea, şi nu putea s'o părăséscă acum de-o-dată. Din contră, voia acum să-şĭ realiseze visul sĕu cel de aur şi sĕ rugâ de colonel ca să-l ea cu dênşiĭ până la Madrid, unde sĕ afla o arenă séu un circ pentru asemenea lupte. Acolo avea de gând să-şĭ culégă primiĭ sĕĭ laurĭ.

Colonelul Lee îi acordâ cererea cu plăcere. Un om de caracterul sĕŭ se simţia oprimat prin marea sarcină de gratitudine cu care datoria lui Don Juan şi era aprópe ofensat, fiind că tênĕrul hidalgo nu voia să priméscă nimic din tóte câte i-ar fi dat bucuros şi cu inima voiósă.

Cadavrul sĕrmanei Mabel sĕ inmormêntase, colonelul era érăşĭ bine şi sdravĕn, decĭ călĕtoria fu continuată.

La dorinţa Elleni vr'o câţĭ-va alguazilĭ, adică gendarmĭ, trebuiră să-i insoţéscă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Acéstă precauţiune nu era nicĭ decum de prisos, căcĭ indată după Huesca, pe când treceau prin o văgăună intr'o pădure, un glonţ şuerâ pe lângă capul lui Don Juan şi sĕ implântâ în coşul trăsurei.

„Bună ḑiua, nene Tremblec,“ strigâ tênĕrul rîḑênd, sări cu puşca, pe care o ţinea mereu pregătită, din trăsură şi sĕ urcâ pe rîpa délului in sus. Unul din algazuiliĭ îl urmâ.

„Ce facĭ, Don Redando?“ exclamâ Ellen speriată. „Te expui pericolului fără nicĭ un zor. Vinĕ inapoi, aşa te rog!“

După vr'o câteva minute cei doui bărbaţĭ veniră inapoi, fără să fi vĕḑut pe nimenĭ.

Faţa Elleni se inviorâ.

„Eştĭ nepoliticos, Don Redando,“ ḑise ea cu supĕrare comică.

„Cum aşa, senorita?“ intrebâ el aşeḑêndu-se érăşĭ in faţa ei.

„Fiind-că n'ai ascultat de rugarea mea, ci ai inaintat aşa de temerar in pădure. Creḑĭ, că nu ţi-am dus frica? Trebue să te infrunt.“

„Bine facĭ, scumpa mea,“ zimbi colonelul.

„Bine, infrunta-mĕ,“ replicâ Juan voios, „reprimandele D-tale le primesc cu plăcere.“

„De ce?“

„Fiindcă mĕ simţ fericit, când îmĭ adresezĭ cuvêntul.“

Ellen sĕ inroşi şi amuţi, ér o observare a tatălui ei aduse vorba la alte lucrurĭ.

Incepură să vorbéscă despre nobleţa engleză şi spaniolă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Colonelul Lee lăuda datina patriei sale unde titlul şi cea mai mare parte a averei trece tot de-a-una numai pe fiul cel mai mare, conservându-se ast-fel vaţa şi bogăţia unei familii.

„La noi numai in unele familiĭ din nobilimea cea inaltă există acest drept excepţional,“ observâ Juan. „Nobilimea de rênd e peste tot prea puţin bogată; şi avem fórte mulţĭ nobilĭ de acest soiŭ, mai cu sémă in Castilia şi in provinciile basche, unde aprópe fie-care ţĕran are dreptul la titlul de hidalgo. Semeţia este cea mai eminentă insuşire de caracter a Spaniolului in general şi a hidalgo-ului in special; tot de-a-una îşĭ va menţine rangul sĕu faţă cu lumea şi-l va accentua cu convicţiune, după cum o puteţĭ observa de exemplu chiar la mine.“

„Am auţit că granţiĭ spaniolĭ au dreptul de a nu-şĭ descoperi capul dinaintea regelui chiar,“ observâ Ellen.

„Da, granţiĭ de clasa primă au acest drept,“ respunse Juan, „numai când sărută mâna regelui séu când regele le adreséză de-a-dreptul cuvêntul, au să-şĭ scóţă pălăria din cap. Granţiĭ de clasa a doua numai după terminarea ceremoniarului sărutărei de mână îşĭ pot acoperi capul. Regele ţice „tu“ cătră toţĭ nobilĭ, carĭ găsesc in acésta o aprobare a nobleţei lor. Când un hidalgo trebue spânţurat pentru vr'o crimă, îi este permis a sĕ pune pe scaun şi a fi sugrumat astfel, adică şeţênd.“

„Ciudat privilegiu,“ rîse colonelul.

„De care unchiul meu Don Tremblec sĕ va pro-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

fita, după cum sper, cât mai curênd;“ adause tênĕrul hidalgo.

Călătoria decurse pentru toţĭ in mod plăcut.

Peisagiul cel frumos era de mult interes. Juan cunoscea bine istoria, geografia şi datinele ţĕrei sale şi astfel era in stare a atrage atenţiunea insoţitorilor sĕi asupra multor lucrurĭ remarcabile, pe care altfel le-ar fi trecut cu vederea.

Conversaţiunea devenia din ce tot mai negenată. De obiceiŭ vorbiau numai Juan şi Ellen impreună, căcĭ colonelul inţelegea dar nu vorbia bine limba spaniolă şi sĕ mulţămia decĭ cu unele observărĭ, care le arunca icĭ colea pentru a documenta astfel atenţiunea sa.

Juan povesti şi istoria vieţei sale.

Era fiul unui alcad séu primar şi sĕ bucurase de o educaţiune destul de bună, nu fusese insă nicĭ o jumĕtate de an la universitate, când îi muri tatăsĕu, fără a lăsa nicĭ o moştenire, aşa încât Juan fu silit a-şĭ părăsi studiile. De atuncĭ şedea in hacienda de lângă Ayerbe, care, ca fosta moşie a bunicului sĕu, era proprietatea comună a sa cu Don Tremblec, fratele vitreg al mamei sale reposate.

Prin risipa lui Tremblec nu mai rĕmăseseră din pămênturile care sĕ ţineau de haciendă de cât fórte puţine. Ei lucraseră impreună acele pămênturĭ şi din produsul lor îşĭ susţinuseră viéţa, de nu periseră de fóme.

Timpul liber Juan nu şi-l trecea cu cărţile sale ci cu preumblărĭ prin pădure şi cu observarea tau-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

rilor pe locurile de păşune. Acéstă din urmă era ocupaţiunea sa de predilecţiune, chiar pe timpul studiilor sale universitare fusese mai des in circ de cât in auditoriile academiei. Fórte adese-orĭ se pusese lângă bandilerĭi in arenă şi atrăsese atenţiunea privitorilor prin curagiul său şi prin agilitatea sa.

O dată sĕ incercase chiar a intreprinde lupta cu un taur, in locul unui torero — luptător de taur — rănit, şi isbutise de a-l invinge, ér d'atunci era hotărît, a sĕ devota şi el acestei misiunĭ frumóse, cum o numia el.

Ellen sĕ incercâ din nou a-l aduce la altă hotărîre, el insă persistâ ḑicênd, că numai astfel va putea să-şĭ câştige in scurt timp nu numai un renume frumos dar şi o avere mare.

„Eştĭ lacom de banĭ?“ voia să intrebe Ellen, dar o privire a lui Don Juan, care îi spunea mai lămurit, ca orĭ-ce cuvênt, causa pentru care voia să fiă bogat, o făcu să amuţéscă.

O călătorie atât de lungă făcută in una şi aceiaşĭ trăsură impreună cu o copilă frumósă este pentru un tênĕr o plăcere tot atât de periculósă pre cât este de şarmantă, ceea ce fu şi pentru Juan, cu atât mai vêrtos, fiindcă d:ja la prima vedere a Elleni inima sa sĕ aprinse de focul amorului.

Acéstă pasiune crescea tot mai tare cu cât recunoscea mai mult spiritul ei cel distins şi caracterul ei cel şarmant. Şi cu cât amorul sĕu pentru ea devenia mai intim şi cu cât vedea mai apriat, că nicĭ el nu-i remase indiferent, cu atât mai ferm devenia hotărirea sa de a sĕ face torero.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Acéstă meserie in Spania nu este nicĭ de cum o meserie ci o carieră şi încă o carieră de erou, admirat şi invidiat nu numai de ómenĭ de rênd, ci de cea mai inaltă aristocraţie până la rege şi regină, şi tot odată o carieră din cele mai productive; decĭ nu trebue să ne mirăm nicĭ de cum décă Don Juan, care era Spaniol, care era tênĕr şi amoresat, vedea in chemarea de torero mijlocul cel mai sigur de a-şĭ câştiga pe amanta sa, care era nu numai nobilă dar şi bogată.

Ellen impărtăşia in tainĕ amorul lui Juan, care sĕ dedea pe faţă din partea lui prin o miie de galanterĭ drăgălaşe ér' din partea ei prin nisce privirĭ infocate. Tocmai d'aceea ea nu putea să inţelégă pentru ce stăruia el cu tot adinsul ca să sĕ facă torero. Îl ruga cu lacrimĭ in ochĭ să abḑică de la acéstă stare, la care in tóte ḑilele era cu un picior in mormênt; îl conjurâ să-şĭ reia studiile, să primésca apoi un post, de sĕ va putea la Sevilla — şi nu inţelegea nicĭ de cum pentru ce voia Juan să sĕ facă iute bogat şi renumit; ei îi era drag şi aşa cum era acum, de şi cuvêntul amor nu sĕ pronunţase încă nicĭ de dênsul şi nicĭ de dênsa.

In puritatea inimei sale nicĭ că sĕ gândia la rĕutatea lumei, care ar fi ḑis despre Juan, că numai d'aceea ar fi scăpat-o pentru a-şĭ asigura bogăţiile ei căsĕtorindu-sĕ cu dênsa.

Lui Juan nu-i permise simţul sĕu de onóre ca să dea lumei prilej de a vorbi astfel; voia decĭ mai intâiŭ să devină bogat ş'apoi s'o céră in căsătorie.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Sosiră la Madrid cu mult pré de grabă pentru cei doui amoresaţi, căci acolo voia să sĕ oprésca Don Juan. Şi colonelul impreună cu fiă-sa stetură douĕ săptĕmâni acolo, ér când plecară d'abia fu in stare primul a decide pe Don Juan, ca sĕ primésca de la dênsul o sumă de banĭ pentru echiparea sa şi traiul sĕŭ in decursul primului timp al nouei sale carierĭ.

Colonelul sĕ simţi aprópe ofensat prin declaraţiunea tênĕrului hidalgo, că nu primesce acea sumă de cât drept un imprumut, pe care-l va restitui din banĭi ce va lua pentru hacienda, pe care voia s'o vêndă.

„Eştĭ un incăpăţinat fără sémăn, dragul meu Don Juan," ḑise colonelul Lee când îşĭ luâ ḑiua bună de la dênsul.

„Adică cum să-ţĭ dovedim gratitudinea nostră Juan?" adause Ellen cu lacrimĭ in ochĭ. „Sciĭ cu ce dragă inimă am voi să indeplinim datorinţa nóstră faţă de D-ta şi totuşĭ respingĭ tóte cu semeţie şi cu rĕcélă."

„Ba nu cu rĕcélă, senorita!" exclamâ Juan.

„Ḑeu nu cu recélă. Dar pentru puţinul lucru, ce am avut fericirea de a săvêrşi pentru Dv, o privire amicală din frumoşiĭ ochĭ ai D-tale îmĭ este destulă resplată, tóte cele lalte îmĭ sunt nimic pe lângă asta."

„Primesce dar asta drept suvenir de la mine," ḑise Ellen şi-i dete un medalion de aur preserat cu perle, cuprinḑênd portretul ei şi al părinţilor ei, pe care îl purtase la gât atêrnat de un lănţişor impletit din pĕrul ei propriu.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Ochiĭ lui Juan radiară, faţa îi sĕ inroşi ér' inima îi palpita cu violenţa când sărutâ lănţişorul de pĕr blond, pe care şi-l atêrnâ apoi pe după gât.

„Primesce şi de la mine un suvenir, dragul men. Don Juan!“ ḑise colonelul. „Eu-ţĭ sunt tot atât de recunoscĕtor ca şi Ellen şi acum nu-ţĭ mai este permis a mĕ refusa.“

Cu aste cuvinte îşĭ scóse din deget un inel lat cu un solitar de rară frumuseţă şi-l dete tênĕrului hidalgo, care primi cu o reverinţă preţiosul dar, representând o stăricică intrégă.

Asta sĕ intêmplase vr'o douĕ milurĭ dincolo de Madrid, până unde însoţise Don Juan pe călătorĭ.

Apoi îşĭ luară ḑiua bună cu speranţa in o apropiată revedere.

Ellen plânse, dară şi colonelul impreună cu servitorul Tom clipiră din ochĭ in mod suspect.

Mult timp mai stete Don Juan pe acelaşĭ punct şi urmări cu ochiĭ sĕi de şoim trăsura, care sĕ depărta cu iuţélă şi din care sĕ ridica din când in când o figură femească, fîlfăind cu o batistă, la care Juan respunda salutând cu pălăria.

In fine trăsura ocoli pe calea sa pe după un deal, încă un semn de adio mai făcu Ellen, colonelul îşĭ descărcâ pistolul, ér Juan făcu asemenea.

După ce se risipi norul de érbă de puşcă nu sĕ mai vĕḑu trăsura. Juan mai stete vr'o câte-va momente nemişcat, apoi îşĭ trecu cu mâna peste ochĭ, îşĭ aşeḑâ pălăria mai bine in cap, dete pintenĭ calului sĕu şi alergâ in galop selbatic inapoi la Madrid.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CAPITOLUL IV.

O cursă de tauri la Sevilla.

Ne aflăm in Sevilla, orașul minunat din Andalusia cea mai frumósă parte a Spaniei.

Érăși era luna lui Maiŭ și sórele sudic ardea pe bolta azurie a cerului, sclipind peste nenumĕratele turle, cupole și coperișe de case. Dar zăpușéla grozavă pe care o rĕspîndia, nu molești nicĭ decum pe Sevilanĭ — nu, căcĭ in cete dese inaintau rîdênd și conversând, glumind și cochetând prin stradele cele largĭ cătră una și aceiași țintă.

Acéstă țintă era circul, in care avea să debuteze astădĭ pentru prima óră in Sevilla, unul dintre cei mai renumiți și serbătoriți torero — Don Juan Redando.

Amicul nostru, după cum vedem, își ajunsese decĭ scopul, și sĕ profitase de prima ocasiune pentru a veni la Sevilla, unde scim că se afla colonelul Lee, cu fiă-sa Ellen.

Avansul de banĭ, ce-l primise de la colonel, îl restituise de mult, dar nu din vênḑarea haciendei, ci din frumosul venit, ce avuse ca torero. Cât pentru haciendă, fiind proprietate comună cu Tremblec, remase nevêndută, căcĭ Don Juan nu sĕ mai intâlnise cu unchiu-sĕŭ, care sĕ incercase de vr'o douĕ orĭ, a-și resbuna asupra lui, fără a isbuti insă la acésta, cu tóte că-ĭ succese de vr'o câteva orĭ, a influința asupra

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

servitorilor circului, ca să-l expună când la un pericol, când la altul, faţă de taurii, cu care se lupta.

Sevilla fiind cu mult mai depărtată de patria sa ca Madridul, Don Juan se credu cu totul scăpat de urmăririle lui Don Tremblec, séu mai bine dis, nici nu se mai gândia, câtuşi de puţin la dênsul, sciindu-se in unul şi acelaşi oraş cu dorul inimei sale cu — Ellen. —

Circul din Sevilla era un amfiteatru fórte mare, plin, in acest moment de o mulţime inţesată de ómeni nerăbdători de curiositate.

Mai cu sémă pe tendido, locul cel mai de jos, era o viéţă animată. Acolo erau representate straturile inferióre ale poporului, figuri mobile, rîdétóre, moşnegi şi babe, preoţi şi soldaţi, meseriaşi şi păstori, un amestec pestriţat, in care se distingeau copilele minunat de frumóse, cu pĕr negru, bogat, cu ochi infocaţi, cu dinţişori albi, cari zimbesc atât de ademenitor printre buzele lor cele rumene.

Locurile mai inalte, balcónele, séu paleos şi umbrele séu ombra pe spaniolesce, care tótă diua sunt ferite de arşiţa sórelui şi trebuesc d'aceea scump plătite, se umplură, ca şi in teatrele nóstre, numai cu puţin inaintea representaţiunei.

Aceste locuri fură ocupate de aristocraţimea Sevillei.

In fine sună ora mult aşteptată adică trei după amédi.

Căpitanul general al Sevillei aruncă cheea torilului jos in arenă, dând prin acésta permisiunea pentru inceperea representaţiunei.

ERDÉLYI MUZEUM KÖNYVTÁRA
Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Torilul este locul inchis, unde stau taurii, carĭ de obiceiŭ sunt crescuţĭ prin livedĭ solitare şi pe care-i mână cu o nópte inainte in circ. Fie care din ei are un grajd separat. Pentru a-i aţiţa, nu li sĕ dă nimic de mâncare, in timpul inchisórei lor, care nu duréză nicĭ odată mai mult de cât doue-spre-dece ore.

In stînga uşei torilului vr'o doui picadorĭ ţêneau lâncile lor cele lungĭ în mână. Aceste lâncĭ nu le intrebuinţéză la alt nimic, de cât la aţiţarea taurilor, pe carĭ îi impung cu ele, fără a-i râni pré tare. Ei sunt călărĭ, dar pe nisce mârţóge căcĭ aceştĭ cai numai arare orĭ scapă cu viéţa din circ.

Ceva mai departe de ei steteau „chulii“ şi „bandillerii.“

Primiĭ sunt provĕduţĭ cu nisce mantale bătătóre la ochĭ, roşiĭ séu verdĭ, cu care deturnéză atenţiunea taurilor de la vr'un picador, ajuns in mare pericol.

Bandillerii in fine au insărcinarea a mări furia taurului, implântându-i in piele nisce vêrfurĭ de fer, impodobite cu panglicĭ, séu cu făşiĭ de hârtie colorată, une-orĭ cu lampinióne aprinse, ba chiar cu rachete, care explodéză ţişnind, pe pielea taurului.

In o logiă mică de pe balcon, bine ferită in contra arşiţei sórelui şi tocmai in faţa torilului, şedeau cincĭ persóne, de care trebue să sĕ ocupe acum istoria nóstră cea veritabilă.

Aceste persóne erau o damă mai in vêrstă, in toaletă bogată, un domn şi el bĕtrân, de distincţiune, doui tinerĭ ca de vr'o doue-decĭ şi cincĭ de anĭ şi o damă tênără, care să fi numĕrat ca la vr'o şapte-spre-dece anĭ, de o frumuseţă rară.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Purta o haină simplă albă, care punea in șarmantă evidență formele durdulie, elegante ale bustului ei, peste haină avea mantila indatinată in Spania, garnisită cu dantele.

Fața-i arăta cele mai regulare și mai încântătóre trăsurĭ, ce-șĭ póte inchipui cine-va, pelița-i era móle și albă, suflată cu o gingașă rumenélă.

Ochiĭ-i erau de o formă încântătóre și de o culóre négră, catifelată, delicióză, adumbriți de nisce sprincene arcate și ascunșĭ, ca in somnolență, pe după lungile gene, ca de mătase.

Părul ei bogat, negru ca péna corbului, era impodobit cu vr'o două florĭ de rodiĭ; nu avea lipsă de altă podóbă — pe scurt ḑis, Conchita, așa era numele damei celei june, era prototipul Sevilanelor frumóse.

Unul dintre cei doui tinerĭ purta un costum de salon, celălalt insă, care-i sămêna, dar care era mai frumos, mai fresc, și mai viguros, era imbrăcat in pitorescul port național din Andalusia, adică avea o jachetă bordată cu ciapraz de aur, o giletcă galonată de culóre roșie, cu nasturĭ de argint, pantaloni largĭ, ajungênd până la genunchĭ, ghete de piele de capră sălbatică, cusute cu nenumărate fire de aur și pe cap o pălărie cu părețiĭ resfrânțĭ in sus și impodobită cu doui țorțurĭ de mătase.

„L'ai vĕḑut vr'o dată pe noul torero, Romano?“ intrebâ bătrânul domn, Don Bartolomeo Serena cu nume.

„Nu, dragă unchiule, dar să ḑice, că ar fi indemâuatic,“ răspunse Romano, tênărul cu portul anda-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

lusian. Şi el era, ca şi celălalt tênĕr, nepotul bogatului Don Bartolomeo.

„L'am vĕḑut acum vr'o şése luni la Madrid,“ observa celălalt nepot, cu numele Luca; „p'atunci era la inceputul renumelui sĕu.

„D'abia aştept să-l vĕd,“ ḑise copila cea frumósă. „Iubesc cursele de tauri, ne dă un tablou impunĕtor despre supremaţia spiritului omenesc, peste puterea brutală a animalului.“

„Să ḑică că Don Redando n'ar fi recurs nici odată la serviciile unui cachetero, a acelui belitor, am putea ḑice, care omóră pe dinapoi pe taurul căḑut dar neucis încă,“ observâ Luca. „Este un flăcău fórte frumos şi mândru, un hidalgo, care la Madrid a fost primit in cele mai bune societăţi şi giugiulit de damele cele mai distinse. Feresce-ţi inima, frumósă Conchită!“

„Ha,“ exclamâ acésta cu dispreţ. „Un torero ... de şi iubesc pré mult cursele de tauri, nu pot suferi pe acei ómeni, cari de dragul banilor îşi expun ḑilnic viéţa lor şi chinuesc de mórte taurii, cari după tóte sunt in adevĕr de plâns.“

„Să nu auḑă asta vĕru-meu Romano,“ batjocori Luca. „Lumea ḑice de el, că s'ar fi amestecat adeseori printre picadori şi chuli, ba, că la Madrid ar fi debutat chiar ca torero şi încă cu succes.“

Conchita sĕ uită cu mirare la tênĕrul frumos aşa încât faţa sa sĕ inroşi sub raḑa ochiului ei arḑĕtor.

„Ba ḑĕu, Don Romano? Adevĕrat să fiă óre aşta?“ intrebâ ea.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Cel intrebat tăcu cu sfiélă, dar unchiu-sĕu rĕspunse in locul lui.

„Este pré adevĕrat, din nefericire. Coconaşul nepotu-meu, nu póte, odată cu capul, să sĕ lipséscă de nisce plăcerĭ, carĭ nu sĕ potrivesc cu starea lui. Spune-i-o Conchită, că dispreţuescĭ pe torerĭ; ţine mult la opiniunea ta.“

Romano sĕ ingălbeni şi nările îi se umflară.

„Ş'apoi, décă aş fi făcut-o!“ exclamâ el cu amărăciune. „Cine din voi a vĕdut-o, şi óre ar strica ceva? Nu sunt óre un om necivilisat, fără moravurĭ şi fără principiĭ, un cioflengar necorecţionabil . . . Până acum am riscat viéţa mea colea jos in arena numai din intrecĕtorie juvenilă; mai sciţĭ décă nu o voi face o dată de dragul banilor, chiar décă —“ sĕ opri pentru un moment apoi continuâ cu voce indĕrătnică, dar puţin tremurătóre, „chiar décă m'ar dispreţui Conchita pentru acésta.“

In acest moment sĕ deschise jos uşa torilului şi taurul eşi in arenă. Pe umĕrul sĕu cel stâng purta o sulicioară infiptă in pielea lui şi impodobită cu panglicĭ, de care voia să scape, scuturându-sĕ mereu.

Décă Romano nu şi-ar fi intors ochiĭ sĕĭ indată spre taur, ar fi surprins o privire din frumoşiĭ ochĭ catifelaţĭ ai Conchiţei, care nu s'ar fi putut numi nicĭ de cum dispreţuitóre.

Acéstă privire destinată vĕrului sĕu fu insă observată de Luca şi faţa lui cea palidă şi cam sarbedă sĕ colorâ de o roşéţă slabă, care sĕ perdu insă tot aşa de grabă precum venise.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Apoi privi şi el in jos in arenă.

Taurul care venia din torilul cel intunecos şi solitar, ameţit de vuet şi de lumină sĕ opri pentru un moment, după primiĭ sĕi paşĭ violenţĭ, sĕ năpusti apoi asupra picadorului celui mai apropiat, care sĕ incercâ in zadar a intórce de grabă pe mărţóga sa, séu a reţine pe taur cu lancia sa.

Cu capul plecat animalul negru, tênĕr şi faimos îl atacâ şi in următorul moment resturnâ pe mărţóga cu piciórele in sus, încât călăreţul ei rĕmase sub ea.

Un strigăt general de bucurie umplu circul.

„Bravo taurule, bravo taurule!“ strigâ mulţimea entusiastă. Taurul îşĭ câştigase de grabă dragostea privitorilor.

Prin acest vuet sĕ intărîtâ şi mai mult, iute ca fulgerul sĕ intórse spre un al doilea picador, care stetea aprópe de ingrăditura arenei, îşĭ infipse córnele in pântecele calului şi-l ridicâ in sus cu călăreţul sĕu cu tot. Acestuia îi succese din fericire a prinde marginea de sus a scândurilor despărţitóre şi a sări peste barieră.

Un al treilea picador nu fu mai fericit de cât primul sĕu camarad. Taurul îl aruncâ jos cu cal cu tot şi sĕ incercâ a-l sdrobi cu piciórele.

Acum sĕ amestecară şi chuliĭ precum şi bandilleriĭ in luptă şi depărtară pe taur prin fîlfăirea mantalelor lor colorate, de la cei doi picadorĭ căḑuţĭ, carĭ trebuiră duşĭ din arenă.

Privitoriĭ erau incântaţĭ ba entusiasţĭ chiar, cu atât mai mult, că taurul demonstrase şi óre-care in-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

teligință, adică adese-ori, și anume tot de-a-una când avea puțin regaz de resuflare, nu se lăsa a fi înșelat de mantale, ci căuta pe om, va să dică nu impungea de-a dreptul in manta, ci alăturea spre picador, lucru ne mai pomenit, dar tot o dată și fórte periculos, pe care nu-l observase insă, de cât dór unicul don Romano, tênĕrul din logiă.

„Pare a fi dresat acest dobitoc,“ îșĭ dise el. „Décă Don Juan nu a observat acéstă particularitate, atuncĭ póte s'o păţéscă rĕŭ.“

Cu aceste cuvinte părăsi logia și merse jos, unde se așeḑâ in gangul format de bariera arenei și de primele locurĭ de șeḑut ale circului.

O fanfară de trompete resună, anunțând aparițiunea adevĕratului luptător. Torero-ul, renumitul Don Juan Redando, intră in arenă.

Dintru întâiŭ salută pe căpitanul general cu spada sa, se plecă imprejur cătră privitorĭ, apoi merse d'a dreptul spre taur și-l scrută cu priviri recĭ.

Taurul îl privi și el la rêndul sĕu, dar din ochiĭ sĕi arḑĕtorĭ sclipia un foc turbat, apoi îșĭ aplecă capul și se năpusti spre potrivnicul sĕu, care fîlfăi cu muleta, un beţișor cu o pânză roșie, ce ţênia in mână.

Animalul furios fu in adevĕr amăgit de pânza fâlfăindă și se năpusti asupra ei, trecênd așa de aprópe de Don Juan, în cât îi atinse puțin peptul cu cornul sĕu cel drept.

Acelașĭ joc se mai repetă a doua óră, de astă dată-l atinse insă cu cornul cel stîng.

Mulțimea iritată până la extrem aplaudă cu frenesie;

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Bravo Redando, bravo!“ strigară privitorii.

A treia óră taurul sĕ reculese puțin.

Don Romano, care stetea lângă barieră, vĕdênd reculegerea animalului, sĕ avêntâ pe marginea balustradei, unde rĕmase, privind cu respirațiunea reținută, la mișcările taurului.

Dobitocul perfid năpustindu-se pentru a treia óră asupra lui Don Juan nu-și mai dirigiâ córnele asupra pânzei fâlfăinde, ci, când torero-ul sĕ dete puțin la o parte, sĕ intórse și el de acea parte drept spre el și prinḑêndu-l intre amêndouă córnele îl aruncâ vr'o cinci, șése metrii sus in aer.

Un strigăt de teróre respicâ aerul.

O mulțime de chulii și bandillerii sĕ aruncară intre taur și intre torero, care sĕ incercâ a sĕ ridica de jos, taurul insă nu mai luâ in sémă mantalele fâlfăinde; ca din instinct părea atras de inamicul sĕu periculos, pe care voia să-l sdrobéscă.

Din nou își aplecâ capul suflând fioros din nări și aținti — cum am ḑice — cu córnele spre Redando, care zăcea încă pe jos. Taurul sĕ puse in galop. Don Juan rănit, nu era in stare a sĕ scula și sĕ incerca a ridica de jos cel puțin spada sa, care-i picase din mâni — mórtea lui părea sigură.

Privitorii erau inlemniți de gróză, compătimind pe bietul torero nefericit, care se făcuse galben ca céra. De odată sĕ ivi in arenă un tênĕr frumos in portul național andalusian — era Don Romano, care sărise de pe marginea balustradei. Iute ca fulgerul ridică de jos spada și muleta lui Redando și sĕ aruncâ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

intre el și intre taur, care sĕ opri puțin din galopul sĕu și-l privi cu ochĭ sclipitorĭ.

In următorul moment se năpusti asupra lui Don Romano, care îi scăpâ prin o intorsătură ușóră a corpului sĕu agil. Dar taurul sĕ intórse de grabă și venia din nou spre el așa încât curagiosul tênĕr nu putea scăpa de córnele lui decât numai décă săria peste balustradă, căcĭ era lipit de ea și muleta sa îi picase din mânĭ.

Taurul se apropiase deja așa de tare de dênsul încât, córnele mai îi atingeau pieptul, el însă — îșĭ puse piciorul pe capul aplecat al animalului și sări cu grație peste dênsul.

Un strigăt tare, unanim de bravo resplăti acéstă dibăcie și acest curagiŭ.

Intru aceea servitorĭĭ arenei luaseră pe Redando și-l duseseră afară.

Tênĕrul, frumosul și indrăznețul Andalusian se puse drept sub locul pe care-l ocupau Don Bartolomeo Serena, Conchita și Don Luca.

Timp de un moment privi in sus la acest balcon, salută plecându-și spada sa cea supțirică apoi, intinḑêndu-și puțin piciorul cel drept inainte, îșĭ luâ o posă ca pentru un duel.

Dar și taurul sĕ pusese in posițiune și atacă pe adversarul sĕu. Acesta nu se mai dete in lăturĭ, ci intinse numai mâna sa cea dréptă impreună cu spada sa, care dispăru până la mănunchiŭ in corpul taurului.

Animalul rănit căḑu pe genunchĭ, îșĭ mai ridică odată capul, apoi căḑu mototol, crepase.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Mulțimea cea mare de privitorĭ irupse intr'un strigăt general de bucurie.

„Bravo, Don Romano! . . . bravo, bravo . . . viva Don Romano Serena! Ce forță și ce dibăcie și curagiŭ! . . . Trăiéscă curagiosul Don Romano, viva!“ resuna din miĭ și miĭ de pepturĭ și o ploie de florĭ, fructe, eventailurĭ, mănușĭ de dame, până și chiar de giuvaere căḑu la piciórele invingĕtorului in semn de omagiŭ pentru tênĕrul și nobilul torero.

Don Romano mulțămi cu o reverință grațiósă pentru aplause, apoi ridică din mulțimea de florĭ, cu care-l resplătiseră damele entusiaste vr'o doui bobocĭ simplĭ de rodiĭ, îi puse la buze ș'apoi, cu o privire semnificativă asupra Conchitei, le așeḑă in butoniera jachetei sale de catifea.

Musica intonă acum piesa, care sĕ cânta de obiceiŭ la repunerea unui taur.

Prin o ușe a balustradei se aduseră patru catîrĭ impodobițĭ cu panglicĭ de mĕtase și acoperițĭ cu clopoțele micĭ de argint, cu hamurĭ prețióse de piele aurită și de lemn de palisandru și tîrîră din arenă pe caiĭ căḑuțĭ ai picadorilor și pe urmă pe taur.

Apoi se luară florile și celelalte oferte de triumf ale lui Romano, tótă arena fu preserată cu nisip próspĕt și neteḑită din nou.

Sĕ dete intrare unui al doilea taur și o nouă cursă incepu, dar interesul privitorilor, era deja atât de consumat prin curagiosul fapt a lui Romano, încât nu urmăriră decât cu puțină atențiune luptele ulterióre.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Eroul ḑilei ședea érăși între Conchita și între unchiu-sĕu pe balcon, dar nu mai privia jos in arenă, ci ochiĭ sĕi erau aţintiţĭ pe frumósa faţă a copilei, care nu inapoia privirile lui infocate nicĭ decum cu atâta semeţie și supĕrare ca de obiceiŭ. Ba câte odată îi stringea pe sub ascuns cu mânișóra ei cea móle, mâna lui, ceea ce scotea o roșéţă infocată pe obrajiĭ tênĕrului, ér vĕru-sĕu, care observa pré bine acest joc mut sĕ ingălbinea de nĕcaz și-și mușca buzele, așa încât îi sângerau.

CAPITOLUL V.

Unchiul și nepotul.

Don Bartolomeo Serena locuia cu nepoţiĭ sĕi cei doui și cu epitropisita sa adică cu Conchita in un edificiu mare, arătătos in una din stradele principale din Sevilla. El trecea de fórte bogat și menagiul sĕu intocmit cu munificenţă justifica acéstă faimă.

Don Romano Serena era fiul fratelui sĕu, Don Luca Montez fiul sororei sale. Părinţiĭ lor muriseră de mult. El îi crescuse pe amêndoui impreună și de óre-ce era neinsurat, erau cu drept cuvênt consideraţĭ ca viitoriĭ moștenitorĭ ai bogăţiilor sale.

Cu tótă inrudirea lor atât de apropiată, care sĕ vedea și pe asemenarea feţelor lor; caracterele celor doui tineri totuși erau pré diferite.

Romano era marinimos, deschis, curagios, spulbĕrat,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

iubitor de plăceri si puțin cam ușurel de minte; Luca din contra era așeḑat, inchis, un om al formelor, neiubind nicĭ un fel de iritaţiune vedită, pândind greşalele de-aprópelui, pentru a le exploata in folosul sĕu. El era favoritul lui Don Bartolomeo.

Acesta fusese in tinerețele sale timp mai indelungat in serviciul diplomatic al patriei sale, la diferite curţĭ din Europa, étă pentru ce punea mare preţ pe o purtare elegantă şi aşeḑată in societate.

Traiul voios, negenat, adese-orĭ sensaţional a lui Romano îi era displăcut, până când Luca, făcea totul pentru a sĕ arăta faţă de unchiu-sĕu ca un om aşeḑat şi cultivat, ca un bărbat de salon.

Şi el voise să sĕ consacreze carierei diplomatice, dar din nefericire negligase de a-şĭ insuşi sciinţele necesare la acésta. Acum decĭ şedea lângă unchiusĕu şi juca cu el şi cu dama de societate câte un joc ca de e. şac etc asculta cu o răbdare admirabilă la istoriile de curte ale lui Don Bartolomeo, povestite şi de o sută de orĭ póte.

Romano din contră administra impreună cu un funcţionar bĕtrân, experimentat o haciendă din apropierea oraşului, pe care o moştenise de la părinţiĭ sĕĭ.

El avea decĭ o stare bunicică, până când Don Luca atêrna cu totul de la graţia lui Don Bartolomeo.

Şi asta era una din causele de duşmănie între cei doui verĭ.

In ḑiua care urmase după cursa de taurĭ descrisă in capitolul precedent Don Bartolomeo şedea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

singur in odaia sa de lucru, mobilată cu eleganță, inaintea unui biurou, care era plin încărcat cu hârtiĭ. Îi plăcea, a grămădi astfel hârtiile, pentru a arăta visitatorilor sĕi, că nu-și trecea timpul cu nimica. Ținea în mânĭ o fóiă acoperită cu ținre, pe care le aduna.

„Frumósă sumicică,“ ḑise el oftând după ce făcuse socotéla . . . „Frumósă sumicică, și in ce fel de mânĭ picică. Pĕcat, nu va trece mult, și va fi păpat-o. Cred că Luca s'ar folosi mai bine de ea.“

O bătaiă slabă la ușe îl tulburâ in meditațiunele sale.

La invitarea sa intrâ Romano, imbrăcat tot in portul național andalusian, dar astăḑĭ nu zimbia cu intrecere, ca de obiceiŭ, ci avea o fața seriósă, aprópe solemnă.

„Așa, bine că ai venit,“ cu aceste cuvinte intórse Don Bartolomeo salutarea nepotului sĕu, „tocmai eram să trimit după tine. —

„Și de ce, dragă nene?“ intrebâ tênĕrul, aruncându-și pălăria pe un fotoliu pe al cărui spate îșĭ rĕzămâ apoi amêndoue brațele.

Don Bartolomeo făcu o față cât sĕ putu mai impunătóre și incepu, puțin cam incurcat.

„M'am gândit că . . . ei bine, am voit,“ érășĭ sĕ incurcâ, apoi urmâ: „astăḑĭ ai un aer neobicĭnuit de serios, de bună sémă, vreai să-mĭ vorbescĭ de vr'un lucru deosebit. Ei bine, ce voiescĭ? Ai avut óre érășĭ vr'o cértă cu aproḑiĭ, orĭ te ai jucat pré serios cu cuțitul in Triana, după cum este obiceiul acum pe la

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

voi flecăilor: Orĭ ai lipsă de bani? Vorbesce, am dreptate séu ba?“

„Nimic din astea tóte,“ replicâ Romano. „O causă cu totul diferită m'a adus la D-ta.“

„Ce este?“ intrebâ bĕtrânul uimit, căcĭ preliminarele atât de neobicĭnuite din partea nepotului sĕu, care de altă dată era încă pré indrăzneț, îl făcură bănuitor.

Romano se mai reculese puțin, apoi ḑise d'odată:

„Voiesc să mĕ căsătoresc.“

„Ah,“ exclamâ Don Bartolomeo fórte mirat. Décă s'ar fi potrivit cu demnitatea, pe care o manifesta tot de-a-una consciu de sine, de bună sémă ar fi sărit in sus de pe scaun de mirare. „Și cu cine óre, spulberatule?“

„Nu mai sunt spulberat,“ replicâ Romano cu apĕsare. „Sunt sătul de viața cea sĕlbatică și de óre-ce iubesc și sunt iubit la rêndul meu și fiind-că averea mea, este mai mult decât suficientă, pentru a susține o familie după cuviință, sper că nu-mĭ vei face nicĭ o piedecă.“

„Nu, firesce,“ se grăbi a-l asigura Don Bartolomeo vesel, că nepotu-sĕu îi indeplinia cum am ḑice propriile sale dorințe, „adică,“ mai adause el, „décă mirésă-ta este démnă de familia nóstră.“

„Pe deplin démnă.“

„Și cine este? ci vorbesce in fine!“

„Conchita.“

Bĕtrânul totuși uită pentru un moment de demnitatea sa cea gravă și sări de pe scaun, cu tótă violența ce îi permiteaŭ piciórele sale cele bĕtrâne.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ce? Conchita?“ strigâ el cu tonul celei mai cumplite indignaţiuni. Voiescĭ să iai in căsătorie pe acéstă fată.“

„De bună sémă,“ ḑise tênĕrul. „Numai pe ea o voiesc, ér dênsa mĕ vrea numai pe mine, lucrul este dară de tot simplu.“

„Eu insă nu vĕ dau permisiunea, eu epitropul Conchitei.“ exclamâ bĕtrânul furios.

„De ce?“ intrebâ Romano mai mult mirat, de cât speriat.

„Fiind că este pré bună pentru un craidon,“ rĕspunse Don Bartolomeo. „Tu nu eştĭ un adevĕrat Serena, de şi eştĭ cel din urmă cu acest nume şi ai fost crescut de mine, fără să fi cruţat vr'o cheltuélă. Tu m'ai resplătit cu ingratitudine. In loc de a deveni un cavaler fin de curte, ce voiam să fac din tine, te-ai făcut un majo, un desmăţat, care nu sĕ ocupă de cât cu vênătórea şi care-şĭ caută plăcerea la sunetul castanetelor şi in circ. De mult deja uram purtarea ta cea selbatică şi sensaţională, ér fapta ta de erĭ m'a decis cu totul, a mĕ lăpĕda de tine . . . Oh, de ce am trebuit să ajung ḑiua în care am vĕḑut ruşinea cu ochiĭ, am vĕḑut pe un Serena, pe un nobil de sânge atât de bun, după cum nu sĕ află mai bun in tótă Spania, sărind ca un torero de rênd in arenă şi luptându-sĕ cu un taur . . . Mai indrăznescĭ a veni in casa mea după un astfel de scandal public şi a peţi pe Conchita?“

„Da, indrăznesc,“ ḑise Romano ridicându-se mêndru in sus, pe când unchiu-sĕu, obosit de discursul cel lung, sĕ opri puţin din vorbă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu mĕ sciu culpabil de nicĭ o faptă neonestă. Nu este mai bine, că-mĭ administrez eu insumĭ, ca mulţĭ nobilĭ cum sĕ cade, moşia mea, de cât să umblu nimica pe la curtea regală? . . . Ş'apoi petrecerile mele, fost-au ele astfel, ca să-mĭ fiă ruşine de ele? . . . Cât despre intêmplarea de erĭ, este curios că D-ta numescĭ un scandal, ceea ce este taxat de alţiĭ drept un fapt eroic, de care pot să fiu mândru cât voi trăi. Luca, ce-i drept, nu s'ar mişca nicĭ din loc măcar, pentru a scăpa pe de-aprópele sĕu, căcĭ o asemenea faptă, ar putea să-i strice vaḍa sa de aristocrat, ş'apoi îi lipsesce şi curagiul.“ Tênĕreul rostise asta cu voce vibrătóre şi cu aer mêndru; acum adause cu ton mai simţitor: „Şi chiar décă am greşit, firea mea cea infocată, tinereţea mea au fost vina la acésta. Acum voiesc insă a fi un bărbat serios, să mĕ insărcinez cu sacra datoria, a purta grije de binele iubitei mele soţiĭ. Nu nimici pentru tot de-a-una fericirea vieţei mele şi a Conchitei, refusându-mĭ mâna ei, pe care ţi-o cer acum incă o dată.“

„Uită cu totul de asta!“ strigâ Don Bartolomeo. „Eştĭ pré fluşturat şi nu pot să-ţĭ incredinţez pe epitropisita mea.“

„Dar noi ne iubim.“

„Fleacurĭ. Cu puţine ḍile mai nainte când vĕ vedeaţĭ, trebuia să vĕ şi certaţĭ şi acum ḍicĭ, că nu puteţĭ unul fără alta. Prostie gólă. Ş'apoi am pus alt gând cu fata.

„De bună sémă îmĭ va fi preferat şi aicĭ vĕrul meu Luca Montez, bàiatul cu crescere — bună,“ rîse Romano cu amărăciune.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Firesce,“ replică bătrânul furios, „căci el este in adevĕr un om bine crescut şi de caracter, până când tu . . .

O bătaiă la uşe-l făcu să amuţéscă, apoi strigă: „intraţi.“

Cel sosit era un bărbat mititel, bătrên, uscaţiv, în nisce haine negre, tocite, cu o parucă roşie şi cu nisce ochelarĭ gigantici. Sub braţul cel stâng purta nisce acte.

Era senor Brancazzo, notarul şi advocatul familieĭ Serena. Salutând numaĭ prin o reverinţă mută îşĭ puse pălăria după uşe pe covor, aşedă actele pe masă şi incepu a-şĭ şterge ochelariĭ.

„Ah, îţĭ mulţămesc, că eştĭ atât de ponctual, senor Brancazzo,“ dise stăpânul caseĭ după o mică pausă. „Îţĭ este sciut că am administrat până acum averea nepotului meu Don Romano Serena. Dar acum nu maĭ voiesc să mĕ maĭ ocup cu acésta, decĭ te-am poftit la mine, pentru ca să-ţĭ predau baniĭ şi actele cuviincióse.

„Aşa dară ruptura nóstră este decisă, Don Bartolomeo?“ intrebă tênĕrul mergênd la masa de scris a unchiului sĕu, pe când notarul, mereu tăcut, incepu a căuta prin actele sale.

„Nerevocabil, Don Romano,“ replică bătrânul.

„Dar Conchita? . . . Nu voiescĭ să mi-o dai în căsătorie?“

„Nu, şi d'o miiă de orĭ nu!“ sbieră Bartolomeo.

„Bine,“ dise Romano inroşindu-se de necaz.

„Eu insă vĕ spun de o miiă, de o sută de miĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de ori, că Conchita totuşi va deveni a mea, in necazul D-tale şi al favoritului D-tale Luca. Vom mai vorbi impreună, Don Bartolomeo . . . Voi veni mai târdiu in biuroul D-tale, senor Brancazzo.“

Tênĕrul părăsi odaia tremurând de necaz, ér bătrênul, oftând de rĕutatea tineretului, incepu a socoti cu notarul.

CAPITOLUL VI.

Cămătarul.

Suburbiul Triana este pentrn Sevilla aceea, ce este bună óră Trastevere pentru Roma. Prin oraşele nóstre nicĭ ca sĕ pomenesc asemenea mahalale.

Un amestec de stradele micĭ şi intunecóse, in care nicĭ chiar alguazilĭ adică gendarmiĭ, nu pré indrăznesc a străbate. Aicĭ sĕ ascund toţĭ aceia, carĭ au cause binecuvêntate pentru a sĕ sustrage poliţii. Cea mai mare parte din locuitoriĭ acestui suburbiu sunt ţigani, contrabandiştĭ, gazde de hoţĭ şi alţĭ ómenĭ de caracter echivoc şi de ocupaţiune intunecată.

Dar şi aicĭ sĕ găsesc o mulţime de localurĭ de petrecere, cercetate de clasele de jos ale poporului ca: meseriaşĭ, samaragiĭ, servitorĭ de la circ, adesea insă şi de tineriĭ din clasele mai inalte.

In una din cele mai inguste strade ale ḑisului suburbiu Triana stetea pe timpul istoriei nóstre o casă mică, de jumătate dărăpănată, locuită de un ovreiŭ anume Vasteri.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Incepuse deja a sĕ face binișor intunerec, când un om după aparință tênĕr, invĕlit in o manta largă bătu in un mod de tot particular in oblónele inchise de la acéstă casă.

O resuflătóre sĕ deschise in acel oblon, ér prin resuflătóre eși un nas mare, încovăiat, ca și pliscul uliului; d'asupra acestui nas sclipiau doui ochĭ, suprarcați de sprîncene gróse, cărunte.

Resuflătórea sé reinchise indată, după ce acești doui ochĭ negriĭ și sclipitorĭ scrutaseră puțin pe cel care bătuse in oblon.

Apoi sĕ audiră in interiorul casei nisce pași tîritorĭ, un zăvor fu tras și ușa cea țépănă sĕ deschise dinaintea celui sosit, care deja-și perduse răbdarea, căcĭ samaragiĭ in jachetele lor colorate și frumósele fetițe din Triana, carĭ treceau p'acolo, îl scrutau deja cu priviri batjocoritóre.

„Mĕ facĭ s'aștept al dracului de mult, senor Vasteri,“ ḍise el mânios, intrând iute in coridorul casei. „De ce te'ncui așa, bĕtrânule?“

„Din băgare de sémă, Don Montez,“ respunse stăpênul casei cu voce croncănitóre, reincuind ușa cu precauțiune. „Am luat acest obiceiŭ numai de dragul visitatorilor mei. Astfel D-ta eștĭ sigur, că nimen nu te va surprinde in odaia mea, cred că asta ți-ar fi fórte neplăcut.“

„Ai tótă dreptatea babă bătrênă. Bine ar fi, décă m'aș afla deja in odaia D-tale . . . La dracu! in acest coridor intunecos am să-mĭ frâng gâtul. Procură-țĭ cel puțin o lampă.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ah, ah,“ croncăni ovreiul cel bătrân. „O lampă costă mulți bani și'apoi nici untul de rapiță nu mi-l dă nimen de géba; negotul meu nu-mi aduce atât folos. Adă mâna, Don Luca Montez, te voi conduce, după cum te-am mai condus de atâtea ori.“

„Din nefericire?“ boncăni celalt.

După un indelungat dibuit, după multe impedecări și injurături cei doui ajunseră in fine la capětul coridorului lung și ingust și stăpênul casei deschise acolo o ușe, la care conduceau mai multe trepte tocite.

Apoi pofti pe óspele său să intre întâiu in odaia deschisă.

Am numit „odaie“ acésta incăpere, dar am greșit prin acésta, căci ea nu merita acest nume. Intregul mobiliar se compunea din un pat cu vr'o două invělitóre sdrențeróse de lână, din o masă schiópă și din trei scaune dărăpanate, astea tóte erau iluminate de o lampă fumegândă.

Don Luca Montez, care venia de-a-dreptul din odăile pompóse ale unchiului său, se aruncă cu un zimbet disprețuitor pe unul din scaunele defectuóse care de și trosni cam inspăimântător, totuși nu se desmembră de o camdată sub povara corpului său.

„Astădi avem in șépte Maiu,“ incepu Luca după o mică pausă, de care se folosise Vasteri, pentru a scóte din unghiul cel mai intunecos al odăii o casetă mică, a o descuia, cu o cheiă, pe care o purta legată pe după gât, și a lua din ea vr'o două hârtii.

„De bună sémă adi e în șépte Maiu,“ replică el

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

cu zel, desfăcênd una din acele hârtiĭ, „și-mĭ pare bine, că ți-ai ținut parola, Don Montez, căcĭ am mare lipsă de banĭ.“

„Ș'apoi décă nu aș avea nici eu?“

„Oh, D-ta numai glumescĭ cu mine, sĕrmanul ovreiŭ,“ croncâni Vasteri, „cum s'ar putea să n'aibă banĭ bogatul Don Luca Montez, nepotul și favoritul bogatului Don Serena, pentru a plăti acest mic scris de datorie!“

„Serios, n'am banĭ, trebue să mai prelungescĭ încă odală terminul de plată.“

„Ce?... să prelungesc?“ strigâ bĕtrânul cu spaimă prefăcută. „Nu, Don Montez, asta nu o pot face nicĭ decum. Sciĭ bine, că sunt un om sĕrac, că sunt numai mijlocitor la împrumuturile, cu care ajut pe coconași, cu un folos fórte mic. Proprietarul acestor ḑece miĭ de piastriĭ, séu 54,000 de francĭ, cum ar ḑice Francezii, mi-a denunțat capitalul și ḑeu lui Dumneḑeŭ, că trebue să-i plătesc mâine la amédĭ, orĭ de unde nu, mĕ închide.“

„Închiḑă-te cât despre partea mea!“

„Nu voiescĭ in adevĕr dară să plătescĭ, Don Montez?“

„Nu pot!“ strigâ acesta sărind in sus cu violență. „N'am avut și n'am de unde să-mĭ procur acéstă sumă. La dracu, mai adaugă odată interesele D-tale cele usurare.“

„Usuale!“ voiescĭ să ḑicĭ.

„Fiă și așa!“

„Și când vreai să-mĭ plătescĭ in fine?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„La mórtea unchiului meu.“

„Ba, Dómne feresce!“ exclamâ ovreiul speriat. „Don Serena este un boier bĕtrân, dar sănĕtos şi viguros; nicĭ vorbă că va muri inainte de ḑece, douĕḑecĭ de anĭ, va trăi mai mult decât mine. Cum îmĭ voi căpĕta dar banĭĭ!“

Tênĕrul nu rĕspunse nimic, dar îşĭ infipse dinţiĭ in buzele sale aşa de tare, încât îi eşi sânge din el».

„Ci vorbesce cu unchiul D-tale! Pentru el, ḑece miĭ de piastriĭ sunt o bagatelă, pentru favoritul sĕu îi va plăti fără nicĭ o contraḑicere.“

„Prostie!“ sĕ resti Luca cătră ovreiŭ. „Pare că nu cunoscĭ pe unchiul meu, căcĭ décă l'ai cunósce, mi-ai face o propunere mai cu minte. Ce-i drept, sunt favoritul lui, dar numai fiind-că in ochiĭ lui trec de omul cel mai solid şi aşeḑat. M'ar intreba, la ce-mĭ trebue atâţĭ banĭ — şi ce i-aşĭ putea respunde? . . . Adevĕrul. Ar fi o nebunie, căcĭ m'ar desmoşteni îndată, ér' vr'o minciună potrivită nu pot găsi odată cu capul.“

„Nicĭ eu,“ ḑise ovreiul, ridicând din umerĭ. „Nu-mĭ poţĭ procura banĭĭ nicĭ până mâine? Trebue să-i am şi pentru D-ta acésta sumă, este un lucru de nimic.“

„N'auḑĭ omule, că nu pot!“

„Ar trebui dar să te feriscĭ de jocul de cărţi si de fete, décă eştĭ sĕrac,“ replicâ Vasteri cu reproş. „Ce să mĕ fac acum? Nu-mĭ rĕmâne alta, decât să mĕ duc chiar eu mâine diminéţă la Don Serena, şi sĕ vorbesc cu dênsul, despre acéstă hârtie.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ba nu vei face una ca asta,“ ḑise Don Luca furios. „Mĭĭ de dracĭ, mai bine-ţĭ sucesc gâtul, tîlhar bĕtrân.“

„Că şi ţi'ar folosi la ceva,“ rinji ovreiul, retrăgêndu-sĕ insă cu un pas inapoi. „Sucesce mai bine pe un alt, mai bogat gât, ca să mĕ poţĭ plăti. Ei bine, de vechiă amiciţiă îţĭ voi face pentru ultima dată un hatîr, Don Luca. Voi aştepta până mâine, ér mâine să-mĭ aducĭ cincĭ mĭĭ de piastrĭĭ ş'apoi rupem acest scris şi scriem altul de cincĭ mĭĭ piastrĭĭ, de plată in 7 August.

„Nu pot,“ strigâ Luca cu nerăbdare. „De câte orĭ să-ţĭ mai spun, că n'am banĭ, mişel bĕtrân? Scrie de mine 12000 de piastrii până în 7 August, adică 21 procente interese pe un cuart de an. Până atuncĭ câte de tóte nu sĕ pot intêmpla!“

„O, şi până mâine la amĕḑĭ,“ fu părerea ovreiului bĕtrân. „Voi aştepta până mâine la 2 ore după, amĕḑĭ. Apoi, n'am incătrău, de nu vei veni, va trebui să merg eu la onorabilul unchiŭ al D-tale, Don Bartolomeo, care nu va întârḑia de bună sémă de a-mĭ plăti pentru iubitul sĕu nepot miseria de ḑece mĭĭ de piastrĭĭ.“

„Satano!“ scrêşni Luca Montez şi aruncâ bĕtrânului o privire aşa de turbată încât acesta sĕ mai retrase cu câţĭ-va paşĭ, punênd tot odată mâna pe un pistol, care era pe masă.

„Lasă acea jucărie, ovreiŭ bĕtrân, căcĭ nu mĕ sperĭĭ cu ea,“ ḑise tênĕrul, după ce-şĭ regăsise cumpĕtul.

„Dar cei cincĭ mĭĭ de piastrĭĭ?“

ERDÉLYI MUZEUM KÖNYVTÁRA
Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Voi vedea, ce voi putea face,“ replică Luca și luă mantaua pe umĕr, așa încât îi acoperea fața de jumĕtate. „Ia acum lampa și luminézĕ-mĭ afară, căcĭ décă-mĭ voi frânge gâtul in coridorul afurisit, vei putea să-ți aprindĭ țigara, cu fițuica ceea, décă, ceea ce nu presupun insă, eștĭ atât de risipitor de a fuma câte o țigară pe fie-care ḑi.“

Fără a se simți ofensat prin acéstă batjocură, bĕtrânul ovreiŭ luă lampa și luminâ cu ea coridorul. Luca plecâ fără a-l saluta, Vasteri însă încuiâ cu ingrijire ușa in urma lui, borborosind:

„Sper că amenințarea cu unchiul și-a avut efectul și mâine la amĕḑĭ voi ține cei cincĭ miĭ de piastriĭ și pe Don Luca Montez în mânile mele. Este un pesce de aur pentru mine, merge in mreajă și eu mĕ voi folosi de asta.“

Luca apucâ drumul spre locuința sa.

Inima sa era sbuciumată de o furtună grozavă. Intréga sa esistență era in joc. Décă Vasteri va merge la unchiu-sĕu, va fi perdut, ér el nu scia nicĭ un mijloc pentru a-șĭ procura banĭ.

Pe drum sĕ intâlni cu un cunoscut, care-i strigâ cu voce voiósă:

„He, Montez, unde te ducĭ?“

„Acasă,“ rĕspunse Don Montez supĕrat, recunoscênd pe cel care-l strigase, care era un tênĕr bogat din o familie bună.

„Nu viĭ cu mine, să mai facem vr'o douĕ partide de macao.“

„Mulțămesc, dar n'am timp.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Aș, étă ce nu-ți cred!“

„Și nicĭ banĭ.“

„Caracho! Asta-i rĕu, căcĭ, — drept să-ți spui — am lipsă de acei șépte sute de piastriĭ, cu care mi-ai rĕmas dator de la ultima séră de joc.“

„Regret, dar astădĭ îmĭ este cu neputință.“

„Lucru fatal, căcĭ nu mai pot aștepta, și pe mine mĕ zoresc din tóte părțile. Cu tótă părerea de rĕu sunt silit a te ruga ca să-mĭ aducĭ banĭĭ, cel mult până mâine.“

„Voi vedea, de-mĭ va fi cu putință.“

„Nu te supĕra pe mine dragul meu Montez, că te zoresc, dar o fac, fiind-că sciu că șépte sute de piastriĭ nu sunt decât numai o bagatelă pentru tine. O micĭ explicare cu Don Bartolomeo, amabilul tĕu unchiŭ și vr'o douĕ admonițiunĭ morale din partea lui, étă tot ce te póte costa!“

„Ai dreptate dragul meu marchis,“ rîse Don Luca a silă, „este tocmai așa după cum ḑicĭ tu.“

„Da, da, o sciu din experiință,“ afirmâ tênĕrul marchis. „Așa dară, mâine diminéță —“

„Vei primi banĭĭ, poțĭ să fiĭ sigur.“

„Bine. Îți mulțămesc de acum. Dar voiescĭ in adevĕr să mergĭ a casă? Gândesce-te la partida nóstră faimósă și la Pepita cea frumósă. Nu te socoti mult ci vină cu mine.“

„Nu sĕ póte, marchise. Sciĭ bine că omul când vrea să sĕ spovedéscă, trebue să sĕ arete cât sĕ póte de moral.“

„Așa este și respectez acest motiv al refusului tĕu. Pot să salut pe frumósa Pepita din parte-ți?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Da, petrecere bună!

„Nópte bună. Deea cerul unchiului tĕu o inimă simţitóre şi o pungă deschisă.“

Marchisul, fredonând una din plăcutele arii Sevillene, merse spre mahalaua Triana, ér Don Luca-şĭ urmâ drumul spre locuinţa sa.

Sosind acolo, se lipsi de cina servită şi sĕ aruncâ pe un divan din iatacul sĕu, unde incepu a face la fel de fel de planurĭ sumbre.

Luca era un făţarnic periculos.

In ochiĭ unchiului sĕu şi ai lumei celei marĭ purta o viéţă solidă, aşeḍată, in adevĕr exemplară, dar in realitate nu era de cât un tainic cartofor şi craidon.

Fiind sĕrac, îşĭ imprumutase dela soţiĭ sĕi şi de pe la cămătarĭ sumele de care avea trebuinţă spre satisfacerea patimilor sale, acum insă-l zoriau cu toţiĭ — nu numai Vasteri — ci şi alţiĭ, era o sumă colosală, cu care datora.

Luca sĕ vedea la marginea prăpăstiĭ, indată ce ar fi aflat unchiu-sĕu ceva despre datoriile lui, ar fi fost perdut.

Ce era să facă?“

Sĕ gândi in tot felul, scrîşni cu dinţiĭ, îşĭ strînse pumniĭ, şi dete cu piciorul in covorul cel móle, cu care erau acoperite podinile odăei sale.

In fine păru a fi luat o decisiune, căcĭ sări de pe divan şi incepu a fugi prin odaiă in sus şi 'n jos.

„O fac,“ borborosi el. „Nu-mĭ rĕmâne altă scăpare — prăpastie aicĭ, prăpastie colea. Ei bine, pri-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mesc lupta, ér déca voi succomba, fiă! Nu pot trăi fără plăceri — fără cărți și fete frumóse și vin bun. Deci voi incerca, lumea este a indrăznețului.“

Intru aceea se făcuse târdiu, trecuse de miedul nopții.

Luca deschise o feréstră, un aer miresmit îi recori fruntea cea fierbinte.

Adêncă tăcere domnia in jurul casei situate in mijlocul unei grădini mari, numai din depărtare resunau sonurile unei guitare.

Tênĕrul deschise apoi cu precauțiune ușa odăii, trecu prin mai multe odăi nelocuite pe coridor unde eși cu inima palpitândă, după ce se convinse, că era neobservat.

Acest coridor ducea spre locuința lui Don Bartolomeo din cea laltă aripă a vastului edificiu.

CAPITOLUL VII.

Revederea.

A doua di după cursa de tauri ce am descris, colonelul Lee merse cu trăsura la hotelul, in care ședea Don Juan Redando și ordonă să-i fiă anunțat. Firesce că fu indată primit.

Nenorocosul torero ședea pe un divan cu brațul drept legat, și fuma o țigară. La intrarea Englezului sări plin de bucurie de pe divan și-i intinse mâna cea stângă, căci asta-i era sănătósă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„O, ce bucurie de a te revedea, Domnule colonel!“ exclamâ el cu vocea emoţionată. „Inainte de tóte permite-mĭ a te intreba cum te afli D-ta şi cu D-ra Ellen! Sper că bine.“

„Iţĭ mulţămesc pentru intrebarea D-tale, dragul meu Don Redando,“ replicâ colonelul. „Sănĕtatea Elleni s'a fortificat ér eu mĕ simţ aşa de bine şi de vesel, încât mai bine nicĭ nu s'ar putea. Dar D-ta, ce facĭ?“

„Binişor,“ ḑise Juan, arătând spre braţul sĕu cel rănit. „A fost un mare noroc, că am scăpat cu atâta. Am avut d'a face cu un taur, cum n'am mai pomenit. Décă n'ar fi fost acel tênĕr eroic, aşĭ fi fost perdut de bună sémă.“

„Sciu, a fost Don Romano Serena.“

„Il cunoscĭ?“

„Nu pré; l'am vĕḑut de vr'o câte-va orĭ prin societăţi, şapoi mi-a dat visită cu unchiu-sĕu. Este din primele familiĭ Sevillei şi pare a fi un tênĕr bine-crescut . . . Dar de ce n'ai venit la noi, indată după sosirea D-tale? eram siguri, că ne vei visita.“

„Am avut vanitatea de a-mĭ propune ca să nu mĕ vedeţĭ, decât numai acoperit de glorie,“ zimbi Juan, „şi mi-am luat o bună rĕsplată pentru acésta. Dar voi repara rĕul. Am sperat a vĕ vedea printre privitorĭ, dar n'am dat cu ochiĭ de Dv., de şi v'am căutat cu tot adinsul.“

„N'am fost la circ,“ ḑise colonelul. „Drept să-ţĭ spun, nu m'am putut decide, a te vedea în arenă jucându-te cu mórtea; pe onóre cred că eu soldat

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

bětrân aşĭ fi tremurat, ca şi o babă bětrână. Ellen a fost aséră bolnavă, atât era de emoţionată, şi când soră-mea, care fusese la circ, ne aduse scirea, că ai fost rănit de mórte, a căḑut in leşin. Cum îşĭ reveni puţin in fire, alergâ cu mine aicĭ la hotel, unde am aflat spre bucuria nóstră, că lucrul nu era aşa de serios, după cum creḑusem. Nicĭ acum nu mi-a mai dat pace fiă-mea, aşa încât am fost silit a veni, ca să věd ce mai facĭ. Mĕ vei scusa decĭ, că te-am importunat aşa de diminéţă."

„Ce fel, importunat?" exclamâ Juan cu reproş. „Vreai să ḑicĭ, că m'ai pré-fericit, Domnule colonel! E mare fericire pentru mine a sci, că două suflete nobile sĕ interesézĕ de sórtea mea."

„Şi încă fórte mult, dragă Juan," adause colonelul şi strînse cu căldură mâna tênĕrului sĕu amic.

Juan era extasiat.

Vorbele lui Lee îl convinseră, că afecţiunea de odinióră a Elleni nu sĕ recise încă şi că şi dênsul îi păstrase buna-voinţa paternă. După ce mai povestiră cât-va timp, ḑise colonelul, că trebue să plece, pentru a linisci pe Ellen, care încă tot îi mai ducea frica.

„Ţi-e permis să ieşĭ, Don Redando?" întrebâ el.

„Nu sciu, décă medicul îmĭ va da voie," respunse torero-ul. „Cât despre mine, mĕ simţ destul de viguros şi de bine, pentru a o putea face."

„Intrébă dar pe medic, şi décă va ḑice că nu-ţĭ va strica, vină de séră la noi. Ellen sĕ va bucura fórte mult, revĕḑêndu-te. Étă biletul meu, cu adresa mea."

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Îți mulțămesc pentru binevoitórea-ți invitare,“ ḍise Redando, care sĕ decisese indată a da visita chiar și fără autorisațiunea medicului.

„Vei găsi o societate destul de plăcută la mine,“ mai observâ colonelul.

„Aleo!“ exclamâ Juan. „Cu brațul meu și cu schiopătarea mea nu sunt nicĭ de cum bun de salon.“

„Cum să nu! D-ta eștĭ óspele meu de onóre cu tóte astea. Vină numai, căcĭ de altmintrea ne stricĭ atât mie cât și Elleni tótă plăcerea.“

Ḍicênd asta colonelul mai dete încă odată mâna cu tênĕrul sĕu amic, apoi plecâ.

Juan îșĭ făcu visita, cu tóte că medicul nu-i detese voie.

Colonelul îșĭ avea locuința in o casă mare, frumósă, impodobită cu cele mai prețióse mobile, cadre și alte obiecte de artă, așa incât Sevillaniĭ de distincțiune, cu care legase cunoscință, nu puteau din destul admira acéstă pompă. Spaniolul dă mulțĭ banĭ pentru imbrăcăminte și pentru alte podóbe personale, dar pentru ornarea locuinței sale nu-i place a cheltui. Arangiamentul odăilor chiar și la cei mai bogațĭ este in general fórte simplu, mobilele sunt de lemn ordinar și nicĭ comfortabile, nicĭ complecte.

Juan fu primit din partea lui Lee cu cea mai mare distincțiune și presentat de el ca mêntuitor din cel mai mare pericol de mórte tutulor óspeților, carĭ representau aristocrațimea Sevillei. Dar asta nu-l bucura atât ca și amicala, am putea ḍice intima primire, ce-i făcu Ellen, — căldurósa-i stringere de mână, **dulcea-i privire.**

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Tênĕrul şi elegantul torero fu firesce eroul serei, toţĭ acei domnĭ şi dame de distincţiune-l tratară cu cea mai amabilă atenţiune.

„Nu inţeleg nicĭ până aḑĭ, cum i-a fost posibil taurului de a mĕ lua in córne,“ ḑise Juan, când veni vorba de representaţiunea din ḑiua trecută. „Cred că cunosc caracterul şi năravul acestor animale, dar un taur aşa de isteţ, ca cel de ierĭ, nu am mai vĕḑut nicĭ o dată.“

„S'a dat de urma unei crime ce a fost urzită in contra D-tale, Don Redando,“ ḑise un coregidor séu comisar de poliţie, care era de faţă.

„Ba ḑĕu,“ exclamâ Juan. „Şi eu m'am gândit la aşa ceva. Spune, rogu-te, Domnule coregidor, ce sciĭ, décă nu este cum-va un secret de oficiŭ.“

„Nu este nicĭ decum un secret,“ replicâ funcţionarul. „Dar este chiar in interesul D-tale, ca lucrul să rĕmână intre noi. Unul dintre servitorĭĭ circului a observat, că taurul D-tale, — vorba vine — avea mai multe rănĭ insemnate, dar de mult cicatrisate. In urma arătărei sale s'a cercetat lucrul şi s'a constatat, că animalul a aparţinut mai 'nainte unui haciendero, care ca un fost torero, l'a dresat şi l'a deprins cu tóte apucăturile. Acel haciendero a vêndut taurul cu vr'o şése lunĭ inainte unui Don Tremblec, cu condiţiunea expresă, ca să nu fiă admis in circ. Acest Don Tremblec, care a perit d'atuncĭ, totuşĭ a vêndut taurul administraţiunei circului.“

„Chiar aşa, după cum m'am gândit şi eu,“ borborosi Don Juan. „Dar voi ţine minte pentru viitor.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Așa dară încă tot nu voiescĭ să părăsescĭ starea D-tale atât de periculósă?“ întrebâ Ellen cu vocea tremurătóre, căcĭ audise vorbele lui Don Juan, de óre-ce ședea lipit lângă el.

„Trebue să-mĭ repar reputațiunea,“ zimbi tênĕrul torero. „Dar nu voi sta mult timp in circ, adică décă se va indeplini o dorință a mea ferbinte.“

„Har Domnului!“ exclamâ copila.

Se sculase și merse incet in grădină, Juan o urmâ. Afară printre portocalĭ ea se opri, și intrebâ cu vocea tremurătóre:

„Voiescĭ in adevĕr să mai debutezĭ in circ?“

„Cel puțin de două, trei orĭ; m'am obligat la asta și trebue să repar și eșecul meu.“

„Este neapărat de lipsă s'o facĭ?“

„Da, Donnă Ellen. Onórea mea este in joc.“

„Dar și viéța D-tale!“

„Ce-mĭ pasă de asta! Nimenĭ n'ar plânge după mine, décă mi-așĭ găsi mórtea in arenă,“ oftâ Juan, de și era convins de contrariul.

„Eștĭ nejust, Juan!“ ḑise Ellen cu durere.

„Nu ți-e permis a vorbi astfel, căcĭ sciĭ pré bine cât te iubesce tată-meu și că și eu —“ se opri din vorbă inroșindu-sĕ.

Juan îi căutâ in ochĭ cu privirĭ sclipitóre:

„Terminézĕ-ți vorba Ellen!“ sĕ rugâ el. „Este adevĕrat óre că mĕ iubescĭ și D-ta. O, atuncĭ așĭ fi cel mai fericit om de pe fața pământului. Nu cred să sciĭ, Ellen, cât îmĭ eștĭ de scumpă, cât de infocat te iubesc din primul moment in care te-am vĕḑut.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Imaginea D-tale îmĭ este mereu dinaintea ochilor sufletescĭ, este talismanul meu in tóte pericolele — Ellen, numai pentru a fi demn de tine, am voit să deviu renumit şi bogat. Acum pot să te peţesc, căcĭ am un nume şi nu mai sunt lipsit de mijlóce, decĭ te 'ntreb: Vreai să-mĭ fi credinciósa şi iubita mea soţie?"

Ellen sĕ aruncâ la peptul lui şi şopti cu vocea inecată de lacrimĭ:

„Da, Juan al meu, te iubesc, te iubesc!"

O cuprinse cu braţul sĕu cel sănătos pe după talie şi-i acoperi faţa cu sărutărĭ infocate.

Ca vr'un cuart de oră sĕ mai preumblară prin grădină jurându-şĭ amor, apoi amuţênd érăşĭ pentru câtva timp cufundaţĭ in dulcĭ reverĭ, vorbiră mai mult cu ochiĭ şi cu sărutărĭ.

In fine sĕ reinturnară in casă.

Juan, după cum o şi spusese, voia să mai debuteze de vr'o douĕ orĭ la circ, căcĭ era obligat prin contract, ca s'o facă, şi numai după ce-şĭ va fi indeplinit angagiamentul sĕu, aveau să sĕ fidanţeze oficial. Nicĭ chiar colonelul nu trebuia să scie încă despre inţelegerea lor.

CAPITOLUL VIII.

Planurile marchisei.

Printre óspeţiĭ colonelul sĕ afla şi sorĕ-sa, vĕduva marchisa de Acuma, cu fiu-sĕu Diego; — era o dómnă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

semétă și fudulă, care nu sĕ avea bine cu lumea din causa caracterului ei, detestat chiar și de frate-sĕu, care era atât de bun de inimă.

Dênsa avea vr'o două moșii, dar trăia mai cu sémă in Sevilla, unde ducea o casă mare. Unicul ei fiu Diego era unul dintre cei mai renumiți tineri de traiŭ din tot orașul, el arunca, cum am ḑice, banii cu amêndouĕ mânile pe feréstră.

Nu fusese lucru ușor pentru mêndria ei de a trata amical pe Juan; după părerea ei dênsul i era cu mult prea inferior, de cât să-l fi găsit demn de atenţiunea ei.

Redando nici nu observâ acésta, el îi adresase vr'o două complimente curteneţe ș'apoi se ocupase aprópe tot numai de Ellen.

Acum firesce marchisa îi dete o mai mare atenţiune; numai ea singură îl vĕḑuse când sĕ dusese cu Ellen in grădină, numai ea singură observase agitaţiunea lor la intórcere și-și făcuse conclusiunile, care, de și nu nimereau tocmai intregul adevĕr, totuși nu erau pré departe de el.

După ce plecaseră toți cei-lalți óspeți, marchisa mai remase la frate-sĕu și-i ḑise:

„Nu găsescĭ și tu dragă Charles, că Ellen arată cam suferindă?“

„Ba ḑeu, Marie?“ intrebâ colonelul speriat.

„In adevĕr de mai mult timp deja îmĭ pare mai palidă, ca de obiceiŭ.“

„Dar m'a asigurat d'abia erĭ, că sĕ simte pe deplin sănĕtósă.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Marchisa ridică din umeri și dise cu nepăsare:

„Fă ce-i vrea, Charles. Eu insă mĕ incred in ochiĭ mei și d'aceea vreau să-ți dau un sfat, de care poți s'asculți séu și nu.“

„Ei bine, ce sfat voiescĭ să-mĭ dai?“

„Peste vr'o câte-va dile mĕ duc la moșia mea din Siera Morena și ar fi de mare folos pentru voi amêndoui, décă ați veni cu mine. Astfel ați scăpa de căldurile, care sĕ pornesc acum și care fac de nesuferit ședérea in oraș, până când din contra aerul de munte, nu v'ar fi numai plăcut dar și priincios . . Ei bine, ce dicĭ la asta?“

„Că propunerea ta nu este nicĭ de cum rea, dar nu-mĭ este cu putință de a o executa indată.

„Și de ce nu?“

„Don Redando a refusat ofertele cele mai strălucite de prin alte orașe și a venit numai de dragul nostru la Sevilla, așa încât ar fi un act mai mult chiar decât de nepoliteță, décă am pleca acum la țéră, mai cu sémă că este și rănit. Dar décă-l pot invita in numele tĕu să ne însoțéscă, atuncĭ . . .“

„Unde te ducĭ cu gândul?“ exclamă marchisa cu dispreț. „Să poftesc la mine pe un torero. Ce s'a făcut mândria ta, Charles.“

„Mai dispun de ea,“ dise colonelul serios. „Dar nu pot nicĭ înțelege nicĭ suferi necontenitele tale atacurĭ in contra lui Don Juan, pe care nicĭ nu-l cunoscĭ. Sciĭ pré bine, cât avem să-i mulțămim, ar fi o mojicie din parte-ne, décă nu am voi să recunóscem asta in public și sub orĭ-ce imprejurare. Ș'apoi, afară de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

asta, este un hidalgo bine crescut din o familie veche, și bună de și scăpătată, ér cât despre starea sa de torero, ar fi trebuit să te deprinḑĭ deja, in acest șir de anĭ, cu datinele spaniole de ajuns, pentru ca să nu te scandalisezĭ de asemenea lucru. Don Redando a fost tratat de cavalerĭĭ cei mai distinșĭ, ca ducele de Roras, contele de San Corov și alțiĭ cu amiciție și cu distincțiune. Un torero curagios și dibaciŭ in Spania are vaḑa unui general talentat.“

„In ochiĭ mei insă nu,“ replicâ marchisa cu semeție.

„Așa dară va trebui să mergĭ singură la moșia ta.“

„Da, căcĭ nicĭ odată nu voi da aprobațiunea mea pentru o asemenea societate. Suferă dar cu Ellen zăpușalea de Iulie in Sevilla, și îmbolnăvesce-te.“

„Nu-i nicĭ de cum de lipsă,“ observâ colonelul de jumĕtate desfătat și de jumĕtate supĕrat prin necazul sororei-sale. „Sunt destul de bogat, pentru ca să-mĭ pot procura o ședere plăcută la țéră, orĭ unde și orĭ cum așĭ voi.“

„Du-te dară din parte-mĭ in Manchia cu nobilul tĕu torero, acolo va putea cel puțin să invețe, cum are să sĕ pórte față de un taur,“ strigâ marchisa și eși din casă.

Pentru ca cetitorul să înțelégă pe deplin ce a voit să ḑică fudula marchisă cu aceste cuvinte, trebue să spunem că Mancha este patria nobilului și înțeleptului Don Quixote, eroul unei scrierĭ clasice spaniole, prin care sĕ persifléză idealismul romantic. Mancha este un șes intins din sudul Castiliei-nouĕ,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

in apropierea Sierrei Morena, de unde sĕ iau cei mai buni tauri pentru luptele din circ.

„Este o bună femee, Maria, puţin cam sumĕţă, dar sĕ va impăca ĕră,“ zimbi colonelul, după ce plecase soră-sa.

„Unde este fiul meu?“ intrebâ marchisa ajungênd la vizitiul ei.

„Domnului marchis i-a fost pré mult să aştepte, decĭ a plecat pe jos,“ respunse vizitiul.

„Spre casă?“

„Da, coconiţă.“

Donna sĕ urcâ in trăsură.

„Bine, du-mĕ a casă.“

N'avea să facă decât un drum fórte scurt.

Cum sosi, a casă marchisa d'Acuma intrebâ pe camerierea ei: „Este aicĭ fiu-meu?“

„Aşa cred, dómnă marchisă,“ fu respunsul.

„Du-te şi spune-i, că mai am să-i dau o mică insărcinare şi d'aceea îl rog, ca să viină până la mine. Décă nu-i aicĭ, să-i spună servitoru-sĕu, că doresc să-i vorbesc mâine diminĕţă, până ce nu va călări in preumblare.“

„Am inţeles, Dómnă marchisă.“

Cameriera dispăru.

După vr'o câteva minute marchisul Diego de Acuma intrâ in odaia mamei sale. In trécât fiă ḑis, că el nu moştenise nimic din tipul ei cel nordic.

Era un tênĕr nearătătos, ca de vr'o două-ḑecĭ şi cincĭ de anĭ, fórte supţirel, de stat mijlociu. Era imbrăcat la modă in haine din cele mai fine

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

stofe. Faţa-i era destul de frumósă, dar sarbădă de tot.

Marchisa îi făcu semn, să şéḑă jos, ceea ce el şi făcu indată, intinḑindu-şĭ, mai mult după comoditatea sa, de cât după legile bunei cuviinţe, piciórele pe un al doilea fotoliu.

„Vorbit-ai cu Ellen?“ îl intrebâ marchisa care şedea in faţa lui.

„Să fi vorbit eu cu Ellen?“ repetâ tênĕrul fórte mirat la aparenţă. „Firesce, şi de ce să nu fi vorbit óre eu cu dênsa?“

„Dar vorbit-ai in afacerea, despre care ne-am consultat mai de unăḑile?“

„Nu, mamă, n'am avut încă ocasiune potrivită, pentru a face acésta.“

„La ceea ce singur eştĭ de vină cu nejustificata-ţĭ apatie.“

„Dar ce, este aşa de grabnic lucrul?“

„De bună sémă!“ exclamâ marchisa. „Sciĭ că ducem o viéţă, care din nefericire nu sĕ acordéză cu veniturile nóstre. Vr'o câţĭ-va anĭ încă, şi suntem ruinaţĭ. Numai o căsătorie bogată te mai póte scăpa, căcĭ tu nu poţĭ avea nicĭ o funcţiune, de Dómne ajută. Şi unde ai găsi o partidă mai bună de cum este Ellen? Frate-meu este fórte bogat, ér ea este unica moştenitóre a lui. El este cam bolnăvicios!“

„Ellen este şi frumósă, fórte frumósă,“ observâ Diego.

„Dă-te dar pe faţă, in fine. Nu inţeleg tĕmperamentul tĕu flegmatic. In locul tĕu aşĭ fi terminat

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de mult cu ea, mai cu sémă după ce poţĭ conta pe ajutorul meu şi al unchiului tĕu. Grăbesce-te, căcĭ ai un rival periculos.“

„Ba şi douĕ-ḑecĭ.“

„Intre aceştia pe torero-ul Juan Redando.

„Ce-mĭ pasă de el?“ ḑise Diego a lene.

„Ţi-ar prinde bine, déca ţi-ar păsa puţin de el,“ replicâ mama. „Ellen astăḑĭ n'a vorbit de cât aprópe numai cu el, nu am vĕḑut-o încă nicĭ o dată aşa de veselă şi de voiósă, ca in societatea lui, era ca şi schimbată. Ş'apoi au făcut amêndoui impreună o preumblare in grădină, de la care sĕ reinturnară cu cele mai vedite semne de agitaţiune. Feresce-te dară, Diego!“

„Iţĭ mulţămesc pentru avisul tĕu, care m'a surprins in adevĕr,“ ḑise marchisul a cărui faţă sarbedă sĕ inviorase in mod remarcabil la cuvintele mamei sale. „O voi observa cu atenţiune şi, mĕ voi folosi de cel mai apropiat moment favorabil, pentru a vorbi cu unchiul şi chiar şi cu Ellen in acéstă privinţă.“

„Numai nu o amêna din nou,“ îl admonestâ marchisa. „Şi frate-meu are o neinţelésă afecţiune pentru Redando. Chiar acum am avut o mică cértă cu el din acéstă causă. Din fericire este pré bun de inimă decât să sĕ fi supĕrat pentru acésta.“

„Voi merge mâine diminéţă la el.“

„Bine, fiule! Salută pe Ellen şi pe unchiul din parte-mĭ şi spune-i, că-l rog să-mĭ pardoneze violenţa mea de aḑĭ şi că-l poftesc din nou, să vină cu noi la Gerano,“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Bine! Nópte bună mamă.“

„Nópte bună Diego! Du-te de te culcă. Faţa îţi este sarbedă.

„Mĕ voiŭ culca indată.“

Tênĕrul sărutâ mâna mamei sale şi sĕ reintórse in odaia sa.

In loc de a sĕ culca insă, imbrăcâ o manta uşurică, care-i acoperia faţa pe jumĕtate şi eşi prin o uşe dosnică, pe unde nu-l putea vedea mamă-sa din iatacul ei.

Merse in o societate de cartoforĭ, printre care sĕ numĕra şi Don Luca Montez.

CAPITOLUL IX.

Necunoscutul.

Alameda este pentru Sevilla promenada cea mai de frunte. Acéstă aleeă plantată cu copacĭ maiestoşĭ presintă mai cu sémă séra un aspect in adevĕr amăgitor.

Acolo sĕ vĕd cete de „majo“, eleganţiĭ andalusienĭ, in costumul lor cochet compus din o jachetă colorată cusută cu mĕtase şi cu fir, din giletce tot asemenea, din pantaloni strîmţi cu ciorapĭ albĭ séu cu ghete cusute érăşi cu fir; apoi sĕ vĕd fete frumóse cu peliţa albă ca zăpada, care contrastézĕ aşa de bine cu dantelele cele negre ale mantilei, cu ochiĭ catifelaţĭ când infocaţĭ, când galeşĭ, şi cu frumosul pĕr

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

negru ca pana corbului — figură durdulie și cu tóte astea svelte și grațióse, cu mânișóre și picioruse grațióse.

Și Ellen sĕ preumbla astădĭ — a doua dĭ după revederea ei cu Don Juan — ca de obiceiŭ in societatea tatălui sĕu pe Alameda și vorbia cu câte un cunoscut, cu care se intâlnia.

„Étă și Diego!“ dise colonelul Lee.

Și in adevĕr marchisul sĕ alăturâ salutând de ei. Trebue să mărturisim, că nu-și ținuse promisiunea dată de a visita pe unchiu-sĕu, căcĭ — nu se reintorsese acasă decât la opt ore diminéța și durmise până acum, ceea ce-i sarbedise și mai mult fața sa.

„Imĭ permiți, ca să vĕ insoțesc puțin?“ intrebâ el pe verișóră-sa.

„Cu plăcere, dacă nu găsescĭ pré plictisitóre societatea nóstră,“ îi rĕspunse dênsa.

„Vai, cum poțĭ să-mĭ spui așa ceva!“ exclamâ Diego cu o privire infocată. „Doresc numai ca presența mea să-ți fiă tot așa de plăcută cum îmĭ este a ta mie.“

„Te găsesc in o dispositiune pré galantă,“ îl tachinâ Ellen, ér colonelul rîse.

Conversând trecură inainte.

Ellen provoca tot de-a-una atențiunea generală. Frumusețea ei plăpândă, blondă, nordică era tot de-a-una obiectul celei mai zelóse admirațiunĭ nu numai din partea cavalerilor ci și din aceea a damelor.

De mai multe sĕptĕmânĭ deja observase in fiecare sĕră pe un tênĕr și frumos cavaler imbrăcat cu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

eleganță, care nu o mai perdea din ochĭ și care o contempla cu o atențiune destul de pronunsată, pentru ca dênsa să nu remâiă la indoiélă cu privire la felul și scopul ei. El insă observa mereu cea mai mare modestie și nu sĕ făcu culpabil nicĭ măcar de cea mai mică importunitate.

Acest tênĕr nu era Sevillan, căcĭ amicĭi Elleni nu-l cunosceau; unĭi susțineau că ar fi un conte fórte bogat din Castilia, trăind de vr'o câteva sĕptĕmânĭ fórte retras in unul din cele mai de frunte hotelurĭ ale orașului.

Cei trei cunoscuțĭ ai noștri nu merseră încă departe, când intâlnirĕ pe strein, care era imbrăcat in un costum de majo fórte bogat. Era un om mare de stat și bine făcut de vr'o douĕ-decĭ și câțĭ-va anĭ, cu o față frumósă, mândră, cu mustățĭ subțirei și negri, cu ochĭ infocațĭ de culóre inchisă, care sĕ ațintirĕ indată cu expresiunea celei mai sincere admirațiunĭ asupra Elleni.

Astădĭ pentru prima óră nu era singur, un bărbat uscațiv, cărunt, cu un aer de gravitate îl insoția. Acesta era in port european. In butoniera gherocului sĕu sĕ vedea panglica unei decorațiunĭ.

Cei doui domnĭ sĕ intórserĕ și merserĕ in depărtare de vr'o douĕ-decĭ de pașĭ in urma Elleni și a insoțitorilor ei.

„Ei bine n'am avut dreptate?“ exclamâ majo-ul cel elegant. „Nu este ea mai frumósă de cât orĭ care dintre fetele spaniole?“

„Este fórte frumósă,“ replicâ uscațivul.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Cât de rece o spui tu asta. Este cea mai şarmantă copilă din câte am vĕḑut vr'o dată, un ideal femeesc desăvêrşit, pe care trebue s'o cuceresc. Un dor ferbinte după dênsa m'a apucat; trăiesc ca in vis şi numai séra, când reved ochiĭ ei albastriĭ şi blăjiniĭ, pĕrul ei daurit, figura ei silfidică, mĕ deştept la viéţă deplină!“

„Ce entusiast desăvêrşit te-ai făcut, Manuel,“ zimbi celalt cu puţină batjocură. „Asta-i déră causa neactivităţiĭ tale .... Şi de când eştĭ aşa de amoresat?“

„Nu-s numai amoresat; nu, ci o iubesc cu o pasiune furióşă, o ador; aşĭ vrea să mĕ arunc la picióre le ei şi —“

„Da, da, cred astea tóte,“ îl intrerupse insoţitorul sĕu. „Dar de când te-a apucat acéstă furie?“

„De patru sĕptĕmânĭ!“

„Ba ḑĕu? Şi n'ai legat nicĭ o relaţiune, nu te-ai incercat a te apropia?“

„Nu, căcĭ îmĭ lipsesce curagiul.“

„Ah, n'ai curagiu, Manuel? Acest cuvênt sună in adevĕr ridicol de pe buzele tale. Décă aşĭ spune asta soţilor noştri, m'ar rîde . . . Eu cunosc pe mica Engleză de un an deja.“

„Nu sĕ póte!“

„De ce nu! Ba ea este chiar de vină, că mĕ bucur de onórea de a fi soţul tĕu, in loc de a mânca in hacienda mea poternichĭ şi pâine gólă.“

„Imĭ aduc aminte de istoria ta. Ea a fost dară frumósa dela Tierma? Mai povestesce-mi-o încă odată!“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Bĕtrânul uscaţiv făcu de odată o faţă pe jumĕtate infuriată, pe jumĕtate speriată şi ḑise, intorcêndu-sĕ iute, cătră soţu-sĕu: „Să plecăm iute, Manuel, căcĭ ne ameninţă un pericol.“

„Cum aşa?“ întrebâ celălalt, ai cărui ochĭ sĕ deturnară numai a silă de la frumósa figură a Elleni, pe care o observase neincetat in decursul convorbirei precedente.

O umbră posomorîtă trecu peste faţa sa şi o desfigurâ in un mod straniu — svêcni ca un fulger ingrozitor peste acéstă faţă atât de frumósă şi de blăjinĭă de la natură. Observase in acel moment că Ellen salutase cu bucurie vedită pe un tênĕr inalt, tot in costum de majo, şi cu braţul drept suspendat in o legătură. O gelosie teribilă îi mişcâ inima.

„Îl cunoscĭ şi pe acesta?“ intrebâ el pe insoţitorul sĕu.

„Cum să nu-l cunosc,“ serĕşni uscaţivul. „Este bunul meu nepoţel, despre care ţi-am povestit.“

„Ah, aşa dară renumitul Don Juan Redando, torero-ul cel excelent este nepotu-tĕu? De ce mi-ai tăinuit acest nume in naraţiunea ta?“

„Fiind-că-l urăsc aşa de mult, încât nicĭ numele lui nu-l pot suferi. Dar haide, să nu mĕ recunóscă, are cchĭ mai bunĭ de cât un şoim.“

Manuel mai aruncâ o privire infocată asupra Elleni, apoi cei doui bărbaţĭ sĕ reinturnară in oraş.

„Pécat,“ ḑise Manuel, „că nu am cunoscut mai nainte pe nepotu-tĕu. L'am vĕḑut la Madrid. Caracho, este un băiat dibaciŭ, curagios şi tare. Ḑeu că e mai

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

tare de cât mine .... Ar fi trebuit să intre in liga vóstră. Dar óra iubesce el pe acea copilă?“

„De bună sémă. Nu-ţĭ spusei, că de dragul ei, m'a impedecat de la resbunarea mea asupra celor bogaţĭ.“

„Resbunarea ta, era mai mult un rapt cu omor ... Dar să lăsăm asta ...“

„Eştĭ prea sentimental!“ îĭ aruncâ uscaţivul cu o privire reutăciósă.

„Aşĭ sfărăma tótă lumea!“ scrêşni Manuel, „fiind că m'a silit să decad aşa de mult, incât un om de tépa ta să-mĭ fiă soţ. Dar tocmai pentru ca s'o pot sfărăma am lipsă de ómenĭ ca tine.“

„Ce fericire pentru mine,“ adause Don Tremblec.

„Dar fata! Îl iubesce?“ intrebâ Manuel intorcênd vorba, fără de veste.

„Nu sciu, dar o presupun. Recunoscinţa sĕ prefface lesne in amor şi singur ai vĕḑut cu ce bucurie l'a intêmpinat.“

„Caracho, este un rival periculos, dar trebue să-mĭ cedeze, viu séu mort.

„Mai bine mort de cât viu,“ observâ Tremblec. „Cu tóte astea am să-ţĭ dau un sfat şi, décă vei urma după el, vei putea să iai in posesiune pe amanta ta. Tot odată mĕ voi resbuna şi eu asupra lui Don Juan intr'un mod încât nu s'ar putea inventa o resbunare mai cruntă şi mai nimicitóre.“

„Aşa, vorbesce dar!“ zori Manuel, ér Tremblec ḑise:

„Nu pot vorbi aicĭ in mijlocul unei promenăḑĭ,

ERDÉLYI MUZEUM KÖNYVTÁRA
Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

unde orĭ-ce cuvênt póte fi audit de cineva. Să mergem la hotelul nostru.“

Manuel, mânat de gelosie și de nerăbdare o luâ la picior, aruncând din când in când o privire asupra mulțimei pentru a descoperi figura cea sveltă a Elleni — dar nu o mai vĕdu.

In curênd sosiră la hotel unde contele Telez y Gomez, așa sĕ numia Manuel, vom vedea peste puțin décă i sĕ cuvenia acest rang și acest nume, — ocupase un șir intreg de odăi.

Cerură o butilcă de vin și merseră in salon. Manuel sĕ aruncâ pe un scaun legănător, ér precautul Tremblec, inchise ușa de la antisală, pentru ca nimen să nu pótă trage cu urechia la convorbirea lor. Apoi sĕ puse față 'n față cu tênĕrul sĕu tovarăș și-l intrebâ: „Eștĭ cunoscut in Sevilla și prin imprejurimea ei?“

„Nu mĕ cunósce nimen, nicĭ chiar in calitatea mea de conte Telez y Gomez, căcĭ am trăit fórte retras.“

„Nu voiesc să sciu asta, ci numai décă cunoscĭ părțile locului.“

„Destul de bine. Sciĭ că am o memorie bună pentru asemenea lucruri.“

„Bine,“ aprobâ Tremblec. „Sciĭ unde locuesce acea copilă — Ellen Lee îi este numele.

„Sciu, căcĭ adeseorĭ am stat ore intregĭ inaintea casei și am privit la ferestrile ei și am ascultat la cântecele ei de dor, care-mĭ străbăteau până 'n adêncul inimei mele,“ oftâ Manuel.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Sciĭ, dară unde este odaia ei de durmit?“

„Da!“

„Cunoscĭ şi distribuţiunea internă a casei?“

„Nu, căcĭ n'am fost nicĭ odată in lăuntru.“

„Nu face nimic, ne vom informa. Eştĭ in adevĕr atât de amoresat in fată, încât ai fi gata a te pune in risic pentru ea?“

„O iubesc mai mult ca pe Teresa, pentru care am jertfit aşa de mult. Mi-aşĭ da şi viéţa in schimb pentru posesiunea ei,“ exclamâ Manuel cu vocea tremurândă.

„Viéţa tocmai nu trebue să ţi-o dai,“ rînji Tremblec. „Te va costa numai puţină muncă şi indrăznélă.“

„Ci vorbesce in fine, nu mĕ mai chinui,“ strigâ Manuel sărind in sus de nerăbdare.

„Slăbesce-mĕ cu introducţiunea ta cea lungă şi spune ce ai de spus.“

Tremblec goli dintru întâiŭ in ticnă paharul sĕu, îşĭ făcu o ţigară, o aprinse fără a sĕ grăbi şi incepu in momentul in care nerăbdarea amicului sĕu era să trécă la furóre, a-şĭ desvolta planul sĕu, pe care-l vom cunósce mai târdiu in execuţiunea lui.

Atât vom spune aicĭ că vorbi in delung şi despre tóte amĕnuntele şi că terminâ cu cuvintele: „Cred că-ţĭ place ideia mea. Décă vei urma intocmai după povetele mele şi nu vei face nicĭ un pas pripit, îţĭ garantez pentru reuşită. Astfel nimerim două muscĭ dintr'o singură lovitură: Tu obţiĭ pe amanta ta, eu insă plătesc pe nepotul meu pentru trădarea lui. Primescĭ?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Da,“ exclamâ Manuel. „Sunt afurisit ca să nu gust nicĭ o fericire in ticnă, decĭ îmĭ voi cuceri şi pe asta cu sila!“

CAPITOLUL X.

Primul pas.

Demnul Don Bartolomeo Serena mĕsura cu paşĭ neobicĭnuit de iuţĭ odaia sa de lucru in sus şi 'n jos şi sĕ opri in fine inaintea unui biurou mare făcut din lemn de trandafir şi la care sĕ vedea deschis una din sertarele lui — acest sertar era deşert séu mai bine ḑis — golit.

„Hîm, hîm,“ boiborosi el in sine. „D'abia-i de creḑut.“

Apoi prinse mânerul brodat al unui clopoţel şi sună. Indată intrâ un servitor, care era cel puţin tot atât de bétrân ca şi stăpênu-sĕu.

„Ean vină 'n cóce, Daniilă, şi privesce puţin la biuroul meu,“ ḑise boierul bĕtrân.

Servitorul ascultâ uimit.

„Óre tóte sertarele sunt inchise?“

„Ba nu, Don Serena,“ replicâ Daniilă cu faţa mirată dar tot odată şi speriată. „Sertarul din mijloc, unde boierul îşĭ păstrézĕ banĭ, este deschis.“

„Şi golit!“

„Da.“

„Aşa dară in adevĕr deschis şi golit. Ean trage-mĕ de urechĭ.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Daniilă făcu o față, care exprima apriat gândul, că stăpênu-sĕu s'ar fi inebunit.

„N'auḑi? Să mĕ tragĭ de urechĭ!“ strigâ Don Bartolomeo.

Bĕtrânul servitor executând ordinul primit, puse vêrfurile mânei sale in o lină atingere cu urechile stăpênului sĕu, care simțind acéstă atingere, oftâ din adêncul inimei și ḑise:

„Nu visez dară, după cum îmĭ vinea să cred dintru întâiŭ. Am simțit degetile tale pe urechile mele; este dar realitate amară. Inchipuesce-țĭ Daniilă, am fost jăfuit aḑĭ nópte.“

„Jăfuit!“ sbierâ bĕtrânul și credinciosul servitor și căḑu pe un scaun, de pe care însă, luând aminte necuviința acestei pornirĭ, sări indată érășĭ in sus, văetându-se:

„O Dómne Dumneḑeule și pré sfântă Născătóre feresce-ne pe noi. Vai, hoțĭ, tâlharĭ, ucigașĭ! O Dómne, Dómne, aicĭ au furat! O Don Serena!“

„Nu fi nebun Daniilă,“ ḑise Don Bartolomeo cu seriositate. „Paguba ar fi putut fi și mai mare. Acum du-te, și chiamă pe nepotu-meu. Dar să nu spui nimic la ceilalțĭ servitorĭ, afacerea să rĕmână numai intre noi.“

„Am ințeles, Don Serena,“ ḑise Daniilă, care-șĭ recâștigase și el cumpĕtul prin liniștea stăpênului sĕu. D'aicĭ merse in cealaltă aripă a edificiului, unde erau odăile lui Don Luca Montez. De óre-ce nu găsi pe servitorul acestuia, intră el insușĭ in iatacul lui.

Luca era încă in așternut. La intrarea bĕtrânului îșĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ridică capul din perină și o năpraznică roșéță îi cuprinse fața sa cea sarbedă.

„Don Luca!“ dise servitorul gîfăind.

„Hei, ce este?“ întrebă acesta, intinḑêndu-se și incercându-se tot odată a părea nepăsător și indiferent.

„Don Serena te rógă să poftescĭ indată la D-sa.“

„Așa? Ce s'a intêmplat?“

„Nu sciu, décă-mĭ este permis a ți-o spune, dar și așa o vei afla indată, s'au furat banĭ din sertarul Domnului.“

„Nu se póte!“ exclamă Luca și sări din pat inroșindu-sĕ din nou, ceea ce surprinse puțin pe bĕtrânul și istețul servitor. „Cât, cum și când? Ci spune Daniilă,“ adause el peste puțin.

Dar Daniilă, care, in strictă oposiţiune cu stăpênu-sĕu, făcênd numai in acéstă privinţă o excepţiune de la supunerea sa, iubia cu mult mai puțin pe Luca, decât pe vĕru-sĕu Romano, dispăruse deja.

Cu mânile tremurânde sĕ imbrăcă Luca de grabă, îșĭ inmuiă capul inflăcărat in apă rece, parfumată și-șĭ frisă pĕrul prin vr'o câte-va trăsăturĭ cu peria, de óre-ce de altă dată îi trebuia o jumĕtate de oră până când servitorul îl parfuma cu pomade și cu oleiurĭ și-i peptena pĕrul sĕu. Și cu tóte că se grăbise așa de mult, după ce fu gata sĕ opri cât-va timp meditând pe pragul ușei.

„Fi-voi destul de tare?“ șopti el in sine.

Apoi se puse inaintea oglinḑiĭ și-șĭ scrută cu luare aminte fața sa cea sarbedă, cu ochiĭ sclipitorĭ fără odihnă. . . . . —

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„De,“ își strigâ el ție-și. „Nu se vede nicĭ un lucru deosebit pe fața mea. Óre nu sunt tot de-a-una așa de palid? Curagiŭ, puțină uimire și o căutătură indrăznéță, și tóte vor merge strună!“

Se duse in odaia unchiului seu.

Acesta ședea pe un scaun inaintea biuroului seu și privia țîntă in sertarul deschis și deșert.

„Bună diminéța, dragă unchiule! M'ai chemat!“ dise tênĕrul la intrarea sa, reculegêndu-se din resputerĭ pentru a părea cât mai indiferent.

„Bună diminéța, Luco?“ respunse Don Bartolomeo. „Inchipuesce-ți, m'au furat adĭ nópte?“

„Nu se póte,“ exclamâ Luca cu spaimă bine prefăcută.

„Și totuși din nefericire este pré adevĕrat,“ oftâ bĕtrânul. „A séră am incasat ca la vr'o șése miĭ piastriĭ, și ĭi am pus ca de obiceiŭ in sertarul de mijloc al biuroului meu. Adĭ diminéță am voit să scot baniĭ, pentru a-ĭi trimite bancherului meu. Vĭriĭ cheia in bróscă, dar nu se invêrtia, trag, și ce să vedĭ, sertarul este deschis; de bună sémă a fost spart cu o daltă séu așa ceva — baniĭ tufă; in sertar n'a mai remas de cât vr'o câteva bucățele din hârtia in care au fost invĕliți. Privesce!“

„N'așĭ fi credut cu putința una ca asta!“ exclamâ Luca scormonind prin puținele bucățele de hârtiĭ remase.

„Nicĭ eu.“

„Și n'ai dat de nicĭ o urmă a făptuitorului.“

„Nu. Până a nu spune lui Daniilă nimic, am

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

cercetat eu insumĭ cu amĕnuntul odaia, coridorul, scara şi antisala, dar n'am dat de nicĭ un semn, de care m'aşĭ fi putut folosi intru urmărirea făptuitorului. Atât este insă sigur, că hoţul n'a putut veni d'afară şi étă ce mĕ intristéză mai mult de cât tóte. Trebue să fiă un hoţ de casă."

„Ce idee unchiule!" exclamâ Luca incremenit. „Ai doveḑĭ pentru asta?"

„Doveḑĭ nu, dar motive fórte temeinice, pentru a o presupune. Ferestrile sunt zăvorite de pe 'nlauntru, in odaia d'alăturĭ am dormit eu, prin urmare hoţul trebue să fi intrat pe uşa care era neîncuiată, ca de obiceiŭ. Şi cele lalte ferestrĭ de prin tóte odăile sunt in bună regulă. In casă, nu sĕ póte intra de cât numai prin pórta cea mare, care este bine incuiată, ér hoţul nu va fi sunat dóră portarului, afară numai décă a fost vr'un om al casei. Aşa dară hoţul trebue să fiă in adevĕr cineva, care locuesce chiar in casă."

„Ar fi grozav lucru!" exclamâ Luca.

„Grozav, da in adevĕr!" oftâ Don Serena.

„Nu mĕ dóre de aceştĭ şése miĭ de piastrĭ, căcĭ nu e o sumă pré mare pentru mine şi aşĭ da indoit ba intreit p'atâta, décă aşĭ putea scăpa de gândul, că dorm sub unul şi acelaşĭ coperiş cu un hoţ .... N'aşĭ fi putut să am toţĭ baniĭ mei in acel sertar, eu care de patru-ḑecĭ de anĭ n'am avut să mĕ plâng de vr'un furt şi care din acéstă causă am devenit fórte nepreveghiător şi nepăsător in acéstă privinţă? Nu s'ar fi putut intêmpla, ca din causa insomniei, de care

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

sunt acum adese-orĭ apucat, să fi lucrat aicĭ şi ca hoţul să mĕ fi asasinat, ca să scape de mărturia mea? . . . Da, ai dreptate fĕtul meu, este lucru grozav.“

„Şi ai vr'o bănuélă asupra cuiva?“

„Nu, dară tu?“

Luca ridică din umerĭ.

„Daniilă a vĕḑut erĭ cum am pus banĭi aicĭ,“ reluă Don Bartolomeo. „Dar ar fi de rîs, décă aşĭ voi să-l invinovăţesc pe dênsul de acest furt. De când trăim noi amêndoui am fost tot de-a-una impreună, mai mult ca de o sută de orĭ a avut sume inḑecit şi in-douĕ-ḑecit de marĭ in mânĭ, cu carĭ m'ar fi putut pré uşor inşela, dar el mi-a rĕmas tot de-a-una credincios şi onest. Şi ceilalţĭ servitorĭ ai casei, ei toţĭ au incărunţit cu probitate la mine, aşa încât nu pot nicĭ decum crede, că vr'unul dintre ei să fiă hoţul.“

„Printre rêndaşĭ sunt vr'o doui flecăĭ tinerĭ,“ obiectâ Luca.

„Şi pe aceştia îi ţên de oneştĭ şi m'aşĭ mâhni fórte mult, décă nu ar fi, cine-va însă trebue s'o fi făcut in tot casul. De astă dată voi tăcea despre acéstă intêmplare şi te rog ca nicĭ tu Luco să nu spui nimic.“

„Nu voiescĭ dară să facĭ nicĭ o incercare intru dovedirea hoţului?“ intrebâ Luca, in a cărui faţă sĕ arăta o satisfacţiune, ce ar fi părut fórte ciudată unuĭ observator mai nepreocupat de cum era bĕtrânul.

„Ţiiă-şĭ miserabilul suma furată impreună cu consciinţa oprimatóre a fără-de-legei sale; nu-i va aduce mult folos. Ĕr' in contra unui al doilea atac

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de asemenea natură, voi sci eu să mĕ feresc," ḑise Don Bartolomeo aşeḑat.

Bĕtrânul era om excelent şi bun de inimă şi décă mai avea vr'un defect afară de vanitatea sa cea mare, apoi nu era altul decât antipatia ce resimţia in contra lui Romano şi slăbiciunea sa pentru Luca.

Nu regreta mult perderea sumei destul de considerabile, cu mult mai mult îl durea gândul, că printre servitorii sĕi, cărora le era un stăpên aşa de bun, să sĕ găséscă un hoţ, că unul dintre aceia in care atâţi mari de ani avuse atâta incredere, să-l fi furat in mod aşa de infam.

Décă vr'unul din ei s'ar fi găsit in lipsă, l'ar fi ajutat cu sfatul şi cu faptul, fără nici un preget — şi cu tóte astea, îl furase unul dintre aceştĭ ómenĭ, după cum credea el, şi pentru a nu vătăma pe vr'un nevinovat, era silit a se arăta faţă de toţi, prin urmare şi faţă de făptuitor tot aşa de bun ca şi mai 'nainte.

Luca plecâ de la mâhnitul sĕu unchiŭ rostind de adio o mulţime de cuvinte frumóse şi sĕ reinturnâ vesel in odaia sa.

Sĕ puse inaintea oglinḑiĭ sale celei marĭ şi-şĭ făcu sie-şĭ o reverinţă curtenéţă.

„Te-ai purtat de minune, Don Montez," îşĭ ḑise el, „peste aşteptarea mea de bine. Ai intrecut speranţele mele cele mai indrăzneţe şi-mĭ voi lua decĭ voie a-ţĭ procura o ḑi veselă."

Surise cu sarcasm, îşĭ puse mâna in buzunarul de sus al gherocului sĕu şi scóse d'acolo un pachetaş

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de bancnote in suma de șése mii de piastrii; tocmai aceleași bancnote, care fuseseră furate unchiului său — căci el singur fusese hoțul.

„Ce vorbă urîtă și próstă,“ exclamâ Luca venindu-i aminte tocmai acest cuvênt — de hoț. „Mi-am luat numai o anticipațiune din drépta mea moștenire. Nu ḍice chiar el, că suma este o bagatelă pentru dênsul, ér pe mine m'a salvat.“

Apoi sunâ unui servitor, dejunâ ticnit, îșĭ făcu ca de obiceiŭ cu ingrijire toaleta și eși cu fața rîḍétóre fluerând o arie veselă.

Apucâ spre mahalaua Triana și peste puțin bătu in oblonul lui Vasteri, a cărui casă era tot atât de bine inchisă ḍiua ca și nóptea.

Ovreiul deschise indată și conduse pe óspele său, — care ca tot de-a-una, așa și acum, injura coridorul cel intunecos, — in odaia sa, care ḍiua era și mai fiorósă de cât séra.

„Hein, ovreiŭ bĕtrân, adă-mĭ afurisita ta fițuică!“ exclamâ Luca cu vocea tare și sĕ aruncâ pe unul din scaunele defectuóse.

„Ah, Don Montez, voiescĭ dar să plătescĭ?“ exclamâ Vasteri suriḍênd cu plăcere.

„D'apoi ce creḍĭ omul lui Dumneḍeu, că Luca Montez este un fleac, care nu ar fi in stare să-șĭ procure nicĭ măcar cincĭ mii de piastrii?“

„Să mĕ feréscă Dumneḍeul părinților mei!“ croncăni bătrênul. „Dóră sciu că eștĭ din familia cea mai bogată și mai respectabilă din tótă Sevilla. Nu-i așa Domnul unchiu nu s'a supĕrat nicĭ de cum și a dat

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

bucuros miseria de cinci mii de piastrii drept acont?“

„Nu, bătrênule!“ rîse Luca puţin a silă. „Unchiu-meu nu scie nimic despre acésta; póte că voi recurge altă dată la punga lui. Unul dintre amicii mei mi-a plătit o sumă mai mare, cu care-mi datora de mai mult.“

„Ah cât sunt de norocoşi aceşti coconaşi nobili,“ rînji cămătarul care nu trecuse cu vederea inroşirea nedumerită a lui Luca. „Tocmai când ai lipsă mare de piastrii îţi pică un scump amic şi plătesce o datorie vechiă. Ómenii de séma nóstră trebue să sĕ chinuéscă grozav până-şi recapătă banii imprumutaţi şi dabia câştigăm atât, cât ne trebue pentru traiul de tóte ḑilele.“

„Prostie,“ boncăni Luca. „Spune altuia asemenea mofturi.“

Bătrênul ovreiu adusese intru aceea scrisul de datorie şi hârtie, condee şi cernélă şi Luca, după inţelegerea avută făcu un nou scris de cinci mii cinci sute de piastrii pentru ḑiua de şépte August anului curgĕtor.

Apoi scóse pachetaşul de bancnote din buzunar, numĕrâ cu luare a minte cinci mii de piastrii, le intinse ovreiului şi puse restul érăşi in buzunar.

Ochii lui Vasterii erau aţintiţi cu o sclipire aprópe nefiréscă asupra banilor; strinse suma ce i sĕ cuvenia cu mâni tremurânde şi o puse in buzunarul hainei sale vechi şi murdare.

Luca rupse scrisul cel vechiŭ şi ḑise rîḑênd.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ş'acum să-ţĭ fiă de bine friptura cea grasă, ovreiŭ bĕtrân. Sciu că vei trăi bine astădĭ!“

„Unde te ducĭ ca gândul Don Montez?“ „croncăni bĕtrânul. „Banii-s streinĭ, şi trebue să-i duc stăpênului lor; eu nu capăt de cât un mic comision. Dĕcă vei mai avea trebuinţă de serviciile mele, bine voiesce a nu mĕ uita, voi face tot ce-mĭ va sta prin putinţă.“

„Sciu,“ zimbi Luca cu batjocură, apoi plecâ fluerând.

Vasteri sĕ uitâ in urma lui şi-şĭ ţise:

„Du-te, du-te, om ingâmfat. Peste puţin vei reveni, ca sĕ mĕ rogĭ. Singur îţĭ făurescĭ lanţul, cu care te voi ţine legat. Un amic ţi-a plătit o datorie, ce amic complesant!“

Ovreiul rîse sarcastic.

„Oh, voi afla eu, de unde ai banĭ, Luca Montez,“ îşĭ continuâ el apoi monologul sĕu. „Şi dĕcă va fi aşa după cum o presupun eu, atuncĭ ai să-mĭ plătescĭ scump prostia şi obrăznicia ta. In genunchĭ vei sta tu încă inaintea mea.“

CAPITOLUL XI.

Rapt de fată.

Casa colonelului Lee sĕ afla pe calea de Lonja una din cele mai frumóse străţĭ ale Sevillei. Frontul era spre stradă, ér cele lalte trei lăturĭ erau impre-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

jurate de o grădină mare plantată cu arborĭ şi tufiş, şi imprejmuită de un gard cu zăbrele de fer inalte.

In dos unde grădina sĕ invecina cu un loc liber plantat asemenea cu arborĭ, era o uşe in gard, care nu era insă folosită nicĭ odată, şi la care nu avea cheea decât numai colonelul şi Ellen.

Pe la meḑul nopţiĭ, pe un timp inorat, sĕ opri in umbra arborilor din piaţa de după grădina colonelului o trăsură uşurică, inchisă şi doui bărbaţĭ invĕliţĭ in mantale lungĭ sĕ coborîră din acéstă trăsură, o a treia persónă, care ţinea hăţurile cailor in mânĭ, rĕmase pe capră.

Cei doui bărbaţĭ sĕ apropiară cu precauţiune de portiţa grădinei.

„Cheea," ḑise incetinel cel mai inalt.

„Étă-o," replicâ celălalt scoţênd tot odată o sticluţă din buzunar din a cărui cuprins — care era unt de lemn — vĕrsâ cu imbelşugare pe ţiţinĭ şi pe bróscă. Apoi vîrî cheia in bróscă, o invĕrti incetinel şi deschise portiţa binişor, încât nu sĕ auḑi nicĭ un sgomot.

„Am uns ţiţinii şi brósca încă de a-séră," ḑise el.

„Dar cheile de la uşile antreului şi ale odăilor?"

„Le am şi pe acestea. Erĭ am fost ca călugăr cerşitor, alaltăerĭ ca portocalagiŭ in casă şi am luat tipare de céră de pe tóte bróscele necesare şi am făcut cheile; cunoscĭ dibăcia mea in asemenea lucrurĭ. Acum însă haidem, nu este bine să stăm mult timp aicĭ."

Cel mare scóse cheia din brósca portiţei pe care apoi o inchise după sine.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu este permis să stea deschisă portița,“ observâ el. „Ar putea să atițe bănuiéla vr'unui trecĕtor.“

„Ai dreptate,“ confirmâ celalt. „Bine, că te-ai gândit și la asta. Dovadă că ți-ai păstrat cumpĕtul și presența ta de spirit, și că nu vei comite vr'o prostie, care ar putea avea urmări fórte fatale pentru noi.“

Apoi inaintară cu precauțiune prin aleiurile intunecósă, până aprópe de casă, unde sĕ opriră ascultând.

Nimic nu sĕ mișca, totul părea cuprins de somnul cel mai adênc.

Mĕrunțelul scóse érăși o cheiă și deschise ușa casei, intrară in coridor și traseră ușa in urma lor, fără a o incuia insă.

„Aprinde felinarul,“ ḑise naltul incet.

Celalt aprinse un felinar. Acum vĕḑură că erau in josul unei scări laterale. Scara principală de marmoră era mai nainte.

Cei doui bărbați, — in cari la zarea felinarului am recunoscut pe Manuel și pe Tremblec — urcară cu pași lini scara lăturalnică.

In mantalele lor cele lungi erau ca nisce fantóme, umbletul lor era fără nici un sgomot, căci călcau pe covóre moi.

Sus o ușe mare cu geamuri le inchidea calea. Tremblec o deschise curênd, căci, după cum o spusese mai nainte, avea tóte cheile dĕ lipsă. Intrară in un salon mobilat cu splendóre.

„Acum măscile pe obraz!“ ḑise Manuel și-și puse

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

o mască de mătase négră, care-i acoperi tótă faţa; numai ochiĭ îi luceau fioros prin găurile măsciĭ.

Şi Tremblec îşĭ acoperi faţa.

„Ai la indemână sticluţa şi batista.“

„Da!“

„Inainte dar!

Trecură prin mai multe odăi nelocuite, eşiră pe un coridor apoi sĕ opriră inaintea unei uşiţe.

„Aicĭ dórme cameriera,“ şopti Tremblec. „Scóte chloroformul.“

Manuel scóse o sticluţă şi turnâ din ea un licuid pe batista sa, care exhalâ indată un miros tare, dulceag şi ameţitor.

Celalt puse cu precauţiune mâna pe clénţa uşei, care sĕ şi deschise fără nicĭ un sgomot. Cei doui intrară reinchiḑêndu-o incetinel.

Pentru un moment sĕ opriră pândind in odaia cea intunecósă, sĕ auḑia respiraţiunea regulată a unui adormit.

„Trebue să zacă in colţul stîng,“ şopti Tremblec şi intórse felinarul sĕu spre direcţiunea menţionată.

In adevĕr acolo era un pat, pe care zăcea o fetiţă tênĕră, frumósă cu pĕrul lung, negru despletit. La năpraznica zare ce-i nimeri obrazul, deschise ochiĭ, trezêndu-sĕ de jumĕtate. Buzele-i sĕ mişcară, pentru a scóte un strigăt de ajutor, dar până să-i fi eşit cel mai mic son din gură, cei doui infractorĭ sĕ năpustiserà asupra ei.

Manuel îi apăsâ batista pe gură şi pe nas ér Tremblec îi puse un pumnal pe peptul ei palpitând

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de terőre, şoptindu-i: „un cuvênt, o mişcare şi eşti a morţii.“

De bună sémă fata nicĭ nu mai inţelese aceste cuvinte ameninţătóre; chloroformul îşĭ făcuse datoria, ea recădu ameţită pe pernă.

Tremblec sĕ puse lângă ea pe marginea patului şi arătâ spre o altă uşe intredeschisă.

Manuel luâ felinarul, îl invĕli in o batistă ca să-i slăbéscă zarea, apoi mai inmuiâ încă o batistă in chloroform şi o ţênu in mâna cea laltă. Astfel merse prin uşa indicată in odaia alăturată, care era iatacul Elleni.

Era un spaţiu măricel, arangiat şarmant, acest templu al castei virginităţĭ!

Manuel tresări, o stranie simţire cuprinse inima cruntă a acestui bărbat, când păşi la patul Elleni unde dete la o parte pologul şi privi la copila, care dormia lin.

Un tablou şarmant sĕ presentâ ochilor sĕi încântaţĭ.

Ellen îşĭ sprijinise capul pe braţul ei cel drept, mâneca camisolului ei de nópte sĕ resfrânsese puţin şi îi sĕ vedea braţul ei cel rotunjor, a cărei albéţă să intrecea cu albéţa lingeriei celei fine.

Faţa-i era suflată de rumeneala sănătósă a somnului, un suris lin îi zimbia pe buzele intredeschise. Una din pletele cele late, daurite sĕ incovriga ca un şérpe in jurul gâtului alb ca zăpada mergênd in o linie undulată peste peptul plin, acoperit cu castitate.

Indelung, indelung stete Manuel perdut in contemplarea acestuĭ tablou in adevĕr fermecător.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Privirile sale infocate părură a neliniști in fine pe frumósă dormitóre, căci își mișcâ capul de vr'o câte-va orĭ in cócĭ și in colo. Manuel intórse felinarul și-și retrase capul pe după polog.

Peste puțin ea sĕ liniști éră, un suris fericit zimbi din nou pe gurița ei cea rumenă. Părea cufundată in un vis fericit. Buzele îi se mișcară și de odată șopti: Juan, Juan.

Tênĕrul de lângă pat tresări și un fulger de ură isbucni din ochiĭ sĕi infocațĭ. Iute aruncâ batista cu chloroform peste fața Elleni; ea făcu o slabă incercare, de a o lua de acolo, dar fu pré târdiu, mirosul amețitor își esercitase deja efectul.

Cu inima svêcnindă luâ Manuel corpul svelt, molatic al copilei in brațele sale, o acoperi cu mantaua sa și eși in coridor, ducêndu-o in brațe, ca pe un copil.

„Légă pe cameriera și adă-mĭ felinarul,“ ordonâ el soțului sĕu.

Acesta executâ ordinul primit. In mai puțin ca două minute lagase pe fată de mânĭ și de picióre, apoi aduse felinarul din iatacul Elleni și apucâ inainte, reinturnându-sĕ pe aceeași cale pe care veniseră.

Manuel cu povara sa cea dulce îl urma.

Ușa cea mare cu geamurĭ de la scara lăturalnică fu cu ingrijire reincuiată, tot asemenea și ușa casei și portița grădinei.

Când cei doui răpitorĭ eșiră din grădina intunecósă pe strada luminată, un bărbat mare și tare le eși inainte; Tremblec puse mâna pe pumnalul sĕu,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

dar streinul scóse o fluerătură lină particulară și Manuel ḑise: „Este Iago!“

„Sunt tóte gata, Iago?“ sĕ adresâ el apoi cătră acesta.

„Da, tóte s'au făcut, după cum ai ordonat, Domnule șef,“ replicâ celălalt.

„Dar mama Bianca?“

„Aștéptă deja in trăsură.“

„Bine. Iți mulțămesc.“

Intr'acésta sosiseră la trăsura, care era așa de bine ascunsă printre arborii cei deși, încât nu sĕ putea vedea de pe stradă. In interiorul ei ședea o femeeă, care luâ in primire pe Ellen din brațele lui Manuel.

„Sciĭ bine ce ai să facĭ, Bianca,“ ḑise el. „Pórtă-te bine cu coconița, cum sĕ cuvine față de mirésămea. Cum voi auḑi cea mai mică plânsóre in contra D-tale, vei afla ce va să ḑică a mĕ infuria. Mâine, cel mult poimâine plec și eu după voi. Pregătiți-mĭ o primire bună.

„Aveți să fiți mulțămit cu mama Bianca, Domnule șef,“ replicâ o voce croncănitóre, care era a acelei femeĭ.

Manuel mai depuse o sărutare pe mâna Elleni, apoi inchise cu ingrijire ușița trăsurei, așa încât nicĭ ḑiua nu ar fi putut pătrunde nicĭ o privire in interiorul ei, și ḑise: „Urcă-te, Iago!“

Acesta sĕ puse lângă vizitiu.

„Aveți grije, să nu sĕ intêmple ceva! Îmĭ veți garanta cu capul vostru pentru fată . . . Mișcă!“

Visitiul plezni incetinel din limbă, cei patru ar-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

măsarĭ andalusienĭ, pe care d'abia îi mai putuse reține, cum auḑiră semnul cunoscut și cum simțiră hățurile puțin mai slobode, porniră in pas grabnic. Trăsura sĕ depărtâ cu iuțéla vêntului

Manuel privi mult timp in urma ei, in fine sĕ intórse oftând spre Tremblec și ḑise: „Ḑĕu că n'am făcut o bucuros, dar n'am avut in cotro, ómenĭĭ mĕ numesc căpitan de hoțĭ, decĭ . . . dar mai bine să nu vorbim de asta. Haidem a casă.“

„Trebue să ne scótem măscile,“ observâ celalt. „Ar putea să ne aducă in bănuélă:“

„Ai dreptate! Ḑeu că uitasem de ele, sunt așa de distras, așa de ingrijat și tot odată fericit, așa de — dar nicĭ eu nu sciu, cum sunt.“

Apoi merseră la hotel, săriră peste gardul grădinei și, fără a fi zăriți de cineva ajunseră prin o ușe, la care-și procurase Tremblec cheea, în odăile lor,

Manuel sĕ culcâ, dar a doua diminéță sĕ sculâ érăși fără să fi putut durmi câtuși de puțin in tot decursul nopțiĭ.

Când chelnerul la servirea dejunului povesti contelui Tellez y Gomez și unchiului sĕu marchisului de Bresta despre raptul uneia dintre cele mai frumóse donne tinere din Sevilla, acești domnĭ firesce erau fórte uimiți și indignați și regretau pré mult, că nu sĕ dase încă de urmă răpitorilor.

Petrecură ḑiua ca de obiceiŭ, cătră séră puseră pe servitoriĭ lor, ca să le impacheteze geamantanele și plecară a doua ḑi diminéță in trăsura lor proprie, care luâ direcțiunea inspre Cordova.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Atât mai putem spune că chelneriĭ fură mulţămiţĭ cu „ruido de caso“ adică cu bacşişurile, ce primiseră de la contele Tellez y Gomez.

CAPITOLUL XII.

Manuel Frania, şeful ligei roşie.

„Ce s'a intêmplat óre?“ se intrebâ colonelul Lee a doua ḑi diminéţă, observând la trezirea sa din somn o mişcare şi nelinişte neobicĭnuită pe coridor.

Sĕ ridicâ de jumĕtate in aşternut şi sĕ intinse după clopoţelul de pe masa ce stetea lângă patul sĕu cel simplu, dar încă nicĭ nu-l atinsese cu mâna, când fidelul Tom intrâ in odaiă cu o faţă aşa de mâhnită, încât şi colonelul sĕ speriâ fără de voie.

„Hei bine Tom, ce s'a intêmplat?“ intrebâ el. „Vorbesce odată. Este vr'un lucru neplăcut?“

Servitorul nu sĕ indura a rĕspunde. Işĭ trecu de vr'o douĕ orĭ cu mâna cea lată peste ochĭ şi ḑise in fine cu vocea plângĕtóre: „Coconiţa nóstră a dispărut.“

„Ce?“ sbierâ colonelul şi sări cu amêndouĕ piciórele d'odată din pat. „Ellen a dispărut?“

„Da, vai, Domnule colonel,“ rĕspunse Tom căruia îi curgeau lacrimele pe obraz in jos. „Vĕḑênd bucătărésa că Aneta nu mai venia după dejun, merse in odaia ei, ca s'o scóle, şi o găsi fără simţirĭ şi legată in patul ei, ér sêrmana nóstră Ellen era dispărută.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu sĕ póte!“ gemu colonelul, care sĕ imbrăcase intru aceea şi alergâ in odaia fiicei sale.

Scirea lui Tom se adeveri.

Prin stăruinţele celorlalţĭ servitorĭ, Aneta, cameriera Elleni, îşĭ revenise in fire, dar nicĭ ea nu putu comunica nimic colonelului. Ii spuse că făr' de veste ar fi vĕdut in mijlocul somnului ei o zare luminósă, dar până să fi fost in stare a sĕ scula, doui bărbaţĭ cu feţe negre s'ar fi năpustit asupra ei, şi i-ar fi aruncat o batistă cu un miros tare pe obraz, aşa încât şi-a perdut simţirile, de n'a mai sciut nimic de sine.

Nu mai încăpea nicĭ o indoiélă, sĕ comisese un rapt indrăsneţ. Din giuvaerele numĕróse ale Elleni păstrate de ea parte in iatacul ei parte in budoarul alăturat, nu lipsia nimic. Răpitoriĭ decĭ avuseră d'a face numai cu Ellen, dar nu sĕ găsi nicĭ o urmă a lor. Uşĭ, brósce, ferestriĭ, tóte erau in cea mai bună rênduélă.

Cu tótă mîhnirea sa cea nemărginită, colonelul totuşĭ îşĭ păstrâ presenţa de spirit, care nu-l părăsise nicĭ in cele mai periculóse momente ale vieţei sale furtunóse. Indată trimise la poliţie şi la Juan.

Peste puţin veni coregidorul, pe care-l cunóscem de la serata colonelului Lee, şi cercetâ el insuşĭ tóte. Dibaciul funcţionar descoperi indată, ceea ce nu observaseră cei lalţĭ, mulţimea de unt de lemn in bróscele şi pe balamalele de pe uşile din dos, urmele próspete in nisipul grădinei — dar nicĭ el nu găsi nimic, care să-l fi lămurit asupra răpitorilor şi a direcţiunei in care au dispărut.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Funcționarul polițienesc plecâ promițênd de a face tot ce-i va sta prin putință pentru a descoperi locul unde sĕ afla Ellen.

Juan era aprópe disperat — umbla ca și nebun prin odăi de colo până colo, injurând, strigând, apoi érăși recădea aprópe ore intregi in o amorțélă cumplită. In aceste momente grele mărturisi colonelului amorul sĕu cătră Ellen, dar fu numai o pontențare a durerei sale, când Lee îi spuse cu câtă plăcere ar fi primit peținea lui.

Puține ore mai târdiu sĕ afișară in tóte colțurile stradelor nisce placate cu următorul cuprins:

Recompensă de 5000 piastri.

In nóptea de la 15 spre 16 Mai a anului corent domnișóra Ellen Lee a fost răpită de aicĭ calea de la Lonja, de doui bărbați.

Acela care va sciĭ să facă indicațiuni exacte, unde și cum se află dênsa, primesce de la colonelul Lee recompensa de mai sus, depusă la mine. Afară d'acésta sĕ onoréză orĭ-ce indicațiune cât de neinsemnată.

Orĭ-cine ar fi observat in acea nópte vr'un lucru remarcabil este rugat a mi-l comunica fără intârdiere.

Sevilla, 16 Maiŭ 1850.

semn. Corregidorul regal.

Sevilla se afla in ferbere grozavă, toți erau indignați de răpirea indrăznéță a uneia dintre cele mai frumóse și mai bogate fete din locuința ei situată in mijlocul orașului. Recompensa cea mare aduse poliția spaniolă, de altmintrelea destul de greóiă, in o acti-

ERDÉLYI MÚZEUM KÖNYVTÁR
Muzeul Digital al Romanului Romanesc
revistatransilvania.ro/mdr

vitate febrilă; încă in aceeaşi ţi tóte unghiurile oraşului, tóte pădurile, tóte hanurile suspecte fură scormonite, dar fără nici un efect.

Diminéţa următóre aduse Sevillanezilor şi poliţiei lor o a doua surprisă de tot straniă. Lângă afişurile coregidorelui sĕ găsiră de tot altele, la fel cât despre forma lor, dar cu următorul cuprins:

Recompensă de 5000 lovituri de pumnal.

In nóptea de la 15 spre 16 Maiŭ a. c. am răpit cu forţa pe Domnişóra Ellen Lee, fiica colonelului britanic Lee, d'aicĭ din calea de la Lonja.

Acela care va sciĭ să facă indicaţiuni exacte unde şi cum sĕ află dênsa, va primi de la mine recompensa de mai sus, tot de-a-una disponibilă. Afară de acésta sĕ va onora in acelaşĭ mod orĭ-ce indicaţiune cât de neinsemnată.

Orĭ-cine ar fi observat in acea nópte vr'un lucru suspect, este rugat in propriul sĕu interes, a păstra secretul.

Sevilla 17 Maiŭ 1850

semnat Manuel Frania.

Acéstă indrăznéţă batjocorire a poliţiei indignâ pe fie-care, dară totuşĭ avu resultatul dorit de Frania, adică nimen nu mai voi să sĕ amestece in acéstă afacere, ba chiar şi zelul poliţiştilor sĕ reci fórte mult.

Recompensa de 5000 piastrii era in adevĕr fórte frumósă, contrariul insă, adică lovitura de pumnal a lui Frania era cu mult mai sigură şi cine óre s'ar fi supus de bună voie unui asemenea pericol.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

In aceeaşĭ diminéţă primi colonelul o epistolă, a cărei adresă era scrisă cu o scrisóre fină şi elegantă, ca de o damă. Lee o deschise şi ceti.

Senor colonel.

Permiteţi-mĭ inainte de tóte, senor, să mĕ presint. Numele meu este Manuel Frania şi mĕ flatez că nu-i tocmai necunoscut in Spania. Cred că l'aţĭ auḑit şi Dv. de şi n'am onóre de a fi cunoscut in persónă de Dv.

Iubesc pe şarmanta fiica Dv., senor colonel şi, de óre-ce am presupus, că veţĭ respinge fidanţarea mea formală, mi-am luat voia, a răpi pe donna Ellen, firesce fără scirea şi fără voia ei. Sĕ află deja la loc sigur. Nu te osteni decĭ cu cercetărĭ, căcĭ ar fi zadarnice ér eu aşĭ fi adus in neplăcuta posiţiune a purcede impotriva servitorilor şi ajutórelor Dv. in alt mod de cum v'ar place Dv. şi mi-ar place chiar şi mie.

De óre-ce am avut deja onóre a vĕ spune, că iubesc pe Donna Ellen, este de prisos să mai adaug, că va purta o viéţă corespunḑĕtóre rangului ei şi că voi stărui a-mĭ câştiga prin galanterie şi supunere contraafecţiunea ei, ceea ce-mĭ va succede peste puţin, după ferma mea convingere.

După ce sĕ va fi potolit prima furtună, voi arangia o intâlnire cu Dv, şi décă Donna va mărturisi, că infocatul meu amor incepe a-şĭ afla resplata din parte-i, atuncĭ, pré onorate senor, veţĭ bine-cuvênta unuinea nóstră şi veţĭ pré ferici

pe al Dv. devotat serv

Manuel Frania.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Grozav!“ gemu colonelul și căḑu pe fotoliu. Avusese lipsă de tótă energia sa, pentru a putea ceti scrisórea până la sfêrșit; acum ședea cu totul sdrobit pe scaunul sĕu și-și sprijini capul arḑĕtor, — in care era un val-vêrtej de rugăciuni, de amenințări și de disperare, — în amêndouĕ mânile.

Cât timp va fi șeḑut el așa? — abia o scia el insuși. Îl apucase ca o ameţélă surdă, din care sĕ treḑi, când o mână grea sĕ puse pe umĕrul sĕu. Ridicându-și ochiĭ vĕḑu pe torero-ul inaintea sa — nu-l auḑise venind. Tênĕrul ţênea epistola lui Frania in stânga sa cea tremurândă.

„O Juan, Juan!“ exclamâ colonelul. „Ce destin greu ne-a lovit.“

„Este grozav!“ ḑise Juan cu vocea răguşită. „Cred că nebunesc, dulcea nevinovata mea Ellen in braţele lui Manuel Frania. Pe ea, flórea cea gingaşe, o va desfrunḑa-o cu mânile sale crunte, sângerate . . . Ah! . . .“ Era un son grozav, nearticulat, aprópe dobitocesc, care sĕ strecură din peptul cel lat, svêcnitor al toreroului. Pumniĭ îi sĕ strînseră spasmodic, vinele frunţiĭ sale sĕ umflară de păreau că crépă, ochiĭ sĕĭ arḑĕtorĭ să aţintiră cu o expresiune aprópe nebună pe epistola fatală. —

După un óre-care timp sĕ perdu acéstă selbătăcie nefiréscă din trăsurile feţei sale celei frumóse și curagióse; ele sĕ astêmpărară și sĕ liniștiră, dar acéstă liniște apăru in opositiune cu sĕlbătăcia de mai nainte cu atât mai teribilă.

„Voi căuta pe Ellen și o voi rĕsbuna,“ ḑise el cu voce răgușită dară fermă.

Muzeul Digital al Românului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Şi eu te voi insoţi!“ exclamâ colonelul sărind in sus, ér un fulger de curagiŭ şi de speranţă isbucni din ochiĭ lui cei albastriĭ.

„Oh, eu sunt deprins cu tóte stratagemele şi cu tóte pericolele. Vom căuta pe iubita nóstră copilă, o vom găsi şi vom impuşca pe acel câne . . . sunt un buu ţintaş şi mâna mea nu va tremura, când voi slobozi pistolul in peptul tîlharului afurisit. Haide Juan! să plecăm indată, Tom ne va insoţi. Fie-care minută este preţiósă, căcĭ póte decide asupra fericirei şi asupra miseriei.“

„Ba nu senor colonel!“ ţise Juan, „D-tale nu ţi-e permis să viĭ cu mine, D-ta trebue să rĕmâi aicĭ.“

„Ce? Eu să rĕmâi aicĭ şi să sufer in linişte, ca tîlharul să ducă in visuinea sa pe copila mea, unica mea bucurie, desfătarea ochilor mei? Eu să-mĭ pui mânile in sîn, să te las să mergĭ tu singur?“

„Insoţirea D-tale este imposibilă. Tipul D-tale nordic te-ar trăda indată spionilor lui Frania, ş'apoi ar afla de plecarea D-tale, căcĭ de bună sémă a pus să te observeze. Eu-ţĭ voi trimite pe fie-care ţi rapórte şi instrucţiunĭ, in ce mod vei putea să promovezĭ opera nóstră de salvare. Aicĭ îmĭ vei fi mai folositor, ca afară, de óre-ce nu cunoscĭ nicĭ limba nicĭ ţéra.“

„Nu pot, nu voi să rĕmân aicĭ,“ ţise colonelul cu ton rugător.

„Dar trebue să rĕmâi,“ replicâ Juan cu fermitate. „Orĭ voiescĭ dóră să nimicescĭ din capul locului slaba mea speranţă in succes? Rĕmâi senor şi speră!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

In curênd vei auḑi despre mine, de revĕḑut mĕ vei revedea numai cu Ellen — orĭ nicĭ odată. Ş'acum rĕmâi cu Dumneḑeu.“

Cei doui bărbaţĭ, apropiaţĭ şi mai mult prin perderea lor, sĕ imbrăţoşară plângênd amar. Sĕ ţinură indelung imbrăţoşaţĭ, fără a pronunţa un cuvênt măcar şi totuşĭ, cât de elocuentă era acéstă tăcere.

In fine Juan sĕ smulse din braţele colonelului.

— — — — — — — — — — — — — — —

Cine este acest Manuel Frania?

Este lesne şi tot odată greu de a respunde la acéstă intrebare. Manuel Frania era şeful ligei roşie, o societate secretă, a cărei cunoscinţă mai de aprópe o vom face, când vom sci apoi a o apreţia. In ochiĭ lumei trecea de o bandă de hoţĭ, séu panduri, ér şeful lor de un căpitan vestit, cum fusese bună-óră la timpul sĕu „Jianul Olteanul.“

Manuel Frania era temerar, indrăzneţ, gata la orĭ-ce intreprindere periculósă, june, frumos şi elegant, un cavaler desăvêrşit; era cu minte, vanitos, risipitor, iubia vinul, femeile şi pe — sĕracĭ, cărora le dedea cu imbelşugare din ceea ce lua de la ducĭ, conţĭ şi bancherĭ; pe scurt era un bărbat de un caracter compus din extreme, de un talent eminent şi numai prin vitregimea sorţiĭ fusese pus in fruntea unei societăţĭ, care nu sĕ conforma legilor civile.

De óre-ce acest bărbat va juca un rol principal in naraţiunea nóstră vom comunica spre caracterisarea lui vr'o câteva anecdote despre dênsul.

Cu vr'un an mai nainte un detaşament de sol-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

dați sub conducerea unui ofițer tênĕr dar curagios și dibaciŭ primise ordinul să nimicéscă liga cea roșie, care pe acel timp își avea cercul sĕu de operațiune in la Mancha.

Acéstă regiune mare și pustie dedea pré puțină ocasiune de urmărire, cu atât mai puțin, fiindcă populațiunea sĕracă simpatisa mai mult cu darnicul Manuel de cât cu soldații, cărora deci le punea tot felul de pedecĭ, inșelându-i mai cu sémă prin indicațiuni false despre sălașul ligiștilor. Totuși îi succese căpitanului Ladrone — asta era numele oficerului comandant — a prinde pe vr'o doui dintre ligiștĭ și a respinge pe ceilalți spre sud in Sierra Morena.

Intre cei prinși sĕ afla și unul anume Trioso, unul dintre cei mai intimĭ amicĭ ai lui Manuel. Șeful ligei scrise căpitanului o epistolă, prin care-l ruga, să-i libereze pe soțu-sĕu pentru o sumă mare de rescumpĕrare. Ladrone respunse pe scurt, că asemenea liberărĭ au loc numai in resbóie și intre soldațĭ onești dar nu și pentru hoțĭ. Manuel mai scrise încă odată amenințând, că va impușca pe un soldat prisonier, décă Ladrone nu va da drum amicului sĕu. Căpitanul nu mai respunse, tot asemenea nicĭ la o a treia epistolă și mai amenințătóre.

Ligistul Trioso fu spânzurat.

Manuel se infuriâ și jurâ, că va nimici intregul detașament. Sĕ retrase cu restul ómenilor sĕi tot mai adênc in stufișul Sierei, unde avea mai multe locurĭ bune de pândă. Dar Ladrone era destul de curagios și de dibaciŭ, pentru a scăpa de tóte cursele, ba res-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

pinse chiar in mai multe rênduri pe adversarii sĕi omorînd pe mulţi din ei, aşa încât liga cea periculósă nu mai numĕra de cât a patra parte din membrii sĕi de mai 'nainte.

Bucuria bogaţilor fu mare. Ladrone era sĕrbătorit din partea lor ca un erou, Manuel făcea spume de furie.

Detaşamentul de soldaţi luase odată cuartier la o moşie, al cărei proprietar era un partisan al ligei. Manuel indemnâ pe cele două fiice frumóse, a trata amor cu doui dintre soldaţi. Odată le veni la amêndoui soldaţii rêndul de a sta impreună de pază.

In acea nópte cele două fete ademeniră pe amanţii lor, ca să vină in camera lor, ér moşierul aduse intru aceia pe ligişti in casă. Soldaţii surprinşi in somn sĕ apărară cu curagiul disperărei, cu tóte astea fură asasinaţi cu toţii.

Bravul căpitan se luptâ ca un leu; când deja toţi soldaţii sĕi erau culcaţi la pământ, el continuâ lupta, intr'un unghiŭ al odăii, rĕdimat de părete; in amêndouĕ mânile avea câte o spadă şi cel care venia in apropierea celor două tăişe grozave, cădea prada morţii.

In fine voiră să-l impusce, dar Manuel nu permise acésta şi ordonâ să sĕ prindă de viu căpitanul al cărui curagiŭ îl umpluse de admiraţiune.

Dar nicĭ unul din ómenii sĕi nu voia să sĕ apropie de bărbatul care mânuia cele două spade, din care ţinea câte una in fie-care mână, cu egală putere şi dibăcie,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Predă-te, senor căpitan,“ strigă Manuel. „Veḑi bine că resistenţa D-tale este zadarnică.“

„Din contră a avut un succes fórte bun, căci nimen nu mai indrăznesce, să mĕ atace.“

„Dar pot ordona să te impusce,“ obiectă celalt.

„Laş destul ai fi pentru aşa ceva,“ fu respunsul intrepid.

Manuel îşĭ muşcă buzele şi ḑise după puţină chibzuire. „Eştĭ ostenit, peste vr'o câteva ore trebue să te sfîrşescĭ de oboséla şi de fóme. Atuncĭ vei fi şi aşa al meu. Nu voi abuza insă de puterea mea, cu tóte că aşĭ avea tótă causa d'a o face. Îţĭ voi da drumul după ce-ţĭ voi fi făcut cunoscinţa in decursul unei ḑile, cât vei fi prisonierul meu. Vei vedea, că sciu să apreţuesc bravura şi la inamic.“

„Mai bine mort, de cât prisonierul unui hoţ de codru,“ exclamă bravul oficer şi frângêndu-şĭ spada, pentru a nu o lăsa intrégă in mânile inamicilor, îşĭ infipse capĕtul de jos al ei in inimă.

Manuel plânsese lângă cadavrul lui pe care-l trimise a doua ḑi ornat cu o cunună de laurĭ in cel mai apropiat oraş. —

Altă dată străbătea singur munţiĭ.

Tocmai bântuise o furtună grozavă şi şeful ligei dete peste un om imbrăcat in vestminte slabe, care sĕ văeta tare şi care, intrebat fiind îi spuse, că tocmai atuncĭ un colţ mare, pe care vêntul îl rupsese din o stâncă, îi aruncase catîrul în o rîpă. „M'am hrănit pe mine, pe soţiă-mea cea bolnavă şi pe fiică-mea cu ajutorul acestui animal, acum nu mai am cu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ce ne ţine, mai bine aşĭ face, décă aşĭ sări şi eu după catîrul meu,“ incheeâ omul lamentaţiunele sale.

„Nu sciĭ unde sĕ pot cumpĕra o pĕrechie de catîrĭ buni?“ intrebâ Manuel.

„Ba cum să nu sciu,“ respunse celalt oftând. „Moşierul Velasco are trei de vêndare, dar cere cinci sute de piastrii şi eu seracul de mine n'am nicĭ măcar unul.“

„Nu-ţĭ dă pe aşteptate?“

„Velasco? .... O, Domnule, vĕd bine că nu-l cunoscĭ, este un avar şi un cămătar, de nicĭ nu găsescĭ pe altul ca el in tótă Spania, ne suge şi mĕduva din óse.“

Fără a pregeta un moment măcar Manuel scóse punga sa durdulie, o dete seracului şi dise: „Aicĭ sunt ca la vr'o şése sute de piastrii; cumpĕră acei trei catîrĭ şi plătasce-i indată, chiar aḑĭ.“

Fericitul, sêrmanul om bĕtrân voia cu lacrimĭ in ochĭ să mulţăméscă bine-făcĕtorului sĕu, dar acesta dispăruse deja.

A doua ḑi după amĕḑĭ avarul cămătar Velasco şedea in odaia sa şi-şĭ numĕra baniĭ, ceea ce era cea mai plăcută indeletnicire pentru dênsul; ómeniĭ sĕi erau ocupaţĭ afară pe câmp. Velasco era fórte vesel, căcĭ cu o ḑi mai nainte îşĭ vênduse catîrii sĕi pe un preţ fórte bun.

De odată sĕ deschise uşa şi prin ea intrară trei bărbaţĭ, care ca şi la o comandă primită scóseră nisce pumnale şi pistóle. Velasco tremurâ cu tot trupul şi sĕ grăbi a arunca o fóie de hârtie peste baniĭ numĕ-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

rați. Unul dintre bărbați și anume cel mai tênĕr și mai frumos, aruncâ insă hârtia jos și strinse frumușel suma destul de mare, punênd-o in punga sa, fără a lua in sémă rugările și conjurările avarului.

După ce grijise baniĭ ḑise cu voce amenințătóre: „Păzesce-te de mine, Velasco, cămătar afurisit. Indată ce voi mai auḑi o plângere, că te-ai profitat de miseria sĕracilor, pentru a te imbogăți in mod rușinos și ne-ertat, voi da foc casei tale, eu Manuel Frania.“

Apoi cei trei bărbați plecară lăsând pe Velasco in disperare.

Numele lui Manuel Frania era temut și Velasco scia pré bine, că purtătorul acestui nume nu va pregeta nicĭ decum de a realisa amenințarea sa.

De atuncĭ se lăsâ de cămătărie, dar orĭ cât s'ar fi mirat lumea despre acéstă schimbare, totuși ea nu aflâ nicĭ odată cine séu ce produsese acéstă stranie schimbare, și decĭ Frania trecea de tîlhar, până când in multe casurĭ nu era de cât rĕsbunătorul asupriților. Dar era un rĕsbunător nechiemat și prin urmare proscris de legile umane.

CAPITOLUL XIII.

In Sierra.

In sudul Andalusiei este un șir de munți care pórtă numele de Sierra Nevada.

Este o vale romantică, solitară din acești munți

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

in care intrăm. Am putea-o numi mai bine o văgăună, căci de amêndouĕ părţile sĕ ridică in linie paralelă nisce păreţi inalţi de stâncĭ, care in latura lor mai largă lasă un loc liber ca de vr'o cinci sute metrii, ér in partea mai strîmtă formézĕ un gang de vr'o cinci metrii lăţime numai.

Tótă lungimea acestei văgăunĭ este ca de vr'o patru Kilometrii. Nu sĕ póte intra in acéstă vale de cât numai prin cele douĕ capete, căci de pe vêrful stâncilor nu sĕ póte nimenĭ slobozi in jos. Unul din cele douĕ capete este fórte bine mascat prin o mică dumbravă de măslinĭ.

Intrarea este fórte ingustă, ér d'asupra ei este o pétră mare, aşeḑată anume aşa, ca la cas de trebuinţă s'o pótă rostogoli in jos, astupând prin ea intrarea cu totul. Din dosul acestei petre sĕ arată un cap bărbos şi lângă acest cap gura unei ţĕvĭ de puşcă.

Cărarea ce duce in lăuntrul văiĭ este lată şi óblă şi sĕ vede făcută cu mare ostenélă şi cu multă ingrijire. Bolovanĭ marĭ, carĭ zac lângă ea, par' a avea destinaţiunea a o face impracticabilă in cas de lipsă, prin rostogolirea lor in mijlocul ei.

Purceḑênd ca vr'o oră pe acéstă cărare frumósă dar fórte cotită, sosim in partea cea mai lată a văiĭ; care este o poiană drăgălaşă cu vr'o douĕ corturĭ de pânză adumbrite de copacĭ inalţi.

In fundul acesteĭ poeniţe sĕ ridică pe o movilă un turn inalt de pétră, fórte vechiŭ. Stilul după care este clădit îl arată, ca fiind din timpul pe când domniau încă Maurii in acéstă parte a Spaniei; in adevĕr

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

turnul are nisce ziduri venerabile, dar încă țépene și neclintite de furtuna timpurilor. Intrarea in acest turn este la o inălțime de aprópe șése metrii de la fața pământului. O scară de lemn conduce spre ușa intrărei, luându-se acea scară, nu mai póte să intre nimeni in interiorul vechiului turn.

Acéstă vale se numia de popor, valea hoților, căci tótă lumea scia că vestitul șef al ligei roșie, Manuel Frania, își avea aici sălașul principal, de unde intreprindea excursiunile de rĕsbunare, cum le numia el, orĭ de jaf, cum le numia legea și bogații.

Guvernul se incercase in mai multe rênduri a cuceri acéstă vale cu marĭ detașamente militare, dar membrii ligei, ajutorați din partea naturei in apĕrarea lor, respinseră pe soldați cu capetele sângerate.

Bravul și genialul căpitan Ladrone fusese unicul care sciuse să-și câștige avantagie asupra lui Manuel Frania și căruia i-ar fi sucees póte, de a nimici liga intrégă, décă trădarea moșierului nu i-ar fi pregătit un sfêrșit prematur.

Puțin la o parte, ascuns de tufiș și aprópe de turn era un cort măricel și fórte prețios.

Părețiĭ cortului erau de mĕtasă albă, cusută cu fir, pologul de la ușe era făcut din un covor prețios, ér interiorul era așternut tot asemenea cu cele mai fine și mai moi covóre.

Cortul era despărțit in două incăperĭ inegale; cea mai mare era un budoar, cea mai mică un dormitor. Arangiamentul era atât de bogat încât nicĭ o prințesă nu ar fi putut să locuiéscă mai frumos. Erai ca

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

intr'un palat, ér nu ca intr'un cort din mijlocul Sierrei.

Mobilele imbrăcate cu mătasă albastră intreţesută cu argint, nenumëratele obiecte de artă şi de toaletă, cărţile legate cu scórţe aurite de pe o mică etageră denotau bogăţia şi tot odată gustul arangiătorului.

O păreche de vase marĭ de argint ciselate steteau de amêndouĕ laturele unui pian.

Un parfum fin umplea cele douĕ încăperĭ, care erau despărţite una de altă prin o draperie dată de jumëtate la o parte.

Cortul părea nelocuit — dar nu, in colţul cel mai intunecos al dormitorului stetea resturnată in un fotoliu o fiinţă femeéscă, Ellen; insă nu mai era aceeaşĭ Ellen domólă, pe care am cunoscut-o până acum, nu, căcĭ expresiunea feţei sale s'a schimbat de tot.

Guriţa zimbitóre, era acum incleştată şi creţe indărătnice s'au format în colţurile buzelor frumóse şi supţirele. Ochiĭ ale căror gene erau roşiĭ şi umflate, căutau posomorîţĭ sub sprêncenele încruntate. Culórea cea gingaşe rosalbă a obrajilor perise şi făcuse loc unei palorĭ inspăimêntătóre.

Degetele-i sĕ jucau cu un pumnal mititel, mai mult jucărie de cât armă, al cărui mâner era impodobit cu petre scumpe.

„Şeful te intrébă, sennorită, décă nu permiţĭ in fine, ca să-ţĭ presinte omagiile sale?“ intrerupse o voce croncănitóre meditaţiunea copilei.

Ea-şĭ ridică ochiĭ şi vĕdu inaintea sa o babă urîtă cu ochiĭ sclipitorĭ a reutate.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ți-am spus de o sută de ori deja, că nu vroi să-l véd," replică Ellen cu asprime. „Nu va înțelege în fine, că-l urăsc, îl detestez?"

„Dar nu mai voiesce să fiă refusat," obiectă mama Bianca, femeea bătrână și urîtă cu glasul cel croncănitor și cu ochiĭ cei rĕutăcioșĭ.

Ellen bătu cu piciorul în covorul cel gros și exclamă cu ochĭ scînteetorĭ: „Trebue să sufere refusul meu, nu voiesc să véd pe sceleratul de el. Indată ce va călca în acest cort, îl voi părăsi pentru tot de-a-una, spune-i-o."

„Ah, nu îndrăznesc să-i spun asta. Orĭ cât de domol și de bun ar fi, un asemenea respuns totuși l'ar înfuria, și atuncĭ este grozav. Mânia lui nicĭ n'ar fi nejustificată; căcĭ în adevĕr îl tratezĭ pré rĕu. Eștĭ la grația lui și ar putea să facă cu D-ta orĭ-ce ar voi și în loc de asta, te tratéză ca pe o damă mare, după cum și eștĭ în adevĕr și suferă tóte caprițiile D-tale. Nu întinde arcul pré tare, ca să nu sĕ rupă córda! A făcut fórte mult pentru D-ta. Și-a pus în risic viéța lui pentru a te cuceri. Acest cort a costat multe miĭ, ai de tóte, orĭ ce ți-ar pofti inima."

„Afară de libertate," o întrerupse Ellen cu amărăciune.

Femeea ridică din umerĭ și ḑise: „libertatea! O Dómne, aicĭ este de o miă de orĭ mai multă libertate de cât în oraș, n'ai de cât să voiescĭ a te folosi de ea. Caĭ, catîrĭ, trăsurĭ, servitorĭ, tóte-ți stau la dispositiune, dar D-ta nu voiescĭ să ieșĭ din cort. Ḑeu sennorito cruḑimea D-tale față de șeĭ este nedréptă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

şi greşită. Te are în mânĭ şi după cum îl cunosc va usa de puterea sa décă vei urma a-i refusa până şi cel mai mic favor.“

„Bine,“ ḑise Ellen după puţină chibzuire. „Spune Domnului şef, că voiesc să-l primesc.“

Mama Bianca dispăru cu un zimbet triumfător şi Ellen trecu in budoar.

„Ai stat pré mult,“ ḑise Manuel Frania, care sĕ preumbla afară inaintea cortului cu paşĭ nerăbdătorĭ in sus şi 'n jos, cătră mama Bianca, cum o zări eşind. „Hei, ce este. Nu vrea să mĕ véḑă, aşa-i? Mĕ declară de un monstru, de un drac impeliţat.“

„Intră numai,“ croncăni baba.

„Ce spui? Îmĭ este permis? mi-a dat dênsa voie?“ exclamâ Manuel de grabă.

„D'apoi de bună sémă, dar numai eu sciu câtă ostenélă m'a costat.“

„Na, îţĭ mulţămesc!“

El aruncâ babei bursa sa destul de plină cu banĭ şi întrâ in cort puţin cam sfiit. Salutâ pe Ellen cu un compliment nereproşabil şi incepu cu vocea sa cea dulce.

„Permite-mĭ inainte de tóte sennorito, să-ţĭ exprim adênca mea recunoscinţă pentru bunavoitórea D-tale permisiune de a petrece câteva momente in apropierea D-tale. Va fi de prisos dóră de a-ţĭ declina numele meu, de óre-ce sciĭ, că Manuel Frania stă inaintea D-tale.“

Aceste cuvinte le insoţi cu un zimbet trist.

Ellen tresărise la vederea lui, ea recunoscuse in

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

şeful ligei pe pretinsul conte castilian, care o scrutase mereu cu privirea sa pe alameda.

Făcu o mişcare mută şi arătâ cu mâna pe un scaun. Manuel insă sĕ puse cu graţie desăvêrşită pe un taburet şi astfel, şedênd la piciórele ei, o intrebâ: „Ai vr'o dorinţă óre-care Dómnă Ellen, pe care aşĭ fi in stare a ţi-o indeplini?“

„Numai una.“

„O devinez, dar nu ţi-o pot indeplini. Vreai să ḑicĭ liberarea?“

„Da, senor.“

Manuel îşĭ sprijini capul sĕu cel frumos pe mâna sa cea albă, bine ingrijită, încât nicĭ o contesă n'ar fi putut s'o aibă mai fină şi ḑise: „Este un lucru aşa de grozav de a fi prisoniera mea?“

Ellen nu respunse nimic ér tênĕrul reluâ după o scurtă pausă: „O, da, sciu că mĕ urăscĭ, mĕ dispreţuescĭ, mĕ detestezĭ şi nu fără causă, după cum singur trebue s'o mărturisesc. Dar décă ai cunósce tristul destin, care m'a indemnat a mĕ face şeful unei lige, ai căror membrĭ sunt proscrişĭ de societate, trecênd in ochiĭ ei de hoţĭ, m'ai judeca cu mai multă indurare, ba póte m'ai compătimi chiar. Dar mai bine să vorbim de D-ta. Te iubesc, Ellen asta o sciĭ. Mi-ai fermecat sufletul; aşĭ putea să-mĭ dau viéţa pentru D-ta. Sunt un bărbat pasionat şi indărătnic, nu sunt făcut ca să renunţ. Trebuiai decĭ să deviĭ a mea şi ne găsind altă cale intru implinirea dorinţei mele celei mai ferbinte, te-am răpit. Eştĭ in mânile mele. Nu te teme că voi abuza de puterea mea. Ḑumniata eştĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

sfânta mea, la care aşĭ voi să mĕ inclin şi eu sunt sermanul D-tale rob, care sĕ va simţi fericit, décă vei rosti o dorinţă, pe care aşĭ putea s'o indeplinesc.“

„Îmĭ dai dară voie, ca să scriu tatălui meu?“ intrebâ Ellen.

„De bună sémă!“ fu rĕspunsul; „îţĭ garantez că colonelul va primi scrisórea.“

„Şi mirelui meu?“

Manuel schimbă la feţe. „Nu sciu,“ rĕspunse el cu vocea inecată. „Mi-ar fi un ce grozav, cred că n'aşĭ putea să suport una ca asta. Imĭ dai voie să-mĭ rostesc şi rugămintea mea, care este fórte indrăznéţă in adevĕr, a cărei acordare m'ar préferici?“

„Ce vreai să ḑicĭ?“ intrebâ Ellen inroşindu-sĕ.

„Permite-mĭ, ca să te visitez in fie-care ḑi pentru câte-va minute?“

„Eu să-ţĭ permit asta? Nu eştĭ D-ta aicĭ stăpênul şi eu o fată slabă nu sunt in mânile D-tale?“

„Nu ţi-am spus óre, că aicĭ nu sunt decât numai servitorul D-tale. Imĭ permiţĭ dară să te vĕd?“

„Da!“ rĕspunse Ellen după o scurtă chibzuélă.

„Iţĭ mulţămesc, de o miiă de orĭ îţĭ mulţămesc!“ exclamâ Manuel sărind in sus. „Mi-ai turnat mângăiere şi speranţă in inima mea desperată. Mĕ vei cunósce mai de aprópe şi póte vei găsi, că nu sunt tocmai atât de condamnabil pre cât creḑĭ. Imĭ vei pardona, mĕ vei urî mai puţin, póte chiar mĕ vei — iubi.“

Ultimul cuvênt îl pronunţâ cu o privire căldurósă, apoi sĕ plecâ dinaintea copilei şi sĕ retrase.

„Ce om straniu!“ şopţi Ellen privind in urma lui.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CAPITOLUL XIV.

Printre membrii ligei.

In un han aprópe de orășelul Baza din provincia Granada domnia o viéță neobicinuit de animată. De altă dată venia puțină lume p'aicĭ. Șoșeaua lângă care sĕ afla ḑisul han nu era tare frecuentată, ér' puținii călĕtorĭ carĭ umblau pe acest drum, mai mergeau încă vr'o șépte Kilometrĭ până 'n oraș și nu noptau in cârcima próstă, și murdară.

Afară de asta hangiul nu sĕ bucura de un nume pré bun. Sĕ ḑicea despre el, că ar sta in legătură cu hoțĭ și cu contrabandiștĭ, și că mai mult de cât un călĕtor, care avea cu sine puținĭ banĭ séu alte obiecte de valóre trăgênd la acel han ar fi perit pentru vecie.

Orĭ-cine ar fi intrat aḑĭ in acel han, ar fi creḑut de mincinósă acea faimă, căcĭ sub coperișul unui șopron cam dărăpănat steteau o mulțime de cai, ér in sala cea mare a cârcimei nu mai incăpeai de soldațĭ.

Moschito — asta era polecra hangiului, al cărui nume adevĕrat nu-l cunoscea nimenĭ — era ocupat cu fața veselă a aduce mereu la ulcióre próspete, pe care insetaților fĭi ai lui Mars le golea cu mare iuțélă.

Moschito era un bărbat gros și spătos de vr'o patru-ḑecĭ séu cincĭ-ḑecĭ de anĭ; era greu a fixa exact etatea lui. Capul lui muchiat era suportat de un gât țépăn ca al unui taur.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Braţele-i lungĭ, pîrlite de sóre şi pĕróse îi erau de jumĕtate góle, aşa încât îi se puteau admira muschiĭ lui cei atleticĭ.

Piciórele îi erau incovăiate şi sĕ terminau in nisce labe tăpălăgóse.

Partea cea mai repulsivă şi mai urîtă din tótă figura sa era insă faţa lui, cea ciupită de vĕrsat şi de semnele unei vieţĭ desfrênate. Trăsăturile neregulare aveau expresiunea cruḑimei şi a sensualităţiĭ.

Nasu-i era roşu de multă bĕutură, dar nu numai roşu ci şi umflat şi părea necontenit admirat de o părechie de ochĭ verḑĭ sclipitorĭ, căcĭ el nu sĕ uita de cât numai spre nasul sĕu scênteitor ca un fer roşu. Cu tóte astea nu trecea cu vederea nimic din orĭ-ce s'ar fi intêmplat inaintea sa, lângă el şi in dĕrĕptul sĕu, părea a avea o sută de ochĭ şi de urechĭ.

Astăḑĭ sĕ afla in dispositiunea sa cea mai bună, ochişorĭĭ lui îi sclipeau necontenit, nasul i era mai roşu şi mai umflat ca de obiceiŭ, şi făcea mereu la glume, aţiţând astfel ilaritatea soldaţilor, carĭ rîdeau cu hohot.

Ba, părea a nu observa, că unĭĭ dintre militarĭ făceau de aprópe curte Teresei, unei fetiţe frumóse, nepótă-sa, după spusele lui — care curte mergea până la imbrăţoşărĭ şi sărutărĭ. Altă dată n'ar fi suferit una ca asta, căcĭ avea obiceiŭ a sĕ infuria grozav, când vr'un flĕcău îşĭ permitea vr'o glumă gingaşă cu fata. Din acéstă causă tótă lumea o ţinea de amanta lui Moschito.

„He, hangiule!“ strigâ o voce de copilandru din grădină.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Indată, Domnule locotenent,“ respunse Moschito și alergâ cu o față supusă in grădina din dosul caselor.

Acolo sĕ afla comandantul trupei din cârcimă, un locotenent de lănceri ca de vr'o douĕ-ḑecĭ și douĭ de anĭ, din ai cărui ochĭ frumoșĭ, albastriĭ străluciau intrecerea juvenilă și iubirea de traiŭ, pe când gura lui cea marcată, bărbia pronunsată și fruntea cea mare erau tot atâtea semne de tărie de caracter, de indărătnicie și de perseveranță neclintită întru urmărirea țelului propus.

Aceste calităț erau d'o camdată percepțibile numai pentru un scrutator exersat, ómeniĭ mai superficialĭ nu vedeau in acest oficer de cât pe un băiat ușurel și vesel, mai cu sémă acum, când ședea lungit la umbra unui măslin stufos, cu mânile sub cap, cu chipiul și cu sabia lângă sine, ținênd o țigară aprinsă in gură, din care sufla nisce rotogóle albastre, artificiale in aerul cald de după amédă.

„He, moșule, vină incóce!“ strigâ el când hangiul eși din casă.

Moschito sĕ apropiâ, locotenentul îșĭ ridicâ capul și-l sprijini pe brațul cel stâng și ḑise cu voce seriósă: „Acum avem să vorbim odată sincer impreună.“

„După placul Mărieĭ-tale,“ respunse hangiul și susținu privirea pătrunḑétóre și scrutétóre a oficerului, o susținu, ḑicem așa de bine și de ferm, cât i-o permise chiorișia și neastêmpĕrul ochilor sĕi.

„Punctul principal al convențiunei mele este, ca să-mĭ dai în mânĭ pe féra sĕlbatică, care sĕ numesce Manuel Frania.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ceia ce voiesc a face," fu rĕspunsul.

„Şi pentru asta vei primi ḑece miĭ de piastriĭ."

„Ba douĕ-spre-ḑece miĭ, senor locotenent."

„Ḑece miĭ."

„Douĕ-spre-ḑece miĭ," repetâ Moschito cumpĕtat.

„Obrazuicule," exclamâ tênĕrul. „Nu ai cerut tu singur acea sumă şi nu ţi-am promis-o fără nicĭ o obiecţiune, când ai fost pentru prima óră la mine?"

„Dar d'atunci au trecut trei sĕptĕmâni şi frumosul meu plan de atunci s'a zădărnicit."

„Fă dar alt plan."

„L'am gata, dar este greu de executat."

„Executarea este tréba mea, ér a ta este procurarea unei ocasiunĭ bune. Tu ḑicĭ singur, cumcă succesul nu mai este atât de sigur, prin urmare ai trebui să scaḑĭ ér nu să urcĭ preţul tĕu."

„Nu, nu, din contra," ḑise Moschito cu zimbet nerușinat. „Aḑĭ trei sĕptĕmâni nu riscam nimic, astăḑĭ poţĭ să caḑĭ D-ta şi eu impreună cu D-ta, aşa încât mie nu-mĭ va rĕmânea nimic de cât póte numai mórtea."

„Ceea ce ar fi rĕsplata meritată pentru mişelia ta," ḑise locotenentul in sine. După o mică pausă continuâ: „Mai 'nainte ai făcut parte din aşa ḑisa liga roşie, cred că şi aḑĭ mai stai in legătură cu dênsa."

Moschito simţia cum sĕ ingălbini sub privirile pătrunḑĕtóre ale locotenentului, dar sĕ reculese de grabă şi exclamâ cu o indignaţiune bine prefăcută: „Dar pentru numele Précuratei rogu-te Domnule

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

locotenent, ce crediĭ D-ta despre mine? Nu, nu, o asemenea supositiune din partea D-tale trebue . . .“

„S'o recunosc de pré justificată,“ îi tăia oficerul cu aer serios vorba. „Păstrézăţĭ indignaţiunea ta fățărită pentru un om mai prost de cât mine; mie nu mi se lovesce cu fața ta mișeléscă. Eu te cunosc mai bine, decum ai crede, Moschito, și dĕu mi-ar fi rușine a mĕ folosi de tine intru ajungerea vr'unui scop, décă acest scop ar fi altul, de cât de a stinge de pe fața pămêntului pe un monstru cum este Manuel Frania.“

Moschito nu părea nicĭ decum ofensat.

Locotenentul urmâ: „Acum insă spune-mĭ, ce te indémnă de a trăda pe soţiĭ tĕi. Setea vilă de banĭ, prețul meu de douĕ-spre-dece miĭ de piastriĭ și recompensa guvernului?“

„Nu,“ rĕspunse Moschito scrĕșnind din dinţi, apoi tăcu, ér vĕdênd că locotenentul îl privesce cu nerăbdare și cu dispreț suflâ singurul cuvênt: „Resbunare.“

Resbunarea, acésta cea mai puternică pasiune, neajunsă nicĭ chiar de amor în forța, răbdarea și perseveranța ei, resbunarea, care póte prefface pe mielul cel blăjin in un lup setos de sânge, resbunarea, acest bold neobosit, resbunarea căreia sĕ subordinézĕ tóte cele lalte slăbiciunĭ și pasiunĭ, pentru a servi scopurilor ei, care de o potrivă impinge in peire atât pe vinovat cât și pe cel nevinovat, atât pe persecutor cât și pe cel persecutat, care in inimile celor de ginta latină este încă mai puternică de cât in acele ale lo-

ERDÉLYI MUZEUM KÖNYVTÁRA
Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

cuitorului nordului, da rĕsbunarea este un grozav motor.

„Resbunarea!“ repetâ oficerul scrĕşnind şi el din dinţi. „Ei bine, şi eu voiesc să-mĭ resbun, pentru fratele asasinat mîrşăvesce; să fim dar bunĭ camaradĭ. — Şi pentru ce voiescĭ să-ţĭ resbunĭ? Te-a umilit cumva, séu nu ţi-a dat partea cuviinciósă din jaf?“

„Aidade!“ exclamâ celalt cu dispreţ. „Asemenea lucrurĭ nu face Manuel nicĭ odată. Décă mĭ-ar fi de banĭ, n'aşĭ avea de cât să-i tradez planul D-tale şi aşĭ câştiga de ḑece orĭ mai mult ca de la D-ta .... Nu, nu, el m'a jignit mai tare, mi-a sfăşiat inima cu batjocură şi d'aceea trebue să-mĭ resbun, nu mai am astĕmpĕr şi d'aceea îl vênd cu ḑece miĭ de piastriĭ, ca să pot pribegi, căcĭ nu mai voiesc să stau aicĭ.“

„Credeam că vreai două-spre-ḑece miĭ,“ obiectâ locotenentul cu sarcasm, observând cu mirare iritaţiunea crescêndă a lui Moschito.

„Nu,“ strigâ acesta şi merse mai aprópe de ofiţer uitându-sĕ ţintă la el, cu ochiĭ sĕi crunţĭ şi rĕutăcioşĭ. „Nu, cincĭ sute de piastriĭ să-mĭ dai şi nimic mai mult. Ha, cum sĕ va infuria trufaşul coconaş încă sub furcĭ, când îi voi striga: Pe tine, pe tine, trufaşul Manuel Frania, care ai risipit sute de miĭ te-am vêndut pentru o mână de piastriĭ .... ha, ha, ha! spume va face la gură şi ochiĭ îi sĕ vor rostogoli fioros, ér când călăul îi va pune cravata cea de cânepă, atuncĭ voi fi érăşĭ fericit şi inima-mĭ va bate mai tare de bucurie.“

Vocea cu care ţipase Moschito aceste cuvinte

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

crunte nu mai era umană, ér fața sa și afară de asta destul de urîtă devenise inspăimêntătóre.

Locotenentul sărise in sus, ochiĭ îi fulgereau, gura îi sĕ strinsese; era urît; apoi sĕ aruncâ érășĭ jos și-șĭ ascunse fața in érba cea mare și désă.

Când o ridicâ după câtva timp era încă palidă, dar liniștea obicĭnuită sĕ intinsese érășĭ peste trăsurile sale cele frumóse și numai ochiĭ îi luceau mai tare.

„Liniștesce-te Moschito, iritațiunea nu e bună, ne póte face să comitem greșelĭ," ḑise el. „Așa dară, care-ți este planul? — Sciĭ că așĭ voi să-l am de viu."

„Și eu," replicâ hangiul, „trebue să móră pe furcĭ . . . Cât de mare este detașamentul D-tale?"

„Ca de vr'o patru-ḑecĭ de soldați. Décă nu-s de ajuns, pot să trimit la Baza după sucurs orĭ cât ai crede; in douĕ ore póte fi aicĭ."

„Nu este de lipsă."

„Póte că da, așĭ voi să merg sigur."

„Și eu, și étă pentru ce nu voiesc ca să mai aducem soldații din oraș. Prin asta s'ar putea zădărnici planul meu."

„Spune-mĭ in fine planul tĕu."

Moschito intrebâ la asta: „Ai mult, dar mult curagiu senor locotenent."

„Ce intrebare próstă și tot odată obrăznică."

„Ba nicĭ de cum atât de próstă și atât de obraznică precum creḑĭ D-ta. Ascultă numai: Cu vr'o câte-va ḑile mai nainte Manuel Frania a venit la mine și mi-a spus că va petrece câtva timp prin acestĕ locurĭ. Auḑind acésta îmĭ veni indată ideea, a mĕ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

profita de acéstă ocasiune, ca să-mĭ satisfac dorul de resbunare. De grabă formai un plan, care, după cum cred, sĕ va putea realisa fórte bine. Mĕ apucai a-l executa indată, povestind lui Frania, că după avisul unui amic sigur, un nobil fórte bogat, va trece p'aicĭ insoţit numai de servitorul sĕu. Manuel îmĭ ordonâ indată să-l insciinţez despre sosirea acestui strein, ḑicênd, că el insuşĭ are de gând a-i lua contribuţiunea obicĭnuită.“

„Care va să ḑică, a-l jăfui!“

„Da, şi aşa . . .“

„Incep a inţelege,“ îl intrerupse locotenentul, dete mulţămit din cap şi-şĭ aprinse o ţigară próspătă, pentru a-şĭ mai potoli emoţiunea.

Hangiul continuâ: „Să inţelege că acel nobil bogat există numai in fantasia mea, ér acum îţĭ vei putea explica intrebarea mea cu privire la curagiul D-tale.“

„Firesce. Décă te-am inţeles bine, vreai ca eu să fac pe acel călător?“

„Da, senor locotenent. Am procurat tóte: trăsură, catîrĭ şi un costum de civil elegant, tocmai bun pentru D-ta, apoi o livrea pentru unul dintre soldaţiĭ D-tale, care trebue să facă pe vizitiul D-tale. Peste douĕ ore vei pleca.“

„Ş'apoi?“

„Am insciinţat aḑĭ diminéţă pe Manuel Frania, că streinul va trece aḑĭ după améḑĭ p'aicĭ. Te va pândi cu vr'o doui din ómeniĭ sĕi in mijlocul pădurei, pe care şoseaua o taie in o depărtare ca de vr'o şése Kilometriĭ d'aicĭ.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Cunosc bine acea pădure.“

„Cu atât mai bine. In capul pădurei te vei întâlni de bună sémă cu un călăreț inofensiv la aparență, care insă in adevĕr este o gardă de siguranță a ligei. Mai naiute de tóte trebue să te scapĭ de el, pentru ca soldaţiĭ D-tale să te pótă urma nevĕduțĭ. Când vei fi oprit de Manuel, opune-te, dar décă-ţĭ este dragă viéța nu te folosi de arme. Fă ce-i face ca să câștigĭ timp până când vor putea să soséscă soldaţiĭ D-tale, cu al căror ajutor vei prinde apoi pe hoț.“

„Bine, bine,“ ḍise tênĕrul oficer. „Dar décă mĕ va prinde in adevĕr.“

„Imposibil, dar nicĭ asta n'ar fi vr'un mare rĕu ... Te cunósce Manuel personal!“

„Nu cred.“

„Cu atât mai bine. Décă te va prinde, nu te va costa de câĭ vr'o ḍece miĭ de piastriĭ, banĭ de rescumpĕrare, pentru carĭ vei avea avantagiul a cunósce culcuşul lor.“

„Dar décă mĕ vor cunósce?

„Nicĭ in acest cas n'ai să te temĭ de nimic. Manuel nu asasinéză pe prisonieriĭ sĕi, mai bine ia banĭ pentru ei, décă insă ar voi să purcédă altfel faţă de D-ta, n'ai de cât să-i infig cuţitul D-tale in gât.“

„Şi astfel aşĭ fi resbunat de şi nu tocmai in modul în care doresc,“ exclamâ tênĕrul ofiţer cu ochĭ scênteitorĭ. Apoi adause cu o privire aspră: „Dór' nu mĕ inşelĭ?“

Moschito respunse cu o intrebare:

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Dar înfăţoşarea mea este óre a unui trădětor?“

Locotenentul tocmai voia să afirme: „da şi eştĭ chiar un trădător căcĭ vinḑĭ pe soţul tĕu, care ţi sĕ increde, dar totuşĭ nu ḑise alt nimic, de cât: „Vei insoţi pe soldaţiĭ mei?“

„Îi voi conduce.“

„Ér eu le voi da ordinul să te străpungă, indată ce vor fi atacaţĭ de un numĕr mai mare ca al lor.“

„Bine,“ sĕ invoi hangiul liniştit. „Acest ordin nu sĕ va executa nicĭ odată, căcĭ Manuel la asemenea intreprinderĭ n'are nicĭ o dată mai mult de cât şése séu opt soţĭ cu sine, adese-orĭ şi mai puţinĭ, şi ér adeseorĭ este chiar singur. Intocmesceţĭ tréba aşa, ca pe la şése ore să sosescĭ la podul micului părĕu, care taiă pădurea. Tot atuncĭ voi fi şi eu acolo şi voi posta pe soldaţĭ aşa, în cât să nu ne scape hoţiĭ. Nu uita de a delătura pe santinela hoţilor de lângă marginea pădurei, d'aicĭ atêrnă reuşita planului nostru. De bună sémă va fi un om mare, slab, îmbrăcat ca un moşier, călare pe un armăsar negru. Îl chiamă Iorgu şi este unul dintre cei mai vechĭ şi mai intimĭ amicĭ ai lui Manuel. Impuşcă-l fără nicĭ o milă, o singură impuşcătură nu va alarma pe hoţĭ ér noi vom primi prin asta semnalul ca să inaintăm. Décă ar vedea insă o uniformă şi i-ar succede a merge până le căpitanul sĕu, ni s'ar strica tot planul.“

„Voi face după cum ḑicĭ. Îţĭ mulţămesc de o camdată!“ exclamâ locotenentul sărind in sus. „Haidem să informăm acum pe soldaţiĭ mei. Nu le mai

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

da vin, ca să nu-şĭ pérdă judecata. De séră, după ce vom fi prins pe hoţĭ, vor putea bea, cât vor voi.“

„Şi încă fără plată,“ adause hangiul plin de veselie.

Cei doui bărbaţĭ intrară in cârcimă din care resunau rîsete, cântece, injurăturĭ şi zângănirĭ de pahare. Dabia dispăruseră prin uşe, când étă că incepu in crângile măslinului, sub care zăcuse oficerul, a foşni incetinel şi a trosni. Vr'o două crăngĭ fură date la o parte şi o faţă smédă, mustăciósă privi cu ochĭ agerĭ, sclipitorĭ spre casa, in care acum nu sĕ mai auḑia de cât vocea de comandă a tênĕrului locotenent.

După ce sĕ convinse omul de pe măslin, că nimen nu-l lua in sémă, sĕ lăsâ iute in jos şi merse fuga in stufiş. Acolo sĕ opri din nou şi pândi cu precauţiune spre casă.

Acum recunóscem in el pe amicul şi eroul nostru Don Juan Redando, pe torero-ul cel faimos. Se desbrăcase de portul sĕu elegant de majo şi imbrăcase in schimb o părechie de pantalonĭ de pânză şi o blusă tot de pânză.

In picióre avea nisce ghete grosolane, la brĕu purta o părechiă de pistóle şi un pumnal.

„Nu am fost vĕḑut de nimen,“ îşĭ ḑise el. „Ce intêmplare fericită. Numai de n'aşĭ sosi pré târḑiu.“

Alergâ mai departe ţênêndu-sĕ mereu ascuns prin tufişul de lângă şosea.

Sórele ardea pe capul sĕu; gâtlejul îi era uscat, tot corpul îl durea grozav.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

De a séră stetuse ascuns pe măslin şi d'atunci nici nu mâncase, nici nu băuse. Scim că Juan sĕ jurase că nu-şĭ va da pace, până nu va scăpa pe Ellen din ghiarele lui Manuel. Pentru a executa acéstă intenţiune, sĕ informase cu amenuntul despre ligă şi despre şeful ei, şi aflase atâtea de tóte încât vĕḑu, că nu era lucru uşor de a scăpa pe o fată reţinută de infricoşatul Manuel. Îi sĕ spusese că, chiar décă ar isbuti de a-l prinde, séu de a-l omorî, Ellen nu ar fi scăpată, căci in prevederea unui asemenea cas, şeful ligei dase de bună sémă ordin, a sĕ omorî prisoniera lui.

Juan era pe drum inspre valea hoţilor. Apropiându-sĕ de cârcima lui Moschito, aflase despre sosirea detaşamentului locotenentului Ladrone şi inţelesese indată, că ei voiau să prinḑă pe Manuel, ceea ce-l infiorâ, temêndu-sĕ cu drept cuvênt, că décă soldaţiĭ vor isbuti in expediţiunea lor şi Ellen a sa va fi perdută.

Pentru a ispiti planul soldaţilor şi a trage apoĭ folos din el sĕ ascunse in măslin şi am vĕḑut, cât de mult îl servise nórocul. —

Cu tóte chinurile flamênḑelei şi a setei Juan purcedea cu paşĭ grăbiţĭ şi sosind la un izvor in pădure dabia îşĭ dete timpul pentru a bea o gură de apă.

In fine stufişul sĕ sfêrşi şi Juan eşi pe şosea, care peste puţin cârmi spre pădure. Ḑupă un mers ca de vr'un cuart de oră sosi acolo.

Acum eroul nostru îşĭ mai rări paşiĭ, pêndind cu atenţiune printre copaciĭ cei inalţi. In fine ochiul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

séu cel ager descoperi pe cel căutat; pe după un stejar stetea călare pe un arměsar negru un bărbat 'nalt și supțirel.

„Étă sentinela," îșĭ dise Juan, apoi strigâ cu vocea tare: „Bună séra Iorgule!"

Călărețul nu făcu altă mișcare ci puse numai mâna pe pistolul séu.

Juan sări peste șanțul, care despărția șoseaua de pădure și dise: „Vină la lumină, senor, nu eștĭ dóră o ciocănitóre, ca sĕ te poțĭ atêrna de copaciŭ, ér nicĭ armăsarul D-tale nu este o veveriță."

Călărețul ridică mâna cu pistolul.

Torero-ul îșĭ alipi corpul séu cel svelt așa de bine de trunchiul cel gros al unui copaciŭ încât adversarul séu nu l'ar fi putut atinge.

„Lasă arma, senor Iorgule," dise el liniștit, scoțênd și el un pistol din brêu:

„D-ta îmĭ eștĭ mai bine la îndemână de cât eu D-tale. Așa dară să vorbim mai bine cu minte impreună . . . Jos pistolul, séu de unde nu ți-l pușc din mână."

O detunătură resună, glonțul rupse cója arborelui de lângă capul lui Juan. Acesta rîse cu sarcasm. După o jumĕtate de minută urmă o nouă detunătură și hoțul scóse o injurătură cruntă. Juan îi sfărĕmase cu o impușcătură maestră al doilea pistol, pe care-l scosese; nu mai ținea de cât patul armei sale in mâna sa cea sângerată.

Juan, cu al doilea al séu pistol în mână, sări acum spre el și dise: „Stai senor, acum vom trata

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

impreună, décă veĭ binevoi. Halt, la dracu halt! Intórce-te ḑic eu, orĭ vrei să-ţĭ trimit un glonţ între cóste. Ai vĕḑut cum sciu să trag!“

„Să te ia dracul!“ scrêșni Iorgu, dar totușĭ îșĭ intórse calul, cu care voise să fugă, și sĕ inholbâ cu privirĭ furiósă cătră adversarul sĕu. El nu mai avea de cât un pumnal și un pistol descărcat, ér celalt ținea un pistol cu două țeve cu cocóșele ridicate și cu capsule lucitóre a primejdie în o mână a cărei siguranță o recunoscuse adinioriĭ spre paguba sa.

De odată Iorgu infipse așa de tare pintenii in fólele nobilului sĕu cal, încât sĕ ridică in două picióre ș'apoi sĕ repeḑi spre Juan.

Acesta scăpâ de copitele lui numai prin o grabnică săritură.

Cu mâna sa de fer apucâ frêul calului și trase așa de tare de el, în cât sĕ dete peste cap și aruncâ jos pe călărețul sĕu. Apoi legâ calul de un arbore și după ce terminase cu asta, sĕ intórse spre călăreț, care sĕ ridică de grabă in sus și puse mâna sa tremurândă pe pumnalul sĕu.

„Ești un nebun cumplit, senor,“ ḑise Juan și ridică pistolul așa încât gurile celor două țevĭ erau ațintite tocmai asupra feței hoțului.

„Și D-ta un drac impeliţat,“ scrêșni Iorgu, lăsând jos pumnalul. „Ce-mĭ vrei.“

„Să devin amicul D-tale.“

„Ciudată manieră de a-ţĭ căuta amicĭ.“

„Tot așa de ciudată ca a D-tale, de a mĭ primi.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ai pré puține șanse de a-ți câștiga amiciția mea!“

„Décă v'ar place mai bine inamiciția mea, bine — voiți a mi-o spune. Ar fi lucru frumos, décă ar sta in jurnale:

Erĭ după améḑă faimosul hoț Iorgu, amicul și intimul lui Manuel Frania a fost prins și încă de un singur om pe jos, pe când el insuși era călare. Sperăm că-și va primi pedépsa binemeritată.“

„Ia séma fiitorul meu amic,“ îl amenință hoțul, „răbdarea mea este aprópe de sfârșit.“

„Am un mijloc excelinte pentru a o lungi,“ rîse Juan privind la pistolul său.

Hoțul își încleștâ furios gura, așa încât dinții îi scrâșniră tare.

Juan sĕ uitâ la ceasornicul său prețios de aur, care contrasta straniu cu imbrăcămintea sa cea calicósă, și ḑise: „Acum este însă supremul timp ca să incepem să vorbim de afacerile nóstre, căcĭ altmintrelea nu vom termina.“

„Să vorbim dar de aceste afacerĭ,“ replicâ Iorgu și se rĕḑimâ a lene, cu ochiĭ de jumĕtate inchișĭ de un arbore, pe când degetile sale, tremurânde de furóre, sĕ jucau cu mânerul pumnalului său.

„Dar fi cu minte in fine,“ strigâ Juan, care fixa cu agerime pe hoț. „Vreai să mĕ inșelĭ cu prefăcuta-ți liniște ș'apoi când nu voi mai lua séma la D-ta, să mĕ doborĭ la pământ prin un atac năpraznic. Lasă-te de aceste copilăriĭ, căcĭ aicĭ nu sunt la locul lor. Până să-ți scoțĭ cuțitul din técă, glonțul meu ți-a

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

şi pătruns cóstele. Avem o afacere mai seriósă impreună. Aşteptaţi pe un călĕtor bogat?“

Hoţul nu rĕspunse.

„D-ta te-ai pus santinelă la marginea pădurei pentru ca să nu fiţi tulburaţi in intreprinderea Dv.,“ continuâ celălalt. „Soţii D-tale conduşi de Manuel vor ataca pe tênĕrul om bogat, care călĕtoresce de plăcere şi care este insoţit numai de un singur servitor, la podul cel mic in mijlocul pădurei şi-l vor jefui. Hangiul Moschito vi l'a semnalat.“

Iorgu încă tot tăcea, dar făcu o faţă mirată.

„Décă n'aşi fi venit la D-ta, aţi fi picat in o frumósă cursă,“ ḑise Juan mai departe. „Acel pretins călĕtor bogat, este un june ofiţer, care te va impuşca, décă din intêmplare vei trece călare pe lângă el, după cum ai intenţiunea s'o facĭ. Soldaţii lui îl urmézĕ, ei vor lua pe soţii D-tale pe dindărĕpt şi-i vor face prisonieri la pod séu îi vor impuşca pe toţi.“

„La dracu!“ strigâ hoţul, „de unde scii asta?“

„De la tênĕrul ofiţer.“

„Eşti confidentul lui,“ intrebâ Iorgu cu un aer de batjocură şi de neincredere.

„De bună sémă, dar fără scirea şi fără voia lui,“ rĕspunse Juan. „Trebue să scii că eram pe un măslin sub care s'a sfătuit cu un amic al sĕu asupra acestui plan.“

„Cu cine?“

„Cu unul, care trece şi de amicul Dv.“

„Cum îl chiamă?“

„Asta-i secretul meu.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Dar pe D-ta cum te chiamă?“

„Juan.“

„Şi încă cum?“

„Şi asta este d'ocamdată misterul meu.“

„Éştĭ un om pré misterios!“ rîse hoţul puţin a silă.

„Ér' D-ta eştĭ pré curios,“ rĕspunse Juan şi după ce mai aruncase o privire scrutătóre asupra lui Iorgu îşĭ puse pistolul ér la brĕu. „Haide amice, acum îţĭ voi dovedi că am spus adevĕrul. Dór' nu vei refusa érăşĭ amiciţia mea, décă ţi-o voi oferi-o din nou?“

„Nu,“ rĕspunse hoţul şi-i intinse mâna, „cred acum in sinceritatea D-tale, căcĭ m'ai fi putut impuşca séu prinde, după cum ai fi voit. Eştĭ cel mai bun ţinteş, din câţĭ am vĕḑut, mai bun încă decât chiar amicul meu Manuel, ceea ce nu va să ḑică puţin lucru, ş'apoi parĭ a avea şi o mână vigurósă.“

Juan zimbi.

Cei doui bărbaţĭ sĕ urcară intr'un arbore, care stetea lângă şosea.

Ca vr'o ḑece minute mai in urmă veni o trăsură uşurică; un servitor in livrea, un om fórte mare şi chipeş, mâna pe cei doui catîrĭ. In fundul trăsurei şedea un cavaler tênĕr in haine elegante de modă, a cărei mână, după cum putură vedea cei doui amicĭ din arbore, ţinea strîns un pistol sub cuverta trăsurei.

Iorgu sĕ ingălbini.

„Îl cunoscĭ?“ şopti Juan.

„Este locotenentul Ladrone de la lăncierĭ din Bazo,“ îĭ respunse celalt incet. „Frate-sĕu ne-a ur-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mărit al dracului de aspru in la Mancha, acesta pare a-i semêna. Vizitiul este sergentul Quesodo, un luptaciŭ periculos şi tot odată isteţ.“

Juan afirmâ din cap. Dabia dispăruse trăsura pe după prima cotitură a soşelei, descarcâ un pistol.“

„La dracu, ce faci?“ exclamâ hoţul. „Vreai să ne tradezi?“

„Ba nu,“ replicâ Juan liniştit. „Acéstă impuşcătură este semnalul ca să inainteze soldaţiĭ lui Ladrone. Décă n'aşĭ fi venit eu, tot s'ar fi tras acéstă impuşcătură, dar din alt pistol, şi glonţul in loc de a merge in aer, ar fi mers in căpăţina D-tale .... Privesce colea şi veḑĭ, că nu te-am inşelat.“

In adevĕr sĕ vedea din tufişul depărtat ca la vr'un cuart de oră d'acolo, eşind la ivélă uniformele colorate ale soldaţilor şi apropiându-sĕ in graba cea mai mare de pădure.

Cei doui bărbaţĭ sĕ detere iute jos de pe arbore, alergară la armăsarul lui Iorgu, îl deslegară, sĕ aruncară amêndoui pe el şi apucară in góna mare spre pod.

Trecênd pe lângă oficerul, care mergea mai incet cu trăsura sa, ḑise Iorgu: „Impuşcă-l amice!“

„Nu,“ replicâ Juan, „este un om pré cum sĕ cade, de cât să-l impuşc pe nepregătite... Bună séra senor locotenente!“ strigâ el apoi cu voce rĕsunătóre. „Intórce-te fără nicĭ o grije, vênătórea D-tale de aḑĭ şi aşa este zadarnică.“

Locotenentul sĕ sculâ in picióre şi ridicâ pistolul, dar auḑĭ numai tropotul unui cal, fără a vedea pe

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

cineva, căcĭ pe cei doui călăreţĭ îi acoperea desimea copacilor din pădure, prin care treceau. Vorbi cu vizitiul său, care ridică din umerĭ, ş'apoi mână inainte.

Călăreţiĭ sosiră peste puţin la micul pârâiaş pe al cărui mal zăceau pe brâncĭ in érbă cinci bărbaţĭ fumând şi vorbind incet impreună. Unul din ei ţinea caiĭ.

Aclamaţiuni vesele primiră pe cei sosiţĭ.

„Vine omul cu miliónele?“

„Cine a puşcat?“

„La dracu, eştĭ sângerat?“

„Ce amantă ai luat în cârcă?“

„Tăcere!“ răcni Iorgu. „Suntem vênduţĭ. Sus pe cai.“

Injurând săriră hoţiĭ pe caiĭ lor.

La o şuerătură pătrundétóre mai veni unul, care stetese de pază la pod.

Câteva cuvinte din partea lui Iorgu, care părea a fi conducĕtorul trupei celei micĭ, le descoperi planul locotenentului Ladrone.

In acest moment trozni o impuşcătură, glonţul sburâ pălăria unui hoţ de pe capul său.

„Inainte!“ comandâ Iorgu.

Hoţiĭ detere pintenĭ căilor.

S'auḑiră sunete de cornurĭ, impuşcăturĭ, ómenĭĭ injurau, caiĭ suflau din nărĭ.

Planul de inconjurare a lui Moschito nu reuşise pe deplin, persecutaţiĭ găsiră un loc deschis in cordonul, care îi luase imprejur, şi p'acea deschiḑătură puteau să iasă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Góna sĕlbatică sĕ urmâ mai departe, şi tot mai departe.

Lăncierii lui Ladrone remaseră din ce tot mai tare în urmă, căci caii lor erau mai slabi şi mai osteniţi.

Peste trei ore in fine Iorgu, care rĕmăsese mereu cel din urmă, îşi opri armăsarul şi ḑise: „Suntem scăpaţi.“

Unul dintre banditi lipsia; lovit de un glonţ in spate, căḑuse mort de pe cal. Dar toţi erau răniţi de şi numai uşor, pe Juan îl atinsese un glonţ la cap.

După ce sĕ pansaseră unii pe alţi, călăriră in pas mai departe. Intru aceea inserase şi merseră la o moşie a cărui proprietar făcea parte din ligă.

Acesta griji caii, dete óspeţilor sĕi de mâncare şi de bĕut, ceea ce le ticni fórte bine după ostenelile indurate. Apoi fumară şi povestiră.

Manuel nu sĕ vedea; intrebând Juan de el, i sĕ rĕspunse, că a plecat la Sevilla, pentru o afacere insemnată.

„Pot să-mi inchipuesc ca ce fel de afacere va fi,“ ḑise Juan zimbind şi făcu un gest ca şi când ar stringe bani.

„De astă dată te inşelĭ amice,“ replică Iorgu. „Este altceva, ce privesce numai pe el personal.“

Juan era convins, că acéstă călătorie trebuia să privéscă pe Ellen, dar nu sĕ indură a mai insistă pe lângă Iorgu, care părea că nu mai vrea să spună nimic in acéstă privinţă, pentru ca să nu-şi atragă vr'o bănuélă din partea lui.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Vreai să intri in liga nóstră?“ intrebâ unul dintre hoţi.

„Cu plăcere, décă voiţi să mĕ primiţi.“

„Unde ai fost până acum?“

„La nord, in Aragonia.“

„Şi de ce n'ai mai remas acolo.“

„Am avut o istorie fatală, care m'a făcut să plec d'a casă; am venit in aceste părţi, fiind că am auḑit multe de Manuel Frania şi de soţii lui.“

„Trăiască Frania!“ răcniră hoţii.

„Povestesce-ne istoria ta, fĕrtate,“ ḑise un bandit, un om cărunt. „Avem să ne prindem fraţi de cruce, căcĭ nu mĕ indoiesc, cumcă şeful nostru nu te va primi in liga nóstră.“

„Trebue să sciĭ, că la noi este datina, ca fie-care aspirant să săvêrşéscă un fapt de probă, până a nu fi primit in ligă,“ ĭi explică unul, „căcĭ altmintrea ne-am spori pré tare, de óre-ce toţi voiesc să vină la noi. Când va auḑi Manuel ce ai făcut pentru noi, te va primi indată.“

„Ho, că nu mĭ-e frică nicĭ de probă,“ ḑise Juan.

„Cred şi eu,“ afirmâ căruntul, care sĕ numia Usto. „Eştĭ un flăcău sdravĕn, nicĭ vorbă. Dar te pricepĭ tu intru câtva la tréba nóstră?“

„Puţin,“ respunse Juan cu un zimbet semnificativ.

„Aha, d'aceea ţi sĕ va fi urît acasă?“

Juan făcu un semn afirmativ.

„Haide, spune-ne istoria ta!“ îl zori unul dintre hoţi.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Juan îşĭ arangiase deja o istorie, pe care vroia s'o povestéscă acum, dar Iorgu-l intrerupse ḑicênd: „Să lăsăm astăḑĭ povestile, şi să durmim mai bine ca să fim odihniţĭ mâine. Póte că vom mai avea de lucru.“

Moşierul aduse vr'o două legăturĭ de paie, pe care sĕ lungiră hoţiĭ.

Peste puţin resuflarea lor adêncă şi regulară arăta, că adormiseră cu toţiĭ.

Numai Juan era deştept, agitaţiunea nu-l lăsa să dórmă.

Chiar a doua ḑi era să intre in valea unde spera a da de Ellen, pe care voia s'o fure d'acolo.

CAPITOLUL XV.

In visuina leului.

A doua ḑi des de diminéţă hoţiĭ plecară şi Juan merse cu ei. Călărea pe un cal, pe care îĭ-l dedese moşierul la porunca lui Iorgu. Acesta părea a fi indrăgit pe Juan şi călărea cu el impreună in fruntea cetei.

Conacind pe drum in o cârcimă, Juan vĕḑu o ghitară, pe care o luâ şi incepu să cânte cu ea şi din gură. Astfel inveseli pe soţiĭ sĕi.

Iorgu fu silit a le ordona cu străşnicie ca să plece, de óre-ce banditiĭ nu sĕ mai puteau sătura de cântecele lui Juan şi voiau să tot asculte, ba incepu-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

seră chiar a dansa cu fetele cârcimarului, care şi el era gazda lor, un „fandaugo“ renumitul dans naţional al Spaniolilor.

După amédĭ sosiră in valea hoţilor unde erau de faţă opt bărbaţĭ şi vr'o douĕ-spre-dece femei.

Audind despre păţaniile celor reinturnaţĭ hoţiĭ sĕrbătoriră pe Juan. Dar şi femeile îl găsiră după placul lor.

„Trebue să-ţĭ cauţĭ şi tu o ibovnică séu amantă,“ dise Iorgu, vĕdĕnd atenţiunea cu care-l observau femeile.

„Este iertat asta?“ intrebâ el zimbind.

„Cum nu, décă putem fi sigurĭ de ea şi décă jură a sĕ supune legilor ligei nóstre, o primim aicĭ.“

„Imĭ voi lua séma, dar mi-e témă că nu voi putea avea pe aceea, pe care aşĭ dori s'o am.“

„Aha, asta ţi-e păsul. Dar te iubesce ea?“

„Da.“

„Hui!“ şuerâ Iorgu. „Sciu unde este pricina, bĕtrânul şi bogatul tată nu te vrea.“

„Cam aşa ceva.“

„Iţĭ voi da mână de ajutor, ca să-ţĭ câştigĭ amanta.“

Juan cu tótă dispositiunea sa cea seriósă trebui să zimbéscă la audirea acestei promisiunĭ; dar noul sĕu amic adause serios: „Da da, dragul meu, nu glumesc. Vom merge odată amêndoui impreună in Aragonia, patria ta, unde presupun că şéde şi regina inimei tale, vom bate in o frumósă nópte intunecósă la uşa palatului ei, şi legând băbacului o năframă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

peste gură, vei lua tu pe frumósa ta senorita, o vei pune pe cal și vei pleca in ruptul capului. Eu insă voi avea grije, ca să nu rĕmâiă uitată zestrea cuviinciósă.“

„Da, da, ce frumos ar fi,“ observâ Juan distras și intrebâ după cât-va timp de grabă:

„După cum aud șeful este la Sevilla. Sĕ va inturna el óre de grabă?“

„Așa sper,“ rĕspunse Iorgu. „Adese-orĭ insă lipsesce și cu sĕptĕmânile. La tot casul ne va insciința peste puțin.“

„Am auḑit că ar fi un om tênĕr.“

„Chiar mai tênĕr de cât tine. Iți sémĕnă, dar are o talie mai șubredă, de și e tare ca un uriaș. Aș voi să sciu, care dintre voi doui este mai tare.“

„Mal sciĭ décă nu ne vom lua odată la luptă dréptă,“ replicâ Juan.

„Luptă dréptă, dar de glumă numai,“ adause Iorgu.

Juan sĕ aștepta tocmai la contrariul, nu ḑise insă nimic. Convorbirea lor fu intreruptă de un om, care sĕ apropiase de ei, salutându-i.

„Ah, de la șef!“ exclamâ Iorgu și luâ scrisórea din mâna omului. O deschise o ceti ș'apoi plecâ d'acolo, rugând pe amicul sĕu, să-l pardoneze pentru timp de o oră, căcĭ avea să ia óre-care dispositiunĭ insemnate, după ordinul primit de la Manuel.

Acum femeile inconjurară din nou pe Juan. Trebui să le povestéscă din lumea de afară, unde ele nu mai eșiau decât fórte rar. El se folosi de tótă

Muzeul Digital al Românului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

galanteria și amabilitatea sa, pentru a-și câștiga favórea lor, căci scia bine că isteția și gura femeéscă săvêrșesc multe lucruri, pe carî bărbații nu le pot săvêrși.

Intrebând chiar de o ghitară și după ce i se aduse in grabă, incepênd a cânta arii voióse și dansuri, își câștigâ tóte inimile și deveni favoritul declarat al femeelor.

Indată-i aduseră haine noui și nu-i deteră pace, până ce nu lépădâ pe cele vechi și nu le imbrăcâ pe cele ce-i aduseseră.

Este fapt că toți banditii pun preț mare pe o imbrăcăminte frumósă, deci și Manuel Frania și ómenii lui purtau costumul, cu care se imbrăcâ acum și Juan.

Acest costum se compunea din o cămașă fină cu mâneci largi, din o giletcă verde cu mulți nasturi și cu lănțișóre de argint, din nisce pantaloni albi, fórte largi, ajungênd până la genunchi și in fine din ciorapi de mătase și din ghetre.

Capul era invélit cu o năframă colorată de țesetură fină din Valencia, ér peste mijloc erau incinși cu un brêu de mătase verde, in care-și țineau pumnalul și pistólele.

Când Juan reapăru dinaintea femeelor in acest costum care-l prindea de minune, tóte erau încântate și-l grămădiră cu laude de tot felul, la care el respundea cu fină galanterie. Mai cu sémă o copilă tênără, frumósă cu ochi arțétori — numele i era Paula și era fiica lui Ușto pe care-l cunóscem deja — își

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

exprimâ admiraţiunea ei aşa de nepregetat, încât cele lalte femei incepură s'o tachineze.

După ce le mulţămi Juan la tóte, intreprinse o preumblare, séu mai bine ḑis o recunóscere prin acea vale. Deja după puţine minute audi nisce paşi liní in urma sa; intorcêndu-sĕ vĕḑu pe Paula, care venise după el şi care sĕ opri acum, inroşindu-sĕ la privirea lui.

„Aşĭ voi să vĕd puţin acéstă vale şarmantă," incepu el. „Orĭ nu-mĭ este iertat?"

„Ba da," respunse ea. „Cine te-ar opri pe tine care eştĭ unul d'ai noştriĭ."

„Incă nu-s."

„Dar o vei fi peste puţin, séu nu vreai să rĕmâiĭ aicĭ?"

„Décă mĕ vor primi, voi rĕmânea cu plăcere . . Vreai să viĭ cu mine?"

„Da, fiind că o doresc," ḑise ea şi merse lângă dênsul.

„Ce frumos este aicĭ, senorită," continuâ Juan cu intenţiunea de a o ispiti, „D-ta trebue să cunoscĭ fórte bine părţile locului."

„O da," respunse Paula şi-i explicâ tóte, repetându-i diferitele semnale, şi lozince până ce le sciu pe tóte bine de rost:

„Îţĭ mulţămesc senorită, ce bună invĕţătóre eştĭ D-ta," ḑise el.

„De ce-mĭ ḑic D-ta şi senorită?"

„Fiind-că aşa o cere bună cuviinţă."

„Dar nu o cere prietenia. Nu vreai să-mĭ ḑicĭ tu."

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ba da, décă-mĭ este iertat.“

„Ḍeu?“

Îi intinse mâna şi-l privi aşa de straniu în cât acea privire pré dulce îl puse pe gânduri.

După o pausă ea îl intrebâ: „Dar îţĭ va place óre la noi?“

„De bună sémă,“ respunse Juan. „Voi toţĭ sunteţĭ atât de bunĭ cu mine, încât nu m'aşĭ duce bucuros d'aicĭ.“

„Mi-ar şi părea rĕu, décă ne-ai părăsi.“

„Voi remânea dar de dragul tĕu,“ ḍise Juan zimbind.

„Este mai frumos colea afară în lume?“

„Ba nu; adică este destul de frumos in lume, dar ómenĭ proştĭ, deşerţĭ şi rĕi îşĭ amăresc viéţa unĭi altora şi unul lipsesce pe celalt de fericirea lui.“

„Ce proştĭ şi rĕi in adevĕr!“ exclamâ Paula cu privirea nevinovată a unui copil. „De ce fac ei asta?“

Juan trebui să zimbéscă de acéstă naivetate.

„Totuşĭ trebue să fiă insă frumos in lumea mare, largă,“ continuâ fata după o mică pausă. „Ce frumos ar fi décă aşĭ putea merge tot mai departe şi mai departe in ţĕrĭ streine, séu décă aşĭ putea şedea in un oraş mare, in o casă frumósă şi să vĕd in tóte ḍilele alte feţe. Nu-i aşa că ar fi frumos?“

„Nu atârnă fericirea omului numai de la asemenea lucru, prin oraşe sunt mai mulţĭ sĕracĭ şi nenorociţĭ de cât prin munţiĭ vostri,“ replicâ Juan. „Fost-ai vr'o dată în vr'un oraş mare?“

EDELYI MUZEUM KÖNYVTÁRA
Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr

Ea clătină din cap.

„Am fost numai odată in Baza și in Cerjal,“ ḑise ea tristă. „Dar acolo n'a fost așa de frumos după cum îmĭ inchipuesc că trebue să fiă in un oraș mare.“

„Așa dară ți-ai petrecut tótă viéța ta in acéstă vale?“ exclamâ Juan cu mirare. Ființa copilăréscă a acestei fete îl interesa fórte mult.

„Ba nu,“ rĕspunse Paula. „Nu suntem decât de doui anĭ numai cu Manuel.“

„Și mai 'nainte?“

„Am șeḑut cu tată-meu de tot singurĭ in o colibă solitară tot așa printre munțĭ; dar acolo nu era așa de frumos ca și aicĭ, ci era sĕlbătăcime mare. Cu lunile nu vedeam altă față decât p'aceea a tatăluimeu și dór pe a mea in oglinda izvorului.“

„Atuncĭ dară vedeai o față frumósă,“ glumi Juan.

Ea sĕ puse inaintea lui și-i privi țîntă in ochĭ.

„Mĕ țiĭ in adevĕr de frumósă?“ intrebâ ea.

Că și era in adevĕr. Corpul îi era subțirel și nalt ca un brădișor și tot odată durduliu și bine format. Fața-i era șarmantă, cu ochĭ de culóre inchisă, cu dinți ca de mărgăritarĭ printre buzișóre rumene și cu pĕr bogat negru inchis.

„Nu-țĭ spun și cei lalțĭ bărbați, că eștĭ frumósă?“ intrebâ Juan in loc de a respunde de-a-dreptul.

„Ba da,“ replicâ ea nesfiită, „dar eu nu îi cred.“

„Și nicĭ pe șef nu-l creḑĭ?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu, căci el mi-o spune mai des decât toţi ceilalţi. In ochii lui tóte femeile şi tóte fetele trec de frumóse.“

„Dar déca ţi-oi spune şi eu, că eşti fórte frumósă ?“

„Pe tine te cred. Nu vreau să plac altora, ci numai ţie. Nu-mi pasă de alţi bărbaţi.“

„Dar ce, eu nu sunt ca bărbaţii de pe la voi?“

„Nu, eşti de tot altfel,“ rĕspunse Paula cu tonul celei mai sincere admiraţiuni. „Tu nu ai o infăţoşare şi purtare sĕlbatică, ş'apoi şi vorba-ţi este mai gingaşe, mai lină şi mai amabilă. Afară colea in lumea cea mare vei fi fost de bună sémă un om distins.“

„De unde-ţi vine acéstă ideeă.“

„Ce-i drept, n'am vĕdut de când sunt un om distins, dar îmi inchipuesc, că tu trebue să fii. Eşti cu totul altmintrea de cât toţi ceilalţi bărbaţi pe carî îi cunosc. Ai o infăţoşare, ca şi când ai putea fi un şef peste mulţi ómenî, care ţi-ar da bucuroşi ascultare.“

O şuerătură pătrunzĕtóree dinspre corturi intrerupse acest dialog straniu.

„Trebue să ne intórcem,“ ḑise Paula. „Iorgu ne chiamă la cină.“

„Ce este Iorgu, este şi el şef?“ intrebâ Juan.

„Da, când Manuel nù este aicĭ, îi ia locul,“ fu respunsul.

Sĕ intórseră iute.

„Vreai să te mai preumbli cu mine după masă?“ intrebâ Paula, când erau aprópe de corturi.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Dacă vei avea bunătatea," dise Juan incântat, „voi merge bucuros cu tine."

„Ér eu cu tine, tu îmi placi!"

Ea îi intinse mâna și îl privi cu o căutătură stranie, care-l făcu să se inroșéscă.

Juan nu-și ajunsese scopul de a afla ceva despre Ellen, dar totuși era fórte mulțămit de primul său succes, căci cu afecțiunea acelei fete frumóse câștigase un mare avantagiŭ. Era convins, cumcă Paula îi va spune bucuros tot ce scia chiar ea și că'l va ajuta la ori-ce după putință.

De și îi părea rĕu, că este silit a o inșela in credința ei copilăréscă, totuși credea a fi in drept a pune la o parte ori-ce considerațiune de a doua mână față cu scopul său cel sfânt.

In mijlocul corturilor celor mici, care erau destinate pentru femei, provisiuni și pentru prăzi era și un cort fórte mare, impărțit in două camere. Una era dormitorul hoților neinsurați, cealaltă insă sala de mâncare pentru ospețurile comune.

Cortul era arangiat cu un gust și cu o eleganță, care intrecea arangiamentul multor case nobile.

Juan și Paula fură primiți cu aclamațiuni de bucurie.

Societatea se grupase deja imprejurul mesei celei mari, acoperită cu o pânză albă ca zăpada. Vasele erau din porțelanul cel mai fin, tacâmurile de argint.

„Pari că vreai să uiți de grabă pe amanta ta," șopti Iorgu noului său amic.

„Tot ce se póte!" rĕspunse acesta. „Frumósa cedéză unei și mai frumóse, déca voi avea noroc."

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Te voi ajuta. Atunci am putea să ne lăsăm de călătoria nóstră la Aragonia," zimbi Iorgu.

Juan fu aşeḑat intre Iorgu şi Paula, ceea ce i veni fórte pe plac.

Unele din femeile mai in vêrstă serviau bucatele. Mâncarea principală o forma vestita „olla potrida" o amestecătură de tot soiul de cârneturi şi legume, drese cu piper şi cu usturoiŭ. După „olla" urmară pui fripţi şi sălată, apoi măsline, smochine, rodii, migdale şi struguri."

„Masa vóstră nu este nici decum rea," observâ Juan in adevĕr surprins.

„Imi pare bine că-ţi place," rĕspunse Iorgu. „Tu ca neinsurat, vei mânca tot aici."

„Dar cei insuraţi?"

„Pot să-şi gătéscă acasă, décă voiesc."

„In tóte ḑilele mâncaţi voi aşa de bine?"

„Da, aceste mese comune au loc de douĕ ori pe ḑi pe contul ligei. Cine voiesce, póte să ia parte la ele; cine nu, póte să lipséscă. Şi dintre insuraţi mănâncă mai toţi aici, căci femeile nóstre prefer a se preumbla, a dansa şi a săruta, decât de a sĕ ingriji de óle şi de castróne, pentru care avem pe cele douĕ servitóre bĕtrâne . . . nu-i aşa Paula?" se adresâ el cătră dênsa.

Fata îşi plecâ puţin capul inroşindu-sĕ şi privi pe farfuria ei, ér când îşi ridicâ din nou ochii, Juan resimţi ca prin instinct că ea-l privia pe el.

După terminarea mesei Iorgu bătu cu muchia cuţitului in paharul sĕu; sĕ făcu o linişte generală,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Iubiţi amici şi camarazi!“ ḑise el, sculându-se. „Pentru prima óră după un timp indelungat am stat impreună la masă cu un nou soţ. De un an de ḑile n'am mai găsit pe nimeni demn, de a fi primit in mijlocul nostru, cu tóte că s'au imbiat o mulţime de inşi. Faţă de Juan ne este o onóre, décă intră in liga nóstră. El ne-a dat astfel de doveḑi de curagiŭ, de vigóre şi de devotament, încât pot ḑice, că fie-care dintre noi îl va numi cu mândrie şi cu bucurie amic şi frate, căci fraţi suntem cu toţii impreună. Incă nu-l pot primi oficial in liga nóstră de óre-ce, după cum sciţi, la acésta să cere autorisaţiunea şefului nostru Manuel Frania. De astă dată acéstă autorisaţiune nu este in adevĕr decât o simplă formalitate şi d'aceea vĕ rog, ca să consideraţi pe Juan chiar de acum ca pe fratele vostru ligatar şi să-i ḑiceţi cu mine impreună un: Viva Juan!“

Hoţii strigară din resputeri: „Viva Juan!“ ridicară paharele lor şi le goliră in onórea lui.

Iorgu, mulţămit cu succesul cuvêntărei sale, sĕ puse érăşi jos.

Juan ciocni şi dete mâna cu toţii. Apoi îşi ridică paharul şi ḑise: „Vĕ mulţămesc, dragi amici pentru dragostea ce mi-aţi arătat acum şi vĕ rog, să mi-o păstraţi şi pe viitor. Voi face tot ce-mi va sta prin putinţă ca să v'o rĕsplătesc. Beau in sănĕtatea vóstră şi in onórea liberului traiŭ prin munţi şi codru.“

„Hura!“ sbierară hoţii şi ciocniră paharele lor cele golite de masă in semn de aplaus.

După ce mai bĕură şi in sănĕtatea şefului şi a locţiitorului acestuia, Iorgu ridică masa.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Femeile bucătărese grijiră vasele de pe masă, ér celelalte femei și bărbați sĕ grupară inaintea cortului sub nisce arborĭ frumoșĭ pentru a mai vorbi și a fuma.

Juan îșĭ exprimâ față de bĕtrânul Usto, tatăl Paulei, mirarea sa despre buna regulă ce domnia pretutindenĭ.

„Da, da, bună regulă domnesce la noi, asta-i drept,“ replicâ bĕtrânul. „Ni-am făcut noi inșine legile nóstre astfel în cât numai un dobitoc s'ar putea opune lor. Șeful nostru, care trebue ales la câte patru anĭ, este Manuel Frania. El este ajutat de doui locțiitor, denumițĭ de dênsul, Iorgu și cu mine; afară de noi mai are și un secretar, dar acesta nu este dintre șefĭ.“

„Vouĕ dar, adică celor trei șefĭ, vĕ datorăm supunere necondițională?“

„Da, insă numai in serviciu, afară de serviciu fiecare este egalul celuilalt. Suntem frați cu egale drepturĭ și datorințe.“

„Din fie-care pradă o a treia parte sĕ pune in cassa obștéscă, o a șésea parte sĕ cuvine șefului, câte o a douĕ-spre-ḑecea parte fie-cărui locțiitor ér restul sĕ imparte între aceia carĭ au obținut prada.“

„La ce servesce cassa obștéscă.“

„Formézĕ cum am ḑice averea ligei nóstre. Din ea sé întêmpină tóte spesele ca de exemplu léfa spionilor noștri, alimentele pentru mesele nóstre comune, tutunul și vinul, din care tot insul primesce pe fie-care ḑi porțiunea sa, nutrețul cailor și al catîrilor. Apoi

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mai primesce fie-care din noi, care, fără vina sa, nu şi-a putut câştiga minimalitatea din partea sa de pradă, o subvenţiune lunară.“

„Étă nisce statoriri fórte inţelepte,“ ḑise Juan cu adevĕrată admiraţiune. „Cine le-a făcut?“

„Manuel, Iorgu şi cu mine,“ replicâ Usto. „Sunt ca vr'o doui anĭ, când Manuel m'a provocat ca să fondăm o ligă nouă, căcĭ céta lui de până atuncĭ fusese aprópe de tot nimicită de căpitanul Ladrone. Numai bunei discipline avem să mulţămim cea mai mare parte a succeselor nóstre. Ómenĭi vin cu grămada şi ne rógă să-ĭi primim in liga nóstră, dar de un an de ḑile n'am mai admis pe nimen.“

„Cu atât mai mult trebue să vĕ mulţămesc pentru onórea ce-mĭ faceţi,“ ḑise Juan. „M'am mirat de buna crescere şi de manierele desăvêrşite pe care le-a arătat aprópe toţi la masă.“

„Cei mai mulţi dintre noi au avut parte de o bună crescere; liga nóstră nu este o cétă de hoţi, ci o intrunire de ómenĭ, carĭ voiesc să-şĭ resbune asupra societăţiĭ, decĭ sĕ explică pré lesne, décă veḑi tot bărbaţi cultivaţi in mijlocul nostru,“ replicâ Usto. „Intrébă-ĭi numai ce au fost, unul îţi va respunde: funcţionar, neindreptăţit de mai marĭ sĕi, altul: student, pe care din causa vr'unui exces in contra poliţiei l'a relegat de la universitate, al treilea ofiţer, care n'a mai putut suferi nedreptăţile comandanţilor sĕi, al patrulea: agricultor, care a ucis pe amantul soţiei sale şi aşa mai departe. Şi creḑi cumva, că eu unul am fost tot de-a-una hoţ de codru. Décă aşĭ voi să-ţi po-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

vestesc istoria vieţei mele, mi-ai ḑice de bună sémă că mințesc. Aşĭ putea face un roman din ea.“

Juan contemplâ cu interes faţa cruntă, sbêrcită, dar spirituală a bĕtrânului, cu ochiĭ cei pătrunḑĕtorĭ şi cu barba lungă, stufósă.

Tot ce vedea şi auḑia aicĭ contribuia intru ştergerea opiniunei celei rele ce el şi alţĭ îşĭ formaseră despre Manuel şi céta lui.

Décă aceştĭ bărbaţĭ ar fi fost in adevĕr nisce ómenĭ de tot stricaţĭ — îşĭ ḑise el — atuncĭ n'ar fi putut domni in cercul lor acea bună regulă şi bună inţelegere, care domnia în adevĕr, căcĭ un om rĕu nu ascultă decât numai de patimile sale şi nu este amicul altuia.

„Hei, ce vĕ povestiţĭ unul altuia?“ strigâ lorgu in dosul celor doui bărbaţĭ.

Sĕ intórseră.

„Veniţĭ aicĭ,“ le ḑise celalt. „Voim să auḑim istoria ta, care trebue să fiă tot atât de extraordinară ca şi tine.“

„Din contra, este fórte simplă,“ replicâ Don Juan.

Ii se dete un ulcior cu vin, tutun şi hârtie de ţigară şi după ce sĕ lungise pe un straiŭ, povesti istoria sa, care firesce, era inventată. Sĕ preperase aşa de bine încât fu in stare a rĕspunde la tóte observările ce i sĕ făcură.

„M'am născut in un sat mic la pólele Pireneilor, aprópe de orăşelul Boltana in Aragonia,“ incepu el.

„Mamă-mea plăti nascerea mea cu viéţa ei. Tată-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

meu, un om sever dar bun de inimă a fost alcade, nu era nici bogat, nici sĕrac. Imĭ dete o crescere bună şi mĕ trimise la Alcala apoi la universitatea de la Madrid.“

„Acolo am fost şi eu!“ exclamâ unul dintre hoţĭ, „ah, ce timp frumos a fost atuncĭ, vin şi fete berechet şi — invĕţătură tufă.“

„Veḑĭ aşa am făcut şi eu,“ rîse Juan. „N'am fost nicĭ odată prin auditoriile profesorilor, dar cu atât mai mult prin grădinile cu dans şi alte plăcerĭ. Ca după vr'un an şi jumĕtate, îmĭ muri tată-meu şi-mĭ lăsâ moştenire puţină avere, care ar fi fost de ajuns ca să-mĭ terminez studiile, dĕcă aşĭ fi trăit cu bună economie, dar eu am păpat banĭ iute, iute, căcĭ eram meşter in acéstă artă.“

Ascultătorĭ rîseră ér fostul student exclamâ: „La dracu sóţe! Par a fi un băiat al dracului. Trebue să-mĭ fi amic special. Şi eu am făcut-o in tocmai aşa ca tine. Hei, de câte drăcĭ v'aş putea povesti eu.“

„Şi eu,“ adause Juan. „De óre-ce dispuneam, séu mai bine ḑis dispusesem de banĭ, când îi sfârşîĭ, îmĭ fu lesne a mai găsi imprumut pe la ovrei, pe a căror contă continuai încă cât-va timp traiul cel bun. La cele din urmă mi să secă şi acest izvor, căcĭ nimenĭ nu-mĭ mai da nicĭ un duro măcar imprumut, din contra toţĭ sĕ năpustiră asupra mea ca să le dau banĭ şi vĕḑênd că nu pot, voiră să mĕ pună la inchisóre. Dar neavênd nicĭ decum poftă ca să locuesc in „carel de la corte“ inchisórea din Madrid, îmĭ vêndui tot şi părăsiĭ oraşul fără a-mĭ lua ḑiua bună

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de la creditorii mei, căci din intêmplare plecai pe timp de nópte. Mersei acasă şi mĕ făcui contrabandist.“

„Bravo!“ exclamară hoţii. Paharele fură golite şi implute din nou.

Fostul student ḑise: „Şi eu am fost odată contrabandist, dar am dus-o fórte rĕu.“

„Eu nu,“ ḑise tênĕrul nostru erou, care-şi făcuse intru aceea o ţigară próspĕtă pe care-i-o aprinse Paula, retribuită pentru acest serviciu cu o privire intimă.

„De óre-ce cunosceam de mai nainte tóte potecile şi invĕţasem dela tată-meu tóte tirtipurile şi apucăturile grănicerilor, nu am fost prins şi aşi fi putut, ca mulţi alţi dintre soţii mei, să-mi agonisesc case şi moşie. Numai şi numai amorul a fost de vină că nu m'am pricopsit cu nimica.“

„Ah, in fine,“ zimbi Iorgu, care şedea lângă povestitor.

„Amanta mea era fiica unui ofiţer de la grăniceri din Botana, lucru destul de spinos pentru un contrabandist. Noi, adică eu şi cu fata eram inţeleşi şi intr'o bună diminéţă, după ce-mi strinsesem deja o bună sumişóră, îmi luai inima 'n dinţi, mĕ dusei la tatăl fetei, îi arătai monetele mele şi-i spusei pe scurt, că ne iubiam adică Maria şi cu mine şi că doriam să ne căsătorim.“

„Firesce că te imbrânci pe uşe afară!“ rîse Iorgu.

„Nu cu mâna, dar cu vorbe,“ replicâ naratorul cu veselie. „Îmi ḑise că-s nebun şi că fiiă-sa sĕ va mărita

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

după un funcţionar vamal, nu insă după un calic, despre care sĕ bănuia, că ar fi contrabandist.“

„De ce n'ai infipt cuţitul tĕu in burta bĕtrânului şi n'ai luat pe Maria ta impreună cu banii ei fugind cu ea in munţi?“

„Ascultaţi mai departe!“ continuâ Juan. „Când îmi spuse acele vorbe mĕ infuriai aşa de tare încât îi trăsei vr'o două palme sdravene fiitorului meu socru, şi plecai de la dênsul. Spre sĕră voii să mĕ intâlnesc ca de obiceiŭ cu Maria in grădină, dar ea nu veni. Presimţind ceva rĕu mĕ furişai până la casă şi auḑii pe bĕtrân injurând şi blăstĕmând in odaia amantei mele. A doua ḑi sĕ serbâ fidanţarea fetei cu un funcţionar vamal, care avea fórte mulţi bani, era schiop de un picior şi bĕtrân ca de vr'o cinci-ḑeci şi mai bine de ani. Auḑind asta mĕ infuriai din nou, pusei de-i făcură un şarivari şi, plângêndu-sĕ de asta, îl ologii şi de celalt picior.“

Ascultătorii îşi manifestară aprobaţiunea lor prin strigăte de „viva“ şi prin ciocnire de pahare.

„După câteva ḑile,“ povesti Juan mai departe, „îmi succese in fine a mĕ intâlni cu Maria mea in un foişor al grădinei, unde avusesem şi mai nainte intâlnirile nóstre. Biéta copilă era cu totul disperată şi mĕ conjură s'o răpesc, căci mai bine ar muri de cât să sĕ mărite după acel monstru schiop. Eu firesce că eram pe deplin inţeles şi pe când intăriam planul nostru cu sărutări şi d'al d'astea furăm fără de veste ingroziţi.“

„Aha, senor papa!“ exclamâ unul dintre hoţi rîḑênd.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ba ginerele schiop," adause altul.

„Amêndoui," ḑise Juan. „Să vedeţi: un grănicer mĕ zărise când am sărit peste gardul grădinei şi mĕ spusese indată mai marelui sĕu; ginerele fu avisat indată, ér acesta, care scia să preţuéscă puterea pumnilor mei aduse cu sine vr'o ḑece sergenţi de nópte. Acéstă putere armată ne veni cu paşi grăbiţi pe cap şi noi şedeam in foişor ca intr'un capcan."

„Era o gălăgie grozavă; tatăl striga, ginerele comanda, sergenţii injurau, Maria ţipa şi plângia şi in fine căḑu in leşinĭ. Eu-mĭ scosei cuţitul, ca să-mĭ fac loc de eşit. Braviĭ sergenţi sĕ retraseră la inceput, dar din nefericire le veni ideia, că totuşĭ ar fi un lucru ruşinos de a fugi de un singur om rĕu inarmat — pe scurt incepurăm a ne părui, eu injunghiai pre voi doui inşĭ, dară totuşĭ mĕ doborîră şi mĕ tîrîră la inchisóre."

„Valeo!" ḑise Usto, „cum ai scăpat din temniţă?"

„Nu pré de grabă. Dómna justiţia voia să mĕ véḑă sfêrşind la furcĭ séu la garota (sugrumătóre) pentru crima ce comisesem prin impotrivirea mea in contra sergenţilor, din care causă fui mai bine ingrijit decât alţi delincuenţi bolnavĭ. Trecu mai bine decât un sfert de an până ce avui să schimb odaia mea de bolnav destul de comódă, pentru o celulă fórte neplăcută, igrasiósă.

„Aicĭ nu-mĭ plăcu nicĭ decum şi avênd peste ḑi destul timp de durmit, mĕ folosiĭ de timpul nopţiĭ pentru a sparge o gaură in zidul celulei mere, care era parter. Trecură şépte sĕptĕmânĭ, până ce terminai cu gaura.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Intru aceea procesul meu își merse cursul său cu o iuțélă, care era un lucru nemai auḑit in justiția spaniolă. In nóptea inaintea ultimei ședințe, in care era să se pronunțe sentința in contra mea, îmi scosei cătușele cu destulă ușurință, căci bóla indelungată și alimentațiunea cea rea din inchisóre mĕ supțiaseră cu totul, și dosiĭ.

„Gaura era fórte ingustă, dară totuși mĕ strecurai prin ea; cunoscênd curtea inchisórei și tóte obiceiurile locului îmi succese a eși d'acolo fără a fi observat de santinele. Indată mersei la amiciĭ și foștiĭ mei colegi, care sĕ bucurară fórte mult, când mĕ vĕḑură d'o dată inaintea lor, nu dóră din vr'o iubire pré mare, ci fiind-că astfel nu mai aveau să se témă, că vor fi trădați de mine justiției, pentru a-mi ușura sórtea.

„Din recunoscință pentru discrețiunea mea sĕ grăbiră a-mi da vestminte și bani și a-mi inlesni fuga, scăpênd astfel de cel mai periculos concurent al lor.“

„Și amanta ta?“ intrebâ Iorgu.

„Două ḑile inaintea fugei mele sĕ măritase.“

„Ce dracu!“ exclamâ celalt. „Cu schiopul?“

„Da, însă séra a trântit ușa iatacului ei inaintea nasului mirelui și s'a zăvorit pe dinăuntru.“

„Ha, ha, bine i-a făcut!“ strigâ unul din hoți rîḑênd.

„Bravo! Viva Maria!“ adause altul.

„Schiopul să-și ia o ológă in pat,“ mai ḑise unul.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Iorgu luâ paharul său şi strigâ cu voce tare:

„Să bem in sănĕtatea sdravenei fete,“ şi „viva Maria!“ rĕsunâ din tóte părţile.

Juan rîse fără de voie vĕdĕnd impresiunea naraţiunei sale.

„Spune mai departe!“ să rugâ Iorgu.

„Simpla mea istorie este sfîrşită intru cât privesce lucrurile principale. Indrăznil a mĕ furişa a doua di spre înoptate in grădina casei locuită de tênĕra părechе. Ea şedea sus in primul etagiŭ, el jos parter. Iubita mĕ zări, să coborî la mine in grădină şi ne căduràm beţi de fericire in braţe, dar până să fi putut pronunţa un cuvênt măcar să năpustiră vr'o dece alguazilĭ asupra-ne, şi numai cu greu isbutiĭ a mĕ strecura printre ei.“

„Nu eştĭ norocos in amor, fĕtul meu,“ ḑise Iorgu cu compătimire.

Juan zimbi.

„Sper că să va schimba asta,“ replicâ el şi privi tot odată la Paula, care stetea faţă 'n faţă cu el, reḑimată de un trunchiŭ şi-şĭ ţinea ochiĭ ei cei marĭ neclintit aţintiţĭ asupra lui. Ea să inroşi la privirea lui — el insă să gândia la Ellen.

„Firesce că nu am mai putut sta in Aragonia,“ continuâ el apoi. „Îmĭ luai adio de la amicĭi mei tot asemenea şi de la amanta mea, insă numai prin o epistolă, ba tot aşa chiar şi de la schiopul, scriindu-i că-l voi injunghia décă-şĭ va permite a exercita faţă cu Maria alte drepturĭ de cât p'acelea ale unui tată. Apoi o luai la picior spre sud, căcĭ auḑisem

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de faima lui Manuel şi a soţilor lui. Cea mai ferbinte a mea dorinţă mĭ-era a mĕ alătura pe lângă voi. Acéstă dorinţă mi s'a implinit, căcĭ intêmplarea a voit ca să vĕ fac un mic serviciu."

„Cu care ocasiu ne erai aprópe să mĕ impuscĭ!" rîse Iorgu.

„Şi tu să mĕ calcĭ cu calul," replică Juan cu voie bună.

„Ne-ai spus că trăgênd cu urechia ai auḑit cum un soţ d'al nostru a făcut planul cu locotenentul Ladrone."

„Da."

„Şi cine a fost acel mişel?"

„N'aşĭ voi să ţi-l spui incă."

„Dar ţi-o ordon in calitatea mea de locotenent!" ḑise Iorgu cu gravitate.

„Ei bine, nu-l ghîcescĭ?"

„Nu, căcĭ nu cred că un asemenea mişel să sĕ afle printre noi."

Hoţiĭ incepură să cârtéscă intre ei, Iorgu şi Usto, cei doui locotenenţi, priviră cu ochĭ scênteitorĭ imprejur, ér Juan sĕ grăbi a ḑice, ca să preintîmpine orĭ-ce neinţelegere:

„A fost hangiul din micul han de lângă oraşul Baza."

„Moschito?" strigară hoţiĭ cu tonul celei mai extreme surprise.

„Da, aşa-l numia locotenentul Ladrone," confirmă Juan.

„Nu sĕ póte," ḑise Usto.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Eu unul mi-am inchipuit-o indată," observâ Iorgu. „Dar n'am voit să-mĭ exprim bănuéla, ca să nu vatăm pe un amic atât de vechiŭ şi atât de incercat. Acum bănuéla mea totuşĭ s'a adeverit. De mult mi-am gândit, că la Moschito nu mai era tóte aşa ca mai nainte.

„De unde vine asta?" intrebâ Usto.

„Dar nu o sciĭ?" replicâ soţu-sĕu cu un zimbet isteţ.

„Nu sciu absolut nimic."

„Ci povesteşte Iorgule!" strigară vr'o doui inşĭ.

„Cunósceţĭ pe nepóta lui Moschito?" incepu Iorgu.

„Cum nu, pe Teresa cea frumósă. Pare că-i amanta ér nu nepóta lui," observară ascultătoriĭ.

„Cam aşa un lucru," afirmâ Iorgu, „căcĭ bĕtrânul a fost tot de-a-una tăcut, când cineva îl intreba despre fată, ér décă vr'unul îşĭ permitea vr'o glumă cu ea, apoi sĕ supĕra al dracului."

„Mie a vrut să-mĭ rupă odată cóstele, fiind-că o sărutasem," afirmâ rîdĕnd un băieţandru. „Eu i-am arătat insă pistolul meu şi aşa mi-a dat pace."

„Manuel firesce n'a putut vedea faţa cea frumósă a Teresei fără a sĕ amoreza de ea, după cum îĭ este obiceiul," continuâ Iorgu. „Îi făcu curte cu stăruinţă şi fu surprins de bĕtrân. Cei doui sĕ inhăţară aşa de tare, încât numai cu greu îi puturăm domoli. Manuel sĕ mai duse apoi de vr'o câte-va orĭ nóptea pe ascuns acolo. Pentru cea din urmă óră l'am insoţit şi eu, sunt ca vr'o cincĭ sĕptĕmânĭ d'atuncĭ. La uşa din dos îl aşteptai. După un óre-care timp auḑiĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

gâlcévă in casă, alergai inlăuntru şi fi găsiĭ pe amêndoi faţă 'n faţă, Teresa era culcată in pat şi plângea.“

„Aşĭ fi vrut să fiu de faţă şi eu!“ ḑise rîḑênd băeţandrul.

„Era lucru fórte serios,“ replicâ Iorgu. „Cu multe rugăminte, ameninţărĭ şi explicărĭ îi făcui in fine să sĕ impace. Moschito promise a lăsa lucrul baltă ér şeful a nu mai visita pe Teresa. S'a şi ţênut de cuvênt, după câ sciu eu. Dar d'atunceĭ Moschito nu mai era amicul nostru, ceea ce inţelesei indată când, venind in altă ḑi la el, îl vĕḑui cu ce privirĭ rĕutăcióse sĕ uita la noi.“

„De unde până unde ai putut trage cu urechia la acea convorbire,“ intrebâ unul din hoţĭ pe Juan.

„Am vĕḑut o mulţime de lănceriĭ fără trébă in acel han solitar,“ replicâ cel intrebat, „şi bătêndu-mĭ asta la ochĭ, am voit să mĕ informez, presupunênd cu drept cuvênt, că acei soldaţĭ căuta ceva prin aceste părţĭ. Deciĭ mĕ urcai pe un măslin de după clădirea hanului. Peste puţin eşi locotenentul din casă şi sĕ trênti pe érba verde tocmai sub măslinul meu, unde chiemâ şi pe hangiu. Planul îl intocmiră chiar acolo şi auḑiĭ că era vorba de a pune mâna pe Manuel, asupra căruia ofiţerul voia să-şĭ rĕsbune pentru mórtea fratelui sĕu.“

Iorgu, care sĕ inţelesese intru aceea cu Usto ḑise: „Trebue să ne rĕsbunăm pentru trădarea hangiului. Mâine la patru ore diminéţa un detaşament de ḑece ómenĭ pornesce la hanul lui Moschito. Arme: puşcă, două pistóle şi pumnale. Nutreţ pentru cai

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

nu sĕ ia, decĭ trebue să sĕ nutréscă caiĭ încă odată. Eu voi avea comanda, Juan ne va insoți. Cine mai vrea să participe de bună voie?“

Toți sĕ anunțară și Iorgu fu silit a destina el insuși pe participanți, căcĭ nicĭ unul din ei nu voia să sĕ retragă.

Locotenentul mai dete vr'o câte-va ordine cu privire la santinele, apoi hoțiĭ sĕ imprăștiară. Cei insurați merseră cu soțiile in corturile lor cele micĭ, cei neinsurați însă sĕ retraseră in sala de dormit de lângă sala unde mâncaseră.

Usto conduse pe Juan in un mic cort rotund, fórte frumos arangiat. Acolo găsi un pat frumos, un birou de scris cu câte-va cărți, o masă și vr'o câte-va scaune, un spălător și alte lucruri trebuincióse.

Usto-i pofti nópte bună și plecă d'acolo.

Juan sĕ puse in așternut, dar somnul nu sĕ prinse de el... decĭ sĕ sculă, sĕ imbrăcă și eși afară. Era o nópte călduță, miresmită.

CAPITOLUL XVI.

Apropiere.

Ḑiua fusese fórte caldă și diferitele emoțiuni și vinul infierbîntaseră și mai tare sângele lui Juan. Capul îi ardea și aerul recoros, balsamic de nópte, care adiea linișor de pe munți și-i recorea fruntea,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

îi venia nespus de bine. Își încrucișâ brațele peste pept și respirâ adênc.

Privirea-i se 'ntórse sus spre cerul instelat, dar ochiĭ daurii ai cerului priviau muțĭ și cu nepăsare spre el și nu rĕspundeau la intrebările sale rugătóre, pe care li adresa in mintea sa.

Gânduri sĕlbatice, sfâșiătóre îi brăzdau sufletul.

După multe ostenelĭ îi succese acum in fine a intra in acéstă vale, și încă cu deplină indreptățire chiar, dar era un joc fórte periculos, ce-și permitea prin acésta.

Și óre-l va conduce la ținta sa?

Scia el de sigur cumcă Ellen sĕ afla aicĭ?

Óre Manuel Frania nu va fi ascuns-o in vr'un alt loc, unde era mai puțin observat decât aicĭ sub ochiĭ soților sĕi.

Și décă era in adevĕr aicĭ, nu era óre un lucru neputincios a o răpi din acéstă vale, care era păzită ca și un castel asediat, el unul in contra atâtora?

Apoi după tóte mai era óre încă de scăpat Ellen séu sĕ săvêrșise deja ceia, la ce nicĭ nu indrăznia a sĕ gândi măcar. Manuel Frania de sigur nu era acel om, care să fi fost impedecat prin resistența și prin lacrimile unei copile date in mânile sale și care din asemenea considerațiunĭ să-și fi refusat satisfacerea plăcerei sale.

Juan sĕ infiorâ și-și strînse fruntea cu amêndouĕ mânile, căcĭ era să i sĕ despice de monstruositatea acestei idei. Capul îi ardea, mânile-i erau recĭ ca ghiața.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Mult timp stete el astfel reḑimat de un stêlp al cortului sĕu, pânĕ ce lina atingere a unei mânĭ, care sĕ puse domol pe umĕrul sĕu, îl trezi din ameţéla sa. Uimit îşĭ ridicâ ochiĭ şi recunoscu pe Paula — nu o auḑise venind.

„Te-am speriat iubite amice?“ ḑise ea cu voce melodióşă, fără a-şĭ lua mâna de pe umĕrul lui.

El îşĭ descrucişâ braţele dar nu respunse nimic.

„Mi-ai ḑis sĕ viu, ca sĕ mai vorbim impreunĕ,“ continuâ ea, „şi d'acea am venit. De mult stau lângă tine, tu păreai aşa de adêncit in gândurile tale, încât m'am temut de a te zătigni. Décă nu-ţĭ sunt pe plac, mĕ duc mai bine.“

Îşĭ retrase incetinel mâna ei cea micĕ şi vroi sĕ plece.

„Nu, Paula, stai aicĭ!“ strigâ Juan şi sĕ luâ in urma ei. „Îmĭ pare bine cĕ ai venit. Stai puţin şi vorbesce-mĭ, îmĭ va face bine.“

„Éştĭ tare trist?“ intrebâ frumósa copilă, care sĕ intorsese şi-l privia cu compătimire.

„Da, sunt in adevĕr trist: m'am gândit la multe, ce acum au trecut de bunĕ sémĕ pentru tot de-a-una, la speranţele indrăzneţe de odinióră, care m'au préfericit odată şi care nu sĕ vor realisa nicĭ odată.“

„Tu ne-ai povestit astăḑĭ istoria vieţei tale, eu insă cred cĕ ne-ai tăinuit multe şi ai adaus multe.“

„Cum aşa?“ intrebâ el speriat, vĕḑêndu cĕ acéstă simplă copilă îl pătrunse aşa de bine.

„Te-am vĕḑut cu câtă ingrijire 'ţĭ alegeai cuvintele, ş'apoi nicĭ nu erai aşa de vesel, precum voiai

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

să parĭ. Orĭ ai uitat deja pe amanta ta, orĭ o iubescĭ încă aşa de mult încât perderea ei te face a fi vesel de disperare. Nu-i aşa?“ incheeâ ea.

Juan, care-şĭ luase séma cum să sĕ pórte faţă de acéstă fată, respunse: „M'ai ghîcit, căcĭ in adevĕr am tăcut despre multe lucrurĭ, pe care nu le-aşĭ fi putut povesti altora, avênd interes numai pentru mine.“

„Nu vreai să-mĭ spui nicĭ mie?“

„De ce tocmai ţie?“

Ea-l privi cu o căutătură stranie şi dise: „Póte că a-şĭ putea să-ţĭ ajut. Mĕ dóre, vĕdêndu-te atât de trist.“

„Aşa dară nu o voi mai fi,“ replicâ Juan. „Haide să ne mai preumblăm puţin, sunt pré agitat şi nu pot încă durmi . . . Póte óre să ne véḑă cineva?“

„Nu; nu mai la fie-care dintre cele două capete ale vărĭĭ stă câte un păzitor, cei lalţĭ dorm cu toţiĭ ér câinĭĭ mĕ cunosc. Nu vei lua parte mâine la expediţiunea in contra lui Moschito!

„Ba da!“

„Păcat!“

„De ce?“

„Fiind că aşĭ fi dorit să-ţĭ arăt şi locurile dimprejur.“

„Pentru asta vom avea timp şi de altă dată.“

„Cine scie? Când sĕ intórce Manuel, sĕ pornesce dĕ obiceiŭ o activitate zelósă. Nu-ţĭ va remânea decĭ mult timp de preumblat.“

In decursul acestei convorbirĭ merseseră amêndoui unul lângă altul incetinel inainte, luând direcţiunea spre turnul lângă care era cortul Elleni.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ce fel de turn este colea?“ întrebâ Juan când vĕḑură straniul edificiu luminat de zarea lunei.

„Era deja aicĭ când am venit,“ rĕspunse Paula. „Pare a sĕ trage de pe timpurile, pe când domniau păgînii in Spania, după spusa tatălui meu. Nouĕ ne servesce de magazin pentru tot felul de provisiunĭ. In cas de lipsă ar fi ultimul nostru refugiŭ.“

„Nu cred că s'ajungă vr'odată tréba până acolo, căcĭ precât îmĭ pare mie, valea este greu de cucerit.“

„De bună sémă, căcĭ Manuel ḑice, că fie-care din cele douĕ intrărĭ póte fi apărată de vr'o câţi-va inşĭ in contra unui batalion intreg.“

„Nu este nicĭ o eşire secretă?“ întrebâ Juan cu incordare.

Respunsul avea să fiă fórte deprimător pentru dênsul, căcĭ fu un simplu: „nu!“

Ajunseseră acum in apropierea cortului Elleni.

„Asta-i locuinţa amantei lui Manuel,“ ḑise Paula cu voce nepăsătóre.

Juan se sperià grozav; corpul lui cel viguros sĕ cutremurâ ca de frigurĭ; p'aci, p'aci era să caḑă jos. Sĕ incercâ să vorbéscă dar gâtlejul îi era strins şi nu fu in stare a scóte un singur cuvênt măcar.

Din fericire era cu un pas in urma insoţitórei sale, aşa încât acésta nu observâ emoţiunea lui, ea creḑu de bună sémă că el nu inţelesese cuvintele ei, căcĭ le repetâ, ḑicênd încă odată.

„Asta-i locuinţa amantei lui Manuel.“

„A soţiei lui vreai póte să ḑicĭ tu,“ ingânâ Juan cu mult chin.

ERDÉLYI MÚZEUM KÖNYVTÁRA
Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ba nu, este numai fidanţată lui; nunta sĕ va serba însă indată ce sĕ va intórce el.“

„Şi pe voi vĕ cunună un preot?“ intrebâ Juan după câtva timp, fără a sci măcar, ce vorbia, căcĭ el tocmai sĕ chibzuia, că n'ar fi óre bine, să sĕ năpustéscă in cort, să scótă pe Ellen, sĕ injunghie pe păzitorul de la capĕtul văiĭ şi să fugă. — Dar acest plan nu era realisabil, căcĭ n'ar fi putut inainta nicĭ un sfert de oră prin aceste părţĭ, pe care nu le cunoscea, ar fi fost omorît póte chiar până nu ar fi ajuns afară — ş'apoi óre fata, care locuia in acel cort era in adevĕr perduta sa Ellen?

Despre asta trebuia să sĕ convingă inainte de tóte.

Paula, care firesce nu scia nimic despre gândurile pe care le avea Juan acum, respunse la intrebarea lui ḑicênd:

„Firesce, sus in turn este o mică capelă in care ne póte cununa preotul din satul invecinat.“

„Cum sĕ chiamă mirésa şefului?“ intrebâ Juan stăruind a rĕmânea liniştit.

„Ellen!“ fu respunsul.

Juan sĕ stăpîni cu forţa şi astfel suprimâ strigătul de spaimă ce era sĕ isbucnéscă din peptul sĕu cel sbucimat.

„Ce nume straniu,“ ḑise el in fine vĕḑênd că Paula îl privi in faţă mirată de lunga lui tăcere.

„Nu-i aşa?“ adause ea. „Nu l'am mai auḑit nicĭ odată şi preotul nostru ḑice, că nu este nicĭ o sfântă cu acest nume. Fata este o eretică, dar bună şi blăjină.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ce, o cunoscĭ?“

„Da, aprópe in tóte ḑilele sunt câte o oră la ea, fiindcă mĕ iubesce cu mult mai mult de cât pe mama Bianca, servitórea ei.“

„Dar alţĭ ómenĭ mai merg la dênsa?“

„Nimen, cel mult Iorgu séu tată-meu, când nu este aicĭ Manuel.“

„Dar sĕ preumblă câte odată?“

„Fórte rar şi numai aicĭ in apropierea tufelor şi a turnului.“

„N'aşĭ putea óre s'o vĕd atuncĭ?“

„Nu, căcĭ Manuel a oprit-o şi sĕ supĕră grozav când, in afacerĭ de amor, sĕ calcă poruncile sale. Indată ce Ellen ese la preumblare, toţĭ bărbaţiĭ trebue să sĕ depărteze.“

„De ce? Ii este frică de noi?“

„Ba nu, dar şeful se teme de bună sémă, ca ea ar putea să seducă pe vr'unul ca s'o scape d'aicĭ.“

„Cum aşa? de ce sĕ fugă ea?“ intrebâ Juan cu mirare aparentă, ér Paula, care sĕ profita de fie-care ocasiune pentru a fi plăcută amicului ei, îi ḑise: „Senora Ellen a fost răpită cu forţa de Manuel din Sevilla — ea insaşĭ mi-a povestit asta şi mi-a mai spus, că mai bine s'ar omorî, decât să sĕ mărite după Manuel.“

„Şi creḑĭ tu, că ar face una ca asta?“

„De bună sémă, căcĭ este in stare a o face. Este palidă, posomorîtă şi resignată, dovadă că este cu tot adinsul decisă la un pas greu.“

Juan tresări — de spaimă séu de bucurie? asta n'o scia nicĭ chiar el inşuşĭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Senora este atât de frumósă,“ continuâ Paula, „cu mult mai frumósă decât orĭ-ce altă fată. Inchipuesce-ţĭ numai, are pĕr galbĕn, care străluce ca aurul şi ochĭ albastrĭ — vĕḑut-ai vr'o dată aşa minune. Este şarmantă, ş'apoi peliţa ei cea fină şi albă. En nicĭ nu este Spaniolă ci este din Englitera séu dia India, nicĭ nu sciu unde póte fi asta. Tatăl ei este general séu colonel şi are banĭ mulţĭ.“

„Ba ḑĕu!“ ḑise Juan astêmpĕrat, ca să nu sĕ tradeze.

Fata continuâ: „Ellen era deja fidanţată cu un torero renumit, care odată i-a scăpat ei şi tatălui ei viéţa şi —

„Tot îl mai iubesce?“ o intrerupse Juan.

„Da,“ replicâ Paula. „Numai d'aceea nu vrea să scie nimic de Manuel. Ea crede mereu că Juan — pe amantul ei îl chiamă tocmai aşa ca pe tine — va veni aicĭ şi o va scăpa. Dar pare că până acum n'a făcut nimic, ceea ce mĕ prinde mirare, căcĭ Donna Ellen mi-a lăudat fórte mult forţa şi curagiul lui. Eu sunt numai o fată neputinciósă, dar décă aşĭ avea un amant nu l'aşĭ lăsa fără ajutor, décă s'ar afla in vr'un necaz.“

„Sciĭ că lucrul devine din ce tot mai interesant!“ exclamâ Juan, „şi curiositatea mea de a vedea pe acea damă sĕ face tot mai mare. Nu ţi-ar fi cu putinţă a-mĭ procura o intâlnire cu ea?“

„Voi incerca tot ce voi putea. Mai bine va fi, décă îi voi povesti eu de tine, póte că atuncĭ te va chiema la dênsa.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Diceai că nu-i este permis ca să dea față cu vr'un bărbat?“

„Ba da, décă o voiesce ea. Iorgu îi implinesce orĭ-ce dorință și ți-ar permite ca să mergĭ la dênsa.“

„Sciĭ că mi-ar părea bine de asta!“

„Ai scăpa-o, décă te-ar ruga s'o scapĭ?“

Juan se îngălbeni, dar la lumina palidă a lunei Paula nu observâ asta.

„Nu cred,“ respunse el glumind. „Fiica unui general bogat nu se potrivesce cu un student fugit și Manuel Frania împreună cu un torero vestit îmĭ sunt nisce rivalĭ pré periculoșĭ. Dar de ce s'o scap? — Nu o iubesc, ba nicĭ nu o cunosc măcar.“

„Tot mai iubescĭ pe Maria ta?“

„De ce ai voi să sciĭ asta?“ intrebâ el cu o privire drăcósă.

Paula se inroși și tăcu.

„Ascultă!“ dise ea d'o dată și trase pe insoțitorul ei mai aprópe de cort, din care resuna acum o melodie simplă dar mișcătóre, un cântec poporal englezesc:

Șoptesce-mĭ cel cuvênt ce mĕ 'mbăta,
E mult d'atuncĭ,
Repetă-mĭ cântecul ce mĕ 'nălța,
E mult d'atuncĭ,
Și pacea și'a mea fericire,
Îmĭ readuce-a ta privire,
E mult d'atuncĭ.
Suspinele ce ți le-am inchinat,
E mult d'atuncĭ,
Le ții tu minte? când ne-am depărtat,
E mult d'atuncĭ,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Revin' la sênu-mĭ ah din nou,
Tu scump odor și dorul meu;
Și pacea ș'a mea fericire,
Să-mĭ readucă-a ta privire,
E mult d'atuncĭ.

Melodia cântată incetinel dar cu mare duioșie pătrunse inimele ascultătorilor.

„Asta o cânta ea adese-orĭ," șopti Paula.

Când Ellen repetâ pentru ultima óră refrenul, Juan nu sĕ mai putu stăpêni ci intonâ și el cu vocea tare: „e mult d'atuncĭ."

Paula îi puse cu un lin țipet mâna pe gură și exclamâ: „O Juan, ce facĭ? Ne tradezĭ și prin asta îi amărescĭ ultima bucurie și ultima mângăiere ce îi a mai remas; acum nu va mai cânta de sigur .... Veḑĭ, că a tăcut? Valeo mi-e frică de ḑiua de mâine."

„Ce, te infruntă?"

„Nu, nicĭ odată, dar devine și mai tăcută și mai tristă ca de obiceiŭ și asta n'o pot vedea, îmĭ rupe inima." — —

Intr'aceea Ellen stetea tremurândă lângă pianul ei.

Nu putuse să dórmă. Un neastêmpĕr chinuitor o muncise și in fine mersese la pian ca să caute pace și uitare in domeniul sonurilor. Cântase doina englezéscă: „e mult d'atuncĭ," la care Juan ascultase tot de-a-una cu drag.

Dar cât de mult sĕ speriase când la ultimul refren sĕ auḑi d'afară intonațiunea iubitului ei.

Numai incetul cu incetul sĕ potoli și-și câștigâ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

convingerea, că totul nu fusese de cât o nălucire. Cu ce dragă inimă ar fi voit să créḑă, că iubitul ei era aprópe de ea, dar nu era cu putinţă — nu, nu sĕ putea, ea era perdută.

Astfel stete mult timp fără mişcare cufundată in gânduri şi nu observâ că lampa incepu a arde mai intunecată, că mai ţişni odată ş'apoi sĕ stinse cu totul. N'avea trebuinţă de lumină căcĭ şi inima ei era acoperită de o nópte adêncă, lipsită de stele şi de speranţă. — —

Juan şi Paula apucaseră spre corturile lor. Tăcuţĭ purcedeau unul lângă altul. Toreroul convins, că a găsit pe Ellen şi cu vesela speranţă că a găsit-o încă neatinsă, făcea cele mai zimbitóre planurĭ pentru viitor. Acum după ce de la cea mai adêncă disperare sĕ urcase la cele mai fericite speranţe, îĭ sĕ părea lucru uşor de a invinge tóte pedecile, ce îi sĕ opuneau.

In acest moment ar fi fost in stare a ţinea pept lui Manuel şi intregei sale cete, aşa de curagios, de puternic şi de neintrecut sĕ simţia el.

Paula care respecta tăcerea lui, creḑêndu-l cufundat in gândurile sale triste de mai 'nainte, nu fu puţin surprinsă, când îl auḑi ḑicêndu-i cu tonul cel mai vesel:

„Mâine nu ne vom vedea dară, dragă copilă.“

„Te ducĭ dară şi tu la Baza?“ intrebâ dênsa.

„Da, căcĭ aşa a ordonat Iorgu şi la voi nu există opositie. Cam pe ce timp vom putea fi érăşĭ aicĭ?“

„Poimâine la amédĭ, déca nu veţĭ zăbovi pré mult pe drum.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ş'apoi ne vom preumbla érăşĭ impreună, nu-i aşa, Paula ?“

„Stai in adevĕr bucuros cu mine?“

„Fórte bucuros, voi sta tot de-a-una cu tine, de câte orĭ nu voi avea alt-ceva de făcut.“

Ea sĕ apropiâ aşa de mult de el încât molatecul şi caldul ei trup sĕ atinse de al lui, şi-l privi cu ochĭ ţucitorĭ in faţă. Juan îi mângăiâ cu mâna pĕrul ei cel bogat, ea i-o luâ şi-o sărutâ. El îşĭ retrase iute mâna, o stranie simţire, un fel de căinţă cuprinse de odată inima lui.

Peste puţin sosiseră la cortul in care locuia.

„Nópte bună Paula,“ ḑise el cu bunătate. „Iţĭ mulţămesc pentru insoţirea ta.“

„Nópte bună, amicul meu,“ rĕspunse ea cu o voce care părea năbuşită de lacrimĭ.

Ea îi intinse mâna apoi dispăru iute in intunerecul nopţiĭ.

Juan sĕ culcâ érăşĭ şi de astă-dată adormi de grabă şi dormi aşa de bine încât nu sĕ trezi de cât in momentul când o mână grea sĕ lăsâ pe umĕrul sĕu. Tresărind din somn vĕḑu inaintea sa faţa cea sbêrcită a lui Usto.

„Bună diminéţa sóţe,“ ḑise bĕtrânul cu tonul cel mai amical al vocei sale celei gróse. „Durmit'ai bine? Sper că da ḑe şi incă nu de ajuns; dar n'am ce-ţĭ face, trebue să plecĭ cu cei-lalţĭ. Scólă şi vină la ḑejun in cortul cel mare.“

Cu astea plecâ.

Juan sări din pat, sĕ imbrăcâ de grabă şi merse

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

in sala comună de mâncare. Dejunul, care sĕ compunea după datina spaniolă din ciocolată şi pâne, fu luat in grabă. Apoi, caiĭ pregătiţĭ fură incălicaţĭ şi mica céta plecâ in galop sub conducerea lui Iorgu.

Era o diminéţă recorósă şi frumósă, prevestitórea unei ḑile călduróse. In frunḑişul verde al măslinilor, stejarilor, smochinilor şi migdalilor adia o bóre lină, păsĕrile ciripiau şi d'asupra vêrfurilor ostice sĕ desfăta aurora.

Juan resimţi cu bucurie frumuseţea naturei, era atât de vesel, aprópe intrecut, aşa plin de speranţă, cum nu mai fusese de mult. Sĕ invêrtia cu calul sĕu aşa de voios, încât soţiĭ sĕi îl priviau cu mirare şi-l acopereau cu laude.

Drumul ducea pe mica cétă prin poeniĭ frumóse, numai rar treceau pe la vr'o casă solitară. In una din astea poposiră la amédĭ. La cai li sĕ dete de mâncare ş'apoi şi călăreţiĭ sĕ restaurară cu mâncare şi bĕutură.

După un popas ca de vr'o oră sĕ continuâ drumul.

Peste puţin vĕḑură hanul lui Moschito dinaintea lor pe un deal.

Societatea sĕ mai opri încă odată. Iorgu trimise pe cinciĭ inşiĭ, aşa dară jumĕtate din céta sa, ca să recunóscă mai întâiŭ terenul, că era posibil ca Moschito, de téma foştilor sĕi soţĭ, să fi luat o garnisónă de soldaţĭ in hanul sĕu.

După vr'o oră iscoditoriĭ sĕ inapoiară. Ei mer-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

seseră pe diferite căi la han, fără să fi descoperit vr'un lucru suspect, ér hanul îl găsiseră deșert.

„Mi-am gândit eu una ca asta,“ ḑise Iorgu. „Acéstă vulpe istéță a luat-o la sănétósa. Dar dracu să mĕ ia acum indată, décă s'a lăsat cu totul de ideile sale de rĕsbunare. Acum e dus, dar peste un an séu mai târḑiu, când va crede că am uitat de el, ne va da scire de el in un mod neplăcut pentru noi. Ha, îl cunosc pe meșterul Moschito, nu este el omul care să uite un lucru ca acela ce i-a făcut Manuel. — Afurisitele istorii de amor ne vor frânge gâtul la urma urmelor. Numai de s'ar isprăvi bine cu acéstă Englezóică mititică!“

Iorgu incălecâ armăsarul sĕu și comandâ ca să incalece și ceilalți, apoi ḑise: marș și mica cétă sĕ puse 'n mișcare. La un semn al comandantului Juan alergâ lângă dênsul.

„Ástăḑi călărim de géba,“ ḑise Iorgu. „Vulpea bĕtrână și-a părăsit visuina, ca să n'o prindem. — Dar trebue să-l căutăm pe afurisitul de Moschito, trădarea lui nu trebue să rĕmână nepedepsită. Te-ai insărcina tu óre, ca să iscodești locul unde s'a refugiat el acum? Ar fi o frumósă ispravă de incercare din partea ta.“

„Cu care nu așĭ isbuti de bună sémă,“ replicâ Juan speriat că va fi érăși depărtat de la Ellen, acum când abia o regăsise.

„De ce?“ intrebâ Iorgu.

„Fiind-că nu sunt bun de spion ș'apoi nicĭ nu cunosc locurile ḑe p'aicĭ.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

In locul reproşurilor la care sĕ aşteptase Juan sĕ pomeni că Iorgu-l stringe de mână ḑicêndu-i: „tocmai acest respuns l'am aşteptat de la tine şi mi-a făcut in adevĕr multă plăcere. Spionagiul nu este nicĭ de gustul meu. Dar ceea ce ai ḑis despre necunoscinţa locului a fost numai un pretecst, nu-i aşa?“

„Da!“ exclamâ Juan cu bucurie. „Pune-mĕ acolo unde trebue să lupt, dar cu spionagiul insărcinézĕ pe alţĭ.“

„Asta-i şi părerea mea!“ afirmâ Iorgu.

Mica cétă eşi acum din pădure pe câmpul liber.

Locotenentul strigâ: „Hei, mórte trădătorului,“ dete pintenĭ calului şi apucâ in galop spre casa lui Moschito.

Hoţiĭ-l urmară cu acelaşĭ strigăt.

Peste puţine minute sĕ opriră inaintea casei, care părea lipsită de orĭ-ce viéţă, numai o pisică sĕ uita pândind prin o ferestruiă a podului şi in şopron doui pui mai rîcăiau după hrană.

„Moschito!“ strigâ Iorgu punêndu-şĭ amêndouĕ palmele inaintea gurei ca să intăréscă sunetul strigătului sĕu.

Nu urmâ nicĭ un rĕspuns.

Hoţul scóse acum in intervale scurte nisce şueraturĭ pătrunḑétóre, apoi ḑise, aşeḑêndu-sĕ cu ticnă pe şea şi aprinḑêndu-şĭ o ţigară. „Vom mai aştepta încă un cuart de oră, apoi vom da foc vechei dărăpănăturĭ. Vr'o doui inşĭ dintre voi pot cerceta prin lăuntru să véḑă décă nu găsesc ceva.“

Trei hoţĭ descălicară şi alergară in casă. După

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

câteva minute sĕ reinturnară. Nu daseră de cât peste nisce vechiturĭ. Tóte mobilele şi celelalte obiecte de valóre le depărtase deja bĕtrânul. Unul descoperise pe poliţa unei fereste un rĕvaş care cuprindea cuvintele:

Către Manuel Frania!

Ne vom revedea.

Moschito.

„Aşa sperăm şi noi!“ ḑise Iorgu şi griji revaşul bine in buzunarul sĕu. Apoi strigâ cu vocea tare: „In virtutea funcţiunei mele ca locţiitor numit de şeful nostru Manuel Frania declar pe fostul nostru soţ, hangiul Moschito de nedemn ca să mai fie membru al ligei nóstre. Declar casa lui de prada focului pe el insuşĭ de prada morţiĭ, de óre-ce după cum dovedit este, a comis crima de trădare in contra nóstră, decĭ să móră!“

„Să móră!“ repetară cei-lalţĭ unison.

„Are cineva vr'o reclamaţiă in contra acestei sentinţe? Mai este timp!“ continuâ Iorgu.

Nicĭ o voce nu respunse.

„Aşa dară pronunţ sentinţa pe locul unde a comis trădarea. Executorul sentinţei va fi denumit de insuşĭ şeful nostru. Décă nu sĕ va intórce in decurs de douĕ sĕptĕmânĭ vom trage la sorţĭ.“

Hoţiĭ-şĭ scóseră pălăriile din cap şi rostiră o rugăciune pentru sufletul aceluia pe care-l consacraseră acum morţiĭ.

„Căraţĭ paie şi aşchiĭ in sala cea mare, puneţĭ tótă lemnăria peste ele şi daţi-le foc, tot asemenea şi şopronului.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Cei trei hoți care visitaseră casa, executară acest ordin.

După vr'o ḑece minute flacările isbucniră prin tóte ferestrile și peste vr'o câteva minute intregul edificiu vechiŭ de lemn era o singură flacără.

Banditiĭ steteau tăcuțĭ in jurul incendiului.

Năpraznic resună o șuerătură și grupa aprópe inlemnită se alarmâ de odată.

Santinela așeḑată inspre orașul Baza veni in ruptul capului și strigâ: „Pleca-țĭ, o jumĕtate de escadron de lăncierĭ vine dinspre oraș. Au zărit focul căcĭ vin drept spre noi.“

„Muncă zadarnică pentru ómenĭ și cai,“ respunse Iorgu. „De scăpat nu sĕ póte scăpa nimic din casă ér pe noi nu ne vor prinde, aḑĭ mai puțin încă ca cum ne-a prins alaltaerĭ. Cât sunt de departe încă?“

„Ca vr'o jumĕtate de oră,“ respunse hoțul.

„Așa dară mai avem timp. Marș inainte in trapĕt.“

Hoțiĭ sĕ reinturnară pe aceeașĭ cale pe care veniseră și dormiră la acelașĭ moșier la care nutriseră caiĭ de améḑă.

Tocmai pre când sĕ culcau banditiĭ, sĕ auḑi o bătaie in ușa odăiĭ lor ér moșierul strigâ pe Iorgu, care sĕ sculă indată și eși afară.

Peste puține minute reintră și ḑise: „Afară este un om din un sat invecinat, care sĕ plânge de alcadul sĕu, un om sgârcit și crunt și exercitând cu nedreptate funcțiunile sale. A strîns de douĕ sĕptĕmânĭ deja tóte dările și cu tóte astea silesce pe ómenĭ ca

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

să le plătéscă încă odată, fiind-că n'au chitanţele în mâni.

„Oho!“ îl intrerupse unul dintre hoţi, sculându-sĕ, imbrăcêndu-se şi punêndu-şi pistólele in brêu. „Avem să-l invĕţăm maniere pe acel Domn, nu-i aşa Iorgule?“

„Da, in adevĕr asta-i intenţiunea mea,“ replicâ acesta. „Imi trebue pentru asta ca la vr'o cinci : şi. Cine vine de bună voie cu mine.“

Indată sĕ sculară cinci voluntari, intre ei şi Juan.

Cu vr'o puţine minute mai in urmă inaintau in galop pe timp de nópte spre satul acelui om, care reclamase ajutorul hoţilor in contra primarului ticălos.

După o cursă repede ca de vr'o oră şi jumĕtate sosiră in satul, la al cărui capĕt vr'o doui locuitori aşteptau deja pe banditi, primindu-i cu mare bucurie. Aceşti ómeni sĕrmani considerau pe hoţi de amicii lor.

Cu precauţiune călăriră la casa alcadelui.

Iorgu bătu tare in oblon, după ce ḑisese lui Juan şi încă unuia să stea cu el, pe când ceilalţi merseră să ocupe dosul casei.

„Cine-i acolo?“ intrebâ o voce sonoră de bărbat din casă.

„Un trimis expres de la căpitanul general din Granada,“ respunse Iorgu.

„Ce este?“

„Deschide, senor alcade, avem grabă!“

Un oblon sĕ deschise şi un cap de bărbat impodobit cu o bonetă de nópte şi cu un nas cât un bostan sĕ vîrî afară.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Veniţi chiar trei d'odată!“ ḑise el cu neincredere.

„Fiindcă-i rescólă.“

„Unde?“

„La Granada; dabia ne-am strecurat.“

„N'aveţi vr'o scrisóre?“

„Ba da,“ replicâ Juan şi scóse din buzunar o hârtie albă indoită, pe care o arătâ cu mare ifos.

„Adă-o incóci prietene,“ ḑise alcadele şi-şi intinse mâna prin feréstră.

„Dracu-ţi este prieten!“ strigâ Iorgu. „Ce creḑi óre că am poftă să fiu examinat timp de o oră aicĭ la feréstra D-tale? Am făcut drumul de la Granada adică cincĭ poşte in cincĭ ore şi acum am dori să dormim puţin, până ce vei scrie D-ta respunsul cătră căpitanul general. Apoi va trebui să plecăm indată.“

Alcaldele, pus in respect, dispăru de la feréstră, cu puţin mai in urmă o cheiă scîrţăi in brósca uşei, care sĕ deschise.

Cei trei bărbaţi descălicaseră intru aceea; unul din ei li ţênu caiĭ, Iorgu şi Juan intrară in tinda casei.

„Unde-i biuroul D-tale?“ intrebâ Iorgu cu asprime.

„Aicĭ senor — ah, pardonaţi-mĕ, nu am încă onóre de a vĕ cunósce,“ replicâ primarul intimidat prin purtarea autoritativă a lui Iorgu.

„Eu sunt noul adiotant al căpitanului general,“ ḑise acesta cu nepăsare, ér Juan d'abia îşĭ putu reţine rîsul.

Alcadele făcu speriat o plecăciune adêncă de era

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

să scape luminarea din mână şi deschise de grabă uşa biuroului său.

„Unde vreai să te ducĭ omule?“ exclamâ Iorgu şi-l reţinu, de óre-ce alcadele voia s'o tuléscă d'acolo.

„Să v'aduc o picătură de vin, senor adiotant, din cel mai bun pe care-l am şi cu o bucătură de carne. Soţiă-mea are indată să . . .“

„Mai pe urmă, mai pe urmă dragul meu! mai întâiŭ avem să regulăm afacerea nóstră,“ ḑise banditul aşeḑêndu-sĕ comod pe un fotoliŭ mare, ér Juan, la un semn, sĕ puse lângă uşe.

„Când s'au plătit ultimele cêşturĭ ale birului?“ întrebâ apoi Iorgu cu o privire severă.

„Incă nu s'au plătit de loc,“ rĕspunse alcadele, care stetea in posiţiunea cea mai umilită inaintea lui. „Mâine este terminul cel de pe urmă, din nefericire am o mulţime de restanţierĭ p'aicĭ.“

„Birul este plătit deja de douĕ sĕptĕmânĭ!“ sĕ resti Iorgu cătră el.

Faţa stupidă, uimită a alcadelui era o dovadă eminentă a prefăcĕtoriei sale. „Nu sciu in adevĕr senor adiotant,“ rĕspunse el, „ce voiţĭ să ḑiceţĭ cu asta.“

„Voiesc să ḑic, că eştĭ un mişel, un fătarnic ticălos, un cămătar, care stórce de douĕ orĭ sêrmanilor ómenĭ birul agonisit cu acre sudorĭ şi care-l pune in buzunar in loc de a-l vĕrsa in visteria statului . . . . Arată-ne registrele tale?“

„Fiă-ţĭ milă de mine!“ strigâ miserabilul căḑênd in genunchĭ lui Iorgu, care-l respinse cu dispreţ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Adă registrele și cassa!“

„Indurare, senor adiotant! Sunt un sĕrman bĕtrân, am copiĭ mulțĭ, o nevastă bolnavă — recolta a fost rea mai mulțĭ anĭ de-a rêndul — ispita m'a apucat — ce, eram să las flămênḑĭ pe copiĭ mei! — nu putui să resist —“

„Registrele și cassa!“ repetâ Iorgu cu acelașĭ ton dur, nesimțitor.

Alcadele șovăi tremurând la biuroul sĕu, scóse vr'o două registre și o cassetă de tinichia și le intinse falsului adiotant șoptind: „Senor, scapă-mĕ numai o singură dată, îțĭ voi fi recunoscĕtor. Depărtéză pe servitorul D-tale, din intêmplare am vr'o două sute de piastriĭ in cassă, pe care ți-ĭ voi da bucuros, ca —

„Mișelule!“ îl intrerupse Iorgu cu voce tunătóre. „Voi raporta căpitanului general despre ticăloșia ta și-i voi spune tot odată că ai voit să mĕ mituescĭ pe mine, adiotantul sĕu.“

In acest moment sĕ auḑiră de din afară nisce vocĭ de femei tînguitóre, — ușa fu deschisă de din afară, dar Juan o reinchise la un semn a lui Iorgu.

„Soțiă-mea, fiicele mele,“ se văieta alcadele.

„Spune-le să tacă, nu pot să aud afurisita miorlăitură,“ ḑise Iorgu cătră omul umilit.

Acesta ascultâ, strigând femeelor să sĕ culce érăși; căcĭ el avea să termineze o afacere importantă cu adiotantul Domnului căpitan general.

„Da, in adevĕr mai avem încă o afacere,“ adause banditul cu o liniște batjocoritóre.

„Hai pune-te de scrie indată chitanțele de bir, pentru aceia carĭ au plătit.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Dar îți jur senor adiotant, că —“

„Sunt un ticălos, ai voit să dicĭ, nu-i așa? Ș'acum nicĭ o vorbă măcar — scrie!“

Primarul ascultâ oftând de ordin.

Iorgu luâ fie-care chitanță, le examinâ cu ingrijire, le puse in buzunar și sĕ sculâ.

Incă odată sĕ aruncâ miserabilul la piciórele lui cerêndu-i indurare, dar Iorgu-l respinse din nou cu dispreț dicênd! „Voi vedea ce voi putea face pe lângă căpitanul general pentru tine; va fi pré puțin lucru, căcĭ mĕ tem că atât registrele cât și cassa vor fi in deplină disordine. Nu-i așa?“

Celalt îșĭ plecâ capul sciindu-sĕ vinovat.

„Mĕ omorĭ, décă ducĭ cu D-ta registrele,“ dise el cu vocea inecată.

„N'am ce-ți face,“ replicâ banditul inălțând din umerĭ. „Cum ți-ai așternut așa vei durmi. De mult eram atenți asupra ta și miseria de vr'o câțĭ-va piastriĭ de bir, ce ai mâncat in paguba sermanilor ómenĭ, ți-a rupt gâtul.“

Apoi merse la biurou și scrise cu o mână sigură vr'o câteva rênduri pe o fóie de hârtie, pe care o strînse in formă de epistolă și o sigilâ. Dar mai întâiŭ o dete lui Juan, care cetise cu mirare:

„A fi primit cassa primăriei de aicĭ adeverésce
Iorgu
locotenentul lui Manuel Frania.“

Apoi cei doui banditi părăsiră casa și pe alcadele care făcea mereu la mătăniĭ și sĕ ruga de indurare, incăliçară și sĕ intórseră in pas nepripit pe dru-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mul pe care veniseră. Pe soții săi pe care-i postase de pază in dosul casei Iorgu îi chiemâ cu o lină șuerătură la sine.

Peste puțin timp detere de țăranii adunați.

„Étă chitanțele vóstre de bir!“ ḑise Iorgu predând rĕvașele acelui om, care venise la moșie să-i céră ajutor. Aceste registre și epistola acésta (prin care adeveria primirea cassei comunale) le veți preda mâine la amédĭ primarului vostru.“

Țăranii impresurară cu bucurie pe banditi, le mulțămiră cu căldură și sĕ incercară a-ii indemna să petrécă nóptea la ei, dar Iorgu le mai aruncâ o mână de piastrii, dete pintenii calului sĕu și pornind in galop comandâ: „marș!“ și mica cétă dispăru din ochii țăranilor in intunecimea nopții.

„Ei bine, ce ḑicĭ de justiția mea?“ intrebâ locotenentul de bandit după câtva timp pe Juan, care călăria lângă dênsul.

„Că este iute și grozavă,“ replicâ acesta.

„Mai iute de cât aceea a tribunalelor regale.“

„Dar este óre și drépță?“

„De bună sémă, in acest cas o pot susține cu cugetul curat.“

„Omul in adevĕr sĕ declară de culpabil.“

„Negarea nu i-ar fi folosit nimic, i așĭ fi deslegat eu limba. Dar am făcut o trebșóră bună, cassetă este destul de grea, orĭ nu?“

„Fórte grea chiar. După greutate trebue să conțină cel puțin douĕ miĭ de piastrii.

„Ah, asta ar intrece așteptările mele.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Sĕrmanul va trebui să implinéscă paguba. Îl compătimesc, póte că numai lipsa l'a silit la un astfel de pas; tînguirile sale păreau sincere.“

„Cum să nu! Este unul dintre cei mai marĭ miṣei ṣi fățarnicĭ. De mult îl am pe rĕboṣ ṣi chiar décă n'ar fi fost acéstă intêmplare, totuṣĭ ṣi-ar fi primit pedeapsa sa bine meritată.“

„O pedépsă pe care nu ai dreptul ca s'o exercitezĭ.“

„Prostie! nu-mĭ mai fă morală.“ Peste puțin sosiră la moṣie unde sĕ culcară, după ce Iorgu le povosti la fertațiĭ sĕi, isprava ce făcuse.

A doua ḑi numĕrară banĭ din cassa luată alcadelui ṣi sĕ găsiră peste trei miĭ de piastrĭ in ea.

Bandițiĭ reluară apoi drumul spre locuința lor ṣi sosiră in valea cea ascunsă puțin după amĕḑă.

Juan îṣĭ duse calul in grajd ṣi-l griji ṣi-i dete de mâncare, apoi căutâ pe Paula, care peste puțin îl intêmpinâ cu un zimbet de jumĕtate fericit ṣi de jumĕtate sfiicios, intrebându-l cum îĭ plăcuse acéstă primă a sa excursiune.

„Fórte bine,“ replicâ el.

„Aṣa dară vei participa adese-orĭ ca voluntar, când nu vei fi comandat?“ intrebâ ea mai departe ṣi vocea-i părea a tremura.

„Nu ți-ar fi pe plac acésta?“

„Nu, voi spune tatălui meu, să te lase mai multe ḑile acasă.“

„De ce?“

„Fiind-că nu vreau să mai lipsescĭ. Trebue să

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

stai cu mine să te preumblĭ şi să vorbescĭ cu mine," replicâ Paula cu violenţă.

„Nu cred că asta ar fi de vr'un folos şefului," rîse Juan.

„O voi scóte la cale."

„Dar décă nu vreau eu?"

Il privi mirată şi inlemnită şi ochiĭ ei cei frumoşĭ sĕ umplură incetul cu incetul cu lacrimĭ, apoi sĕ intórse şi ḑise cu voce inecată: „nu vrea, nu vrea!"

Juan alergâ după ea, o luâ de mână şi exclamâ cu ton dulce: „Dar, rogu-te Paula, cum ai putut să mĕ inţelegĭ aşa de rĕu?"

„Nu vreai?" repetâ ea cu aceeaşĭ voce inecată.

„Ba da, sciĭ bine cât îmĭ place să fiu cu tine şi că te plac mai mult decât pe tóte celelalte din societatea vóstră. Am voit numai să te incerc, décă societatea mea îţĭ este in adevĕr aşa de plăcută după cum îmĭ spui."

„Ai glumit dară?"

„Iţĭ jur că mi-ar plăcea mai bine décă n'aşĭ lua parte la nicĭ o expediţiune!"

Juan putea să jure asta cu inimă curată de şi vorbele lui aveau cu totul alt sens de cât acela in care le inţelese Paula.

„Asta-i frumos din parte-ţĭ!" ḑise ea cu frăgeḑime, aninându-şĭ braţul de al lui cu ochiĭ scînteitorĭ de bucurie şi de amor.

„Vorbit-ai cu senora Ellen?" intrebâ Juan strîngênd braţul copilei frumóse, ceea ce o făcu să se inroşéscă de plăcere.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu,“ rĕspunse ea apoi.

„Dar te-am rugat ca s'o facĭ!“

„Şi eu ţi-aşĭ fi implinit cu plăcere dorinţa ta, dar nu mi-a fost cu putinţă. Senora erĭ şi astădĭ n'a voit să védă pe nimenĭ, nicĭ pe mine chiar, care tot de-a-una am trebuit să-i ţên de urît, când era tristă. Voiescĭ să-i vorbescĭ cu orĭ-ce preţ?“

„Nu, căcĭ îmĭ este streină, dar mi-ar face plăcere décă i-aşĭ putea vorbi.“

„Tu singur eştĭ de vină, că nu te pot duce adĭ la dênsa.“

„Cum aşa.“

„Prin cântecul tĕu de alaltă séră. Erĭ diminéţă a intrebat indată pe mama Bianca, décă a fost şi a cântat cine-va séra la cort, ér asta a negat firesce, de óre-ce a durmit şi nu a auţit nimic.“

„Mama Bianca dórme in cortul streinei?“

„Da, ar trebui să dórmă, insă nu o face. Ii place să clevetéscă şi d'aceea merge la celelalte femei şi dórme la ele.“

„Ce ţicĭ, décă ne-am ascunde astă-séră aicĭ in tufiş? Póte că totuşĭ îi va veni senorei odată pofta de a sĕ preumbla puţin şi aşĭ putea s'o vĕd şi eu, fără ca să ţi sĕ facă nicĭ o zătignélă prin acésta.“

„Dar să stai binişor, căcĭ este speriăciósă ca o păsărică. Imĭ pare rĕu că nu te pot insoţi şi eu.“

„Şi de ce nu?“

„Fiind-că tată-meu mi-a poruncit să-i cârpesc puţin hainele.“

„Ce pĕcat!“ exclamă Juan, dar in sine binecuvéntă ruptúrile din hainele bĕtrânului bandit.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CAPITOLUL XVII.

Sciri bune și rele.

Ellen ședea dusă pe gânduri in salonul ei. Se gândia la Juan și la tatăl ei.

Intrarea mamei Bianca o intrerupse in suvenirile ei cele dulci.

„Ce vreai?“ o intrebâ fata. „Nu ți-am spus că nu voiesc să fiu conturbată acum.“

„Scrisori de la șef,“ rĕspunse Bianca plecându-se cu umilință și presentâ stăpênei sale pe o tavă de argint două epistole pe care Ellen le luâ de grabă și le deschise.

Bĕtrâna eși din salon.

Una din epistole era de la colonelul Lee și suna:

Scumpa și unica mea copilă!

Décă așĭ mai putea să resimt vr'o bucurie apoi nu ar fi alta decât aceea că te sciu sănĕtósă de și nu te poți simți bine.

Alungă gândurile tale cele posomorîte, nu-ți aduc nicĭ un folos și te intristéză numai — speră și aib' incredere.

Despre Juan nu am mai audit nimic, se dice că ar fi in nordul țĕrei.

Am intreprins din nou tractări cu senor Frania pentru ca să te rescumpĕr, dar, din nefericire, nu voiesce să scie nimic despre asta. —

ERDÉLYI MUZEUM KÖNYVTÁRA
Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Sunt însă convins, că la cele din urmă îmĭ va succede a infrânge resistența lui.

Scrie-mĭ cât sĕ póte mai curênd. Senor Frania cu care erĭ am tractat pentru prima óră in persónă, m'a asigurat, că numai cu voia ta te va conduce la altar, și că te va ține prisonieră, până când îți vei da consimțimentul tĕu.

Peste tot dênsul a făcut o impresiune pré favorabilă asupra mea.

Sĕ conduce ca un desăvêrșit cavaler. Trebue să fi fost un destin fórte straniu care l'a făcut bandit. Cine-i vede fața cea blăjină, nu póte crede că este cel mai temut șef de banditĭ din tótă Spania.

Dar uit cu totul, că tu-l cunoscĭ mai bine de cât mine, și că el va ceti acéstă epistolă.

Dumnedeu să te ia in sfintul sĕu scut scumpa mea. Sper că peste puțin te vei intórce in brațele mele. Rĕmâiĭ cu Dumnedeu, scumpa mea. Speră, speră. Al tĕu iubitor tată

Charles Lee.

„Speră, speră," șopti Ellen după ce parcurse epistola, și un zimbet de fericire îi inviorâ fața. În acel moment îșĭ aduse aminte de cântecul de alaltaséră și inima ei îi șoptia, că iubitul ei era in adevĕr aprópe și gata ca s'o scape.

Acum luâ și pe a doua epistolă și ceti:

Grațiósă Domnișóră!

Regina inimei mele!

Cu miĭ de oftărĭ de fericire mĕ folosesc de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

permisiunea ce mi-ai dat ca să-ţĭ adresez vr'o câteva rênduri.

Ah de ce nu pot fi cuvinte viie in loc de rênduri scrise, dar şi un bandit trebue să sĕ plece adese-orĭ inaintea necesităţiĭ aşa şi eu trebue să mĕ plec şi încă pré tare.

Dar peste puţin mĕ voi intórce. Óre şi atunci mĕ vei primi tot cu acea rĕcélă, cu acea imputare mută in frumoşiĭ ochĭ ai D-tale, care mĕ nefericesc aşa de mult?

Orĭ mĕ vei intêmpina cu un strigăt de bucurie şi-mĭ vei acorda in fine recompensa pentru amorul meu cel ferbinte?

In acest cas n'aşĭ cunósce om mai fericit de cât pe al D-tale

până la mórte credincios
Manuel.

Ellen scăpâ epistola din mânĭ. Capul îi ardea, sĕ sculâ şi dete la o parte portiera, care acoperea eşirea din cort. Sĕ făcuse deja séră. Din cortul cel mare resunară cântece vesele, acolo sĕ serba prădarea cassei alcadelui.

De odată o petricică cu un revăşel legat de ea, căḑu la piciórele ei. Sĕ uitâ mirată imprejur; nu sĕ vedea nimen, de cât bĕtrâna Bianca, care sĕ ocupa cu pânza cortului.

Ellen sĕ chibzui un moment, apoi, pe când bĕtrâna îşĭ intórse capul, ridică petricica şi o puse in buzunarul hainei sale. Acum sĕ retrase in interiorul cortului sĕu şi cu mânile tremurânde aprinse o lumî-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

nare. Uitându-sĕ cu sfiélă imprejur vĕdu, că este neobservată, decĭ scóse petricica din buzunar, desfăşură hârtia de pe ea şi aruncă o privire setósă pe dênsa.

Cuprinsul revăşelului exercită o influinţă neaşteptată asupra ei — o făcu să leşine şi să alunece la pământ.

Dar leşinurile de bucurie nu duréză timp indelungat. Şi Ellen îşĭ veni peste puţin in fire. Cu sete nespusă şi cu ochĭ lăcrimaţĭ reciti puţinele cuvinte de pe revăşel:

„Sunt aprópe de tine, ca să te liberez; când pot să-ţĭ vorbesc?

Al tĕu J.

Acoperi fâşióra de hârtie cu nenumĕrate sărutărĭ infocate, ingenunchiă şi trimise o rugăciune de mulţămită Atot-putintelui, o rugăciune atât de ferbinte cum nu s'a mai rostit încă de nicĭ o fiinţă omenéscă.

Apoi sunâ.

Bĕtrâna intră.

„Adă-mĭ un pahar cu vin!“ ordonă Ellen.

După puţine minute Bianca îi aduse vin. Ellen îl gustă, şi o intrebă: „Ce fel de vin e ăsta.“

„Malaga, coconiţă.“

„Nu mai ai vin de Xeres?“

„Aicĭ n'am, aşĭ trebue să cer de la senor Iorgu o butilcă.“

„Du-te dar şi adă-mĭ, ş'apoi aşĭ avea poftă să mănânc un puiŭ fript.“

„Am inţeles, coconiţă,“ ḑise bĕtrâna şi eşi, Ellen scia că Bianca va zăbovi cel puţin o jumĕtate de oră.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Decî sĕ puse la pian şi incepu să cânte:

Suspinele ce ţi le-am inchinat,
E mult d'atunci,
Le ţii tu minte? când ne-am depărtat,
E mult d'atunci,
Revin' la sênu-mî ah din nou,
Tu scump odor şi dorul meu;
Şi pacea ş'a mea fericire,
Să-mî readucă-a ta privire,
E mult d'atunci.

Juan înţelese indată acéstă invitaţiune nebănuită, tot odată vĕḑuse plecând pe mama Bianca, pe care o scia de păzitórea Elleni — nu trecură decî nicî douĕ minute şi el era ingenunchiat la piciórele iubitei sale, îi acoperia mânile cu sărutărî infocate, ea insă îşî plecâ capul ei spre umĕrul lui şi depuse o sărutare pe obrazul sĕu.

A descrie acest moment de fericire este un lucru imposibil; asemenea extas sĕ póte numai resimţi, dar nicî odată imagina.

Atât erau de perduţi in oceanul lor de desfătare încât uitară de tóte, vieţuind numai şi numai pentru dênşii şi pentru acel sublim moment.

De odată un acces de tuse, de care fu apucată Bianea, tocmai in antisală unde sĕ reintorcea, îi speriâ din imbrăţoşarea lor.

„Fugî!“ şopti Ellen tremurândă.

Juan îşî mai lipi încă odată buzele sale de ale ei, apoi plecâ ḑicĕnd: „La nópte voi reveni.“ Portiera sĕ mai mişca încă in urma lui când Bianca intrâ deja pe uşa din fund cu vinul ceruţ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Ellen îşĭ sprijini iute capul in amêndouĕ mânile, pentru a ascunde roşéţa feţei sale şi urmele ce lacrimile lăsaseră pe obrajiĭ ei.

„Bine,“ ḑise ea după ce bĕtrâna adusese şi puiul fript şi-l servise pe o mescióră, şi-i făcu tot odată semn din mână ca să plece.

Ah, cât era de fericită.

Juan, Juan al ei era aicĭ, venise s'o scape, avea să fiă redată vieţei plăcute.

O bătaie la uşe îi intrerupse contemplaţiunele ea strigă: „intră.“

Era Iorgu care sĕ plecâ cu galanterie de gentilom, rugându-o să-i pardoneze derangiara, dar avea să se inţelégă cu dênsa asupra unei afaceri insemnate.

Ellen indrăgise pe locotenentul de banditi pentru purtarea sa prevenitóre şi curtenéţă, intru cât un prisonier póte indrăgi pe slușbașiĭ aceluia care-l ţine inchis.

„Ședĭ, te rog, senor Iorgu,“ ḑise ea arătând spre un scaun. „Sper că ai să-mĭ spui ceva plăcut.“

Iorgu sĕ puse pe scaun şi ridicâ puţin din umerĭ.

„Nu cred că veĭ fi incântată de vestea mea. Nu este o oră de când am primit depeşă de la şef prin care mĕ insciinţéză, că Don Redando, după cum a fost informat, ar fi plecat spre părţile astea.“

Ellen dabia fu in stare a suprima un strigăt de gróză.

„L'aţĭ prins deja?“ intrebâ ea apoi cu ton rugător.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu, din fericire, și mi-ar părea in adevĕr rĕu, dĕcă l'am prinde,“ replicâ locotenentul de banditĭ. „Tocmai pentru a-l feri de asta am venit la D-ta. Manuel mi-a ordonat a mĕ incerca cu cea mai mare precauțiune de a prinde pe Don Juan și a purcede apoi cu cea mai mare severitate in contra lui.“

„Ce barbar!“ exclamâ Ellen.

„Don Redando este mirele D-tale?“ intrebâ Iorgu, adăugând cu un zimbet indatorător: „Pardonați-mĭ acéstă intrebare indiscretă.“

„Îl numesc cu mêndrie mirele meu.“

„Eu insă sciu să aprețiez acéstă mêndrie, căcĭ am aflat in ce mod Don Redando a făcut cunoscința D-tale.“

„Cine ți-a spus asta?“ intrebâ Ellen cu mirare.

„Pardon! asta-i secretul meu!“ replicâ Iorgu. „Cunosc istoria lui și asta-mĭ este de ajuns, ca să-l stimez și să-i fiu amic, cu tóte că nu-l cunosc in persónă. Aș regreta dĕcă i s'ar face vr'un rĕu din partea nóstră?“

„Dar de ce-mĭ spui mie astea?“

„Pentru ca să reținĭ pe mirele D-tale de la orĭ-ce neprecauțiune!“

„Cum aș putea să fac eu asta? Nu stau in nicĭ o legătură cu el. Nu-mĭ este permis a-i scrie.“

„Va scĭ el să sĕ pună in legătură cu D-ta!“

„Cum ar putea să intre in acéstă vale atât de bine păzită.“

„Unui om de valórea lui Don Juan multe lucrurĭ imposibile îi pot fi posibile. El nu numai că

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ar putea să sĕ introducă, dar ar putea fi in stare să te scape d'aicĭ, insă necunoscênd părţile locului şi fiind toţi locuitorii de partea nóstră, v'am prinde negreşit.“

„Trebue să te intreb încă odată, de ce-mĭ povestescĭ astea tóte senor Iorgule?“

„Fiind-că mi-ar părea rĕu, décă aşĭ fi silit a-ţĭ pricinui durere. Decĭ şi eu te rog încă odată, décă eştĭ in stare a-l avisa, apoi conjură-l să sĕ lase de orĭ-ce incercare de salvare, căcĭ i-ar costa viéţa, ba póte chiar şi pe a D-tale.“

„De ce mĕ rogĭ ca să-l avertisez.“

„Fiind-că Manuel l'ar omorî,“ replică Iorgu, „şi sciu de bine că asta ar fi şi mórtea D-tale.“

„Aşa dară să părăsesc orĭ-ce speranţă de scăpare?“

„Speră, senoră. Increde-te in puterea timpului. Amorul lui Emanuel sĕ va obosi de resistenţa D-tale, cu timpul îi vei deveni mai indiferentă şi in fine, când o altă fiinţă îi va ocupa inima cea schimbăcióssă, vei putea mai lesne să-ţĭ câştigĭ libertatea.“

„Décă nu voi muri până atuncĭ!“ observă Ellen posomorîtă.

„De ce să morĭ!“

„Fiind-că orĭ-când voi prefera mórtea ruşinei de a fi victima unei siluirĭ.“

„Nobilă fiinţă,“ ḑise Iorgu sculându-sĕ . . . „Cu tóte astea trebue să-ţĭ repet avertisementul meu. Ia séma ce facĭ. Crede-mĕ, senora Ellen, că-ţĭ doresc libertatea din tótă inima mea, dar eu unul nu ţi-o pot da, căcĭ mĕ légă un sfânt jurămênt, care toţ odată

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mĕ obligă a fi fără indurare faţă de orĭ-cine ar voi să te libereze.“

„Îţĭ mulţămesc, senor Iorgu,“ ḑise Ellen intinḑêndu-i amêndouĕ mânile. El i le sărutâ cu respect, apoi ḑise:

„Ái vr'o reclamaţiune de făcut séu doresc ĭ ceva?“

„Nu, mersi de grijea ce-mĭ areţĭ.“

Iorgu făcu o reverinţă adêncă şi părăsi cortul.

CAPITOLUL XVIII.

Intălnirea.

Ellen petrecu mai multe ore in cea mai mare neodihnă. Ea era acum ferm convinsă, că Iorgu scia despre presenţa lui Juan, dar tot incetul cu incetul sĕ intórse érăşĭ la părerea, că totuşĭ nu era încă descoperit. Astfel sĕ preschimbară in inima ei, ca şi valurile mărei, rênd pe rênd: jalea, bucuria, disperarea şi speranţa, până ce veni nóptea cea intunecósă şi până ce o lină bătaie la uşe îi anunţâ sosirea iubitului.

Trase iute zăvorul şi Juan sburâ in braţele ei deschise. Sufletele lor serbară fără cuvinte triumful regăsirei lor şi numai incetul cu incetul le veni graiul, pentru a sĕ intreba de aflarea şi de păţaniile lor.

Ellen incuiâ cu ingrijire uşa şi acoperi feréstra apoi sĕ apucâ să istoriéscă tóte amenuntele răpirei

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

sale, fiind silită a recunósce că Manuel s'a purtat tot de-a-una cu tótă cuviința față de dênsa.

Juan o intrebâ glumind:

„Așa dară, nicĭ nu ți-e dor ca să viĭ cu mine acasă?“

„Ah, nu glumi cu asemenea lucruri,“ îl rugâ Ellen. „Politeța lui Manuel este numai o prefăcĕtorie, de câte orĭ vine, tremur și mĕ ingrozesc că acum, acum îșĭ va da pe față cruḑimea sa. Décă n'ar fi fost Iorgu, póte că s'ar fi și intêmplat deja până acum.“

„Ah, Iorgu este un om de caracter!“ exclamâ Juan.

„Da, in adevĕr,“ adause Ellen. „Dar îl cunoscĭ?“

„De bună sémă că-l cunosc,“ ḑise Juan zimbind.

„De unde?“

„Am fost la el.“

„Ha, scie dar că eștĭ aicĭ. Suntem perduțĭ, Juan!“ strigâ fata galbenă de spaimă.

„Ba nu draga mea, el nu scie cine sunt,“ o liniști Juan și-i mângăiâ cu mâna pĕrul ei cel dauriu și obrajiĭ ei cei catifelațĭ. „Ascultă dragă ce am a-țĭ spune, și cât de puțin sunt amenințat aicĭ.“

Juan îi spuse tot ce făcuse pentru a ajunge la ea.

Ellen îl ascultâ cu resuflarea oprită, cu ochiĭ ațintițĭ pe buzele lui, ér când îșĭ terminâ raportul exclamâ:

„Trebue să fugĭ d'aicĭ Juan!“

„Numai impreună cu tine sufletul meu. D'aceea am venit.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Chiar aḑĭ să fugim?“

„Ba nu, aḑĭ nu sĕ póte încă, căcĭ n'am putut încă face pregătirile trebuincióse.“

„Aşa dară fugĭ singur şi lasă mĕ în voia sorţiĭ mele.“

„Ce, nu mĕ mai iubescĭ, de creḑĭ că te-aşĭ putea părăsi ca un laş şi că aşĭ putea trăi fără tine?“

„Juan, sciĭ bine cât de mult te iubesc şi tocmai d'aceea te implor să fugĭ, până mai este încă timp, fără mine chiar, căcĭ fără ca s'o sciĭ, te afli in cel mai grozav pericol.“

„Nimenĭ nu va bănui in contrabandistul fugit pe torero-ul Don Juan Redando.“

„Tu nu cunoscĭ pe Manuel şi mijlócele lui. Mai adinéorĭ Iorgu mi-a adus sciriĭ de la dênsul. Manuel scie că ai venit spre Sierra, şi Iorgu mi-a ḑis să te avertisez, ca să nu intreprinḑĭ nicĭ un pas intru salvarea mea. Ómeniĭ lui Manuel au primit ordin a purcede cu cea mai mare severitate impotriva ta. Decĭ fugĭ iubitule, nu pot să te vĕd murind din causa mea.“

„Dar nimenĭ nu mĕ cunósce aicĭ.“

„Iorgu te-a recunoscut de bună sémă, căcĭ m'a sfătuit cu insistenţă, ca să te reţin de la orĭ-ce pas neprecugetat.“

„Décă m'ar fi recunoscut in adevĕr, cred că mi-ar fi dat-o a inţelege, căcĭ am dreptul a crede că-mĭ este amic.“

„Manuel sĕ póte intórce pe fie-care ḑi şi atuncĭ nicĭ Iorgu nu te va putea scăpa.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Manuel nu mĕ cunósce.“

„Ba da.“

„De unde? O sciĭ de la el.“

„Nu mi-a spus-o el, dar te-a vĕḑut cu mine, căcĭ el nu este altul decât tênĕrul majo cel elegant, care sĕ dedea de un conte castiliau cu numele de Telez y Gomez. De câte orĭ îl intâlniam pe alamedă mĕ fixa de aprópe, ér tu erai de multe orĭ gata a-l trage la rĕspundere pentru purtarea sa faţă de mine.“

„Asta-i Manuel Frania!?“ exclamâ Juan plin de mirare.

Ellen făcu un semn afirmativ şi continuâ: „De dênsul încă nicĭ nu ai să te temĭ atât, ca de secretarul lui. Te-aşĭ fi cruţat cu dragă inimă ţênênd secret numele acestuia, dar trebue să recunoscĭ, că nu poţĭ nicĭ decum remânea aicĭ.“

„Nicĭ că vreau să rĕmâiŭ aicĭ,“ zimbi junele.

„Vreau să fug cât mai curênd, dar numai impreună cu tine. Spune-mĭ insă cine-i acel secretar grozav. Am auḑit deja vorbindu-sĕ de el, dar lucrurĭ de aşa puţin interes încât nicĭ n'am intrebat de numele lui.“

„Este cel mai mare duşman al tĕu.“

„Cel mai mare duşman al meu, ah, nu sĕ póte!“

„Care ţi-a jurat rĕsbunare.“

„Tremblec.“

„Da, unchiu tĕu!“

Juan totuşĭ sĕ ingălbinise puţin la acéstă scire, dar ḑise liniştit: „Vom fugi dară până ce nu sĕ vor intórce aicĭ.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Vei fugi indată Juan!“ se rugâ Ellen imbrăţoşându-l şi ascunḑându-şi faţa ei cea lăcrămată la peptul lui.

„Vom merge impreună séu nu vom merge de loc.“

„Dar aşa fără pregătirĭ nu se va putea să părăsesc acéstă vale atât de bine păzită. Du-te singur iubitule şi adă-ţĭ aminte câte odată de Ellen a ta.“

„Şi tu?“

„Eu mĕ voi ruga pentru fericirea ta şi voi increde sórtea mea Atotputernicului părinte ceresc. Iorgu m'a incuragiat, şi el speră, că Manuel se va sătura de mine şi-mĭ va da drumul pentru o sumă bună de banĭ.“

„Asta ţi-a spus Iorgu numai ca să te reţĭiă dela fugă,“ replică Juan, apoi mai adause: „ascultă ultima mea hotărîre: orĭ că viĭ cu mine când voi găsi de oportun timpul şi prilejul, orĭ că stau cu tine şi mor inaintea ochilor tĕi, décă voi fi recunoscut.“

„Juan!“

„Ellen!“

Era o lume intrégă in aceste douĕ cuvinte. Se privirĕ lung timp, apoi Ellen se proşternă la picĭórele lui Juan şi-i sărută mânile; el o ridică de jos, o duse la divan şi o depuse acolo ca şi o mamă ingrijată pe copila ei. Ingenunchiând lângă ea, cu capul plecat pe sênul ei, cu braţele incolăcite in jurul corpului ei, care se alipia cu atâta frăgeḑime de el, Juan resimţi fericirea cea mai imbătătóre. Nicĭ odată nu i se manifestase amorul Elleni cu atâta profusiune ca astăḑĭ şi cu mai mult curagiŭ şi mai multă speranţă privia el in viitor.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Trebue să te las acuma," ḑise el după câtva timp sculându-sĕ de jos şi luând mânile ei in ale sale. „Mĕ duc, dar nu pentru mult timp. M'am pus deja in o legătură folositóre cu cineva de aicĭ, şi nu mĕ indoiesc, că nu-mĭ va succede peste puţin a dobîndi libertatea nóstră."

„Libertatea şi fericirea nóstră," oftâ Ellen pe când un zimbet şarmant de speranţă îi imfrumseţa şi mai mult faţa ei cea drăgălaşă, aşa încât Juan, răpit de gentileţa ei, sĕ aplecâ şi depuse o sărutare ferbinte pe buzele ei cele moi.

„Cunoscĭ pe Paula," intrebâ apoi Juan.

„Da," respunse Ellen, „décă vorbescĭ de fiica bĕtrânului Usto."

„In adevĕr este fiica lui Usto."

„Ciudată copilă, cu vederĭ stranie, dar destul de istéţă."

„Şi pe mine mĕ intereséză fórte mult. Din prima ḑi când mĕ vĕḑu sĕ apropiâ cu amiciţie de mine, ea este persóna cu care am ḑis că am intrat in legătură şi sper că ne va fi de mare folos."

„Ah!"

Juan privi scrutător in ochiĭ albastriĭ, lucitorĭ ai Elleni, când scóse acéstă exclamaţiune, dar nu găsi, după cum sĕ temuse el, nicĭ cea mai mică urmă de gelosie, ci numai cea mai intimă incredere şi o surprindere sinceră de neaşteptatul ajutor al Paulei.

„O voi persuada să ne insoţéscă," continuâ el apoi. „Cred că voi isbuti, căcĭ doresce a scăpa din acéstă solitudine şi a gusta plăcerile oraşelor marĭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

O fugă fără dênsa ar fi aprópe imposibilă, fiind-că trebue să facem călărĭ o cale de o ḑi intrégă până a găsi un adăpost sigur.“

„Trebue să răpim pe acéstă copilă din cercul, care formézĕ acum patria ei? Nu este óre pĕcat?“

„Nu, căcĭ sunt convins că-i vom fonda fericirea ei. Sĕ inţelege de sine, că vom avea grije de ea şi sunt sigur că-şĭ va dobîndi o posiţiune inaltă in societate. Este cu minte, talentată şi istéţă.“

„Nu va putea trăi fără dealurile şi pădurile ei.“

„Noi insă nu putem scăpa fără dênsa. Ea trebue să ne procure cai séu catîrĭ şi merinde, ea trebue să ne conducă prin rîpĭ şi peste munţĭ şi să ne ferésc̆ă de păstorĭ şi de vênătorĭ de prin prejur, carĭ mai toţĭ sunt supuşĭ voinţei lui Manuel.“

„Fiă dar,“ ḑise Ellen. „Voi face tot din parte-mĭ, ca să-i inlocuesc, ceea ce părăsesce de dragul nostru.“

„Eu insă te voi ajuta la asta,“ adause Juan.

„Mâine voi incepe să tratez cu dênsa şi te voi insciinţa până unde am inaintat in opera mea şi ce ai să facĭ tu, ca s'o sprijinescĭ .... Acum insă adio, scumpa mea! Fi cu voie bună, dreptul şi milostivul Dumneḑeu, care el insuşĭ a sădit amorul in inima nóstră, ne va ajuta de sigur in ora pericolului.“

Incă odată îl cuprinse de gât copila suspinândă şi-il strînse aşa de tare cu braţele ei cele durdulie, ca şi când nu ar voi să-l lase, dar neoprit inainta brânca micei pendule, secundă de secundă, minută de minută sĕ strecura, Juan trebuia să plece.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Desfăcu binișor brațele ei de după gâtul său, îi sărută mânile, gura și ochiĭ, îi șopti încă vr'o două cuvinte mângăietóre ș'apoi o părăsi cu pașĭ grăbițĭ.

Merse d'a dreptul în cortul său și sĕ uită imprejur ca să véḑă, décă nu l'a visitat cumva Paula in decursul serei. Pe masă găsi in adevĕr un rĕvaș, care cuprindea cuvintele:

„De ce nu m'ai așteptat.
Voi reveni mâine diminéță".

Paula."

„Ah, asta mi sĕ potrivesce bine," îșĭ ḑise Juan. „Lucrul sĕ va decide dară aḑĭ de diminéță. Sper că nu va resista pré mult . . ."

Amicul nostru sĕ desbrăcâ și sĕ puse in așternut. Oboséla-l făcu sĕ adórmă indată. — Spera că va fi ultima nópte petrecută in acea vale.

CAPITOLUL XIX.

P r e g ă t i r ĭ.

Des de diminéță, Juan nicĭ nu sĕ imbrăcase bine, veni Paula in cort la el.

„Bună diminéța," ḑise ea privind cu ochĭ lucitorĭ la frumosul tênĕr.

Juan îi intórse salutarea, apoi o intrebâ décă voiesce să vină puțin in preumblare cu dênsul. Ea primi indată.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Eşiră afară in valea cea verde şi rîdétóre sub raḑele sórelui matinal şi o luară spre turn. Vr'o doui dintre hoţĭ pe care-îĭ intâlnirĕ in drumul lor salutară pe tênĕra părechie cu nisce vorbe tachinătóre, care făcură pe Paula de sĕ inroşi.

Pe calea lor trebuiră să trécă şi dinaintea cortului Elleni şi Paula ḑise cu acéstă ocasiune: „Am voit să mai vorbesc odată aséră cu senora, dar n'am putut.“

„Ce ai avut a-i spune.“

„Despre tine, să-mĭ ordone ca să viu odată cu tine la dênsa.“

„Ar fi fost lucru de prisos.“

„Dar nu mi-ai spus că doresci s'o veḑĭ. Am vrut să-ţĭ indeplinesc dorinţa.“

„Iţĭ fórte mulţămesc dragă Paula. Dar am vĕḑut deja pe senora şi am şi vorbit cu dênsa.“

„Ah!“ exclamâ Paula uimită. „Când?“

„Aséră, şi mulţămesc lui Dumneḑeu că am putut-o vedea, căci este fiica celui mai bun amic al meu.“

„Dar este Engleză.“

„Apoi da, amicul meu este un colonel englezesc din Sevilla.“

Copila se uitâ la amicul ei cu privirĭ destul de bănuitóre şi intrebâ sfiită: „Şi ce ţi-a spus senora?“

„S'a bucurat pré mult, vĕḑêndu-mĕ.“

„Cine scie décă va revedea pe tată-sĕu şi pe mirele sĕu,“ observâ Paula.

„Aşa ḑéu, cine scie!“

„Şi nu va mai putea să sĕ intórcă in oraşele

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

cele mari și minunate, cu bisericele inalte și palatele frumóse.“

„Ci va trebui să petrécă tótă viéța ei in acéstă ingustă și pustie vale, să nu védă de cât tot aceiași copaci, aceleași stânci și pe aceiași ómeni, — o, trebue să fiă lucru teribil.“

„Grozav,“ șopti Paula și privi ca și cuprinsă de un vis spre sórele, care rĕsăria d'asupra munților depărtați.

Cât-va timp rĕmaseră tăcuți. In fața lui Juan sĕ exprima o așteptare sfiiciósă, in a Paulei o luptă intăritată. Sênul ei cel rotund svêcnia așa de tare încât corsetul ei de atlas troznia. Tênĕrul o observa cu atențiune și zimbi cu mulțămire, când vĕdu in fața copilei expresiunea unei decisiuni ferme — el dar invinsese aprópe fără nici o luptă.

„Juan!“ exclamâ Paula incet.

„Ce doresci?“

„Esté in adevĕr așa de frumos in orașele cele mari, încât omul nu sĕ póte despărți de ele?“

„Da. Nici că așĭ mai putea sta in acéstă pustietate, décă nu ai fi și tu aici.“

„Ah!“

„Ce ai ḑis?“

„Am oftat, aducêndu-mĭ aminte, că suntem condamnați a trăi și a muri in fine tot aici.“

„Óre să fiă nerevocabil acest destin?“

„Da, nerevocabil. Manuel nu dă nimenui drumul, de fricâ să nu fiă trădat.“

„Așa este, deci trebue să ne supunem.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ba nu!“

„Ce vreai să ḍicĭ?“ exclamâ Juan fórte mirat la aparinţă.

„Nu trebue să stăm mereu prinşĭ aicĭ,“ îi şopti Paula la urechiă.

„Cum să-ţĭ inţeleg cuvintele? In ce mod vreai să scapĭ.“

„Fugind.“

„Nu cred că s'ar putea asta!“ obiectâ Juan care tremura de emoţiune, că in fine o adusese pe Paula unde voia s'o aibă.

„Ba cum să nu sĕ pótă, pré lesne chiar,“ afirmâ fata.

„Vom fi urmăriţĭ şi prinşĭ!“

„Trebue să fugim séra, ca să avem avans de o nópte intrégă. Spre améḍă vom fi apoi la adăpost.“

„Cunoscĭ părţile locului?“

„Da!“

„Aşa dară voi fugi cu tine.“

„Eu pun insă o condiţiune.“

„Şi care?“

„Orĭ unde te vei duce tu, eu să rĕmâiŭ cu tine. Trebue să-mĭ jurĭ, că nu mĕ vei părăsi.“

„Îţĭ jur că voi avea grije de tine ca un frate de soră-sa.“

„Ca un frate de soră-sa!“ repetâ frumósa copilă incet.

„Da; ce nu te mulţămescĭ cu jurămêntul meu?“

„Ba da. Mĕ incred in tine.“

„Acum am să-mĭ pun şi eu condiţiunea mea.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ah!“

Paula sĕ uitâ cu ochĭ scrutătorĭ la tênĕr, ca şi când ar fi voit să citéscă gândurile sufletului sĕu in ochiĭ lui.

„Avem să luăm cu noi pe senora Ellen.“

„Asta-i imposibil!“ exclamâ Paula agitată.

„De ce?“

„Este pré bine păzită.“

„Ba nicĭ de cum mai bine de cât noi.“

„Mama Bianca —“

„Clevetesce şi-i place să dórmă mai bine cu celelalte femei, de cât in cortul senorei, ér décă va fi de lipsă îi voi astupa gura cu un căluş.“

„Nu sufer eu una ca asta.“

„De ce nu!“

„Fiind-că a fost tot de-a-una bună cu mine.“

„Minţi Paulo!“

„Ba nu mint.“

„Nu mi-ai spus chiar tu, că urăscĭ pe Bianca, fiind-că este o femee rea de inimă şi de gură. Nu mi-ai spus?“

„Ba da,“ respunse fata cu ochĭ mijiţĭ.

„Aşa dară de ce nu vreai ca s'o leg şi să-i astup gura, décă va fi de lipsă.“

„Nu-mĭ pasă, fă şi asta, dar cu senora tot nu putem fugi.“

„De ce nu?“

„Fiind-că n'ar putea suporta oboselile drumului nopturn.“

„Vom lua catîrĭ,“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„De unde?“

„Din grajdul de colea.“

„Ne-ar auḑi.“

„Unde, aicĭ pe érba cea verde?“

„Nu aicĭ, dar santinela de la capĕtul vĕiĭ, căcĭ acolo drumul e petros.“

„Eu voi merge inainte şi voi depărta santinela.“

Acéstă convorbire dabia ţĕnuse câteva minute, căcĭ vorbele sĕ urmaseră iute una după alta. Acum sĕ făcu o mică tăcere. In fine reincepu Paula. „Nu fug impreună cu Ellen.“

„Eu insă nu fug fără dênsa,“ replicâ Juan cu fermitate.

Ea-l privi uimită, aprópe mâniată.

„Nu inţeleg, de ce stăruescĭ s'o iai cu tine.“

„Ear eu nu inţeleg de ce să rĕmâiă aicĭ.“

„Du-te dar singur.“

„Bine,“ ḑise Juan şi sĕ intórse plecând de lângă fată, dar abia făcuse ca vr'o ḑece paşĭ când sĕ luâ ea după dênsul şi sĕ aruncâ la piciórele lui, rugându-sĕ:

„Juan, scumpule, értă-mĭ cuvintele mele rĕutăcióse şi neprecugetate. Nu voi mai face nimic in contra voinţei tale, voi asculta bucuros de tine şi de senora, értă-mĕ numai şi ia-mĕ cu tine.“

„Aşa dară totuşĭ mai vreai să fugĭ cu mine?“

„Da, aşa te rog.“

„Chiar impreună cu Ellen?“

„Da.“

„No, veḑĭ acum eştĭ cu minte. Dar scólă, ce ar

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

fi déca te-ar vedea cine-va ingenunchiată inaintea mea.“

O ridică de jos intrebându-o:

„Când vom putea óre executa planul nostru?“

„Peste trei séu patru ḑile,“ fu rĕspunsul Paulei.

„De ce nu mai de grabă?“

„Fiind-că sunt pré mulţi bărbaţi aicĭ. Peste vr'o câte-va ḑile sĕ va intreprinde o expediţiune mai mare, după cum am auḑit de la tată-meu. Trebue să te prefacĭ bolnav, ca să nu mergĭ cu ei. Atuncĭ vom putea fugi aprópe fără nicĭ un pericol, profitându-ne de ocasiune, când vei fi tu de pază.

Juan sĕ gândi. „Bine, fiă,“ ḑise el apoi.

„Trebue să te ingrijescĭ de cu timp de merinde, ca să fim pregătiţi . . . Grajdul cailor şi al catîrilor este tot de-a-una deschis?“

„Da; de ce l'ar inchide óre?“

„Cu atât mai bine pentru noi. Ce vom lua cai séu catîrĭ?“

„Caiĭ sunt mai de preţ, mai cu sémă aceia ai lui Manuel.“

„Ce mi-e mie de preţ, nu voiesc să-i vênd. Cum nu voi mai avea trebuinţă de ei, îi voi trimite inapoi. N'are să ḑică Manuel, că l'am furat.“

„Aşa dară vom lua mai bine catîrĭ, carĭ prin munţi merg mai siguŕ şi mai iute decât caiĭ.“

„Bine, dar vină acum, Iorgu a dat semnalul de dejun.“

Merseră la corturĭ şi dejunară ca de obiceiŭ in societatea celorlalţi.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Juan dase in o conversaţiune animată cu Iorgu lângă care şedea. In decursul acestei conversaţiuni observâ locotenentul: „Mâine la amédĭ vei face o nouă cunoscinţă!“

„Ba dĕu, şi care?“ intrebâ Juan apucat de o rea presimţire.

„A şefului nostru şi cu secretarului sĕu,“ rĕspunse Iorgu.

„Vine cu secretarul . . .?“ intrebâ Juan pentru a-şĭ da o contenanţă, căcĭ acéstă scire îl speriase cumplit. „Cu secretarul . . . da dĭ-i pe nume; l'am auḑit de vr'o câteva orĭ. —

„Tremblec séu mai bine ḑis Don Tremblec, căcĭ este un hidalgo calicit.“

„Dar altmintrea ce fel de om este,“ intrebâ Juan, ca să preocupe atenţiunea interlocutorului sĕu.

Iorgu ridicâ din umerĭ şi ḑise: „Eştĭ un băiat atât de amabil şi sincer încât trebue să-ţĭ spun adevĕrul. Noi toţĭ câţĭ suntem aicĭ am avut câte vr'un conflict cu legile ţĕrei, dar un al doilea mişel ca şi Don Tremblec nu sĕ găsesce printre noi, cu tótă blândeţea şi dulceaţa feţei sale.“

Juan zimbi vĕḑênd cum amicul sĕu — căcĭ îl putem numi pe Iorgu aşa — pĕtrunsese caracterul rĕu şi făţărit a lui Tremblec. Locotenentul insă va fi suposat că Juan crede cumcă el ar fi exagerat, căcĭ adause: „Acest Tremblec este rĕutăcios ca o maimuţă, cupid ca o cióră, isteţ ca un şérpe şi laş ca un şacal.“

„Dar cum a putut Manuel să dea unui asemenea

ERDÉLYI MUZEUM KÖNYVTÁRA
Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

om postul de secretar, care este un post de incredere? Étă ce nu pot înțelege.“

„Ș'apoi credĭ cumva că eu o înțeleg?“ exclamâ locotenentul cu violență. „Nicĭ nu sciu cum s'a furișat printre noi acéstă caricatură de om. Intorcêndu-mĕ, mai acum un an după o absență de mai multe sĕptĕmânĭ, l'am găsit aicĭ, ér d'atuncĭ noi doi suntem inamicĭĭ cei mai neîmpăcațĭ.“

„Ai avut vr'o cértă cu el?“

„Ba nu, dar nicĭ nu-mĭ ascunsei ura instinctivă in contra acestui monstru, așa încât ne-am sfădit adese-orĭ cu Manuel care-l protegiéză fórte mult, mai cu sémă de când cu răpirea donnei Ellen.“

„Cum așa?“

„Tremblec a făcut planul de răpire, ba el a fost acela, care a atras atențiunea lui Manuel asupra donnei, pe care trebue c'o cunósce de mai nainte.“

„Nu sciĭ cumva de unde i sĕ trage acea cunoscință?“

„Nu, dar nu póte fi onorifică pentru Tremblec, căcĭ odată luându-șĭ indrăznéla de a veni cu mine in cortul ei, îi arătâ ușa cu fața inroșită de scârbă ér el dispăru, fără ca dênsa să-i fi ḑis alt cuvênt de cât: ucigaș.“

„Asta sună fórte interesant!“ observâ Juan.

„Și eu așĭ fi dorit să aflu ceva mai mult, dar donna Ellen nu voi să înțelégă alusiunele mele, ér de-a dreptul n'am voit s'o intreb, ca să nu o jignesc.“

„Dar Tremblec?“

„Se uită la mine cu atâta furie, ca și un câne

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ziderit, când îl intrebai, de ce-l urăsce așa de mult senora, care de altmintrelea este atât de blăjină. Puse chiar mâna pe cuțitul său, dar fiind-că îi dovedisem deja odată forța pumnilor mei, nu-și scóse navaja sa din brîu.

„Pare a fi in adevĕr un om extraordinar,“ rîse Juan. „Imĭ voi lua séma să nu dau de vr'o potcă cu el.“

„Ba să nu care cum-va să-i areți că te temĭ de el, arată-i la prima ocasiune că eștĭ mai tare de cât dênsul, și te va lăsa in pace, ca pe mine și pe Usto.“

„Voi face după sfatul tĕu,“ replică Juan, apoi plecâ d'acolo. Trecênd pe lângă Paula îi șopti la urechiă: „Vom fugi chiar la nópte. Pregătesce tóte și vină spre miedul noptiĭ la cortul meu.“

Juan reintrâ in cortul sĕu și scrise pe o fășie de hârtie in limba engleză: „Fi gata. Voi veni de séră.“ Hârtia acésta o infășurâ pe o petricică și sĕ furișâ cu ea la locuința Elleni.

De óre-ce se intâlni cu mama Bianca in calea sa, putu presupune, că Ellen este singură. Dar nu indrăzni a intra la ea, ci aruncâ numai dintr'un tufiș pétra prin feréstra cea deschisă.

După puține minute apăru figura cea grațiósă a Elleni la ușa cortului. Ea căutâ cu atențiune imprejur și cu tóte că nu putea vedea pe Juan, care nu voia să comită nicĭ cea mai mică neprecauțiune și sĕ ținea decĭ mereu ascuns, totușĭ dise mai de multe orĭ cu voce tare: „yes“ adică „da“ pe englezesce.

Juan de bucurie era p'aci, p'aci să sĕ arunce la

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

piciórele ei, dar zări încă la timp pe Iorgu venind spre cort și deci sĕ mărgini a ḑice tot pe englezesce: „la ora unu, adio iubito,“ apoi sĕ furișâ d'acolo.

CAPITOLUL XX.

Fuga.

Érăși sĕ făcu nópte, o nópte după cum numai fórte rar sĕ găsesce in frumósa Spania de sud, ploiósă, furtunósă și intunecósă. Din cer cădea o plóie mĕruntă, dar pătrunḑĕtóre și viforul rupea crângile copacilor — era deci o nópte cum nu sĕ póte dori mai favorabilă pentru o fugă tainică.

Și totuși Juan era rĕu dispus și cu tot dreptul, căci vr'o doui dintre hoți sĕ intorseseră spre séră cu o pradă considerabilă, jefuiseră pe un comerciant francez, și acésta isbêndă fu serbată ca de obiceiŭ.

Juan petrecuse vr'o douĕ ore in societatea cea veselă și așteptase mereu, ca să sĕ spargă, dar soții lui nici că sĕ gândiau la una ca acésta.

„Ce stai așa de trist?“ îl intrebâ Iorgu.

„Mi s'a suit vinul la cap,“ rĕspunse amicul nostru.

„Vorbă să fiă, n'am vĕḑut eu cât poți s'o ducĭ, décă vreai ne pui pe toți sub masă.“

„După maniera studenților de la Madrid!“ strigâ fostul elev al universității din capitala spaniolă.

„Ba eu ḑĕu nu,“ rĕspunse Juan fórte somnuros

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

la aparință. „N'o pot duce mult cu acest vin de Xeres, dați-mĭ de alt soiŭ orĭ cât veți voi.“

Sĕ uitâ la ceasornic și vĕḑu că este la un-spre-ḑece și jumĕtate.

„Mĕ voi culca pentru o jumĕtate de oră, după aceea voi fi érăși pe deplin treaz și voi bea cu voi pe intrecute orĭ-ce vin, afară de Xeres.“

„Mai întâiŭ cu mine, colegă!“ strigâ fostul student.

„Mai întâiŭ cu tine!... Cât timp veți bea voi astăḑĭ așa inainte?“ se adresâ Juan cătră Iorgu.

„Apoi de, inainte de trei nu vom sfârși,“ rîse acesta. „Avem timp de durmit, căcĭ mâine vine Manuel și trebue să-l așteptăm aicĭ.“

„Bine!“ ḑise Juan, „la două ore voi fi érăși aicĭ cu puterĭ próspete.“

„Și cu sete próspĕtă.“

„Veți vedea voi.“

„Bine, vom vedea. Să viu să te deștept?“

„Nu-i de lipsă, mĕ voi culca afară.“

„Pe acéstă plóiă, hm!“

„Plóia-mĭ va risipi beția.“

Și cu astea Juan plecase șovăind, dar merse in două părți numai până ce-l putură vedea ceilalți, căcĭ bine înțeles, el era treaz și in deplina posesiune a facultăților sale corporale și mentale.

Merse de-a dreptul in cortul sĕu unde tóte erau pregătite de fugă.

Peste costumul sĕu intunecos imbrăcâ o manta tot intunecósă, puse o părechie de pistóle cu două

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ţevĭ in brîu, lângă ele un pumnal lat, bine ascuţit, şi infăşurâ cocoşul carabinei sale cu o batistă, pentru a-l feri de plóie.

Nerăbdător stete el apoi la uşe aşteptând pe Paula. Trecuse deja o jumĕtate de oră după meḑiul nopţiĭ şi ea nu venise încă.

Să-i fi părut óre rĕu de promisiunea ei?

Orĭ sĕ descoperise proiectul sĕu? —

In fine resunară aprópe de el nisce paşĭ linĭ pe érba cea umedă şi ochiĭ sĕi pătrunḑătorĭ, deprinşĭ cu intunecimea nopţiĭ recunoscură o figură de femeeă, care s'apropia.

Nu mai avea de cât vr'o câţi-va paşĭ până a sosi lângă el.

„Juan,“ sĕ auḑi un şopot.

„Tu eştĭ Paulo?

„Da, sunt gata.“

„Bine, vină dar!“

O luâ de mână, era rece ca ghiaţa şi tremura ca de friguri.

„Sĕrmană copilă,“ ḑise el incetinel cu voce compătimătóre. „Este dóră pré mult ce am aşteptat de la tine?“

„Ba nu, nu!“

„Vreai să rĕmâi aicĭ? Socotesce-te bine. Mai este timp să te intorcĭ. Nimen nu-ţĭ scie intenţiunea, intórce-te frumuşel in cortul tĕu şi rógă-te la Dumneḑeu pentru mine. Mĕ voĭ incerca a scăpa singur.“

„Nu, nu,“ repetâ ea şi vocea ei suna ca şi când ar fi reţinut nisce suspine. „Cum aşĭ putea să te las

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

să plecĭ singur, tu care nu cunoscĭ drumurile. In intunecimea nopţiĭ n'ai putea sĕ mergĭ nicĭ cale de o poşte măcar.“

„Fie dar,“ ḑise Juan suspinând. Îi era neplăcut că sĕ vedea silit a implica sórtea acestei fete cu a sa propriă, care era nesigură şi periculósă, ba, îşĭ făcea chiar amare reproşurĭ, că umblase cu ea atât şi că fusese prea iutim cu dênsa. Dar, décă deşteptase in inima ei nisce speranţe, pe care el nicĭ nu putea şi nicĭ nu voia să le implinéscă?

„Doar nu mĕ vei părăsi Juan, când ne vom vedea scăpaţĭ de pericol?“ intrebâ ea cu voce tremurètóre.

„Îţĭ jur, că voi avea tot de-a-una grije de binele tĕu, ca şi pentru o soră iubită, bravă copilă,“ respunse tênĕrul adênc mişcat.

Merseră la grajdul care era in dosul turnului şi in care steteau ca la vr'o douĕ-ḑecĭ de cai şi catîrĭ bine nutriţĭ: Doui catîrĭ pe care Paula îi alesese de cei mai bunĭ fură inşelaţĭ şi de şeaua unuia fură legaţĭ şi nisce disacĭ cu merinde.

„Voi duce catîriĭ binişor până in dosul corturilor şi te voi aştepta la smochinul cel mare,“ ḑise Paula, „tu du-te de adă pe senora — décă nu voiescĭ să plecĭ fără ea.

„Cu nicĭ un preţ. Décă vei simţi vr'un lucru bănuitor, să-mĭ dai semnalul obicĭnuit. —

„Cred că nu mĕ va vedea nimen.“

Paula sĕ duse cu catîriĭ, Juan insă merse la cortul Elleni şi bătu incetinel la uşa ei, care sĕ deschise

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

indată. Juan intrâ și sĕ simți cuprins de brațele Elleni.

„Juan, Juan al meu,“ șopti ea cu vocea inecată de lacrimi. „Fi-va cu putință ca sĕ ne salvăm, ca să mai devenim odată fericiți?“

„Décă o intêmplare cu totul neașteptată nu-mĭ va strica planul meu, atuncĭ mâine vom fi scăpați,“ replică Juan sărutând-o pe frunte. „Curagiu scumpa mea, trebue să depunem o probă grea de curagiŭ și de forță.“

„Mai bine mor de sete in munte séu mai bine cad sfărîmată in o prăpastie, de cât să mai rămâiŭ aicĭ!“ exclamâ Ellen.

Juan o invĕli cu ingrijire in o manta mare de culóre inchisă, îi imbrobodi capul cu o boccea și o luâ ca pe o copilă in brațe. Ea sĕ opuse, dară in fine trebui să sĕ supună, căcĭ el îi ḑise, că-și va umeḑi de bună sémă in érba cea plină de apă piciórele și că apoi s'ar putea bolnăvi. In sine era induioșată de acéstă fragedă ingrijire.

Fără de a fi dat de cea mai mică piedecă, Juan ajunse cu sarcina sa cea dulce pe dinaintea corturilor la smochinul cel mare, unde îi aștepta Paula cu cei doui catîrĭ.

„Cine este de pază?“ intrebâ Juan. „Lorenzo, nu-i așa?“

„Da, slăbănogul cel bĕtrân.“

„Bine, putem dară sĕ mergem călărĭ o bucățică de drum.“

Juan așeḑâ pe Paula pe unul din catîrĭ ér pe

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Ellen o puse pe celalt ș'apoi sĕ așeḑâ și el in dosul ei.

Paula călări incetinsl inainte. Pașiĭ catîrilor fură acoperiți de vuetul vêntului și de ploscăitul plóiĭ. Din cortul cel mare sĕ auḑiau încă vocĭ confuse și cântece voióse.

După un cuart de oră Paula sĕ opri și strigâ incetinel: „Juan!“

Acesta descălicâ de grabă și alergâ la ea.

„Ce este?“ intrebâ el.

„Trebue să mergĭ inainte și să te asigurĭ de Lorenzo; să nu-i facĭ nicĭ un rĕu de va fi cu putință. A fost tot de-a-una prietenos cu mine, ba și cu tine.“

„Décă-l voi putea surprinde cum sĕ cade, nu i sĕ va intêmpla nimic.“

„Ținе-te in drépta drumului; Lorenzo va zăcea de bună sémă sub pétra cea mare de dinaintea intrărei.“

„Bine, las, că-l voi găsi eu,“ rĕspunse Juan, îșĭ lĕpădâ mantaua, desfășurâ o frânghie cu care era infășurat peste mijloc, scóse o batistă ș'apoi sĕ furișâ cu precauțiune inainte.

Peste puțin sosi la capĕtul văiĭ, care după cum vor sci cetitoriĭ, era acoperit spre afară prin o mică pădurice. Santinela după instrucțiunea sa ar fi trebuit să stea la marginea pădurei, dar ea sĕ retrăsese după o pétră din vale, unde era adăpostită impotriva plóei.

Fiă că ostenéla invinsese pe păzitor, fiă că era încă amețit de vinul ce bĕuse la serbarea din cort la care luase și el parte — orĭ-cum va fi fost, destul că

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Lorenzo la apropierea lui Juan nu-şĭ ridică capul de cât puţin şi vĕḑênd că vinea din lăuntru şi că prin urmare trebuia să fiă un amic şi-l aplecă érăşĭ pe braţul sĕu.

Ca şi o féră pe prada sa sĕ năpusti Juan pe el, îi infundă gura cu batista, îl legă de mânĭ şi de picióre, aşa încât nu sĕ mai putea mişca d'acolo.

Asta sĕ săvêrşise aşa de iute, încât bĕtrânul bandit nu avuse timp a striga ajutor, séu a sĕ apăra.

Juan sĕ intórse de grabă la fetele, care-l aşteptau cu frică, le spuse de isprava sa şi sĕ puse érăşĭ pe catîr in dosul Elleni.

Apoi purceseră de grabă inainte.

Era un noroc că catîriĭ cunosceau aşa de bine drumul, altmintrelea nu ar fi putut evita vr'o nenorocire, căcĭ era atât de intunerec încât nicĭ Paula nu era in stare a sĕ orienta.

Adese-orĭ catîriĭ alunecau pe petrele cele umede, dară nicĭ unul din ei nu căḑu. Juan nicĭ nu mai cârmuia pe catîrul sĕu, căcĭ recunoscuse, că animalul scia mai bine in cotro s'apuce de cât dênsul. Ellen zăcea mută la peptul iubitului; îşĭ incolăcise amêndouĕ mânile pe după gâtul lui şi îi săruta din când in când faţa séu mânile.

După ce călăriseră aşa ca vr'o douĕ ore, Paula ḑise că catîriĭ trebue să sĕ odihnéscă puţin, căcĭ altfel sĕ vor obosi aşa de tare încât nu s'ar mai putea folosi de ei.

Spre acest scop trase la o peşteră mică, pe care o cunoscea de când cu excursiunile ei de mai 'nainte,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Aicĭ sĕ găsiră şi ceva lemne şi Juan făcu un mic foc, mai cu sémă de dragul Elleni, care neobicĭnuită cu asemenea strapaţe, sgribura de frig.

Mâncară vr'o două bucăturĭ din merinde şi bĕură puţin vin din un burduf. Le deteră şi catîrilor de mâncare.

Juan sĕ apucâ apoi de vorbă cu Ellen şi fiind-că conversau in limba engleză Paula nu putu lua parte la petrecerea lor. Ea stetea decĭ mută şi pe gândurĭ cu ochiĭ aţintiţĭ pe flacăra fîlfăitóre a focului, aruncând insă din când in când câte o privire bănuitóre asupra lui Juan şi Ellen. De odată cei doui indrăgiţĭ părură a fi uitat cu totul de dênsa, căcĭ Ellen zimbi cu sfiélă ér Juan îi sărutâ de vr'o câte-va orĭ gura.

Paula incremeni de ciudă, o gelosie nespusă îi cuprinse sufletul.

Ea iubia pe Juan cu tótă puterea primului amor al unei copile infocate, îl iubia cu tótă pasiunea unei Spaniole, îl iubia cu sĕlbătăcia firei sale.

Il privise deja ca pe al ei; in primul moment nu putea inţelege, cum de nu o luase pe dênsa in braţe ci pe cealaltă şi cum de o negligease intru atât încât uitase de presenţa ei cu totul de sărutase pe alta, faţă cu ea.

N'avea ea óre drepturĭ depline la amorul şi la gratitudinea lui?

Nu părăsise ea de dragul lui pe tatăl ei, casa şi pe amiciĭ ei, nu-şĭ călcase jurămêntul de credinţă cătră Manuel şi nu sĕ expusese resbunărei foştilor ei soţĭ?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Şi pentru tóte aceste dovedĭ de amor desinteresat, Juan nu era recunoscĕtor. Nicĭ măcar o singură sărutare nu-i dase ei, ér cu streina, care nu era mai frumósă de cât dênsa, sĕ drăgostia ca şi când ar fi fost mirésa lui.

Tóte aceste gândurĭ posomorîte sĕ invêrteau in creeriĭ Paulei, pe când scruta cu ochiĭ ei cei marĭ părechia care sĕ desmerda, care, cufundată in fericirea sa, încă tot nu-şĭ aduse aminte de presenţa ei.

Din nefericire incepură acum Juan şi Ellen a vorbi spaniolesce şi de óre-ce Paula nu perdu nicĭ măcar un singur cuvênt din convorbirea lor, inţelese indată, că ei nu numai sĕ iubiau ci sĕ cunosceau deja de mult.

Ca un fulger o pătrunse gândul, că Juan trebuia să fiă mirele Elleni, vestitul torero Don Juan Redando, despre care povestise şi Manuel şi despre care ḑisese Iorgu chiar astăḑĭ, că ar fi părăsit Sevilla şi ar fi venit in Sierra Morena, pentru a scăpa pe mirésă-sa.

Da, da, aşa trebuia să fiă.

Tóte chinurile unei gelosiĭ sĕlbatice îi sfâşiau inima sêrmanei Paula. In acest moment ura pe acel bărbat tot atât de mult precât îl iubise cu v'o câteva minute mai nainte, dar mai mult ura pe Ellen, fără de care inima lui Juan ar fi bătut pentru dênsa — după părerea ei cel puţin.

Indată sĕ decise a impedeca cu orĭ-ce preţ continuarea fugiĭ şi salvarea Elleni. Nicĭ nu trecu mult şi étă că găsise un mijloc potrivit pentru a-şĭ indestuli

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

resbunarea, căci asta era singurul simțimênt de care era stăpênită acum.

In loc de a zori deci ca să plece d'acolo ea indemnâ pe Juan ca să mai stea, spunêndu-i că ar fi la loc de tot sigur, ér când plecară in fine, Paula apucâ pe un drum, care ocolea érăși spre valea banditilor.

Asta o făcu ea, fără a sě gândi mult, aprópe din instinct. Acéstă simplă și necultivată copilă a naturei nu putea înțelege, cum cineva, căruia îi adusese nisce servicii atât de insemnate ca și ea lui Juan, putea s'o negligeze pentru o altă fată. Ear legea resbunărei personale îi sě recomandase destul de des de amicii ei, pentru ca trădarea ei de acum să i sě pară un lucru pré firesc.

Peste vr'o câteva ore fugarii sě apropiaseră cale de vr'un sfert de oră de valea banditilor, fără ca Juan să fi bănuit ceva.

Paula duse pe cei doui indrăgiți in o peștere mică și le ḑise acolo. „Stați aici liniștiți, suntem aprópe de o cale. Trebue să mě duc inainte, ca să věd cum și ce și să mě conving déca vr'o doui din amicii noștri, nisce vênětori, carî locuesc in o casă aprópe d'aici sunt acasă séu nu. Sper că nu vor fi eșit pe timpul acesta.“

„De ce?“ intrebâ Juan.

„Căci altmintrelea ar trebui să stăm până deséră aici, ca să nu ne intâlnim cu ei.“

„Asta ar fi lucru al dracului.“

„Mai cu sémă pentru tine, Don Juan Redando.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ah,“ exclamă Juan mirat și uimit. „De unde sciĭ tu numele meu, copilă?“

Paula-și incrucișase brațele peste pept și-l privia cu seriositate amenințătóre.

„De ce nu mi-ai spus cum te chiamă?“ dise ea cu reproș. „Arătatu-m'am atât de nedémnă de increderea ta?“

„Nu, nu,“ replică Juan incurcat, „am voit să-ți spun mai târdiu, cine sunt eu. Cine ți-a descoperit-o?“

„Chiar tu, stăruința ce areți față cu senora, și neluarea in sémă ce dovedescĭ față de mine, căreia ai să mulțămescĭ décă vei mai trăi, căcĭ n'ai fi rămas mult timp nedescoperit in adăpostul nostru, ér singur n'ai fi fost in stare ca să fugĭ.“

„Ai dreptate a te plânge de mine, dragă Paula,“ dise Juan și intinse mâna sa cătră copila care o luă numai cu sfiélă. „Értă-mĕ și pe mirésa mea, că in bucuria revederei nóstre am uitat de jertfa și de credința ta.“

„Da, dragă Paulă, értă-ne,“ dise și Ellen, incolăcindu-și brațul ei pe după mijlocul Paulei, care tresări la acéstă atingere, ca și când ar fi simțit un șérpe pe corpul ei. „Ți vom fi recunoscĕtorĭ, cu tóte ce avem, ai să trăiescĭ mereu in casa nóstră și vei fi iubită și onorată ca o soră.“

„In una și aceeași casă cu Juan și cu tine?“

„Da, tot de-a-una, dragă Paulă.“

„Vĕ mulțămesc.“

Paula scóse numai cu greu aceste trei cuvinte. Ceea ce i sĕ păruse lucrul cel mai fericitor, adică

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de a fi mereu cu Juan, acum îi devenise un lucru grozav.

Să véḑă ea pe fie-care ḑi, pe fie-care oră cum acel bărbat, pe care-l iubia cu atât foc, sĕ drăgostea cu alta! — ba nu, nu, asta nu era cu putinţă. Mai bine să sĕ prăpădéscă necredinciosul, de cât să sĕ desfete in braţele altei femei.

Se sili a fi liniştită pentru a nu provoca fără de vreme vr'o bănuélă din partea pretinşilor ei protegiaţĭ.

„Staţĭ binişor aicĭ," ḑise ea. „Mĕ voi reintórce peste vr'o oră. Décă ar trece cineva p'aicĭ, ţine bine catîrul Juan, ca să nu sĕ mişce şi să nu vĕ tradeze prin paşiĭ lui pe solul cel stâncos. De vĕḑut, nu vĕ póte vedea nimen, in acéstă privinţă n'aveţĭ dară să vĕ temeţĭ de loc."

Paula incălecâ după astea şi plecâ.

Intru acésta sĕ luminase de ḑiuă, dar ploua mereu.

Juan ar fi voit să facă foc, dar nu indrăzni, ca să nu sĕ tradeze prin fumul focului, apoi nicĭ lemne nu avea.

„Cum te simţĭ, dragă Ellen," intrebâ el cu ingrijorare pe copila palidă şi tremurătóre, care-l privia cu ochiĭ ei cei marĭ blăjinĭ, plinĭ de amor, respunḑênd:

„Bine, Juan al meu, ca tot de-a-una când sunt cu tine."

„Ba nu, sêrmană copilă. Vĕd pré bine cum suferĭ şi cum tremurĭ de frig. Éştĭ cu totul pătrunsă de umezélă."

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Îi luâ mantila ei cea supţirică de pĕ umerĭ şi o imbrăcâ cu mantaua sa, care era de postav gros nepătruns încă de plóiă; îi svêntâ pĕrul şi-i incălḑi mânişórele ei in mânile sale, apoi îi dete să bea puţin vin, care îi rumeni întru câtva faţa ei cea pălită.

„Mi-e témă!“ ḑise Ellen lipindu-sĕ de pieptul lui Juan.

„De ce?“

„Să nu ne vênḑă Paula?“

„Unde te ducĭ cu gândul, draga mea?“ —

Paula de la peştere apucase cu catîrul sĕu drept spre valea banditilor, unde sosi, găsind pe toţĭ in cea mai mare ferbere; tocmai sĕ găsise Lorenzo legat şi sĕ descoperise fuga lui Juan şi a Elleni.

Dispariţiunea Paulei nu sĕ adusese in legătură cu fuga acestora, căcĭ ea sĕ depărta adese-orĭ, rĕtăcind cu ḑilele prin munţĭ.

Pe primul bandit cu care sĕ intâlni, îl intrebâ de Iorgu şi de tatăl ei; îi sĕ respunse că primul ar fi plecat cu vr'o două ore mai nainte şi că al doilea s'ar afla cu Manuel in cortul cel mare.

Paula alergâ acolo şi găsi pe Usto in animată conversaţiune cu Manuel.

„Inchipueşte-ţĭ Paulă, amicul tĕu Juan era torero-ul Redando, mirele Elleni,“ îi ḑise tată-sĕu.

„Sciu,“ replicâ ea liniştită.

„Şi a fugit cu dênsa.“

„Sciu unde s'au ascuns Juan şi Ellen,“ ḑise Paula.

„Ce fel, asta o sciĭ tu?“ strigâ Usto cu mirare, ér Manuel intrebâ şi el uimit:

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Este adevĕrat cea ce spui tu, copilă?“

„Da adevĕrat.“

„Dar de unde scii tu asta?“

„Fiind-că chiar eu le-am dat mână de ajutor ca să fugă şi i-am dus in peşterea cea mică din stânga drumului.“

„Mii de draci!“ strigâ Usto, „ai nebunit Paulă. Ce fel, le ai dat mână de ajutor ca să fugă ş'acum vii să ni-o spui?“

„Da!“

„Şi pentru ce!“

„Ca să-i prindeţi!“

„Dar ce te-a indemnat la astea.“

„Nu vreau s'o spun.“

Usto clătină din cap éi Manuel ḑise:

„Décă Paula spune adevĕrul, ar fi timp să mergem după cei fugiţi, ca să nu ne scape pentru a doua óră.“

Şi nicî nu mai aşteptâ rĕspunsul lui Usto ci scóse o fluerătură pătrunḑĕtóre, la care semnal sĕ adunară banditii imprejurul lui. Alese vr'o şase inşi dintre ei şi peste vr'o câte-va minute plecară intru urmărirea séu mai bine ḑis prinderea lui Don Juan şi a Elleni.

Dar Manuel in nerăbdarea sa o luâ inainte aşa încât peste puţin devansase pe tovarăşii sĕi cu vr'o ḑece minute şi mai bine.

Şeful banditilor suna din când in când din cornul sĕu, ca să insufleţéscă pe soţii sĕi la mai mare grabă, fără a sĕ gândi măcar, că acésta putea să-i aducă vr'un pericol din partea lui Don Juan.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Acesta insă, cum auḑise primul semnal, sĕ convinse indată că temerile Elleni cu privire la trădarea Paulei nu fuseseră deşerte, şi recomandând miresei sale cea mai mare linişte alergâ din peşteră spre drum, unde sĕ puse la pândă in dosul unui măslin gros, hotărît la extrem.

Nu stătu mult timp şi étă că auḑi tropotul unui cal, ér peste puţin vĕḑu chiar pe călăreţ, venind in dreptul măslinului. Era in adevĕr streinul de pe Alameda, adică banditul Manuel.

Don Juan ar fi putut cu cea mai mare uşurinţă să tragă in el cu pistolul şi să-l dobóre mort la pămênt, căcĭ scim cât de bine scia să tragă, dar el sĕ socoti, că soţiĭ lui, cari-l urmau de bună sémă, ar fi resbunat mórtea şefului lor, decĭ preferi a-i păstra viaţa, stăruind a-l subjuga cu ajutorul forţei şi dibăciei sale.

Inaintea măslinului era o mică poeniţă străbătută de calea pe care sĕ apropia Manuel.

Don Juan îşĭ puse pumnalul la indemână şi ridică pistolul.

In acest moment Manuel sosi la luminiş, o pocnitură rĕsună, un norușor de érbă de puşcă sĕ ridică din dosul măslinului, ér calul lui Manuel, lovit drept in frunte sĕ potigni şi căḑu aşa fără de veste încât şi Manuel sĕ rostogoli d'a peste capul pe drum.

Insă până să nu soséscă la el Don Juan, care sĕ năpustise asupra lui, sĕ ridică iute de jos şi astfel cei doui adversarĭ îşĭ steteră faţă 'n faţă.

„Manuel Frania," strigâ unul cu amenințare şi cu ură,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Don Juan Redando,“ replică celalt mai mult cu mirare.

Ei se măsurară timp de o secundă cu ochiĭ, ca un tigru și un leu, care stau gata a se lupta pentru stăpênirea regiunei de vênătóre.

„Da, eu-s Don Juan Redando!“ sbieră torero-ul, pe care-l ameţise furia, „mi-ai răpit mirésa, eu insă ţi-am luat-o inapoi și numai mort ţi-o mai dau.“

Ridică pumnalul și lovi cu el spre peptul lui Manuel, acesta insă se aplecă iute și năpustindu-se cu capul inainte asupra lui, îl trânti jos, și se puse pe el, dar Juan îl cuprinse cu mânĭ, cu picióre așa încât nu era in stare a se mișca ba nicĭ chiar a respira cum se cade.

In fine îi succese a apăsa cu cotul sĕu de gâtlejul lui Juan, ceea ce făcu cu atâta putere, încât acesta incepu a horcăi și a se invineţi.

Lupta cea mută dar indărătnică părea a se termina cu infrângerea lui Don Juan, deja strălucia in ochiĭ lui Manuel triumful victorieĭ și corpul lui Juan se inmuiă din ce tot mai mult. Piciórele și braţele sale nu mai cuprindeau cu atâta tărie ca mai 'nainte pe bandit, dar numai pentru un moment, căcĭ acum muschiĭ sĕi se contractară mai tare, ca la inceput chiar, corpul viguros se opinti odată din rĕsputerĭ și aruncă pe Manuel din o singură smucitură cătră un copaciŭ, unde acesta rĕmase intins. Juan se ridică de grabă și năpustindu-se asupra lui Manuel ingenunchiă pe peptul lui, amenințându-l cu pumnalul ridicat.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Manuel ingrozit incepu să strige ajutor.

„De vei mai scóte un son măcar,“ îi ţîîni Juan, „îţi voi infige pumnalul in inimă, ér décă vei fi cu minte, n'am să-ţi fac nimic.“

„Décă voi fi cu minte,“ scrêşni banditul, „adică décă ţi-o permite să te ducĭ cu Ellen, ba să-ţi garantez chiar că vei sosi sănătos cu dênsa la Sevilla.

„In adevĕr, asta numesc eu, a fi cuminte.“

„Dracu să te ia,“ respunse Manuel.

Juan dintr'o singură smucitură aruncâ pe Manuel cât colea, avênd grije ca să-i ţină mereu pumnalul in pept; şi ḑicênd mereu! „să nu strigĭ că te străpung.“

Astfel sĕ depărtase el din calea pe care trebuiau să vină banditĭ, şi sĕ pusese la adăpostul lor in dosul unui tufiş des.

„Ascultă,“ ḑise el acum „hotăreşte-te de grabă, orĭ suntem amicĭ, orĭ inimicĭ. In casul din urmă cunoscênd refugiul vostru, îmĭ va fi lucru lesne ca să vĕ prind cu ajutorul locotenentului Ladrone.“

„Aceste ameninţărĭ le nesocotesc, sunt prostiĭ góle. Soţiĭ mei trebue să soséscă cât mai curênd şi . .“

„Mĕ voi arunca eu inaintea lor şi le voi striga că te-am asasinat,“ sĕ auḑi vocea Elleni, care nelinişţită prin lipsa cea indelungată a lui Don Juan venise pe urma lui şi ajunsese la locul de luptă.

Manuel mai mult pentru a scăpa din posiţiunea ruşinósă, in care sĕ afla acum inaintea Elleni, de cât intimidat prin ameninţările adversarilor sĕi strigâ: „Îţi promit tot ce vreai, dă-mĭ drumul.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Parolă de onóre?“ mai intrebâ Don Juan.

„Parolă de onóre,“ respunse Manuel.

Torero-ul sĕ ridicâ, ér şeful de banditĭ sĕ indreptâ dintr'un singur salt.

„Ce facĭ Juan,“ strigâ Ellen inspăimêntată.

„Mi-ai adus un mare serviciu,“ ḑise Manuel cu o reverinţă cătră Ellen, „scăpêndu-mĕ din o posiţiune fórte ridiculă pentru un cavaler, faţă de o damă, şi încă şi mai ridiculă când acest cavaler este un şef de banditĭ ér dama idealul sĕu — de şi perdut acum.“

Apoi după o mică tăcere ḑise, adresându-sĕ cătră Don Juan:

„Décă voiţĭ ca să scăpaţĭ cât mai curênd din Sierra, trebue să-mĭ permiţĭ, ca sunând cornul meu, să chiem pe ómenii mei, carĭ vĕ vor scóte cu siguranţă din munţĭ.“

„Fiind convins de cavalerismul D-tale,“ rĕspunse Don Juan, „mĕ incred cu totul in D-ta, decĭ te rog a face, ceea ce bine îţĭ va părea.“

Nicĭ Juan şi nicĭ Ellen n'avură să sĕ plângă de acéstă hotărîre, căcĭ in adevĕr Manuel le fu in ajutor, ca să soséscă bine şi sănĕtoşĭ la Sevilla, unde colonelul Lee era mai să leşine de bucurie când îi revĕḑu.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CAPITOLUL XXI.

Alianța.

In una din cafenelele fasionabile din Sevilla, frecuentată de tinerimea cea distinsă ședeau doui cavaleri tineri imbrăcați in costum de prima eleganță.

Cunóscem pe amêndoui: Don Luca Montez și tênĕrul marchis de Acuna.

Primul sĕ ocupa făcêndu-și o țigară, ér cel din urmă sorbia din o céșcă bĕutura națională, adică ciocolată.

„Sunt al dracului de strîmtorat,“ oftâ tênĕrul marchis punênd céșca cea golită pe masa de marmoră.

„Nici eu mai puțin,“ oftâ celalt, aprinḑêndu-și țigara a cărei nouraș albastriĭ respândeau un miros aromatic.

„Eri érăș am perdut șépte sute de piastriĭ.“

„Eu cu cinci-ḑeci mai mult de cât tine.“

„Ș'apoi, ce-i asta pentru tine!“

„T'ot atât ca și pentru tine.“

„Ba nu drągul meu. Tu n'ai de cât să te ințelegĭ cu unchiu-tĕu ca să-țĭ dea banĭ, ca și in luna lui Maiŭ, când ai fost tot atât de strîmtorat ca și astăḑi.“

„Ear tu n'ai decât să te ințelegĭ cu mamă-ta, ca să ajungĭ la acelaș scop, ba încă mai de grabă de cât mine, căcĭ tu ai d'a face cu o mamă, eu insă cu un unchiŭ capriții.os.“

„Care este nebun de tine.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Dar fórte sever și solid.“

„Ce face asta! In rêndul trecut ți-a dat bani și ḑĕu nu erai cu puțin dator lui Vasteri.“

Luca sĕ speriâ, auḑind că marchisul menționézĕ deja a doua órĕ de acea intêmplare; póte că simțise ceva. Óre să fi avut el vr'o intențiune cu vorbele sale, să fi prins vr'o bănuélă — dar nu, fața cea nesărată a lui Diego rĕmase nemișcată sub privirea sa cea scrutătóre și ochiĭ lui susținură liniștiți acea privire.

„Unchiu-tĕu este fórte bogat,“ suspinâ marchisul.

„Dar sgârcit ca un ovreiŭ; mamă-ta este mai indulgentă.“

„Da, ar voi cu plăcere, insă —“

„Insă?“

„Nu mai póte.“

„Ce spui?“

„Adevĕrul. Averea nóstră este mistuită, nu ne-a mai rĕmas de cât fórte puțin din ea.“

„Nu sĕ pótă! treceți de fórte bogați.“

„Trecem — da, și trebue să susținem acéstă părere in ochiĭ lumiĭ cât sĕ va putea. Ție insă-ți pot spune adevĕrul, căcĭ sciu că vei tăcea.“

„Voi fi mut ca mormêntul.“

„Nu sciu ce să mĕ mai fac. Nu sunt bun de muncă, și nicĭ n'am invĕțat nimic. Ca un călugĕr nu pot și nu voiesc să trăiesc. Ce să fac?“

„Să te insorĭ cu o fată bogată!“

„Nu sciu pe nicĭ una.“

„Pe frumósa ta verișóră de exemplu, care a fost

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

răpită sub imprejurări atât de aventurióse şi care de vr'o câteva ḑile s'a reîntors la Sevila."

„Dênsa nu mĕ vrea."

„Prostie! Vorbesce cu tată-sĕu."

„Destul a vorbit mamă-mea cu el, dar pré este supus voinţei Elleni şi d'aceea n'are nicĭ o influinţă asupra ei."

„Ai un rival favorisat!"

„Da, pe torero-ul Juan Redando, tot el a scăpat pe Ellen din mânile lui Manuel Frania."

„Aşa dară totuşĭ este adevĕrat? Nu voiam să dau credĕmênt acestor vorbe . . . Dar tu, care eştĭ un marchis nu vei ceda unui plebeian."

„Redando este nobil, vlăstarul unei familiĭ tot atât de bune şi vechĭ ca şi tine şi cu mine."

„Dar lipsit!"

„Nu sciĭ tu, că un torero de renume póte deveni bogat in puţine lunĭ? Ş'apoi verişóră-mea are destulă avere pentru a-şĭ putea permite luxul unui bărbat sĕrman. Nicĭ eu nu sunt bogat."

„Şi ḑĕu sĕ va mărita după torero. Este dar un amor serios?"

„De bună sémă. Erĭ când am fost la unchiu-meu ca să-l felicitez de reinturnarea Elleni, tineriĭ logodiţĭ îmĭ fură presentaţĭ."

„La dracu, ş'apoi să mai ḑicĭ că cunoscĭ firea fetelor. Şi nu mai este nicĭ o speranţă pentru tine?"

„Nicĭ una! Ellen nu este nicĭ de cum schimbăciósă."

„Ar trebui dar —"

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ce?“

„Să sĕ aplice un remediu radical.“

„Ce vreai să ḑicĭ cu asta?“

„Apoi de — — dar vom vorbi mai bine altă dată despre asta . . .“

„Este straniu,“ continuâ Luca după o mică pausă, „cât de mult seamănă destinele nóstre. Şi predestinata mea mirésă este cu totul in contra măritişului cu mine.“

„Dona Conchita?“

„Da!“

„Cine-ţĭ stă ţie in cale?“

„Vĕru-meu Romano.“

„Dar o fată slabă fără rude? . . . Unchiu-tĕu te sprijinesce de bună sémă.“

„Da, mĕ sprijinesce în adevĕr. Dar vorba de „fata slabă“ nu sĕ potrivesce pentru Conchita. Nu poţĭ să-ţĭ inchipuescĭ cât este de incăpăţinată ş'apoi — este sprijinită de Romano.

„Dar nu l'a oprit Don Bartolomeo ca să mai vină in casa vóstră?“

„Vine pe ascuns. Din nefericire nu mi-a succes încă de a-i surprinde la o intâlnire secretă.“

„Nu scĭŭ unde să intâlnesc?“

„In casă séu mai bine ḑis in grădiniţă.“

„Caracho! Pândesce odată pe acest torero-diletant şi vîră-i vr'o doui centimetrĭ de fer rece printre cóste.“

„Că aşĭ şi face-o, dar este lucru periculos. Romano este tare şi dibaciŭ. Décă nu mĭ-ar succede a-l surprinde cu desăvêrşire, aşĭ păţi-o cam rĕu.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Imĭ vine un gând bun frate,“ incepu tênĕrul marchis Diego de Acuna. „Adinéorĭ mi-ai atras atenţiunea asupra asemănărei sorţiĭ nóstre. Sciĭ ca compătimaşiĭ trebue să-şĭ ajute unul altuia.“

„Firesce !“

„Să incheeăm dară o alianţă.“

„Să incheeăm.“

„Noi amêndoui suntem avisaţĭ să ne căsătorim cu fete bogate şi amêndoui avem nisce rivalĭ periculoşĭ. Prima nóstră grije trebue dar să fiă, să ne scăpăm de ei.“

„Cum insă?“

„Nicĭ eu nu o sciu încă, dar tu ai un cap bun, dragul meu Luca şi nu mĕ indoiesc, că peste puţin nu vei fi făcut un plan, care să promoveze intenţiunile nóstre.“

„Hîm!“ borborosi Luca, „mi-a şi venit o ideeă!“

„Cu atât mai bine. Sciĭ că nu pré sunt dibaciŭ in facere de planurĭ, dar fi incredinţat, că voi stărui a realisa ideile tale.“

„Bine! De acum suntem dar aliaţĭ.“

„Şi ne vom ajuta in tot modul.“

„Firesce. Ai tu banĭ mulţĭ?“

„De unde să am?“

„Trebue dar să merg încă odată la Vasteri.“

„Fericitule!“ oftâ Diego.

„Am credit numai din consideraţiune că mĕ voi căsători cu Conchita. Acum insă să golim o butilcă de vin intr'un bun succes.“

Luca comandâ o butilcă de Malaga.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„In sănĕtatea fiitorilor noştri copiĭ, să aibă părinţĭ bogaţĭ!“ rîse Diego când îşĭ ciocni paharul de acela al aliatului sĕu.

Pe semne vinul séu conversaţiunea lor îl alterase pré mult, căcĭ ciocni aşa de tare încât sĕ sparse paharul lui Luca, care sĕ ingălbini puţin la acest rĕu presemn.

Nu ḑise insă nimic.

Diego ceru alt pahar pentru soţu-sĕu, acesta însă îşĭ rănise un deget cu hîrburile paharului spart şi era ocupat a-şĭ opri sângele cel mohorît, care-i curgea din deget, ér acéstă ocupaţiune îi tăiâ tótă pofta de a mai bea.

Vederea sângelui îl ingrozise. Presimţia el óre că avea să mai vaḑă mult sânge de om? . . .

CAPITOLUL XXII.

O crimă.

Rugăm pe cetitorĭ să ne insoţéscă érăşĭ in odaia murdară şi plină de fum a bĕtrânului usurier Vasteri.

Don Luca era intins pe un scaun ţênêndu-şĭ piciórele pe altul.

Vasteri stetea in posiţiune smerită inaintea lui, dar ochiĭ lui negriĭ, cufundaţĭ in cap scînteiau icĭ colea ca de un triumf sarcastic.

„Cu ce te pot servi Don Luca?“ intrebâ ovreiul cu politeţă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Cu bani, nenișorule!“ rîse tênĕrul.

„Cât poftesci?“

„Două mii de piaștrii.“

Fără a mai perde un cuvênt măcar, Vasteri sĕ depărtâ și sĕ reintórse după câte-va minute. In mână aducea un săculeț de pânză, pe care-l deșertâ pe masă — era suma dorită in piese de aur.

Luca îi puse a lene in buzunar și nicĭ nu sĕ aplecâ ca să ridice de jos una din monetele de aur, care-i scăpase din mână, Vasteri insă aduse intru aceea hârtie, condeiŭ și cernélă și scrise actul de datorie.

„Ce dracu?!“ exclamâ Luca. „Ai scris numai până la 7 August, mișel bĕtrân!“

„Da, in adevĕr, Don Luca!“

„Dar de ce? Nu-mi dai nicĭ patru sĕptĕmâni regaz până la termin.“

„Am neapărată lipsă de bani pentru acéstă ḑi.“

„Mai ai două cambii de la mine care sĕ implinesc tot in 7 August . . . Caramba, dar décă nu voi putea să plătesc?“

„Glumescĭ, Don Luca! nu mi-ai plătit și in rêndul trecut cincĭ mii de piaștrii.“

„Ba da — insă unchiu-meu este fórte sever; dar décă nu mĕ va mai ajuta?“

„Ai o mirésă bogată!“

Luca scrutâ pe ovreiŭ cu priviri pătrunḑĕtóre, nicĭ o sbârcitură nu se mișcâ in fața cea gălbejită și urîtă, numai ochii îi se invêrteau fără astêmpĕr.

„Ḑécă mĕ va refusa, veĭ pierde banii D-tale,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

nenișorule,“ ḍise tênĕrul cu ton cât sĕ póte de amical. „Cunoscĭ pe vĕru-meu Romano?“

„Da, cum să nu cunosc pe senor Romano Serena, pe tênĕrul idol al Sevillanelor?“

„Ei bine, este rivalul meu.“

„Ha!“ exclamâ Vasteri cu ton destul de nepăsĕtor, de și un observator mai exersat, de cum era Luca, ar fi trebuit să simță, cât de greu îi venia să-și ascundă interesul sĕu.

„Nu cred să facĭ treburĭ cu vĕru-meu!“

„Nu, căcĭ a devenit solid.“

„Este avar vreai să ḍicĭ, și posesor al unei frumóse averĭ.“

„Cunosc hacienda lui, este mare și într'însa tóte sunt in cea mai bună ordine.“

„Trăzni-l'ar! Ascultă Vasterĭ, eștĭ un bĕtrân iscusit, spune-mĭ, cum m'așĭ putea scăpa de acest rival.“

„Pentru vecĭ vecilor?“ intrebâ ovreiul clintind din ochĭ. — —

„Hîm!“ Don Luca ridicâ din umerĭ și-și clătinâ capul incócĭ și 'n colo.

„Aṭiță gelosia fetei. Fă să dea de vr'o câteva epistole de amor cu subscrierea lui adresate cătră vr'o celebritate — vr'o actriță de exemplu sĕu cătră vr'o fată d'aicĭ din Triana. —

„Acéstă apucătură este pré vechiă, dragul meu. Mi-ar strica in loc să-mĭ foloséscă.“

„Așĭ sci și alt ceva, dară —“

„Hei bine, ce?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu cred că ți-ar place.“

„Vom vedea. Spune nenișorule!“

„Ești dușmănit cu Don Serena, după cât am auțit?“

„Unde ai auțit asta?“

„Apoi de, prin oraș; după sciuta cursă de tauri să vorbi mult de familia Dv. Puțin timp in urmă vĕrul D-tale părăsi casa lui Don Bartolomeo.“

„Da, da, astea le sciu tóte mai bine de cât D-ta, dă-mi mai bine sfatul dorit, nu ți-l cer de geaba.“

„Caută gâlcéva cu Don Romano și dueléză-te cu el.“

„Ai un cap slab, Vasteri. Un duel oferă vĕrului-meu, care este meșter in tóte exercițiile corporale, mai multe șanse de cât mie. Resultatul ar fi cel puțin o lovitură de spadă in corpul meu.“

„Pune dar pe alt-cineva, să sĕ bată cu el.“

„In duel?“

„Nicĭ nu este de lipsă ca să fiă tocmai un duel. Lucrul sĕ póte petrece simplu de tot. Cineva sĕ intâlnesce séra cu rivalul D-tale, póte chiar in momentul in care voiesce să facă o serenadă amantei sale, pe care o iubescĭ și D-ta; omul D-tale-l impinge, sĕ nasce o mică cértă, care sĕ termină cu o frumósă lovitură de pumnal. D-ta, firesce nu scĭi nimic, ci in decursul acelui timp ședĭ, liniștit in o cafenea și citescĭ o gazetă.“

„Étă un sfat demn de precugetat,“ borborosi Luca, bucurându-se in sine, că adusese pe ovreiŭ unde voia să-l aibă,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Să înțelege că acest óre-cine necunoscut trebue să fiă un om sigur, care nu numai să scie să umble cu un pumnal, dar și să tacă.

„Bine înțeles, dar un asemenea óre-cine va fi greu de găsit.“

„Ha, in Sevilla cea mare, unde sunt o mulțime de soție, soți, mirese și mirĭ geloșĭ, nu este lipsă de asemenea ómenĭ.“

„Eu insă nu cunosc pe nicĭ unul.“

„Décă nu cunoscĭ D-ta, cunosc eu.“

„Și poțĭ să-mĭ recomandĭ pe vr'unul.

„Ba chiar pe unul care este de tótă increderea.“

„Și pentru care garantezĭ?“

„Negreșit.“

„Trimite-l dară de séră la 11 ore la mine, décă sĕ póte.“

„Voi merge indată la el.“

„Ba stai, mai bine să nu-l trimițĭ la mine. L'ar putea vedea cine-va și l'ar putea lua la ochĭ.“

„Așa dară vreai să mergĭ chiar D-ta la el?“

„Ba nu.“

„Ĭi voi spune decĭ să vină la vr'o posadă adică cârciumă din vr'o mahala. De séră la 11 ore, nu-i așa?“

„Nicĭ in posadă. Voi veni la D-ta, prepară-l puțin intru aceea, ca să n'am de lipsă de a vorbi indelung cu dênsul.“

„Bine senor.“

„Și să nu-i spui numele meu.“

„Nicĭ măcar cel de botez, dar cred, că omul te cunósce.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Hîm, asta mi-ar fi lucru neplăcut . . . dar, in fine, nu face nimic, tot el rĕmâne cel culpabil.“

„Nu te teme, nu va fi prins,“ zimbi ovreiul.

Luca sĕ sculâ şi puse pe hârtia ce îi presentâ Vasteri subscrierea sa, apoi îşĭ făcu o ţigară próspĕtă, o aprinse şi repetâ încă odată: „De séră dar la 11 ore.“

„Omul va sta deja la ordinile D-tale, senor.“

Vasteri conduse pe óspele sĕu până la uşe unde-şĭ luâ ţiua bună de la dênsul.

„Ha, pe Dumneţeul lui Avraam! Aţĭ am făcut o trebşóră bună,“ îşĭ ţise Vasteri zimbind, când sĕ reintórse in odaia sa şi-şĭ frecâ mânile. „Ce bine pentru mine, că Don Luca şi-a ales locuinţa mea de oc de intâlnire cu roşcatul. Bine pentru mine şi neprecugetat din partea lui. Are să-mĭ plătéscă scump acéstă greşală. La 7 August ne vom trage socotéla.“

Vasteri lăpĕdâ blusa sa cea murdară şi imbrăcâ altă, care era cu cevaşĭ mai curată şi, după ce ridicase de jos moneta, ce-i picase lui Luca, părăsi odaia şi casa, incuiând tóte uşile cu ingrijire. — —

Ca aprópe tóte casele din Spania de sud aşa şi casa lui Don Bartolomeo Serena îşĭ avea patio-ul sĕu, adică o grădiniţă séu curte formată de edificiul principal şi de edificiile laterale lipite dreptunghiular de corpul principal, in care grădiniţă sĕ ţinea pe timpul călduros repausul séu aşa numita siestă şi unde sĕ petreceau şi serile.

Acest patio era ferit impotriva raţelor sórelui prin o pânză mare. In mijlocul lui vîjăia un mic

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

avuz; in colțuri erau nisce locuri de repaus formate prin plante cu foi late și prin flori frumóse.

A patra lature a acestui patio se invecina cu parcul, in care aveau loc intâlnirile secrete intre Conchita și Romano.

Tênĕrul cavaler venia de două, trei ori pe sĕptĕmână de la hacienda sa in oraș pentru a-și vedea amanta și a vorbi cu ea. De óre-ce Don Serena refusase ca tutor autorisațiunea sa la căsătoria lor, făcuseră planul, să se cunune in secret.

Romano găsise chiar un preot, care era gata a săvârși acest act sfânt in o capelă solitară.

Tocmai fixase cu Conchita amĕnuntele fugei lor și acum Romano se porni pe calea sa cea obicĭnuită spre a merge acasă, adică sări peste gard și apucâ inspre hotelul in care stetea calul sĕu.

D'abia parcursese o bucată de drum, când fără de veste, un om indesat, care se invĕlise in o manta lungă așa încât îi acoperia și fața de jumĕtate, eși din umbra unei case și merse spre el, rugându-l cu politeță să-i dea puțin foc pentru țigara sa. Tot odată îi spuse, că stă acolo de pază pentru un amic, care era la amanta sa.

Romano, care, fără de voia sa, își intinsese mâna după pumnalul sĕu de la brîu, fu pe deplin liniștit prin purtarea curteneță a streinului și se grăbi a-i indeplini dorința, dându-i un chibrit. La zarea flacărei, streinul îi căutâ d'aprópe in față, de odată mâna sa cea dréptă se ridicâ de sub manta, — un pumnal lat fulgerâ un moment, apoi dispăru in corpul lui Romano, care cu o horcăitură lină, căḑu la pămênt.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Asasinul examinâ victima sa cu un fel de bucurie sălbatică, îi luâ ceasornicul, inelele, bursa și portofoliul, apoi să depărtâ cu pași grăbiți.

După ce parcurse vr'o două strade, dete peste un al doilea bărbat imbrobodit și-i șopti. „S'a săvârșit!“

Acesta afirmâ din cap fără a vorbi nimic și dete tîlharului o bursă grea, luând in schimb pentru ea portofoliul asasinatului Romano.

Apoi cei doui dispărură sub vălul nopții ca nisce demoni ai intunecimei.

CAPITOLUL XXIII.

D o l o r e s.

Don Luca Montez măsura palid cu pași agitați odaia sa in sus și 'n jos, in jos și 'n sus. Numai de invĕț, fără a sci ceea ce făcea își invârti o țigară nouă, o aprinse și incepu a sufla fumul cel mirositor prin gură și prin nări.

Apoi merse in iatacul său de unde putea privi in grădină și in patio.

Cea mai cumplită tăcere domnia colea jos.

Numai zefirul lin cel de séră trecea cu frémet printre frunțele arborilor și apa din avuz pleșcăia monoton.

După câtva timp resunară dulcele sonuri ale unei guitare din tufișul intunecos pătrunțênd prin aerul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

profumat până la urechia lui Luca, care-și puse mâna pe fruntea sa cea ferbinte.

„Étă-l,“ șopti el și sĕ retrase iute de la feréstră, Își puse pălăria in cap, aprinse o țigară próspĕtă și părăsi casa, permițênd servitorului sĕu să ésă și el, de óre-ce avea să reintre târdiu.

Era o nópte deliciósă, cum le poți găsi numai la malul Guadalquivirului.

Ce aer molatec, balsamat.

Ce miresme delicióse, aprópe imbătătóre de flori de portocale, de iasomie și de lămîĭ!

Și ce firmament azuriu preserat cu nenumĕrate stele sclipitóre!

Aceste nopți, atât de frumóse și unice in felul lor, care par bune pentru a iubi și a te desfăta in amor, a visa și a medita și nicĭ de cum a dormi, au contribuit și ele de bună sémă la nascerea ḑicalei

Cine n'a vĕḑut Sevilla
Nicĭ că-a vĕḑut vr'o maravilla

adică maravilla, pe românesce: minune.

Luca Montez nu luâ nicĭ de cum in sémă aceste frumusețĭ, care-l impresurau: Pus pe gânduri trecu prin stradele cele deșerte, in care nu sĕ auḑia alt sgomot, de cât acela pe care-l făceau pașii lui, séu din când in când linele sonuri ale unei serenade, pe care vr'un entusiast, vr'un „novio“ adică mire o făcea adoratei sale in patio séu sub balconul ei.

S'apropia de Giralda, care este un turn clădit pe la anul 1000 de Mauri cu aplicarea intregei artei lor atât de eminențe in architectură. Acest turn avea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

o grosime de peste 16 metrii pe fie-care latură și o înălțime de peste 80 de metrii și să termina sus in o platformă cu un acoperiș de mosaică, peste care să înalța un stâlp de fer cu patru globuri.

Puterea aliată a regilor Castiliei, Aragoniei și Navarei infrânse in bătălia de la Tolosa (1212) puterea Maurilor, care fusese deja sdruncinată prin decăderea califatului de la Cordova inființat odinióră de Abderrhaman, parte prin campaniile intreprinse deja din al ḑecelea secol de către creștinii spanioli, dar mai cu sémă prin luptele victorióse ale mult cântatului erou național Cid Campeador, contele Rodrigo Diaz de Bivar.

La 1248 Sevilla fu cucerită de Ferdinand II dar numai cu 250 de ani in urmă, pe la 1500 turnul vestit își perdu caracterul său bizantin și tot odată cu asta numele său arabic, care a rămas uitat in noianul timpurilor.

Architectul Francesco Riaz dete jos coperișul și o parte din turnul maurie și ridică pe el o nouă clădire cu trei etagie, din care primul conține clopotele, al doilea formézá o terasă cu o balustradă festonată purtând inscripțiunea: Turris fortissima, nomen Domini — cel mai tare turn este numele lui Dumneḑeu — ér etagiul al treilea pórtă o giruetă, după care s'a și numit turnul intreg, căci giralda este numele spaniol pentru giruetă.

Dar acéstă giruetă este formată din o figură gigantică de aur cu aripi intinse, simbolul credinței, care mai presus de opintirile vile ale ómenilor, își ține fața intórsă spre cer. —

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

In momentul când Don Luca Montez trecea pe dinaintea acestui monument, un bărbat invĕlit in o manta négră îi eşi inainte. Luca, care deja căutase ingrijat imprejur, îi făcu semn, la care celalt îl respunse cu o plecăciune apucând spre casa lui Don Bartolomeo Serena, ér tênĕrul hidalgo îşĭ urmâ calea spre mahalaua Triana.

Am vorbit deja despre Triana şi am menţionat despre localurile de petrecere, aflătóre acolo. In unul din aceste localurĭ intrâ Luca.

Incăperea principală era o sală pătrată, cu părepĭ despuiaţĭ, spoiţĭ simplu cu var. Tot mobiliarul sĕ compunea din vr'o douĕ-spre-ḑece scaune de lemn, şi trei séu patru lămpĭ, carĭ imprăştiau o lumină indoielnică.

Societatea era fórte amestecată: copile cu ochĭ arḑĕtorĭ, samaragiĭ, soldaţĭ, ómenĭ din circul cu taurĭ, tinerĭ nobilĭ. Cei mai mulţĭ steteau de-a-lungul părepilor şi priviau la fandaugo-ul pe care-l dansa douĕ fetiţe frumóse in mijlocul sălĭĭ.

Dansul in Spania, nu consistă ca pe la noi in o executare cât sĕ póte de exactă a unor figurĭ prescrise, ci este expansiunea, tălmăcirea simţimêntului. Étă pentru ce dansurile naţionale: cachucha, ole, vito, fandango şi cele lalte tóte, provócă tot de-a-una o adevĕrată furtună de aplause şi de plăcere din partea privitorilor.

Fandango-ul este cel mai vestit dans al Spaniolilor. Represintă deşteptarea, dorul, insistenţa, setea şi in fine triumful amorului. Cele douĕ fetiţe erau

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

fórte bune dansătóre. Figurile lor svelte, mlădióse când sĕ apropiau când fugiau una de alta; ele dansau nu numai cu piciórele, ci şi braţele şi ochiĭ, gura şi sênul depingeau, cum am ḑice, tóte fasele şi simţirile amorului şi representau astfel ideea fundamentală a dansului. In fine sĕ sfêrşi fandango-ul prin imbrăţoşarea şi sărutarea reciprocă a dansatórelor.

Strigăte furtunóse de agreare fură resplata lor.

Una din copile veni cu paşĭ sfiiţĭ spre Don Luca Montez, care stetea lîngă marchisul Diego de Acuna, cu o ţigară in gură şi cu un pahar de vin de Montila în mână.

Era o fiinţă şarmantă, cu o talie delicată in un corset albastru cusut cu fire de argint, cu o rochie albă de gazir şi cu ghete de atlas, care puneau frumos in evidenţă picioruşele sale cele mititele, pentru care sunt renumite Andalusianele. Pe pĕrul ei negru ca péna corbului purta o gătélă tot de gazir, impodobită cu fluturĭ şi cu ciapraze de argint.

Faţa ei cea frumósă şi plăpîndă era încă agitată şi rumenă de pasiunea dansului, dar sub ochiĭ cei marĭ, melancolicĭ, intunecoşĭ erau nisce cearcănĭ delicaţĭ, albastriĭ şi aceştĭ ochĭ minunaţĭ deveniră din ce tot mai speriaţĭ mai melancolocĭ, din cât sĕ apropia copila mai mult de cei doui tinerĭ.

Acum sosise lângă ei: Diego o salută cu nepăsare din cap, ér Luca, care vorbia cu mult zel cu amicul sĕu, îi intorcea spatele pe jumĕtate şi nu părea a o lua in sémă.

„Luca!“ ḑise copila cea frumósă cu ton rugător.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

El sĕ intórse incet şi ḑise cu voce nepăsătóre: „Ce fel, tu eştĭ Dolores; numai tu?“

„Numai?“ repetâ fata cea frumósă pălindu-sĕ şi plecându-şĭ capul care ar fi fost demn a purta o coróną.

„Nu-mĭ fă comediĭ, aşa te rog!“ sĕ resti Luca cătră dênsa.

„Nu fi atât de aspru cu sêrmana!“ ĭi şopti marchisul. „Lumea ne privesce.“

Luca recunoscu că era lucru periculos de a trata cu atâta bruscheţă pe dansătórea cea sĕrbătorită; dar póte îl inmuiâ şi umilinţa ei.

„Eartă-mĕ Dolorita mea,“ ḑise el decĭ cu mai multă amiciţie şi dete mâna cu ea. „Tocmai tratam cu Diego o afacere neplăcută, care mĕ făcu fórte supĕrăcios. Nu mi-o lua in nume de rĕu, décă te-am salutat cu mai puţină amiciţie, decum o meriţĭ tu.“

„Nu, nu, dragă Luca. Sunt fericită când te vĕd şi când pot fi lângă tine.“

„Să-ţĭ comand o céşcă de ciocolată séu vei bea din paharul meu.“

„Te rog să-mĭ dai paharul tĕu, scumpul meu.“

El i-l dete şi ea puse cu o privire de cel mai intim şi infocat amor buzişórele ei cele rumene intocmai pe acelaşĭ punct, pe care-l atinsese el cu buzele sale.

Luca fu atât de mişcat prin acéstă fragedă atenţiune, precât i-o permise inima sa cea egoistă şi impetrită. Aduse un scaun pentru Dolores, vorbi cu ea şi din când in când o cuprindea pe după mijlocul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ei cel supțirel séu îi stringea mânușóra ei cea mititică.

Dolores sĕ simția pré fericită.

Relațiunea intre Dolores și Luca era precât sĕ póte de nepotrivită cu privire la caracterul lor, căcĭ copila îl iubia cu tot focul inimei sale celei desinteresate, până când el sĕ juca numai cu simțimintele ei cele mai sfinte. Și totușĭ ea-l iubia până la nebunie, până a-i ierta tóte, dar tóte, până și cea mai horibilă mîrșăvie, îl iubia cu o sfântă abnegațiune care ar fi meritat o mai bună recompensă decum o avu sĕrmana.

Nicĭ astădĭ amabilitatea lui Luca nu fu de lungă durată. Nu trecu mult și o negligiâ din nou, glumind cu alte fete și lăsând pe Dolores in societatea amicului sĕu Diego și a amicei sale Pepita, cu care dânsase impreună faudango-ul și care era o fată veselă, iubitóre de petrecerĭ, cu ochĭ negrĭ sclipitorĭ, cu o guriță pururea zimbitóre, curtenită de o mulțime de tinerĭ. Dar Pepita era mai pățită și mai isteață decât Dolores și nu rĕspundea la fragedimile adoratorilor ei, decât prin un zimbet batjocoritor séu prin vr'o două cuvinte ințepĕtóre.

Cei doui tinerĭ insoțiră pe fete până la locuința lor din apropiere.

Diego sĕ incercâ a reține pe vesela dansătóre cât mai mult la intrarea locuinței sale; Luca din contra sosind cu Dolores la casa ei, îi dise cu rĕcélă: „Nópte bună.“

„Dormĭ bine iubitule!“ șopti Dolores mîhnită,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

El dete să plece.

„Veni-vei mâine la mine séu nu te voi vedea până séra in posadă,“ îl mai intrebâ dênsa.

„Nicĭ una nicĭ alta,“ respunse el. „N'am timp.“

Dolores suspină.

După ce sĕ depărtase necredinciosul cu vr'o câţĭva paşĭ, ea sĕ luâ in urma lui şi-l cuprinse cu braţele ei.

„Plecĭ fără a mĕ săruta, dragă Luca.“

„Prostie!“ respunse el posomorît şi sĕ desfăcu din imbrăţoşarea ei.

„Te-am supĕrat cu ceva, dragul meu? .... Nu fi mânios pe mine, am greşit fără de voie şi te rog să mĕ ierţĭ. Infruntă-mĕ, dar nu fi aşa de rece şi de respingĕtor .... Spune-mĭ te-am jignit cu ceva?“

„Nu, nu!“

„Eştĭ aşa de ciudat astăţĭ!“

„Nu-s de cât cum am fost mai nainte şi cum voi fi şi după asta.“

„Şi cătră mine?“

„Bine inţeles! orĭ voiescĭ să fac o excepţiune cu tine? .... Dar lasă-mĕ; n'am timp de prostiĭ şi de sentimentalităţĭ.“

„Nu mĕ mai iubescĭ dară?“ exclamâ Dolores cu vocea inecată de lacrimĭ şi-şĭ impreună mânile pe sênul ei palpitând.

Luca ridicâ din umerĭ, apoi adresându-sĕ cătră Diego, care era încă cu Pepita inaintea uşei de la casa invecinată, îi strigâ:

„Vină odată marchise. La ce ne batem capul cu aceste prostiĭ,“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Du-te Don Diego!“ rîse frumósa dansătóre. „Don Luca are dreptate: D-ta nu-mĭ spui de cât numai prostiĭ şi-ţĭ perdĭ timpul de geaba.“

„Eştĭ crudelă, frumósă Pepită,“ ḑise marchisul punêndu-şĭ cu regret mâna pe acel loc, unde credea că sĕ află inima sa. „Îţĭ jur, că te iubesc, cum n'a mai iubit nimen pe o fată. M'ai fermecat cu totul. Îţĭ voi rĕmânea pururea credincios, ér décă nu te vei indura de mine, voi muri.“

„Voi merge la petrecania D-tale.“

„Îmĭ sfăşiĭ inima, fată crudelă.“

„Pune pe cineva să ţi-o cósă la loc, ceea ce de bună sémă nu este vr'un lucru nou pentru D-ta.“

„Îţĭ jur, că D-ta —“

„Te voi denunţa ca sperjur, Domnule marchis.“

„Haide, Diego!“ îl admonestâ Luca.

„Du-te, du-te, Don Diego!“ ḑise Pepita cu batjocură.

„O sărutare, adorato, numai una!“ sĕ rugâ el.

„Nicĭ odată.“

Diego voia s'o suprindă de mijloc, ea insă-l respinse cu putere. El suspinâ, Luca injurâ şi in fine cei doui tinerĭ plecară impreună.

Cele douĕ fete intrară de odată in casele lor, Pepita rîḑênd, Dolores plângênd.

Sermana copilă scia, că seducĕtorul ei nu o mai iubia, că nicĭ odată nu-i fusese mai mult, de cât jucăria capriciilor sale voluptuóse şi totuşĭ o durea fórte mult, auḑind din gura lui, cât îl era de indiferentă acum.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Căḑu pe un scaun în camera ei cea deșértă și miserabilă, îșĭ ascunse fața cea palidă în amêndouĕ mânile și incepu să plângă amarnic.

Nu scia cât șeḑuse ea astfel, când tresări de o dată prin o cădere grea, ce sĕ auḑi afară, urmată de nisce suspine năbușite.

Dolores cu tótă slăbiciunea și blândețea ce arăta cătră Luca, era o fată curagióșă, resolută, ceea ce dovedi și de astă dată. Fără a pregeta un moment măcar, alergâ afară și găsi pe pragul ușei sale pe un tênĕr intins jos fără simțirĭ.

Apropierea dimineței sĕ anunța prin lumina ce sĕ arăta inspre rĕsărit.

Dolores era in stare sĕ recunóscă că fața tênĕrului era frumósă și fină, dar grozav de palidă; prin buzele de jumĕtate deschise sĕ strecura un gemet lin. O mână-i era apăsată pe pept. Printre degete roura sânge și păta costumul elegant de majo.

Fata alergâ cumpĕtată, fără a face mult svon, inapoi in casă, sculâ pe mătușă-sa, care trăia cu ea impreună și merse cu ea, de ridicară pe cel leșinat și-l duseră in casă, așeḑêndu-l in așternutul fetei.

Bĕtrâna deprinsă puțin cu leacurĭ, desbrăcâ pe tênĕr și găsi pe peptul lui, aprópe de inimă o rană destul de mare și tot odată adêncă după aparință. Din acéstă rană curgea sângele neincetat.

„Trebue să aducĭ un medic, Dolores,“ ḑise ea cătră nepótă-sa. „Mi-e témă să nu-mĭ móră bietul coconaș aicĭ, căcĭ a primit o lovitură de pumnal fórte periculósă.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Dolores îşĭ schimbâ de grabă toaleta şi plecâ.

Femeea s'apucâ să spele rana şi sĕ incercâ să potolésckă sângele, la ceea ce isbuti după o trudire indelungată.

Peste puţin sosi şi medicul, care cercetâ pe bolnav cu o faţă fórte seriósă.

„Este óre pericol la mijloc?“ intrebâ Dolores, contêmplând cu interes pe nefericitul tênĕr.

„Da, mare pericol chiar!“ fu rĕspunsul. „Lovitura a fost dată cu multă forţă şi siguranţă şi puterea-i s'a slăbit numai prin lanţul ceasornicului de care s'a isbit . . . Bolnavul are lipsă de cea mai mare ingrijire, dar nicĭ gând, ca să-l putem transporta d'aicĭ.“

„Îl vom ingriji noi!“ exclamară cele douĕ femei milóse.

„Mĭ-aţĭ spus că n'avea asupra lui nimic, ca să-i putem afla numele?“ continuâ medicul.

„Nimic, nicĭ portofoliu, nicĭ ceasornic, nicĭ bursă.“

„Aşa dară tîlhărie cumplită . . . hîm, la tot casul este un tênĕr cu dare de mână din societatea cea bună. Vestmintele şi lingeria sunt din stofele cele mai fine şi mâna-i este delicată şi bine ingrijită. Voi face arătare la poliţie. Să nu vĕ speriaţĭ dară, décă peste puţin veţĭ primi visita unor alguazilĭ. Leacurĭ şi alifie vĕ voi trimite eu de-a dreptul.“

Medicul amical mai dete unele instrucţiunĭ privitóre la ingrijirea rănitului şi plecâ ḑicênd, că va mai veni incă odată in decursul ḑilei.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CAPITOLUL XXIV.

Surorĭ.

In mica grădiniță din dosul casei Doloritei, ca vr'o două săptămâni după evenimentul pe care l'am povestit in capitolul precedent ședeau un tênĕr palid și o copilă frumósă.

Erau Romano și Dolores.

„Ce aer delicios!“ dise primul respirând din adêncul plumănilor. „Cât de bine mirósă acéstă iasomie! .... Ah, lumea este atât de frumósă și totuși, aș fi trebuit s'o părăsesc, décă nu m'ai fi ingrijit cu atâta abnegațiune, dragă Dolores. Îți voi remânea in vecĭ recunoscĕtor.“

„Nicĭ nu mai pomeni d'asta,“ sĕ ferì fata, „ceea ce am făcut, a fost datoria mea.“

„Și încă nicĭ nu sciĭ cui ai făcut atâta bunătate.“

„Nu sciu, dar îmĭ dau cu părerea.“

„Cum așa?“

„Seamenĭ cu un domn, pe care l'am vĕḑut adeseorĭ in Triana,“ replică Dolores cu vocea ingânată.

„Pe care-l chiamă?“

„Don Luca Montez.“

„Așa, este vĕru-meu.“

„D-ta eștĭ dară —“

„Don Romano Serena, nepotul lui Don Bartolomeo Serena, pe care-l vei cunósce de bună sémă.“

„Da, da,“ rĕspunse cu sfiélă fata cea frumósă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Sĕ uitâ apoi in faţa cea francă a protegiatului ei. Avea o mare asemĕnare cu aceea a vĕrului sĕu şi totuşi era atât de diferită de a lui; cu mult mai nobilă, mai francă, şi, cu tóte urmele suferinţei celei grele, mai frescă şi mai sănĕtósă.

„Dar donna cea tênĕră — cred c'o numesc donna Conchita — este şi ea o rudă a lui Don Serena?“

„El îi este numai tutor.“

„Ce donnă mêndră şi frumósă!“

„Este amanta mea.“

„Ah,“ exclamâ Dolores cu mirare.

„Da, amanta mea,“ repetâ Romano scrêşnind din dinţi, „şi mirésă vĕrului meu Luca.“

Fata sĕ ingălbeni.

„Cum sĕ póte?“

„Pré lesne. Conchita mĕ iubesce şi eu o iubesc pe ea; dar unchiu-meu, care după cum ţi-am spus, este tutorele ei, refusă invoirea sa la alianţa nóstră, fiind-că voiesce s'o mărite după vĕru-meu Luca, pentru a-i procura lui averea ei.“

„Dar Don Luca?“

„Sĕ incércă in tot felul a-i place, ea insă-l detestéză.“

„Il detestéză?“ exclamâ Dolores pentru a ascunde agitaţiunea sa, care crescea din ce tot mai mult. Din fericire Romano era pré preocupat de propria sa afacere, decât să fi observat neliniştea fetei.

„Este óre cu putinţă ca o fată să iubéscă pe Luca?“ replicâ el cu violenţă, „pe acest cartofor şi craidon sarbed şi neconsciincios?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Dar apoi de ce-l sprijinesce Don Bartolomeo?“

„Fiind-că nu-i cunósce adevěratul caracter. Unchiu-meu este un om de onóre dar un pedant, care ține la formalități. Firea mea veselă îl contrariéză, crede că veselia mea nu este decât ușurință de minte.“

„Dar věrul D-tale —“

„Este un om de traiŭ mai mult de cât mine, voiescĭ să ḑicĭ; ba este chiar un craidon, un seducětor fără caracter și tot odată un fățarnic atât de dibaciŭ, încât unchiu-meu îl ține de tênĕrul cel mai cum să cade.“

Inima Doloritei să strînse de durere, când auḑi acéstă criticare a iubitului ei — și totuși nu să putu supěra pe Don Romano. Ea scia bine, că nu spunea de cât strictul adevěr, căcĭ și ea recunoscuse de mult caracterul lui Luca.

„Dar nu este numai atâta ci este chiar un — criminal,“ continuâ Romano cu furie.

Dolores scóse un țipet.

„Ce ai Dolorito?“ intrebâ el cu mirare.

„Ah, nimic, nimic,“ respunse ea, reculegêndu-să iute. „La ultimele-ți cuvinte ai devenit atât de palid încât m'am speriat.“

„Imĭ pare rĕu și d'aicĭ inainte mĕ voi stăpêni mai bine. Pardonéză-mĭ necumpătarea, dragă copilă . . Dar să n'u-l urâsc óre pe acel mișel, care mi-a furat iubirea unchiului meu, care voiesce să-mĭ răpéscă și pe mirésa-mea, care a plătit pe un bandit, ca să mĕ asasineze și ḑeu, după cum veḑi n'a lipsit mult și și-ar fi realisat planul.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ce spui: Don Luca să fiă un asasin?“ exclamâ Dolores indignată.

„O voi susține inaintea lumei intregĭ; el a fost in adevĕr pré laș ca să ridice ferul ucigător asupra mea, dar a insărcinat pe un complice cu acésta.“

„Care-ți sunt dovedile?“

„Ele sunt convingĕtóre, de și póte nesuficiente pentru ca un tribunal să-l condamne. Ascultă-mĕ: Aveam intâlnirĭ mai dese cu amanta mea in grădina ei, sĕ ințelege că intâlnirile nóstre erau secrete și aveau loc mai cu sémă séra, fiind-că Don Bartolomeo, ațîțat de vĕru-meu, mĕ oprise de a-i mai visita casa. Eu șed la hacienda mea, decĭ veniam călare in oraș, calul insă mi-l lăsam tot de-a-una in o posadă, pentru ca visitele mele atât de dese in oraș să nu fiă observate. Luca scia de intâlnirile nóstre, de și nu i-a succes nicĭ odată de a ne surprinde, cu tóte că s'a incercat adese-orĭ a o face, după cum îmĭ spuse Conchita. Dar scia bine că nu-i va succede nicĭ odată a infrânge resistența amantei mele, cât timp mĕ avea pe mine lângă dênsa. Căsătoria astă ar fi insă o necesitate pentru dênsul. Traiul pe care-l duce, îl costă sume enorme, așa incât este nevoit a face datorĭ peste datorĭ, căcĭ n'are nicĭ un venit, afară de modestul ajutor ce-i dă Don Bartolomeo. Numai o căsătorie bogată-l póte scăpa, căcĭ unchiu-meu l'ar desmoșteni negreșit, décă ar afla despre traiul sĕu cel destrăbălat. Étă pentru ce Conchita trebue să devină cu orĭ-ce preț a lui. Trebue să scĭĭ că ea dispune de o avere mare. Vedĭ dară de ce era silit a mĕ depărta. Când

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

am fost pentru ultima óră la Conchita, l'am vĕḑut pe Luca stând la feréstra odăiĭ sale, care merge spre patio. Nu sciu décă m'a zărit, nu cred insă, căcĭ eram ascuns pe după un tufiș. Venindu-mĭ o ideeă nebună și cu scop ca să-l supĕr, incepui a cânta pe guitara mea o romanță, pe care o auḑise fórte des de la mine și după care trebuia să mĕ recunóscă. Cu tot amurgul serei vĕḑui apriat, cum tresări la primele sonurĭ și punêndu-și mâna pe frunte sĕ retrase de la feréstră. Conchita îmĭ spuse apoi, că peste puțin părăsi casa. Plecând de la dênsa nu făcui de cât o cale fórte scurtă; de odată veni un om invĕlit intr'o manta lungă spre mine și mĕ doborî la pământ cu o lovitură de pumnal. Dabia după mai multe ore îmĭ revenii in fire, trezêndu-mĕ durerea ce-mĭ causa rana mea. Mĕ ridicai și șovăiĭ spre Triana pentru a merge la posada, unde-mĭ lăsasem calul. Dar nu mĕ putui tîrî de cât până la ușa D-tale, aicĭ leșinai din nou și așĭ fi murit, décă nu te-ai fi indurat cu mine. Nu voi uita nicĭ odată bunătatea D-tale și décă vei avea vr'o dată trebuință de ajutor adă-ți a minte de Romano Serena.“

Dolores nu respunse nimic. Palidă, perdută in gândurĭ ședea pe scaun, o simțire nespus de amară îi sfâșia peptul.

Și Romano sĕ adênci în gândurĭ.

După câtva timp fata ridică capul și intrebă: „Exprimatu-ai deja față de doctor bănuiéla D-tale?“

„Nu,“ fu respunsul. „L'am rugat numai să scrie ómenilor mei la haciendă, că așĭ fi plecat in călatorie

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

pentru câteva sĕptĕmânĭ şi că să ia dispoziţiunĭ ca să sĕ suspende cercetările poliţienescĭ cu privire la atacul intreprins in contra mea.“

„Nu voiescĭ dară să acuzĭ pe Don Luca?“ intrebâ Dolores cu resuflarea reţinută.

„Décă va renunţa de bună voie la Conchita nu voi intreprinde nimic in contra lui, de nu va renunţa insă atuncĭ îl voi urmări fără cruţare. —“

Frumósa şi palida copilă oftâ.

„Sciă dona Conchita deja de rănirea D-tale?“ intrebâ ea apoi.

„Nu,“ respunse Romano. „Am rugat pe medic şi prin el şi pe coregidor, ca să păstreze cel mai strict secret din consideraţiunĭ de familie. N'am voit să insciinţez pe iubita despre rănirea mea pâuă ce nu voi fi scăpat de orĭ-ce pericol . . . Chiar D-ta ai să fi mesagera mea.

„Eu?“

„Da, D-ta Dolores. Cu asta incep a-mĭ răfui datoria cătră D-ta. Séu credĭ óre că nu trebue să fiă o dulce simţire, a vesti unei nobile fete salvarea iubitului ei, o scăpare ce ai săvêrşit insăşĭ cu atâta abnegaţiune. Vreai Dolores?

„Da, Don Romano! — —

Peste puţine minute Dolores merse la casa lui Don Bartolomeo Serena şi rugâ pe servitorul, care o intêmpinâ, s'o anunţe la donna Conchita.

Fu indată primită.

Conchita era palidă. Faţa ei, de altă dată atât de rumenă, acum era consumată de mîhnire, ér fi-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

gura ei voluptuoasă, sĕ arăta enevrată. O suflare de suferinţă o invĕlia.

Nobila donnă primi pe fata cea sĕracă cu acea amabilitate şi bunătate, care sunt proprie persónelor, ce au suferit mult.

Dolores îi dete epistola, ce-i aducea de la infirmul sĕu.

„Dela Romano!“ exclamâ Conchita şi o roşéţă frumósă îi rumeni obrajiĭ. Cu mâna tremurândă desfăcu plicul, scóse epistola şi ceti cu sete puţinele rênduri ce-i adresase bolnavul.

Aceste rênduri sunau:

„Scumpa mea Conchita!

Am fost bolnav, eram să mor, dar acum am scăpat. Nobila copilă, care-ţi aduce aceste rênduri, este acea fiinţă căreia am să mulţămesc, că mai trăiesc. Iubesce-o, ca pe o soră a mea. Iubito te doresc. Aşi voi să revĕd faţa ta cea scumpă, sĕ depui o sărutare pe buzele tale, să-ţi aud vocea ta cea dulce.

In zadar va spera óre

al tĕu Romano?“

Conchita sărută hârtia apoi sĕ aruncâ cu foc la sênul Dolorei şi exclamâ: Ai salvat pe Romano al meu? Ah, in ce mod aşi putea să-ţi mulţămesc? Numai décă iubescĭ şi D-ta poţi să inţelegĭ profusiunea fericirei mele . . . D-ta — ba nu, tu trebue să-mĭ fi soră. Cum te chiamă?“

„Dolores.“

„Ce nume frumos, vreai să-mĭ fi soră.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Da, vreau, donna Conchita!“

„Ți-mĭ soră!“

„Soră Conchită.“

Cele două fete frumóse și nobile sĕ imbrățoșară cu adevĕrată dragoste de surorĭ.

„Și acum, până ce-mĭ voi face toaleta, povestește-mĭ de Romano al meu,“ ḑise Conchita. „Ah, cât am suferit in cele două sĕptĕmânĭ, in care n'am avut nicĭ o scire de la el. Era să móră, așa-mĭ scrie și tu l'ai salvat . . . Ah, ce deliciu de a-l revedea pe el, pe care l'am creḑut de mult mort, perdut pentru tot de-a-una! Dar in ce pericol a fost, și cum l'ai scăpat tu, dragă, dulce Dolores?“

„A fost rănit de un necunoscut, când a plecat de la D-ta!“

„De la tine, vreai să ḑicĭ, dragă surióră,“ o corectâ Conchita.

„Când a plecat de la tine,“ repetâ Dolores inroșindu-sĕ. „Inaintea ușei nóstre căḑu leșinat ér noi, adică mătușă-mea și cu mine îl ridicarăm și-l ingrijirăm.“

„Ce frumos din partea vóstră! A fost rănit de un necunoscut, da?“

„Don Romano nu l'a recunoscut.“

„Eu insă-l cunosc.“

„Tu?“

„N'a fost altul de cât Don Luca Montez, acest miserabil pĕcătos, pe care-l detestez, ca pe o jivină scârbósă. Și tu-l vei cunósce și-l vei dispreți ca și mine. Este un om cu tóte viciurile și cu nicĭ o virtute.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Dolores era să cadă mototol auḑind pentru a doua óră in puţin timp o sentinţă atât de grozavă despre iubitul ei, o sentinţă pe care nicĭ nu putea s'o combată.

„D-ta — tu, te vei mărita după el?“ ḑise ea in fine cu mult chin, pentru ca tăcerea ei să nu bată la ochĭ Conchitei.

„Da aşa voiesce unchiu-meu, dar mai bine mĕ omor decât să deviu soţia lui Luca. Să vorbim insă mai bine despre alte lucrurĭ; nu meritä ca să ne ocupăm atât timp de el, fiă şi cu scârbă măcar. Povestesce-mĭ mai bine ceva despre Romano.“

Cu ajutorul Dolorei Conchita-şĭ terminâ in puţine minute toaleta ei. Apoi cele douĕ surorĭ plecară.

La uşe sĕ intâlnirä cu Don Luca Montez. El le salutâ scoţêndu-şĭ pălăria din cap şi voia să vorbéscă Conchitei tocmai când dete cu ochiĭ de Dolores. Vĕḑêndu-o, sĕ ingălbini şi cuvêntul i sĕ opri pe buze.

Din fericire mêndra damă îi intorsese deja spatele aşa încât nu vĕḑu consternaţiunea lui şi a amicei sale.

Muţĭ, inlemniţĭ îşĭ steteră el şi ea faţă 'n faţă până ce exclamâ Conchita fără a-şĭ intórce faţa: „Haide soră dragă . . .“

Atuncĭ Dolores sĕ smuci d'acolo şi sĕ luâ după senora.

Luca privi clătinând din cap in urma celor douĕ fete, care mergeau impreună la braţ spre mahalaua Triana.

„La dracu!“ borborosi el. „Să vede trĕba că

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

s'a intêmplat vr'un lucru periculos! Cum vine Dolores la Conchita şi cum de-şĭ ḑic tu şi soră dragă! Trebue să mĕ informez. Chiar astăḑĭ voi merge la Dolores. Credinţa ei ridicolă şi neplăcută totuşĭ este d'un folos pentru mine. Ea nu-mĭ va tăinui nimic."

CAPITOLUL XXV.

Ḑiua de 7 August.

Temuta ḑi de 7 August sosise.

Luca era fórte rĕu dispus. Fusese la Dolores, dar cu o indărătnicire pe care el nu o putea inţelege nicĭ decum, ea refusase de a-i da orĭ-ce deslușire despre cunoscinţa ei cu Conchita, ba chiar, lucru nemai auḑit, nicĭ nu-l lăsase să intre la ea, ci-l intorsese de la uşe.

Tênĕrul sĕ silise apoi să o previnĕ in favorul sĕu prin frageḑimĭ. Ea le primise şi le inapoiase cu gratitudinea amabilă şi veselă propriĕ ei, dar nimic, nicĭ bunătatea, nicĭ furia lui nu fură in stare a o scóte din tăcerea ei.

Luca sĕ afla in o posiţiune fórte rea.

Décă Conchita, despre care suposa că aflase despre relaţiunile sale cu Dolores, îl va spune unchiului sĕu, avea să aibă o explicaţiune fórte neplăcută cu dênsul.

La Romano nicĭ că sĕ mai gândia Luca. El îl credea mort, căcĭ Vasteri-i spusese că omul sĕu îşĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

făcuse datoria cum să cade. Să vorbise prin oraș, că in acea nópte să săvêrșise un omor; să găsiseră urme de sânge, dar nimen nu vĕḑuse cadavrul. Nimen nu scia nimic că cine să fi fost asasinul séu cel asasinat. Chiar funcționariĭ de la poliție, dĕcă erau intrebațĭ, n'aveau alt rĕspuns de cât un zimbet expresiv.

Afacerea să făcuse mușama.

Cu cea mai mare grije îl umplea pe Luca in acest moment creanța lui Vasteri, care cu capete și interese să urcase la douĕ-spre-ḑece miĭ de piastriĭ și încă o miiă de piastriĭ plata pentru asasinarea lui Romano, anticipată tot de usurier.

Îșĭ dase tótă silința ca să-șĭ procure cel puțin o parte din suma enormă; alergase ca și nebun prin oraș — in zadar insă.

Ca la vr'o douĕ miĭ de piastriĭ strinse cu mare chin, după multe, stăruitóre rugăminte, și aprige umiliri — o picătură de apă pe o pétră ferbinte.

Cel mai bun amic al sĕu, marchisul Diego de Acuna, i-ar fi ajutat cu plăcere, dar n'avea de unde.

A séră la cină adusese vorba despre banĭ și unchiul vorbise atât de rĕu de tinerimea risipătóre, încât nu avusese curagiŭ, a îi să descoperi, după cum o intenționase întru inceput.

Tremurĕnd vĕḑuse cum să făcea nópte. Earășĭ, dete permisiune servitorului sĕu ca să ésă, apoi mersese in grădină și să uitase indelung la ferestrile de la cabinetul unchiului sĕu.

Erau luminate și rĕmaseră astfel in tot decursul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

nopții. Don Bartolomeo Serena pré sĕ iritase prin convorbirea ce avusese la cină și nu putea s'adórmă.

Stetea lângă registrele sale și lucra, apoi érăși cetia, apoi mai vorbi cu servitorul sĕu cel vechiŭ Daniil, după cum auḑise Luca, căcĭ sĕ furișase mai de multe orĭ in sus și trăsese cu urechia la ușa cabinetului.

Inspre diminéță in fine vĕḑênd Luca, că Don Serena nu face nicĭ o pregătire pentru a părăsi cabinetul sĕu și a sĕ pune la odihnă, sĕ depărtâ cu mânie din grădină. Planul sĕu sĕ zădărnicise.

Se urcâ in camera sa și sĕ aruncâ pe pat, dară somnul, care ar fi putut să-l consoleze puțin, nu sĕ lipi de el.

După ce sĕ tăvălise vr'o câte-va ore fără odihnă in așternut, sĕ sculâ și sĕ imbrăcâ ca să róge pe Vasteri să-l mai aștepte.

Era in adevĕr un drum amar pentru tênĕrul ingâmfat și tot mai trăgănea de a-l intreprinde.

In fine-și luâ bastonul și pălăria și plecâ.

„Ah, așa de vreme vĭĭ, Don Luca Montez!“ exclamâ bĕtrânul ovreiŭ rênjind, când deschise ușa. „Fĭĭ bine venit!“

Luca nu respunse nimic ci făcu numai un semn din cap. De astă dată trecu prin coridorul cel intunecos, fără injurăturĭ și sĕ puse cu băgare de sémă pe un scaun clătinător.

„Ba ḑeu îmĭ este fórte plăcut, că vĭĭ așa de vreme Don Luca,“ reluâ cămătarul, aducênd șatulca cu hârtiile sale. „Am o plată de făcut, care m'a pus in mare grije. Acum insă am scăpat de ea.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Scóse vr'o două hârtiĭ şi le intinse pe masă.

„Aşa," ḑise el părênd a nu observa tăcerea cea posomorîtă a óspelui său. „Étă aicĭ cei cincĭ miĭ cincĭ sute de piastriĭ, încă de la 7 Maiŭ, apoi urméză aicĭ trei miĭ două sute cincĭ-ḑecĭ de piastriĭ, apoi o miiă cincĭ-sute in fine două miĭ o sută, face suma de două spre-ḑece miĭ trei sute cincĭ-ḑecĭ piastriĭ, la care să mai adaugă miia de piastriĭ pe care ţi le-am avansat pentru . . . hîm pentru óre-cine şi la care nu voi lua nicĭ o dobêndă."

Luca tăcu mereu.

Cămătarul se uită chiorîş cu o privire istéţă la dênsul şi părea fórte vesel.

„Pot să scriu achitul pe hârtiĭ, Ḑon Luca?"

„Ba, lasă," strigâ acesta cu voce răguşită. „Sciĭ pré bine, că n'am banĭ."

Ovreiul făcu un salt cum nicĭ un clown de la circ n'ar fi putut să-l facă mai bine.

„N'ai banĭ?" strigâ el impreunându-şĭ mânile d'asupra capului. „N'ai banĭ? Mĕ ruinezĭ . . . Dar nu, sciu că coconaşul glumesce numai cu un biet ovreiŭ şi voiesce să-l ingrozéscă, că nu va putea să facă plata atât de necesară."

„N'ai să facĭ nicĭ o plată."

„Ba da!"

„Asta s'o spui altuia, nu mie."

„Mĕ jur, Don Luca, că —"

„Tot atât de puţin ai să facĭ o plată, precât vei primi aḑĭ banĭ de la mine."

„Ba ḑĕu, vorbescĭ serios, Don Luca?"

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Fórte serios.“

„Valeo!“ ţipâ usurierul cu tóte semnele celei mai marĭ terorĭ şi căḑu, ca şi când l'ar fi părăsit puterile, pe un scaun . . . „Sunt un om perdut, décă nu mĕ vei scăpa Don Luca. Ḑĕu că trebue să plătesc aḑĭ după amĕḑĭ cinci-spre-ḑece miĭ de piastriĭ şi n'am nicĭ măcar una-miiă-cinci sute. Ce să fac . . . Scumpe, milostive Don Luca, plătesce-mĭ, aşa te rog!“

„Nu pot.“

„Sĕracul de mine voi fi dat in judecată şi-mĭ vor lua căsuţa şi nu sciu unde să mĕ adăpostesc.“

„Pune-te cu capul pe saciĭ D-tale cei cu banĭ, atunci te vei odihni şi pe avutul meu,“ observâ Luca cu amărăciune.

„Pe avutul D-tale? Ce fel? . . . Nu mi-ai cerut banĭ uńe-orĭ aprópe cu forţa şi nu mi-ai dat de bună voie cu una sută de piastriĭ mai multe interese, decât ţi-am cerut eu? Şi acum vorbescĭ, ca şi când ai fi fost neindreptăţit! Cât sunt de nemulţămitorĭ aceştĭ coconaşĭ! N'am fost tot de-a-una indulgent şi n'am aşteptat şi prelungit mereu, orĭ-cât de mare lipsă am avut de banĭ, şi nu m'am dus nicĭ odată la stimatul unchiŭ al D-tale, cum ar fi făcut-o orĭ-care altul in locul meu.“

„Da, este aşa şi-ţĭ sunt mulţămitor,“ replicâ Luca. „Poţĭ să fi incredinţat senor Vasteri, că aşĭ fi indeplinit cu plăcere obligamintele mele, dar la moment nu mi-a fost cu putinţă cu tóte stăruinţele mele.“

„Şi când va fi asta?“

„Pe la sfêrşitul sĕptĕmânei.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Şi cine-mĭ garantéză, că va fi aşa?“

„Eu.“

„Hîm, hîm!“

„Cerut-ai óre altă garanţă, afară de simpla mea subscriere!“

„Nu, dar să-ţĭ spui curat şi pe faţă, acum nu-mĭ mai este de ajuns.“

„Senor!“ sĕ resti Luca, dar aducêndu-şĭ aminte de posiţiunea sa, sĕ moderâ indată şi ḑise cu ton liniştit: „Marchisul d'Acuna va garanta pentru mine.“

Cămătarul ridică din umerĭ, ca unul care sĕ simte stăpên peste situaţiune şi repetâ cu batjocură: „Domnul marchis Diego d'Acuna?“

„Da. Sper că vei fi mulţămit cu iscălitura lui?“

„Dómne feresce! A D-tale îmĭ este cu mult mai bună. D-ta cel puţin ai un unchiŭ bogat, după care vei moşteni peste puţin. Domnul marchis însă este cu totul ruinat.“

„Ce indrăsnescĭ a spune?“

„Că Domnul marchis Diego d'Acuna este ruinat. Toţĭ îl ţên încă de bogat, eu însă sciu mai bine ce este şi nu i-aşĭ da nicĭ măcar ḑece realĭ fără gagiŭ.“

Luca-şĭ incleştâ gura.

„Ce vreai dară să facĭ cu mine, senor Vasteri?“ intrebâ el. „Ai de gând să-mĭ stricĭ rostul pe lângă unchiu-meu, predându-i scrisurile mele?“

„Ce mĕ creḑĭ atât de prost ca să fac una ca asta?“ observâ ovreiul.

„Ba nu,“ fu rĕspunsul. „Sciĭ, că asta ţi-ar strica

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mai mult decât ți-ar folosi. Ce vei face dară. Mai prelungesce-mi încă odată terminul.“

„Imi vei da o poliță pentru suma intrégă.“

„Pe cât timp?“

„De plată la tótă cererea.“

„Și acéstă poliță ar atêrna mereu ca sabia lui Damocle d'asupra capului meu. Pe fie-care moment ar trebui să mĕ tem, că mi sĕ va presenta.“

„Nici chiar D-ta nu crediĭ ceea ce spui Don Luca. Este chiar in interesul meu, ca să nu te desbin cu unchiul D-tale.“

„Și când voi avea să plătesc?“

„După mórtea lui Don Bartolomeo.“

„Póte să mai trăiéscă încă mult timp.“

„Dar este deja fórte bĕtrân.“

„Și are o sănĕtate de fer și trăiesce fórte cumpĕtat.“

„Avem insă exemple“ — Vasteri sĕ intrerupse, fără de veste cu o față, ca și când ar fi spus deja pré mult.

„Ce fel, de exemple?“ intrebâ Luca.

„De mórtea subită a unor ómeni bĕtrâni,“ își terminâ bĕtrânul cămătar frasa incepută, inăsprind aceste vorbe cu o privire fórte expresivă.

Don Luca Montez simți cum sĕ făcuse când palid, când roșu in obraz. Un ocean de gânduri, planuri și speranțe sĕ isbia in sufletul sĕu.

„Da, da,“ respunse el dintru întâiŭ distras, dar apoi privi țintă pe cămătar și intrebâ:

„Ce ai voit să ḑicĭ cu acéstă frasă!“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Eu? Ce să fi voit să ḑic altă, de cât că ómenii bĕtrâni pot muri adese-orĭ făr de veste — o vorbă ca și alta. Și de ce ar trăi Don Bartolomeo mai mult de cât noi. Orĭ unchiul D-tale este nemuritor cumva?“

„Ar fi fórte rĕu pentru mine și pentru D-ta,“ rîse Luca a sîlă.

„Aș putea să te invidiez,“ ḑise usurarul după o mică pausă. „Eștĭ tênĕr, frumos, sănătos — trebue să te simțescĭ fórte fericit.“

„Cu datoriile mele?“ obiectâ Luca plin de amărăciune.

„Haidade! Le vei plăti intr'una din ḑile și atuncĭ fericirea D-tale va fi desăvêrșită. Averea unchiului D tale este enormă — asta o sciu din izvor sigur. Vĕrul D-tale, Don Romano nu va moșteni nimic din ea. Peste asta mai ai o mirésă bogată, frumósă, ce vreai mai mult?“

„Ca să le posed deja pe tóte!“

Vasteri tăcu, dar aruncâ interlocutorului sĕu o privire, care exprima mai mult de cât o miiă de cuvinte.

Tênĕrul ridicâ din umerĭ.

„Să revenim la afacerea nóstră!“ ḑise el. „Cum vom face cu interesele?“

„Suma totală face 12350 piastrĭ,“ replicâ ovreiul, „scrie dar o sumă rotundă 13000.“

„Astă-i fórte mult.“

„Din contră, voi perde încă. Cine scie cât timp va mai trăi unchiul D-tale. D-ta singur nu credĭ in posibilitatea unei morțĭ apropiate.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Posibilitatea există, dar după mine nu este probabilă," replică tênĕrul şi scrise.

Vasteri examinâ poliţa cu luare aminte şi-o puse bine lângă hârtiile sale cele lalte cu aer triumfător apoi dete lui Luca vechile scrisurĭ pe care acesta le rupse. Bucăţelele le puse in buzunar.

Apoi îşĭ luâ ḑiua bună pe scurt şi formal.

Vasteri-şĭ frecâ mânile zimbind.

„Dă in cursă," borborosi el in sine. „Posomorîrea-l stăpênesce de mult, scia că este silit a-şĭ corecta norocul, eu i-am arătat calea, pe care sper că va apuca .... Planul meu pregătit de mult pare că va succede minunat. Luca va sucomba, sunt sigur de acésta — ş'apoi îmĭ este dat pe mână cu tótă averea sa cea mare. Ha, ha! Bĕtrânĭĭ mor adesea de o mórte neaşteptată — ha, ha."

CAPITOLUL XXVI.

Conţiĭ de Torrejas.

Spre sfîrşitul lunei lui August, Don Luca sĕ afla in o dispositiune fórte veselă.

Vasteri nu mai pomenise de poliţa lui, ba îi deschisese un credit nou. Dolores nu mai era atât de silnică, ér Conchita devenise puţin mai amabilă. —

Intr'o séră, fluerând o melodie, sĕ duse in cafeneaua cea elegantă, in care l'am mai vĕḑut odată cu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Don Diego, când legară acea alianță, care, ce-i drept, nu produse până acum nicĭ un rod.

Luca nicĭ nu-și mai aducea aminte de asta, rivalul său cel redutat era delăturat, ér cât despre Diego, caracterul acestuia era pré slab și pré nehotărît, de cât să fi intreprins ceva in contra lui Don Juan Redando, de care sĕ temea grozav.

In acea cafenea sĕ afla o sală secretă de jocurĭ de hazard.

Luca, care era aicĭ óspe obicĭnuit, avu firesce intrare liberă și fu salutat de cei adunațĭ.

Erau ca vr'o cincĭ-spre-ḑece domnĭ acolo, crema societăței celei fine, mai toțĭ in etate juvenilă. Luca îi cunoscea pe toțĭ, afară de doui tinerĭ elegant imbrăcațĭ, carĭ vorbiau cu amicul său Diego.

„Permite-mĭ, dragă Luca,“ ḑise acesta, „ca să-țĭ procur cunoscință a doui cavalerĭ nobilĭ și amabilĭ, doui frațĭ, cărora am avut onóre a le face erĭ un mic serviciu: Amicul meu Don Luca Montez. — Domniĭ conțĭ de Torrejas.“

Cei presentațĭ sĕ inclinară unĭĭ cătră alțiĭ.

„Fórte plăcut.“

„Fórte fericit de a-țĭ face cunoscința D-tale.“

„Sunt încântat!“

„Eștĭ pré modest, Domnule marchis a numi un mic serviciu ceea ce numim o jertfă de amic,“ incepu cel mai mic dintre cei doui frațĭ cu amabilitate șarmantă.

„Ah, facĭ pré mare cas de o mică complesență,“ obiectâ Don Diego, dar i sĕ vedea pe față cât de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mult îl fiata lauda mêndrului cavaler strein. „Nu merită să mai vorbim de asta!“

„Ba nu, povestesce numai,“ exclamâ contele cel mai in etate.

„Să veḑi, erĭ sosim noi doui la Sevilla,“ continuâ fratele cel mai mic. „De şi nu visităm pentru prima óră acest cel mai frumos loc din lume, totuşĭ n'avem nicĭ un cunoscut p'aicĭ. O intêmplare norocósă ne aduse in acéstă cafenea, unde făcurăm cunoscinţa unora din aceştĭ domnĭ amabilĭ. Arangiarăm un mic joc şi ca de obiceiŭ perdurăm atât eu cât şi frate-meu. Din nefericire amêndoui nu luaserăm asupră-ne, de cât numai bursele nóstre şi am fi fost in o posiţiune fórte próstă de óre-ce acele burse nu conţineau de cât ca la vr'o două miĭ de piastriĭ, décă Domnul marchis nu ar fi avut extrema bunătate, de a-mĭ avansa o sumă, până când frate-meu aduse din hotel portofoliurile nóstre. Óre n'a fost asta o purtare de cavaler, senor Don Luca?“

„Étă caracterul amicului meu, dar faţă cu doui cavalerĭ atât de distinşĭ nicĭ că putea să facă altmintrelea,“ replicâ Luca indatoritor.

„He, Luca, Diego! jocul incepe!“ strigară unĭ dintre cei lalţĭ domnĭ, carĭ arangiaseră intru aceea mesele de joc.

„Poftiţĭ a face o partidă, Domnilor conţĭ?“ intrebâ Diego. „Am să vé dau revanşă.“

„Cu plăcere,“ fu respunsul.

Cei patru cavalerĭ sĕ aşeḑară la una din mesele cele micĭ şi pe când sĕ ofera vin şi ţigărĭ şi sĕ făcură cărţile, Luca examinâ pe cei doui conţĭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Nu-şĭ semâneau de loc.

Cel mai mare avea o statură inaltă şi chipeşă, cu o faţă marcată, smeadă, sub nisce sprîncene gróse, stufóse luciau o păreche de ochĭ agerĭ. O mustaţă grósă, négră, îi acoperia gura, cea cu zimbetul sarcastic.

Şi cel mai mic avea pĕr negru şi mustăţĭ fine ca de mĕtase. Trăsurile feţei sale erau mai dulcĭ şi mai regulate, ca şi suflate cu melancolie. Ochiĭ sĕi cei marĭ, intunecoşĭ, aveau o căutătură blăjină, adeseorĭ tristă. Mânile-i erau delicate şi bine ingrijite, peliţa-i era albă.

Jocul sĕ incepu.

Toţĭ trei păreau a fi nisce jucĕtorĭ de o potrivă pasionaţĭ şi bunĭ. Norocul şovăi mult timp de la unul la altul. Misele deveniră din ce tot mai marĭ, temperamentele tot mai agitate, mânile rĕscoleau tremurânde grămeḑile cele marĭ de aur şi de bancnote.

Erau peste douĕ-ḑecĭ de miĭ de piastrĭ pe masă.

Numai contele Torrejas cel mai in vêrstă îşĭ conservase deplina sa linişte cea rece, pe care o avusese de la inceput. Ii părea cu totul indiferent décă pierdea séu câştiga miile.

Cel mai agitat dintre toţĭ era Luca, capul îi ardea, ochiĭ îi eşiseră din cap, cu mâna tremurândă îşĭ turna un pahar de vin după altul pe gât in jos, fără a sĕ ameţi.

Era deja nóptea târḑiu, când fortuna-şĭ alese definitiv pe favoriţiĭ sĕi. Aceştia erau contele cel mai bĕtrân şi Diego.

Toţĭ baniĭ le curgeau lor, se părea ca şi când îĭ ar atrage cu un magnet.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Contele cel mai tênĕr lua de la frate-sĕu o óre care sumă imprumut, care merse aprópe in părți egale in mânile imprumutătorului și in ale lui Diego.

După puține minute dise Luca cu vocea răgușită: „Sunt gata!“ -- Nu mai avea nicĭ măcar un piastru și sĕ imprumutase deja cu o sumă mare de la Diego.

Contele cel mai bĕtrân impinse, spre el, fără a dice un cuvênt măcar, o grămădióră de banĭ nenumĕrațĭ.

Luca-l privi intrebător.

„Jócă!“ numai atât dise contele.

Luca jucă și perdu.

Contele Torrejas îi dete un pachet gros de bancnote — și ear, una după alta sĕ intórse la fostul ei proprietar.

Diego, care nu voia să pună in pericol câștigul sĕu cel mare și contele mai tênĕr, sfĕrșiră in fine jocul. Cel din urmă perduse ca la vr'o douĕ-decĭ de miĭ, Luca trei-decĭ de miĭ de piastriĭ și — fiind-că n'avusese asupra sa de cât numai dece miĭ de piastriĭ, sĕ imprumutase de la marchis cu cincĭ miĭ, de la conte cu cincĭ-spre-dece miĭ de piastriĭ; nimen nu-și perduse timpul cu numĕrĕtóre exactă.

Luca își turnă o butilcă intrégă de vin tare de Xeres pe gât in jos.

Fața-i era palidă, buzele și mânile-i tremurau ca de friguri. O sudóre rece-i acoperia fruntea.

„Vreai revanșă, senor Don Luca?“ intrebă contele cel mai bĕtrân cu politeță.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„In decursul ḑilei îmĭ voi da onóre, a vĕ face visita mea,“ replicâ jucătorul nenorocos.

Cu astea-şĭ luâ pălăria şi dispăru.

„Aşa este jocul!“ ḑise contele cel mai tênĕr ridicând din umerĭ şi-şĭ intórse buzunarele sale cele góle.

Frate-sĕu şi Diego numai cu greu putură să-şĭ grijéscă câştigul lor.

Marchisul era pré fericit, dabia-şĭ putea potoli bucuria sa neinfrênată. O sumă aşa de mare nu posedase el de mult şi sĕ hotări a plecâ indată, pentru a sĕ asigura de posesiunea ei, căcĭ cunoscea pré bine capriciul schimbăcios al ḑeiţei norocului.

O fâşie roşie inspre resărit anunţa deja inălţarea astrului ḑilei, când domniĭ sĕ despărţiră unĭĭ de alţĭ cu multe complimente la uşa hotelului, până unde însoţise Diego pe cei doui fraţĭ.

„Aceştĭ conţĭ Torrejas trebue să fiă fórte bogaţĭ,“ îşĭ ḑise el apucând drumul spre locuinţa sa. „Cel mai tênĕr a perdut fórte mult şi părea că nicĭ nu-i pasă de asta. Dar jócă fórte rĕu şi pré sĕ emoţionézĕ. De Luca, sĕracul de el, îmĭ pare rĕu, dar . . . la ce are pe unchiu-sĕu cel bogat? Contele mai bĕtrân este alt om, are sânge ca şi când ar fi apă cu ghiaţă!“ —

In contra aşteptărei sale Luca primise banĭĭ, de care avea trebuinţă de la Vasteri, fără ca acesta să fi făcut vr'o greutate, ba păria chiar vesel de asta.

Luca n'avu timp a medita mai indelung asupra acestei stranie purtărĭ a bĕtrânului cămătar.

Alergâ la hotelul unde şedeau conţiĭ Torrejas şi plăti celui mai in vêrstă dintre ei datoria sa.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Cei doui domnĭ desvoltară un mare talent de petrecere, mai cu sémă cel mai tênĕr era de o amabilitate răpitóre.

Luca îi invită să dejuneze la dênsul, ér ei primiră invitaţiunea cu mulţămire.

Tênĕrul îi presentă unchiului sĕu, care primi cu multă prevenienţă pe distinşii streinĭ, purtând cu multă demnitate numele unei vechĭ familiĭ spaniole.

Vechiului ambasador impuseră fórte mult manierele reservate şi totuşĭ fine ale contelui mai bĕtrân.

„Ar fi trebuit să te facĭ diplomat, Domnule conte,“ ḑise el. „Patria nóstră duce lipsă de ambasadorĭ buni şi D-ta ai fi devenit de sigur unul dintre cei mai dibacĭ.“

Contele sĕ inclină indatoritor.

„Am fost deja óre-care timp ataşat pe lângă ambasada nóstră la Paris şi de bună sémă mĕ voi inturna peste puţin acolo séu la Petersburg in aceeaşĭ calitate,“ rĕspunse el.

„Nu m'am inşelat dară!“ exclamă Don Bartolomeo. „Da, da, manierele fine nu sĕ négă. Diplomaţia este unica carieră, pe care ar trebui să-şĭ alégă orĭ-ce cavaler de spirit şi dibaciŭ. Nepotu-meu din nefericire n'a avut destulă — sciinţă era aprópe să ḑică, dar iute-şĭ lua séma şi ḑise, — plăcere la acésta. Sunt convins că numele D-tale peste puţin va fi dintre cei mai cunoscuţĭ, după cum este deja dintre cei mai nobilĭ.“

„Modestia mĕ opreşte de a exprima aceeaşĭ speranţă,“ replică contele cu un zimbet fin, inţeles numai de frate-sĕu.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Acesta-i aruncâ o privire drăcósă, apoi sĕ adresâ érăşĭ cătră Don Luca Montez cu cuvintele: „Mai îmĭ vine să vĕ invidiez pentru palatele Dv. cele inalte şi spaţióse, cu aceste grădinĭ miraculóse.“

„Mai tóte sĕ trag încă de la Maurĭ.“

„Da, da, sĕ recunósce după stilul cel excelent. Să vedeţĭ din contra castelurile nóstre din Galicia, — care după cum sciţĭ este in nordvestul Spaniei, — cât sunt de posomorîte, serióse şi ca nisce inchisorĭ. Ḑĕu, voi dărîma unul din aceste vechĭ forturĭ şi voi clădi in locul lui un castel in stil mauric.“

„Aveţĭ plăcere a veni cu mine in patio.“

„Sunt la ordinile Dv. Şi asta este una din instituţiunele Dv. plăcute, de care trebue să ne lipsim in nordul nostru cel aspru ... Vĕ spun drept, acéstă călĕtorie am intreprins-o numai pentru ca să cumpĕrăm, décă sĕ va putea, vr'o douĕ moşiĭ mai marĭ in Andalusia. Pe aceste timpurĭ neliniştite lucrul cel mai bun este a-ţĭ plasa averea in moşiĭ.“

„De bună sémă,“ rĕspunse Luca, căruia impunea fórte tare acest tênĕr, care vorbia de castelurile sale şi de a cumpĕra moşiĭ marĭ.

Coborî cu óspeţiĭ sĕi cei doui in patio.

Contele cel mai in vêrstă alergâ indată spre avus, Luca sĕ apucâ a explica figurile alegorice ale basenului, ér contele cel mai tênĕr sĕ puse a contempla uşa cea mare a casei, care ducea in patio şi care era un cap de operă al vechei lăcătuşerĭ.

Apoi cercetară cu amĕnuntul grădina şi in fine cei doui fraţĭ îşĭ luară ḑiua bună, refusând amical

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

dar hotărîți însoțirea lui Luca, pe care li-o oferise acesta.

„Gata?“ întrebă contele cel mai în vêrstă, după ce eșiseră.

„Da!“ fu respunsul.

Merseră în hotel, sĕ închiseră în iatacul lor, scóseră o casetă elegantă, bătută cu argint din un geamantan și începură a lucra cu uneltele din ea. — —

Pe la șese ore séra hazardiștiĭ sĕ întâlniră érăși în cafeneaua cea elegantă.

In locul lui Diego, care scusase lipsa sa scriind că mumă-sa s'ar fi bolnăvit la o moșie, sĕ puse un tênĕr oficer, care era un jucător fórte liniștit, ca și contele Torrejas cel mai bĕtrân. Amêndoui câștigară decĭ necurmat, mai cu sémă după ce adversariĭ lor, contele cel mai tênĕr și Luca, începuseră a sĕ 'nferbênta.

Luca perduse aprópe toțĭ baniĭ sĕi, când, după medul nopțiĭ, începu a câștiga din nou. Și tovarășu-sĕu câștigâ, locotenentul perdu puțin, cu atât mai mult însă contele cel mai bĕtrên, care dedea baniĭ cu aceeași liniște nepăsĕtóre, cu care-iĭ luase.

Din nefericire acéstă stare a lucrurilor nu dură mult.

Luca începu a perde din nou și totușĭ urmâ a juca înainte cu acea încăpățînare și pasiune, pe care n'o stinse nicĭ oboséla nicĭ beția care ar fi trebuit să-l cuprindă în urma vinului celui mult și tare pe care-l bĕuse.

Astfel sĕ crepâ de ḑiuă; toțĭ ceilalțĭ plecasĕră

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

deja, numai cei patru jucau inainte, fără a sĕ interesa de alt ceva de cât de cărţile lor şi de grămăḑile de aur şi de bancnote, ce zăceau inaintea lor.

După améḑi la douĕ ore Luca incetâ in fine de a mai juca, perduse ḑece mii de piastrii banĭ gata, pe carĭ îi câştigase locotenentul, ér contelui mai bĕtrân îi rĕmăsese dator cu o sumă indoit de mare. — Jucaseră aprópe douĕ-ḑecĭ de ore în cărţi.

CAPITOLUL XXVII.

O visită fatală.

„Acum insă draga mea copilă am să-ţĭ mai adresez o intrebare seriósă!“ ḑise Don Bartolomeo şi mângăiâ mâna Conchitei, pe care o ţinea in a sa.

O umbră posomorîtă sĕ lăţi peste faţa cea frumósă a copilei, dar ea nu respunse nimic.

„Este vorba de măritişul tĕu.“

„Cu Romano?“ intrebâ dênsa.

„Cu Luca,“ respunse bĕtrânul apăsat.

„Acéstă afacere sĕ póte lesne termina.“

„Ţi-au venit in fine minţile la loc? Îmĭ pare bine de asta. Fixéză dar ḑiua de cununie.“

„Vorbescĭ din insărcinarea lui Don Montez?“

„Don Montez? Cât de formal sună asta! Până acum i-ai ḑis tot Luca, acum insă când are sĕ devină soţul teu —“

„N'are să devină, voiescĭ să ḑicĭ,“ îl intrerupse ea.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Don Bartolomeo o privi uimit ca și când nu s'ar fi increḑut urechilor sale.

„Dar ce va să ḑică asta?“ exclamâ el. „Nu spusei mai adinéorĭ, că acéstă afacere sĕ póte lesne termina?“

„Da, ceea ce sĕ și adeverésce, căcĭ étă-ți declar cu tótă hotărîrea, că nu mĕ voi mărita nicĭ odată și sub nicĭ o condiţiune după nepotul D-tale Luca!“

„Serios?“

„Nu póte fi nimic mai serios decât asta.“

Don Bartolomeo incepu să férbă, dar era pré bine crescut, decât să fi dat frêu furiei sale; sĕ mulţămi a ḑice numai: „Nu mĕ tulbura Conchito. Hotărîrea mea este nerevocabilă.“

„Nu mai puţin nicĭ a mea.“

„Eu am dreptul de tată faţă de tine.“

„Dar n'ai dreptul să ordonĭ inimei mele, fără de care nu-mĭ voi da mâna.“

„Haidade, capriţiĭ femeescĭ — prostiĭ de pensionat!“

„Femme le veut, Dieu le veut,“ adică: ceea ce voiesce femeea, voiesce și Dumneḑeu, așa am invĕţat la pensionat și după invĕţătura asta mĕ și conduc.“

„Voi sci eu să-ți infrâng indărătnicia ta; din nefericire am fost pré ingăduitor faţă de tine. Dar acum are să sĕ schimbe lucrul.“

„După mine poţĭ să mĕ ţiĭ inchisă, poţĭ să-mĭ iai avutul și libertatea; invoirea mea la acel măritiș nu o vei dobêndi, chiar de a-i pune pe servitoriĭ D-tale, să mĕ tîrască la altar.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Luca este —“

„Un mișel așa de mare încât nicĭ nu înțeleg cum de nu vedĭ viținrile lui.“

„Ce cunoscĕtóre de lume și de ómenĭ mai eștĭ și tu? T'e pricepĭ mai bine intru judecarea caracterelor decât un vechiŭ și pățit diplomat. Nu mĕ fă să rîd de tine.“

„Rîdĭ, rîdĭ . . . Cine scie cât de curênd îțĭ vei aduce plângênd aminte de cuvintele mele. Luca este un șórpe veninos, pe care l'ai nutrit in órba ta incredere la sênul tĕu. Il urăsc mai mult ca orĭ-ce in acéstă lume!“

Conchita era in cea mai mare agitațiune, ochiĭ îi scênteiau, sênul îi svêcnia, ca și când ar fi fost să sfâșie acum, acum invĕlitórea sa de muselină — era minunat de frumósă in furia ei.

Don Bartolomeo recunoscu că prin violență nu-șĭ va ajunge ținta. D'aceea-șĭ schimbâ tactica și ḑise cu voce domólă:

„Draga mea Conchita!“

Ea sĕ uitâ mirată la el și puse sfiită mânuța ei in a lui cu cuvintele: „unchiule dragă!“

„Fost-am eu vr'odată un tutor nedrept? Nu am avut tot de-a-una in vedere binele tĕu și nu ți-am voit tot de-a-una fericirea ta?“

„Recunosc că-i așa și-țĭ datorez cu recunoscință eternă.“

„Așa dară dovedesce-mĭ acea recunoscință, implinindu-mĭ dorința mea.“

„Nu pot.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Credi óre că vr'un scop egoistic mĕ indémnă a te zori astfel la acésta alianță.“

„Nu, dară —“

„O fac numai spre binele tĕu. Eu sunt un moșneag obosit, a cărui carieră sĕ va sfêrși peste puțin, póte peste câteva dile chiar. Nu voiesc să te las fără un sprijin tare. Cu averea ta cea mare ai deveni obiectul celei mai vile speculațiuni. Tu copilă, la care am ținut cu atâta dragoste, implinesce-mi dorința cea de pe urmă pentru ca capul meu cel cărunțit să sĕ pótă pune fără grije la ultima odihnă.“

Conchita incolăci cu dragoste brațul ei cel molatic pe după gâtul moșneagului și exclamă cu tristeță: „Cu ce dragă inimă te-așĭ liniști, iubite unchiule, dar nu pot. Ar trebui să-mĭ rup inima din mine . . . . . Chiar décă bunĭi mei părinți, care de mult odihnesc impreună in pământul cel rece, s'ar scula și ar veni din mormêntul lor la mine și m'ar ruga cu mânile impreunate să mĕ mărit după Luca — n'așĭ putea. Mai bine mor pentru ei, séu pentru D-ta de cât să mĕ duc după el.“

Bartolomeo clătină serios din cap.

„Blasfemezĭ copilă,“ dise el. „Și adică de ce eștĭ atât de neinduplecată?

„Fiind-că detestez pe Luca, și iubesc pe Romano.“

„Și una ca și alta fără nicĭ un motiv resonabil.“

„Luca este un scelerat, Romano un tênĕr brav și nobil.“

„Un craidon este el!

„Unchiule!“ strigă copila supĕrată.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Care de lună intregĭ nu s'a mai interesat de tine.“

„Nu l'ai oprit, ca să nu mai vină in casa D-tale?“

Don Bartolomeo incepu a sĕ socoti cum să invingă acéstă logică destul de potrivită; dar nu avu timp a termina, căcĭ cineva bătu la uşe.

„Intră!“

Pe pragul uşei, care sĕ deschise, se arĕtâ Romano.

Conchita alergâ la el şi-l imbrăţoşâ cu bucurie. Apoi-l luâ de mână, îl conduse inaintea bĕtrânului şi sĕ rugâ:

„Binecuvêntézĕ-ne!“

„Da, binecuvêntézĕ-ne, unchiule, pe noi copiĭ tĕi,“ exclamâ şi Romano.

Părechia cea frumósă ingenunchiâ şi-şĭ ridicâ mânile spre Don Bartolomeo, care clătinâ cu faţa posomorîtă din cap.

„Unchiule!“ sĕ rugâ copila cea frumósă încă o dată cu voce mişcătóre şi cu ochiĭ lăcrimaţĭ.

„Eşi Conchită,“ ḑise el supĕrat. „Voiesc să vorbesc serios cu acest seducĕtor de fete.“

„Dar numai pe el îl iubesc, nu pot trăi fără de el... Vai, trebue să mor décă mi-l răpescĭ.“

„Părăsesce-ne!“

„Da, mergĭ Conchită!“ ḑise acum şi Romano, care sĕ sculase de ḑos şi ridicâ acum şi pe iubita sa. Îĭ sărutâ gura şi fruntea şi o duse cu dulce şi fragedă violenţă la uşe, prin care o scóse afară, incuiându-o in urma ei.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Apoi sĕ reintórse la Don Bartolomeo, care-l intrebâ cu brutalitate:

„Cine ţi-a dat voie, ca sĕ vii in casa mea de la care te-am oprit eu, séu ai uitat deja de asta?“

„Nu uit nicĭ de binefaceri nicĭ de ofense,“ respunse Romanu tot atât de puţin politicos. „Pe câtă vreme mirésă-mea va fi la D-ta, voi veni la ea, de câte orĭ îmĭ va părea de lipsă.“

„Şi după părerea ta asta-i de lipsă tocmai acum?“

„Da!“

„Şi adică cine îţĭ este mirésă?“ intrebâ bĕtrânul cu sarcasm.

„Conchita,“ replicâ Romano, ai cărui obrajĭ paliḑĭ incepură a sĕ roşi de mânia născêndă.

„Fiva-mĭ permis a intreba, cu ce drept?“

„Cu dreptul amorului nostru reciproc!“

„Prostiĭ copilăresci! . . . Ce vreai aicĭ?“

„Mai întâiŭ sĕ vĕd pe Conchita, apoi —“

„Apoi?

„Să o peţesc după cuviinţă de la D-ta.“

„Obraznicule!“ strigâ Don Bartolomeo sărind in sus. „Eştĭ beat séu nebun?“

„Vorbesc mai cu minte şi cu mai multă linişte de cât D-ta.“

„Voiescĭ să mĕ insultezĭ in propria mea casă prăpăditule?“ strigâ bĕtrânul furios.

Alergâ la uşe, o deschise dintr'o singură smucitură şi sbierâ cât putu: „He, Daniilă, Pedro, Juan!“

Tot odată trase de clopoţel cu atâta violenţă, încât rĕsuna prin tótă casa.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Vr'o doui servitorĭ, intre ei și valetul și confidentul bĕtrân Daniilă, venirĕ in fuga mare.

„Aruncațĭ pe acel obraznic pe scară 'n jos!“ răcni bĕtrânul diplomat, care din om fin sĕ făcuse o fiéră sĕlbatică.

Lacheiĭ sĕ privirĕ uimițĭ unii pe alțĭ. „Hei bine, n'ațĭ auḑit?“ țifni Don Bartolomeo turbat.

Romano zimbi cu dispreț.

„Vină-țĭ in fire boierule,“ șopti Daniil.

„Ce-mĭ staț̦ĭ și-mĭ sgâiț̦ĭ ochiĭ unii la alț̦ĭ!“ strigâ bĕtrânul. „Sunteț̦ĭ surḑĭ? Vĕ dau dracului pe toț̦ĭ. De ce vĕ hrănesc leneșilor, déca nu mĕ puteț̦ĭ scăpa de asemenea vagabonḑĭ.“

„Incă o vorbă, Don Bartolomeo,“ ḑise Romano, profitându-se de un moment in care celalt de ostenit ce era, amuțise puțin. „Voiescĭ să dai pe Conchita după vĕru-meu Luca.“

„Da, și nu tu vei fi acela, care mĕ va opri de la acésta.“

„Déca Luca ar fi demn de Conchita și déca dênsa l'ar iubi a-și renunța bucuros, de și cu inima sângerândă. Dar el este un nemernic ticălos.“

„Ba tu eștĭ ticălos!“

„Este un cartofor, care adese-orĭ in o singură nópte perde cu miile in cărț̦ĭ.“

„Minț̦ĭ!“

„Un craidon, care a sedus multe fete sêrmane.“

„Minț̦ĭ.“

„Un asasin, care a plătit pe un bandit ca să mĕ omóre.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Minți,“ strigâ Don Bartolomeo a treia óră cu atâta violență, încât îi sĕ țifni vocea și-și perdu resuflarea.

Apoi începu să tușéscă și să-și tocméscă vocea scoțênd nisce sonuri nearticulate ér Romano ḑise cu sânge rece aprópe glacial: „D-ta și servitorii D-tale ați auḑit inculpările mele aduse in contra lui Luca, sunt gata a dovedi prin martori demni de credință tóte ce am ḑis . . . Dar să lăsăm acum pe acel miserabil. Te rog încă odată să-mi dai pe Conchita de soție.“

„Mai bine o dau după călău decât după tine!... Du-te la dracu!“

„Mĕ duc, dar nu acolo unde mĕ trimiți. Ia séma insă, voi reveni când nu te vei aștepta nici decum la revederea mea și-mi voi ajunge ținta cu tótă opositiunea D-tale. Déca nu voiesci pacea, fiă dar rĕsboiŭ intre noi. Eu unul sunt pregătit.“

Cu aceste cuvinte Romano eși mêndru pe ușe afară. Tocmai când o inchise, rivalul și vĕrul sĕu venia pe coridor in sus. El nu-l observâ, dar Luca când îl vĕḑu sĕ speriâ așa de tare încât șovăi inapoi și era să cadă jos. —

Vĕḑuse pe un mort inviat, căci după părerea lui de până acum, Romano era mort.

CAPITOLUL XXVIII.

Omorul.

Cei doui conți de Torrejas părăsiră ca de obiceiŭ séra hotelul lor; dar in loc de a merge la cartoforie,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

o luară spre alamedă și goliră in una din cafenelele de p'acolo o butilcă de vin de Montila.

Spre mediul nopții plecară d'acolo și merseră de-a dreptul la casa lui Don Bartolomeo, care era invĕlită in vĕlul intunecimei, ca un gigante adormit.

Cei doui bărbați sĕ opriră in strada de lângă grădină și sĕ puseră să observe.

„Cred că totul este sigur," dise cel mai mare.

„Și eu cred," replică celalt.

„Inainte deci!"

Cu dibăcie petrecură cei doui frați gardul, inaintară cu precauțiune in grădină, ér la intrarea patioului sĕ opriră érăși trăgênd cu urechia.

Nimic nu sĕ mișca afară de frundele pomilor și a tufelor.

Nicĭ un alt sgomot nu sĕ audia de cât ploscăitul avusului.

„Manuel," strigă unul.

„Ce-i?" replică celalt.

„Este liniște cumplită!"

„Mai aștéptă un moment, Iorgule!"

„Prostie. Perdem timpul de geaba."

„Precauțiunea nicĭ odată nu este de prisos."

„Descuiă ușa."

Manuel trecu prin patio, vîri o cheiă mare in bróscа ușei de fer, o invêrti și intră.

Iorgu-l urmă.

Aprinseră lumina in felinarul lor, sĕ urcară pe trepte și trecură prin coridor.

La ușa cabinetului lui Don Bartolomeo sĕ opriră.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Manuel îşĭ lipi cu precauţiune întâiŭ ochiul apoĭ urechia de gaura cheiĭ.

„Tóte-s in linişte,“ ḑise el după o mică pausă.

Apoi îşĭ puse mâna pe clénţa uşei; era incuiată.

Manuel şeful de banditĭ scia ce să facă. Scóse o cheeă preparată şi descuiâ.

Intrară.

Iorgu luminâ cu felinarul tóte mobilele cabinetului.

„Suntem bine,“ ḑise el arătând spre biroul cel mare de lemn de rose.

Manuel fácu semn cu capul, ingenunchiâ inaintea biroului, scóse din buzunarul sĕu un săculeţ cu chei, cârlige, dalte şi alte asemenea instrumente şi incepu a incerca o cheeă după alta.

Una sĕ nimeri in fine, biroul era descuiat.

„Ia séma!“ şopti Iorgu, căcĭ la deschiderea biroului copacul trosnise puţin. „Bĕtrânul dórme alăturĭ.“

O mulţime de hârtiĭ, registre, scrisorĭ şi d'al d'astea erau aşeḑate in despărţĕmêntul principal, dar nu sĕ vedea nicĭ o urmă de banĭ.

„Deschide sertarul din mijloc!“ ḑise Iorgu.

Manuel deschise şi avu de resultat un bun succes: douĕ pachete marĭ cu bilete de bancă trecură din sertar in buzunarul lui Iorgu. Lângă pachete era o cuvertă mare cu inscripţiunea: „Copia testamentului meu. A sĕ deschide indată după mórtea mea.“

„Óre să nu o luăm cu noi?“ intrebâ Manuel.

„La ce, las'o colea! Da, décă ar fi originalul testamentului.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„S'o lăsăm dară!“

„Deschide celalt sertar!“

„Mai intâiŭ să inchid aste două.“

„Bine.“

Manuel inchise cele două sertare aşa de bine încât nicĭ ochiul cel mai exersat al unui poliţist, n'ar fi putut vedea, că au fost forsate. Continuarea operaţiunelor sale ulterióre fu insă intreruptă, căcĭ fără de veste trozni la uşe şi cei doui banditĭ vĕdură speriaţĭ, că clénţa uşei fu apăsată in jos.

Din fericire o reincuiaseră in urma lor.

„La dracu!“ borborosi Manuel, „cine va fi acolo.“

„De bună sémă, un concurent,“ zimbi Iorgu cu batjocură.

„Să fugim óre!“

„Feritu-ne-a Dumneḑeu! Aştéptă puţin, apoi vom lucra inainte.“

De odată o mână pipăi la o altă uşe pe care banditiĭ nicĭ nu o observaseră până atuncĭ.

„La dracu, sĕ ingróşe tréba!“ injură Iorgu. „Depărtéză lumina!“

Manuel acoperi lumina felinarului. Iorgu strinse uneltele, apoi sĕ furişară in dosul unor perdele lungĭ de stofă de dinaintea ferestrei.

Perdeaua sĕ mişca încă in urma celor doui banditĭ, când turburătorul neaşteptat intră in cabinet.

Era Luca.

Scim cât de nefericit jucase din nou. Ii trebuiau cel puţin două-ḑecĭ de miĭ de piastriĭ, cu care datoria

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

lui Iorgu, ori după cum scia el, contelui celui mai bětrân dintre cei doui fraţi Torrejas.

Datorii de joc sunt datorii de onóre; trebuesc plătite in decurs de douĕ-ḑeci şi patru de ore.

Luca sperase in ajutorul lui Vasteri, dar spre gróza sa nu-l găsise acasă, ér un vecin al ovreiului îi spuse că plecase pentru trei séu patru ḑile.

Trei séu patru ḑile in acest cas erau ca şi atâtea sĕptĕmâni.

Luca trebuia să aibă bani; era pré ingâmfat, de cât să sĕ fi decis a ruga pe conte ca să-l mai aştepte, ş'apoi nici nu scia décă o va face.

Diego, care ar fi putut să-l ajute, era dus şi el.

Luca sĕ decise deci a sĕ scóte din necaz érăşi prin un atentat, ca şi atunci la 7 Maiŭ, când îl zorise Vasteri atât de mult.

Scia că unchiu-sĕu avea in biroul sĕu ca la vr'o patru-ḑeci de mii de piaştri.

Spre meḑul nopţii era deja gata, dar tot mai trăgăni. O frică grozavă-l cuprinse fără de voie. O presimţire posomorîtă, care zăcea ca plumb pe sufletul sĕu, îi spunea că avea să păţéscă ceva grozav.

Dar ce mai putea face?

Era silit, pentru a-şi păstra vaḑa unui cavaler, să-şi ţină parola de onóre, pe care o dase contelui Torrejas.

Până a doua ḑi la douĕ ore cele douĕ-ḑeci de mii de piaştri cu carî-îi datora, trebuiau să fiă plătiţi.

Ş'apoi voi să mai şi jóce.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Demonul hazardului, acest viţiu cel mai grozav dintre tóte viţiurile, îl subjugase cu totul.

Pentru a-şĭ face curagiŭ, golise mai multe butilcĭ de vin tare: era ca şi beat, când pe la ora unu după medul nopţiĭ sĕ furişâ prin coridor la cabinetul unchiului sĕu.

Uşa coridorului, care conducea de-a-dreptul in cabinet era încuiată, ca de obiceiŭ, mai ales de când cu primul furt. Fu decĭ silit a face un ocol prin mai multe alte odăi, pentru a putea intra in cabinet.

Mai intâiŭ aprinse o luminare şi sĕ convinse, că uşa care respundea în iatacul unchiului sĕu, era închisă şi că perdelele de la feréstre erau slobozite.

Apoi sĕ apucâ de lucru.

Luca purcese cu mai puţină precauţiune de cât Iorgu şi Manuel. Sertarele le deschise cu o daltă, şi făcu un sgomot destul de mare.

„Să-l fi luat dracu!“ şopti Iorgu lui Manuel la urechie.

„Va deştepta tótă casa,“ respunse acesta.

„Îl recunoscĭ?“

„Firesce, este Luca Montez.“

„De bună sémă vrea să-şĭ procure banĭ, pentru a-ţĭ plăti datoria sa de joc.“

„Da, vrea, — insă sciĭ bine, că nu va găsi ceia ce căuta .... Caracho! Nebunitu-a flĕcăul?“

Luca scotoci cu mânile tremurânde prin tóte sertarele, acum insă unul din sertare îĭ scăpâ din mânĭ.

„Légă scara!“ şopti Manuel. „Trebue s'o ştergem d'aicĭ, bĕtrânul sĕ mişcă.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

In adevĕr sĕ născu in odaia alăturată un mic sgomot, ca şi când s'ar scula cineva din pat.

Luca era atât de tărbăcit, încât nu auḑi nimic.

Manuel deschise feréstra cu precauţiune, Iorgu scóse o scară de ibrişin din buzunar şi o prinse de crucea ferestrei.

Scara atîrna în grădină. Manuel voi să sĕ pogóre pe ea, dar Iorgu-l reţinu.

„Mai stai să vedem cum sĕ desvoltă drama.“

Nu avură să aştepte mult timp.

După câteva minute apăru in uşa din faţa ferestrei lor bĕtrânul Serena, in halat, ţênênd in mâna stângă o luminare, ér in cea dréptă un pistol cu cocoşul tras.

Nepotu-sĕu nicĭ nu-l observâ până ce nu exclamâ cu glas sfăşietor: „Luca, mĕ furĭ?“

Luca sĕ ridicâ tresărînd; ca o fiéră sĕlbatică sĕ inholba cătră binefăcĕtorul sĕu, apoi sĕ năpusti asupra lui. —

Luminările sĕ stinse.

Sĕ incinse o luptă scurtă prin intunecime.

O detunătură sĕ auḑi.

Un corp omenesc căḑu jos.

Paşĭ grăbiţĭ sĕ auḑiră, — uşa sĕ deschise, apoi sĕ reinchise érăşi.

„Cine a căḑut?“ strigâ Iorgu eşind afară. Manuel desvĕli felinarul sĕu.

„Bĕtrânul!“ ḑise el.

„Este mort,“ adause Iorgu, care ridicase capul cel cărunt. Têmpla îi era inegrită de foc şi de érbă de puşcă şi sângele roura din ea.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Cei doui banditĭ rostiră un tătăl nostru.

Un sgomot confus sĕ porni prin casă. Clopoţele sunară, uşĭ sĕ trîntiră.

„Haidem,“ zori Manuel ridicând de jos pe Iorgu, care ingenunchiase lângă mort şi-l privia intristat.

„Da, la dracu,“ strigâ Iorgu şi-şĭ trecu cu mâna peste frunte, ca şi când ar fi voit să ştérgă un vis greu. „Nu sciu cum de nu-mĭ pot stăpêni acéstă sentimentalitate afurisită. Ḑeu, că mi se inmuiase inima, vĕḑênd acel frumos cap de bĕtrân cu rana sângerândă! . . . Haidem!

„Auḑĭ că vin pe scară in sus!“

„Allons enfants de la patrie!“ intonâ Iorgu a batjocură.

Manuel sĕ avêntâ pe feréstră şi sĕ slobozi in grădină. Iorgu îl urmâ şi prin o smucitură dibăcie desprinse scara, pe care o ascunse iute.

In acelaşĭ moment, servitorimea speriată a lui Don Bartolomeo sĕ năpusti in iatac şi găsîndu-l gol, in cabinetul stăpênului lor, care din om teafăr şi sănătos, devenise acum un corp sângerat, mort.

CAPITOLUL XXIX.

Arestat fără vină.

Asasinarea lui Don Bartolomeo făcu firesce mare svon. Lumea era indignată. Cum să nu, asasinatul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

fusese unul din cei mai bogaţi, stimaţi şi onorabili cetăţeni ai oraşului.

Luca era instituit in testamentul bătrânului de erede universal. Din tótă averea colosală n'avea să dea altuia nimic, de cât vr'o două legate servitorilor şi vr'o două fundaţiuni la unele institute de binefacere; giuvaerele erau lăsate Conchitei.

Sêrmana fată era adênc mişcată prin mórtea violentă şi cea fără de veste a iubitului ei tutor, cu care nici nu sĕ putuse impăca.

Scia bine că prin alianţa ei cu Luca nu urmărise de cât numai binele ei şi regreta numai amorul lui cel orb, care-l impedecase de a recunósce viţiurile nepotului sĕu.

Nici mângăierile lui Romano nu erau in stare a o consola, de óre-ce şi el era adênc impresionat de mórtea lui Don Bartolomeo.

Cât despre Luca era cât sĕ póte de prefăcut, căci isbuti a-şi stórce lacrimi din ochi şi a lăuda cu emfasă pe acela, pe care-l asasinase chiar el in mod atât de mişelesc.

Sĕ ocupă cu zel de afaceri. Regulă tóte registrele unchiului sĕu şi vĕdu cu plăcere cât era de bogat — nici nu creduse una ca asta.

Datoria sa cătră contele Torrejas o plătise firesce indată, fiind-că deja a doua di după mórtea unchiului sĕu intrase in posesiunea succesiunei, după cum dispunea testamentul.

Cei doui fraţi îşi exprimară condolenţa lor eredelui care plângea cu ochii şi rîdea cu inima. Luca

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

le mulțămi de bunătate și îi intrebâ, décă vor mai sta cât-va timp la Sevilla.

Cei doui afirmară.

„Sper dară că voi mai avea onóre de a vĕ saluta in casa mea, care din nefericire nu este veselă acuma,“ ḑise el luându-și ḑiua bună.

In casa mea — ce frumos și mêndru suna asta! sĕ gândi in sine intorcêndu-sĕ acasă.

Inmormêntarea lui Don Bartolomeo Serena sĕ sĕvêrși cu cea mai mare pompă.

Nicĭ Romano nu lipsi de la conduct, dar nu intrase in casă, ci aștеptase pe mort la ușe.

Veniseră și conții Torrejas, séu mai bine ḑis Manuel și Iorgu, apoi amicul nostru Juan și fiitorul sĕu socru colonelul Lee.

Juan nu recunoscu pe cei doui banditĭ, care-și schimbaseră nu numai numele și portul dară și figura.

Cercetările intru descoperirea asasinului fură făcute cu cel mai mare zel.

Luca publică un premiu pentru descoperirea asasinului, asemenea și Romano.

Conchita sĕ afla in casa colonelului Lee. De la acea cursă de taurĭ, care ar fi putut să fiă atât de perniţiósă eroului nostru, sĕ desvoltase intre Juan și Romano, salvatorul sĕu, o mare amiciție, tot asemenea și intre Ellen și Conchita.

Sêrmana fată nu mai putea să șéḑă in casa lui Don Bartolomeo, care era acum a lui Luca.

Cercetările parchetului in causa acestui omor urmară inainte, dar erau impreunate cu multe greutățĭ, căcĭ lipsia orĭ-ce material de urmărire.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Nu se dase de alte urme de cât de biuroul spart, de feréstra deschisă, de pistolul descărcat şi de dalta, fără nici un semn caracteristic.

Vr'o două urme de picior de om din grădină se perdură tot acolo.

Coregidorul era disperat ér Luca se bucura. Isbutise a ajunge in odaia sa până ce nu veniseră servitorii in urma impuşcăturei şi, până acum îşi jucase rolul aşa de bine încât nu-l ajunsese nici măcar urma unei bănueli.

Numai perirea celor patru-ţeci de mii de piastrii nu şi-o putea explica.

Toţi credeau in un asasinat tîlhăresc. Se presupunea că banditii au fost surprinşi de Don Bartolomeo, că ei îi smuciseră pistolul, care fu recunoscut de al lui, din mână şi că-l impuşcaseră cu acel pistol.

De odată afacerea ajunse in o lumină mai lămurită, după cum se credea, şi anume prin depositiunea unui servitor, care pomeni de cérta ce Don Romano avusese cu unchiu-seu cu puţine ore inaintea asasinărei acestuia.

Precautul coregidor cercetă in ascuns decursul desbinărei intre unchiu şi nepot şi ajunse in fine la părerea că Romano póte va fi asasinat pe unchiu-seu din resbunare şi că ar fi spart biuroul numai pentru a declina bănueala de la sine, căci cine ar fi presupus pe un asasin-bandit in persóna unui bogat moşier.

Mai invinovăţitóre pentru Romano erau cuvintele pe care, când se duse de la unchiu-seu, le rostise

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

față de servitorĭ: „Ia séma. Voi reveni, când te vei aștepta mai puțin la una ca asta și-mĭ voi ajunge țintă cu tótă opunerea D-tale . . . . . Décă nu voiescĭ pace, fiă dar resboiŭ intre noi. Eu unul sunt pregătit.“

Trei bărbațĭ nepătațĭ, intre carĭ și bětrânul Daniil, auḑiseră aceste cuvinte amenințătóre.

Corregidorele nu-l socoti pe Romano capabil de un asasin, dar era silit să ia in considerare depositiunea servitorilor și ca un politist expert și dibaciŭ cunoscea din destul de bine firea omenéscă pentru a sci cât de tare póte ațița amorul tóte pasiunele ascunse ale individului.

Romano fu decĭ arestat, fiind acusat de asasinarea unchiului-sĕu.

CAPITOLUL XXX.

Planul cămătarului.

La vr'o sĕptĕmână după asasinarea lui Don Bartolomeo, Vasteri veni pentru prima óră la proprietatea marelui sĕu datornic.

Luca-l primi cu stăpênirea de sine și cu desconsiderațiunea ce-l caracterisa, ér ovreiul manifesta un straniu amestec de batjocură arogantă și de triumf sarcastic.

Cu politeță de umilință afectată sĕ plecâ inaintea omului devenit bogat care zăcea pe un divan fără d'a sĕ mișca, intrebându-l:

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ce vreai?“

„Ah, Maria-ta, dă-mĭ voie să-ţĭ presint aceste hârtiĭ,“ respunse Vasteri.

Cuvintele erau curteneţe dar maniera in care fură pronunţate fu atât de sarcastică, încât Luca sĕ uită cu mirare la el, dar faţa cămătarului arăta numai acea genă stêngace, pe care o au ómeniĭ neculţivaţĭ in comerciul lor cu superiorĭ.

„Adă aicĭ,“ ḑise Luca. „Cât face suma?“

„Trei-ḑecĭ şi trei de miĭ de piastriĭ.“

„Cu interese cu tot?“

„Da.“

Ovreiul deschise un portofoliŭ unsuros şi scóse din el două hârtiĭ, pe care le dete aristocratului. Prima hârtie era scrisul făcut la 7 August de treispre-ḑece miĭ piastriĭ, ér' cealaltă hârtie era pentru două-ḑecĭ de miĭ de piastriĭ, cu care sĕ imprumutase Luca pentru a-şĭ putea plăti prima datorie de joc.

Luca merse la biuroul sĕu, scrise vr'o două cuvinte pe o hârtie lungăréţă şi ingustă, pe care o dete apoi cămătarului. Era un cec asupra bancherului sĕu.

„Ai greşit suma, Don Luca,“ ḑise Vasteri şi mâna sa prinse iute cele două scrisurĭ, care steteau inaintea lui Luca.

„Ba nu,“ replică acesta cu asprime.

„Aicĭ stau trei-ḑecĭ şi două de miĭ de piastriĭ.“

„Bine inţeles!“

„Creanţa mea este insă de trei-ḑecĭ şi trei de miĭ de piastriĭ.“

„Trei-ḑecĭ şi două de miĭ, ḑic eu.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Aicĭ însă stă negru pe alb, că —“

„Mie-mĭ este egal.“

„Spune-mĭ dar cel puţin causa, care te indémnă a-mĭ face acest scăḑĕmênt.“

„Ceea pentru ce am voit să dau o miiă de piastriĭ nu s'a săvêrşit.“

„Ce vreai să ḑicĭ?“

Luca privi cu luare aminte in jurul sĕu şi ḑise apoi incet: „Don Romano trăiesce.“

„Don Romano trăiesce?“ repetâ ovreiul mai tare de cum ar fi fost de lipsă şi cu cea mai mare mirare, de şi acéstă veste nu era nouă pentru dênsul. „Permite-mĭ Don Luca, să mĕ indoiesc de cuvintele D-tale.“

„Informéză-te şi vei afla.“

„Dar omul meu —“

„Este un flecar care nu meritä nicĭ o miiă de realĭ de cum o miiă de piastriĭ.“

„Orĭ ia-i arătat din greşală pe alt cine-va, care a căḑut in locul lui Don Romano.“

„La dracu! şi asta sĕ póte. Óre să mĕ fi inşelat Conchita?“ sĕ intrebâ Don Luca, apoi sĕ adresâ cătră ovreiŭ: „A fost o nenorocire, că n'a căḑut Don Romano, căcĭ el este acela, care a asasinat pe unchiul meu.“

„Nu sĕ póte!“ exclamâ Vasteri zăpăcit de mirare. „Spune-mĭ cum s'a putut una ca asta. Nicĭ nu pot s'o cred.“

Fiă că agitaţiunea cămătarului să fi apărut puţin pré afectată, fiă că Luca nu-şĭ putea inchipui, că

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ovreiul să nu fi auḑit nimic despre acéstă intêmplare, de care vorbia tot oraşul, fiă orĭ cum ar fi fost, tênĕrul ḑise cu asprime: „Cercetarea a constatat, că cu puţine ore inaintea asasinarei avuse loc o cértă violentă intre Don Bartolomeo şi Don Romano şi că acesta s'a folosit de amenińţărĭ lămurite.“

„Şi pe baza acestei constatărĭ vĕrul D-tale este prevenit de crima asasinatului?“

„Da — ce, te mirĭ óre?“

„Firesce că mĕ mir.“

„Şi de ce?“

„Fiind-că omul adesea când este infuriat amenińţă pe cine-va, fără ca mai târḑiu să-şĭ aducă aminte măcar de amenińţarea sa, decum s'o realiseze. Decĭ nisce cuvinte pronunţate de un tênĕr inimos in cértă cu altul nu pot fi un motiv suficient, pentru a fi acusat de omor.“

„De ce nu te facĭ advocat, Domnule Vasteri?“

„Apărarea vĕrului D-tale, mi-ar fi destul de uşură,“ replică cămătarul cu un ton, care-l făcu pe Luca să tresară fără de voie.

„Aceste amenińţărĭ Romano le-a rostit faţă cu mai mulţĭ servitorĭ,“ observâ tênĕrul cu tărie.

„Haidade! Cuvinte nu sunt nicĭ odată fapte!“ exclamâ Vasteri, care părea a-şĭ fi propus a aţiţa pe Luca prin opositiunea sa.

„Parchetul mai are şi alte motive.“

„Nisce motive secrete dar. Orĭ le cunoscĭ şi D-ta?“

„In parte.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Aha! Fi va-mĭ permis a intreba cum sĕ născuse cérta intre Don Bartolomeo şi Don Romano?“

„Vĕru-meu érăşĭ a cerut pe Donna Conchita de la unchiu-meu.“

„Şi i-a fost refusată?“

„Da!“

„Ş'apoi Don Romano sĕ depărtâ cu sciutele ameninţărĭ?“

„Da! şi cu puţine ore mai in urmă a asasinat pe binefăcĕtorul sĕu.“

„Nu mi sĕ pare nicĭ de cum probabil. Don Romano trebuia să scie că va fi indată bănuit. Este pré precaut şi pré nobil de cât să fi putut comite un asemenea omor. El, după mine, ar fi răpit pe Conchita, dar nicĭ odată n'ar fi comis o crimă de dragul ei.“

„Parĭ a fi fórte sigur in acéstă privinţă,“ ḑise Luca cu batjocură, de şi nu sĕ simţia nicĭ de cum bine faţă de aceste explicărĭ lungĭ şi exacte.

„Da,“ afirmâ ovreiul cu sarcasm.

Luca rĕmase mut, luâ cecul pe care-l făcuse şi scrise încă câteva cuvinte pe el, apoi îl dete érăşĭ ovreiului ḑicêndu-i: „Étă miia de piastrĭ pe care n'ai să fi perḑĭ, décă ĭĭ ai numĕrat deja.“

Tonul acestor cuvinte şi o mişcare făcută a lene cu mâna aveau să dea a inţelege visitatorului inoportun, că este congediat. Vasteri observâ astea pré bine, dar cu acea aroganţă neruşinată, ce caracterisézĕ pe ómenĭĭ de tépa lui, examinâ cecul cu luare aminte, îl puse in portofoliul sĕu cel unsuros, apoi reluâ conversaţiunea cea intreruptă prin Luca.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Don Romano de bună sémă n'a fost menţionat in testamentul unchiului D-tale?“

„Nu!“

„Şi a sciut despre asta?“

„Da!“

Acest „nu“ şi acest „da“ fură rostite cu atâta rĕcélă, încât orĭ cine ar fi fost disgustat de la continuarea convorbirei. — Dar Vasteri urmâ cu gura zimbitóre: „Romano dară n'a avut nicĭ un interes la mórtea lui Don Bartolomeo.“

„Ci lasă-mĕ odată in pace!“ irupse Luca furios şi lovi cu pumnul in masă. „Parchetul îmĭ dă destul de lucru, încât trebue să fiu bun bucuros că nu sunt silit să aud vr'o douĕ ore pe ḑi de acéstă istorie. Trebue óre ca fie-care nebun bĕtrân să-şĭ vîre nasul in acéstă trébă?“

„Mai acum vr'o câteva ḑile nu eram un nebun bĕtrân, ci un drag amic, nobilul şi milosul salvator din pericol, un ânger de şi in forma unui om nearătătos!“ observâ ovreiul cu sarcasm.

Luca 'şĭ muşcâ buzele.

„N'am timp de vorbă lungă ş'apoi trista istorie nicĭ nu sĕ potrivesce pentru conversaţiune,“ ḑise el. „Fi bun şi scuză-mĕ senor Vasteri, că m'am infuriat aşa de mult şi că cu părere de rĕu trebue să te congediez acum, de óre-ce aştept vr'o câţĭ-va magistraţĭ.“

„Servitorĭĭ D-tale ĭi vor anunţa când vor veni, ér eu voi peri, fără ca să mĕ vĕḑă. N'ai nicĭ o grije, Don Luca, in acéstă privinţă. Nimenĭ nu va afla că ai fost atât timp in legătură continuă cu bĕtrânul Vasteri din Triana.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Ingâmfatul tênĕr era furios. Mâna sa sĕ smuci mai de multe orĭ inspre clopoţel, vrênd să chieme pe servitorii sĕi, ca să dea pe uşe afară pe acel obraznic, dar o frică neexplicată-l reţinu şi nu frica de a vedea trădate din partea lui Vasteri afacerile ce a avut cu dênsul, ci o frică de ceva ce nu-şĭ putea lămuri nicĭ el insuşĭ.

„Imĭ vei permite să şed jos," reincepu Vasteri şi sĕ aşedâ cu intimitate obraznică pe un fotoliu, apoi îşĭ vîrî mânile in buzunarele pantalonilor sĕi tociţĭ.

Luca dete din cap muşcând cu furie vêrful unui creion, ce ţinea in mână.

Ovreiul aţinti asupra lui o privire plină de un triumf dobêndit cu multe ostenelĭ şi repetâ încă odată: „Don Romano nu a avut in adevĕr nicĭ un interes la mórtea unchiului D-tale."

„Şi óre de ce nu?"

„Fiind-că ar fi putut să răpéscă pe Conchita, décă a iubit-o. La noi in Spania n'avem lipsă de multă bătaiă de cap ca să indemnăm pe un preot la o cununie secretă. O mână de piastrĭ este de ajuns pentru asta, ér' vĕru D-tale are de unde să-i dea. Este bogat, nu-i aşa Don Luca?"

Acesta afirmâ, dând din cap, apoi adause:

„Da; are o haciendă cu un venit destul de mare pentru ca să pótă trăi modest."

„De ce dară să fi devenit el un asasin?"

Don Luca ridică din umerĭ.

Vasteri scotoci cu amêndouĕ mânile tóte buzunarele sale şi ḑise după câteva minute, cu ton incre-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ḑut: „Ah, dragul meu Don Luca, aşĭ dori să fumez, dar mi-am uitat tabacherea.“

„Poftescĭ o ţigară?“ intrebâ tênĕrul hidalgo infuriându-sĕ din ce tot mai mult de obrăznicia lui Vasteri.

„Sunt bune ţigările D-tale?“

„Da, la dracu!“

Luca presentâ cămătarului taşca sa cu ţigărĭ. Acesta luâ din ea o ţigară, o aprinse, scóse vr'o douĕ rotogóle de fum apoi fonfăni:

„Hîm! bunicică . . . Dar ca să nu-mĭ uit vorba, eu cunosc pe asasinul unchiului D-tale.“

„Lucru pré firesc, căcĭ până şi copiĭ din Sevilla sciu de numele lui Don Romano Serena.“

„Asta-i numele unui nevinovat.“

„Vorbă să fiă.“

„Nu vorbă ci adevĕr curat.“

„Eştĭ nebun, Vasteri!“

„Ba nu Don Luca, este, după cum am ḑis, curatul adevĕr, ér D-ta trebue s'o sciĭ mai bine ca orĭcine. —“

„Eu?“

„Da, D-ta Don Luca Montez . . . Asta-i numele asasinului lui Don Bartolomeo Serena,“ ḑise ovreiul cu jumĕtate voce, dar desluşit şi hotărît.

Don Luca sări in sus ca un mistreţ nimerit de glonţ şi-şĭ aţinti ochiĭ speriaţĭ pe faţa ovreiului.

„Ce flecărescĭ?“ gîfâi el in fine.

„Că eştĭ asasinul lui Don Bartolomeo . . . Mai négă décă poţĭ. Caută-mĭ in ochĭ şi spune-mĭ că

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

minţesc," exclamâ ovreiul, „dar vĕd că nu indrăznescĭ, nu poţĭ s'o facĭ."

„Ba da!" strigâ Luca cu vocea tremurândă, dar era silit a-şĭ pleca ochiĭ dinaintea căutăturei celei inţepĕtóre a lui Vasteri. „Sunt perdut," borborosi el şi căḑu, palid ca mórtea, pe un scaun.

Cămătarul îl privi, bună óră cum un şérpe privesce victima sa, care s'a incurcat aşa in incolăciturile sale încât nu mai póte scăpa. Işĭ incrucişâ braţele peste pept şi scóse mereu la rotogóle de fum din ţigara sa.

In fine Luca-şĭ ridicâ din nou capul şi şopti cu ton răguşit: „Mĕ vei denunţa pentru a scăpa pe Romano."

„Ce-mĭ pasă mie de Romano?" replicâ Vasteri.

„Aşa dară o vei face din resbunare?"

„Şi de ce m'aşĭ resbuna eu asupra D-tale?"

„Te-am tratat adese-orĭ cu un fel de dispreţ, senor Vasteri, de şi mi-ai adus multe serviciurĭ. Trebue să-ţĭ facă plăcere că poţĭ vedea pe ingâmfatul Don Luca Montez la piciórele D-tale, cerêndu-ţĭ graţie."

Şi in adevĕr miserabilul ingenunchiâ la piciórele cămătarului şi-i cuprinse genunchiĭ.

„Fiă-ţĭ milă de mine!" gemu el. „Nu-i aşa, că nu mĕ vei omorî, denunţându-mĕ?"

„Ce creḑĭ, cu cât mi-ar plăti Don Romano şi Donna Conchita denunţarea mea?"

„Ar da până şi tot avutul lor."

„Ear D-ta ce vei face, décă mĕ voi obliga ca să tac?"

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Aşĭ fi al D-tale cu trup, cu suflet, cu avutul şi cu sângele meu; aşĭ fi servitorul, ba scavul D-tale.“

Vasteri făcu un semn de satisfacţiune.

„Voi tăcea,“ ḑise el cu hotărîre.

Luca sări in sus cu un strigăt de bucurie şi sĕ aruncă la peptul aceluia, pe care de altă dată îl dispreţuise atât de mult.

Acesta-l respinse şi ḑise cu ton serios.

„Dar am şi condiţiunĭ.“

„Bine inţeles,“ exclamă Luca, care de la disperare ajunsese la extas de curagiŭ.

„Condiţiunile mele sunt aspre.“

„Vorbesce, D-tale îţĭ conced orĭ ce-mĭ vei cere.“

„Mai întâiŭ de tóte îmĭ vei plăti tăcerea mea cu un cec de ḑece milĭ de piastrĭ.“

„Invoit!“

„Sunt modest, după cum veḑĭ. Donna Conchita ar fi jertfit mai mult pentru Romano.“

„Sciu, îţĭ voi da douĕ-ḑecĭ de milĭ.“

„După câtva timp, adică după ce va fi trecut timpul de doliu pentru Don Bartolomeo, mĕ voi muta in casa D-tale şi, D-ta, mĕ vei introduce in lume.“

„Fórte bine — de óre-ce 'mĭ scapĭ viéţa, îmĭ eştĭ ca şi un tată.“

Vasteri făcu un semn de mulţămire.

„Apoi îmĭ vei da mână de ajutor, ca să-mĭ execut acele planurĭ, pe care voiesc să le promovez prin şederea mea in casa D-tale.“

„Nu-mĭ vei spune şi mie, care sunt acele planurĭ.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Mai târdiu; de o cam dată îți fac numai propunerea să fi asociatul meu. Vom impărți intre noi atât munca cât și profitul, care va fi destul de insemnat. Cunoscĭ pré bine principiile mele in afacerĭ.“

Luca credea a fi gîcit părerile cămătarului și ḑise deci: „Sunt invoit. Să lucrăm dară impreună.“

„Bine! Și in fine vei scrie după cum îți voi dicta și după cum voi scrie și eu, contractul asupra căruia ne-am invoit acum noi amêndoui, dându-mĭ D-ta exemplarul scris de D-ta, și lăsându-ți eu pe acela scris de mine, spre mai mare siguranță pentru amêndoui.“

Luca fără a face nicĭ o obiecțiune la acéstă propunere sĕ puse la masă, după ce provĕḑuse pe ovreiŭ cu cele nesesare la scris, și amêndoui făcură contractul, in care sĕ cuprindeau condițiunele convenite între cei doui.

După ce sĕ convinse Vasteri că actul scris de Luca era făcut in tótă regula, că exprimase in el apriat cumcă dênsul adică Luca asasinase pe Don Bartolomeo, îl puse bine, și îi dete in schimb exemplarul sĕu, apoi ḑise.

„Acum te rog a-mĭ da cecul.“

Luca îl scrise și-l dete.

Vasteri examinâ și acest act cu cea mai mare luare aminte, apoi îl griji in portofoliul sĕu cel unsuros, după care îșĭ luâ ḑiua bună.

Luca îi oferi trăsura sa, dar ovreiul nu o primi. Trufașul hidalgo conduse pe bĕtrânul ovreiŭ până la ușa casei, punênd prin asta in mare mirare pe toțĭ servitoriĭ sĕi.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Vasteri triumfa.

Planul sĕu cel mare la care lucrase de un şir de anĭ deja, îi succese şi avea să-i aducă róde de aur.

Cu o isteţime in adevĕr satanică sprijinise pasiunea de risipă a lui Luca şi-l nomolise tot mai tare in abisul peirei morale şi financiare.

Luca trebuia să comită o crimă şi ovreiul sciind despre ea, avea să devină stăpênul lui, intocmai după cum să şi intêmplase.

Deja atunci la 7 Maiŭ voia să-i arunce in faţă invinovăţirea de furt; dar îşĭ lua séma, căci îi veni o ideeă şi mai diabolică, Luca trebuia să asasineze pe unchiu-sĕu.

D'aceea îi prelungi datoria până 'n 7 August, ba îi dete un nou credit. Scim cu ce efect şi scim, că aceia care sĕ folosiră de acest credit nu fură alţiĭ de cât Manuel şi Iorgu, carĭ aveau să mai intrevină in mod decisiv in afacerile lui cu Luca.

Vasteri nu fusese la Sevilla, in ḑiua in care sĕ asasinase Don Bartolomeo, dar sĕ aflase destul de aprópe pentru ca să fie indată informat despre acea intêmplare cu tóte amĕnuntele ei.

Când plecase din Sevilla sperase chiar că absenţa sa va aduce pe Luca in aşa mare perplexitate încât va fi silit să comită omorul.

Am vĕḑut cum sĕ pricepuse a uimi şi a zăpăci pe Luca încât îl aduse la aman. Acum îl avea in mânĭ şi putea nu numai să-şĭ insuşéscă tótă averea lui, dar încă şi a multor alţiĭ tinerĭ din societatea Sevillei, unde avea să fiă introdus de Luca, instrumentul sĕu.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CAPITOLUL XXXI.

O nefericită.

Conții de Torrejas încă tot mai petreceau la Sevilla, unde erau primiți in cele mai bune societăți și deveniseră prin bogăția și amabilitatea lor amicii tinerilor cavaleri și obiectul dorinței a multor inimi feminine, tinere și bătrâne.

Scim pré bine că cei doui banditi nu jucau numai de plăcere pe conți; in adevĕr ei nu-și negligeau nici decum afacerile după cum am vĕḑut din exemplul pe care l'am povestit deja.

Intr'una din seri cei doui amici sĕ preumblau pe malul bordat cu portocali inflorițl al frumosului Guadalquivir.

„N'ai mai auḑit nimic nou despre faimosul omor, la care am fost martori?“ intrebâ Iorgu și-și aprinse o țigară próspĕtă.

„Nu pré mult,“ replicâ Manuel. „Tréba stă insă fórte rĕu pentru Don Romano Serena.“

„Ce, nu este in stare a dovedi, că in acea nópte s'a aflat in altă parte?“

„Nu; susține că ar fi stat la pândă in pădurea haciendei sale.“

„Și firesce n'are martori pentru acéstă aserțiune.“

„Nimeni nu l'a vĕḑut.“

„Asta-i rĕu, compătimesc pe acest tênĕr.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu-l plânge, cu ajutorul advocatului său se va descurca el de bună sémă.“

„Nu cred una ca asta, căci Don Luca va face tóte din partea sa pentru ca vĕru-său, pe care-l urăsce grozav, să fiă dovedit de asasin, căci indată ce va fi pedepsit cine-va pentru acea crimă, cercetarea va înceta şi Luca nu mai are să ducă nici o frică.“

„Fiă, ce avem noi cu astea tóte?“

„Ho, dar ce crediĭ că voi suferi să condamne pe un nevinovat, mai cu sémă décă este tot odată amicul amicului meu Don Juan?“

„Adică vreai să mergĭ la parchet şi să ne oferĭ de martorĭ?“ ḑise Manuel in batjocură. „Ş'apoi ce vei respunde, décă te vor intreba de unde până unde am rĕsărit nóptea in cabinetul lui Don Bartolomeo?“

„Voi scrie coregidorelui, când vom fi érăşĭ in Siera,“ ḑise Iorgu hotărît.

„Décă Don Romano nu va fi până atuncĭ de mult condamnat şi executat.“

„Prostie! Ce crediĭ că voi rĕmânea încă mult timp aicĭ? Nicĭ decum, căcĭ acéstă societate de ómenĭ blândĭ ca mîţele este cât să póte de greţósă.“

„Şi cu ce nume vei subscrie scrisórea ta?“

„Cu numele meu, séu mai bine ḑis cu acela, pe care-l port şi, care este destul de cunoscut in Spania. Şi vei subscrie şi tu.“

„Nu sunt nebun!“

„Manuel!“ exclamă Iorgu şi sprêncenile îi se încruntară.

„Dar gândesce-te mai întâiŭ bine la ceea ce

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

voiescĭ să facĭ," îl povăţui Manuel. „Scrisórea ta ar fi pentru Don Romano vătămătóre, ér nu folositóre."

„Cum aşa?"

„Nu înţelegĭ, că parchetul va considera pe un prevenit de sigur culpabil décă vor garanta pentru nevinovăţia lui doui dintre cei mai temuţĭ banditĭ. Ar trece nu numai de autorul asasinatului ci chiar de membru al ligei nóstre.

„Hîm!" ḑise Iorgu, pus pe gânduri. „Èrăşĭ am fost pripit, ai dreptate, dar de ajutat totuşĭ trebue să-i ajutăm."

„Da . . . insă cum?"

„Fórte simplu. Îl liberăm din inchisóre, fiă cu forţa, fiă pe altă cale."

„Sunt invoit cu asta. Cred că vom face mai bine décă vom mitui pe temniţer. Seracii de ei de obiceiŭ n'au nicĭ ce să mănânce şi sunt decĭ fórte simţitorĭ pentru lucirea galbănă a monetelor de aur. Am câştigat destul de la familia Serena, decĭ, putem să-i jertfim o parte din folosul nostru. Mâine chiar —"

„Ha! Ce-i asta? Ean privesce colea!" intrerupse Iorgu vorba amicului său şi arătâ cu mâna spre un punct ce era inaintea lor.

„Este o femeeă, care sĕ aruncâ în rîu!" strigâ Manuel şi alergâ inainte.

„Trebue s'o scăpăm!"

Cei doui bărbaţĭ alergară spre locul de unde nefericită sărise in apă; ea perise deja şi numai o slabă vultóre a apei dovedia încă fapta ei de disperare.

Manuel îşĭ lăpădâ jacheta şi ghetele, dar până să

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

fi terminat pe jumětate cu asta, Iorgu fără a fi pregetat, fără a-şĭ fi lăpădat din vestminte, sĕ şi aruncase cu capul inainte in rîu.

Trecu câtva timp până ce sĕ arĕtâ érăşĭ la suprafaţa apei. Sé depărtase cu vr'o douĕ-ḑecĭ de paşĭ dar in braţul sĕu ţinea pe femeea nefericită şi inota cu lovicurĭ puternice spre mal.

Manuel merse iute de i luâ sarcina, Iorgu insă prinse o ramură a unui arbore ce atârna d'asupra apei şi cu ajutorul ei eşi din rîu.

Cei doui soţĭ sĕ aplecară spre femeea leşinată şi sĕ incercară a o readuce la viéţă, frecându-i bine peptul şi piciórele. Silinţele lor nu fură zadarnice, căcĭ peste puţin femeea-şĭ deschise ochiĭ şi bîlbăi: „Ce, nu sunt mórtă?“

„Nu, senora!“ replicâ Manuel cu vocea sa cea dulce, care era atât de periculósă femeelor.

„Eştĭ salvată!“

„Salvată,“ şopti ea. „Ah, şi am sperat că-mĭ va fi permis ca să mor. De ce nu m'aţĭ lăsat să-mĭ sfîrşesc ḑilele.“

Zăcea o plânsóre atât de mişcătóre, o disperare atât de grozavă in tonul acelor cuvinte, încât cei doui bărbaţĭ fură adênc induioşaţĭ.

„Unde te putem duce senorita?“ reincepu Manuel şi mângăiâ cu mâna pĕrul cel negru, lung şi despletit al femeei. „Unde şeḑĭ?“

Făcu un semn negativ din cap şi nu ḑise nimic. Ochiĭ îi sĕ inchiseră şi corpul ei fu luat de fiorĭ.

„Ce să facem?“ intrebâ şeful pe locotenentul sĕu.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Sciu aicĭ in apropiere o cârcimă, s'o ducem acolo,“ replicâ Iorgu și, după obiceiul sĕu de a face indată ceea ce a ḑis, luâ pe femeea, care părea din nou leșinată, in brațele sale cele viguróse.

„Aștéptă!“ ḑise Manuel, își scóse jacheta sa de catifea și acoperi cu ea corpul de jumĕtate gol al femeei.

Iorgu-i aruncâ o privire de recunoscință și sĕ puse in mișcare.

După vr'o ḑece minute sosiră la cârcima, in care o mulțime de samaragiĭ făceau o gălăgie destul de mare.

Atât samaragiĭ cât și cârcimărésa erau fórte miraț̆i când vĕḑură pe doui bărbați distinși după aparință, dintre care unul era in cămașă ér' celalt plin de apă și cu o femeeă asemenea plină de apă pe brațe.

„Étă și neptun,“ ḑise rîḑênd unul dintre samaragiĭ, care era din Cadix și invĕțase de la marinarĭ câte-va expresiunĭ d'ale lor, pe care le aplica la tótă ocasiunea binevenită.

Iorgu trimise batjocoritorului una din privirile sale atât de amenințătóre, care-i infundâ indată gura, apoi sĕ adresâ cătră cărcimărésă care era frumușică și cochetă și-i ḑise cu politeță: „Senora, nu vei avea bunătatea să dai ajutorul D-tale unei sĕrmane femei, pe care tocmai acum am scăpat-o din valurile Guadalquivirului.“

Manuel sprijini pe amicul sĕu punênd in mâna cârcimăresei vr'o douĕ piese de aur, cu care ocasiune îi și strinse mâna cu fragеḑime.

Cărcimărésa nu resistâ nicĭ banilor nicĭ privirei

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

galeșe a tênĕrului distins; sĕ plecâ inaintea lor și ḑise: „Voi face tot ce-mĭ va fi cu putință pentru a vĕ ajuta, Domniĭ mei. Bine-voiți a veni cu mine.“

Ii conduse in iatacul ei și Iorgu depuse sarcina sa neinsuflețită pe pat, ér Manuel șopti frumósei cârcimărese vr'o două cuvinte de șagă la ureche, așa încât acésta sĕ inroși. Dar nu-și plecâ ochiĭ ei cei drăcoșĭ și nicĭ nu sĕ feri pré tare, când indrăznețul bandit își incolăci brațul sĕu pe după gâtul ei cel durduliu și îi sărutâ buzele cele rumene.

Iorgu îi aruncâ o privire mâniósă și borborosi: „Cu puține sĕptĕmânĭ mai 'nainte voia să móră din causa Englezei și astăḑĭ nicĭ că sĕ mai gândește la ea.“

„Trimite după un medic,“ ḑise el apoi cu vocea tare și destul de aspră, „séu du-te chiar tu in oraș. Ear D-ta Senora vei avea bunătatea a-mĭ aduce puțin vin séu rachiu și a-mĭ trimite o servitóre, décă nu ai singură timp pentru a desbrăca pe femeeă.“

„Vin indată,“ ḑise cârcimărésa care din causa curățelului cavaler uitase cu totul de bolnava și alergâ pentru a aduce vinul cerut.

Manuel sĕ luâ după ea, merse la samaragiĭ și ridicâ o piesă de aur in sus, intrebând: „Cine vrea să câștige asta?“

„Eu, eu!“ strigară cu toțiĭ și o mulțime de mânĭ grosolane sĕ intinseră spre moneta sclipitóre.

Manuel o dete unuia, care luându-o sĕ plecâ, după datina politicósă a Spaniolilor, fie ei chiar numai nisce plebeianĭ și ḑise: „Sunt la ordinile D-tale, Senor.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Cunoscĭ pe vr'un medic in Sevilla? —

„Pe toţĭ Senor.“

„Bine, mergĭ dară cât sĕ póte de grabă, călare firesce, la acela care şéde mai in apropiere, dă-i acéstă cartă şi spune-i să alerge cât va putea mai de grabă aicĭ.“

Manuel dete samaragiului o carte cu numele de conte Torrejas şi de óre-ce omul scia să citéscă puţin, sĕ uită la elegantul bilet, descifră numele litografiat şi ḑise fórte supus: „Voi face după porunca D-tale, Domnule conte.“

Cei lalţĭ de prin prejur auḑiseră numirea de conte şi sĕ uitară acum la Manuel cu cel mai profund respect, cu atât mai vêrtos fiindcă ordonase să li să dea un burduf mare cu vin pe socotéla sa.

După vr'o trei sferturĭ de oră sosi medicul, un bărbat tênĕr încă, dar serios; samaragiul îl informase deja despre cele intêmplate.

Manuel care avea o repulsiune instinctivă in contra bólelor şi a miseriĭ, îl duse numai până la uşa iatacului.

Medicul intrâ.

După puţine minute eşi Iorgu şi ḑise: „Este scăpată. Doctorul ḑice că peste puţine ore, de care are lipsă spre a-şĭ mai veni in fire, va putea să se reinturneze în oraş.“

„Ce va fi adus-o la acest pas de disperaţiune?“ intrebâ Manuel.

Iorgu ridicâ din umerĭ.

„Lipsa, aşa cred eu,“ replicâ el. „Sĕrmana femee

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

este grozav de slabă şi-i imbrăcată numai cu sdrenţe, de-ţĭ este mai mare milă de ea.“

Acum eşi şi medicul şi le spuse că femeea póte fi dusă la oraş, dar va trebui să stea in pat, avênd lipsă de o cură indelungată până sĕ va restabili pe deplin, fiind cu totul prăpădită mai ales prin lipsa de hrană.

„Ţi-a spus ea unde şade?“ intrebâ Iorgu.

„Da, Domnule conte,“ replicâ medicul.

„Te rog dară s'o visitezĭ şi după asta şi s'o tratezĭ cu tótă ingrijirea posibilă. Cât pentru spese le voi achita eu. Mâine, poimâine îmĭ voi permite a te visita, pentru a mĕ inţelege mai departe cu D-ta.“

„Trimite-mĭ numai vorbă, Domnule conte, când vei avea timp şi-mĭ voi da onóre, de a mĕ presenta la Dv.,“ replicâ medicul curteneţ, sĕ inclinâ şi plecâ.

Peste vr'o câte-va minute cârcimărésa reapăru in odaia de óspeţĭ. Iorgu o intrebâ indată, décă bolnava va putea şi va voi să vorbéscă cu dênsul. Ea îi rĕspunse că streina ar fi intrebat deja de salvatorul ei, dorind a-l vedea.

Iorgu merse la bolnava care şedea cu mânile impreunate pe patul ei.

Când intrâ intórse privirea ei asupra feţei sale şi ḑise: „Domnule conte îţĭ sunt etern recunoscĕtóre, că ţi-ai riscat nobila-ţĭ viéţă pentru a scăpa pe a mea cea miserabilă. Dar totuşĭ nu-s in stare a-ţĭ mulţămi din tótă inima, căcĭ vai, nu voiam să mai trăiesc, voiam să mor.“

„Şi de ce?“ intrebâ Iorgu cu o faţă seriósă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Sunt aşa de prăpădită, aşa de nefericită, încât nu sciam altă scăpare de cât mórtea. Ah, de ce nu m'ai lăsat să mor?“

„Credĭ că nu voi da ajutor aprópelui meu, vĕdêndu-l că sufere?“

„Ah, Domnule conte, te rog a-mĭ ierta ingratitudinea mea, nu sunt démnă de ceea ce ai făcut pentru mine . . . Ah, ce sĕ mĕ fac pe acest pământ?“

„Să trăiescĭ, să fi fericită! Nu ai rudeniĭ?“

„M'au repudiat din causa amantului meu.“

„Şi amantul?“

„A murit şi m'a lăsat impreună cu copiĭ mei in cea mai mare miserie . . . Dar d'aceea totuşĭ nu-l urăsc, căcĭ n'a fost vina lui. Nu, nu, eu tot îl mai iubesc, pe unicul bărbat, cu care am fost atât de fericit, de şi un timp pré scurt, vai. Îl iubesc pe scumpul tată al copiilor mei, pe pré bunul părinte, care a murit de o mórte atât de amară, de óre-ce pe patul sĕu de mórte a vĕdut miseria năpustindu-sĕ asupra amantei sale.“

Femeea cea palidă pe a cărei faţă frumósă mîhnirea şi fómea trăseseră cu mânĭ puternice nisce brazde grozave, ai căror ochĭ atât de frumoşĭ erau turburaţĭ de miĭ de lacrimĭ amare, a cărei trup mêndru fusese supt de miserie, îşĭ ridică mânile impreunate şi rosti o rugăciune pentru reposatul ei soţ.

Iorgu-şĭ plecă capul şi o lacrimă ferbinte, prima de un timp indelungat, pică din ochiul sĕu cel mândru şi-i umedi obrazul lui cel pîrlit de sóre. Sânţenia momentului era impunătóre.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

In fine își stăpêni duiosia și dise, cu vocea încă tremurândă: „Dar copiĭ D-tale, ce ar fi devenit, décă ai fi murit?“

Femeea îl privi cu o căutătură in care sĕ reflecta o spaimă mortală.

„O Dumnedeule, értă-mĕ, értă-mĕ!“ țipâ ea cu voce pătrundĕtóre. „Ah, am părăsit pe copilașiĭ mei, pe dulciĭ, dragiĭ mei copilași. Am voit să fug de miserie și am uitat de ei. Sunt condamnabilă, nu mai sunt démnă, ca să-mĭ suridă, ca să mĕ sărute cu fragedime.“

„Liniștesce-te,“ dise Iorgu mângăindu-o. „Vei redeveni sănătósă și fericită cu copiĭ D-tale.“

„Nicĭ odată,“ șopti ea. „Sunt bolnavă și nu mai sunt in stare a lucra și mititeiĭ mei vor plânge érăși și-mĭ vor cere pâine . . . of, asta-i mai rĕu decât mórtea.“

„Vei avea pâine impreună cu copiĭ D-tale,“ dise Iorgu. „Eu vĕ voiŭ da ajutor, căcĭ sunt bogat.“

„Și părinții mei sunt bogați și totuși mĕ lasă ca să flămêndesc,“ dise bolnava și privi pe Iorgu cu neincredere, dând din cap ca și când ar fi voit să-l desmintă.

Iorgu-și puse mâna in buzunar, scóse o mână de piese de aur și le aruncă pe plapomă dicênd: „Étă, asta-i tot pentru D-ta.“

Femeea cea palidă prinse cu mânile tremurânde monetele sclipitóre și sĕ jucă cu ele ca și un copil.

„Astea-s tóte ale mele?“ șopti ea. „Voi putea dară să cumpĕr érăși pâine pentru dulciĭ mei copilași și pentru mine . . . Of, de n'ar fi numai un vis, urmat

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de o deșteptare grozavă, dar nu, . . . pare a fi realitate, căci simțesc aurul in mână.“

Fără de veste luâ mâna lui Iorgu și o aduse la buzele ei.

„Értă-mĕ, că am fost in stare a mĕ indoi pentru un moment de bunătatea D-tale,“ ḑise ea. „Mi-a fost cu neputință a crede, că sĕ va indura in fine cine-va de miseria mea, că sĕ găsesce o inimă nobilă, care nu mĕ condamnă, fiind-că am iubit pe un bărbat de un rang mai pe jos de cât al meu, dar cu o inimă mare și nobilă ca și a unui rege.“

Iorgu strînse mâna femeei, fără a ḑice nimic.

Cu o resuflare adâncă intrebâ dênsa: „Voiescĭ să asculțĭ la istoria vieței mele?“

„Povestesce !“

„Eu sunt fiica unuia dintre cei mai vĕḑuțĭ și mai bogațĭ nobilĭ din Spania. Mĕ numesc Octavia, celalt nume nu ne impórtă; D-ta îl cunoscĭ insă, Domnule conte. Părinții mei erau nisce ómenĭ semețĭ, ingâmfațĭ, durĭ, care nu luau in sémă pe nimenĭ, décă nu era purtător de titlurĭ și de ranguri. Eu eram unicul lor copil, dar avusesem doui frați, de cari-mĭ amintesc ca prin vis. Unul murise și celalt perise, pe când eram încă fórte mică. Se intêmplase o istorie tristă, misteriósă, despre care să păstra cea mai adêncă tăcere; eu una n'am putut s'o aflu nicĭ odată, de și, in curiositatea mea de fată, mi-am dat destulă silință ca să sciu și eu ce a fost.“

In fața lui Iorgu nu sĕ zări nicĭ o mișcare la acéstă narațiune, dar ochiĭ îi sclipeau și mâna sa cea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

vigurósă, pe care o pusese pe păretele patului dinspre căpătâiul bolnavei, tremura puțin.

„De óre-ce eram unica moștenitóre a unei averĭ marĭ, devenĭĭ ca fată mare, obiectul unor omagiĭ zelóse din partea tuturor cavalerilor dimprejur și părinților mei mĕ fidanțară cu unul dintre ei. Imĭ era cu totul indiferent, dar îl primiĭ cu plăcere, căcĭ era un tênĕr frumos, vesel și galant. De ḑiua numelui sĕu îi pregătiĭ un portret d'al meu. Pictorul, care-mĭ făcea portretul sĕ numia Ramon Osorio, un bărbat de o frumusețĕ răpitóre; dar mai frumos decât corpul era sufletul lui. Ne iubirăm peste puțin cu cea mai violentă și mai arḑĕtóre pasiune, dar numai când portretul fu gata și când Ramon avea să-și ia adio, simțimentul nostru rupse stavilele convenienței: Ne mărturisirăm amorul nostru, dar nu numai nouĕ, ci și părinților noștri. Ah, cu ce cuvinte grozave furăm respinși! Ramon trebui să părăséscă indată castelul, ér eu fui dusă in o chiliă solitară din turnul castelului, unde mĕ ținură arestată mai multe sĕptĕmânĭ, dându-mĭ numai pâine și apă. In fine îmĭ succese cu ajutorul dădacei mele —“

„Cum o chiema?“ o intrerupse Iorgu, care ascultase cu incordare vedită.

Ea-l privi cu mirare și respunse: „Dădacă sĕ numia Iuana.“

Iorgu făcu un semn afirmativ din cap.

„Te rog a continua.“

„Îmĭ succese dară cu ajutorul Iuanei a mĕ pune in legătură cu Ramon și cu fidanțatul meu. Acestui

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

din urmă i sĕ spusese, că aşĭ fi bolnavă. Cum aflâ insă adevĕrul prin scrisórea mea, declarâ părinţilor mei, că nu sĕ va căsători nicĭ odată cu o fată, care numai silită ar merge cu el la altar, decĭ, de şi cu inima sângerândă, era silit a renunţa de a mĕ lua in căsătorie. Sufletul nobil mĕ iubise in adevĕr, ceea ce a dovedit nu numai prin frageḑimea ce arătase cătră mine şi prin deslegarea mea de cuvêntul dat, ci şi prin incercarea de a câştiga pe părinţiĭ mei in favorul lui Ramon. Dar acéstă incercare fu in zadar. Tată-meu, furios de ultragiul suferit, căcĭ astfel numia el generositatea fostului meu mire, îl opri de a mai veni in casa lui; eu insă fui ḑilnic maltratată, ca să mĕ umilesc. Mĕ decisei a lua fuga. Ramon mitui pe rêndaşul tatălui meu. Iuana ne era devotată. Ea deschise inchisórea mea, amantul meu mĕ aştepta. Ne stravestirăm in port ţĕrănesc şi rêndaşul ne duse séra din castel, dându-ne de fratele şi sora lui, care-l cercetasĕră. In o cârcimă din apropiere ne aşteptau caiĭ, pe care incălicarăm mergênd tótă nóptea pe ei, ér a doua diminéţă furăm cununaţi in o comună mică de un preot, care era un amic din tinereţe a lui Ramon. Căsătoria nóstră fu fericită, de şi eram sĕracĭ, dar ne iubiam şi amorul ne făcea să uităm de tóte cele ĭalte. Mai acum doui anĭ părăsirăm comuna in care trăiserăm până atuncĭ ascunşĭ, şi venirăm la Sevilla. Puţin după asta, născui al doilea meu copil, ceea ce m'aduse la marginea mormêntului, de unde mĕ scăpâ numai ingrijirea plină de abnegaţiune a lui Ramon. Acéstă facere ne costase tot restul economiilor vóstre. Cu tóte

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

astea nu disperarăm. Ramon era sirguitor şi câştiga cât ne trebuia, dar nimic mai mult, căci n'avea protectorĭ, şi-i era silă de a face pe linguşitorul ómenilor cu dare de mână. Dar din nefericire şi el sĕ bolnăvi peste puţin şi ne vĕdurăm siliţi a ne imprumuta de la un cămătar cu o sumă mai mare, pe care o şi plătirăm după insănătoşarea lui Ramon, impunêndu-ne cele mai dure privaţiunĭ. Sórtea care ne urmărise aşa de mult părea a ne suride din nou, căci bărbatu-meu era érăşĭ sănătos şi câştiga érăşĭ atât cât ne trebuia pentru un traiŭ ticnit. Ca un fulger din chiar senin ne veni decĭ o admonestare din partea cămătarului, căruia îi plătisem nu numai capetele, dară şi nisce interese enorme. In nepriceperea nóstră nepăţită nu luasem dela dênsul o chitanţă formală şi miserabilul sĕ profită de acéstă imprejurare. Ne ameninţâ că ne va da in judecată, décă nu vom plăti şi numai după multe rugărĭ sĕ invoi a ne prelungi pretinsa datorie .... Mai nainte am fost o femeeă frumósă, Domnule conte, ceea ce o pot spune acum fără vanitate. Cu tóte că trăiam fórte retraşĭ, totuşĭ veniau mulţĭ inşĭ, mai cu sémă cavalerĭ mai tinerĭ in atelierul lui Ramon, nu atât pentru a admira cadrele lui, ci mai mult pentru a face curte frumósei Octavia, căcĭ aşa mĕ numiau pe atuncĭ. Eu eram rece faţă de toţĭ şi mergeam cât sĕ póte de rar in atelier; dar fiind-că aveam numai o servitóre, eram silită a o face adese-orĭ ... Intr'una din ţile, aflându-mĕ singură acolo, veni un cavaler tênĕr distins şi bogat care mĕ urmărise şi mai 'nainte cu propunerile sale; ar fi trebuit

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

să spui soţului meu despre asta, dar nu o făcusem, căci coconaşul era nepotul unui nobil cu mare trecere, care insărcinase pe Ramon cu o lucrare avantagiósă. Ca de obiceiŭ tênĕrul berbant îmĭ ḑise vr'o câte-va linguşirĭ scârbóse, eu îi rĕspunsei cu batjocură, el insă mĕ imbrăţoşâ făr' de veste şi voi să mĕ sărute. Eu-l imbrânciĭ şi strigai ajutor. Ramon alergâ in atelier şi lovi pe miserabil in faţă, care părăsi casa injurând şi ameninţând. A doua ḑi Ramon părăsi casa tiptil des de diminéţă şi sĕ reintórse in trăsură; sĕ duelase cu acel coconaş şi primise o lovitură de spadă in umĕrul cel drept, care-i produse o rană nu tocmai periculósă, dar îl puse in necapacitate de a lucra . . . Cu puţine ḑile mai in urmă cămătarul ne declară, că nu mai putea să ne prelungéscă datoria, şi că trebuiam s'o plătim in termin de douĕ-ḑecĭ şi patru de ore. Ah cât de mult m'am umilit in acea ḑi. M'am dus pe la toţĭ amicĭi noştri cei bogaţĭ, dar pretutindenĭ am dat de uşĭ incuiate şi de mânĭ góle, rar de cuvinte curteneţe, mai des de batjocură şi de insulte. Mĕ dusei până şi la acela, care ne causase acéstă miserie, el însă arătâ rîḑênd cu mâna spre uşa iatacului sĕu şi ḑise cu privirĭ pofticióse, că scăparea mea ar fi acolo inchisă şi că aşĭ putea s'o scot d'acolo eu dar numai eu in persónă. Il scuipai in faţă pe acel miserabil şi fugiĭ d'acolo la alţĭ, dar el ne răpise pe toţĭ aceia, pe care-i credeam de amicĭi noştri . . . Cu vr'o douĕ ḑile mai in urmă sĕ vêndură la mezat mobilele nóstre şi cadrele lui Ramon pe care-şĭ pusese tótă speranţa sa, ér noi, aprópe goi furăm aruncaţĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

pe stradă. In o colibă miserabilă găsirăm adăpost in fine. Mâhnirea copleşi pe Ramon şi-i ingreună bóla, rana sa sĕ sparse. Eu nu eram in stare a-l căuta, după cum ar fi trebuit şi — lucru grozav — scumpul meu soţ muri in braţele mele.“

Femeea îşĭ acoperi faţa cea palidă cu amêndouĕ mânile şi plânse cu hohot.

Iorgu stetea lângă ea fără a sĕ mişca, cu ochiĭ aţintiţĭ asupra Octaviĭ şi — plângea.

După o lungă pausă Octavia reincepu:

„Miseria mea era acum desăvêrşită, ultima mea fericire, ultima mea speranţă sĕ cufundase cu Ramon in recele mormênt. Imĭ mai rĕmaseră, ce-i drept, doui copilaşĭ, dar cu ce aveam să-i ţîn, eu care eram atât de bolnavă şi atât de neputinciósă? . . . Mĕ pusei pe muncă, dar nu eram in stare să câştig atât cât ne trebuia pentru miserabilul nostru traiŭ. Vêndui bucată de bucată tot avutul meu, pentru a ne alina fómea. Dar devenind din ce tot mai neputinciósă nu mi să mai dete de lucru. Deja de erĭ nu mai aveam nimic, copiĭ mei ţipau după pâine, — mĕ dusei să cerşesc. Şi astăţĭ voiam să fac asemenea, eu, fiica unui conte bogat, voiam să merg să cerşesc o cójă de pâine pentru copiĭ mei, dar deja in prima casă fui prinsă de un alguazil şi dusă la poliţie. Pe drum mĕ smuciĭ cu puterea disperărei din mânile alguazilului şi fugiĭ — fugiĭ şi in aiurirea disperărei mĕ aruncai in rîu . . . D-ta m'ai redat vieţei, ai redat sêrmanilor mei copiĭ pe mama lor.“

„Eu insă le voi fi tată!“ ţise Iorgu serbătoresce.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Femeea-l privi uimită.

„Te rog a nu mĕ inţelege rĕu,“ adause Iorgu cu tristeţă. „Nu m'au indemnat nisce motive egoistice de a-ţĭ face acéstă propunere. Naraţiunea D-tale a deşteptat un ecou trist in peptul meu. Hai dară să ne aliăm. Eu te-am scăpat şi d'aceea am un drept asupra D-tale, pe care nimen n'are să mi-l ştirbéscă: Privesce-mĕ ca pe un frate al D-tale. De şi voi putea fi numai rar lângă D-ta, totuşĭ nu te voi părăsi nicĭ odată şi voi veni tot de-a-una, când vei avea trebuinţă de mine.“

„Frate!“ ḑise Octavia din inimă şi puse mâna ei cea delicată şi slabă in drépta cea vigurósă a lui Iorgu; el o duse la buzele sale.

„Fraţiĭ mei sunt morţĭ,“ continuâ ea meditând. „N'am avut parte nicĭ odată de amorul lor. Unul din ei muri a casă ér celalt s'a prăpădit in streinătate. Un blăstem zace pe vechiul nostru neam!“

„Un greu blăstem!“ repetâ Iorgu posomorît.

Apoi sĕ sculâ şi ḑise: „Voi trimite pe cârcimărésa să-ţĭ ajute la imbrăcat. Orĭ nu te simţĭ destul de tare, pentru ca să te ducĭ in trăsură la oraş?“

„Ba sunt destul de tare. Când o mamă n'ar fi destul de puternică pentru a-şĭ revedea copiĭ fericiţĭ, pe acei copiĭ, pe care îĭ a părăsit in miserie!“ exclamâ Octavia.

Iorgu sĕ aplecâ spre ea şi o sărutâ pe frunte; ea primi acéstă sărutare cu o stranie simţire. Aşa nu o sărutase incă nimen.

Când acest bărbat cu faţa seriósă reintrâ in odaia

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de óspeți, găsi pe Manuel cu fața aprinsă pe un scaun mare, legănând pe cârcimărésa pe genunchiĭ sĕi. Cu o mână o ținea de mijloc, ér cu cea laltă ridicase un pahar, pe care-l inchina acelei femei.

„He, nenișorule unde ai fost!“ exclamâ el, ér cârcimărésa incepu a sĕ opune in presența celuilalt ḑicênd: „Ah, lasă-mĕ Domnule conte așa te rog. Sunt o vĕduvă cinstită.“

„Ba eștĭ o amantă frumósă,“ rîse contele Torrejas cel mai tênĕr și sĕ adresâ cătră contele Torrejas cel mai in vêrstă: „Ei bine ce ai mărturisit colea in lăuntru. Fost-a crudelă femeea cea palidă? Pare că ai sărit de géba in rîu, căcĭ nu i-ai putut cuceri inimióra. D'aceea facĭ o față așa de cruntă, nu-i așa?“

„Te rog a ajuta pe donna ca să sĕ 'mbrace,“ ḑise Iorgu serios cătrĕ cârcimărésă, care mai că sĕ temea de privirea cea posomorîtă a bărbatului celui mare și sărind din brațele lui Manuel, plecâ d'acolo.

„Ce ai?“ intrebâ veselul căpitan de banditĭ.

„Hai bea una.“

Iorgu, care încă nu-șĭ schimbase vestmintele cele ude, goli sgriburind de frig paharul cu vin ce-i dase amicul sĕu, apoi respunse, umplêndu-l din nou: „Lasă. Póte că-țĭ voi povesti mâine ceva, ce m'a mișcat până 'n adêncul inimei.“

„Pare că ai plâns chiar?“ exclamâ Manuel de odată. „Nu vreai să-mĭ spui mîhnirea ta, amice!“

„Mâine,“ fu respunsul, „aḑĭ nu pot.“

Își strênseră mânile. — —

Pe drum mergênd Iorgu intrebâ pe Octavia:

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Spune-mĭ soră dragă, cum l'a chiemat pe usurierul, care v'a inşelat?“

„Vasteri!“ fu respunsul.

„Dar pe acel berbant miserabil?“

„Don Luca Montez!“

CAPITOLUL XXXII.

Octavia este resbunată.

A doua ḑi séra cine-va bătu la oblonul ferestrei lui Vasteri.

Usurierul deschise şi privi ca de obiceiŭ cu precauţiune pe feréstră. Vĕḑu doui tinerĭ imbrăcaţĭ cu eleganţă, carĭ insă-şĭ invĕliseră feţele cu mantalele lor cele supţirele, după cum erau obicinuiţĭ a o face visitătorĭi lui Vasteri. Acéstă imprejurare nu-l aduse decĭ la nicĭ o bănuélă.

„Grăbeşte-te, nenişorule,“ bombăni cel mai mare din aceştĭ domnĭ când intră in interiorul casei.

Vasteri reincuiâ uşa cu precauţiune. D'abia terminase cu acésta când simţi de odată o mână grea imprejurul gâtului sĕu, ér douĕ alte mânĭ tot atât de tarĭ îi legară pe ale sale cu o funie bună.

„De vei scóte un singur son, te injunghiŭ,“ ḑise o voce amenințătóre, care era a celui mai mare şi cu gróză simţi ovreiul vêrful ascuţit al unui pumnal petrecêndu-i haina şi sgăriându-i pielea la piept.

Voia să strige indurare, dar ¡nu scóse decât un

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

sunet nearticulat, căci indată mâna care-i ţinea gâtul cuprins, i-l strinse aşa de tare, încât părea că să înécă şi vêrful pumnalului intrâ vr'o doui milimetrii in peptul său.

Usurierul să svêrcoli de gróză şi de durere, dar omul îl ţinea bine.

„Să nu-l călușăm?“ intrebâ vocea cea lină a cavalerului mai mititel.

„Nu, nu,“ rĕspunse vocea cea grósă a celui mai mare. „Il string de gât încât nici prin cap nu-i trece de a scóte un son măcar.“

„Să va ineca póte!“

„Cu atât mai bine!“

„Nebunie! Sciĭ bine cu câtă isteţie ascund aceştĭ mişei bogăţiile lor. Avem decĭ lipsă de el. Să aprind o lumînare?“

„Mai intâiŭ să ne punem măscile . . . Ţine puţin pe acest câine, ca să mi-o pot pune şi eu p'a mea.“

Vasteri simţi cum să depărtară mâna cea vigurósă de la gâtul său şi pumnalul de la peptul său şi-şĭ trase resuflarea, dar numai pentru un moment, căci in cel următor îl prinse o mână fină şi móle cu aceeaşĭ energie de beregată.

„Ai felinarul?“

„Da!“

„Aprinde-l dară.“

In următorul moment isbucni o zare şi luminâ scena, care să petrecuse până acum cu totul in intunecime. Vasteri să uitâ la chinuitoriĭ săi şi vĕḑu, că in adevĕr in aparițiunea lor externă erau cavalerĭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Imbrăcămintea lor era fină, purteau ace cu diamente in piept și inele asemenea cu petre scumpe, dar fața amêndoura, era acoperită cu nisce măscĭ negre de catifea.

Cel mai mare ținea în mâna dréptă un felinar mic de argint ér in cea stângă pumnalul, al cărui vêrf era colorat cu sângele cămătarului.

Acesta era mai mult mort de cât viu; despre scopul acestui atac nu putea fi nicĭ o indoiélă și acest scop era grozav pentru el, căcĭ îșĭ iubia banĭĭ sĕi mai mult de cât orĭ-ce de pe lume.

„Eștĭ singur,“ intrebâ vocea grósă a celui mare.

Vasteri făcu semn că da; nu putea să vorbéscă.

„Bine, ascultă dară: Mai întâiŭ ne vei duce in odaia ta! Feresce-te insă de vr'o apucătură trădătóre, căcĭ ai muri de sigur!“

Cel mascat îl amenințâ cu pumnalul ér ochiĭ lui cei intunecoșĭ scênteiau fioros prin găurile măscei.

„P'aicĭ drept inainte trebue să mergem, nu-i așa?“

Usuricrul respunse érășĭ prin un semn afirmativ.

Merseră d'a lungul coridorului; cel cu felinarul inainte, după el Vasteri și pe urmă de tot acela care-l ținea cu mânile sale svelte moi, in care cu tóte astea zăcea o putere atât de grozavă. Când intrară in odaiă, ḑise cel mare: „Dă-i drumul; sper că va fi destul de cuminte și nu va face nicĭ o prostie.“

Vasteri ar fi voit bucuros să facă ceea ce hoțul numia prostie, adică ar fi luat-o la fugă, décă nu l'ar fi reținut frica de pumnalul cel lung, dar mai cu sémă oboséla sa.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Căḑu in genunchĭ şi resuflâ cu greu, ér chinuitorĭi sĕi steteau inaintea lui şi vorbiau incet impreună. Apoi ḑise cel mai mare cu vocea grósă: „Tu eştĭ cămătarul Vasteri, ovreiul!“

Cetitorĭi vor fi gîcit deja, că acest om mare nu era altul de cât Iorgu şi soţul sĕu mai mic Manuel Frania, decĭ li vom da d'aicĭ incolo numele lor.

„Eu sunt ovreiul Vasteri,“ rĕspunse acesta gîfâind, „dar cămătar nu sunt.“

„Ce eştĭ dară?“

„Un sĕrman agent, care din insărcinarea unor ómenĭ bogaţĭ imprumută banĭi acestora, luând de la dênşiĭ o mică comisiune.“

„Este de rîs ceea ce spui, cine ţi-ar increde ţie banĭi sĕi? Sunt banĭi tĕi pe carĭ îi imprumuţĭ, nisce banĭ afurisiţĭ, pe carĭ îi inmulţescĭ cu dobânḑĭ nelegiuite.“

„Ómenĭi-mĭ dau dobânḑile de bună voie.“

„Da, fiind-că altmintrelea nu ar căpĕta banĭ. Omul sĕrac in lipsa sa desperată dă să prinḑă cu mâna şi un fir de paie.“

„Ş'apoi in cele mai multe casurĭ îmĭ dau banĭi fără nicĭ o siguranţă şi am păgubĭ marĭ,“ sĕ apĕrâ Vasteri, care incepu a spera, că in adevĕr totul nu va fi decât o glumă grósă a vr'unui cavaler, pe care-l jumulise puţin pré tare. „Aceste păgubĭ trebuesc puse la loc.“

„Să lăsăm aceste vorbe!“ ḑise Iorgu cu un gest dispreţuitor. „Cunoscut-ai pe un pictor cu numele Ramon Osorio?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Da, a murit insă!“

„Il imprumutaseşĭ cu o sumă de banĭ?“

„Da, şi m'a costat destulă ostenélă până ce i-am primit inapoi,“ rĕspunse Vasteri, care incepu a sĕ ingriji érăşĭ mai mult, audĭnd numele unui bărbat, pe care-l inşelase aşa de amar.

„Mişelule!“ irupse Iorgu, care numai cu greu-şĭ mai stăpênia mânia. „Ai luat de la nefericitul de douĕ orĭ banĭĭ, pentru carĭ trebuise să-ţĭ dea nisce interese enorme şi astfel l'ai dat pradă miseriĭ, l'ai asasinat, ér pe nevinovata lui soţie şi pe copiĭ lor i-ai făcut muritorĭ de fóme . . . Blăstem ţie, cămătar miserabil!“

„Pot să jur că numai odată am primit inapoi banĭĭ — opt sute séu o miiă de piastriĭ. Dómna Osorio n'are decât numai o singură chitanţă de la mine; tóte celelalte sunt nisce minciunĭ infame,“ indrăzni a ḑice cămătarul cu tonul celei mai marĭ indignaţiunĭ, ceea ce fu fórte rĕu din partea lui căcĭ in următorul moment o grozavă lovitură de pumn dat de bandit îl lungi jos.

„Oho!“ rîse Manuel. „Aşa de furios nu te-am vĕḑut de mult, iubitule.“

„Tu nu sciĭ încă in ce privinţă acest miserabil a devenit perniţios unei persóne scumpe mie şi cu ce mişelie i-a nimicit tótă fericirea vieţei şi a amorului ei.“

„Aşa dară şi fericirea amorului tĕu?“

„Ba nu, de şi mi-a fost dureros a afla de asta.“

„Dar intru cât îţĭ este scumpă acéstă damă — căcĭ acéstă persónă după ḑisele tale trebuie să fiă o

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

damă — décă fericirea amorului ei nu este tot odată şi a ta?“

„Las că ţi-oi spune-o d'altă dată, căcĭ ácum nu avem timp de vorbit, ci trebue să făptuim. Hei, scólă ovreiŭ bĕtrân,“ i strigâ acestuia scuturându-l.

„Mi sĕ pare că numai sĕ preface, nu este leşinat,“ ḑise Manuel. „Ean ajută-l puţin.“

Iorgu ridicâ pe ovreiul bĕtrân ca şi când ar fi fost un copil şi-l puse in picióre, dar isteţul recădu érăşĭ pe podélă.

„Stai, fi voi da o doctorie refortificătóre, o mică dosă de fer!“ exclamâ Manuel şi implântâ ovreiului pumnalul sĕu in carnea móle din dos.

Vasteri sări oblu in picióre, ér Manuel îşĭ rîse de el.

„Ean să vorbim un cuvênt serios,“ ḑise Iorgu, punêndu-sĕ inaintea lui Vasteri şi privindu-l ţintă cu ochiĭ sĕi cei scênteitorĭ. „Éştĭ un mişel care ai meritat mórtea, dar nu voiesc să-mĭ murdăresc mânile cu sângele tĕu cel spurcat. Te dispreţuesc aşa de mult, încât nicĭ nu te pot omorî şi de şi sunt un bandit, nu sunt un asasin, nu voiesc să vĕrs sângele unui inofensiv.“

„La obiect, locotenente, la obiect,“ exclamâ Manuel. „Lasă morala, trebuiai să te facĭ un călugăr. Şi călugăriţa ta —“

Iorgu aruncâ lui Manuel o privire fórte seriósă, care-l făcu să tacă, apoi continuâ a vorbi lui Vasteri, care tremura din tot trupul.

„Voi cruţa decĭ viéţa ta cea miserabilă,“ ḑise

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

el, „dar tu care ai impins atâţi ómeni in miserie, ai să-ţi perdi izvorul bucurieĭ tale. Unde-ţi sunt ascunşi baniĭ?“

Vasteri sĕ aruncâ in genunchi şi strigâ cu voce implorătóre:

„Milostivule domn, ţi-am spus că nu sunt de cât numai agentul unor ómeni bogaţi in al căror serviciŭ îmi câştig o pâine amară.“

„Făţarnicule, numesce-mi pe aceşti ómeni bogaţi, care-ţi dă bani de cămătărie.“

„Nu mi-este ertat să-i numesc; m'ar lipsi de capitalurile lor şi ar trebui să mor de fóme.“

„Ajungă-ţi, făţarnicule! Pe mine nu mĕ inşelĭ tu. Scóte baniĭ!“

„Nu am nimic, tótă averea mea stă din cinci piastriĭ. Véd că eşti un cavaler. Décă ai stat vr'o dată in relaţiuni cu mine şi ai avut vr'o pagubă sunt gata a ţi-o pune la loc, poţi să mĕ crezi pe cuvênt.“

„Oho, parolă de onóre! Lucru preţios ţeu!“ rîse Manuel.

„Scóte baniĭ!“ repetâ Iorgu.

„Fiă-ţi milă de mine!“ exclamâ cămătarul lamentabil. „Te conjur in numele atotmilostivului Dumneţeu, in care crezi, la ochiĭ lucitorĭ ai frumósei D-tale amante pe care o adorĭ —“

„De minune!“ ţise Manuel cu un hohot de rîs. „Caracho, ticălosul devine în adevĕr poetic. Spune-i să sĕ róge in formă de sonetă, ş'apoi îĭ vei lăsa jumĕtate din aurul sĕu.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Scóte banii," ḑise Iorgu încă odată cu acea nesimţire rigidă, care-l caracterisa. Vasteri nu respunse nimic şi nu făcu nici o mişcare. Atunci Iorgu-şi scóse pumnalul şi ḑise: „Spune unde ţi-ai ascuns banii séu de unde nu te injunghiŭ, cu tóte că mi-e scârbă de sângele tĕu."

Şi Manuel sĕ apropiâ cu pumnalul sĕu ridicat şi mânjit cu sânge şi intrebâ; „Mai poftescĭ o porţiune de fer, bĕtrânule?"

Vasteri iubia fórte mult banii sĕi, îi iubia mai presus de tóte, căcĭ: a face bani era scopul vieţei sale, fericirea sa, unica sa bucurie, dar pe sine insuşi sĕ iubia mai pre sus de cât bogăţiile sale. La ce-i foloseau banii, décă nu mai trăia? Dar ce preţuia viéţa fără banĭ?

Pe când cămătarul îşi bătea încă capul ce sĕ facă şi ce sĕ lase, simţi de odată douĕ vêrfurĭ recĭ şi ascuţite, atingêndu-sĕ de corpul sĕu. — Banditii nu aveau o răbdare pré lungă.

„Haide, spune, séu de unde nu te injunghiŭ," exclamâ Iorgu amenințător.

„De nu vei vorbi dau drum pumnalului in tine," adause Manuel şi incepu a impunge pe ovreiŭ.

Cămătarul răcni de durere şi făcu un salt pentru a scăpa de cele douĕ arme, dar şeful banditilor îl ţinea ţeapăn.

„Stai pe loc ovreiule! Mărturisi-vei acum?"

„Da, Măria-vóstră. Luaţi-mĭ tot ce am şi infige-mĭ tot odată un pumnal in inimă. La ce sĕ mai trăiesc, décă-mĭ veţi răpi unica-mĭ fericire, ce mi-am

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

agonisit cu atât amar? Va trebui să cerşesc, ba nu, să sar in apă, căcĭ cum voi pune la loc capitalurile, care mi-au fost incredinţate?“

„Injunghiă-te mai bine,“ îl sfătui Manuel. „Iţĭ voi lăsa aicĭ pumnalul meu, ca să-ţĭ aducĭ aminte de visita nóstră atât de onorifică, décă mai târdiu vei uita de saţiul tĕu de viéţă.“

„O, nu voi uita visita Dv., cât voi trăi!“ suspinâ ovreiul.

„Haide! spune unde-ţĭ sunt banĭi?“ îl zori Iorgu.

„Mĕ duc să v'ĭi aduc, senorĭ.“

„Ba nu, spune-ne locul unde-s ascunşĭ.“

Vasteri gemu, speranţa sa de a scăpa cel puţin o parte din bogăţiile sale, sĕ nimicise.

„Duce-ţi-vĕ colea in acel colţ intunecos,“ ḑise el cu vocea stinsă. „In părete veţĭ găsi un inel de fer, deşiurupa-ţi-l şi apăsa-ţĭ de pana acoperită de acel inel.“

Iorgu merse şi făcu după cum îi spusese cămătarul. Când apasâ pe roseta cea mică, care fusese acoperită de inel, sĕ deschise păretele fără sgomot şi un parsechiŭ deveni visibil.

Banditul vĕrîndu-şĭ mâna inlăuntru scóse douĕ obiecte din acea ascunḑĕtóre, o cutie de lemn şi o geantă de piele fórte grea.

Amêndouĕ obiectele fură aduse in raḑa luminei.

Vasteri scóse un suspin greu, vĕḑênd bogăţia sa dată pe mânĭ streine.

„Lasă-mĭ cel puţin cutia,“ sĕ rugâ el. „Nu conţine de cât numai nisce hârtiĭ, fără nicĭ o valóre pentru Dv., dar de cea mai mare insemnătate pentru mine.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Vom vedea,“ respunse Iorgu și deschise cutia, care era in adevĕr umplută tot cu hârtiĭ, dar aceste hârtiĭ erau scrisurĭ de datorie, representând o sumă considerabilă.

„Ce, voițĭ să mĕ prăpădițĭ cu totul? Ah, induraţi-vĕ de mine,“ sĕ rugâ usurarul. „Dv. și așa nu puteţĭ realisa aceste polițe.“

„Nicĭ nu voiesc să le realisez,“ replicâ banditul reinchiḑênd cutia și dându-o lui Manuel. „Dar totuși o vom lua cu noi, pentru ca să examinăm polițele. Pe acele pe care nisce sĕrmanĭ nefericiţĭ au fost siliţĭ a le subscrie de nevoie, le vom nimici, pe celelalte le vei reprimi in decursul ḑilei de mâine.“

Vasteri scóse un urlet de furie și de durere; nu credea in acéstă promisiune, dar amuți indată, căcĭ Manuel îi puse mâna sa pe gură.

Acum Iorgu sĕ apucâ sĕ examineze geanta. Acésta conținea un numĕr óre-care de săculețe; deschise două din ele. Unul era umplut cu monete de aur, celalt cu petre scumpe, parte slobode, parte prinse.

„Bine,“ ḑise el așeḑat, legâ săculețele la loc și le puse érășĭ in geantă.

Apoi luâ pe usurar, Manuel puse asemenea mâna pe el și până să simță surprinsul ce și cum, era călușat și legat de un inel, ințepenit in podélă.

Manuel luâ acum cutia și felinarul, Iorgu geanta cea grea și cei doui banditi plecară cu tesaurul usurarului, care privia furios și mâhnit, cum îi periau bogățiile câștigate cu atâta mârșăvie.

Când norocoșiĭ infractorĭ eșiră cu prada lor pe

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

stradă, era deja intunerec; in Andalusia se face curênd nópte. Trecură repede prin uliciórele cele inguste, până ce sosiră la un colţ de stradă, unde un om veni spre ei şi-i salută milităresce.

„Pedro?“ intrebâ Manuel cu jumĕtate voce.

„Eu-s, căpitane!“ fu rĕspunsul.

„Bine, ia acéstă cutie, precum şi geanta de la Iorgu şi du pe amêndouĕ, cât sĕ póte de tiptil in odaia mea la hotel.“

„Al dracului de grea!“ ţise Pedro, cântărind geanta in mâni. „Caracho, aceştĭ doui sciă să găséscă cele mai bune lucmele.“

„Haide, haide,“ zori Iorgu.

„Unde mergem d'aicĭ?“ intrebâ Manuel, după ce sĕ depărtase Pedro, care funcţiona ca servitor al conţilor Torrejas.

„Mergem la cafeneaua nóstră cea obicĭnuită,“ respunse Iorgu.

„In acéstă imbrăcĕminte?“

„Firesce, numai măscile sunt de prisos.“

Scóse o şuerătură indelungată.

După puţine minute Pedro sĕ afla érăşĭ lângă ei şi luâ măscile in primire. Cei doui banditĭ remaseră in cel mai elegant port de majo.

Trecênd pe lângă o fântână îşĭ spălară mânile şi merseră la cafeneaua lor, unde fură primiţĭ cu aclamaţiunĭ de bucurie din partea cavalerilor presenţĭ. Luca nu era încă acolo, de la un timp luase obiceiul a veni fórte târţiu.

Firesce că sĕ arangiâ indată un mic joc, la care insă nu participară cei doui pretinşĭ conţĭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„De ce să nu jucăm?“ intrebâ Manuel incet pe amicul său, care-l dusese in un colţ intunecat, de unde puteau vedea tótă societatea.

„Fiind-că voiesc să aştept pe Don Luca Montez,“ replicâ Iorgu cu seriositate.

„Ce vreai cu el?“

„Să-l omor.“

„Ah,“ exclamâ Manuel mirat. „Nu fă prostiĭ, aşa te rog. Décă voiescĭ să-l injunghĭ, să eşim afară pe stradă, căcĭ aicĭ in sală suntem ca intr'un capcan ... la dracu, ne vor aresta.“

„N'ai grije,“ respunse Iorgu posomorît. „Tóte sĕ vor petrece in mod cavaleresc, voi ofensa pe acel ticălos şi mĕ voi duela mâine cu el.“

„Şi-l vei omorî?“

„Da!“

„Dar décă vei fi tu rănit séu omorît chiar?“

„Pah, nu ţiu la viéţă.“

„Dar ţiu eu şi un numĕr de ómenĭ bravĭ mult la viéţa ta. Sciĭ bine cât de mult te iubim şi că lipsa ta nu s'ar putea inlocui nicĭ odată.“

„Dar ce, ai să te aştepţĭ tocmai la casul cel mai rĕu? Mĕ pricep in mânuirea spadei şi a pistolului ér Don Luca este un laş, ca toţĭ mişeiĭ.“

„Şi care este causa năpraznicei tale urĭ in contra acestui Don Luca Montez?“

„Aceeaşĭ causă, care m'a indemnat, ca să lipsesc pe Vasteri de baniĭ sĕi, care a fost numai un instrument in mânile sceleratului Montez.“

„Ah, aşa dară érăşĭ este in joc, acea donnă care-ţĭ este scumpă şi totuşĭ nu-ţĭ este amantă?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Iorgu nu respunse nimic.

Ca după vr'o ḑece minute veni şi Luca şi merse de-a dreptul la cei doui amicĭ ai sĕi, adică la conţiĭ Torrejas.

Iorgu îl intêmpinâ intrebându-l cu vocea tare şi aspră, aşa încât toţĭ cei de faţă ridicară capetele cu mirare:

„Cunoscut-ai pe pictorul Ramon Osorio, senor Don Luca Montez?“

„Da, adică .... am cercetat câte odată atelierul sĕu. Îmĭ pare că a murit.“

„Da, a murit şi D-ta eştĭ acela care l'ai omorît.“

Un strigăt de indignare sĕ ridică in sală, toţĭ sĕ imbulziră imprejurul celor doui adversarĭ. Luca exclamâ cu indignaţiune aparentă, dar tremurând şi galben ca céră:

„Domnule cum îţĭ permiţĭ o asemenea insultă? Am rănit pe pictorul Osorio in duel, dar nu sunt asasin.“

„Nu eştĭ póte in acest cas,“ ḑise Iorgu cu voce aspră. „Nu, Don Luca, n'ai asasinat pe senor Osorio cu propriul sĕu pistol. Dar cu ajutorul unui miserabil usurar ai impins in abisul miseriei pe acela pe care l'ai rânit in duel, impreună cu soţiă-sa cea castă, care a resistat poftelor D-tale. N'a murit in urma ranei sale, ci de mîhnire şi de fóme, prin vina D-tale. Femeea cea frumósă, care a respins propunerile D-tale cele infame, a căutat erĭ mórtea in valurile Guadaquivirului — nu mai avea in cotro, căcĭ D-ta i-ai furat cu ajutorul lui Vasteri in mod mişelesc tot avutul ei.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Eu am scăpat pe sĕrmana femeeă, ér pe D-ta te voi pedepsi, aşa de adevĕrat precum sunt eu un nobil şi D-ta un mişel miserabil.“

„Minciună, nimic de cât minciună,“ strigâ Luca eşit din fire de furie şi de ruşine. „Imĭ vei da satisfacţiune Domnule conte. Acéstă calomnie o vei plăti cu sângele D-tale.“

„Sper a vedea mâine colórea sângelui D-tale şi voi aştepta pe secundantul D-tale peste o oră la hotel. Cât despre secundantul meu —“ Iorgu sĕ uitâ căutând imprejur.

Locotenentul pe care l'am mai vĕḑut odată in societatea lui, sĕ apropiâ de el şi ḑise, inchinându-sĕ:

„Fi-va-mĭ permis a mĕ pune la dispositiunea D-tale, Domnule conte?“

„Primesc cu plăcere amabila-ţĭ ofertă,“ replicâ falsul conte. „Mĕ scoţĭ din o mare perplexitate, avênd pré puţinĭ cunoscuţĭ p'aicĭ. Regret că trebue să te incurc in o afacere atât de delicată.“

„Ah, te rog, Domnule conte!“ exclamâ curteneţul locotenent. „Intre cavalerĭ un asemenea serviciu de amic, nu-i de nicĭ o importanţă.“

„Eştĭ pré amabil. Avea-vei bună-voinţa a ne insoţi până la hotelul nostru?“

„Cu plăcere . . . Dar nicĭ n'ai un adversar periculos.“

„M'aşĭ bucura décă s'ar pricepe tot atât de bine, ca şi mine in mănuirea armelor.“

„Ce vei alege, sabiă, spadă séu pistóle?“

„Imĭ este egal. La cincĭ-ḑecĭ de paşĭ găuresc

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

asul de caro şi mĕ bat tot atât de bine cu sabia ca şi cu spada. Te vei înţelege dar cât sĕ póte de lesne cu secundantul cortrariului. Îţĭ încredinţez pe deplin intregul arangiament.“

„Dar décă secundantul lui Don Luca va pune condiţiunĭ pré dure?“

„Haidade! lasă numai. Acceptez schimb de glónţe şi la distanţa batistei, décă va fi de lipsă. Dar vină, să nu-i facem ca să ne aştepte.“

Cei trei cavalerĭ sĕ depărtară.

Luca plecase inaintea lor cu doui dintre cunoscuţiĭ sĕi mai intimĭ.

CAPITOLUL XXXIII.

Luca ia fuga.

După ce Luca sĕ înţelesese cu secundanţiĭ sĕi pe scurt asupra tuturor condiţiunelor, alergâ, de şi era deja târdiu, la Vasteri pentru a-i cere sfatul lui.

Afacerea îi era de tot fatală, dabia-şĭ mai aducea aminte de Octavia cea frumósă şi étă că contele Torrejas din causa ei îl făcea de ruşine in ochiĭ lumei. Înţelegea pré bine că acusa acestuia îĭ făcuse mare detriment in opiniunea publică, căcĭ un conte din una din cele mai nobile şi bogate case ale Spaniei totuşĭ avea mai multă trecere de cât simplul gentilom Don Luca Montez.

Dar cine să-i fi trădat lui óre legătura sa cu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Vasteri? Cămătarul el insuşĭ nu o făcuse de bună sémă, ér Octavia Osorio nu scia nimic despre asta, mult décă putea s'o presupună. Era insă posibil óre, ca contele Torrejas, cu care stetuse până acum in relaţiunĭ atât de amicale, să-l fi ofensat pe basa unei simple presupunerĭ. Asemenea lucru nu era de presupus din partea unui cavaler atât de desăvêrşit. — Pe scurt afacerea-i era cu totul enigmatică.

Şi duelul îl neliniştea. Nu era tocmai curagios, ér acum, când norocul îi aruncase in póle o bogăţie atât de mare, era mai puţin ca orĭ când dispus a-şĭ risca viéţa in asemenea mod.

Étă pentru ce insărcinase pe secundanţiĭ sĕi, ca să céră spada drept armă, in a cărei mânuire sĕ pricepea mai bine şi care oferia şanse insemnate figurei sale celei agile şi supţirele faţă de contele mai gros şi mai greu. Ş'apoi nu avea să sĕ facă de cât numai trei ture, décă nicĭ după a treia tură nu va fi rănit nicĭ unul din adversarĭ, atuncĭ, după părerea sa ofensa era spălată şi onórea sa rehabilitată.

Luca sĕ mirâ fórte mult, vĕḑêndu că Vasteri nu sĕ arătâ in urma bătеilor sale in oblóne, dar mirarea-i fu şi mai mare când incercâ la pórtă şi o găsi neincuiată.

Luca era, după cum am spus, cam laş. Frica nu-i permise a intra indată. In fine totuşĭ sĕ decise a aprinde o mică vĕrtelniţă ce purta asupra sa şi a merge in casă. Pas de pas inaintâ in coridor, dar nu observâ nimic, până ce nu ajunse in odaia, unde găsi pe usurierul legat.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Luca sĕ speriâ aşa de mult încât era să scape din mâni vêrtelniţa. Vĕdênd insă că afară de ei doui nimenĭ altul nu era de faţă, prinse la curagiŭ, scóse briceagul sĕu şi tăiâ cu el frânghiile, cu care-l legaseră pe Vasteri. Acesta mai remase încă câte-va minute fără mişcare, apoi îşĭ scóse călugul din gură, sĕ sculâ cu mult chin şi sĕ inholbâ la salvatorul sĕu, pe care d'abia acum păru a-l recunósce.

„Perdut, tot este perdut,“ borborosi el şi-şĭ apucâ fruntea cu amêndouĕ mânile.

„Ce s'a intêmplat, la dracu?“ strigâ Luca tare pentru a sĕ imbărbăta el însuşĭ. „Ai fost furat?“

„Tot, tot mi s'a luat, tótă averea mea, lungile economiĭ ale vieţei mele celei chinuite, — o, am să nebunesc.“

„Ci vorbesce odată, ce şi cum s'a intêmplat!“ ḑise Luca şi scuturâ pe usurier, care tresări acum, ca şi când s'ar fi trezit din un somn greu şi privi turbat imprejur.

„Unde sunt bărbaţiĭ cei mascaţi?“ sbierâ el şi ridicâ pumniĭ, „tîlhariĭ, carĭ mi-au furat scumpul şi frumosul meu aur, lucitórele mele diamante! Ah . . . de aşĭ fi mai bine mort! Ce să mĕ fac pe acest pământ fără aur, fără giuvaere, fără bucurie?“

„Vei câştiga din nou ceea ce ai perdut,“ îl mângăiâ Luca, inţelegênd acum tot. „Póte că tîlhariĭ sĕ vor prinde ş'apoi chiar de nu va fi aşa, mai ai încă destule creanţe.“

„Pe care nu mi le va plăti nimenĭ, căcĭ poliţile mi s'au furat. Ah frumoşiĭ, dragiĭ mei banĭ, giu-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

vaerele mele, hârtiile mele, ah, reveniţĭ la mine, care vĕ iubesce mai presus de cât orĭ-ce din lume.“

„Vină-ţĭ in fire, omule! Te voi imprumuta cu un capital in de ajuns, ca să-ţĭ poţĭ reincepe afacerile. Cu iscusinţa D-tale vei pune cât mai curênd la loc, ceea ce ţi s'a răpit.“

„Ba ḑĕu, vei face una ca asta?“ intrebâ Vasteri plin de speranţă, dar tot odată cu neincredere fiind-că nu putea inţelege cum s'ar indura să imprumute cine-va pe un om ruinat.

„D'apoi firesce. Nu m'ai ajutat destule orĭ, când eram in cea mai mare lipsă, decĭ pot s'o fac şi eu odată pentru D-ta. Veḑĭ, că nu sunt nerecunoscĕtor — imbărbătéză-te dară.“

Luca nu spunea adevĕrul vorbind despre gratitudine. Nu acéstă virtute ci frica-l indemnâ a face acea ofertă, la care era dator chiar pe baza contractului ce incheiase cu ovreiŭ, pentru a-şĭ asigura tăcerea lui.

Vasteri amuţise; incepuse deja a croi la planurĭ in ce mod să pună la loc ceea ce perduse. Fiind sigur de un nou capital pentru intreprinderile sale, speranţa sĕ reintórse in inima sa. De odată-şĭ lovi fruntea şi strigâ:

„Ah, ce nefericire!“

„Ce să fiă?“

„Trebue să iai indată fuga!“

„De ce?“

„Hoţiĭ au luat şi actul D-tale!“

„Ce fel de act, scrisorile mele le-am rescumpĕrat

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

tóte, şi chiar décă ar fi rĕmas vr'o poliţă d'ale mele la D-ta, nu face nimic. Hoţiĭ nu vor indrăzni a o validita faţă de mine, decĭ de ce să fug?"

„Nu-i vorbă de poliţă, ci de acel act . . ."

„Ci spune ce?"

„De contractul pe care l'ai subscris in afacerea cu — cu unchiul D-tale."

Luca sĕ ingălbini şi genunchiĭ ĭi sĕ inmuiară.

„Te inşelĭ Vasteri," bîlbăi el. „Aşĭ fi perdut, décă acel nefericit contract nu ar mai fi la D-ta."

„Nu mĕ inşel," afirmâ cămătarul. „Din nefericire am pus şi acéstă hârtie, lângă celelalte, pe care le-am avut.

„Vai, ah, totul s'a sfêrşit dară," gemu Luca şi căḑu ca şi nimicit pe un scaun. „Cine scie décă sbiriĭ nu mĕ aştéptă deja inaintea uşei? Deschide feréstra, ca să pot eşi, de grabă, trebue să plec d'aicĭ."

Făcu o incercare de a sĕ scula, dar piciórele nu-l ţênură.

„Acum trebue să fiu eu acela, care să-ţĭ vorbéscă de reson," ḑise Vasteri, care-şĭ redobîndise cumpĕtul. „Gândeşte-te puţin, Don Luca! Nu sunt de cât două ore de când m'au călcat hoţiĭ, carĭ d'abia acum vor fi pus bine prada lor. De bună sémă ei n'au avut încă timp ca să examineze hârtiile cele multe. In acest moment nu eştĭ încă in nicĭ un pericol, dar cred că nicĭ după asta nu vei avea să te temĭ de nimic din acéstă parte, căcĭ, după tóte, hoţiĭ nu-şĭ fac de lucru cu parchetul. In loc de a duce contractul la procuror, ţi-l vor vinde D-tale pe un preţ bun."

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Aşĭ da şi jumĕtate din averea mea,“ exclamâ Luca.

„Dar cu tóte astea te-aşĭ sfătui,“ continuâ cămătarul, „să părĕsescĭ Sevilla mâine diminéţă. Precauţiunea nicĭ odată nu este de prisos, şi eu mĕ voi depărta pentru câteva ḑile.“

„Dar unde să mĕ ascund?“

„In vr'o parte de loc unde nu te cunósce, in vr'un oraş mare decĭ. In mulţimea ómenilor unul singur este tot de-a-una mai puţin observat de cât in solitudine.“

„Voi pleca chiar in decursul acestei nopţĭ,“ declarâ Luca.

„Şi unde te vei duce?“

„La Madrid, spune la ce adresă voi putea să-ţĭ scriu şi informéză-mĕ apoi despre starea afacerei vóstre.“

„Ai banĭ?“

„Vreai să mĕ imprumuţĭ?“

„Ba nu, din contră, n'am nicĭ o para şi voiam să-ţĭ cer vr'o doui piastriĭ, ca să pot trăi.“

„Din fericire am ridicat chiar aḑĭ o sumă mai mare de la bancherul meu. Pot să-ţĭ dau banĭĭ de care vei avea lipsă . . . N'ai o picătură de vin?“

Vasteri aduse o butilcă de vin şi Luca goli mai multe pahare din el, ceea ce-l insufleţi din nou.

D'aicĭ merseră la casa lui Luca unde avură o inţelegere mai lungă impreună.

Apoi ordonâ Luca să-i pregătéscă calul de călărit, mai dete ḑĕtrânului Gavriil ordinele necesare

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

pentru absența sa de mai multe săptămâni și in zorĭ de ḑile eși pe pórta Sevillei, apucând spre Madrid.

Lui Iorgu-i adresase o scrisóre, avisându-l, că prin nisce imprejurărĭ particulare era silit a pleca și a amêna duelul pe timp de trei săptămânĭ.

CAPITOLUL XXXIV.

Șatulca cămătarului.

Causa lui Romano era fórte desperată pentru dênsul; toțĭ sĕ temeau, că peste puțin va fi condamnat. Conchita era cu totul prăpădită. Ea era pe deplin convinsă de nevinovăția aceluia, pe care-l iubia din tótă inima ei și totușĭ trebuia să-l véḑă expirând pe eșafod.

Tóte stăruințele ei de a-l scăpa, sĕ zădărniciră.

Parchetul nu dase de nicĭ o altă urmă de cât numai de aceea care inculpa pe Romano, ér acesta nu era in stare a dovedi, că in acea nópte nu fusese in oraș. El susținea că ar fi părăsit Sevilla indată după ultima sa visită, ce făcuse lui Don Bartolomeo și că, sosind pe teritoriul moșiei sale, s'ar fi dus la vênătóre de porcĭ sĕlbaticĭ, petrecênd tótă nóptea in pădure.

Mai mulțĭ martorĭ dovediseră că in acea séră îșĭ luase calul din hanul sĕu cel obicĭnuit din Triana și că plecase cu el, dar acéstă dovadă nu-l putea des-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

culpa, de óre-ce nu putea dovedi, că nu s'a reintors apoi érăşĭ la Sevilla.

Scim că Conchita de la mórtea lui Don Bartolomeo şedea la amica sa Ellen.

„Conchita sufere chinurĭ grozave," ḑise Ellen intr'o séră cătră mirele sĕu cu care sĕ preumbla pe alameda. „Şi de câte orĭ vĕd mâhnirea ei, trebue să-mĭ aduc aminte de sórtea cea grozavă pe care am avut-o noi amêndoui."

„Să sperăm că şi destinul ei sĕ va schimba," replică Juan. „Nu disperaserăm şi noi de orĭ-ce scăpare şi totuşĭ ne-a venit? Să dorim ca Romano şi Conchita să devină tot atât de fericiţĭ ca şi noi."

„Ca şi noi?"

„Eu li-o doresc din tótă inima."

„Şi eu, dar o fericire după cum ne este menită nouĕ, nu vor avea nicĭ odată," rĕspunse Ellen cu fragedime şi strînse braţul iubitului ei de peptul sĕu cel svêcnitor. „Ah, creḑĭ tu, că douĕ suflete sĕ mai pot iubi aşa de mult precum ne iubim noi, că vr'un alt amor ar putea să fiă atât de tare, de intim şi nesfêrşit de fericit, precum este al nostru?"

„Nu, scumpa mea Ellen," afirmâ Juan cu foc. „Te iubesc mai ferbinte şi mai adevĕrat de cum va fi iubit vr'odată vr'un bărbat. Tu eştĭ lumina mea, eştĭ sórele vieţei mele; fără de tine lumea este pustiiă şi rece şi intunecósă pentru mine, şi sciu că tu mĕ iubescĭ tot asemenea şi asta ne desăvêrşesce fericirea nóstră."

Ar fi luat-o in braţele sale, décă s'ar fi aflat in

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

vr'un loc ferit de ochiĭ lumei; dar fiind pe alameda atât de cercetată spre séră sĕ mulţămi a depune pe furiş o sărutare ferbinte pe braţul ei.

„Cu tótă fericirea mea totuşĭ aşĭ plânge adesea cu hohot," reluâ Ellen cuvêntul, „când vĕd pe Conchita cum urmăresce tóte mişcările nóstre, jocul ochilor noştri, cu nisce priviri mâhnite, încât ar fi in stare să-ţĭ stăşie inima. Trebue să fie pré, pré amar pentru dênsa, a fi silită de a privi la fericirea nóstră, pe când a ei sĕ nimicesce intr'un mod atât de grozav."

„Şi pe mine mĕ mişcă acéstă expresiune a celei mai sfinte dureri, şi i-aşĭ ajuta cu dragă inimă, dar este cu neputinţă."

„Adică vina lui Romano după tine este dovedită?"

„Ba nu şi nicĭ că sĕ va dovedi vr'o dată, căcĭ el de bună sémă n'a comis omorul."

„Atuncĭ dară cum îl pot condamna?"

„Aparinţa este in contra lui şi fiind-că un bărbat de gravitatea lui Don Bartolomeo nu póte fi asasinat, fără ca să sĕ dovedéscă şi să sĕ pedepséscă făptuitorul, decĭ trebue să sufere Romano, de óre-ce nimenĭ altul de cât el nu este bănuit."

„Grozav!" exclamâ Ellen tresărind. „O Dumneḑeule, sunt desperată. De ce nu-i putem ajuta! Şi tata a incercat a intreveni in favorul lui Don Romano — in zadar insă."

„Da, da, n'am lăsat nimic neincercat eu insă cred că am dat acum de un mijloc bun."

„De care dragă Juan?"

„Este un mijloc cam aventurios, dar sigur după

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mine. Ar trebui să intreprind o mică călătorie și să mĕ rog de sfatul și de ajutorul unui séu mai bine ḑis a doui amicĭ.“

„Fă-o, scumpul meu. Orĭ cât de greu îmĭ va cădea despărțirea de la tine, totuși te las să plecĭ. Unde vei merge și cine sunt amicĭĭ tĕi influenți? Ii cunosc și eu?“

„Da.“

„Nu sciu de cine vorbescĭ.“

„Ba ḑĕu?“

„Nu ḑĕu! Ḑicĭ óre de contele de Valesquez séu de ducele de Osuma séu de cămărașul Don Trisando in Madrid?“

„Nu, copilă dragă. Amicĭĭ la carĭ m'am gândit, nu au nimic d'a face cu acești domnĭ marĭ. Eu nicĭ nu merg la Madrid ci in Siera Morena.“

„La Iorgu și Manuel!?“

„Da, când ne-am despărțit de ei, m'au asigurat, că-mĭ vor da tot de-a-una ajutor. Nu creḑĭ și tu că acești banḑiți curagioși ar indrăzni a libera pe Don Romano din inchisórea sa?“

„Ba da, ei o fac de bună sémă, décă ne vom ruga de ei. Veḑĭ Juan, că tot rĕul îșĭ are binele sĕu. Décă nu m'ar fi răpit, n'am fi putut alerga la acest ajutor.“

„Îmĭ permiți dară ca să mĕ duc la ei?“

„Da, cum nu; trebue să plecĭ mâine des de diminéță, Tom póte să mérgă cu tine; este mai sigur și mai discret de cât servitoriĭ spaniolĭ. Valea banḑiților o vei găsi și ei nu-ți vor face nicĭ un rĕu.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Tocmai din contră sunt ferm convins, că mĕ vor primi cu bunăvoinţă şi cu bucurie.“

„Dar rugarea ta?“

„Sĕ va implini, de va fi cea mai mică posibilitate, asta mi-o garantézĕ amiciţia lui Iorgu, ş'apoi cred că nu vor refusa vr'o câteva miĭ de piastriĭ, mai cu sémă fiind vorba, a juca o festă judecătorilor. Décă . . .“

Sĕ opri căcĭ făr de veste simţi braţul Elleni tremurând in al sĕu.

„Ce ai dragă Ellen?“ intrebâ el plin de ingrijorare şi sĕ aplecâ cu dragoste spre dênsa căutându-i in faţă. „Nu te simţĭ bine, dragă copilă?“

„Nu, n'am nimic. Îţĭ mulţămesc, scumpul meu,“ ḑise ea, „m'am speriat puţin.“

„De ce lucru te-ai speriat?“

„Ah, este de rîs; póte n'am vĕḑut bine, ochiĭ tĕi sunt mai agerĭ. Ean te uită la acei doui majo, care vin spre noi. Îĭ cunoscĭ?“

„Iorgu, Manuel!“ exclamâ Juan cu jumĕtate voce şi sĕ opri surprins.

„Aşa dară nu m'am inşelat,“ şopti Ellen.

„Haide Juan, ómenii ne privesc. Cred că te poţĭ lipsi de călătorie. Ah, étă-iĭ!“

Da, erau ei; curagiosul şef de banditĭ şi curagiosul sĕu locotenent.

Când sosiră inaintea lui Juan şi a Elleni îşĭ scóseră pălăriile şi sĕ plecară zimbind.

„Am onóre a mĕ presenta Dv. ca conte Torrejas,“ luâ Iorgu cuvêntul. „Acest domn este frate-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

meu. Fi va-mĭ permis a mĕ informa de sănătatea Dv.“

„Suntem fórte bine,“ replicâ Juan, „și in acest moment cu atât mai bine, cu cât avem fericirea de a vĕ intâlni, va să ḑică a vĕ face cunoscința personală, căcĭ numele Dv. l'am auḑit fórte des pronunțându-sĕ in aceste ḑile.“

„Aicĭ in Sevilla?“

„Da; tot orașul vorbesce de bogăția și de trenul nobil al conților de Torrejas.“

„Așa! in felul acesta? .... Ți-ai propus ceva, a cerceta o societate de exemplu séu alt ceva?“

„Nu, vroițĭ să mĕ insoțițĭ pe mine și pe mirésa mea?“

„Décă nu-țĭ displace,“ ḑise Iorgu, „o facem cu plăcere. Doresc a conversa puțin cu tine.“

„Cu binevoitórea permisiune a donnei Ellen vom merge cu Dv,“ adause Manuel.

„Asta va fi o onóre pentru noi,“ respunse copila nepreocupată.

Manuel merse lângă ea, Iorgu lângă Juan.

„Ce face Usto?“ intrebâ Juan vesel, „și Pedro și ceilalțĭ cunoscuțĭ?“

„Usto boncănesce ca de obiceiŭ și este acum comandantul văiĭ. Pedro este cu noi in Sevilla, unde face pe servitorul nostru; te-a vĕḑut mai de multe orĭ și numai cu greu s'a putut reține, ca să nu-țĭ vorbéscă,“ rîse Iorgu.

„Și de ce nu? Credețĭ óre că m'așĭ fi lăpădat de voi séu de el?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu vorbi prostiĭ! Ne-am ferit de o intâlnire cu tine, pentru ca să nu te compromitem, décă s'ar descoperi incognitul nostru. Facem o călĕtorie de afacerĭ şi trebue să fim cu cea mai mare precauţiune atât spre binele tĕu cât şi spre al nostru. Ş'afară de asta vom pleca peste vr'o câte-va ḑile.“

„Inapoi in Sierra?“

„Da pentru a pune la adăpost prada impreună cu persóna nóstră.“

„Sper că până să nu plecaţĭ mĕ vei visita odată acasă la mine.“

„Décă permiţĭ.“

„Dară te rog chiar. Este o intêmplare norocósă, care ne-a făcut să ne intâlnim. Voiam să plec tocmai mâine in Sierra, pentru a vĕ face o visită.“

„Glumescĭ?“

„Ba nu, este fapt. Intrébă pe mirésă-mea.“

„Da, poţĭ s'o creḑĭ, senor Iorgu,“ confirmâ şi acésta ş'apoi continuâ a vorbi cu Manuel despre poesie.

Banditul frumos şi galant, al cărui caracter părea compus numai din contraḑicerĭ, era astăḑĭ sentimental şi vorbia de poesie intr'un mod răpitor.

Iorgu continuând conversaţiunea sa cu Juan îl intrebâ: „Şi ce voiai să facĭ in Sierra la noi?“

„Voiam să-ţĭ fac o propunere,“ respunse Juan.

„Fă-o dară.“

„Aşĭ fi dus cu mine o miiă de piastriĭ in aur.“

„La dracu, tréba deveni ciudată. Ean spune-mĭ cum s'ar putea câştiga acéstă miiă de piastriĭ.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Adică cum să pot câștiga, vreai să ḑicĭ.“

„Doar nu credĭ că voi lua banĭ de la tine. Nicĭ pentru un million n'aș putea face ceva pentru altul; dar pentru tine, amice Juan îmĭ pun in risic viéța. Să nu mai vorbim dară de banĭ! .... Despre ce să tratéză?“

„Despre liberarea unui arestat nevinovat, a unui amic, care odinióră mi-a scăpat viéța, când un taur infuriat mĕ luase in córne și era să mĕ sdrobéscă.“

„Hîm, la care inchisóre sĕ află? aicĭ in Sevilla séu in Madrid?

„Este încă aicĭ.“

„Bine, cum îl chiamă?“

„Don Romano Serena.“

„Ah, cel care este prevenit de asasinarea unchiului-sĕu?“

„Îți jur, că este nevinovat.“

„Cine-ți spune asta?“

„Inima mea.“

„Nu mi-o lua in nume de rĕu, dragă Juan, dar inima nu este un martor de creḑut și nicĭ un judecător n'ar pune pond pe asemenea lucru. Eu sciu un martor séu mai bine ḑis doui martorĭ mai bunĭ.“

„Sĕ póte, Dumneḑeule, doui martorĭ pentru nevinovăția lui Romano. Dar unde sunt acești martorĭ, și cum îi chiamă?“

„In acest moment sĕ afla pe alameda din Sevilla și încă in plăcută societate, ér numele lor este: Manuel și Iorgu.

„Ce? Voi puteți —“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Mărturisi, că Don Romano nu este asasinul unchiului său.“

„Glumesci cu mine?“

„Nicĭ de cum. Află că am fost martorĭ oculariĭ la asasinarea lui Bartolomeo Serena, — numai noi cunóscem pe asasin!“

Juan stete pe loc ca și inlemnit și șopti cu voce răgușită: „Nu vei vroi să dicĭ dóră că chiar voi —“

Iorgu își încreți fruntea. „Nu, noi n'am fost aceia,“ replică el. „Este drept că aflasem, unde-și păstra Don Bartolomeo baniĭ și d'aceea i-am făcut o visită nopturnă, la care furăm surprinși de Don Luca Montez, care, după cum sĕ dovedi mai pe urmă, venise cu aceeași intenţiune ca și noi: Infuriat de faptul că nu mai găsi nimic, făcu pré mare sgomot, așa încât auḑindu-l unchiu-sĕu din iatacul alăturat, veni și el acolo ér Luca-l impușcă chiar cu pistolul pe care-l adusese bĕtrânul intru apărarea sa.“

„Ah, asta nu este cu putinţă. Nepotul să asasineze pe bĕtrânul, care l'a iubit mai mult ca pe un fiu, care l'a preferat in tot chipul lui Romano și acum tot el să plătéscă fapta mișelului? Trebue să depui mărturie in partea amicului meu.“

„Da, ca să fiu spânḑurat pentru spargere cu furt.“

„Drace, ce-i dară de făcut?“

„Ascultă mai departe! Cunoscĭ pe un usurier anume Vasteri?“

„Numai după nume.“

„Cu acesta a stat Don Luca in de-aprópe legătură, adică ovreiul făcuse un contract cu el, ca sub

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

nisce condițiuni fórte favorabile pentru dênsul, să nu spună nimenui că Luca omorîse pe unchiu-sĕu. Pentru o altă afacere am voit să pedepsim pe Vasteri și cu acéstă ocasiune am pus mâna pe hârtiile sale, intre care sĕ afla și ḑisul contract.“

„Sper că-l vei inainta tribunalului.“

„Nu-l voi inainta eu, dar îl vom găsi ș'apoi firesce, îl vom duce la coregidor.“

„Găsi? ce vreai să ḑicĭ cu asta?“

„Aștéptă puțin, vei vedea indată. Nicĭ n'am venit pentru alt-ceva aicĭ pe alameda, decât ca să ne intâlnim cu nisce cunoscuțĭ, care să ne fie martorĭ că am găsit contractul. Ah, colea vine cine-va, trebue să mérgă cu noi, décă o permițĭ.“

„Firesce.“

Era tênĕrul ofițer pe care-l intâlnirĕ și căruia îi strigâ Iorgu când trecu salutând pe dinaintea lui: „Unde grăbescĭ, amice?“

„Nicăiurea,“ rĕspunse militarul venind mai aprópe.

„Poțĭ dar să vĭ puțin cu noi, décă-ți place și décă nu aștepțĭ cum-va pe alt cine-va.“

„Imĭ va face o mare plăcere, presupunênd că societatea Dv. . . .“

„Te salută de binevenit, senor locotenent,“ îl intrerupse Juan și-i strinse mâna.

Mica societate-și continuâ preumblarea și apucâ la cele din urmă de pe alamedă spre Quadalquivir, mergênd d'a lungul malului o bucățică de drum inainte.

De odată scóse Ellen un țipet lin și arătâ spre un tufiș de lângă drum.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ce este draga mea?“ intrebâ Juan.

„Nu sciu, dar mi se făcea ca și când s'ar mișca ceva negru colea printre tufe,“ ḑise ea, Iorgu insă impinse pe Juan incetinel de braț in semn de ințelegere.

Locotenentul, care voia să arete curagiul său și galanteria sa, desfăcu tufele și îșĭ vîrî mâna prin ele.

„Este o șatulcă,“ ḑise el și scóse obiectul cel intunecos.

„Cheia este in bróscă,“ adause Iorgu.

Ofițerul deschise cutia; conținea o mulțime de hârtiĭ, din care percurse unele cu privirea, apoi le dete să le véḑă și ceilalțĭ și ḑise rîḑênd: „Pare că un cămătar a ascuns aicĭ comóra sa, dar fórte rău. N'așĭ fi creḑut că Vasteri să pótă comite o asemenea prostie... Mĕ jur pe sfântul Iago, că mulțĭ dintre camaraḑiĭ mei ar fi scăpat de o mare grije, décă ar fi găsit acéstă șatulcă.“

„Sper că D-ta nu ai nicĭ un interes la asta!“ exclamâ Iorgu rîḑênd.

„Nu, acum nu mai am,“ rĕspunse locotenentul cu voie bună. „Décă n'ar fi fost Don Luca, care din nefericire a perit acum fără urmă și numele meu ar sta pe aceste șarmante hârtiĭ.“

„Ce vreai să facĭ cu cutia, senor locotenent,“ intrebâ Ellen, care auḑise tóte ce Iorgu spusese lui Juan și ințelesese stratagema amicului lor, sciind că nu avea alt scop, de cât de a aduce in mod nebănuit hârtiile in mânile poliției.

„O pun la dispositiunea D-tale Donna Ellen,“ replicâ tênĕrul ofițer.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„S'o predăm dară poliţiei," respunse Ellen, „ca să pună căpet cămătăriei acelui om."

Mica societate apucâ spre oraş. Locotenentul persistâ a duce el insuşi la poliţie şatulca cămătarului, pe care o găsise. — — —

Incă in aceeaşi séră şatulca fu dusă la poliţie şi fu deschisă acolo de coregidor, care deja de mult urmăria cu atenţiune pe usurar şi care acum sĕ puse a examina cu amĕnuntul cuprinsul şatulcei.

Cine ar putea descrie mirarea sa când dete peste acel contract, prin care Luca Montez recunoscea, că a asasinat el insuşi pe unchiul sĕu.

„A dracului istorie," borborosi funcţionarul. „Don Romano totuşi este nevinovat dară."

Sună clopoţelul.

Un funcţionar poliţienesc apăru.

„Rog pe Don Luca Montez — îl cunoscĭ?"

„Da, Senor coregidor."

„Rog dară pe Don Luca Montez ca să mĕ onoreze indată cu visita D-sale: trebue să viiă, înţelesum'ai? Apoi trimite doui alguazilĭ după ovreiul Vasteri in Triana. Tot odată trebue să s'aducă inaintea mea Don Romano Serena."

„Am înţeles, Senor coregidor."

Alguazilul plecâ.

După puţine minute intrâ Don Romano, era palid şi slăbit, sĕ prăpădise cu totul in acest scurt spaţiu de timp.

„Te rog, şedĭ Don Romano," incepu coregidorul.

Romano se puse cu mirare pe un scaun; in tot

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

decursul detenţiunei sale n'avusese a sĕ plânge de coregidor, dar cu atâta politeţă totuşĭ nu fusese tractat încă nicĭ odată.

Funcţionarul luâ contractul şi puse mâna pe el, aşa încât nu sĕ putea vedea de cât sigilul, pe care-l arĕtâ lui Romano, intrebându-l: „cunoscĭ acéstă amblemă?“

„Da,“ replicâ tênĕrul, „este a vĕrului meu Don Luca Monte z.“

„Şi acéstă iscălitură?“ intrebâ coregidorul mai departe, trăgêndu-şĭ degetele ceva mai inapoi.

„Este a lui Luca.“

„O cunoscĭ bine?“

„De tot bine, mai cu sémă după acéstă parafă, pe care altul nu o póte imita.“

„Poţĭ să intărescĭ prin un jurămênt ceea ce ai susţênut acum?“

„Pot. Orĭ cine a vĕḑut sigilul şi subscrierea lui Don Luca, póte să-ţĭ confirme depositiunea mea.“

„Îţĭ mulţămesc, Don Romano,“ ḑise magistratul, luând hârtia, fără ca prevenitul să mai fi putut vedea alt-ceva decât sigilul şi iscălitura de pe ea. „De o cam dată îţĭ pot numai comunica, cumcă causa D-tale promite a lua o turnură favorabilă pentru D-ta. Incă nu mi-e permis insă de a-ţĭ spune alt ceva; mâine vei afla mai mult. Curagiŭ decĭ şi nópte bună.“

Romano de bucurie nu era in stare a pronunţa un cuvênt măcar, dar prinse amêndouĕ mânile ale coregidorelui şi le strinse cu căldură. Ochiĭ ĭi erau plinĭ de lacrimĭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Apoi voia să sĕ depărteze dar magistratul îl mai reţinu.

„Don Luca Montez n'a avut o avere propriă a sa inaintea morţiĭ unchiului sĕu?“ intrebâ el.

Fără de veste îi veni lui Romano un gând ciudat la acéstă intrebare rostită cu un straniu accent.

„Nu,“ rĕspunse el cu vocea inecată.

„Nu sciĭ, décă a stat in vr'o legătură cu ovreiul Vasteri in Triana?“

„Vasteri l'a imprumutat cu baniĭ de care Luca avea trebuinţă pentru astêmpĕrarea poftelor sale luxóse, — asta o sciu chiar din gura ovreiului.“

„Şi de unde plătia Luca aceste datoriĭ?“

Romano ridică din umerĭ.

„Destul,“ ḑise coregidorul cu satisfacţiune, mai salutâ odată şi tênĕrul eşi pentru a sĕ reinturna in chilia sa.

„Lucrul devine din ce tot mai probabil,“ îşĭ ḑise apoi magistratul. „Don Luca a fost tot de-a-una un risipitor ér Don Bartolomeo nu iubia nimic mai puţin decât risipa próstă. Vasteri va fi avansat presumptivului erede sume marĭ ş'apoi de bună sémă-l va fi zorit să plătéscă, aşa încât n'a mai sciut in cotro şi a asasinat pe unchiul şi binefăcĕtorul sĕu pentru a intra cu atât mai de grabă in stăpênirea succesiunei celei grase . . . Da, aşa este. Vasteri a sciut despre omor şi a incheiat cu Luca acest pact, ca să-l stórcă. Hîm, mişeiĭ-şĭ vor lua pedépsa meritată.“

Fu intrerupt in meditaţiunile sale prin intrarea unui alguazil şi anume tocmai a aceluiaşĭ, pe eare-l insărcinase cu aducerea lui Luca şi a lui Vasteri.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ei bine,“ intrebâ el curios.

„Don Luca Montez a plecat de vr'o câte-va ḑile,“ raportâ poliţistul. „Nimenĭ nu scie când sĕ va reinturna: să ḑice că ar fi vorbit de o absenţă mai indelungată.

„Ah,“ exclamâ coregidorul zimbind. „Individul confirmă prin fuga sa bănuiéla mea,“ sĕ gândi el in sine, apoi adause: „Cine ţi-a spus asta?“

„Bĕtrânul Gavriil, fostul valet a lui Don Bartolomeo Serena.“

„Şi nu scie nimenĭ unde s'a dus?“

„Nu, a plecat singur de tot.“

„Bine. Revenitu-au deja alguazilĭ din Triana?“

„Nu, senor coregidor.“

„Să mi-i trimiteţĭ indată cum vor sosi.“

„Am inţeles, senor.“

Alguazilul eşi.

După puţine minute deja sĕ redeschise uşa şi pe pragul ei apărură doui alguazilĭ.

„Cămătarul nu era acasă?“ ĭi intrebâ coregidorul.

„Nu, senor,“ respunse cel mai in vêrstă.

„A dispărut de alaltaerĭ; nimen nu scie unde s'a dus.“

„M'am aşteptat la una ca asta,“ ḑise coregidorele. „Nu cred insă ca să fi părăsit Sevilla, va fi stând ascuns in Triana. Are incăsărĭ p'aicĭ şi un om de tépa lui Vasteri nu le abandonéză tam ni sam. Vĕ insărcinez prin acésta cu tot adinsul să-l căutaţĭ. Prin urmare vĕ desleg pe timp de o sĕptĕmână de orĭ-ce alt serviciu. Voiesc să-mĭ raportaţĭ pe fie-care ḑi de trei orĭ; diminéţa, la amédă şi séră.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Am înțeles, senor coregidor,“ replică unul din alguazilĭ, ér celalt observă:

„Vasteri s'a plâns cătră un vecin, că i s'ar fi furat tot avutul său.“

„O sciu deja.“

Un semn congediă pe polițiștĭ.

Coregidorele sĕ puse pe studiul actelor sale, când fu din nou intrerupt, aducêndu-i sĕ o epistolă.

„Regalului coregidor al urbei Sevilla,“ așa suna adresa de pe cuvertă, ér in colțul stâng steteau cuvintele: „bine-voiți a desface indată.“

„Ce va fi și asta?“ sĕ intrebă magistratul și desfăcu plicul. Era o epistolă in el.

După obiceiul sĕu căută indată la iscălitură. „Caracho!“ injură el și făcu un salt, când vĕdu numele subscris.

Epistola era adică de la Iorgu și Manuel. Ei comunicau coregidorelui „in interesul justiției,“ după cum scrieau ei, că și cum au fost martorĭ la omorul săvêrșit de Luca asupra unchiului sĕu și că au jăfuit pe cămătarul Vasteri, ascunḑênd din obiectele răpite o șatulcă la malul Quadalquivirului. „Pentru noi hârtiile din acea cutie, consistând din polițe și asemenea scrisurĭ nu au nicĭ o valóre, dar pentru D-ta ele sunt de mare insemnătate, decĭ nu le-am nimicit ci le-am lăsat, ca să te folosescĭ D-ta de ele.“

Coregidorele ceti de două orĭ acéstă epistolă ciudată, apoi merse la biuroul sĕu, căută in un sertar și scóse d'acolo o epistolă, pe care o comparâ cu acea pe care o primise acum.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Este aceeași scrisóre," își ḑise el, „și cu același sigil . . . Sunt sigur că acéstă epistolă conține adevĕrul, tot odată explică și enigmatica dispariţiune a celor patru-ḑecĭ de miĭ de piastriĭ, de carĭ nu sciau nicĭ Luca Montez nicĭ Don Romano Serena nimic și despre care era constatat, că au fost in sertar . . . Ce scop ar și putea avea acești banditĭ inșelându-mĕ? Sunt pré cavalerĭ pentru una ca asta, căcĭ nu mĕ pot exprima altfel. Nicĭ prin cap nu le trece a pune vina pe alt cine-va pentru o crimă de omor, căcĭ nicĭ odată nu négă nimic din ceea ce au făcut. Déca ar fi voit să scape pe Romano s'ar fi folosit de alte mijlóce."

După acéstă meditaţiune magistratul sĕ așeḑâ érășĭ inaintea biuroului sĕu și aruncâ vr'o câteva rênḑurĭ pe o hârtie, pe care o duse in cancelaria sa și o dete primului sĕu secretar spre expediare.

Acest funcţionar, după ce aruncase ochiĭ pe cuprinsul hârtiei intrebâ mirat: „Să sĕ expedieze in adevĕr acéstă hârtie, senor coregidor?"

Magistratul afirmâ cu hotărîre.

Acea hârtie nu era nimic mai mult și nimic mai puţin de cât ordinul pentru arestarea lui Don Luca Montez, prevenit de asasinat, comis asupra unchiului sĕu Don Bartolomeo Serena și pentru omul de afacere Vasteri prevenit de complice in acéstă causă.

Până a nu eși coregidorele mai ḑise:

„Scrie tot odată un ordin pentru liberarea lui Don Romano Serena și adă mi-l spre subsemnare."

Cu astea sĕ retrase in cabinetul sĕu.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Romano sĕ reinturnase cu inima mişcată in chilia sa. Bănuiéla ce sĕ aruncase pe el îl amărise şi-l posomorîse. Cum putea lumea să crédă, că ar fi asasinat pe unchiu-sĕu, pe care-l iubia încă mai mult de cât vĕru-sĕu Luca.

Dar Conchita? —

Óre trecea el de vinovat şi in ochiĭ ei?

O voce internă îi ḑicea că nu.

Ea îl iubia şi prin urmare trebuia să scie că nu era capabil de o asemenea fără de lege.

Aprópe mai mult de cât de sórtea sa proprie era ingrijorat de sórtea ei. Unchiu-sĕu spusese tot de-auna că in testamentul sĕu va denumi pe Luca de tutorul ei, décă ar muri pănă să nu fi devenit dênsa vêrstnică.

La acésta sĕ gândia el după ce se intórse in chilia sa in urma convorbirei ce avuse cu coregidorele.

CAPITOLUL XXXV.

Convorbire intre fete.

In primul etagiu al unuia din palaturile marĭ, edificate in stil mauric, cu reliefurĭ fantastice, arcurĭ bizantinice, fauràriĭ artistice, şedeau douĕ dame in o cameră comfortabilă.

Acea incăpere sĕ vedea mai bine mobilată de cum era obiceiul prin Spania. Andalusianul îşĭ dă banii mai bine pe podóbă corporală, de cât pe mobile

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

şi cu tot dreptul, căcĭ pré puţin îl găsescĭ acasă, petrecênd aprópe tot timpul sĕu, in biurou séu in cantor, séu la vênĕtóre, in circ, pe promenadă séu in patio. Odăile le folosesce numai pentru a durmi, séu a sĕ ocroti de plóie in ele, pentru care scop nu sĕ cer nicĭ mobile pompóse nicĭ covóre de Smyrna.

Una din cele douĕ dame era lungită pe un divan şi-şĭ pusese frumosul ei braţ sub capul ei cel drăgălaş. Posiţiunea ei putea trece de seducĕtóre; sênul ei cel plin, supleţa şarmantă a taliei sale sĕ presentau astfel in deplina lor frumuseţă. Rochia cea albă sĕ resfrânsese până la genunchĭ aşa încât sĕ puteau vedea piciorußele ele cele elegante, acoperite cu nisce ciorapĭ de mătase şi cu pantofĭ de catifea.

Tênĕra damă putea să aibă ca la vr'o optspredece anĭ.

Cea laltă, care şedea la un gherghef lângă feréstră era cu ḑece anĭ mai mare. Şi ea fusese frumósă odinióră, dar suflarea juneţei sĕ stersese de pe obrajiĭ ei şi in faţa ei erau deja săpate inceputurile acelor liniĭ, pe care le produc de obiceiŭ lipsa, subordinaţiunea séu nemulţămirea.

„Flora!“ strigâ copila cea frumósă şi deschise incetinel ochiĭ ei cei arḑĕtorĭ, dându-şĭ cu mâna pĕrul cel lung şi negru ca pana corbului din obraz.

„Doresci ceva Reino?“ intrebâ Flora fata cea mai mare, ridicându-şĭ capul de pe gherghef şi punênd acul la o parte.

„Da!“

„Şi adică ce doresci?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nicĭ eu singură nu sciu; mi-e urît. Așa de incet nu mi-a trecut nicĭ o ḑi încă, sórele nu mai vrea să apună și ceasornicul pare a sta pe loc.“

„Sórele stă să apună, ér ceasornicul nu umblă aḑĭ mai încet ca și altă dată.“

„Dar mi-e grozav de urît. Fă-mĭ vr'o petrecere cu ceva.“

„Hai să cântăm impreună din chitară și din gură, séu o voiŭ face eu singură. Vreai să-ţĭ citesc ce-va ?“

„Prostie!“ exclamâ frumósa fată cu violență și lovi parchetul cu piciorul.

„Să mergem dar in patio séu să facem vr'o visită.“

„Nu vroiŭ.“

„Séu să mergem pe alameda.“

„Incă nu.“

Flora zimbi cum zimbesce cina-va de incăpățînarea copiilor.

„Sciu, ce-ţĭ lipsesce!“ ḑise ea.

„Ce? Nu-mĭ lipsesce de cât petrecere.“

„Ba nu, frumosul, tênĕrul cavaler, pe care de vr'o câte-va ḑile l'am vĕḑut tot pe acelașĭ timp d'aicĭ de la feréstră, aḑĭ n'a trecut încă.“

Reina sări in sus, roșie ca racu in obraz și exclamâ: „Ce prostiĭ vorbescĭ tu érășĭ!“

„Nu-s prostiĭ, ci este adevĕr.“

„Ce mĕ privesce pe mine acel cavaler, nicĭ nu-l cunosc, d'abia l'am vĕḑut, nicĭ nu-mĭ mai aduc aminte de el.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ba încă pré bine!“

„Ba nici decum!“ strigâ Reina cu violență și bătu parchetul cu picioruşele cele mici, din care lăpădase pantofii in furia ei.

„Tótă ḑiua numai la el te gândescĭ,“ afirmâ Flora cea incăpăținată. „Il iubescĭ.“

Reina nu replicâ nimic, dar sĕ făcu galbină și recădu pe divan.

Flora alergâ la ea și sĕ incercâ a o stringe in brațele sale, dar fu respinsă cu energie.

„Reină, dragă Reină, spăriatu-te-am, nu te-ai gândit in adevĕr nici odată la acea, ce am pronunțat acum?“

Numai un suspin violent îi rĕspunse.

„Credĭ tu óre că poțĭ să ascunḑĭ amorul tĕu?“ continuâ Flora cu voce lină și linguşitóre. „Când, mai acum vr'o câte-va ḑile cei doui cavalerĭ frumoşĭ au trecut pentru prima óră călărĭ și când ne-au salutat la feréstră, am vĕḑut cum ai tresărit, făcêndu-te când roşie, când galbĕnă. Am vĕḑut cum ți-ai apăsat mânile pe inima ta, cum ochiĭ tĕi s'au ațintit pe cel mai tênĕr dintre cei doui cavalerĭ urmărindu-l, până ce nu mai era de vĕḑut și acéstă privire mi-ar fi spus tot, décă nu aşĭ fi gâcit și fără de asta . . . Óre l'ai vĕḑut tu pe acel cavaler și mai 'nainte de asta?“

„Nu,“ rĕspunse Reina pe scurt.

Flora îi prinse mâna, pe care nu i-o lăsâ bucurósă.

„Eştĭ o adevĕrată copilă, draga mea Reină,“ ḑise ea cu lin reproş. „Te-am vĕḑut crescênd mare, desvoltându-te, cunosc fie-care increțitură a nobilei tale inimĭ și totuşĭ voescĭ să ascunḑĭ dinaintea mea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

amorul, care te preocupă pe deplin. Ce necuminție! Ce am făcut de nu mi te mai incredi? De ce mĕ respingi, când voiesc să te sfătuesc și să te ajut?“

„Ba ḑĕu, ai vroi asta?“

„Nu sunt crescĕtórea ta, amica, sora și mamă-ta, tot, tot?“

„Ah, draga mea Flora!“ exclamâ Reina cu entusiasm și aruncâ brațele sale pe după gâtul ei și o sărutâ cu foc.

„Ce furtunósă!“ zimbi Flora.

„Értă-mĭ purtarea mea de mai 'nainte, ah! mĕ simțiam atât de părăsită, așa de oprimată, așa de temătóre, încât nu mĕ recunosceam pe mine insumĭ. O tristeță grea zăcea pe mine, fiind-că, — fiind-că —“ ea sĕ opri.

„Find-că iubescĭ pe frumosul cavaler,“ intregi Flora vorba ei.

„Da, îl iubesc,“ suflâ Reina și-și ascunse fața cea aprinsă la sênul amicei. „Dar vai, iubesc fără speranță.“

„Și de ce copilă nemintósă? Nu eștĭ óre frumósă, tênĕră, bogată, aristocrată, nu este óre tot ce póte cere un cavaler de la soțiă-sa?“

„Soțiă! cât de dulce sună acest cuvênt. Ah! cât de frumos trebue să fiă, a-i aparține lui, a fi iubită de el, a putea zace pe brațele lui. Când l'am vĕḑut pentru prima óră trecênd sub ferestrile nóstre, și când m'a atins căutătura ochilor sĕi atât de infocați și tot odată atât de blăjinĭ, atuncĭ tresăriĭ ca de un fulger. Nu mai eram eu insămĭ, ci îi aparțineam lui din pri-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mul moment .... Ah Flora, îl iubesc, cum n'a mai fost iubit nici odată; îi voi jerfi tot, dar simţ că —"

Tăcu d'o dată şi-şi acoperi faţa cea frumósă cu amêndouĕ mânile, prin ale căror degete sĕ strecură câte o lăcrimă.

„Ei bine simţescĭ că ....?" intrebâ Flora şi-şi incolăci braţul pe după gâtul protegiatei sale.

„Că nu voi fi fericită."

„Nu te chinui cu asemenea gânduri triste, tu iubescĭ pe bărbatul cel frumos, asta-i lucru firesc şi tot aşa te va iubi el pe tine."

„Dar décă este insurat deja?"

„Nu-l veḑĭ cât e de tênĕr?"

„Séu décă iubesce pe alta?"

„Atuncĭ ar trece el óre in fie-care ḑi pe dinaintea ferestrei tale pentru a te vedea şi a-ţĭ putea da o salutare?"

„Tată-meu —"

„Va incuviinţa cu bucurie alianţa ta cu acel frumos majo, care de sigur este un cavaler nobil."

„Are un aer maiestuos ca un rege, tóte trăsurile lui sunt pline de nobleţă, mêndrie şi curagiu şi totuşĭ, Flora dragă, nu pot să scap de ideia că acest bărbat va fi peirea mea."

„Nebuno! Îl doresc, resimţĭ numai firésca nelinişte a primului amor adevĕrat. Recunoscĭ cu frică stăpênirea ce acest bărbat exercitéză asupra ta. Sufletul tĕu fecioresc sĕ opune încă acelei simţirĭ, care ḑice cătră amant: ia-mĕ, tu stăpên al meu! Sunt a ta! — Asta-i causa temerilor tale."

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ba nu Flora, nu mĕ inşel, acest amor mĕ va neferici. Am o presimţire pré tare in mine, nu pot s'o năbuşesc.“

„Ce nebunie,“ exclamâ Flora sărind in sus. „Étă-ne vorbind aicĭ de lucrurĭ netóte pe care şi-le imaginézĕ numai fantasia ta şi, intru aceea frumosul tĕu cavaler va fi trecut de vr'o câte-va orĭ deja, fără de a te fi vĕḑut. Haidem de grabă la feréstră.“

„Lasă-mĕ Flora, aşa te rog,“ sĕ apĕrâ Reina.

„Ci vino, copilă!“

„Nu voiesc să-l mai vĕd!“

„Ce nebunie!“

„Ḑi-i cum vei vroi, dar nu-mĭ mai vorbi de el.“

„Ah, eu sunt guvernanta ta şi trebue să sciu mai bine ceea ce-ţĭ priiesce,“ ḑise Flora cu supĕrare comică. „Veḑĭ aşa, şterge-ţi lacrimele şi fă o faţă veselă ş'apoi de grabă la feréstră pentru ca frumosul cavaler să nu facă de géba săriturile cele periculóse cu calul sĕu.“

Cu voie, fără de voie Reina sĕ puse la feréstră şi privi pe strada, care era una din cele mai frumóse din Sevilla, dând cu capĕtul ei in alameda.

Flora vorbi când de una, când de alta, dar Reina rĕspunse numai cu câte o vorbă douĕ şi in distracţiunea ei dedea nisce rĕspunsurĭ pe dos, încât trebui să rîḑă guvernanta părăsindu-o meditaţiunelor ei.

Reina sĕ juca cu florile carĭ impodobeau feréstra, dar de odată privirea ei aţintită pe stradă deveni lucitóre şi faţa i sĕ inroşi, ér' mânile i sĕ strinseră pe peptul ei cel svêcnitor.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Doui cavaleri trecură, amêndoui erau frumoşi in port elegant de majo cu cusături preţióse. Cel mai in vêrstă, care părea şi mai inalt de cât soţu-sĕu şi care avea o faţă smédă de o particulară, sĕlbatică frumuseţă, era pe un cal negru, care mergea in pas incet cu capul şi cu códa ridicată.

Cavalerul mai tênĕr şi mai frumos făcea mereu la curbete cu calul sĕu cel alb. Nobilul armăsar făcea nisce lansade violente, dar mâna cea vigurósă a călăreţului îl reţinea cu putere, aşa încât sĕ ridică in două picióre şi făcea zóle la gură. Ca o figură de metal, ca un centaur şedea curagiosul şi dibaciul bărbat pe şea. Nicĭ cea mai violentă săritură a calului sĕu nu-l scóse din posiţiunea sa cea desăvêrşit elegantă şi tot odată negligentă, numai mâna cea dréptă, care ţinea frêul, se mişca.

Când zări insă pe Reina sĕ ridică in şea şi salută frumos şi o căutătură infocată sburâ in sus, care făcu pe frumósa copilă să tresalte.

Cavalerul îşĭ puse mâna mănuşată la buze şi-i trimise o bizea; in următorul moment implântă pintenii sĕi in fólele calului sĕu, încât acesta făcu o săritură mare inainte. După puţine salturi deja îl iutórse érăşi cu mâna ţépănă, salută încă odată apoi dispăru in galop.

Soţul sĕu îl urmă, după ce salutase şi el curteneţ dar rece, tot in galop.

„Cât este de frumos!“ şopti Reina plecându-sĕ cu jumĕtate corpul din feréstră. „Ce arătătos şéde pe cal şi cât de elegant şi de inimos scie să călărescă.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Vĕḍut-ai copilă fără minte, ce bine am făcut de te-am adus la feréstră cu sila chiar," zimbi Flora. „Nu eşti acum fericită, că l'ai putut vedea?"

„Da, da, Flora mea, sunt fericită. Vĕd că-mĭ vreai binele, dar vai, nicĭ acum nu pot alunga acea simţire fiorósă, de care sunt apucată la vederea lui cu tótă fericirea mea şi care-mĭ şoptesce, că amorul meu îmĭ va aduce nefericire."

Reina oftâ şi-şĭ puse faţa sa cea lăcrimată la peptul amicei, care sĕ incerca a o imbărbăta cu vorbe incuragiătóre şi cu reproşurĭ blânde.

CAPITOLŬL XXXVI.

Convorbirĭ intre bărbaţi.

Tênĕrul şi frumosul locotenent, de care am menţionat în mai multe rênđurĭ, sĕ alipise tot mai tare de Manuel şi de Iorgu, care găsiau tot atât avantagiŭ ca şi plăcere in petrecerea lor cu ofiţerul cultivat şi de toţĭ bine primit. El îi introduse in cercurile bărbaţilor de traiŭ şi in familiile cele mai bune.

In séra acelei ḍile in care sĕ petrecuseră evenimentele descrise mai sus, cei trei cavalerĭ erau in grădina hotelului. O masă la care şedeau şi care era acoperită cu tăvĭ, tăvĭ şi farfurii, arăta că tocmai consumaseră un dineu ales.

Tăvile erau pe jumĕtate golite, paşteta lipsită de cuprinsul ei preţios, piramidele de fructe erau distruse

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

şi numai infocatul vin de Xeres mai avea trecere, ba acum i sĕ dete rolul principal pentru ca in alianţă cu o ţigară bună să promoveze buna aflarea, ce de obiceiŭ urméză unei mese bune.

Manuel sĕ legăna binişor pe un scaun legănător, cu piciorul drept aruncat peste cel stâng, sufla fumul mirositor in rotogóle artistice în aer şi intrebâ după óre-care cugetare: „Te pricepĭ in heraldică, Don Bernardo?“

„Puţin, Don Manuel,“ replicâ ofiţerul, care sĕ numia Don Bernardo Lesset.

„Décă nu mĕ inşel leopardul de aur în câmp albastru cu grinḑĭ de argint şi cu trei frunḑe verḑĭ este al familiei Versata?“

„Da. Avem aicĭ in Sevilla pe unul din cei mai vĕḑuţĭ membrĭi ai acestei familiĭ, de şi nu pré vechiă dar fórte bogată, pe marchisul Pedro de Versata. Palatul sĕu este unul din cele mai frumóse şi mai bine conservate din timpul Maurilor şi pórtă marca familiei dasupra portalului.

„Da, da, îmĭ aduc aminte de a fi vĕḑut acel palat, care este in apropierea alamedei, nu-i aşa? Ocupă vr'o funcţiune publică marchisul?“

„Nu, cred că este pré mêndru, de cât să sĕ scie dependent, in orĭ-ce privinţă ar fi. Mai n'ainte a făcut multe şi marĭ călătoriĭ. Este un om cultivat şi fórte plăcut faţă de semenĭi sĕi, dar faţa de ómenĭ de rang mai mic este fórte inghîmfat.“

„Este insurat marchisul?“ intrebâ Manuel.

„Da, adică a fost insurat.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Așa dară i-a murit soția?“

„Sunt chiar cinci-spre-ḑece anĭ d'atuncĭ, décă nu mĕ inșel.“

„Are copiĭ?“

„Da!“

„Băieți?“

„Ba!“

„Fiice dar?“ exclamâ Manuel cu nerăbdare.

„Le-ai vĕḑut cumva?“ intrebâ locotenentul, care lungia vorba din adins.

„Pe cine să fi vĕḑut?“ intrebâ Manuel.

„Hei bine pe Reina, adică regina cea frumósă.“

„Reina o chiamă dară, are un nume demn de dênsa, pare a fi in adevĕr o regină printre femei.

„Este frumósă ca o cadră, dar mêndră și rece.“

„Și cine este cea laltă domnișóră?“

„Duenna séu guvernanta ei, Donna Flora o rudă depărtată a ei; este cam bĕtrână dar bună de inimă, modestă și cu minte.“

„Cercetezĭ casa marchisului?“

„Fórte des chiar.“

„Ai avea bunavoință a ne introduce pe lângă el pe mine și pe fratele meu?“

„Cu plăcere!“ rîse tênĕrul ofițer. „Vĕd bine că pré te-ai uitat in ochiĭ frumósei Reina și ai voi să cucerescĭ acéstă redută șarmantă, pentru care scop eu să-ți deschid primele șanțurĭ.“

„Și vei fi resplătit cu cea mai mare munificență, décă sĕ va preda reduta,“ replicâ Manuel acceptând gluma.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu triumfa pré de vreme iubite amice .... Donna Reina de Versata y Mendazo nu arboréză aşa de lesne steagul cel alb. Pe Sau Iago, copila este frumósă, dar rece, rece ca gheţarele Sierrei Nevada.“

Manuel zimbi puţin a batjocură şi Don Bernardo, care privi asta ca şi o indoiélă in adevĕrul cuvintelor sale, continuâ:

„Intrébă pe tinerii cavaleri din oraş şi toţi îţi vor confirma vorbele mele. Chiar eu am tras destul la carul de victorie al acestei mândre copile, fără să fi dobândit nici măcar cel mai mic semn de favóre şi — caracho! dór' nu sunt un motofet şi sciu să mĕ port cu femeile. Nu mi-au resistat multe!“ Şi frumosul şi indrăzneţul ofiţer îşi resuci increţut sfêrcurile mustăţilor sale.

Manuel rîse.

„Te cred cu dragă inimă, Don Bernardo,“ ḑise el, „eu insă voiesc să mĕ insor cu Donna Reina.“

„Să te căsătoresci cu Donna Reina?“ exclamâ ofiţerul cu puţin dispreţ. „Ce creḑi óre că eu n'aşi fi vroit să iau pe fiica marchisului de Versata y Mendazo? ... Ea ar fi putut să facă partide încă şi mai strălucite, décă ar fi voit.“

„Dór' nu va fi vrênd să sĕ călugărésca?“

„Nu, dar şi-a pus in cap să sĕ mărite numai de amor.“

„Aşa dară sĕ va amoreza de mine.“

„Haidade! Acéstă credinţă am avut-o şi eu şi încă tare şi totuşi am — rĕmas cu buzele umflate.“

„Sper că mie nu mi sĕ vor umfla.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Mai scii — cu tóte că contrarul este de tot probabil; décă insă ai invinge pe acéstă nesimţitóre, eu care te introduc cer drept plată pentru ostenéla mea, ca să nu ne răpescĭ pe Reina d'aicĭ din Sevilla. Ce ne-am face noi décă şi ultima stea din cele trei stele lucitóre va peri de pe cerul frumuseţilor nóstre.“

„Sper că va rĕmânea aicĭ; ţi-o las cu dragă inimă locotenente,“ borborosi Iorgu, aprinḑêndu-şĭ o ţigară próspĕtă.

Manuel îi aruncâ o privire mâniósă şi sĕ adresâ cătră ofiţer: „Vorbele D-tale au fost fórte poetice, dragul meu Don Bernardo, dar ca tótă poesia, puţin cam neinţelese. Ce ai vroit să ḑicĭ cu cele trei stele pe cerul frumuseţei?“

„Hei bine, pur şi simplu: cele mai frumóse trei fete din Sevilla,“ rĕspunse Don Bernardo.

„Care-s acestea?“

„Donna Reina de Versata, Donna Conchita Irantos şi Donna Ellen Lee. Acésta este mirésa amicului D-tale Don Juan Redando şi in adevĕr numai un óspe la Sevilla, după cum bine sciĭ. Peste mult, puţin sĕ va reinturna in patria ei. Donna Conchita este fidanţată cu Don Romano Serena, care nu pré va avea poftă să remână aicĭ, unde a suferit atât de mult, sĕ va retrage cu tênĕra sa soţie la hacienda sa. Acum mai viĭ şi D-ta să ne ducĭ pe Reina in castelurile D-tale galiciane! .... Nu, nu, toţĭ cavalerii şi tóte damele din Sevilla s'ar revolta, décă ai face una ca asta. Vei remânea decĭ aicĭ şi décă frumósa Reina va fi soţia D-tale, eu-ţĭ voi fi amic de casă.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Fiă!“ rîse Manuel, „trebue să-ţĭ observ insă de acum, că sunt fórte gelos.“

„Dar nu vindeţĭ pielea, până ce n'aţĭ vênat încă ursul,“ observâ Iorgu posomorît.

„Frate-meu are dreptate,“ adause Manuel.

„Remâne dar după cum ne-am inţeles, adică ne vei introduce pe lângă marchisul Versata, nu-i aşa Don Bernardo?“

„Firesce,“ replicâ acesta.

„Când ar fi óre timpul cel mai potrivit?“

Locotenentul sĕ uită la ceas.

„Astădĭ este pré târdĭu,“ ḑise el, „dar pregătiţi-vĕ pe mâine, vĕ voiŭ lua la şépte ore.“

„Séra?“

„Firesce, pe acel timp suntem in patio şi in grădină, prin urmare cu mult mai negenaţĭ de cât décă ar trebui să ne frecăm cu alţĭ óspeţĭ la ora visitelor prin salon. Rangul, numele Dv. şi puterea cunoscinţei mele cu marchisul vor scusa acéstă greşélă in contra etichetei.“

„Ce, vreai să plecĭ deja?“ intrebâ Manuel pe locotenent, care sĕ sculase şi s'apucase să-şĭ incingă sabia.

„Trebue să mĕ duc la căsarmă,“ fu respunsul.

„Serviciu dară?“

„Da!“

„Aşa târdĭu încă? . . . Hîm, hîm!“

„Numai o mică instrucţiune ş'apoi, de óre-ce nu vreai să credĭ in povestea mea de serviciu, mĕ mai aştéptă o intâlnire. Omul nu sĕ póte gândi tot la Reina cea frumósă.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Fórte cuminte!“ rîse Iorgu și dete mâna cu el, tot asemenea și Manuel. Ofițerul mai salută odată, apoi plecâ.

„Mâine la șepte ore séra!“ mai strigâ odată de la ușa grădinei.

„Vom fi gata!“ respunse Manuel.

După o mică pausă dise Iorgu: „Vreai să vĭ puțin cu mine in sus Manuel.“

„Ce este?“

„Așĭ vroi să-ți spun ceva, ceea ce nu pot să-ți comunic, aicĭ in grădină, unde după fie-care tufă póte sta un pânditor.“

„S'a intêmplat ceva?“

„Nu,“ replicâ Iorgu, „până acum cel puțin nimic și așĭ vroi, ca să previu orĭ-ce intêmplare!“

„Vină dar!“

Cei doui amicĭ merseră in primul etagiŭ al hotelului, unde ocupau un șir de odăĭ. Intrară in camera cea mai retrasă, adică in iatac.

Manuel sĕ puse pe un scaun și-și aținti ochiĭ sĕi cu așteptare asupra feței camaradului sĕu, care sĕ reḑimâ de feréstră și incepu a spune cu voce seriósă:

„Ceea ce ai spus locotenentului era in serios vorbit?“

„Despre ce vorbescĭ?“ intrebâ Manuel, dar sĕ inroși căcĭ scia pré bine, ce vroia să ḑică celalt.

„Ai in adevĕr intențiunea de a te introduce pe lângă marchisul Versata și de a peți pe fiă-sa.“

„Da o voiesc serios.“

„Este o nebunie din partea ta,“ strigâ Iorgu cu violență, „orbie, ba mișelie!“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Moderéză-te!“ sĕ spulberâ Manuel.

„Ai dreptate,“ respunse Iorgu cu rĕcélă, „căcĭ ce s'ar alege din noi, décă mi-aşĭ perde şi eu mintea şi cumpĕtul. Voiesc să-ţĭ explic pe scurt starea lucrurilor: Deja pré mult am stat la Sevilla. O intêmplare póte să ne dea de gol, şi indată ce va sci lumea cine suntem, ne-am nimicit nu numai existenţa nóstră, ci şi pe aceea a camaraḍilor ba şi a amicilor nostri, Juan, Romano, Leset chiar şi a Elleni, carĭ vor fi bănuiţĭ de complicĭi noştriĭ.“

„Vorbescĭ ca şi când am fi arestaţĭ,“ ḍise Manuel. „Nu te mai cunosc, curagiosule Iorgu!“

„Nicĭ eu pe tine, mintosule Manuel.“

„Bravo!“

„Dar sĕ lăsăm cérta, nu folosesce la nimic. Vreau să-ţĭ spun un lucru mai insemnat: Cred că am vĕḍut pe Moschito!“

„Creḍĭ?“

„Era séra, insă mi-e témă că nu m'am inşelat.“

„Nebunie, te-ai inşelat de bună sémă. Mişelul nu va indrăzni de sigur să vină la Sevilla, unde sĕ găsesc aşa de adese-orĭ din ómeniĭ noştriĭ. Sĕ teme pré tare de rĕsbunarea nóstră.“

„Tocmai pentru că sĕ teme, caută a ne nimici. Décă ne va descoperi, suntem perduţĭ.“

„Cu asemenea năluciri nu vei speria tu pe Manuel Frania. Atât singur cât şi impreună cu tine mi-am rîs de câte şi mai câte pericole, am respins pe cei mai bravĭ soldaţĭ, am inşelat pe cei mai isteţĭ poliţiştĭ, am găsit scăpare din multe curse, in carĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

orĭ-ce altul, afară de noi, ar fi perit — şi umbra unui hangiŭ ticălos să ne silésckă la fugă? — Iorgule tu in adevĕr vedĭ numai nălucĭ!“

„Şi tu eştĭ orb cu ochĭ ageriĭ . . . Ce mai vroim la Sevilla? Am strins pradă bogată, am luat informaţiunĭ insemnate, de care este timp ca să ne folosim. Camaradiĭ simţesc lipsa nóstră. Usto nu este omul care să pótă conduce trebile in deplină ordine timp atât de indelungat, Tremblec insă este un mişel, cu voia D-tale, Domnule căpitan, in care nu mĕ incred de loc — şi cu tóte astea trăim aicĭ fără de lucru ca şi nisce prinţi.“

„Du-te dar singur inapoi in Sierra, acolo eştĭ sigur de Moschito şi de alţĭ monstriĭ d'al de el şi poţĭ comanda tot atât de bine ca şi mine.“

„Şi tu vreai să rĕmâi singur aicĭ?“

„Da!“

„De minune! Nu sciu unde ţi-ai lăsat energia şi precauţiunea ta de până acum. Fără de mine te-ai fi dat de mult de gol.“

„Iţĭ voi acorda o decoraţiune, păzitor fidel.“

„Nu batjocori, căcĭ vorbesc fórte serios. Pentru un joc amoros ne aducĭ pe toţĭ in cel mai mare pericol. Dracu să ia tóte femeile cu Donna Reina cu tot!“

„Te rog cu tot adinsul, să te folosescĭ de alte expresiunĭ, când vorbescĭ de mirésa mea.“

„De mirésa ta?“

„Séu de copila, care va deveni soţia mea.“

„Dar nicĭ nu o cunoscĭ încă.“

„Mâine o voi cunósce, asemenea şi tu.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Te va refusa, ca pe toţi ceilalţi.

„Ba nu, n'ai vĕḑut cum sĕ inroşia, cât de drăgălaş ne saluta, când treceam călări.“

„Aidade, cochetărie!“

„Ba nu, căci este fórte mêndră şi reservată.“

„Tu eşti fórte increḑut pe mutra ta . . . Reina te scie de un cavaler distins, de un conte bogat. Óre te va iubi ea şi când va sci că eşti căpitan de banditi?“

„De óre-ce mĕ iubesce, îi este tot una, cine şi ce sunt, numai să-i intorc amorul.“

„Aşa dară vei peţi ca Manuel Frania de la marchisul de Versata y Mendazo pe unica lui fiică . . . . Apoi de, îţi doresc noroc la asta.“

„Voi răpi pe Reina.“

„Şi vei aşeḑa un harem in valea nóstră, da . . . Răpirile nu-ţi mai aduc noroc. Adu-ţi aminte de Donna Ellen.“

„Manuel Frania nu sĕ dă inapoi dinaintea nicĭ unui pericol.“

„Şi firesce, eştĭ amoresat de Reina până la nebunie.“

„O iubesc mai presus decât viéţa mea,“ replică Manuel extasiat, fără a lua in sémă batjocura camaradului sĕu. „Ea este steaua, este speranţa vieţei mele, ea trebue să-mĭ lumineze şi să-mĭ incălḑéscă viéţa cu amorul ei şi eu îi voi consacra pentru tot de-a-una sufletul meu.“

„Tot aşa simţiai acum trei lunĭ pentru Ellen, acum şése lunĭ pentru contesa Losse, acum un an pentru mica Teresa şi aşa mai departe in infinit,“ observă Iorgu.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ba nu, nicĭ odată n'am resimţit acest amor curat, infocat, care m'a cuprins acum. La celelalte era numai un joc al simţurilor mele, acum însă —“

„Te atrage spiritul şi caracterul Reinei, cu tóte că n'ai audit nicĭ un cuvênt măcar din gura ei,“ batjocori Iorgu.

„Dar din ochiĭ ei îmĭ străluce o lume de simţire şi de amor,“ exclamâ Manuel. „Este primul meu amor adevĕrat!“

„Ca tot de-a-una — fiă din parte-mĭ. Alérgă după femei orĭ cât vei voi, frânge-ţĭ gâtul cu nebuniile tale — dar nu te lega. Voi merge cu tine la intâlnirea ta, ca să te apăr căcĭ, Manuel, Manuel nicĭ curagiul şi nicĭ isteţia ta nu te vor scăpa din laţul in care te va fi prins intr'una din ţile o femee.“

Manuel voia să riposteze cu violenţă dar in acel moment cine-va bătu la uşe.

El strigâ: „intraţĭ!“

Era Juan, care le strinse mâna cu căldură, intrebându-i de sănĕtate.

„Cât despre sănĕtate nu ne plângem, dar altmintrelea suntem rĕu, vil tocmai la timp pentru a impedeca descărcarea unei furtunĭ, atrasă de femei . . . . Ah, Juan cât eştĭ tu de fericit! O a doua Ellen nu mai există, unica, care era ca şi dênsa, este mórtă,“ adause el incet şi-şĭ trecu cu mâna peste ochĭ.

„Dar şi sunt pe deplin fericit,“ ţise Juan. „La tómnă avem să mergem in Italia. D'acolo însă trecênd peste Germania ne vom duce in Englitera, unde vom sosi pe la inceputul lui Maiŭ şi vom serba cununia nóstră la moşia colonelului.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Manuel scóse un suspin lin.

Iorgu dete mâna cu amicul său.

„Îți doresc tótă fericirea ție și drăgălașei tale mirese .... Dar protegiatul nostru, Don Romano Serena?“

„Este bine, șéde la mine, dar firesce, că cea mai mare parte a ḑilei o petrecem in casa colonelului.

„Ferice de voi,“ oftâ Manuel.

Juan continuâ: „Adevĕrata causă, care m'a făcut să viu astă séră la voi este, pentru a vĕ preveni. Aḑi am vĕḑut pe locotenentul Ladrone.“

„Auḑit'ai?“ exclamâ Iorgu triumfător. „Unde este Ladrone, nu va fi departe nici Moschito. Să plecăm, așa te rog Manuel.“

„Nu!“ respunse șeful banditilor cu incăpăținare ș'apoi intrebâ pe Juan, décă cunósce pe marchisul de Versata și pe familia lui.

Respunsul fu afirmativ.

Cei trei amici coborîră érăși in grădină unde petrecură in conversațiune animată până târḑiu nóptea.

CAPITOLUL XXXVII.

Mirésa banditului.

„Inchipuește-ți, am aflat un lucru interesant despre frumosul tĕu cavaler,“ ḑise Flora a doua ḑi cătră tênĕra ei amică, pe când ședea ca de obiceiŭ cătră séra in camera Reinei.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Şi ce óre?“ intrebâ asta inroşindu-sĕ.

„Numele lui.“

„M'ai trădat, Floro! Vor fi inţeles de ce ai intrebat. N'a fost lucru cu minte din partea ta!“

„Nicĭ decum, copilă. L'am aflat din intêmplare, aḑĭ inaintea de amĕḑă de la Donna Lee, a cărei ginere este un amic al celor doui conţĭ, după cum îmĭ spuse ea.“

„Ei au dară rang de conte?“ intrebâ Reina şi faţa îi se inviorâ de un zimbet al speranţei.

„Dintr'o familie din cele mai nobile chiar,“ rĕspunse Flora, care observase bucuria Reinei. „Adoratorul tĕu sĕ numesce conte Manuel de Torrejas; celalt, care este tot de-a-una atât de posomorît, este frate-sĕu mai mare.“

„Dar nu-şĭ sémănă de loc, şi care este numele fratelui mai mare?“

„Don Iorgu.“

„Ce stranie coincidenţă a acestor nume!“

„Cum aşa?“

„Nu trebue să te gândescĭ, fără să vreai, indată la Manuel Frania şi la soţu-sĕu Iorgu, de carĭ tremură jumĕtate Spania, până când cea laltă jumĕtate îi adoră?“

„Tu eştĭ in adevĕr cea mai ciudată fată din câte cunosc eu,“ rîse Flora. „Eu-ţĭ vorbesc de amantul tĕu, ér tu te gândescĭ la un căpitan de banditĭ, şi asta numai fiind-că din intêmplare pórtă acelaşĭ nume.“

„Nu este amantul meu,“ ḑise Reina cu supĕrare comică. „Te opresc de a numi astfel pe Domnul conte.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Dar tu insă-ţĭ l'ai numi cu dragă inimă aşa,“ o batjocori Flora. „Haide insă la feréstră, dragă Reină. Ce ar ḑice Don Manuel, décă nu te-ar zări?“

Cele doue fete sĕ aşeḑară érăşĭ la feréstră şi sĕ incercară a-şĭ astêmpĕra nerăbdarea lor prin tot felul de conversaţiunĭ.

Dar timpul obicĭnuit sosi aḑĭ, fără ca să sĕ fi arătat cei doui călăreţĭ. Ei treceau cam pe la şése ore, acum era insă deja la şése şi jumĕtate.

„Astăḑĭ nu vor mai veni,“ ḑise Flora.

„Au plecat de bună sémă,“ observâ Reina cu vocea inecată.

„Sau fac nisce visite pe la cunoscuţĭ.“ Reina nu mai respunse nimic.

Sĕ făcu tot mai târḑiu dar conţiĭ tot nu mai veniau.

„Haide, s'a isprăvit,“ ḑise Reina după ce trecuse de şépte ore, cu voce aprópe stinsă şi trase pe duena de la feréstră. Acésta sĕ incercâ a o mângăia in tot chipul, in zadar insă.

Mută şi cu ochiĭ dilataţĭ şedea Reina pe divan şi respundea numai prin câte o clătire de cap séu cel mult cu câte un da séu ba la intrebările Florei celei vorbăreţe, care făcea tot ce-i stetea prin putinţă, pentru a o inveseli.

După câtva timp cine-va bătu la uşe, o camerieră intrâ şi anunţâ, că ar fi venit cine-va la visită şi că Domnul marchis rógă pe donnele să facă toaletă şi să sĕ cobóre cât mai curênd in patio.

„Cine a venit?“ intrebâ Flora.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Doui Domni streini și locotenentul senor Don Bernardo Lesset,“ replică fata și eși.

„Ah, veselul tău curtisan,“ ḑise Flora. „Vină, el te va distrage.“

Fără a rosti vr'un cuvênt Reina își făcu cu ajutorul camerierei sale o toaletă de societate de tótă frumusețea. Apoi sĕ deteră jos in patio.

Marchisul, care avea o statură de mijloc și era uscățiv, stetea in o posă fórte demnă lângă óspeții sĕi. Cei doui cavaleri streini erau cu spatele spre damele care intrau și părură a nu observa sosirea lor, de óre-ce priviau frumosul basen de marmură al avusului, până ce nu ḑise stăpênul casei:

„Étă aicĭ sunt preții noștrii óspeți, domnii conții Manuel și Iorgu de Torrejas.“

Cavalerii sĕ intórseră iute și salutară prin o reverință adêncă.

Reina schimbă la fețe și, recunoscênd pe acela pe care-l iubia in secret, trebui să sĕ sprijinéscă tremurândă pe brațul duenei sale, care și ea era destul de surprinsă.

Dar amabilitatea lui Manuel, tactul fin a lui Iorgu și umorul delicios al locotenentului risipiră indată perplexitatea damelor. — — —

Din acea ḑi Manuel și Iorgu erau óspeții permanenți ai marchisului. Nu trecu nicĭ o séră, fără visita lor.

Marchisul favorisa pe Manuel — căcĭ in adevĕr ar fi putut el să doriască fiicei sale o sórte mai bună de cât pe aceea ce-i suridea alăturĭ cu un cavaler

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

atât de amabil din una din cele mai vechĭ familiĭ ale regatului.

Dar Reina?

Ea era pré fericită. Amorul lui Manuel sĕ confirma prin fie-care cuvênt şi prin fie-care mişcare. Ea trăia numai prin Manuel şi pentru Manuel. —

Flora o tachinâ odată cu presimţirea ei ceea posomorîtă.

Reina sĕ ingălbeni şi exclamâ:

„Ah, Dumnedeule de ce lucru grozav îmĭ aducĭ tu aminte. Acea presimţire n'a perit încă, ea tot sĕ mai pune ca o umbră négră intre mine şi intre iubitul meu. In orele mele cele mai fericite, acel gând mĕ cuprinse fără de veste, dar eu mĕ liberai cu forţa de el şi căutai să-l uit in veselie indoită . . . Odată şi, mi-e témă că pré curênd vai, presimţirea mea sĕ va preface in realitate şi voi plăti cu sângele inimei mele acéstă scurtă fericire. Nu-mĭ va mai rĕmânea de cât suvenirul, asta o sciu pré bine, dar in suferinţa mea, mĕ voi mângăia cu faptul că am fost fericită. De ce mi-ai şi adus aminte cât de trecĕtóre este acéstă fericire?“

„Ah, a fost o prostie din parte-mĭ, că ţi-am adus aminte de acéstă istorie,“ rĕspunse Flora. „Dar şi din partea ta nu este cu minte ceea ce spui şi ceea la ce te gândescĭ. Manuel te iubesce, alianţei vóstre nu sĕ opune nimic şi fericirea ta peste puţin va fi desăvêrşită.“

„Haide,“ o intrerupse Reina, „trebue să ne gătim, că vin óspeţiĭ. Voiesc să gust până la ultima picătură fericirea puţinelor ore, care ne-a mai rĕmas.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ce gărgăună," borborosi Flora. „Trebue să vorbesc odată cu Manuel despre asta."

„Ba nu vei face una ca asta, aşa te rog, îţi ordon chiar," îi ḑise Reina.

Apoi merse in budoarul ei.

Voind şi Flora să intre acolo, găsi uşa incuiată. Bătu la uşe, strigâ, sĕ rugâ, dar tóte in zadar.

Neliniştită sĕ intórse in odaia ei.

„Aşa nu mai merge, trebue s'o sfîrşim odată," îşi ḑise ea. —

Tot acelaşi cuvinte rostea in aceeaşi oră Iorgu cătră amicul sĕu.

Manuel făcuse in decursul după amĕḑeĭ lui Don Bernardo Lesset o visită şi, reinturnându-sĕ la hotel, nu fu puţin uimit, de a găsi geamantanele impachetate, şi pe Pedro cum inhăma caiĭ şi catîrĭ de călĕtorie.

„Caracho, ce va să ḑică asta?" intrebâ el supĕrat şi-şĭ aruncâ pălăria pe masă ér el sĕ puse pe un scaun.

„Va să ḑică: plecăm," replicâ Iorgu aşeḑat şi trase de clopoţel.

Un chelner apăru şi intrebâ de ordinele domnilor conţĭ mirându-sĕ şi el fórte mult, când Iorgu îi ceru socoteala.

Acésta fu adusă peste puţin şi nu era nicĭ decum mică, fiind-că hotelierul pusese preţurile cum am ḑice d'a valma. Iorgu plăti, fără a face nicĭ o observare, ba adause chiar la suma cea mare şi un bacşiş pentru chelner, pe care acesta îl primi cu bucurie şi mulţămi pré frumos de bunătate.

După ce rĕmaseră singurĭ, Manuel intrerupse

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

tăcerea pe care o observase de la prima sa intrebare, repetându-o din nou:

„Ce va să ḍică asta?“

„Ți-am spus că plecam chiar acum,“ rĕspunse Iorgu.

„La dracu! fără a mĕ fi intrebat? Pré te intrecĭ frățióre!“

„Décă ți-ai perdut capul de nu mai sciĭ ce facĭ, trebue să am eu grije de siguranța nóstră. Peste douĕ ore avem să părăsim Sevilla.“

„Eu insă ḍic că nu!“ strigâ Manuel și lovi cu piciorul in podinĭ.

„Eu din contra ḍic: că da!“ replicâ Iorgu cu sânge rece.

„Credĭ că te poțĭ juca cu mine, caracho? Cum și indrăznescĭ a te face povățuitorul meu, ca și când aș fi un copil? . . . Ce lucru te gonesce d'aicĭ?“

„Am vĕḍut pe Moschito!“

„Ĕră, va fi ca și in rêndul trecut!“

„De astă dată l'am vĕḍut ḍiua 'n amĕḍă mare. Și el m'a vĕḍut și m'a recunoscut, că m'a salutat cu politeță batjocoritóre din care am recunoscut intențiunile sale cele rele. Aicĭ nu mai suntem siguri nicĭ o oră măcar.“

„Să fiă drept óre?“

„Parola mea!“

„Așa dară ar fi timpul ca să ne retragem... hîm!“

Manuel sĕ gândi puțin, apoi ḍise:

„Spune lui Pedro să plece inainte. Noi ne vom duce acum la marchis.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ca să ne luăm adio?“

„Da, și voi peți pe Reina.“

„Ce nebunie Manuel. Vreai să continuezi cu rolul tău de conte?“

„Numai inaintea tatălui!“

„Și Reinei îi vei spune adevěratul tău nume?“

„Da, și fiind-că mě iubesce, va fi gata să fugă cu mine.“

„Ți-ai perdut mințile, Manuel!“ exclamâ Iorgu. „Déca ai iubi pe acéstă fată in adevěr, ai renunța la posesiunea ei și nu ai trage-o in peire. Ce să facă acéstă copilă resfățată a orașului in munții noștrii? Nicĭ odată nu sě va simți ea acolo fericită . . . Ș'apoi nicĭ nu-i vei păstra credința. Astădĭ o iubescĭ încă cu frenesie, mâine insă îțĭ va fi deja indiferentă ér poimâine ai uitat-o fiind-că te-ai amoresat la nebunie de alta. Din nefericire ai dovedit pré de multe orĭ, cât de durabile sunt pasiunile tale cele infocate . . . Haidade! lucru de rîs!“

„Te inșelĭ Iorgule,“ respunse Manuel serios. „Până acum am inecat amorul meu, fiind-că eram lipsit de contra-amor, fiind-că n'am găsit până acum nicĭ o femee, care să fi fost destul de generósă, ca să mě pótă înțelege și să mě iubéscă chiar și cu defectele mele din destul, pentru a-șĭ lega tótă viéța ei de a mea.“

„Ba da, contesa Losca!“

„A fost numai o cochetă. M'a iubit după cum este in stare a iubi o femee din lumea mare. I-am fost o jucărie bine venită, pentru a-șĭ trece urîtul cu mine!“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Dar Inez?“

„Taci de ea . . . Până acum n'am avut noroc in amor, căci femeile spirituale și culte m'au iubit numai cu simțurile lor, nu din suflet, ér fetele ca Inez și Teresa m'au iubit fiind-că eram căpitanul vostru și — m'ar fi iubit chiar déca aș fi fost bětrân, brutal și urît. Acum insă am dat de o nevestuică șarmantă.“

„Fiă și așa,“ îl intrerupse Iorgu supĕrat. „Ai noroc cel puțin la găsit de și n'ai la păstrat. Fă ce-i vrea; eu nu voi mai călca in casa marchisului, ci voi merge la Don Juan.“

„Dragă Iorgule,“ sĕ rugâ Manuel și puse mâna pe umĕrul amicului sĕu îmbunându-l. „Să ne desbinăm noi óre din causa unei copile? Tótă fericirea vieței mele atêrnă d'aici. La multe fapte curagióse mi-ai fost soț și de multe ori s'a amestecat sângele nostru in luptă, când am stat umĕr la umĕr impotriva inamicilor. Asta nu s'a putut șterge din memoria ta. Tu îmi vei da mână de ajutor, ca să aducem in siguranță pe Reina. Inchipuește-ți ca și când ar fi pericol pentru libertatea mea, de care te ingrijesci așa de mult.“

Iorgu clătină capul nĕcăjit și zârgăni cu pintenii sĕi.

„Iorgule, tu nu poți să mĕ părăsesci!“ strigâ Manuel încă odată. „Tu-mi vei fi intru ajutor.“

„Décă Reina te va urma de bună voie,“ rĕspunse Iorgu mușcându-și mustățile.

„Da, mĕ va urma!“ exclamâ Manuel vesel. „Iți mulțămesc dragă Iorgule. Și acum să ne înțelegem, unde să ne intâlnim.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Prostie afurisită,“ morăi Iorgu.

Manuel păru a nu-l fi auḑit, sĕ gândi puţin şi ḑise apoi:

„Iţi aducĭ aminte de cârcima in care mai de ună-ḑile am dus pe femeea, pe care ai scăpat-o?“

„Da!“

„Aproposito, ce s'a făcut sêrmana? Voiai să te ingrijescĭ de ea?“

„Este bine,“ replicâ Iorgu pe scurt.

„Pedro să mérgă dar inainte pe drumul pe care-l cunósce, fără a ne aştepta nicăiurea. Décă va sosi mai 'nainte in valea nóstră, să ne trimiţă intru intêmpinarea nóstră un mic detaşament până la Cuervo. Tu insă vei putea să mĕ aştepţi de séră la acea cârcimă.“

„Dar calul tĕu?“

„Trimite-mi-l cu un servitor de la hotel.“

„Bine, dar îmĭ promiţi Manuel, că nu vei răpi pe fata cu sila.“

„Iţi promit că décă nu va veni de bună voie, voi veni fără dênsa.“

„Doresc ca să vĭi singur,“ boncăni Iorgu.

Manuel mai făcu încă odată toaletă cu tótă luarea aminte şi sĕ depărtâ. Merse la marchis pe care-l rugâ prin un servitor să-i acorde o intrevorbire. Indată fu primit.

„Ah, fiĭ bine-venit tênĕrul meu amic! Cu ce te pot servi? Sunt cu totul la ordinele D-tale.“

Étă o primire bună, sĕ gândi Manuel, ér cătră marchis ḑise: „Din nefericire este pentru ultima óră,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

cel puțin până peste vr'o câte-va săptămâni, că am onóre, de a-ți putea presenta omagiile mele.“

„Vroiescĭ să plecĭ?“

„Da, sunt silit s'o fac, căcĭ altfel nu aș părăsi frumósa Sevilla.“

„Dar nu vreai să ședĭ, rogu-te? Poftescĭ o țigară!“

Marchisul sună.

La porunca lui un servitor aduse vin și țigărĭ.

„Așa, și acum să vorbim pentru ultima óră după placul inimei nóstre,“ dise marchisul pe când ardeau țigările și pe când vinul de Montila lucia in paharele sticlitóre. „Ce te indémnă la acéstă năpraznică plecare, de óre-ce ai voit să petrecĭ aicĭ un timp mai indelungat — orĭ nu este discret, ca să te intreb?“

„Nicĭ un pic de indiscrețiune, Domnule marchis,“ respunse Manuel. „Unul dintre cei mai de frunte arendașĭ ai mei a comis nisce abusurĭ insemnate și, dovedindu-l epistatul meu, a dat foc la case și s'a impușcat. Este prin urmare o zăpăceală mare la acea moșie și trebue să alerg acolo.“

„N'ar putea să sĕ insărcineze fratele D-tale de acéstă afacere neplăcută?“

„Nu pré sĕ póte, căcĭ de și este un bărbat cu minte totușĭ este pré sever și pré acurat așa încât mai mult ar strica de cât ar derege. Afară de acésta este ofițer in garda regală, după cum sciĭ, și congediul sĕu sĕ implinesce peste puține ḑile.“

„Îmĭ pare în adevĕr rĕu, că trebue să ne părăsescĭ și încă din o asemenea causă. Décă-ți pot fi de folos cu ceva —“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Îți sunt fórte indatorat pentru bunătatea D-tale, Domnule marchis.“

„Sper că afacerea D-tale, va fi cât de curênd arangiată, așa încât nu ne vei lipsi pentru timp pré indelungat de plăcerea presenței D-tale, décă peste tot vei mai avea intențiunea de a te reinturna la Sevilla.“

„Sunt ferm decis la acésta, dar depinde cu totul dela D-ta.“

„De la mine?“ intrebâ marchisul fórte uimit după aparință, cu tóte că de mult sĕ așteptase la acéstă turnură a convorbirei. „Cum trebue să înțeleg asta?“

Manuel puse țigara pe tăviță, sĕ sculâ și dise:

„Nu cred să nu fi observat, Domnule marchis, că fiica D-tale, Donna Reina, a făcut o mare impresiune asupra mea. Îți mărturisesc franc, că o iubesc, că ei îi aparține inima, starea mea și sângele meu și, nu pot să plec d'aicĭ, fără de a te fi intrebat: Voiescĭ să-mĭ incredințezĭ fericirea fiicei D-tale?“

Și marchisul sĕ sculâ.

„M'am așteptat la asta din partea D-tale,“ dise el. „Mĕ bucur că pețescĭ pe Reina franc și sincer, până ce nu i-ai vorbit de amorul D-tale. Asta-mĭ dovedesce, că în adevĕr eștĭ un cavaler desăvêrșit, un gentilom și d'aceea am incredere in D-ta, că vei ferici pe unica mea copilă. Propunerea D-tale este o mare onóre pentru mine, mĕ simț ferice a putea numi ginere pe contele Manuel de Torrejas.“

Cei doui bărbați îșĭ deteră mânile.

„Îți mulțămesc,“ respunse Manuel, „și-ți voi dovedi, că nu te-ai înșelat. Fi-va-mĭ permis acum a vorbi cu Donna Reina?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Este in budoarul ei. Du-te, du-te la ea, fiule.“

Manuel mai strinse încă odată mâna marchisului și sĕ depărtâ cu o reverință cavalerésca.

Aventurierul el insuși sĕ ținea de contele Torrejas și numai când bătu la ușa Reinei, îi reveni amintirea stărei sale. Dar nu sĕ descuragiâ, căci era sigur de amorul Reinei.

Frumósa fată sĕ sculâ speriată la intrarea lui și schimbâ la fețe, căci era pentru prima óră că dênsul veni la ea in budoar și presimția ca din instinct scopul venirei sale.

Manuel îi sărutâ mâna cu curtuoasie. Ea voi să i-o retragă, el insă o ținu strînsă in a sa, sĕ puse pe un taburet la piciórele ei, așa încât putea să-i caute in ochii ei lacrimi-lucitori și incepu cu vocea lină, móle, mângâitóre căreia rar putea să resiste vr'o femee:

„Reina, adĭ viu la D-ta ca să-mi iau adio.“

Ea tresări și intrebâ penibil cu voce fără timbru:

„Când plecĭ?“

„Astă séră chiar... Mĕ vedĭ bucurósă plecând?“

„Cum poți dice asta senor Don Manuel... sciĭ bine cât... cât de bine ești vĕdut in casa nóstră.“

„O sciu,“ oftâ Manuel, „și póte totuși m'am inșelat.“

„In ce?“

„In credința că D-ta nutrescĭ o altă simțire pentru mine de cât simțimentul unei amicițiĭ de tóte dilele. — Nu, nu, — lasă-mi mâna D-tale, nu ți-o retrage. Am dorința ferbinte, să te pot numi a mea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

pentru vecie. Da, Reina, te iubesc mai presus decât orĭ-ce in lume, te ador, ca pe o sfântă. Cu un singur mic cuvênt mĕ poţĭ ferici, — mĕ poţĭ adênci in cea mai mare miserie. Vreai să fi a mea.“

Reina tăcu, dar o tresărĭtură percurse figura ei şi două lacrimĭ grele picurară din ochiĭ ei.

„M'am inşelat dară?“ dise Manuel după o pausă lungă, oprimătóre cu voce tristă de tot. „Credeam că mĕ iubescĭ, Reina, puţin de tot, dar D-ta rĕmâi mută. Sórtea mea s'a decis. Adio pentru tot de-a-una. Mĕ vei uita, eu insă nu voi inceta nicĭ odată a te iubi.“

Manuel sĕ sculă incet şi merse spre uşe.

„Manuel,“ rĕsună un strigăt sfâşietor când dênsul îşĭ puse mâna pe cleanţă.

El sĕ intórse.

Reina îi intindea implorând braţele sale.

„Manuel!“ mai strigă ea încă odată. „Ah rĕmâi lângă mine iubitule. Nu te duce de lângă mine, căcĭ nu pot trăi fără de tine.“

In următorul moment el era la picĭórele ei şi ea îi acoperia faţa cu sărutărĭ infocate.

„Tu mĕ iubescĭ dară?“ intrebă el şi îi căută in ochiĭ ei cei adênci şi arḑĕtorĭ.

Şi din nou Reina îşĭ incolăci cu pasiune braţele pe după gâtul lui şi buzele ei arḑĕtóre căutau cu sete pe ale lui — părea că vrea să-l inece cu sărutările ei cele arḑĕtóre.

Copila cea nevinovată sĕ schimbase in o bacbantă sĕlbatică şi pasionată. — — —

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„A ta pentru vecie,“ șopti Reina și sărută mâna amantului său, care ședea pe divan lângă dênsa.

Ochiĭ și obrajiĭ ei ardeau de focul pasiunei, ér fața lui era acoperită de o stranie palóre diafană și ochiĭ îi înotau in o lucire visătóre.

El o strinse la peptul său și ḑise incetinel și trist:

„Scumpă Reină, am să-ți fac o mărturisire, de care mĕ tem mai mult de cât de cel mai grozav pericol.“

Ea-l privi speriată.

„Spune-mĭ că mĕ iubescĭ, că eștĭ liber, că nicĭ o altă femee n'are drepturĭ asupra ta!“

„Ți-o jur; eu te voi iubi pururea. Voi aparține numai ție décă voiescĭ să legĭ viéța ta cea infloritóre și plină de speranțe bogate de existența mea afurisită.“

„Manuel, o Dumneḑeule ce vorbescĭ?“ țipâ Reina,

„Ádevĕrul,“ replicâ el posomorît. „Nu te uita la mine, că nu-s demn de privirea ta. Sunt un fugar proscris, care s'a apropiat de tine sub o mască, fiind că amorul său este mai mare de cât precugetarea sa . . . Da, du-te copilă și adă sbiriĭ. Nu te atinge de mine, te mânjescĭ de mânile mele, pătate cu sânge.“

„O Dumneḑeule, presimțirea mea!“ sĕ văĕta Reina și sĕ aruncâ la piciórele lui Manuel unde sĕ rugâ de el: „Spune-mĭ cine eștĭ tu misteriosule? Nu mĕ chinui, căcĭ sufer grozav de acéstă necertitudine. Numele tĕu este imprumutat, cine eștĭ tu dară?“

„Ți-o voi spune,“ respunse Manuel și peptul i

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

sĕ ridicâ penibil. Ochiĭ păreau a îi eşi din orbite şi pumniĭ îi sĕ strinseră spasmodic. „Dar de ce-mĭ cuprinḑĭ genunchiĭ? Eu aşĭ trebui să fiu la piciórele tale, copilă nevinovată, ér nu tu la ale mele. Fugĭ că să nu te invenineze suflarea gurei mele! .... Nu te-ai gândit nicĭ odată la doui inamicĭ cunoscuţĭ ai societăţiĭ vóstre omenescĭ, când ai auḑit numele meu şi al pretinsului meu frate?“

„Manuel şi Iorgu!“ strigâ Reina.

„Da, eu-s Manuel Frania,“ ḑise căpitanul de banditl incetinel, dar cu o óre care mêndrie.

Reina sări in sus, ochiĭ îi scênteiau de un foc selbatec.

„Tu eştĭ in adevĕr?“ intrebâ ea cu asprime şi-l privi ţîntă.

„Da, eu-s,“ replicâ el fără a clinti din ochĭ şi susţinênd privirea ei.

„Jură-mi-o!“

„Ţi-o jur ... De ce mai stai lângă bandit, de ce nu chemĭ pe servitoriĭ D-tale ca să mĕ aresteze? De ce mĕ privescĭ aşa?“

„Fiind-că te iubesc!“ exclamâ Reina şi sĕ aruncâ la peptul banditului.

„Este cu putinţă óre?“ şopti el şi-şĭ inchise ochiĭ ca şi ameţit de atâta fericire, pe când ea îşĭ alipi faţa ei de peptul lui şi-i sărutâ pĕrul şi mânile.

„Te iubesc la nebunie,“ exclamâ ea. „Te iubesc pentru frumuseţa, pentru indrăznéla, pentru generositatea ta. Numai bogaţiĭ cei nedrepţĭ sĕ tem de tine, până când sĕraciĭ şi asupriţiĭ bine-cuvêntézĕ mâna ta

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

cea milósă, intervenirea ta cea puternică pentru dreptul lor batjocorit . . . O Manuel, lumina vieței mele, nu mĕ lăsa singură, ia-mĕ cu tine.“

„Ah, in fine, in fine un suflet care înțelege sufletul meu!“ ḑise Manuel cu bucurie și căḑu la piciórele iubitei și îi căutâ beat de fericire in ochĭ. „Tu ai ghîcit ce m'a mânat a deveni inamical așeḑĕmintelor omenescĭ. Era convingerea cât de rușinos sĕ mănuesce dreptul in țéra nóstră, dorul arḑĕtor a veni in ajutorul celor asupriți.“

„Voi fi pe viitor aliata ta in acéstă luptă ce ai intreprins in contra nedrăptății,“ exclamâ Reina. „Ia-mĕ cu tine, scumpul meu Manuel. Nu mĕ voi sfĭ de nicĭ o osteneală, de nicĭ un pericol. Voi flămênḑi cu tine, mĕ voi urca peste stâncĭ, voi trece rîurĭ înot și nicĭ când te vei lupta nu mĕ voi depărta de lângă tine, până ce nu mĕ va doborî un glonț.“

„Ba nu, Reina mea, asta n'ai s'o facĭ . . . . Te voi pune sub bun adăpost in tabera mea, ca pe cel mai scump al meu tesaur. Tu sĕ mĕ primescĭ iubitóre, când mĕ voi inturna din luptă și să-mĭ ștergĭ sângele și sudórea de pe fruntea mea inferbêntată și să-mĭ legĭ rănile cu mânile tale cele drage și delicate și cu capul adăpostit in póla ta, îți voi povesti aventurile mele și tu mĕ vei adormi cu cântecile tale. —“

Vocea cea dulce, a lui Manuel era in adevĕr răpitóre, desfășurând acest tablou al viitorului inaintea amantei sale.

„Dar soții tĕi?“ intrebâ Reina inroșindu-sĕ.

„Ah, ei te vor purta pe mânile lor. Asceaptă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

să le faci numai cunoscința, sunt nisce flecăi sălbatici, necioplițĭ, dar fideli ca aurul și nu tocmai așa de crunțĭ precum cred ómeniĭ — sunt bărbați fórte cultivațĭ printre ei și numai cea mai ciudată sórte îi a silit ca și pe mine, de a apuca cariera unui bandit.“

„Trebue să-mĭ povestescĭ odată viéța ta, scumpul meu,“ sĕ rugâ Reina și sĕ alipi și mai tare de el.

„Când vei fi soțióra mea,“ replicâ acesta. „Când vei purta sceptrul, cum ți sĕ cuvine, ție, care eștĭ cea mai drăgălașă regină.“

„Nu voiesc ca să-ți fiu regină, iubitul meu, ci numai róba ta cea supusă, fidela ta soție, décă voiescĭ să mĕ ridicĭ la acest rang, amanta ta in a cărei brațe să te odîhnescĭ de luptă, da, voiesc să fiu mirésa banditului,“ exclamâ Reina.

„Trăiéscă mirésa banditului!“ strigâ Manuel cu bucurie. „Ura, mirésa banditului, asta să ne fiă d'acum încolo lozinca nóstră, cu care vom merge la luptă.“

Sĕ imbrățoșară unul pe alt.

După o pausă lungă in care uitaseră tot dimprejurul lor, ḍise Manuel:

„Așa dară vrei să vii in adevĕr cu mine, scumpă Reină?“

„Locul meu este lângă tine.“

„Socotesce-te in ce viéță plină de oboselĭ și de pericole voiescĭ să te aruncĭ! Părăsescĭ casa, tatăl și amicii, bogăție și comfort, te desbin cu societatea și dai cu piciorul in norocul tĕu.“

„Nu cunosc de cât un singur noroc și acest

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

noroc eștĭ tu,“ replicâ Reina simplu și cu căldură. „Ce-mĭ pasă mie de rude și de amicĭ, ce de comfortul cu care m'am deprins?... O stâncă mucedită îmĭ va părea mai móle, décă tu vei ședea lângă mine, ca și un tron daurit, fără de tine.“

„Ah tu copilă minunată, tu unica, care mi-ai subjugat inima,“ exclamâ Manuel.

„Fiă dar, vei veni cu mine in Sierra, ca Reina, ca regina mea.“

„Și când, iubitule.“

„Astădĭ chiar, décă poțĭ. Presența nóstră in oraș pare a fi fost descoperită, chiar de dragul tĕu nu mai pot sta mai mult aicĭ.“

„Sunt gata a merge indată cu tine.“

„Nu, asta ar fi pré bătător la ochĭ. Poțĭ să părăsescĭ la ḑece ore casa fără să fi observată?“

„Da. In dosul caselor, care după cum scĭĭ rĕspunde intr'o uliță intunecósă, este o portiță, de la care am cheea la mine. Din iatacul meu, o scară conduce de-adreptul la acéstă portiță. Aicĭ îțĭ dau cheea, te voi aștepta la ḑece óre.“

„Iți mulțămesc de o miiă de orĭ și adio de-o camdată. Am fost mai adinéorea la tată-tĕu și te-am pețit, firesce ca conte Torrejas, ér' el m'a trimis la tine. Mĕ voi presenta D-sale ca ginere... Póte că va veni vr'o dată timpul, când îmĭ va pardona inșelăciunea mea.“

„Sĕrmanul, sĕrmanul meu tată!“ oftâ in sine Reina, dar tăcu.

Incă odată îșĭ lipiră gură de gură și pept de pept, apoi plecâ Manuel.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

D'abia făcuse vr'o doui paşĭ când auḑi jos in parter o voce, care-l făcu sĕ tresare, pe el, care altfel era atât de curagios.

„Pot să vorbesc Domnului marchis,“ intrebâ omul, pe care nu-l putea vedea Manuel, a cărui voce-l speriâ şi-l opri locului.

„Nu,“ rĕspunse servitorul la intrebarea streinului.

„Rog pe Domnul marchis să binevoiéscă a-mĭ acorda o intrevorbire,“ continuâ prima voce.

„Domnul marchis nu este acasă.“

„Vreau să-l prevestesc de ceva. Este vorba de o afacere fórte insemnată. Binele şi rĕul casei depinde de la ea.“

„Domnul marchis in adevĕr nu este acasă.“

„Unde l'aşĭ putea intâlni?“

„Nu sciu, Domnul marchis a plecat in trăsură şi n'are obiceiul a ne spune unde sĕ duce.“

„Şi când sĕ intórce?“

„Pe la vr'o un-spre-ḑece ore.“

„Pré târḑiu. Dar Donna Reina de Versata este acasă, te rog a mĕ anunţa ei. Trebue să mĕ asculte, spune-i, că ar fi o nefericire pentru dênsa, décă n'ar voi s'o facă.“

Servitorul se gândi puţin, apoi ḑise:

„Aştéptă puţin, te voi anunţa domnişórei.“

„Afurisit,“ borborosi Manuel.

Paşiĭ servitorului sĕ auḑiră venind pe scară'n sus.

Căpitanul de banditĭ alergâ fără sgomot înapoi in odaia Reinei, care sĕ speriâ la revederea lui.

„Să nu mai primescĭ aḑĭ pe nimenĭ,“ îi şopti Ma-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

nuel şi sĕ ascunse iute in dosul portierei, care acoperia uşa iatacului.

Scutele portierei se mişcau încă binişor, când întrâ servitorul.

„Jos este un om, care te rógă să-i permiţĭ a-ţĭ vorbi,“ raportâ el.

„Nu vroi să-l vĕd,“ ḑise Reina care-şĭ venise iute in fire.

„Dintru întâiŭ a intrebat de Domnul marchis, care a eşit deja, el ḑice, că are să-ţĭ spuiă despre o afacere de cea mai mare insemnătate, de la care atêrnă binele séu rĕul casei Dv.“

„Spune-i să plece d'aicĭ, étă cincĭ francĭ pentru el, căcĭ nu póte fi alt nimic de cât o cerşetorie.“

„Nu scĭŭ cumva unde a mers marchisul, streinul ar voi —“

„Voi pune să te dea afară cu omul D-tale cu tot!“ strigâ Reina mêniată.

Servitorul cunoscea arţagul stăpênei sale şi decĭ eşi indată.

Ea zăvori de grabă uşa in urma lui şi sĕ intórse cu o privire intrebătóre cătră amantul ei, care eşi zimbind din ascunḑĕtórea sa.

„Este in adevĕr supremul timp ca să ne depărtăm,“ ḑise el. „Iorgu totuşĭ a avut dreptate silindu-mĕ astăḑĭ să plec, căcĭ omul, care a voit să-ţĭ vorbească cu tot adinsul, este unul din cei mai marĭ mişei şi unul din cei mai incăiniţĭ inamicĭ ai mei, care deja s'a incercat odată cu multă isteţie, ca să mĕ dea pe mâna poliţiei. Ne-a resunoscut şi acum a voit să-ţĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

spună că contele de Torrejas nu este altul de cât redutatul Manuel Frania, dar are să-mi o plătéscă mișelul. Unde este tată-tău?“

„După cât sciu a mers la moșie și nu va veni acasă de cât târdiu nóptea séu mâine diminéță.“

„Dar Flora?“

„S'a dus cu el.“

„Și servitorii sciă despre asta?“

„Tată-meu nu spune nicî odată servitorilor unde sĕ duce.“

„De minune! Dar ean chiamă-l pe servitor și intrébă-l unde s'a dus Moschito, căcî asta-i numele acelui mișel.“

Manuel sĕ ascunse érăși in dosul portierei. Reina descuiâ ușa și sunâ clopoțelul.

Același servitor veni și respunse la intrebarea stăpênei sale, că omul ar fi plecat ḑicênd, că trebue să mérgă la coregidore, fiind-că Domnul marchis și sennorita ar fi in un pericol grozav.

„Este nebun!“ exclamâ Reina. „Voi eși indată, căcî n'am poftă a mĕ supune unei cercetărî din causa nebuniei sale. Sper că coregidorele nu-i va da ascultare.“

„Și mie îmî părea cam chefuit,“ observâ servitorul. „Nasul sĕu cel mare strălucia ca o pétră de rubin și d'abia sĕ putea ținе pe picióre.“

„Așa dară nicî nu va ajunge până la poliție, ci va da pe gât francii ce i-ai dat, in cârcima cea mai apropiată,“ rîse Reina.

„Și eu cred că va face așa,“ observâ servitorul și eși la un semn al stăpênei sale.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Voi eşi prin grădină, aşa încât să mĕ véḑă servitorii, apoi mĕ voi intórce prin portiţa prin care poţi să eşi tu acum neobservat. Ean să mĕ uit prin feréstră! . . . Ulicióra este deşartă. Adio iubitul meu Manuel. Te aştept la ḑece óre, pentru ca impreună cu tine să merg la fericirea mea. La revedere!“

CAPITOLUL XXXVIII.

Cavaleri germani.

Să ne reinturnăm in valea banditilor.

Dinaintea cortului celui mare stau adunaţi toţi banditii ér centrul îl formézĕ o fată vivace şi indrăznéţă, care ţinea un discurs fórte interesant după aparinţă.

Era Teresa, nepóta lui Moschito, causa invrăjbirei intre unchiu-sĕu şi intre Manuel.

„V'am spus dară in ce mod şi cu cât greu şi cu câte pericole am scăpat de sub stăpênirea unchiului meu,“ ḑicea ea cu voce resunătóre. „După tóte nicĭ nu sciu décă am dreptul a mĕ crede de nepótăsa, atât este sigur, că făcu totul pentru a stabili o relaţiune gingaşe intre noi, ceea ce nu era nicĭ decum pe placul meu, aşa încât bietul om sĕ simţi fórte ofensat, de óre-ce sĕ creḑuse neresistibil in virtutea frumuseţei sale.“

Ascultătorii isbucniră intr'un rîset general, căcĭ Moschito era grozav de urît.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Şi Teresa rîse cu poftă, privi cu indrăznélă imprejur şi continuâ apoi zimbind:

„In fine mĕ vĕdui liberă şi plecai la voi. Pe drum venind la Marcia avui norocirea a face cunoscinţă cu doui tineri de distincţiune, care călĕtoresc de plăcere. Ei mĕ invitară cu atâta amabilitate ca să-i insoţesc, încât ar fi fost mai mult de cât o nepoliteţă din parte-mĭ, décă i-aşĭ fi refusat, de óre-ce păreau a ţine mult la societatea mea.“

Érăşi rîseră cu toţii.

„Ce aveţi?“ exclamâ Teresa prefăcêndu-sĕ mâniósă. „Adică este lucru mare, décă doui cavaleri tineri şi bogaţi dau ajutor unei copile sêrmane. Vĕ spui pe credinţă, că tóte sĕ petrecură in modul cel mai onest.“

Din nou rîseră toţi ascultătorii.

„Décă rideţi nu sunt in stare a povesti,“ observâ Teresa.

„Tăcere!“ strigară unii.

După ce sĕ restabilise liniştea, Teresa continuâ: „Cavalerii mei mĕ provocară să îi insoţesc in tot decursul călătoriei lor şi să merg chiar cu ei acasă in patria lor, eu insă îmĭ iubesc ţéra mea aşa de mult încât nu-s in stare de a o părăsi şi remăsei la propusul meu, ca sĕ viu la voi şi pentru a mĕ introduce in un mod cât sĕ póte de avantagios pe lângă voi, luai o hotărire, care sper că va avea şi aprobaţiunea vóstră. Mĕ apucai indată de realisarea planului meu, indemnând pe cavaleri să mérgă pe uscat dintru întâiŭ la Granada şi nu cu vaporul la Cadix, după cum fusese intenţiunea lor.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Bravo!“ exclamară banditii.

„Trebue, să vĕ spui drept, că călĕtoria a fost fórte plăcută de şi inaintam tare incet, fiind-că unul dintre cei doui Domnĭ sĕ oprea inaintea fie-cărei grămedĭ vechĭ de petre, inaintea fie-cărei colibe pentru a le examina cu de-amĕnuntul, ba a le desemna chiar . . . Erĭ in fine sosirăm la Purchena, decĭ ne-am apropiat de realisarea planului meu. Trimisei pe amicĭi mei, ca să studieze nisce turnurĭ vechĭ din apropierea oraşului, eu insă îmĭ inventai o mătuşe bĕtrână, pe care nu o vĕdusem de mult şi pe care, firesce, trebuia s'o cercetez . . . . Vĕ salut cu supunere mătuşă bĕtrână.“

Ascultătorii aplaudară.

„Prinţul meu, — unul dintre cavalerii cei mêndrii este în adevĕr un prinţ — duce cu sine o casetă de banĭ, bine garnisită şi de óre-ce este un bărbat fórte amabil sunt convinsă, că va fi gata a v'o da vouĕ, décă-l veţĭ ruga la o bună ocasiune şi in modul cuviincios.“

„Cât despre asta las'o 'n grijea nóstră,“ morăi Usto fórte vesel, „procură-ne numai ocasiunea cea bună.“

„Da Tereso!“ strigară alţii. „Spune-ne când şi unde putem da de prinţ pentru ca să-i inaintăm supusa nóstră petiţiune să ne dea nouă casseta sa cea frumósă.“

„Sciţĭ unde este poiana cea mică cu podul de lemn cel vechiŭ?“

„Da, căcĭ nu este mai departe de o oră d'aicĭ.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Hei bine, poimâine la 6 ore séra vom trece prin poiana cea mică.“

„Poimâine la 6 ore séra,“ repetâ Usto.

„Sunt şi servitorĭ cu ei?“ intrebâ unul dintre banditĭ.

„Ce dóră ţi-e frică erou curagios?“ îl batjocori Teresa. „Spre liniştirea ta îţĭ voi spune, că sunt însoţiţĭ numai de un singur servitor, dar toţĭ trei sunt nisce bărbaţĭ marĭ de stat, tarĭ şi curagioşĭ. Vei face dar bine ţênêndu-te puţin mai la o parte, bravul meu.“

Batjocoritul scóse o injurătură strașnică.

„Mĕ voi incerca,“ continuâ Teresa, „să impedec orĭ-ce altă escortă şi cred că-mĭ va fi cu putinţă a li derangia pistólele. Chiar décă vor pocni, n'au să causeze nicĭ o stricăciune, căcĭ vor lipsi glónţele din ele şi sunt pe deplin convinsă, cumcă frumoşiĭ mei cavalerĭ vor deveni cuminte şi pacînicĭ, când li veţĭ ţine armele vóstre sub nas. — Acum insă daţi-mĭ vin să beau şi aduceţi-mĭ catîrul; trebue să mĕ reintorc indată, ca să nu dau prilej de bănuélă prin o absenţă pré indelungată. Acéstă pradă bogată nu trebue să ne scape din mânĭ. —“

„Veţĭ aşa, fată,“ o lăudâ Usto. „Precauţiunea este mama inţelepciunei.“

Teresa mâncâ in grabă vr'o două bucăţĭ de friptură rece, bĕu puţin vin, impachetâ vr'o două merinde pe catîrul ei, apoi plecâ. -- —

Prin o vale ingustă, dar frumósă, adumbrită de nisce stejarĭ manificĭ, călăreau pe o cale puţin bătută patru călăreţĭ. Doui dintre ei erau imbrăcaţĭ in un

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

costum de véră uşurel, de culóre cenuşie, simplu dar elegant, al treilea, care venia cu vr'o doui paşi mai in urmă purta un fel de livrea şi avea un geamantan mare pe calul său.

Persóna a patra era o femee elegant imbrăcată, călare pe un catîr frumos.

Cei doui cavaleri erau mari şi arătătoşi de stat şi ţênuta lor mândră şi sigură denota rangul lor cel distins şi tot odată ocupaţiunea lor militărésca.

Amêndoui erau frumoşi, rumeni la faţă, aveau ochi albastrii, mustăţi lungi blonde. Şi părul din cap li era blond şi tare tuns.

Şi servitorul era 'nalt, peptos dar cu vr'o ḑece ani mai mare de cât stăpênii săi, cari vor fi numĕrat ca la vr'o douĕ-ḑeci şi cinci până 'n douĕ-ḑeci şi şése de ani.

Pe femeea o cunóscem, este Teresa.

„Óre n'ai greşit drumul frumósă Teresă?“ ḑise unul din Domni.

„Ce, dóră credi că fac şi eu greşeli?“ rîse fata.

„Eşti atât de şarmantă încât nimic nu póte fi mai delicios de cât de a profita de greşelele D-tale,“ îi ḑise prinţul ér soţu-său exclamâ uitându-sĕ imprejur:

„Nu zăresc capĕtul acestei văi. N'am venit eu in Spania ca să vĕd un pîrăiaş şi vr'o doui stejari.“

„Dar partea locului este fórte frumósă.“

„Mie mai îmi plac însă stejarii şi braḑii noştri din Germania,“ replicâ celalt in limba germană. „La noi acasă s'apropie acum tómna, un vênt rece suflă peste câmpurile secerate şi am putea merge la vênă-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

tóre de poternichĭ in loc de a călări aicĭ in arşiţa sórelui pe căĭ nebătute, fără ca să vedem séu să păţim ceva interesant.“

„Ai dară dor de aventure, dragul meu Detlev!“ rîse prinţul, vorbind şi el nemţesce . . .

„Da şi ba! Aşĭ voi să am vr'o aventură, dar mĕ tem că peste puţin vom avea una, care nu va fi pe placul nostru.“

„Ce vreai să dicĭ cu asta?“

„Vreau să dic, că a fost o prostie din partea nóstră de a trimite bagagiele nóstre pe şoseana spre Granada şi a porni noi inşine numai cu Carol şi cu acéstă damă suspectă in interiorul Sierei. Cred că-ţĭ va părea rĕu de asta, Henric.“

„Damă suspectă? Haha! Dór' ţi-e fricĭ de acéstă copilă, tu, pe care damele din residenţa nóstră-l numesc: cavalerul fără fricĭ şi fără de prihanie? . . . . Nu tu ai fost acela care la Murcia te-ai amoresat întâiŭ de ea şi óre nu tu i-ai dăruit haina ce pórtă acum?“

„Din nefericire am făcut acéstă prostie,“ borborosi Detlev. „Dar tu ai provocat-o ca să ne insoţéscă.“

„Ş'apoi ce trébă mare? Nimenĭ nu va afla nimic despre asta. Ce-i drept décă o ar sci serenisima mea mamă! La dracu, ce predică morală ar urma . . .“

„Crede-mĕ,“ rĕspunse Detlev, „că aşĭ prefera să stau acum in salonul cel cenuşiu al mamei tale, in acel salon pe care noi îl numiam camera grózei, fiindcă acolo ni sĕ lua interogatoriul grozav, — decât in acéstă afurisită vale, unde nu veḑĭ suflet de om şi

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

unde pe fie-care moment pot fulgera vr'o două impușcăturĭ de prin tufe.“

„N'ar fi de cât o aventură, décă am trebui să ne incăiărăm cu banditĭ, o aventură de care ai putea să povestescĭ cu mândrie dómnelor din societatea cea mare, când ne vom intórce acasă. Ah, cum vor admira drăgălașele dame pe curagiosul lor cavaler și cum te vor năpădi cu arme de amor, care-ți vor fi mai periculóse de cât banditiĭ spanioli, despre care am audit așa de mult fără să fi vĕdut vr'unul din ei.“

„N'ai grije, ai să-i vedĭ peste puțin,“ replică baronul serios. „Suntem vênduți.“

„Ce spui?“ exclamă prințul Henric mai mult mirat de cât speriat.

„Dic, că suntem vênduți.“

„De cine și cui?“

Detlev ridică din umerĭ.

„Cui nu sciu, dar vêndĕtórea este acea fată frumósă.“

„Glumescĭ frate!“

„Din nefericire nu glumesc. Îmĭ păru deja lucru curios, că ne părăsi la Burcheno. O fată cum este dênsa nu face o cale de două dile, pentru a visita pe o mătușe bĕtrână, mai cu sémă când călătorescc cu un domn galant și generos ca tine. Îți aducĭ aminte că mai adineaorea am tras intr'o pasere, fără a o putea nimeri cu nicĭ una din cele două pistóle. Mi-am gândit indată, că cine-va a scos glónțele din pistóle, de óre-ce nu sĕ póte ca să trag așa de rĕu. Examinai pe ascuns pistólele lui Carol și constatai că erau um-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

plute numai cu érbă de puscă, după cum voi fi de bună sémă și ale tale.“

Prințul bombăni o injurătură și intinse mâna spre pistólele sale.

Detlev îi reținu brațul.

„Lasă,“ ḍise el cu ton aprópe poruncitor, „nu-i bine să simță ea că i-am descoperit ticăloșia. Fi insă fără grije, Carol și-a incărcat pistólele sale cu glónțe tot asemenea și eu. Mișeii vor avea dară o primire ferbinte, décă vor indrăzni să ne atace.“

„Ce față posomorită face prințul meu?“ sĕ amestecă acum și Teresa in vorbă vîrîndu-și catîrul intre caii celor doui amicĭ.

Prințul era pré mare curtean pentru a nu surîde indată agreabil și a nu da respunsul galant:

„Nuoriĭ cei negriĭ trebue să sĕ risipéscă la sosirea unui sóre atât de strălucitor.“

Teresa rîse și-și incolăci brațul in jurul gâtului prințului, a cărui necaz și bănuélă sĕ risipi indată sub privirile ei amoróse; îșĭ aplecă capul și depuse o sărutare pe buzele ei cele ispitătóre.

„Afurisită prostie!“ bombăni Detlev și reținêndu-și calul șopti servitorului Carol: „Ia séma amice! Peste puțin sĕ va întêmpla un lucru straniu. Ia-ți pistólele la indemână.“

Baronul dete pintenĭ calului sĕu și peste puțin sĕ afla érăși intre Teresa și prințul, pe carĭ îi despărți din adins.

Drumul care mersește până aicĭ tot de-a-lungul pîrăului, făcu acum o cotitură și trecu peste apa cea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mică, peste care era pus un pod destul de dărăpănat și așa de îngust încât călăreții trebuiră să-l petrécă unul câte unul.

Dincolo de pod tufele formară un stufiș des pe care-l scrutâ Detlev cu luare aminte.

Teresa era lângă el.

De odată i sĕ păru baronului ca și când frundișul s'ar mișca, iute ca fulgerul aruncâ frêul pe gâtul calului și sĕ intinse cu amêndouĕ mânile după pistóle.

Din stufiș săriră ca vr'o douĕ sprece flĕcăi cu pușcĕ, pistóle și pumnale în mânĭ strigând:

„Halt! predați-vĕ!“

„Inainte!“ strigâ Detlev, dete pintenĭ calului sĕu și ridicâ mâna cu pistolul, in momentul însă în care-l slobozi, Teresa îi lovi brațul in sus, așa încât impușcătura merse in vênt. „Trădătóre!“ strigâ baronul și-i dete o lovitură cu patul pistolului încât cu un țipet dureros fata picâ la pămênt.

Vr'o douĕ pușcăturĭ mai pocniră.

Calul lui Detlev, lovit de un glonț in pept, sĕ ridicâ in douĕ picióre, apoi căḑu jos, dar dibaciul călăreț sĕ avêntase deja din șea.

Cu o putere gigantică imbrânci la o parte pe doui banditĭ, carĭ voiseră ca să-l prinḑă și sĕ năpusti cu cuțitul sĕu de vênătóre asupra caerului de ómenĭ in mijlocul căruia zăria figura amicului sĕu.

Prințul călărise curagios in contra banditilor și doborîse pe unul din ei cu cuțitul sĕu, dar douĕ-ḑecĭ de mânĭ sĕ intinseseră spre el și-l smuciseră de pe cal. Incă odată îi succese a sĕ ridica in sus.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Curagiŭ!“ strigâ Detlev alergând la el. „Doboară-i jos pe mișeii de ei. Ajutor, Carol, ajutor!“

Uriașul baron german lovia ca un nebun, ca să-și facă drum spre prinț, pe care-l trîntiseră intru aceea érăși la pământ.

„Astêmpĕrați-vĕ!“ strigâ unul dintre banditi, un flĕcău bĕtrân, sĕlbatec cu voce de bas: „Astêmpĕră-te senor, orĭ de unde nu vom injunghia pe amicul D-tale.“

Cinci pumnale sĕ puseră de odată in peptul prințului, care sĕ incerca in zadar de a sĕ libera:

„Parola Dv., că vĕ veți astêmpĕra și că nu veți fugi,“ strigâ bĕtrânul — era Usto — și puse un pistol cu cocoșul ridicat la têmpla prințului.

Acesta tresări fără de voie la atingerea ferului rece.

„Iți dau parola,“ replicâ el și sĕ sculâ de jos la ceea ce-l ajutară cu politeță, banditii cari-l prinseseră.

Cu o injurătură strașnică își frânse baronul cuțitul sĕu de vênătóre și aruncâ bucățile — nu voia să predea arma unui bandit.

Prințul nu era rănit și avea numai o contusiune, baronul sĕ alesese cu o lovitură ușóră de pumnal, până când mai mulți dintre banditi fuseseră greu răniți de dênsul.

Dar rana cea mai periculósă o primise un bandit pe care Carol îl nimerise in piept ș'apoi Carol insuși pe care-l trîntise calul sĕu, lovit de un pumnal — și care zăcea jos fără simțiri.

Detlev ingenunchiâ lângă servitorul cel fidel, îi picură puțin vin in gură, și îi pansâ rana, care nu era atât de periculósă, precât credușe. Bravul își reveni peste puțin.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Peste tot următorul cart de oră fu petrecut în general cu pansarea rănilor.

„Ĕtă aventura ce ți-ai dorit-o așa de mult,“ ḑise prințul cătră amicul sĕu.

„Și étă rĕsplata amorului tĕu,“ adause Detlev cu o privire dispreţuitóre asupra Teresei, care zăcea și acum încă fără simțire și de pe a cărei față ștergea Usto sângele cu ingrijire. —

Numai odată își deschise ochiĭ trudiți, apoi recăḑu indată în nesimțirea ei de mai 'nainte.

„Ea ne-a vêndut?“ întrebâ baronul pe bĕtrânul Usto.

Acesta afirmâ cu capul.

„Este fórte greu rănită,“ ḑise el după cât-va timp și puse capul palid al fetei pe o pătură de cal . . . „Cine scie décă va mai scăpa. Brațul, cu care s'a ferit de lovitură, pare frânt, ai o mână puternică senor, căci cu tótă ferĕla întreită: a brațului, a pălăriei și a pĕrului des, craniul ei este sfărîmat.“

„Aidade, pĕcat că n'am nimerit-o mai bine . . . Dracul să ia pe acéstă femeeă afurisită,“ injură baronul nemțesce, apoi adause spaniolesce. „Acasă la mine bărbații sunt în adevĕr mai tari ca aicĭ . . . Eu sunt German!“

„German?“ întrebâ bĕtrânul bandit surprins. „Fi va-mĭ permis a te ruga, să-mĭ spui numele D-tale?“

„Mĕ numesc baron Detlev de Breda.“

Usto sĕ plecâ și-și spuse numele sĕu, observând; „Și eu am fost odinióră cavaler, dar am trebuit să-mĭ uit numele meu cel nobil de mai nainte.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ce veţi face cu noi?“ intrebâ Detlev.

„Veţi trebui să veniţi cu noi in taberă.“

„Ş'apoi.“

„Va decide căpitanul, care va reveni dintr'un voiagiŭ peste vr'o câteva ḑile. Te simţi destul de tare pentru a putea călări cale de o milă?“

„Da, dar tu Henric?“

„Şi eu, dar Carol al nostru nu va fi in stare.“

„Îl vom duce pe sus,“ ḑise Usto. „Fi va-mi permis a vĕ ruga, ca să vĕ puneţi călări şi ca să nu uitaţi, că mi-aţi dat parola Dv. de a mĕ urma in linişte?“

„Un gentilom german nu uită nicĭ odată ceea ce-a promis,“ replicâ baronul cu semeţie.

De óre-ce calul sĕu era mort, sĕ puse pe a lui Carol, prinţul sĕ sui pe al sĕu şi precedaţi de Usto şi de vr'o doui inşi dintre banditi, călăriră spre valea pe care o cunóscem.

Ca vr'o jumĕtate de oră inainte de a sosi acolo li sĕ legară ochiĭ şi fură conduşi până la cortul cel mare, unde li sĕ scóse legăturile de pe ochĭ.

Cei doui Germani sĕ priviră miraţi.

„Étă o taberă regulată şi-mi pare de minune ascunsă,“ ḑise Detlev.

„De unde vom scăpa tare cu greu,“ adause prinţul.

„Până una altă ne-am dat parola că nu vom fugi.“

„Nicĭ că mĕ gândesc la una ca asta. Aidade, étă o aventură, care sĕ va sfârşi încă cu bine.“

„Ba ḑĕu?“

„Cel mult ne va costa cam scump.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„D'abia avem vr'o ḑece miĭ de francĭ cu noi.... Credĭ că sĕ vor mulţămi cu atâta?“

„Ne vor pune să plătim o sumă de rescumpĕrare.“

Aicĭ îi intrerupse Usto, care veni şi le ḑise:

„Veţĭ fi obosiţĭ, senorĭ. Fiva-mĭ permis a vĕ ruga să mĕ urmaţĭ in cortul ce ţi s'a pregătit senor Don Detlev?“

„Nu vom putea rĕmânea impreună?“ intrebâ prinţul.

„De ce nu, décă poftiţĭ,“ respunse Usto şi adause in ton intrebător: „Senor Don —?“

„Enrico!“ respunse prinţul.

Usto făcu o reverinţă atât de desĕvêrşită precum nimen nu s'ar fi aşteptat din partea acestui bĕtrân cu faţa sbêrcită şi inegrită de arşiţa sórelui şi de intemperiĭ, apoi duse pe prisonierĭi sĕi la un cort mic, care era fórte plăcut arangiat.

Era acelaşĭ cort in care stetese şi Juan.

Cei doui Germanĭ fură fórte agreabil surprinşĭ, ei creḑuseră, că vor fi duşĭ in acel turn, care sĕ ridica aşa de posomorît spre cer.

Când baronul îşĭ exprimâ mirarea să îi replicâ Usto:

„Eu consider parola ce mi-aţĭ dat ca fiind mai tare şi mai sigură, de cât tóte zidurile din lume. Puteţĭ să circulaţĭ prin tabĕră după placul Dv., dar numai in spaţiul dintre primul cort şi dintre acel turn şi numai ḑiua. — Să vĕ trimit pe cine-va ca să vĕ panseze rănile?“

„O vom face noi inşine,“ replicâ Detlev. „Dar am voi să avem geamantanul nostru.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Indată, senor,“ rĕspunse Usto şi plecâ d'acolo.

Un bandit aduse indată geamantanul şi tot odată intrebâ pe domnĭ, ce mai poftesc.

„Am dori să mâncăm, dar numai peste un cart de oră,“ îi rĕspunse baronul.

De acest cart de oră sĕ folosiră pentru a sĕ spăla, a-şĭ schimba vestmintele şi a-şĭ pansa rănile, care erau neinsemnate.

După decurgerea timpului menţionat, sĕ ivi o fată tênĕră, frumósă cu o tavă, pe care erau farfurii cu friptură rece, pâine şi diferite fructe, ceea ce servi pe o masă intinsă cu o pânzătură albă.

Prinţul sĕ uitâ cu interes la dênsa.

„Ce copilă straniă,“ ḑise el după ce plecase acésta şi după ce sĕ aşeḑase cu Detlev la masă. „Este frumósă şi tênĕră de tot şi totuşĭ faţa-i este atât de palidă şi ochiul aşa de . . . fix, aşĭ putea ḑice. — Aşĭ voi să sciu ce sórte posomorîtă îi va fi săpat acea sbêrcitură adêncă pe fruntea ei.“

„Ii vor fi spânzurat pe amant acum de curênd,“ rĕspunse baronul.

„Detlev, nu te mai cunosc,“ ḑise prinţul cu dojană. „Tu cavalerescul adorator al femeelor, poţĭ să vorbescĭ cu atâta cruḑime de o fată, a cărei duiósă frumuseţă ar trebui să excite compătimirea şi admiraţiunea ta.“

„Ceea ce resimţesc pentru aceste senorite spaniole este cu totul diferit de admiraţiune . . . Dracu să le ia pe tóte.“

„Cum poţĭ să le facĭ pe tóte responsabile pentru una singură. Nicĭ o regulă fără excepţiune.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Slăbesce-mĕ cu ḑicalele tale, aşa te rog! Dar in fine ai dreptate, numai cât tu o creḑĭ pe Teresa de o excepţiune ér eu de o regulă, étă diferinţa părerei nóstre asupra secsului frumos din Spania!“

„Detlev, Detlev!“ îl ameninţâ prinţul zimbind, „pare că ai fost refusat de vr'o Carmen séu de vr'o Mercedes.“

„Crede ce vei vroi,“ rîse baronul. „Aceste frumuseţĭ ócheşe nu mĕ pré atrag, un pahar de vin bun mi-ar fi mai plăcut. Caracho, dar ce, aicĭ nu sĕ găsesce decât numai apă!“

Prinţul nicĭ nu putuse încă reflecta la observaţiunea amicului sĕu când étă pe Paula intrând — căcĭ ea îi aţiţase interesul mai 'nainte — şi aducênd un burduşel cu vin.

„Iţĭ mulţămesc, dragă copilă,“ ḑise prinţul cu amabilitate. „Cum te chiamă?“

„Paula, senor,“ rĕspunse ea.

„Frumos nume, frumos cum eştĭ şi tu de frumósă. Iţĭ este neplăcut, că trebue să viĭ la noi?“

„Ba nu, senor, viu cu plăcere.“

„Credeam că nu, fiind-că eştĭ aşa de tristă. Orĭ te-a mâhnit amantul tĕu?“

Paula nu rĕspunse, dar faţa ei cea palidă deveni şi mai albă. Puse burduşelul cu violenţă pe un scaun şi eşi de grabă.

„Veḑĭ că l'au spênḑurat!“ rîse baronul apoi îşĭ intórse atenţiunea sa cătră burduşel. „Ce obiceiŭ afurisit,“ bombăni el. „Cel mai bun vin de Xeres capĕtă un gust de piele de óie, încât un alt gâtlej, afară

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de cel spaniol, trebue să sĕ scârbéscă de el. Un pahar de bere mi-ar ticni in adevĕr mai bine. Dar hai să mâncăm şi să bem, căci mi-e fóme.“ —

A doua ḑi Usto veni des de diminéţă in cortul Germanilor şi îi rugâ cu cea mai mare politeţă să îi dea obiectele de valóre.

Cu injurături despachetâ Detlev baniĭ şi cecurile din geamantan şi le aruncâ banditului, care numĕrâ cu luare aminte sumele, ḑicênd apoi:

„Fórte puţin pentru nisce Domnĭ atât de marĭ ca Dv.“

„N'avem mai mult de cât chiar atât, parola mea,“ replicâ baronul, „ér ceasornicul meu şi inelele mele nu vi le dau de voie bună.“

„Nicĭ nu le-am cerut,“ observâ Usto.

„Că bine ai şi făcut,“ bombăni Detlev. „In tot casul s'ar fi dus dracului vr'o douĕ căpăţinĭ, décă aţĭ fi incercat să mi le luaţĭ cu forţa.“

„Unde este casseta Dv?“

„Ce?“

„Casseta umplută bine cu banĭ?“

„Cine v'a spus de ea, Teresa, nu-i aşa?“

„Da.“

Detlev ridicâ batjocoritor din umerĭ.

„Îmĭ pare rĕu că sunt silit a-ţĭ comunica, senor bandit, că acéstă cassetă era atât de grea încât n'am putut-o purta cu noi. Ea s'a dus impreună cu bagagiul nostru la Granadă, cu poşta şi sper că va fi sosit intrégă acolo.“

„Vei avea dară bunăvoinţă, senor Don Detlev,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

a scrie la Granada, pentru ca casseta să fiă dată in primirea mesagerului nostru.“

„Cu intregul sĕu cuprins?“

„Firesce!“

„Dóră pentru ca să ne putem intórce acasă pe jos, ca nisce călfi de la meseriĭ? . . . Nicĭ prin gând nu-mĭ trece.“

„Ia aminte, senor, că sunteţĭ in mânile nóstre.“

„Prostie. Dór mai pot dispune de pumniĭ mei şi aceştia sunt destul de tarĭ pentru a sparge vr'o câte-va căpăţinĭ spaniole.“

„Detlev!“ strigâ prinţul cu reproş.

„Tacĭ,“ îi ḍise baronul pe nemţesce. „Mi-ai promis, că nu te vei amesteca in tractările nóstre. Le voi conduce eu singur. Vreai dóră să créḍă aceştĭ banditĭ, că mi-e frică de ei?“

„Te rog urgent să-mĭ dai scrisórea pentru casseta Dv,“ zori Usto.

„Nu, şi de o miiă de orĭ nu!“ sbierâ Detlev inroşindu-sĕ de furie. „Ce veţĭ face, déca nu vom voi să ne rescumpărăm.

„Vom aştepta să viiă căpitanul nostru.“

„Cum îl chiamă?“

„Manuel Frania.

„Ah, cel vestit. Ce onóre pentru noi, că putem face cunoscinţa acestui „sfârîmăpétră.“ Haidade, nu mi-e témă de el. Are să ne cunóscă pe noi Germanĭ. Cu noi nu sĕ póte juca, cum sĕ jócă cu Donĭ slabĭ şi laşĭ.“

Usto tocmai voia să respunḍă, când sĕ auḍiră

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

afară vr'o două șuerături pătrunzătóre și sĕ făcu o mare gălăgie.

Cei trei bărbați alergară afară și vĕdură pe banditi imprejurul unui călăreț pe un cal plin de spume, care striga cu vocea gîfăindă.

„La arme! Pe cai, căpitanul este in pericol!“

Acest călăreț era Pedro.

CAPITOLUL XXXIX.

O cursă pe mórte și pe viéță.

După ce plecase Moschito din casa marchisului de Versata, merse la coregidore și-i comunică descoperirea sa, că adică cei doui conți de Torrejas, nu erau alți nimeni de cât faimosul căpitan de banditi Manuel Frania și locotenentul sĕu Iorgu.

Coregidorele dintru inceput nu era dispus a crede in adevĕrul acestei denunțări, mai cu sémă fiind-că Moschito, după obiceiŭ, bĕuse pré mult vin și era cam chefuit. Dar oferindu-sĕ, că va aduce un martor demn de creḍut in persóna locotenentului Ladrone, magistratul deveni mai atent, căcĭ scia că cei doui hoți aveau indrăznéla a merge sub diferite stravestirĭ in orașele cele mai marĭ.

Locotenentul fu de grabă adus și confirmâ deposițiunea lui Moschito. Sĕ scia ce ură mare resimția Ladrone in contra lui Manuel Frania, cât de neobosit îl urmăria — decĭ coregidorele nu sĕ mai putu indoi.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Sĕ puse cu locotenentul, cu Moschito şi cu vr'o doui alguazilĭ in o trăsură şi merse la hotelul unde locuiseră conţiĭ Torrejas.

Dar dênşiĭ plecaseră deja.

„Unde?“ intrebâ coregidorele.

„Nu sciu, senor coregidore,“ rĕspunse chelnerul destul de mirat şi ridicând din umerĭ. „Domniĭ conţĭ dispuneau de caiĭ şi catîriĭ lor propriĭ, aşa încât noi nu putem sci in cotro au apucat. Dar servitorul, décă nu mĕ inşel, vorbise de Madrid.“

Coregidorele sĕ puse érăşĭ in trăsură şi ḑise vizitiului: „la marchisul de Versata.“

„Décă a vorbit servitorul de Madrid, atuncĭ de sigur au mers in direcţiune contrară, adică spre sud,“ observâ el cătră insoţitoriĭ lui.

Moschito şi alguaziliĭ erau de aceeaşĭ părere numai Ladrone obiectâ:

„Eu cred că póte totuşĭ sĕ vor fi dus la Madrid. O mistificaţiune atât de simplă nu este de gustul acestor mişei, şʼapoi sʼa şi increḑut băeţiĭ. Erăşĭ ne-a scăpat!“

„Póte că vom afla ceva la Donna Reina despre ei,“ îl mângăiâ coregidorele.

Dar speranţa acestuia nu sĕ implini, căcĭ marchisul era absent şi Donna Reina eşise.

„Nu sciĭ unde sʼa dus Donna Reina?“ intrebâ Ladrone pe servitor, care le spusese acésta.

„Nu, senor locotenent,“ rĕspunse lacheiul. „Am vĕḑut numai că a trecut prin grădină.“

Coregidorele trimise indată doui alguazilĭ, ca să

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

caute pe Dona. Firesce că nu o găsiră nicăiurea, căci se intorsese pe nesimțite prin portiță in apartamentele ei.

„Ai vĕḍut pe Domnul conte Torrejas?“ mai intrebâ locotenentul.

„A fost la Domnul marchis,“ rĕspunse servitorul.

„Ș'apoi?“

„Pare că a plecat d'aicĭ inaintea marchisului.“

„Dar Domnul marchis unde s'a dus?“

„De bună sémă la moșia Domniei sale, dar de sigur nu o pot spune.“

„Iți mulțămesc, nenișorule!“

Locotenentul aruncâ servitorului o monetă și trăsura plecâ d'acolo.

„Vom merge la moșia lui Versatos și vom mai lua cu noi încă un alguazil călare,“ ḍise coregidorele „n'avem de cât numai o oră până acolo și de bună sémă vom găsi acolo pe Manuel, despre care sĕ spune că ar fi ginerele marchisului.“

„Eu rĕmân la Sevilla,“ ḍise locotenentul. „Binevoiți a-mĭ pune la dispositiune vr'o doui alguazilĭ călărĭ senor coregidore.“

„Cu plăcere, dar ce vreai să facĭ cu ei aicĭ?“

„Presupun că Manuel va face astă séră o visită amantei sale și nu cred că sĕ va fi dus la moșie de vreme ce frumósa Reina a remas in oraș.

„Mai mult ca patru ómenĭ nu-ți pot da,“ ḍise coregidorele.

„Îmĭ sunt de ajuns. Câte eșirĭ are casa marchisului?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Două, pórta cea mare și o portiță în dos spre grădină.“

„Sper dară a-l prinde.“

„Ești fórte incredut, Domnule locotenent,“ observâ coregidorele.

Ladrone nu replicâ nimic. — — —

Cătră dece ore, când să intunecase bine, Manuel să furișâ la casa marchisului. Cum să apropiâ de grădină observâ patru umbre, care să țineau ascunse cât puteră de bine sub arborii și prin tufele de dinaintea portiței.

Cu ajutorul ochianului său pe care-l purta cu sine la asemenea ocasiuni, recunoscu, că aceste umbre erau doui cai și doui bărbați stâud lângă acei cai, ér după lucirea nasturilor de pe hainele lor înțelese că sunt soldați séu alguazili.

„Oho!“ bombăni banditul. „A și sosit cinstita poliție! Să mă ia dracul déca nu vă voi păcăli cum să cade. Și la pórta cea mare vor fi stând încă vr'o două din aceste păsărele. Stați numai!“

Indrăznețul alergâ in apoi la unul din confidenții săi, din carî avea vr'o câți-va aprópe in fie-care oraș și îi spuse să aducă un cal la colțul care lega grădina marchisului cu ulicióra cea intunecósă. Apoi să furișâ érăși inapoi, de astă dată insă merse in strada in care era frontul caselor. Și aicî vĕdu, ascunși sub pórta casei din față trei bărbați fie-care cu câte un cal lângă el.

Fără teamă trecu dinaintea lor — ei nu-l recunoscură, căcî Ladrone nu era cu dênșiî. Afară de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

acésta aveau ordin a pune mâna pe unul care va intra in palatul marchisului séu va eși d'acolo.

Manuel merse in ulicióra cea intunecósă, deschise portița cea ascunsă, de care nu scia coregidorele și pânditorii și sĕ urcâ pe scară 'n sus la amanta sa, care-l aștepta cu dor și frică.

Sĕ îmbrățoșară cu foc.

„Eștĭ gata, Reina mea?“ intrebâ el cu dragoste.

„Da,“ replicâ ea arătând spre o geantă mică, care conținea vr'o câteva vestminte și giuvaerele ei.

„Dar tată-tĕu?“

Reina isbucni in lacrimĭ.

„Mĕ dóre nespus de mult că trebue să-l părăsesc,“ exclamâ ea. „Dar eu numai lângă tine mai pot trăi, iubitule. Dinaintea ta tóte legăturile trebue să sĕ desfacă. I-am scris și i-am spus tot și sper, că ne va pardona. Vom merge in o țĕră streină și vom trăi veselĭ și fericiți.“

„Da s'o sperăm!“ ḑise Manuel serios. „Tot de-a-una mĕ voi gândi numai la fericirea ta, Reina mea. Și d'aceea te mai intreb încă odată: „Eștĭ gata a impărți cu mine orĭ ce pericol, orĭ ce trudă?“

„Da!“

„Vom fi urmăriți. Jos stau deja sbirĭ judecățiĭ, gata de a ne prinde.“

„Ii-am vĕḑut deja,“ rĕspunse Reina așeḑată. „Ai speranță dĕ a scăpa și dĕcă te voi insoți eu?“

„Da!“

„Să mergem dară!“

Mai aruncâ încă o privire de jale asupra obiec-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

telor iubite din odaia ei de fetie, in care petrecuse atâtea ore fericite şi pe care póte nu mai era să le revédă, apoi coborî scara condusă de braţul iubitului séu.

Manuel nu sĕ inşelase in precalcularea sa.

De óre-ce nicĭ Ladrone care era la portiţa din fundul grădinei încă cu un alguazil, nu scia nimic de portiţa dinspre ulicióra cea intunecósă, nu importunase pe omul care adusese calul lui Manuel, pentru a nu trăda fără de vreme presenţa sa.

De va veni séu va eşi el prin pórta din faţă — aşa-şĭ dicea locotenentul — îl vor prinde alguaziliĭ postaţĭ dincolo, de va veni p'aicĭ, îl vom lua noi in primire mai 'nainte să fi eşit la larg şi până la calul séu.“

Scim cât de mult sĕ inşelase locotenentul.

Manuel, care ghîcise intenţiunea persecutorului séu, sosi neimpedecat la calul séu, legâ geanta de şea, ridicâ pe Reina pe cal şi sĕ puse şi el călare in dărĕtul ei.

Omul care adusese calul sĕ depărtâ iute.

„Senorĭ alguazilĭ vĕ poftesc nópte bună!“ strigâ intrecutul şef de banditĭ şi puse calul séu in galop.

„Miĭ de dracĭ!“ injurâ locotenentul. „Asta a fost vocea lui.“

Indată sĕ aruncară amêndoui pe caiĭ lor şi sĕ luară in galop in urma fugarilor.

„Alguazilĭ, rĕsbunare, veniţĭ aicĭ, veniţĭ, ne scapă, fuge!“

Poliţiştiĭ postaţĭ la pórtă auḑind aceste strigăte

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

sĕ aruncară şi ei pe cai şi veniră şi ei in fuga mare după Ladrone.

Ca şi tunetul şi fulgerul treceau călăreţiĭ prin strade, in urma unui singur om, a cărui figură o mai zăriau încă in nisce conture nedistinse.

Călăreţiĭ injurau, caiĭ necheziau, săbiile zurnăiau ér pe sub copite săriau scênteele din petre.

Din când in când unul din călăreţĭ descărca câte un pistol, firesce numai in sec.

Lumea alerga din grădinĭ şi din patiĭ, dar până să fi putut vedea ce era, totul perise deja.

Astfel merse góna cea nebună prin mai multe strade, peste alameda, de-a-lungul malului Quadalquivirului, fără ca Manuel să fi putut devansa cu mult pe persecutoriĭ sĕi.

Ajunse la sciuta cârcimă. Aicĭ Iorgu audise deja strigătele şi impuşcăturile şi mersese vr'o câte-va sute de paşĭ călare intru intêmpinarea amicului sĕu.

Manuel sări de pe un cal pe celalt, smuci pe Reina şi geanta cea preţiósă la sine şi exclamâ:

„Sunt urmărit de aprópe. Afurisitul Ladrone.“

„Ba ḍi mai bine, afurisitele femei,“ bombăni Iorgu.

Negrul lui Iorgu şi bălanul lui Manuel erau o părechie de cai, cu mult mai bunĭ de cât mărţógele persecutorilor; mânaţĭ fără pintenĭ numai prin apĕsarea cracilor, sburară inainte ca şi nisce săgete aşa încât călăreţiĭ lor trebuiră să-i mai reţină, pentru ca să nu caḍă cum-va pe drumul cel rĕu.

Numai locotenentul Ladrone şi un alguazil sĕ ţênură pe urma lor.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ascultă, ce este asta?“ exclamâ Iorgu de-o dată și-și reținu calul.

„O cétă de călăreți ne vine 'n față,“ respunse Manuel nĕcăjit.

„He, hola, cine-i acolo?“ strigâ năpraznic o voce de d'inainte.

„Mii de draci, este coregidorele!“ injurâ Iorgu.

„Vine dela moșia tatălui-meu,“ adause Reina, alipindu-sĕ tremurândă de iubitul ei.

Locotenentul care era numai cu puțin in urma lor descărcâ un pistol și strigâ:

„Eu-s, eu Ladrone! Manuel este intre noi! Pe el, coregidore, pună mâna pe el, este inaintea D-tale!“

„Câine, te impușc,“ scrêșni Manuel și voi să-și intórcă calul, dar Iorgu îl apucâ de frîu și smuci pe bălan la o parte.

„Inainte, inainte!“ strigâ el, „numai caii noștri ne pot scăpa!“

Cei doui banditi dabia făcuseră vr'o câteva sute de pași de lăturĭ, când cele douĕ trupe de alguazilĭ deteră unii peste alții.

Câte-va cuvinte ale locotenentului informară pe coregidor despre cele intêmplate.

Urmărirea fu indată continuată.

Era o gónă nebună, o cursă pe viéță și pe mórte.

Luna resărise și privia cu nepăsare la călărețĭ, carĭ imboldeau ghifaințĭ, aplecațĭ inainte, pe caiĭ lor spumegațĭ, la fugă tot mai repede.

Alguazilii injurau și impușcau dar tot fără folos.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Manuel incuragia pe Reina cu vorbe gingașe, ea însă-l ținea strins și îi acoperia fața din când in când cu sărutări infocate.

Iorgu era acela care dintre toți își păstrase mai bine cumpětul — el fuma o țigară după alta, ținea pe negrul său, neobosit la aparință, strins de frău și se uita numai din când in când inapoi, pentru a se convinge, că distanța intre el și intre persecutorii lui nu se micșorase încă.

Dar din nefericire ea nici nu se mărise, căci coregidorul era insoțit de nisce funcționari, cari intre toți colegii lor, aveau cei mai buni cai.

Cât despre Iorgu i-ar fi fost lucru pré ușor a devansa pe toți cum se cade, dar bălanul lui Manuel era mai slab de cât negrul său și afară d'acea purta o sarcină indoită.

In zadar se îmbiia fidelul amic de a lua pe Reina pe calul său, Manuel, dar mai mult încă Reina, refusară cu incăpățînare de a primi o propunere atât de resonabilă, indrăgiții nu voiră să se părăséscă unul pe alt.

Astfel se urmâ góna cea nebună tótă nóptea, tot mai inaintru în munte, spre locuri cunoscute, care promiteau ocrotire și scăpare.

Dar resuflarea bălanului devenia din ce tot mai grea, ochiul îi se stêlpia din ce tot mai mult și din ce tot mai des se potignia pe calea neoablă și petrósă.

Când se crepâ de ziuă Manuel observâ cu gróză că sermanul cal trebuia să cadă peste puțin mototol, dar tot odată vĕdu cu bucurie, că numĕrul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr

persecutorilor sĕi, care fusese dintru întâiŭ de vr'o douĕ-ḑecĭ, sĕ impuţinase cu vr'o ḑece inşĭ — şi acéstă cétă de ḑece, doi-spre-ḑece bărbaţĭ nu formau o trupă incheeată, ci erau risipiţĭ şi veniau unul câte unul.

Coregidorele şi locotenentul Ladrone, carĭ aveau caiĭ cei mai bunĭ, erau mereu cei dintâi. Pe primul îl imboldia zelul funcţiunei sale de a da in-fine pe banditiĭ indrăzneţĭ pe mâna justiţieĭ, pe locotenentul însă îl mâna dorul arḑĕtor dè a rĕsbuna mórtea fratelui sĕu.

Ajunseseră in Sierra, când primele raḑe ale sórelui rĕsăritor luminau solul scăldat in rouă.

Iorgu scia că acum era ca şi scăpat. Peste o jumĕtate de oră ajungeau la o peşteră mică, care servise lui şi soţilor sĕi adesea de refugiu. Acolo voia să sĕ apere, până ce-i vor fi venit intru ajutor camaraḑiĭ sĕi, ba póte că uniĭ din ei erau chiar de faţă in ḑisa peşteră.

Manuel aprobâ pe deplin acest plan.

Reina de vr'o câte-va ore nu rostise aprópe nicĭ un cuvênt. Când Manuel îi şoptia să aibă curagiŭ, ea dedea numai din cap şi-l privia drăgăstósă cu ochiĭ ei cei marĭ şi lucitorĭ, ér câte odată îşĭ incolăcia cu o frageḑime sĕlbatică de disperare braţele ei in jurul gâtului lui şi-şĭ alipia buzele ei cele arḑĕtóre ca de ferbinţélă de ale lui.

Trebuia să fiă o pasiune uriaşă, care susţinea pe acéstă copilă rĕsfăţată a norocului şi a bogăţiei.

Şi tot mai departe, mai departe mergea góna furiósă,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Caiĭ chinuiţĭ ghîfâiesc, călăreţiĭ injură şi-şĭ implântă tot mai adênc pinteniĭ in pântecii sângeraţi şi scăldaţĭ in sudóre a bieţilor cai, din când in când pocnesce câte o puşcătură, al căruia echou rĕspunde inmiit de pe păreţiĭ stâncelor.

Banditiĭ cârmuiră in valea aceea in care sĕ afla ḑisa peşteră.

„Dă pinteni bălanului!... La dracu! Locotenentul ne este pe gât!“ injură Iorgu şi-şĭ scóse pistólele.

Locotenentul îşĭ imboldise calul sĕu la o ultimă, grozavă opintire şi astfel se apropiase de cei urmăriţĭ ca la vr'o cinci-ḑeci de paşi. El vĕḑu pistolul in mânile lui Iorgu, el ţinea pe al sĕu cu cocóşele trase in mână şi mai 'nainte ca celalt să fi putut trage, pistolul sĕu pocni deja, şi tot odată îşĭ smuci calul la o parte.

Glonţul lui Iorgu merse in vênt, dar acela al ofiţerului îşĭ ajunse ţinta, adică pe bălan, care sĕ ridică in douĕ picióre, apoi căḑu la pământ.

„Miĭ de dracĭ!“ strigă Iorgu furios. „Manuel, Manuel, la naiba cu fata!“

Fie-care secundă perdută putea decide asupra vieţiĭ şi morţiĭ.

Fără a sĕ da de pe cal Iorgu sĕ aplecă cu adresa unui artist de circ, scóse cu puterĭ uriaşe pe Iorgu de sub calul căḑut, îl aruncă de-a curmeḑişul peste şea inaintea sa, infipse pinteniĭ in pântecele calului şi o luă la fugă.

Ladrone impuşcă după el, dar nu-l nimeri. Iorgu sĕ intórse şi vĕḑu, că acesta-l urmăria singur

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

și că coregidorele cu ómenii sĕi sĕ ocupau de Reina.

Acum calul obosit de mórte a lui Ladrone făcu un pas greșit, căḑu la pământ și nu mai putu să sĕ ridice in picióre. Ofițerul sărise din șea și sĕ incerca a scula calul de jos, însă in zadar, căcĭ era mort. Ladrone scóse o injurătură grozavă și alergâ inapoi la alguazilĭ pentru a-i indemna ca să urmăréscă mai departe pe fugarĭ.

Iorgu scóse un strigăt de triumf — acéstă intârḑiere îi scăpâ libertatea și viéța. După ḑece minute avea să soséscă la peștera ocrotitóre.

In acest moment i sĕ păru că aude șuerătura particulară a bandei sale.

Îșĭ opri calul și trase cu urechia.

Incă odată resună cunoscutul semnal, care nicĭ odată nu i sĕ păruse așa de frumos ca și acum.

Respunse prin aceeașĭ șuerătură și imboldi din nou calul sĕu.

In puține minute ocoli colțul ce forma aicĭ valea și vĕḑu pe Pedro.

Acesta, care după cum scim, făcuse pe servitorul conților de Torrejas și care fusese trimis inainte cu bagagiul prețios, auḑise impușcăturile și apucat de o presimțire neliniștitătóre, grijise catîrilĭ sĕi in o ventă și sĕ apropiase curagios de sgomotul gónei.

Un nevolontor oftat de ușurare eși din peptul lui Iorgu, când zări pe soțu-sĕu.

„Eștĭ singur,“ îl intrebâ el.

„Da, ce are căpitanul?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„A căḑut, firesce din causa unei femei. Am călărit tótă nóptea ca nisce nebuni. Tótă poliția din Sevilla s'a luat după noi. Ai o gură de vin?“

„Étă un burduș plin.“

„Ah, bine! . . . . Așa, acum mai dăm unul din pistólele tale . . . Har Domnului că am sosit la peșteră.“

Cei doui călăreți sĕ opriră și transportară pe căpitan, care nu-și venise încă in simțiri, in peștera, care ofera un lăcaș sigur și tot odată plăcut. Ea sĕ afla adică in o stâncă la o inălțime de vr'o ḑece metrii și numai un om, care era un sdravĕn urcător de munți, putea să mérgă până sus. Intrarea era cu totul acoperită de o bogată vegetațiune.

Cu mare greu le succese celor doui banditi a duce pe Manuel in peștera, care nu era nicĭ mare nicĭ inaltă, dar banditiĭ, carĭ măneau adesea acolo, o provĕḑuseră cu tot felul de comfort, ca de exemplu cu velințe de lână, cu provisiunĭ de tutun, de rum și de merinde.

Manuel fu așeḑat pe mai multe velințe. Apoi ordonâ Iorgu soțului sĕu sĕ alerge indată in tabera lor și să aducă d'acolo ajutor, de óre-ce alguaziliĭ nu sĕ vor lăsa de urmărirea lor. Pe negrul avea să-l ducă cu sine și să-l lase prin apropiere la vr'un confident al banditilor.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CAPITOLUL XL.

Victima amorului.

In grădina cea mare și frumósă, care sĕ ținea de casa colonelului Lee, sĕ preumblau doui câte doui Juan, Romano, Ellen și Conchita, glumind, conversând, rîdênd după cum fac amoresații fericiți. Numai Juan era mai tăcut de cât ceilalți. De și-și dedea silința, ca să tăinuéscă dispositiunea sa cea seriósă, Ellen totuși o observâ și alipindu-sĕ mai gingașă de el îl intrebâ:

„Nu ești vesel, Juan al meu?“

„Ba da, dragă Ellen,“ respunse el.

„Ba nu, tu ai ceva . . . spune décă port cumva eu vina dispositiunei tale celei triste!“

„Dar draga mea nu ai nicĭ o causă de a fi ingrijată. Sunt bine și sănătos. Sciĭ că nu-mĭ trebue nimic pe lume, décă-mĭ zimbescĭ, tu scumpa mea Ellen.“

„Am perdut dară increderea ta?“ ḑise Ellen supĕrată.

„Ah acéstă curiositate! Dar in adevĕr, ai dreptate, nu sunt atât de vesel precum aș voi să fiu și să par.“

„Totuși dară! Te-am cunoscut de pe față indată când ai venit cu Don Romano.“

„Cât de bine sciĭ să citescĭ in fisonomia mea!“

„Te iubesc, Juan al meu, și scumpa și onesta

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ta față și ochiul tĕu îmĭ sunt ca o carte deschisă, in care sciu să citesc tóte simțirile tale. Dar nu-mĭ este ertat a sci, ce ți-a stricat voia cea bună?“

„Décă ți-așĭ respunde cum-va nu, atuncĭ de bună sémă te-ai supĕra pe mine?“

„Ba nu, căcĭ m'așĭ mulțămi cu atâta că nu-mĭ este ertat a o afla. In adevĕr trebue să rĕmână secret?“

„Ba nu, am voit numai să-ți aținț puțin curiositatea.“

„Rĕutăciosule,“ rîse Ellen și-l lovi cu eventaliul pe braț.

Juan rîse și-i sărutâ mâna ei cea albă și frumósă. Apoi dise redevenind de grabă serios:

„Pe drum venind la tine, un funcționar polițienesc îmĭ spuse, că Luca Montez a fost arestat in apropierea Madridului.“

„Să póte!“ exclamâ Don Romano care venise intru aceea cu Dona Conchita lângă ei.

Fostul torero afirmâ, ér' Ellen dise cu o voce aprópe reprosătóre:

„Și asta te mâhnesce?“

„Te mâhnesce, Don Juan, când un asasin îșĭ ia plata meritată?“ intrebâ și Conchita cu ochĭ scênteetorĭ, ba și Don Romano sĕ arătâ uimit.

„Vĕ gândițĭ cu toțiĭ numai la Luca,“ observâ Juan, „și nu vĕ aducețĭ aminte de sêrmana Dolores.“

„Ah da, sĕrmana Dolores!“ exclamâ Donna Conchita cu voce plină de compasiune.

„Ea spera cu atâta siguranță, că-i va isbuti lui Luca să scape prin fugă,“ adause Ellen, „căcĭ ea-l

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr

iubesce cu aceeași frageḑime ca și mai 'nainte. Cât de tristă va fi.“

„Este lucru aprópe de necreḑut că o fată cu inima nobilă, să rĕmână fidelă unui ticălos, care nu i-a păstrat credinţă nicĭ o lună măcar,“ ḑise Don Romano. „Óre să-i comunicăm scirea despre prinderea lui Luca atât de tristă pentru dênsa?“

„Cred că da,“ afirmâ Juan. „Este mai bine s'o afle de la noi, de cât cine scie in ce mod de la alţĭ. Vestea despre acéstă intêmplare sĕ va rĕspândi destul de grabă.“

„Să mergem dară cât mai de grabă,“ exclamâ Ellen. „O vom mângâia, pe sêrmana Dolores, nu-i așa, Conchita?“

„Da,“ ḑise ea, căcĭ ar fi făcut orĭ-ce pentru Dolores, care-i scăpase pe iubitul ei de la mórte sigură.

Damele-șĭ puseră iute mantilele și mica societate plecâ la Triana. Găsiră pe Dolores singură in căsuţa ei. Ellen și Conchita o rugaseră de multe orĭ, ca să șéḑă cu ele, dar ea refusase acéstă ofertă cu blândeţe și cu mulţămită însă tot odată și cu tótă hotărîrea — de bună sémă va fi sperat, că Luca va căuta un adăpost la dênsa.

Sĕ arătâ fórte cumpĕtată, când auḑi scirea ce i sĕ comunicâ cu cea mai mare cruţare și numai o slabă tresăritură ce-i cuprinse corpul și o palóre momentană a feţei sale celei frumóse, arăta cât de mișcată era.

Sĕ puse mută și gânditóre in un colţ al odăiĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

celei micĭ. Amicii ei vĕdênd acésta o părăsiră cu vorbe mângăitóre. A doua ḑi Ellen şi cu Conchita merseră érăşĭ la Dolores şi aflară spre spaima lor, că părăsise in decursul noptiĭ pe ascuns oraşul.

„Este la Madrid!“ exclamâ Juan când auḑi acéstă scire din gura fetelor.

„Tu vei merge după ea, nu-i aşa Juan?“ îl ruga Ellen cu ochiĭ plinĭ de lacrimĭ.

„Ce să fac eu la Madrid?“ intrebâ el ridicând din umerĭ. „Dór' să-i dau mână de ajutor ca să scape pe Luca?“

„Asta să n'o facĭ!“ exclamâ Ellen. „Miserabilul nu trebue să scape de pedépsa bine meritată. Dar să impedecĭ pe Dolores ca să nu intreprindă nimic intru scăparea lui, ceea ce ar fi fórte periculos pentru dênsa, şi adă-o sănétósă acasă.“

„Plec intr'o jumĕtate de oră,“ ḑise Juan hotărît şi-şĭ luâ adio de la cele douĕ dómne şi de la colonel. Don Romano era la hacienda sa.

Cu o jumĕtate de oră mai in urmă fostul torero sĕ afla in adevĕr pe drumul spre Madrid. — —

Peste „piaţa maior,“ acéstă faimósă piaţă din Madrid, pe care odinióră au avut loc grozavele „autodafé“, arderea necredincioşilor, executată de teribila incuisiţiune spre mai mare laudă a lui Dumneḑeu, pe piaţa unde odinióră un rege spaniol, după ce sĕ arseseră deja ca la vr'o opt-ḑecĭ de eretici, exclamâ ştergêndu-şĭ fruntea plină de sudorĭ şi négră de fum: „Ce, n'are să sĕ facă odată mai cald?“ ceea ce firesce îi dete o mare véḑă in ochiĭ cuvioşilor părinţi; peste

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

acéstă „piață maior“ de care sunt legate atâtea aduceri aminte grozave, trecea o tênără, frumósă, palidă fetiță in portul pestrițat și cochet al Andalusianelor, care nu armoniza nicî decum cu seriositatea sêrbătorésca in fața ei și cu adênca jale, ce-i lucia din ochiî ei.

Acéstă fetiță apucâ pe o stradă îngustă și peste puțin sê vêdu inaintea așa numitului „carcel de la corte“ care era o inchisóre a statului. Merse de-a-lungul unui coridor la al cărui capêt sê afla o ușe cu o ferestruică cu capac. In urma bătăei sale, ferestruica sê deschise și un cap bărbos sê vîrî prin dênsa, ér o voce grosolană o intrebâ ce vrea.

„Așî voi să vorbesc cu senor alcaide, cu directorul inchisorilor,“ replicâ frumósa și trista fată cu vocea rugătóre.

Ochiî păzitorului o scrutară cu priviri agere dar binevoitóre. Este de prisos a spune, că acea fetiță era Dolores.

„Așa te rog, senor . . . tótă fericirea mea atêrna dela convorbirea asta.“

Păzitorul bun de inimă, îî dete intrare și o conduse prin mai multe coridóre la biuroul alcaiudului.

Acesta era un om mărunțel, tomnatic, gros, cu cap pleșuv, cu fața galbină și cu ochî verdî, neplăcuțî, care sê ațintiră atât de pătrundętorî asupra sêrmanei fete, încât acésta mai că s'ar fi intors de spaimă.

„Vină mai aprópe, copilă!“ dise primul impiegat al vestitului carcel dela corte. „Ce, dór ți-e frică de mine?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ba nu senor alcaide,“ respunse Dolores, de și in adevĕr tremura din tot corpul — așa de mult o ingrozia privirea ca de șoim și zimbĕtul scârbos al omului.

„Ce vreai dela mine?“ intrebâ alcaidul.

„Ah, senor, am să-ți fac o mare rugăciune.“

„Spune, copilă! Trebue să fiă dulce a merita recunoscința ta.“

Inroșindu-sĕ și tremurândă, cu ochiĭ plecațĭ îngânâ Dolores: „intre arestațĭ sĕ află unul dintre rudele mele, un vĕr al meu, cu care aș dori a vorbi... O senor, să nu-mĭ refuzĭ acéstă rugare, trebue să-l vĕd, lasă-mĕ la dênsul, viéța-mĭ atêrnă dela asta.“

„He, he,“ zimbi impiegatul. „Ce vĕr scump! Ce verișóre frumóse și gingașe îmĭ mai au acești flĕcăi! Cum te chiamă, frumósa mea copilă?“

„Dolores.“

„Cine-i vĕru-tĕu?“

„Don Luca Montez!“ suflâ Dolores.

Alcaidul scóse o șuerătură lină.

„Caracho!“ exclamâ el. „Asta-i rĕu, Dolorito. Nicĭ nu mi-ar fi permis să-ți dau voie de a merge la el, căcĭ este un mare scelerat, care a asasinat pe unchiu-sĕu. Dar eștĭ in adevĕr verișóra lui?“

Dolores tăcu inroșindu-sĕ.

„Aha!“ rîse alcaidul cu istețime. „Acum cunosc deja spița inrudirei vóstre . . . Hîm, da, îți voi da un bilet de permisiune, insă nu de geaba.“

Sermana fată sĕ puse a-și căuta prin buzunare puținele monete economisate, dar impiegatul sĕ apropiâ de ea cu un zimbet dulceag și nerușinat și ḑise:

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu cer banĭ, frumósă Dolorită; îţĭ cer numai o guriţă dulce.“

Şi o cuprinse indrăzneţ pe după talie trăgêndu-o la sine.

Dolores tresări, dar fără a pregeta un moment măcar intinse guriţa ei cea rumenă scârbosului berbant.

El o sărutâ, apoi o pişcâ de obraz ḑicênd:

„Ah, copilă, amorul tĕu trebue să fiă mai imbătător şi mai dulce de cât cel mai bun vin. Ḑĕu tu eştĭ mai frumósă de cât tóte fetele din Madrid la olaltă luate.“

Tăcu puţin apoi adause incet:

„Décă ai mai avea încă vr'o dorinţă cu privire la amantul tĕu, vină de séră după şése ore acasă la mine in strada Alcala. Acum n'am timp de asemenea convorbirĭ private.“

„Voi veni,“ şopti Dolores.

Alcaidul merse la biuroul sĕu, aruncâ câte-va rênduri pe o fóiă de hârtie şi o dete fetei spunêndu-i, ca să mérgă cu acel bilet la păzitorul inchisorilor.

Incă odată trebui să sufere sêrmana fată imbrăţoşarea bărbatului scârbos, apoi eşi de grabă afară şi dete biletul păzitorului.

Acesta o salutâ cu politeţă, după ce-l cetise, şi conduse pe Dolores prin mai multe coridóre de unde putea să privéscă in cele douĕ curţĭ ale inchisórei.

In aceste curţĭ sĕ rĕsfăţau o mulţime de vagabonḑĭ, de hoţĭ şi de sceleraţĭ, căcĭ numai puţinĭ dintre deţinuţĭ erau inchişĭ in chiliĭ separate. Mai toţĭ aveau permisiune a-şĭ trece timpul prin curţĭ in tot decursul ḑilei după plăcerea lor.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

In zadar căuta Dolores cu ochiĭ pe amantul ei, intre aceste figurĭ fioróse, sĕlbătăcite, până ce-i spuse păzitorul, că Don Luca era deţinut in o chilie separată.

In fine sĕ opriră, păzitorul deschise o uşe mică dar grea şi Dolores intrâ cu o tresăritură nevolontară in o chilie mică, igrasiósă.

Uşa sĕ inchise in urma ei.

Câteva momente rĕmase nemişcată pe loc şi-şĭ aţinţi ochiĭ pe acel tênĕr palid, slăbit, care sĕ ridicase de jumĕtate de pe aşternutul sĕu de paie, privindu-o cu mirare.

„Tu eştĭ Dolores?“ intrebâ el cu vocea jumĕtate.

La acéstă intrebare copila sĕ aruncâ pe el, îl imbrăţoşâ şi scóse un ţipet grozav.

„O Luca, Luca! Ce nefericiţĭ suntem noi! Tu n'ai să morĭ, tu trebue să devĭĭ érăşĭ liber. Nu sĕ póte să te perd! . . . Ah, Luca, te iubesc, trebue să te scap séu să mĕ prăpădesc cu tine.“

Ghéţa cea vêrtósă de pe inima încâinită a sceleratului sĕ topi de sărutările şi de lacrimele ei — incepu să plângă şi dênsul cu ea şi resimţi, póte pentru prima óră in viéţa sa, nesfêrşita alteţă a amorului adevĕrat.

Uitate erau zidurile inchisórei şi lanţurile, uitată era sórtea ce-l aştepta pe Luca, tóte astea erau cufundate in fragedul amor, căruia sĕ abandonau cu deliciu duios.

Preschimbară mereu la sărutărĭ şi jurăminte până ce păzitorul bătu la uşe zîrgănind cu legătura sa de chei.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Născétóre de Dumneḑeu ajută-ne,“ gemu Dolores ridicându-sĕ cu chin. „Nu e óre nicĭ o scăpare din acéstă inchisóre fiorósă?“

„Nu este,“ replicâ Luca cu vocea surdă.

„O Dumneḑeule, trebue să te scap. Îmbărbătéză-te Luca. Dosesce din acéstă inchisóre.“

Luca îĭ arătâ mânile sale cele incătuşate.

„Vom cumpĕra pe păzitorul tĕu.“

„Cu ce? Eu sunt sĕrac, căcĭ averea mea s'a dat lui Romano de óre-ce eu sunt deja condamnat.“

„Eştĭ condamnat? La ce?“

„La furcĭ!“ replicâ Luca cu tonul nepăsător şi cu faţa resignată a unui om, care şi-a incheiat socotelile cu acéstă viéţă.

Cu un ţipet de grozavă durere Dolores căḑu mototol. Luca sĕ aplecâ la dênsa şi o mângâiâ cu binele frumuşel. Câtva timp ea rĕmase fără mişcare şi mută, numai câte o tresărutură a sveltului ei corp mai arăta că era viéţa intr'ênsa.

Apoi sĕ sculâ d'o dată şi strigâ cu ochiĭ scênteetorĭ:

„N'aibĭ nicĭ o grije, te voi scăpa de aşĭ sciĭ că trebue să surp cu mânile mele cele slabe aceste zidurĭ. Trebue să trăiescĭ şi să fi fericit pentru mine şi impreună cu mine.“

Şi vĕḑênd că Luca îşĭ clătinâ capul trist, îşĭ incolăci braţul ei pe după gâtul lui şi şopti:

„Orĭ apoi voi muri şi eu cu tine.

Din ochiĭ lui Luca picurară lacrimĭ.

„Dolores, fată nobilă şi marinimósă!“ exclamâ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

el cu adevĕrată induioşare şi adênc mişcat ca nicĭ o dată. „Cu ce am meritat ticălosul de mine amorul tĕu cel sfânt? Nu mĕ strînge aşa de tare de tine, aluńgă-mĕ mai bine de lângă tine, aşa precum o merit. Ah, Dolorito, de ce n'am recunoscut mai nainte adevĕrata ta valóre, căcĭ ḑĕu nu aşĭ fi devenit un om criminal.“

Păzitorul zirgăni afară şi mai tare cu cheile sale.

Incă odată mai strinse Dolores pe iubitul ei la sên şi îĭ acoperi faţa cu sărutărĭ arḑétóre, apoi îl lăsâ părăsind chilia.

Zirgăind sĕ inchise uşa in urma ei şi scârţĕind îşĭ indeplini cheea cea mare funcţiunea sa.

Luca era érăşĭ singur cu gândurile sale.

Pentru prima óră reprivi in trecutul sĕu cu ochĭ scrutătorĭ şi vĕḑu cu fiorĭ recĭ, cât de mult pĕcătuise el; pentru prima óră regretâ crimele sale şi-şĭ mărturisi, că pedépsa sa nu era nemeritată.

Tot odată i veni ca o raḑă de speranţă. Scia cât póte adevĕratul amor şi că Dolores va face de bună sémă totul, pentru a-l scăpa.

Dar şi era timpul sùprem ca să sĕ facă ceva pentru dênsul, căcĭ justiţia spaniolă purcesese faţă de el cu o iuţélă ne mai auḑită.

De óre-ce depusese o mărturisire complectă fusese condamnat, fără a sĕ fi ascultat vr'un martor óre-care.

Luca sĕ aruncâ érăşĭ pe paiele de jumĕtate putrede, care îĭ serviau de aşternut şi sĕ gândi mult óre cum va pune Dolores in lucrare liberarea sa. Pofta de trăit, care-i trecuse de tot, sĕ redeşteptâ în el încă odată cu deplină putere.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Incepu să viseze de un viitor frumos petrecut alăturĭ cu Dolores, de doveḑĭ de amor, pe care voia să i le dea cu profusiune, îşĭ intinse braţele cu entusiasm, pentru a reţine acest vis frumos, atunci cătuşele zîrgăniră la mânile sale şi acest ton fioros îl readuse de odată la grozava realitate.

Vedea că era prins şi că peste puţine ḑile avea să móră pe furcĭ — nimicite erau acele speranţe şi planurĭ pentru o viéţă mai bună şi mai fericită.

Plângênd cu hohot recăḑu pe miserabilul séu aşternut.

Intru aceea Dolores părăsise carcelul de la corte, nicĭ ea nu mai scia pe unde eşise, aşa de tare preocupase planul pentru scăparea lui Luca spiritul ei. Ca şi nóptea 'n vis şovăia mai departe, până ce-şĭ perdu simţirile căḑênd la pământ.

Ea făcuse drumul de la Sevilla până la Madrid, care este ca de vr'o patru sute de Kilometrĭ in şése ḑile şi-l făcuse aprópe tot pe jos, nu-şĭ dase repaus de cât vr'o două ore numai şi tótă ḑiua nu mâncase nimic.

Când îşĭ veni érăşĭ in fire sĕ găsi aşeḑată la marginea unui avus.

Lângă dênsa şedeau doui ómenĭ bărboşĭ, dar amabilĭ ai căror port îi arătau a fi „aquadores“ séu sacagiĭ.

„Cum te afli, senorito?“ intrebă cel mai bĕtrân dintre ei şi puse binişor o cârpă udă pe fruntea arḑĕtóre a fetei.

Ea-şĭ duse mâna la cap, care o durea nespus de tare şi intrebă mirată:

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Dar unde mĕ aflu? Cum am venit aicĭ.“

„Ah, senoritä, sĕ vede tréba cä ai fost tare agitatä! Ai venit de-a-dreptul spre noi borborosind mereu numele Luca. De odatä ţi-ai ridicat mânile in sus şi ai cädut la pämênt. Noi, care va sä ḑicä, eu şi cu frate-meu, te-am adus aicĭ la fântânä şi te-am spälat, pare cä apa ţi-a fäcut bine.“

„Da, vĕ mulţämesc din suflet, senorĭ,“ rĕspunse Dolores dând mâna cu cei doui bärbaţĭ onestĭ. „Mĕ simţ fórte slabä . . . Dar, Dumneḑeule, la cât este?“ intrebâ ea d'o datä.

„La patru.“

„Numai! aşa darä mai este timp. Vĕ mulţämesc încä odatä pentru bunätatea Dv., senorĭ.“

Dete fie-cäruia încä odatä mâna ei impreunä cu câte un duro şi sculându-sĕ, intrebâ:

„N'aţĭ avea bunätatea sä mĕ duceţĭ la o posadä din apropiere?“

„Cu plăcere, senoritä,“ respunse unul dintre sacagiĭ.

O conduse la un han destul de cum sĕ cade, unde Dolores ceru vin, pâine şi puţinä friptură căcĭ sĕ simţi trudită de mórte, ér ea avea trebuinţă de tótä puterea ei, pentru ca sä-şĭ pótä executa planul de a scăpa pe amantul sĕu.

Pe la şése ore merse in strada Alcalá, care este una din cele mai pompóse strade din Madrid. Gäsi indatä locuinţa alcaidului, căcĭ îl cunoscea tótä lumea. Servitorul părea deja pregätit la venirea ei, căcĭ după ce îĭ spuse numele, el o conduse indatä in o camerä

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

elegantă, la stăpênu-sĕu, care sĕ legăna pe un scaun fumând o ţigară aromatică.

„Ah, venitu-ai in sfêrşit, frumósă Dolores,“ exclamâ alcaidul zimbind şi-şĭ frecâ mânile sale cele scurte şi grase, apoi sĕ resti cătră servitor:

„Dar nu veḑĭ mişelule, cine este inaintea ta, adă indată un scaun pentru coconiţa, orĭ de unde nu te cârpesc.“

Servitorul speriat aduse de grabă un scaun apoi eşi d'acolo.

„Nu voiescĭ să şeḑĭ, Dona Dolores?“

Copila sĕ puse cu sfiélă jos şi sĕ inroşi, căcĭ alcaidul o scrutâ de sus până jos, ca şi un cumpĕrător, care examinéză marfa bine, până ce dă vr'un preţ pentru ea. Acest examen îl satisfăcuse de bună sémă căcĭ zimbi şi intrebâ cu voce măgulitóre:

„Ei bine copilă, cum ai găsit tu pe... vĕrul tĕu?“

Acum îi ḑicea érăşĭ tu.

Dolores îşĭ acoperi faţa cu amêndouĕ mânile.

„Este condamnat,“ suspinâ ea.

„Da, da,“ adause alcaidul. „Sciu, peste o sĕptĕmână va fi executat.“

„Şi nu este nicĭ o scăpare?“

„Nicĭ una!“

Dolores alunecâ de pe scaun la piciórele alcaidului şi-şĭ ridicâ mânile implorându-l.

„Trebue să-l scap,“ exclamâ ea cu vocea tremurătóre.. „Nu-i permis să móră, te conjur pentru tóte ce iubescĭ şi ce ţi-e sfânt, lasă-l să fugă. Dă-i un singur prilej şi mĕ voi inchina în genunchĭ D-tale, tótă viéţa mea să fiă a D-tale.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Alcaidul ḑise incet: „Nu sĕ póte.“

„Ah, eştĭ neindurător, eştĭ crunt,“ suspinâ Dolores. „Mĕ omorĭ şi pe mine décă-i iai lui viéţa. Cum aşĭ putea trăi fără de el, nu, n'aşĭ putea. Scapă-l senor şi-ţĭ voi da tótă averea mea cea mică.“

„O, eu sunt bogat!“

„Poţĭ să-mĭ iai viéţa, décă vreai, dar cruţă pe a lui. Sunt gata a muri pentru el.“

„Dar nu vorbi copilărĭĭ, sentinţa sună pentru Don Luca Montez, nu pentru D-ta. Dar —“

„Ce dar?“ intrebâ Dolores in a cărei inimă intristată la acest cuvênt al alcaidului incolţise de grabă o nouă speranţă.

„Póte mai este încă un mijloc pentru a scăpa pe Don Luca.“

„Ah, spune care!“

„Este insă o condiţiune la mijloc, care — hîm!“

„Accept orĭ-ce condiţiune. Ce cerĭ dară, senor.“

„Chiar pe D-ta!“

„Pe mine?“ intrebâ Dolores uimită.

„Da, pe D-ta frumósă Dolores,“ replicâ alcaidul, „eu îţĭ dau pe vĕrul D-tale, ér D-ta mi te dai mie. Eu sunt un bărbat in flórea vêrstei, am o posiţiune bună şi o avere insemnată. Vreai să imparţĭ sórtea mea.“

„Nu te inţeleg, senor alcaide,“ respunse ea inroşindu-sĕ.

„Privesce-mĕ, dulce Dolores,“ croncăni bĕtrânul. „Incă nicĭ o femeeă n'a deşteptat in mine simţirĭ mai dulcĭ; mêndru şi rece am trecut inaintea fie-căreia,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ori când a voit să mĕ ademenéscă cu vorbe şi zimbiri dulci. In singurătate am petrecut viéţa mea, până ce te-am vĕḑut, dragă copilă. In acel moment s'a deşteptat in inima mea o simţire, pe care nu o cunosceam încă. Te iubesc, dulce Dolores, vreai să deviĭ soţia mea?"

Acéstă ridiculă declaraţiune de amor supĕrâ pe Dolores dar tot odată o umplu şi cu speranţă.

Ea ar fi voit să respingă pe grozavul alcaid, dar sĕ stăpêni şi ḑise cu vocea tremurătóre:

„Te rog să-mĭ dai timp a mĕ socoti."

„Ce, aşa de greu îţĭ cade a primi oferta unui om cum sĕ cade, care te iubesce şi care voiesce să-ţĭ creeze un viitor? . . . Ia aminte că decisiunea D-tale ar putea veni pré târḑiu de séră chiar. Hei bine, ce ḑicĭ?"

„Primesc dar numai când Luca va fi liber."

„Bine, chiar astăḑĭ va scăpa, peste puţine ore," strigâ alcaidul cu veselie. „Dar cred că vei fi obosită, décă-ţĭ place, poţĭ să trecĭ in odaia D-tale, eu intruaceea voi lua dispoziţiunile necesare."

Sunâ clopoţelul şi ordonâ servitorului care intrâ, să conducă pe senorita in camera cea albastră.

Dolores urmâ maşinalmente pe servitor in camera frumósă şi comfortabilă, a cărei mobile erau imbrăcate cu catifea albastră, de unde îi sĕ trăgea numirea. După cât-va timp servitorul îi aduse vin, fructe şi prăjiturĭ.

Dolores mâncâ puţin, apoi sĕ lungi pe un divan şi adurmi indată. Peste câte-va ore sĕ deşteptâ de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

loviturile la uşe cu care cine-va cerea intrare. Sări in sus, îşĭ arangiâ hainele şi intrebâ cine este la uşe.

„Supusul D-tale servitor, frumósă Dolores,“ respunse vocea alcaidului de la „carcel.“

Ea deschise de grabă şi funcţionarul intrâ iute. Cu incordare durerósă îl privi in faţa sa cea buhăită şi urîtă.

„Veste bună!“ exclamâ el sărutându-i mâna cu galanterie. „Don Luca Montez, preţiosul D-tale vĕr, a fugit din inchisóre.“

Dolores scóse un strigăt de bucurie, sĕ aruncâ in genunchĭ şi trimise o rugăciune de gratitudine cătră tatăl ceresc.

Alcaidul urmări mişcările ei cu o faţă destul de stupidă, apoi scóse din buzunar un bilet, pe care-l dete fetei ḑicêndu-i:

„Poftim de citesce.“

Dolores luâ de grabă biletul şi ceti:

„Mult iubită Dolores!

Sunt liber, scăpat după cum aud prin tine. Nu mi-este cu putinţă a-ţĭ exprima simţirile mele, gratitudinea mea şi amorul meu pentru tine. Sper a te revedea peste puţin şi a fi atunci in stare a-ţĭ dovedi prin fapte recunoscinţa mea.“

Reinturnéză-te cât mai curênd la Sevilla şi aştéptă acolo scirĭ dela

fericitul şi liberul tĕu Luca.“

Dolores depuse sărutărĭ nenumĕrate pe hârtia cea mototolită.

„Liber, scăpat!“ strigâ ea şi sărutâ mâna alcalaidului.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Acum pot dară să-ţi dau sărutarea de fidanţare şi să rênduesc strigările bisericescĭ, dulce Dolores, steaua vieţei mele.“

Dar Dolores respinse pe bĕtrânul cel scârbos cu putere, sĕ năpusti pe uşe afară, o incuiâ cu cheea şi fugi din casă ca o căprióră urmărită.

Alcaidul era atât de uimit, încât nicĭ nu sĕ incercâ măcar de a o urmări.

„Din nou refusat,“ oftâ el, „şi de bună sémă din causa acestui Luca Montez. Ce gust rĕu mai au aceste fete tinere.“

CAPITOLUL XLI.

Resplata pĕcatelor.

Don Juan Redando n'avuse o călătorie fericită la Madrid. Mai întâiŭ crepâ catîrul servitorului sĕu, apoi se bolnăvi chiar acesta şi in fine, nu departe de Toledo, fu atacat de doui banditĭ, carĭ voiseră să-l uşureze de calul sĕu cel bun, de jacheta sa cea frumósă şi de punga sa.

Amicul nostru era atât de amărît prin perderea de timp ce suferise, încât, fără a ḑice un cuvênt măcar, doborî la pământ pe unul dintre banditĭ cu calul sĕu, ér celuilalt îĭ dete cu patul pistolului sĕu o lovitură atât de sdravênă, încât căḑu jos fără simţirĭ.

In loc de a călări in pace mai departe, Don Juan

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

avu neróda ideeă de a face arătare in cea mai apropiată comună despre păţania sa. Urmarea acestui pas neprecugetat fu, ca alcaldele îl luâ in cercetare şi-l reţinu până ce fură aduşi cei doui banditi.

Étă pentru ce nu sosi Don Juan de cât după o călătorie de şése ţile la Madrid şi anume tocmai pe acelaşi timp, pe când alcaidul mijlocise liberarea secretă a lui Don Luca Montez.

Cunoscênd Madridul găsi de grabă un hotel, unde îi sĕ dete un pat bun, mâncare bună, ér calului sĕu fên şi porumb bun. A doua ţi Don Juan făcu o toaletă ingrijită şi merse la „carcel dela corte," unde fu primit fără nicî o dificultate din partea alcaidului.

Scim că Don Juan îşi culesese la Madrid primii laurî ca torero, alcaidul îl cunoscea dară şi-l primi cu acea amabilitate respectabilă, pe care o arată până şi cei mai distinşi Spanioli faţă de un torero vestit.

„Cu ce te pot servi, bravul meu senor?" îl intrebâ el.

„Vin la D-ta in o causă ciudată, in care vei binevoi a-mi da ajutorul D-tale," replicâ Juan.

„Care ajutor îţi este acordat, întru cât nu va fi in contra datorinţelor mele."

„Şi tot odată vei avea buna-voinţă a păstra cel mai perfect secret faţă de alţi, fiind-că —"

„De bună sémă, asta sĕ inţelege de la sine. Afacerea D-tale este o afacere de familie, nu-i aşa?"

„Da, va să ţică in óre-care privinţă numai, căci purced din ordinul şi in interesul unui amic . . . Intre

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

deținuții D-tale ai pe un tênĕr gentilom din Sevilla, care a asasinat pe unchiu-sĕu.“

„Vreai să vorbescĭ de Luca Montez?“

„Da, nu este aicĭ?“

„A fost aicĭ!“ oftâ alcaidul făcênd o față mâhnită.

„A fost?“ repetâ Juan cu mirare. „Așa dară s'a executat deja sentința?“

„Ba nu,“ sĕ văetâ funcționarul. „Inchipuește-ți, mișelul a dosit din inchisóre!“

„Caracho!“ injurâ Juan. „Frumósă trébă, cum i-a succes asta?“

Alcaidul ridicâ din umerĭ.

„Nu scie nimenĭ cum și ce,“ ḑise el. „A perit fără a lăsa nicĭ o urmă, fără a sĕ vedea la ușe, la feréstră séu pe zid vr'un semn séu vr'o stricăciune.“

„Așa dară a cumpĕrat pe păzitor.“

„Nu cred! Căcĭ mai 'nainte de tóte acest bărbat este un funcționar vechiŭ și incercat de o rară probitate și'apoi Luca Montez n'avea nicĭ măcar un duro, décă nu cum-va copila —“

„Ce fel de copilă?“

„O copilă frumósă, care pretindea a fi o verișóră a lui Luca Montez, m'a rugat erĭ pré mult ca să-i permit a-l vedea pe el, ceea ce i-am permis, firesce.“

„Nu ți-a spus numele ei?“

„Dolores.“

„Ah, nefericita!“ exclamâ Juan cu durere. „Așa dară totuși și-a ajuns ținta ei. Ea nu este nicĭ decum inrudită cu el, ci este séu mai bine ḑis a fost amanta lui. Mișelul a sedus-o și ea-l iubesce și acum încă după ce a vĕḑut cât este de miserabil.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Alcaidul care scia pré bine cât iubia Dolores pe Luca totuşĭ sĕ arătâ fórte surprins şi exclamâ: „Aşa dară acéstă mititică frumósă a fost amanta lui Montez. De bună sémă ea-l va fi ajutat să fugă, dar cum... in ce mod dragul meu Don Juan?... Pot să-ţĭ spun cu cugetul curat că nu-s un poliţist fără experiinţă, apoi şi păzitoriĭ mei îşĭ pricep tréba, dar până acum n'am dat de nicĭ o urmă, care să ne arate calea pe unde a apucat Don Luca.“

Juan ridică din umerĭ.

„Sper că s'au luat tóte mĕsurile pentru prinderea dositului?“ ḑise el.

„Firesce,“ afirmâ alcaidul. „Coregidorele nostru a insărcinat pe cei mai bunĭ funcţionarĭ ai sĕi cu urmărirea lui. Presupune ca şi mine, că Montez a mers la Segovia, ca să sĕ ascunḑă in Sierra de Guadarama.“

„Hîm,“ făcu Juan pus pe gândurĭ. „Eu am o părere cu totul contrară in acéstă privinţă. Cei doui fugarĭ sĕ vor intórce de bună sémă in sudul ţĕrei, pentru a căuta ajutor la amicĭ lor. Nu sciĭ, senor alcaide, unde s'a dus Dolores?“

„Nu sciu, căcĭ după ce şi-a luat biletul de permisiune n'am mai revĕḑut-o,“ rĕspunse funcţionarul, făcêndu-şĭ de lucru cu hârtiile sale. Juan mai bombăni câte-va cuvinte, care de bună sémă nu vor fi exprimat lauda alcaidului, apoi îşĭ luâ ḑiua bună şi plecâ d'acolo.

Juan cercetâ prin tóte cârcimile mai micĭ, unde presupunea pe Dolores, dar cercetările lui fură zadarnice, căcĭ nu ḑete de ea.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Obosît şi nĕcăjit mergea prin strade şi ajunse aşa, fără de voia sa expresă, in „placuela de cebada“ care este una din cele mai insemnate pieţe ale Madridului. Fisonomia ei de astăḑi era insă fórte diferită de aceea, pe care o avea altă dată.

Precupeţele cu zarzavatul, cu ouĕle, cu untul, cu rodiile şi patlagelele lor, maghernitele măcelarilor cu cărneturile diferitelor animale, periseră cu totul d'acolo.

In locul lor o mulţime de ómenĭ inghesuiţĭ, umplea piaţa. Meseriaşĭ in portul lor de muncitorĭ, samaragiĭ şi ţĕrenĭ in costumurile lor naţionale, femei vorbăreţe, in rochĭ pestriţe, tot felul de haimanale, imbrobodiţĭ in mantalele lor, printre popor soldaţĭ şi algazuilĭ sĕ îmbrânceau de colo până colo şi priviau spre strada Toledo, ca şi când ar fi aşteptat ceva d'acolo.

Juan scia că aicĭ sĕ pregătia o execuţiune; cunoscea pré bine schela ridicată in mijlocul pieţei: era o garotă.

Acest instrument al justiţiei pedepsitóre se compune din un scaun, in dosul căruia este inţepenit un par, cu o sgardă de fer. Acéstă sgardă sĕ pune imprejurul gâtului celui osîndit, care este legat pe scaun, ş'apoi sgarda sĕ stringe prin un şurup.

Paţientul móre indată.

Până să sĕ fi putut depărta Juan sĕ găsi aşa de inghesuit in mulţime, încât îi fu cu neputinţă de a fugi de spectacolul cel scârbos.

După un óre-care timp sĕ născu printre ómenĭ, carĭ steteau in strada Toledolui o mare mişcare.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Sosia condamnatul.

„Este unul din céta lui Manuel Frania,“ dise un ţĕran, ce stetea lângă Juan şi care după portul sĕu sĕ arăta a fi din Mancha invecinată.

Prin aceste cuvinte curiositatea lui Juan deveni fórte mare, tot odată fu cuprins de teamă, că cel care avea să indure o mórte atât de ruşinósă, ar putea fi vr'unul din amicii sĕi.

Intru acea sosi alaiul. Damele de pe balcóne incetară de a mai rîde şi de a-şĭ face semne cu evantaliele lor, tot odată amuţi şi poporul din piaţă.

Se auḑiră paşii unei trupe militare şi cu aceşti paşĭ sunetele serbătorescĭ ale unei cântărĭ de morţi — mulţĭ îşi impreunară mânile şi sĕ rugară pentru acela, care avea să móră.

Dintru întâiŭ veniră mai mulţĭ gendarmĭ călărĭ cu săbiile trase, carĭ făceau loc alaiului prin desimea poporului. După ei urmâ o trupă de grenadirĭ, apoi condamnatul, care şedea in o blusă de morţi pe un măgar fără şea, purtat de doui preoţi.

Inaintea lui mergeau alţi doui preoţi şi cântau vecĭnica pomenire.

Mânile îi erau legate de o cruce mare de lemn, pe care o săruta din când in când, ér preoţiĭ-l mângăiau.

Un detaşament de grenadirĭ incheia alaiul.

Trecênd condamnatul pe dinaintea lui Juan, acesta creḑu că stă să pice la pămênt de spaimă, căcĭ recunoscu pe unchiu-sĕu Tremblec. Numai cu greu putu sĕ reţină un ţipet de grózā.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Tremblec era tare mișcat și cuprins de căință, dară și de gróza morții. Fața-i era cenușie, buzele vinete, ochii îi erau stîlpiți. Preoții trebuiră să-l țină, căci altmintrelea ar fi căḑut de pe măgarul său.

Alaiul sosi peste puțin la schelă; dar Juan își intórse privirea d'acolo.

Nu vĕḑu cum ridicară pe Tremblec de pe măgar și-l puseră pe scaun, nici cum verdugo-ul (călăul) îi puse sgarda grozavă de fer și cum, la un semn dat, o strinse cu atâta putere încât delincuentul era mort in mai puțin de cât in o jumĕtate de minută — el auḑi numai strigătul pătrunḑĕtor al preotului.

„Pax et misericordia et tranquilitas!“

Pace și milă și repaus!

Un șopot borborositor trecu prin mulțime — era o rugăciuoe pentru sufletul pĕcătosului pe al cărui corp îl nimicise justiția omenéscă.

Toți își făcură câte o cruce și până și cei mai crunți privitori sĕ arătau mișcați.

Juan era mai dureros mișcat de cât toți ceilalți. El nu iubise pe mort, ba mai pe urmă îl urîse chiar, însă tot de-a-una respectase in el pe fratele repausatei sale mame.

„Da și eu îți doresc: pace și milă și repaus,“ borborosi el și tot rĕul ce-i făcuse Tremblec, era uitat și pardonat.

Mulțimea sĕ risipi mai tăcută decum venise. Și Juan sĕ reintórse la hotelul său. După amĕḑi visită vr'o doui amici, care-l vĕḑură cu plăcere și-l rugară să stea cel puțin o sĕptĕmână la Madrid.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Dar tênĕrul și bravul nostru erou nu remase; chiar a doua dĭ plecâ spre Sevilla, unde-l așteptau iubiții sĕi, Ellen și colonelul, Romano și Conchita cu mare dor.

CAPITOLUL XLII.

Peștera.

După ce reașeḑase Iorgu tufele la intrarea peșterei, așa încât d'afară nu putea pătrunde nicĭ o privire prin ele, îșĭ intórse atențiunea sa asupra lui Manuel, care era încă tot fără simțirĭ. Dintr'o rană ce mergea de-a latul peste fruntea sa, roura mereu sângele. Cercetându-o mai de aprópe Iorgu vĕḑu că era fórte lungă, dar nicĭ decum adêncă și periculósă.

Inmuiâ o cârpă in apă și legâ capul amicului cu ea, tot odată îi frecâ têmplele cu vin până ce Manuel îșĭ deschise ochiĭ.

„Cum te simțĭ?“ îl intrebâ Iorgu.

„Obosît, obosît,“ rĕspunse Manuel cu vocea stinsă și ochiĭ îi se inchiserĕ din nou. Dar rĕsuflarea sa regulată, arăta că durmia in pace.

Și față de Iorgu natura-șĭ reclamâ dreptul sĕu. In zadar sĕ trudi a rĕmânea deștept, somnul îl furâ și pe dênsul.

Când sĕ redeșteptâ, recunoscu că trecuserĕ mai multe ore. Auḑi vocĭ inaintea peșterei. Sĕ duse cu băgare de sémă la eșire și sĕ uitâ in jos printre frun-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ḑișul tufelor. Spre gróza sa vĕḑu jos aprópe de tot pe coregidore și pe locotenentul Ladrone cu vr'o doi-spre-ḑece din alguazilii lor.

Doui dintre ei rețineau pe un tênĕr in port ţĕrănesc.

„P'aicĭ unde-va este o peștere, in care trebue că s'au ascuns cei doui banditi," ḑise locotenentul cătră coregidore. „Cu tóte stăruințele mele nu am putut-o descoperi, căci populațiunea, din nefericire, stă in partea mișeilor. Călări nu s'au dus ei."

„Și eu am auḑit despre existența acelei peșteri," adause coregidorele, „dar astăḑi nu mĕ reinturnez la Sevilla până ce nu voi fi dat de ea . . . Tu o cunoscĭ de sigur," sĕ adresâ el cătră tênĕrul ţĕran.

„Nu, senor," rĕspunse acesta.

„Tu eștĭ aicĭ născut?"

„Da!"

„Atuncĭ trebue să cunoscĭ bine munții și totuși ḑicĭ că nu scĭĭ nimic despre peștere. Asta nu sĕ póte!"

„D-ta eștĭ polițist de atât timp și totuși nu cunoscĭ culcușurile dușmanilor D-tale? . . . Nu este datoria mea să am grije de asemenea lucruri," replicâ ţĕranul cu indărătnicie.

Unul dintre alguazilĭ îi dete pentru acest rĕspuns obraznic un ghiont, ér coregidorele își mușcâ buzele și exclamâ furios:

„Te voi lega fedeleș și te voi inchide in carcel la Sevilla, obraznicule!"

„Décă va afla Manuel că sunt inchis pentru el, mĕ va scăpa indată."

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Dar acest Manuel Frania este óre un semiḍeu?“ strigâ coregidorele furios. „Ḍĕu, justiția este mai puțin stimată și temută decât acest căpitan de banditi.“

„Fiind-că este mai puternic și mai cu minte de cât D-ta, senor,“ replicâ țĕranul nerușinat.

Coregidorele rĕmase aprópe fără graiŭ de atâta obrăznicie, ér alguazilii, care țineau pe țĕran, îi traseră vr'o două cu latul săbiilor.

„Nu eșim la nicĭ un căpĕtâiŭ cu acest blăstemat,“ sĕ plânse coregidorele cătră Ladrone. „Autoritatea nóstră nu este nicĭ decum respectată de acești mișei...“

„Lasă-mĕ să fac eu,“ ḍise locotenentul incet. Apoi merse lipit lângă prins, îl privi țintă in ochĭ îșĭ scóse pistolul din brîu și-l intrebâ:

„Sciĭ ce-i asta?“

„Da!“

„Cunoscĭ décă este incărcat?“

„Este incărcat.“

„Bine, îți dau rĕgaz de trei minute. Décă după strecurarea acestui timp nu vei fi gata a ne duce la peșteră, te impușc, ḍĕu lui Dumneḍeu.“

„Nu ți-e ertat să mĕ impușcĭ, senor locotenent, nu te értă legea,“ strigâ țĕranul ingrozit.

„Ș'apoi te értă óre legea ca tu să-ți rîḍĭ de ea, ajutând banditilor fugăriți ca să scape?“

„Manuel mĕ va rĕsbuna.“

„Haidade, mie nu mi-e fricâ de el, așĭ vroi să primĕscă o luptă cu mine,“ ḍise locotenentul și sĕ retrase cu vr'o doui pași scoțêndu-și ceasornicul din buzunar.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu ți-e ertat să-l lași ca să mĕ omóre!“ țipâ țĕranul infiorat și sĕ incercâ a sĕ libera. „Duce-ți-mĕ la Sevilla, aruncați-mĕ in temniță, chemați-mĕ in judecată, dar nu vĕ este ertat să mĕ omorîți.“

Coregidorele își intórse spatele, și ridicâ din umĕrĭ. Alguazilii numai cu greu mai puteau reține pe țĕran, care sĕ smucia din rĕsputerĭ, ér locotenentul sĕ uita la ceasornicul sĕu.

Țĕranul privi in acéstă față frumósă, juvenilă și totuși atât de seriósă, amenințătóre și nepăsĕtóre, cu ochiĭ posomorîți și cufundați și înțelese, că orĭ-ce rugăminte era zadarnică inaintea acestui om.

O violență neinduplecată sĕ manifesta in trăsurile junelui ofițer, care trase cocoșul pistolului și uitându-sĕ la ceasornic, țise serios:

„Ai timp de o jumĕtate minută; alege de grabă: mórte séu viéță! Glonțul séu bursa mea!“

Tênĕrul țĕran avu o luptă cruntă. Simțul de onóre sĕ lupta cu pofta de viéță.

„Destul,“ țise Ladrone cu o liniște aprópe fiorósă, puse ceasornicul in buzunar și ridicâ pistolul cu cocoșul tras: „Tu o vreai așa.“

Dar până să sĕ atingă degetul sĕu de limbuța cocoșului, țĕranul cățu în genunchĭ. Cetise hotărîrea sângerósă in ochiĭ inamicului.

„Indurare!“ sĕ rugâ el ingrozit. „Vĕ voi conduce, senor locotenent, dar lăsați-mĭ viéța!“

Ladrone își retrase arma.

„Feresce-te, de a te juca cu mine! Cum voi vedea, că vreai să mĕ înșel, poți fi sigur de glonțul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

meu, eu nu greșesc nicĭ odată ținta. Jură-mĭ că vei asculta de ordinile mele intocmai și fără rĕutate.“

„Ți-o jur pe maica Domnului și pe San Iago de Compostella, patronul meu.“

„Dór va avea minte și îi va duce in vr'o altă peștere,“ bombăni Iorgu, care din ascunḑĕtórea sa auḑise tot ce sĕ vorbise acum și care sĕ cam ingrozise ascultând.

„Unde este peșterea,“ intrebâ locotenentul cu asprime.

Din nefericire dorința lui Iorgu nu sĕ implini. Țĕranul jurase, așa dară trebuia să-și ție jurămêntul și să spuiă adevĕrul, decĭ ḑise:

„Peșterea este chiar aicĭ pe acéstă stâncă. Intrarea ei este acoperită de acele tufe și plante stufóse.“

Acéstă neașteptată descoperire avu dintru întâiŭ efectul, ca alguazilii sĕ ascunseră de grabă in dosul petrelor și al arborilor dimprejur, așa încât Iorgu, cu tot pericolul in care sĕ afla, fu silit a surîde.

„Drace impelițate,“ injurâ el insă in următorul moment. „Ce pot face? in asemenea căpcan nu m'am aflat ḑĕu încă nicĭ odată .... și cine este de vină! O femee! S'o ia dracul .... Cel puțin de s'ar trezi Manuel. Nu mai avem alte pistóle? .... Ha, colea sub muschiŭ mai este o părechie de pistóle incărcate. Pare că sunt ale lui Usto. Așa, acum am opt focurĭ. dar unde să mĕ tupilesc?“

Infășorâ cele lalte păturĭ și preparâ din ele și din vr'o câteva bucățĭ de lemn un fel de parapet in dosul căruia sĕ tupili, punênd cele patru pistóle cu câte douĕ focurĭ lângă sine la indemână.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Despre mine póte incepe acum comedia,“ bombăni el. „Sunt curios cine va avea curagiul, a sĕ urca mai întâiŭ. Mi-ar părea rĕu décă ar fi locotenentul, căcĭ este un om intreg.“

Cineva strigâ de jos: „Manuel Frania!“

„Ha, voiţĭ ca noi să ne predăm,“ rîse banditul. „Dumneḑeu să ne ferésc̆ă de una ca asta.“

Locotenentul intreţinuse o scurtă convorbire cu coregidorele, apoi merse aprópe de peşteră şi strigase numele lui Frania. Neprimind nicĭ un rĕspuns, strigâ încă odată mai tare: „Senor Manuel Frania!“

„Bre, devine chiar politicos,“ se gândi Iorgu apoi replicâ, intrebând:

„Ce vreţĭ cu căpitanul?“

„Este sus in peştere?“

„Da.“

„Il rog, să sĕ dea jos!“

„Nu eştĭ cu mintea 'ntrégă, senor locotenent. Poftesse D-ta in sus, décă voiescĭ să-l veḑĭ. Dar ia séma la urcat, drumul este fórte repeḑit şi eu am douĕ părechĭ de pistóle cu câte douĕ ţevĭ la dispositiunea mea.“

„Spune căpitanului D-tale, că am să-i fac o propunere prin care s'ar termina tréba fără nicĭ o vĕrsare de sânge.“

„Adică să ne predăm necondiţionat?“

„Ba nu . . . Dar óre D-ta nu eştĭ senor Iorgu?“

„Eu-s.“

„Cu atât mai bine; căcĭ sciu că eştĭ un om de parolă şi că vei găsi propunerea mea onorifică şi cu minte.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„S'o auḑim mai întâiŭ!“

„Sciĭ bine cât de mult urăsc pe Manuel şi ce neobosit îl urmăresc. Dar armele nóstre nu sunt egale. Eu numai din când în când sunt ajutorat de vr'o câţi-va gendarmĭ, lui însă îi stau tot de-a-una intru ajutor, douĕ-ḑecĭ séu trei-ḑecĭ de ómenĭ din cei mai vitejĭ şî iscusiţĭ, impreună cu o mulţime de spionĭ. De óre-ce sciu că senor Manuel Frania a rĕmas cavaler in óre-care privinţă, îl provoc prin acésta la duel cu pistóle, pumnal séu cu spada, după cum va alege, asigurându-l de retragere liberă, chiar pentru casul doborîrei mele.“

„Dar coregidorele?“

„Coregidorele este invoit cu propunerea mea şi vĕ permite să plecaţĭ nesupĕraţĭ d'aicĭ décă primesce Manuel să sĕ dueleze cu mine.“

„Pentru ca sĕ cred una ca asta, comandaţĭ alguazililor sĕ plece d'aicĭ.“

„Mai intâiŭ să ésă Manuel, să-l vedem.“

„Nu póte!“

„De cĕ?“

„Fiind-că căḑênd cu calul s'a rănit aşa de tare încât este şi acum tot fără simţirĭ.“

„Minciună!“ exclamâ coregidorele eşind la ivélă. „Inainte băeţĭ cuprindeţĭ culcuşul hoţilor.“

„Inapoi!“ să auḑi vocea lui Iorgu. „Cine-şĭ iubesce viéţa inapoi!“

Coregidorele de şi era un bărbat viteaz, totuşĭ sĕ vĕḑu silit a sĕ ascunde pe după o stâncă, căcĭ ómeniĭ sĕi nu sĕ vedeau dispuşĭ a sĕ expune glón-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ţelor unui inamic nevĕḑut, despre care sciau că nimerésce bine.

„Lasă-mĕ mai bine să vorbesc cu senorul locotenent,“ batjocori banditul indrăzneţ. „Ómenii D-tale sunt obosiţi, senor coregidor, lasă-i să dórmă până ce vom trata noi doui bărbaţi unul cu altul . . . Aşa dară senor locotenent, după cum ţi-am spus, căpitanului meu nu-i este cu putinţă a sĕ bate acum cu D-ta, dar décă voiesci să amĕni duelul pe douĕ sĕptĕmâni, vĕ dau parola mea, că Manuel ţi sĕ va pune la dispositiunea D-tale.“

Ladrone sĕ gândi puţin, apoi ḑise: „Fie!“

„Aşa dară este hotărît!“ ḑise Iorgu. „Ca peste vr'o sĕptĕmână-ţi voi da de scire când şi unde să fiă duelul. Sĕ inţelege de sine, că nu vei aduce cu D-ta de cât doui secundanţi şi un medic, şi că nu vei spune nimenui locul şi timpul pentru ca onorabilul coregidore să nu ne tragă o neplăcută dungă peste socotélă.“

„Parola mea!“ replicâ locotenentul şi salutând militărésce sĕ trase inapoi.

„Eşti nebun, locotenente,“ ḑise coregidorele supĕrat. „Miseii te vor prinde pe dinapoi, te vor jefui şi te vor omorî décă vei fi — pardon de sinceritatea mea — atât de nebun ca să te dai pe mâna lor.“

Locotenentul ridică din umerî.

„Eu unul mĕ incred in parola lui Iorgu,“ ḑise el.

„Astea-s copilării, s'apoi,“ adause coregidorele, „nici nu mi-e permis, ca să las pe banditi nearestaţi, când îi pot prinde ca şi acum . . . He, senor Iorgu!“ strigâ el tare.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Senor coregidore?“ resună in ton intrebător.

„Eşti singur, după cum ḑici?“

„Déca un om bolnav, un pumnal fórte bun şi douĕ părechi de pistóle excelinte nu sĕ pot considera ca nisce tovarăşi, atuncĭ sunt in adevĕr singur.“

„Imĭ voi permite dară, a vĕ asedia.“

„Societatea unui bărbat spiritual îmĭ este tot de-a-una plăcută. Feriţi-vĕ însă de a eşi de după petrele Dv., căcĭ aşĭ fi silit a vĕ pipera puţin şi ḑĕu vĕ preţuesc pré mult încât n'aşĭ putea face asemenea lucru de cât cu cea mai mare neplăcere.“

„Obraznicule!“ bombăni coregidorele, ér un gendarm, om chipeş şi cu mai multe medalii 'n piept ḑise nĕcăjit:

„Să mĕ ia dracul, décă mai sufer una ca asta. Indura-vom óre ca aceştĭ mişei să-şĭ mai rîḑă de noi?“

Cu sabia ridicată in mâna cea dréptă şi cu pistolul in cea stîngă sări inainte.

„Acum de-o camdată să măturăm cocarda d'acolea!“ strigă Iorgu.

O detunătură s'auḑi. Gendarmului îi sburâ chipiul de pe cap, cocarda era pătrunsă de glonţ.

„Acum capul!“ sĕ auḑi de pe inălţime.

Gendarmul mai 'nainte ca Iorgu să fi putut trage, sări de grabă in dosul petriĭ feritóre, după ce-şĭ descărcase pistolul pe nimerite şi ḑise supĕrat camaraḑilor sĕi:

„Sunteţĭ nisce fricoşĭ. Décă ar veni cel puţin şése inşĭ d'odată cu mine impreună, i-am arăta noi aceluia ce-i plătesc fanfaronadele, dar singur — ḑĕu nu plătesce o umplutură de érbă de puşcă.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Şi ce-am avea noi séu famiile nóstre, décă am fi impuşcaţi aicĭ?“ îi rĕspunse unul din gendarmĭ. „Décă ar fi cel puţin o luptă deschisă, onestă, om cătră om, unde decide dibăcia şi curagiul, atuncĭ n'aşĭ lipsi nicĭ eu.“

„Décă aţĭ avea curagiŭ nu v'ar fi frică de a vĕ urca in peşteră,“ ḑise primul cu batjocură.

„Vom sta aicĭ, până nu va mai putea de fóme,“ observâ coregidorele.

Puşcătura lui Iorgu care resunase ca o bubuitură de tun printre stâncĭ, deşteptase şi pe Manuel din amorţéla sa.

Sĕ incercâ a sĕ scula, dar recăḑu érăşĭ pe aşternutul sĕu cu un strigăt de durere.

După ce sĕ convinse Iorgu că de-o camdată n'avea să sĕ témă de un nou atac, alergâ la amicul sĕu şi-i puse un burduş cu vin la gură, din care sorbi Manuel cu lăcomie.

„Ah, tu eştĭ Iorgule,“ ḑise el apoi incet. „Dar unde sunt? Nu este asta peştera nóstră cea mică?“

„Ba da, suntem la loc sigur.

„Dar tocmai acum auḑiĭ o impuşcătură?“

„Nu te ingriji de asta. Vr'o doui-spre-ḑece alguazilĭ stau afară, dar nu indrăznesc a ne ataca. Am trimis pe Pedro in taběra nóstră, ca să aducă ajutor, trebue să vină numai decât. Cum te simţi?“

„Slab, fără putere, partea mea cea dréptă şi umĕrul meu cel drept mĕ dóre tare, nu mĕ pot ridica. Apoi şi capul mĕ dóre, par'că aşĭ fi primit o lovitură ţépănă. De unde-mĭ vin astea şi cum de mĕ aflu aicĭ?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu-ți mai aduci aminte Manuel de fuga nóstră din Sevilla, de persecutarea nóstră din partea coregidorelui și a locotenentului Ladrone?“

„Și de Reina? Unde-i Reina?“

„Ai căḑut cu calul tĕu —“

„Da, da, îmĭ aduc aminte aveam pe Reina in brațe, unde este ea? Ai ocrotit-o unde-va?“

Iorgu pentru a nu mîhni pe amicul sĕu spunêndu-i, că Reina fusese părăsită de el, îi ḑise: „Da, este la loc sigur.“

„Har Domnului!“

Manuel care când îșĭ adusese aminte de Reina sĕ ridicase de jumĕtate din așternut, recăḑu acum oftând și inchise ochiĭ.

Iorgu sĕ reintórse injurând, la gura peșterei, încărcâ pistolul descărcat și incepu a sĕ chibzui, cum va primi óre Manuel adevĕrul cu privire la Reina și când ar putea să-i spună acel adevĕr. El sĕ cam temea de acel moment.

Pe când sĕ gândia încă, bĕtrânul și vitézul gendarm indemnase in fine pe coregidore, ca să intreprinḑă un asalt asupra peșterei.

„Banditul nu póte să tragă de cât douĕ focurĭ sigure,“ sĕ chibzui el, „cu totul póte șése; apoi suntem sus, căcĭ intre ai noștri sunt destui ómenĭ de munte, deprinșĭ a sĕ urca pe stâncĭ. Poteca ce duce la peștere sĕ póte pré bine vedea. Ḑintru întâiŭ vom slobozi o salvă in tufiș.“

„Bine,“ ḑise coregidorele. „Dar cei doui dintâiŭ.“

„Primul voi fi eu,“ ḑise bĕtrânul gendarm,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ear al doilea eu,“ adause locotenentul posomorît.

Coregidorele aşeḑâ pe ómenii sĕi, carĭ nu mai aşteptau acum de cât comanda de „foc.“

Iorgu auḑise troznetul cocóşelor şi scia că de astă-dată sosise momentul decisiv — in fie-care din mânĭ ţinea câte un pistol, ér' pumnalul îl avea in gură. Şi Manuel sĕ tîrîse lângă el şi incleştase cu mâna sa cea stîngă, sănĕtósă un pistol.

CAPITOLŬL XLIII.

Earăşĭ marchisa şi fratele ei.

Marchisa de Acuna sĕ intorsese cu fiu-sĕu de la moşiia sa la Sevilla decisă ca totuşĭ să scótă la căpătâiŭ alianţa lui Diego cu Ellen.

Sĕ folosise de monotonia vieţei de la ţĕră pentru a examina încă odată mai exact starea ei financiară şi găsise spre gróza ei, că nu-i mai rĕmăsese nicĭ acea puţină avere, in a cărei posesiune sĕ credea. Sĕ găsia deja faţă de nimic.

Cu tóte astea seméţa femee continuâ a desvolta luxul de mai 'nainte. Nimenĭ nu scia încă de ruinarea ei, ea sĕ mai bucura de vaḑă şi de credit ceea ce pentru cât-va timp este tot atât ca şi a dispune de banĭ.

Tótă speculaţiunea ei sĕ baza pe fiu-sĕu, pe care-l iubia cu o dragoste órbă. In ochiĭ ei trecea de cel mai frumos, mai spiritual şi mai desăvêrşit bărbat,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Scim bine cât de puțin corespundea Diego acestui ideal . . .

Dar după părerea mamei sale el trebuia să încânte pe tóte fetele și o căsătorie bogată avea să-l salveze și să dea vechiului său nume strălucirea de mai 'nainte.

Avea două partide in vedere, pe nepótă-sa Ellen Lee și pe Donna Reina de Versata y Mendazo.

A doua ḍi după sosirea ei la Sevilla marchisa visită pe frate-său. Intêmpinarea fu din ambele părți destul de rece.

După primele cuvinte introducétóre, Donna Maria apucă drept spre ținta ei.

Adevĕrul este că îi veni cam cu greu de a incepe despre asta. Își deschise eventailul, apoi îl reinchise, lovi cu piciórele in parchet și ḍise in fine:

„Unde este Ellen? Este bine?“

„Da, mersi, va fi in grădină séu va fi eșit in preumblare.“

„Singură?“

„Cu Donna Conchita a cărei tutor Don Bartolomeo Serena a fost asasinat de nepotu-său Luca. Dar tu scii despre asta. Conchita șéde acum cu noi.“

„Nu este fidanțată cu Don Romano Serena?“

„Da. Luca Montez a fost arestat la Madrid.

„Ba ḍău! Dar să vorbim érăși de ceea ce ne interesézá mai de aprópe pe noi séu mai bine ḍis pe Ellen.“

„Vreai ca s'o chiem aicĭ?

„Nu-i de lipsă, din contră, îmĭ place mai bine

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

să vorbesc numai cu tine. Așa dară sănĕtătea-i este restabilită?“

„Pe deplin!“

„Vedĭ câtă dreptate am avut indemnându-te la o petrecere mai indelungată in Spania? Cred că nu ți-ar părea rĕu, décă ai asculta mai des de sfaturile mele, căcĭ tot de-a-una îți voiesc numai binele, ceea ce tu nu voiescĭ a recunósce. Noi femeile avem adesea o perspicacitate mai mare de cât voi bărbații, dar cu asta nu vroi să dic, că tu n'ai fi mai cuminte de cât mine.“

Colonelul zimbi puțin cu sarcasm, ér marchisa continuâ cu voce indiferentă la aparință: „Dar acest torero — cum îl și chiamă? — acest senor Redando nu mai este la Sevilla?“

„Este la Madrid,“ respunse colonelul, care observase pré bine privirea pânditóre a sorei sale.

Peste fața marchisei sburâ cu iuțéla fulgerului un zimbet triumfător, care insă cedâ unei expresiuni de desilusionare, când adause colonelul:

„Don Juan Redando a intreprins acéstă călătorie numai din complesență cătră mine séu mai bine dis cătră Ellen și Conchita.“

„Tu îĭ dicĭ Don Juan?“

„Firesce. După cum ți-am mai spus-o încă odată, sĕ trage din o familie nobilă de viță vechiă, decĭ îi sĕ cuvine titlul de Don, ș'apoi de ce să nu-i dic pe numele sĕu de botez? Îmĭ va deveni peste puțin mai mult de cât amic.“

„Ginere?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Da!“

„Așa dară susțiĭ planul tĕu in ciuda mea?“

„Nu silesc pe fiică-mea la nicĭ o căsătorie, așĭ fi dat-o cu aceeașĭ plăcere după fiiu-tĕu, décă l'ar fi iubit. Nu este vina mea décă dênsa nu are simpatie cătră el. Orĭ vreai ca s'o silesc la un măritiș, care ar trebui să fiă nefericit pentru dênsa?“

„Diego al meu —!“

„Este un tênĕr bun, dar ușurel de minte, ceea ce trebue să fi vĕḑut și tu cu ochiĭ tĕi cei agerĭ.“

„Dar acest Don Redando a fost torero.“

„A fost, dar din intêmplare mi-a salvat și viéța și este un om de caracter, un băiat energic, viteaz și constant. Nu așĭ putea incredința fericirea unicei mele copile unor mâinĭ mai bunĭ.“

„Nebunéle,“ ḑise marchisa ridicând din umerĭ. „Sciĭ tu insă, că cele mai bune case ale acestui oraș sĕ vor inchide dinaintea vóstră, décă Juan va deveni ginerele tĕu?“

„Mĕ indoiesc despre asta, căcĭ acum este pretutindenĭ primit cu cea mai mare amabilitate și stimă, după cum o și merită pe deplin. Dar după tóte afrontul de care te temĭ tu, nicĭ nu va putea avea loc, căcĭ peste puține sĕptĕmânĭ mĕ voi reinturna in Englitera, trecênd peste Italia și Frania.“

„Ba ḑĕu!“ exclamâ marchisa surpinsă. „Și când va avea loc cununia?“

„La primăvĕră acasă la moșia mea. Tu firesce eștĭ primul óspe, pe care-l invit prin acésta, tot odată și pe fiu-tĕu.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Marchisa-şĭ muşcâ buzele in taină dar respunse cu ton amical: „Primesc cu mulţămită invitaţiunea ta şi te pot asigura, că nimenĭ nu sĕ va bucura mai mult de cât mine, décă Ellen va deveni fericită prin acest măritiş. Numai d'aceea am stăruit pentru alianţa ei cu Diego, fiindcă-i cunosc caracterul şi amorul lui cătră dênsa şi sciu, că cu dênsul ar fi găsit o sórte de invidiat. Dar décă Ellen crede că numai cu Don Juan Redando va putea fi fericită, o binecuvêntez din tótă inima mea.“

Colonelul érăşĭ nu-şĭ putu reţine un zimbet batjocoritor.

Marchisa sĕ prefăcu ca şi când nicĭ n'ar fi observat acésta şi continuâ: „Ş'apoi ce vei face cu casa ta, pĕcat de mobilele cele frumóse!“

„Nu o vênd,“ replicâ colonelul. „Cine scie décă nu vom mai veni ca să petrecem aicĭ timp mai indelungat. Voi lăsa pe unul din servitoriĭ mei aicĭ, ca să ingrijéscă de case, ş'apoi te rog, ca şi tu să aibĭ bunătatea de a lua puţin seama, ce sĕ intêmplă p'aicĭ.“

Marchisa sĕ sculâ.

„Firesce, cu plăcere,“ respunse ea. „Şi eu am să te rog de o complesenţă, ce-i drept, cu mult mai mare.“

„Cu ce te pot servi?“

„Unĭĭ dintre arendaşiĭ mei sunt in restanţă. Sciĭ bine, că asemenea lucru sĕ intêmplă adesea şi omul cade in perplexitate mai cu sémă, décă nu dispune, ca şi mine, de alte resurse.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Înțeleg și-mĭ pare bine că te-ai adresat către mine.“

„Décă te-ar supĕra cumva, mai bine așĭ — —“

„Nu mĕ supĕră câtușĭ de puțin. Ce sumă-țĭ trebue?“

„Șépte sute de piastriĭ.“

„Dorescĭ banĭ séu un cec?“

„Te rog să-mĭ dai banĭ. Sĕ înțelege că-țĭ voi inapoia acéstă sumă cât mai neintârdiat, la tot casul inaintea plecărei tale.“

„De prisos a-mĭ spune asemenea lucrurĭ, nu suntem frate și soră. Eu in asemenea cas n'așĭ fi adresat tot către tine.“

Colonelul merse la cassa de banĭ, scóse din ea vr'o două bilete de bancă și le dete marchisei, care, fără a le mai numĕra, le puse in buzunar.

Apoi plecâ acasă cu fața rîdĕtóre dar cu inima amărîtă.

Cu tot eșecul ei nu voia să părăséscă lupta. Sĕ gândia in ce mod ar putea depărta mai bine pe Don Juan, căcĭ îi stetea pré mult in cale.

CAPITOLUL XLIV.

Vechĭ cunoscuțĭ.

Coregidorele comandâ: „foc!“

Salva detunâ și glónțe și sfărîmăturĭ de stâncă șuerară pe lîngă capetele celor doui banditĭ, carĭ erau însă bine apĕrațĭ de păturile lor.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Iorgu rĕspunse şi doborî la pămênt pe bĕtrânul gendarm.

Óre asta să fi fost causa grózei de care furĕ apucaţi asaltatorii, de o gróză aşa de mare, încât o luară la fugă in ruptul capului.

Şi Iorgu scóse un strigăt de bucurie.

Causa atât a spaimei gendarmilor cât şi a bucuriei lui Iorgu fu, că audiseră şuerături şi fanfare de buciumĭ.

Ca vr'o trei-decĭ de banditĭ, conduşĭ de Pedro sĕ apropiau in fuga mare.

„Hura!“ strigâ Iorgu. „Veniţĭ tocmai la timp ca să ne scăpaţĭ de aceştĭ poliţiştĭ. Doi dintre voi să vină indată ca să ducă pe căpitanul nostru.“

„Cine ar crede,“ dise baronul Detlev de Breda, „că un prinţ german şi un baron ajută unei bande de hoţĭ ca să scape pe căpitanul lor?“

„De bună sémă asemenea lucru nu sĕ găsesce in analele istoriei universale,“ rîse prinţul Henri, descălicând. „Cred însă că va fi mai bine, décă nu o vom povesti acasă inaintea urechilor mamei mele pré graţióse. Dar in cercul dómnelor tinerele, pe când scumpa mamă jócă la whist cu excelenţele bĕtrâne — atuncĭ da. Cum sĕ vor mira. N'aşĭ da acéstă aventură nicĭ pentru o miiă de talerĭ.“

„Cine ar fi nebun să dea un lucru pentru o miiă de talerĭ, care ne-a costat trei miĭ până acum chiar, şi care póte ne va costa încă intreit séu indecit pe atât,“ dise Detlev cu batjocură.

„Haidade, dór' nu-ţĭ va fi milă de vr'o două sute de talerĭ?“ rîse prinţul. „Inchipueşte-ţĭ, ca şi

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

când ne-am fi procurat la Paris o amantă cu șic, acésta ni-ar fi golit pungile in timp mai scurt. Imĭ pare numai bine, că bĕtrânul Usto ne-a dat voie a lua parte la acéstă excursiune faimósă.“

„I-așĭ fi spart capul déca s'ar fi indoit de parola nóstră, că nu vom fugi.“

„Póte că ni se va da încă ocasiune ca să participăm la o expediţiune pe drumul cel mare . . . punga séu viéța, hein ce dicĭ, trebue să fiă lucru fórte romantic.“

„Ba este lucru prost!“

„Fără glumă,“ reluâ prinţul cu gravitate prefăcută, „atât îmĭ place . . .“

„Paula!“ îl intrerupse Detlev.

„Ce, dóră ai ceva in contra?“

„Ba feréscă-mĕ Dumnedeu, m'am săturat cu una și nu-mĭ mai trebue nicĭ o senorită spaniolă.“

„Étă,“ dise prinţul, „amicĭi noștri au terminat cu povestirea aventurilor și a incărcat pe căpitanul lor. Acum incepe comedia . . . Haide pe cal — Dar la dracu, ce-i asta?“

Prinţul lăsâ calul sĕu și sĕ năpusti asupra lui Manuel, pe care amicĭi sĕi îl aședsseră pe o targă purtată de doui catîrĭ.

Cei doui bărbaţĭ sĕ uitară ţintă unul la alt. Apoi resunară două exclamaţiunĭ:

„Vicomte!“

„Prinţ Henri!“

„Nu sĕ póte vicomte, orĭ eștĭ in adevĕr —“

„Manuel Frania,“ adause căpitanul de banditĭ cu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

zîmbet trist și intinse prințului german mâna sa cea stîngă, adică cea nevătămată.

„Asta s'o înțelégă cine va voi,“ ḑise prințul cu o mișcare patetică a mânei sale. „Dar ḑĕu, vicomte, cum de ai ajuns aicĭ?“

„Ursita, frate dragă, ursita. Dar D-ta!“

„Eu sunt mânat de dorul de călătorie. Mai sciĭ încă in salonul contesei Charsette și la supeul picant a mititicei șarmantei Manon, cum trebuiam mereu să povestesc la basme poporale, la care D-ta ascultai cu atâta plăcere. Ei bine mai tóte basmele sĕ incep cu un fecior de impĕrat care merge in lume să caute aventurĭ și astfel rĕtăcesc și eu prin lume. Dar intâlnirea cu D-ta este cea mai șarmantă aventură din câte aș fi putut avea. Trebue să sciĭ adică scumpul meu vicomte, că sunt prisonierul D-tale.“

„Mĕ sperĭ prințule!“ exclamâ Manuel care făcuse un semn soților sĕi încât rĕmase singur cu interlocutorul sĕu.

„Sper că ai fost tratat cu politeța datorită rangului D-tale.“

„In cele mai multe hotelurile spaniole n'am fost ospĕtat cu atâta atențiune ca în taběra D-tale, scumpul meu amic.“

„Sĕ ințelege de sine că eștĭ liber și nu atêrnă de cât dela voia D-tale de a mĕ părăsi indată, décă nu voiescĭ ca să povestim impreună despre suvenirile nóstre cele vechĭ.“

„Cum poțĭ crede că te voi părăsi așa de grabă scumpul meu Victor? Nicĭ decum, să sciĭ că nu vei

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

scăpa de mine, chiar de ai voi. De vreme ce am pornit să caut aventuri le ţêu bine unde dau de ele. După datina basmelor trebue să scap pe frumósa fată de impĕrat din puterea vrăjitorilor şi să mĕ fac soţul ei şi stăpên peste impĕrăţia ei.“

„Ferice de D-ta!“ ḑise banditul zimbind, dar in acest zimbet zăcea tot odată o duioşie nespusă, un fel de invidie chiar, căcĭ ce era prinţul şi ce era Manuel.

El sĕrmanul nu era de cât un pribeag, un isgonit, care ca o féră prigonită trebuia să fiă cu gândul tot numai la scăparea sa. Cât va mai ţine óre acéstă gónă? N'ar fi fost mai bine, décă ar fi făcut pept inaintea vênĕtorilor şi ca un leu ar fi murit luptându-sĕ, de cât a imita pe vulpea şi a sĕ susţine numai cu vicleşug? Ḑĕu mai bine ar fi fost să móră! Dar nu! Uitase de Reina, de acea fiinţă cu care voia să-şĭ lege sórtea sa. Sufletul ei cel nobil şi curat avea să transpună şi pe al sĕu in domeniul luminei, lângă dênsa voia să-şĭ expieze pĕcatele sale.

Ah, ce expiaţi[illegible]e dulce!

Cam aceste gânduri trecură prin mintea lui Manuel, pe când sĕ uita cu un zimbet trist la voiosul prinţ german.

„Pardonéză iubite amice,“ ḑise acesta, „că te supĕr timp atât de indelungat. D-ta eştĭ obosit, rănit şi de bună sémă vreai să dai ordine ómenilor D-tale, mĕ voi retrage decĭ acum, sperând că mai târḑiu vei avea şi pentru mine încă vr'o oră, două.“

„Sciĭ cât îmĭ place de a vorbi cu D-ta prinţule,“ replică Manuel. „Incă o rugare, să nu-mĭ mai ḑicĭ vicomte ci ḑi-mĭ pe numele, pe care-l port acum.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Cu plăcere, scumpul meu Don Manuel Frania.“

„Cine este insoţitorul D-tale d'acolea?“

„Un baron Detlev de Breda, un gentilom in tótă puterea cuvêntului. Il iubesc ca pe un frate. La revedere dar!“

„Peste o jumĕtate de oră sunt érăşĭ la dispositiunea D-tale.“

Prinţul sĕ reintórse la baron, care observase cu mirare convorbirea lui cu Manuel.

„Ai avut o petrecere plăcută,“ incepu Detlev.

„Minunată chiar,“ rĕspunse prinţul pe scurt pentru a aţiţa şi mai tare curiositatea amicului sĕu.

„Şi pe mine mĕ laşĭ aicĭ singur, aceştĭ dracĭ cu pĕrul negru, carĭ-şĭ au brêurile pline indesate cu pistóle şi cu pumnale s'au sgăit mereu la mine. Asta-i dară vestitul Manuel Frania?“

„El in persónă.“

„Destul de cum sĕ cade, tênĕr de tot şi cu o faţă pré femeéscă. Décă n'ar avea mustăţĭ ar părea ca şi o fată stravestită. Omul cel inalt cu faţa posomorîtă de lângă el îmĭ place mai bine.“

„Va fi locotenentul lui, despre care ni s'a povestit deja.“

„Ah, el este căpitan şi şef de companie, bĕtrânul Usto este sergent major, mica Paula vivandieră — o perfectă organisaţiune militară. Şi disciplina pare a fi bună. Eu insă mai bine l'aşĭ fi făcut pe căpitan locotenent, căcĭ are aerul pré copilăresc.“

„Femeile-l găsesc gentil, ba frumos chiar, îl adoră!“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Haidade, femeile, fiă din parte-mĭ! Parĭ însă a-l cunósce de mai 'nainte!“

„Firesce, şi încă pré bine chiar.“

„Şi nu mi-ai spus nimic despre asta.“

„Nu-ţĭ aducĭ aminte că după reintórcerea mea de la Paris ţi-am povestit de un tênĕr vicomte, Victor d'Aubigné, care fusese unul dintre cunoscuţiĭ mei cei mai intimĭ.“

„Sciu, şi acest victomte d'Aubigné —“

„Este Manuel Frania!“

„Să póte? Dar cum un vicomte francez a putut deveni conducĕtorul unei baude de tîlharĭ din Spania de sud?“

„Ursita! aşa mi-a rĕspuns, când i-am adresat acéstă intrebare. Acum este rănit, sper a afla mai târdiu mai mult dela dênsul. La Paris era unul dintre cei mai fruntaşĭ cavalerĭ, idolul femeilor.“

„Eu din parte-mĭ sper că va renunţa la talerĭĭ noştrĭĭ.“

„Bine inţeles.“

Iorgu apropiându-sĕ intrerupse dialogul celor doui amicĭ. Cu degagiamentul desăvêrşit al unui om de lume le făcu un compliment, îşĭ declinâ numele sĕu la care presentâ apoi prinţul pe baron.

„Serviţi-vĕ de limba franceză, rogu-vĕ,“ ḑise Iorgu in acéstă limbă, auḑind cât de rĕu sciau Germaniĭ spaniolesce. „Căpitanul mi-a ordonat, să mĕ pun cu totul la dispositiunea Dv.“

Detlev sĕ mirâ fórte auḑind din gura unui bandit odios din Andalusia o limba franceză cu un accent atât de corect şi elegant.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Iorgu observând acéstă mirare ḑise:

„Vei găsi intre noi pe mulţi carĭ şi-au greşit existenţa şi carĭ odinióră autorisau la cele mai frumóse speranţe. Şi eu sunt unul din aceia. Pe leagănul meu era un blason adică o marcă vechiă şi pré stimată şi a stat in un castel, care de veacurĭ aparţinuse strămoşilor mei, acum insă sunt — un bandit.“

Scrêşni din dinţĭ.

„Cavaler de codru sună mai bine,“ ḑise prinţul zimbind. „Şi strămoşiĭ mei au fost asemenea cavalerĭ ér eu le sunt recunoscĕtor până'n ḑiua de astàḑĭ, căcĭ décă n'ar fi pândit aşa de brav in dosul tufelor, aşĭ fi silit a-mĭ câştiga pâinea de tóte ḑilele prin sudórea feţei mele şi tu tot asemenea, scumpe amice şi baróne de Breda, nu-i aşa?“

„Lasă-mĕ in pace,“ boncăni acesta. „Dă-mĭ mai bine o ţigară.“

Iorgu îi oferi una din ale sale, Detlev o primi cu mulţămire, o aprinse şi încălicâ. Tot asemenea şi prinţul.

Ceata sĕ puse in mişcare.

Doui dintre banditĭ călăreau cu vr'o câte-va sute de paşĭ inaintea lor, apoi urmau ceilalţĭ cu Manuel, pe targa de pe catîrĭ purtaţĭ de câte un hoţ; ariergarda o forma Iorgu cu cei doui cavalerĭ germanĭ, carĭ intreţineau o conversaţiune fórte animată.

Manuel din contra zăcea apatic pe targa sa, aruncând numai din când in când o privire obosită şi indiferentă pe o bucăţică de hârtie, pe care o ţinea in mână.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Dar mai mult îşĭ ţînea faţa ingropată in păturile aşternutului său.

Mai intrebase încă odată pe Iorgu cu zor de Reina şi acesta nu putuse să-i mai tăinuéscă adevĕrul.

Dar Manuel nu sĕ infuriase, nu sĕ aruncase pe cal, pentru a alerga in urma celei perdute, după cum creḑuse Iorgu, ci mut, fără nicĭ un cuvênt de reproş séu de durere ascultase la scirea cea copleşitóre.

Numai douĕ lacrimĭ îi curseră pe faţa sa in jos, apoi şi-o ascunsese in pălmĭ şi-i ḑisese lui Iorgu să mérgă să ţîiă de urît prinţului şi baronului.

Acéstă tristeţă atinse pe amicul fidel mai mult şi mai dureros decât cea mai violentă irupţiune de furie; acum vĕḑu cât de mult iubise Manuel pe Reina.

In adevĕr perderea ei era o lovitură grozavă pentru Manuel, tóte speranţele lui erau nimicite — devenise prada disperărei.

CAPITOLUL XLV.

Castelul Monterey.

Partea nordvestică a peninsulei pireneice, care pórtă numele de Galicia, are, impreună cu provincia invecinată Asturia, privilegiul a procura aprópe intregei Spaniei servitoriĭ, sacagiĭ şi ceilalţĭ muncitorĭ necesarĭ. Spaniolul cel semeţ, Castilianiĭ şi Andalusianiĭ sĕ uită prin urmare numai cu dispreţ la Galicianĭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Ei sunt nisce ómenĭ sirguitorĭ, onești și viguroșĭ. Galicianul lucréză fără preget vr'o câțĭ-va anĭ in soratica Spania de sud, pentru ca să-și cumpere apoi din economiile sale o sforicică de moșie in patria sa cea nordică.

Galicia este in parte muntósă și neproductivă, impresurată din două părți de Oceanul Atlantic, care-și aruncă furios valurile sale in contra stâncilor celor înalțĭ de lângă mal.

Aicĭ tóte-s altfel de cât in Castilia. Ómeniĭ sunt mai tarĭ, mai muncitorĭ, graiul lor e mai greoiŭ, aprópe urît — nobilimea e mai rară, dar mai puțin leneșă și mai puțin risipitóre, decĭ adesea și mai bogată.

Să cercetăm una din acele casteluri nobilitare din Galicia, care este de secolĭ proprietatea unei familie vĕḑute și este situată pe culmea unui deal, aprópe in mijlocul domeniului.

Castelul este semeț și posomorît.

Presintă un aspect destul de impunător cu turlele și balcónele sale și cu marca cea mare familiară așeḑată d'asupra porțiĭ, dar tóte astea fiind vechie, făcute de secolĭ, petrele sĕ inegriseră cu totul.

Ear din lungul șir de ferestre nu sĕ plécă nicĭ un cap gentil de copilă, nu fîlfăia nicĭ o panglică séu flóre colorată, nu rĕsună nicĭ o musică séu cântare. In curtea castelului nu sĕ jócă copiĭ voioșĭ, nu sĕ invêrtesce nicĭ o societate in joc voios, ci numai din când in când sĕ furișéză câte un servitor cu pĕrul cărunt sub stejariĭ cei înalțĭ séu un boier chipeș dar

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

bĕtrân sĕ preumblă cu paşĭ fermĭ câte un cuart de oră in sus şi 'n jos.

Câte odată incalecă pe un cal adus din grajdurile sale aşeḑate in dosul castelului şi plécă in galop, inturnându-sĕ dela excursiunea sa, fără ca cine-va să fi putut observa in obrazul sĕu frumos, dar ca din pétră cioplit, vr'o mişcare óre-care.

Acest boier mêndru era contele Monterey, ér sus in castel zăcea soţiă-sa bolnavă in pat.

Decĭ nu era nicĭ o mirare, décă castelul Monterey sĕ arăta atât de posomorît.

Nu era ḑĕu, căcĭ neamul cel bĕtrân, pe care-l ocrotise timp atât de indelungat, care-i purtase numele, ai cărui fiĭ sângeraseră mai pe tóte câmpiile de resboiŭ ale Spaniei şi pretutindenĭ pe unde sĕ luptaseră Spaniolii: in Italia, in Ţĕrile de jos, in Francia şi Germania, in Africa şi America, câştigându-şĭ glorie neperitóre, incepênd de când cu renumitul Cid până 'n ḑilele nóstre — acest nobil neam nu mai avea de cât numai doui representanţi, pe bĕtrânul Don Fernando de Monterey-Sandoval y Pouce de Leon şi pe soţiă-sa Donna Maria, care era bolnavă acum.

Odaia in care sĕ afla, era o incăpere inaltă şi mare cu patru ferestre, pe care insă nu intra destulă lumină pentru a inviora puţin tablele cele intunecate ale păreţilor şi mobilele cele posomorîte.

Astăḑĭ geamurile erau deschise şi un aer próspĕt, miresmit intrâ in odaie, aer de mare indulcit şi profumat prin dumbravele dimprejur.

Sórele îşĭ trimitea raḑele sale să sĕ jóce pe podeala şi pe păreţiĭ camerei.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Contesa ședea pe un fotoliu comod cu capul sprijinit pe un braț și sĕ uita țîntă la stejariĭ din parcul castelului, pe ai căror crăngĭ cântau și sĕ jucau pasĕrile.

„Sĕrmane ființe și totușĭ atât de voióse,“ borborosi contesa. „Ele nu sciu nicĭ de fericire nicĭ de nefericire — cât sunt de invidiat. Ce prețuesce la ei nobleța, semeția și bogăția, nimic, căcĭ nicĭ nu le cunósce măcar. Ce le pasă lor de trecut și de viitor... numai presentul există pentru ei . . . Noi însă avem rangurĭ și averĭ, care ne deosebesc uniĭ de alțĭ, adesea fără nicĭ un merit din parte-ne . . .“

Un curent mai tare al vêntului umflâ perdelele de la ferĕstră și risipi meditațiunile bĕtrânei dame.

Donna Maria ar fi putut trece de sora soțului sĕu, căcĭ îi sĕmĕna la față, care exprima aceeașĭ energie și aceeașĭ trufie. Amêndoui soțiĭ erau aderențiĭ ideelor celor mai aristocratice și numai in decursul bólei sale, contesa aducêndu-șĭ aminte cât rĕu produseseră aceste idei in sênul familiei sale, sĕ gândi cu jale la ceea ce perduse din cerbicia lor aristocratică.

„Ce liniște jur imprejur!“ șopti ea acum uitându-sĕ jos in curte unde un servitor preumbla un cal, „Ce va fi avênd să vorbéscă soțu-meu cu medicul și unde va fi rĕmânênd Juana? Ah, acéstă singurătate este grozavă! . . . Ah, unde este copila mea, dulcea mea fiică, care, décă m'ași mai bolnăvi încă odată, m'ar căuta cu iubire și cu ingrijire? Am isgonit-o ca să sufere neajunsurĭ și miseriă . . . ah, Octavia!“

Intru aceea Don Fernando conte de Monterey

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

să consulte in odaia sa cu învețatul Doctor Augustin Patjot din Lugo.

„Dicĭ dară că reconvalescența soției mele avansézĕ bine?“ intrebâ contele.

„Da, hîm, hîm,“ bombăni doctorul. „Sunt insă de părere, că reconvalescența atêrnă mult dela tractarea pațientei, numai décă acéstă tratare va fi corectă pot să garantez de succes.“

„Tratarea este tréba D-tale, senor doctor,“ respunse Don Fernando cam brusc, căci nu-i plăcea că doctorul vorbind de soția-sa îi ḍisese „pațientă.“

„Eu am înțeles sub tratare ingrijirea personală,“ replicâ doctorul.

„Bĕtrâna Juana este o ingrijitóre tot atât de răbdătóre precât este de pricepută.“

„Bine înțeles, dar numai cât in privința operațiunelor curat mecanice. Soției D-tale îĭ lipsesce însă acum mai cu sémă distracțiunea, care să-i risipéscă gândurile melancolice. A avut óre vr'o afecțiune sufletéscă?“

„Nimic. Dar ce pot face décă Juana servitórea ei de predilecțiune și cu mine nu suntem de ajuns pentru a preocupa spiritul ei?“

„D-ta!“ Medicul pronunsâ acest cuvênt cu un óre-care dispreț, care nu fu trecut cu vederea de conte și-i scormoni arțagul așa încât să inroși la față. „Ce aude Donna Maria din gura D-tale. O descriere exactă a genealogiei sale, enumerarea viteziilor ce au săvêrșit strămoșiĭ D-tale dela creațiunea lumei, ba chiar cu vr'o câțĭ-va secolĭ inaintea ei.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Soția-mea este de una și aceeași opiniune cu mine!“ sĕ spulbĕră contele cu vocea mâniósă. „D-ta firesce!.... Tatăl D-tale a fost, décă nu mĕ inșel —“

„Un plugar, Don Ferdando, și încă fórte sĕrac,“ adause doctorul cel invĕțat. „Dar crediĭ óre că nu sĕ cere un deosebit curagiŭ pentru a rĕmânea onest, ca om sĕrac cum a fost dênsul in tot de-a-una, a prefera miseria, decât a șovăi cu un singur pas măcar de pe calea virtuții? Și crediĭ óre D-ta că strămoșiĭ mei n'au vĕrsat și ei sângele lor pentru Spania? Dar fiind-că n'au fost conți și căpitani ci numai soldați de rênd, numele și faptele lor au fost date uitărei. Da, conced și eu, trebue să fiă un lucru fórte frumos décă găsescĭ insemnat numele D-tale pe multe foi in cartea istoriei spaniole, și când contemplezĭ stindardele și armele cele vechĭ pe carĭ le au cucerit nobiliĭ conți de Monterey Sandoval y Pouce de Leon in campaniile lor. Dar étă, eu cred că și strămoșiĭ mei au fost de față când Spania și-a impletit pe capul sĕu cununele la Quentin și Lepanto și că au contribuit cu vitejia lor la acésta. Și décă vreau, pot să pun in opul istoric pe care-l scriu, lângă fie care bătălie: victoria determinată prin vitejia lui Augustin Patjot.“

„Eștĭ un nebun, doctore, dar un nebun care sémănă pe deplin cu un ințelept,“ rîse contele aprópe fără de voia sa. „Cu tótă invĕțătura D-tale eștĭ și rĕmâi un om mucalit.“

„Glumesc cum am ḑice de silă, Domnule conte,“ ḑise doctorul cu un zimbet isteț. „Ḑĕu, ce am face noi bieții doctorĭ, décă n'am glumi din când in când.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Pretutindeni unde mergem, nu dăm de cât de vaete și miserie, fiă la săraci, fiă la bogați. Ori cât de ascunsă ar fi acéstă miserie sub o haină bogată și după nisce maniere trufașe, ochiul medicului este ager și pătrunde până 'n fund. El recunósce nefericirea chiar și acolo unde alții nu véd de cât pompă și strălucire.“

Contele îl privi mirat și tot odată mâniat.

La adresa lui să fi fost acéstă sentință? Ce avea el d'a face cu chin și cu miserie? Ce obrăznicie din partea acestui medic, care cu tótă invățătura sa și cu tot renumele său nu era de cât un fiu de plugar.

Don Fernando intrebâ cu ton brusc:

„Ești dară de părere că soția-mea are lipsă de o ingrijire mai bună?“

„Nu este vorba tocmai de ingrijire,“ replicâ medicul, „ci mai mult de o societate mai gingașe, mai veselă, care să-o invioreze. N'am obiceiu a mé amesteca in trebile secrete ale pațienților, nu pretind să-mi incréd̨ă nimic, ce nu-mi incred de voie bună. Eu sunt însă ferm convins, că sufletul soției D-tale este oprimat de o mare mâhnire. Spiritul ei este încă destul de viguros, pentru a ascunde acea mâhnire până și de D-ta. Eu însă am descoperit-o și sciu cât de mult sufere corpul ei cel slăbit in urma acelei mâhniri și că la cele din urmă sé va infrânge și forța ei morală.“

„Dar, Dumneḑeule, ce să fac?!“ exclamâ contele speriat. „Nu cunosc nici o unică imprejurare care ar putea să umple cu mâhnire pe soția-mea.“

Medicul ridicâ din umeri.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ordonanțele mele nu-s de nicĭ un folos aicĭ. D-ta ca soț trebue să sciĭ mai bine decât orĭ-cine, ce lucru póte mâlni pe Donna Maria séu cel puțin D-ta ai putea mai lesne ca orĭ-cine să-țĭ câștigĭ increderea ei.“

„Mĕ duc la ea.“

„Dar nu fi pripit ci domol și ingăduitor, fă-i tot ce voiesce. Cine scie —“

Doctorul Augustin Patjot sĕ opri din vorbă.

„Ce?“ ḑise contele Monterey tresărind. „Nu voiescĭ să ḑicĭ cum-va, că s'ar fi agravat starea contesei?“

„Nu, dară —“

„Dară? . . . Ci terminä-țĭ vorba!“

„Nu pot de cât repeta, ceea ce ți-am spus deja. Décă nu sĕ va efectua peste puțin o schimbare in starea sufletéscă a Dómnei contese, va fi perdută fără nicĭ o scăpare.“

Don Fernando sĕ ingălbeni.

„Iți mulțămesc, doctore, și voi urma după sfatul D-tale. Décă va fi de lipsă, voi trimite după D-ta.“

„Voi reveni cât sĕ va putea mai curênd, de bună sémă mâine la amédĭ.“

„Te rog să viĭ,“ ḑise mândrul conte și conduse pe fiul de plugar până jos in curtea castelului, unde doctorul incălecâ pe calul sĕu, apoi salutând încă odată plecâ acasă.

Contele merse incetinel sus in odaia soției sale. Vorbele mediculuĭ îl atinseseră fórte dureros, nu numai fiind-că îi umiliseră trufia sa, ci mai cu sémă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

fiind-că iubia in adevĕr pe Donna Maria și trebui să audă că reconvolescența ei așa de mult dorită era numai pasageră și că bóla ei amenința a da in un stadiu și mai greu.

Adevĕrul este că scia de un singur lucru care putea să fiă causa mîhnirei ce oprima pe contesa, dar îi cădea fórte greu a vorbi despre acest lucru. Cu tóte astea își propuse a face totul ce-i va sta prin putință pentru a schimba lucrurile spre bine.

Intrâ incetinel in odaia bolnavei, contesa nu-l simți; érăși era cu capul ei cel frumos sprijinit pe braț și sĕ uita țintă la stejarii d'afară. Dar sĕ putea lesne cunósce că nu privia la acei arborĭ și că spiritul ei era ocupat cu alte lucrurĭ.

Don Fernando merse lângă ea și-i puse mâna sa lin pe umĕrul ei, bolnava tresaltâ și sĕ uitá spre el.

„Eștĭ tristă draga mea Mariă,“ ḑise contele cu voce atât de dulce încât nu semâna nicĭ de cum cu firea lui cea obicĭnuită. „Nu pot face nimic pentru tine?“

„Îți mulțămesc, Fernando al meu,“ replicâ contesa. „Mĕ simțesc bine de tot.“

„Dar inima ta? Tu te ocupĭ mereu de ceva ce te umple de grijĭ.“

„Eu, ba nicĭ de cum.“

„Ba da! Ce, perdut'am óre increderea ta, de nu-mĭ spui nimic și te consumĭ pe tăcute?“

„Cine ḑice asta?“

„Doctorul Patjot. El este de părere, că societatea mea și a Iuanei nu este destul de veselă și destul de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

afectuósă pentru tine, că-ţĭ lăsam pré mult timp a te pune pe gânduri triste. Inchipueşte-ţĭ spaima mea când îmĭ spuse că o mîhnire mare trebue să-ţĭ róḑă inima. Ah, Mario, te rog spune-mĭ tot şi voi face orĭ ce vei cere numai şi numai sĕ te vĕd zimbindă şi sănătósă. Numai pe tine te am pe astă lume, scumpa şi iubita mea soţie.“

Dona Maria îşĭ impreună mânile cele slăbite şi sĕ uită cu ochĭ rugătorĭ la soţu-sĕu.

„Da suntem singurĭ,“ ḑise ea, „căcĭ am isgonit pe aceia, cu carĭ ne dăruise cerul.“

„Il-am isgonit după cum au meritat-o,“ afirmâ contele.

„Şi ḑĕu credĭ in adevĕr că am făcut bine şi cu dreptate, ce am făcut? In ochiĭ tĕi este o crimă de a iubi pe un om, care este mai puţin in rang de cât noi, care insă ne este egal in cultură şi in talente ?“

Contele tresări.

„Tu te gândescĭ la Octavia ?“

Dona Maria făcu un semn afirmativ cu capul şi o lacrimă picurâ peste faţa ei cea palidă.

„Sciu că nu mĕ voi insănătoşa, căcĭ o luptă amară îmĭ consumă tóte puterile. Este lupta intre trufia şi amorul maternel. Acest din urmă a invins şi d'aceea mĕ cuprinde o jale adêncă, când mĕ gândesc că trebue să mor, fără ca să-mĭ mai revĕd odată copiĭ.“

„Sciĭ, cât de mult a pĕcătuit Octavia!“

„Ah, greşeala ei a fost causată numai de amor. Noi am resistat tot de-a-una când simţimentele au voit

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

să ne năbușéscă căci am fost tari în mêndria și in probitatea nóstră.

„Ah, acéstă mêndrie nefericită. Ea este causa nenorocirei nóstre și a copiilor noștri. Tu nu sciĭ Fernando, cât am suferit in decursul nopților celor lungi, petrecute in insomnie, in cari corpul meu părea mort, fiindu-mi spiritul cu atât mai agitat. Revedeam fericirea mea de odinióră ș'apoi érăși mi se arăta singurătatea nóstră de astădi, vedeam pe gingașa și resfățata nóstră Octavia, trăind in lipsă, ea care a crescut mare in mijlocul tuturor plăcerilor ce póte oferi bogăția . . . . Ah, Fernando, trebue ea óre să remână pentru tot de-a-una despărțită de mine? Să nu ne mai incălțéscă bătrânețele nóstre nici o rază de iubire fiéscă? Soțu-séu, de și de familia nenobilă este un bărbat talentat și de cultură; de ce să nu-l primim drept fiu?“

„Familia nóstră,“ incepu contele, dar soția-sa-l intrerupse de grabă:

„Sciu ce voiescĭ să dicĭ: să nu uităm de vechimea și de onórea familiei nóstre. Ah, am jertfit copiĭ noștri unui trist prejudeț care a causat destulă miserie. Uită dar, că numele Osorio nu este nobil, uită și ce Fernando al nostru . . .

Contele sări in sus, fața îi se făcuse albă ca zăpada.

„De dragul téu Maria, fiă pardonată fiica nóstră, dar fiul, care a indrăznit a-și ridica mâna asupra tatălui séu, n'are să revină cu voia mea nicĭ odată sub acoperișul castelului nostru.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Fernando,“ sĕ rugâ Dona Maria. „Îl aţiţase-şĭ aşa de mult, ultragiaseşĭ pe amanta lui. Nicĭ tu n'ai fi primit asemenea lucru cu liniște dela tată-tĕu. Sângele vostru cel cald v'a sedus şi fie-care dintre voi a făcut câte ceva de v'a părut rĕu mai pe urmă.“

„Mie nu mi-a părut rĕu de nimic!“ exclamâ contele care alerga cu paşĭ violenţĭ in sus şi 'n jos. „Ce, óre să fi dismerdat pe fata perdută, care sedusese pe fiu-meu şi să fi cerut iertare de la dênsul, că n'am considerat-o?“

„Nu, dar ai fi putut să fi mai domol faţă de el ba şi faţă de fată. O, Fernando, mândria, nefasta trufie de neam! Ce ne-a adus ea nouă? Nisce bĕtrâneţe singuratice, lipsite de bucurĭĭ şi pline de regrete.“

„Eu nu regret nimic. Ceea ce am făcut, am făcut-o pentru onórea casei nóstre şi eram in drept s'o fac.“

„Da, tu, care n'ai stat ca mine in aşternut şi n'ai suferit ca mine.“

„Cred scumpa mea, că ai indurat multe suferinţe,“ replicâ contele. „De dragul tĕu voi pardona Octaviei şi voi scrie chiar astăḑi lui Ramon Osorio şi ei.“

„Ba nu dragă Fernando, să nu scrĭĭ ci să te ducĭ la ei şi să le spui cu gura ta cât de mult o doresc.“

„Să te las bolnavă cum eştĭ singură aicĭ?“

„Nu mĕ voi simţi singură, căcĭ sciu că cu gândul vei fi tot la mine, ér' bucuria mĕ va insănĕtoşa. Grăbesce-te dară, iubite!“

„Bine dară! Voi pleca mâine diminéţă.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„La Sevilla, nu-i așa?“

„Da, și décă nu-i voi găsi chiar acolo, totuși cred că mĕ voi putea informa asupra lor in acel oraș.“

„Deea Domnul să-i găsescĭ și să i readucĭ fericiți in castelul lor părintesc. Ah, de nu l'ar fi părăsit nicĭ odată.“

„Ar fi fost firesce mai bine, décă pictorul nu ar fi cunoscut-o nicĭ odată. Increderea nóstră in mândria ei a fost mult de vină la nenorocirea ei.“

„Dar Fernando?“

„Nicĭ un cuvênt despre dênsul!“ exclamâ contele cu violență. „El a fost unicul meu fiu și avea sfânta datorie a continua casa nóstră in mod demn. Greșala lui nu sĕ póte pardona —“

Și cu astea părăsi iute odaia.

Donna Maria oftâ din adêncul inimei și-și impreună mânile rugându-sĕ incet.

CAPITOLUL XLVI.

O intâlnire straniă.

In aceeași ḑi contele de Monterey îșĭ făcu pregătirile de drum și a doua ḑi plecâ, dintru întâiŭ la Lugo, pentru a recomanda încă odată pe soția-sa doctorului Augustin Patjot, spunêndu-i, că in adevĕr avuse o dorință ferbinte, pentru a cărei implinire intreprindea chiar acéstă călĕtorie.

Excelintul medic sĕ bucurâ fórte mult auḑind

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

acésta și-l incredință, că acum putea să garanteze pentru deplina insănătoșare a Donnei Maria.

Contele își urmă apoi călătoria fără vr'o intrerupere mai mare trecênd prin Orense și Valladolid până la Madrid, unde luă primele informațiuni asupra pictorului Osorio.

Sĕ scia numai că sĕ căsătorise cu o damă fórte frumósă și distinsă și că sĕ strămutase la Sevilla.

Și contele merse acolo.

Cale de vr'o câteva ore inaintea orașului trăsura sa fu oprită de un gendarm, care-l importună cu tot felul de intrebări. Din nefericire contele de Monterey uitase a sĕ provedea cu vr'o hârtie de legitimațiune, trebui dară să fiă bun bucuros că omul poliției, care voia să recunóscă intr'ênsul cu tot adinsul un conjurat séu un șef de banditi, sĕ mulțămi in fine cu vr'o câte-va piese de aur și-i permise a pleca inainte.

„N'ai prefera a sta peste nópte la mine, senor?“ îl intrebâ birtașul posadei in care avuse loc pertractarea cea indelungată intre gendarm și intre conte.

„Nicĭ prin gând nu-mĭ trece una ca asta!“ exclamâ contele. „De ce să stau aicĭ?“

„Drumul inspre Sevilla nu mai este de tot sigur și sĕ va face târdiu până vei ajunge in oraș,“ răspunse birtașul.

Contele aruncâ o privire intrebătóre asupra gendarmului.

Acesta ridicâ din umerĭ și ḑise că icĭ colea s'ar intêmpla câte un jaf, dar banditiĭ nu vor indrăzni de sigur a ataca un domn, care mergea cu un vizitiu și

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

cu un servitor. Ş'apoi el ar fi gata a insoţi pe senor o bucată de drum.

Contele Monterey acceptâ cu plăcere acéstă ofertă, ér birtaşul cel vorbăreţ observâ:

„Să ḑice că vestitul Manuel Frania ar fi murit!“

„Manuel Frania mort? Ce bine!“ exclamâ contele.

„Nu să scie încă de sigur,“ obiectâ gendarmul. „Ce-i drept l'am luat cum sĕ cade la gónă, o nópte intrégă, aşa încât la cele din urmă căḑu de pe cal, rănindu-sĕ greu . . . Eu cred însă, că a rĕspândit el insuşĭ faima despre mórtea sa, póte pentru ca să fiă in stare să facă in mai mare ticnă pregătirile la vr'o intreprindere mai mare, séu póte pentru ca să sĕ retragă de la meseria de bandit.“

„Şi ce-ar face el apoi?“ intrebâ contele.

„Ar trăi din venitul sĕu,“ rîse gendarmul. „N'are de cât să mérgă la Paris cu bogăţiile sale şi să ducă acolo ca conte séu ca marchis o viéţă atât de liniştită şi de netulburată, cum sciu de bine că n'a dus-o altul, care, n'a comis nicĭ cea mai mică crimă in viéţa sa.“

„Mai bine ar fi, décă l'ar spênḑura,“ bombăni birtaşul.

„Eu aşĭ voi să-l fi prins,“ adause gendarmul. „Caracho, n'aşĭ lua o resplată rea.“

Contele dete birtaşului o monetă de şi nu consumase nimic, şi eşi afară.

„Dar pistólele?“ intrebâ gendarmul pe birtaş incet.

„Sunt pe placul nostru. Mai adinéorĭ am trimis

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

pe vizitiu după porumb și intru aceea am scos glónțele.“

„Bine, așa dară vom sfârși trébă, fără multe fasóne.“

„Ce face Manuel?“

„Este érăși sănătos, dar e trist pentru amantă-sa. Pare-mi-sĕ că-și bate capul cu un plan mare și peste puțin vom avea o intêmplare insemnată.“

„Bre!... Cine vĕ conduce astădi?“

„Iorgu. Dar acum trebue să plec. Omul meu s'a urcat deja in trăsură. Adio!“

„Noroc bun, Pedro.“

Fostul student Pedro, banditul stravestit in gendarm, încălecă și merse povestind lângă trăsura contelui.

Ca la vr'o oră și jumĕtate drumul lor remase fără nicĭ o intrerupere, apoi Pedro-și luă ḑiua bună, spunênd că ar fi trecut peste locurile cele mai periculóse. Contele îi mai dete o piesă de aur. El mulțămi cu politeță, apoi apucă pe o cale laterală. După ce nu sĕ mai vedea trăsura, intórse calul sĕu și merse in galop spre Sevilla.

In depărtare ca de vr'o poște dela oraș sosi la o dumbrăvióră de portocalĭ.

Scóse o șuerătură la care respunse o altă șuerătură din interiorul dumbravei. Descălecă și luând calul de frĕu merse in direcțiunea de unde venise sunetul. Ca la vr'o trei-ḑecĭ de pașĭ dete peste o cétă de opt banditĭ, carĭ lungițĭ pe érbă verde, vorbiau, beau și povesteau impreună.

Caiĭ lor erau legațĭ de copacii dimprejur.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Pedro sĕ recreâ prin o duşcă de vin, apoi îşĭ făcu raportul sĕu despre călătorul distins, care raport fu primit cu multă bucurie.

Sĕ prevedea o isbêndă bună.

„Când póte sosi trăsura?“ intrebâ Iorgu, conducĕtorul cetei.

„Mult peste o óră!“ replicâ Pedro.

După vr'o trei sferturĭ de oră banditiĭ incălicară şi despărtêndu-sĕ in douĕ detaşamente inaintară incetinel spre şosea. Ḑiua era spre sfêrşite, incepuse deja a amurgi.

Mai trecu încă câtva timp până ce sosi trăsura dorită in mijlocul dumbrăviórei.

Cum fu acolo, resunâ o scurtă şuerătură pătrunḑĕtóre.

In stufiş incepu să troznéscă şi să pocniască, in următorul moment trăsura este impresurată de vr'o ḑece călăreţi.

Pistóle şi săbiĭ sĕ ridică in mod amenințător.

Vizitiul tremurând, voiesce să dea cu biciul în cai, dar primesce dela Iorgu o lovitură de biciuşcă, încât sbiéră de durere.

„Predaţi-vĕ!“ strigâ Pedro care-şĭ lăpădase chipiul şi-şĭ invĕlise uniforma cu o manta, aşa încât nu mai sĕmăna a gendarm.

Contele Monterey, om curagios scóte pistólele, sare in sus şi trage asupra banditilor.

Aceştia rîd cu hohot; ei sciu că pistólele sunt încărcate numai cu érbă de puşcă.

Dar zarea impuşcăturei luminând faţa contelui,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

o vede și Iorgu mai apriat, pare a o recunósce, căci scóte un strigăt de uimire.

„Inapoi!“ adause el apoi cu voce resunătóre. „Inapoi, vĕ ḑic vouĕ. Contele stă sub scutul meu. Să nu indrăznéscă nimen a sĕ atinge de el. Haideţi.“

Îşi intórce calul, îi dă pinteni şi fuge in galop. Bandiţii, de şi mânioşi, că trebue să scape din mâni sperata pradă, îl urmézĕ indată, injurând in sine.

In puţine secunde bandiţii au dispărut, ér contele sĕ intrébă mirat, déca acest atac a fost numai un vis séu realitate, glumă séu seriositate.

Nu durase nici douĕ minute.

Surugiul îşi frécă injurând faţa sa cea sângerată şi caută hăţurile pe care le scăpase de frică; apoi reincarcă pistólele ér contele sĕ socotesce mereu, cine să fi fost acel om, care-l luase in scutul sĕu şi-i salvase viéţa, căci surugiul asigura vaetându-sĕ şi injurând, ca tâlharii fuseseră din ceata lui Manuel Frania.

Contele Monterey nu vĕḑuse faţa salvatorelui sĕu, dar vocea îi sĕ păruse aprópe cunoscută.

Acéstă voce, acéstă voce!

O auḑise adese-ori, dar trebue să fi fost de mult, căci nu-şi mai aducea aminte când şi unde.

Nu scie a cui póte fi, dar îi fusese dragă odinióră.

A cui să fi fost óre?

Contele meditézĕ mereu, îşi bate capul necontenit şi totuşi nu póte să-şi dea respunsul la intrebarea sa. Trăsura sosesce la Sevilla şi contele are a sĕ ocupa acum cu alte gânduri.

Dar până şi in vis tot mai aude glasul sonor

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

strigând: „Contele este sub scutul meu. Să nu îndrăznéscă nimenĭ a sĕ atinge de el.“

Cine era acest amic necunoscut?

Scim, că era Iorgu, locotenentul lui Manuel Frania.

Dar de ce sĕ purtase el astfel faţă de contele Monterey?

CAPITOLUL XLVII.

Fiica repudiată.

Spre cea mai mare a sa mirare şi supĕrare contele Monterey-Sandoval y Pouce de Leon nu fu primit la hotel cu acea supunere, la care sĕ aştepta tot-déuna indată ce-şĭ spusese numele.

El adică-şĭ alesese acelaşĭ hotel in care trăseserĕ Manuel şi Iorgu ca conţĭ de Torrejas, decĭ este lucru pré firesc, décă asemenea conţĭ călĕtorĭ, mai cu sémă când erau fórte mândrĭĭ şi din Galicia, nu erau intêmpinaţĭ cu multă incredere.

A doua diminéţă după sosirea sa intrebâ de pictorul Osorio şi audi spre spaima sa, că ar fi murit şi că ar fi lăsat pe vĕduva sa in imprejurările cele mai grele.

Nimenĭ nu scia să-i spună ce sĕ făcuse ea şi cu copiĭ ei.

Contele sĕ mâhni fórte mult.

Adevĕrul este că sĕ aşteptase a găsi pe fiă-sa in

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

un menagiŭ modest, dar nu credușe nicĭ odată, că va duce lipsă și că o va găsi in miserie.

Un vlăstar al familiei Monterey in miserie? . . . Acéstă ideeă îl copleși cu desăvêrșire.

Vĕdênd locuința cea miserabilă in care trăise fiiă-sa mai pe urmă, audind că ea și cu copiĭ ei flămênd̦iseră, era mai mai să plângă. Nu doria acum nimic mai mult de cât a scăpa pe fiiă-sa din acéstă stare grozavă, a o stringe de inima sa și a o duce cu sine in castelul părintesc.

Tot odată trebue să spunem insă, că mórtea pictorului Ramon Osorio, nu pré intristase pe conte, din contra, sĕ felicita de acéstă imprejurare, care-l scăpase de ginerele cel urghisit.

Octavia fiind acum vĕduvă putea să sĕ mărite după un gentilom și astfel îșĭ putea repara greșéla.

Numai de ar fi găsit-o deja!

Cu vr'o câte-va sĕptĕmânĭ mai-'nainte dispăruse impreună cu copiĭ ei și numai unul dintre vecinĭ credea a fi revĕd̦ut-o d'atuncĭ odată și încă imbrăcată fórte cum sĕ cade.

Contele cercetâ vr'o câte-va d̦ile prin tóte stradele și unghiurile orașului și sĕ adresâ in fine poliției, de care fu însă tratat cu neincredere mai mare chiar de cât la hotelul sĕu.

Gentilomul galician trebui să recunóscă, că nu este d'ajuns a purta un nume vestit, ci că adesea este lucru mai insemnat a dovedi, că-l porțĭ cu tot dreptul. El sĕ infuriâ pré mult dé asta, mai cu sémă vĕd̦ênd că poliția nu sprijinia nicĭ decum cerce-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

tările sale, ci-l supraveghia chiar pe dênsul de aprópe.

Din fericire-şĭ aduse aminte, că avea doui amicĭ buni la Sevilla, pe colonelul regimentului de dragonĭ garnisonat acolo şi pe marchisul Versata y Mendazo. Visită pe amêndoui, pe marchis la hacienda sa şi amêndoui veniră cu plăcere la poliţie, ca să dea mărturie de identitatea fostului lor camarad.

Colonelul cel gros nu mai putea de rîs când îi spuse coregidorele, că in contele Monterey ar fi presupus un membru din ceata lui Manuel Frania, contele insă audind asta sĕ infuriă aşa de tare încât ar fi sugrumat pe coregidore, décă n'ar fi avut lipsă de ajutorul lui.

Acest ajutor îi sĕ dete acum in deplină mĕsură şi chiar a doua di contele află adresa senorei Octavia Osorio. Nu trecu o jumĕtate de oră şi-l vedem la casa indicată. Era o căsuţă mică, frumuşică, in o parte a oraşului locuită de ómenĭ cum sĕ cade.

Uşa era deschisă, aşa încât prin ea sĕ putea vedea patio-ul, unde sĕ jucau vr'o doui copiĭ frumoşĭ, cu pĕrul negru.

„Har Domnului, şade cu comfort, vestea despre sĕrăcia ei totuşĭ era exagerată. Copiĭ ei — aşa cred că sunt ai ei — sunt imbrăcaţĭ aprópe cu eleganţă şi au faţa celor din familia Monterey.“ Astea fură gândurile contelui când intră.

Pentru a nu face nicĭ un svon, venise pe jos. Bătu la uşa dela prima odaiă din parter.

„Intraţĭ!“ sĕ audi din lăuntru o voce feminină.

„Ea este,“ sĕ gândi contele şi mai aşteptă puţin,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

inima îĭ palpita de bucurie — şi póte puţin şi de căinţă, fiindcă-şĭ propusese a ruga pe fiică-sa să revină in casa ei cea părintéscă.

Asta era lucru greu.

Îĭ venia să sĕ intórcă chiar de acolo, dar asta totuşĭ nu sĕ putea.

Trebuia să sĕ deciḑă la un fel.

Cu o mişcare energică deschise contele Monterey uşa şi intră in o odaiă mobilată cu mult comfort.

Inaintea sa stetea o damă frumósă, tênĕră. Obrajiĭ ei erau încă puţin cam paliḑĭ dar deja sĕ vedea pe ele rumeneala sănĕtăţiĭ.

Cu ochiĭ speriaţĭ sĕ uită ea la conte, care sĕ afla in perplexitate atât de mare încât scăpă pălăria sa din mână.

Afurisita de cuvêntare ce-şĭ pusese în gând să o ţină, şi care avea să fiă trufaşă, indurătóre şi impăcătóre tot odată şi pe care o studiase póte şi de vr'o doue-ḑecĭ de orĭ, acum nu scia nicĭ un cuvênt din ea.

„Tată!“ resună la urechile sale.

„Iubita mea copilă, Octavia mea,“ respunse contele şi asta-i fu tótă cuvêntarea, căcĭ acum sĕ ţineau in braţe şi sĕ sărutau şi nu puteau vorbi nimic de o camdată.

„Dar mama?“ intrebă Octavia alipindu-sĕ de tată sĕu, care-i spuse acum pe scurt tóte câte sĕ intêmplaseră dela fuga ei din Monterey.

Bine inţeles, tênĕra femeeă era indată gata a sĕ reinturna la părinţiĭ ei.

„Acum spune-mĭ păţaniile tale,“ sĕ rugă contele.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de-mĕ că am fost mângăiat, când am vĕdut lo-
ța ta. Mi sĕ spuse, că prin mórtea soțului tĕu,
ajuns in o stare de plâns, dar vĕd că-ți ai co-
tățile tale.“

„Numai de curênd,“ replicâ tênĕra femee. „Ah
eram aprópe să mor de fóme.“

„Așa dară totuși a fost adevĕrat?“ exclamâ con-
cu durere. „Și nu ai cerut ajutor de la părin-
ĕi?“

„Dar sciam eu óre, că mi-l veți da?“

Contele-și mușcâ buzele.

„Ș'apoi și prin vinele mele curge sângele semeț
amiliei Monterey, nu voiam să mĕ rog de voi, pe
v'am ofensat atât de mult.“

„Lasă asta dragă,“ dise contele. „Povestesce-mĭ
bine istoria ta, cum ai ajuns in miserie și cum
căpat din ea.“

Octavia povesti tot după cum am povestit și noi
orilor și adause că acel strein, care o scóse din
rie urmase a o ajuta și d'atunci incóci.

El îi cumpĕrase acea casă și i dedese o sumă
e-ajuns ca să pótă trăi cu ei in tienă mai mulți
și astea le făcuse cu atâta delicateță, încât ar fi
o necuviință de a-l refusa.

„Sunt așa de indatorat față de familia D-tale
t prin acéstă nu mĕ plătesc decât de o mică parte
atoriei mele,“ dise el, când mĕ incercai a-l refusa,
astea își incheeă Octavia raportul ei.

Contele dete expresiune părerei sale ca și când
nul póte din amor —

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ba nu tată!“ îl întrerupse Octavia înroşindu-sĕ, „căcĭ cu tótă bunătatea şi intimitatea sa era atât de respectuos şi de demn, încât nicĭ un frate nu s'ar fi putut purta mai frumos cu mine.“

Acest cuvênt de frate puse pe conte pe gânduri, el nu ḑise însă nimic, ci rugâ pe fiă-sa să-i descrie pe binefăcĕtorul ei.

Dar din descripţiunea ei nu putu trage nicĭ o dumerire, decĭ persistâ in ideia sa, că cavalerul trebue să iubéscă pe Octavia.

„Vine câte odată la tine?“ întrebâ el.

„Da,“ rĕspunse ea. „Chiar erĭ a fost la mine, dar mi-a spus, că va lipsi ca vr'o două sĕptĕmâni. Copiĭ-l iubesc, şi-i ḑic nene.“

„Póte că va veni timpul unde-i vor ḑice tată,“ sĕ gândi contele in sine. „Décă este un bun gentilom, îmĭ va fi bine venit,“ apoi adause cu vocea tare: „Două sĕptĕmâni nu-l putem aştepta, trebue să plecăm, căcĭ mama ne aştéptă. Dar vom lăsa scrisorĭ pentru el, ca să intreţină relaţiunele cu tine, décă va voi.“

„Şi cheltuelile sale?“

„Îi le voi restutui, firesce. Creḑĭ că a-şĭ primi vr'un dar dela dênsul? In scrisóre voi pune şi un cec asupra bancherului meu.“

„Şi casa impreună cu mobile o pui érăşĭ la dispositiunea lui, cumpĕrase tóte pentru mine.“

„Îmĭ pare rĕu, că nu-i pot face cunoscinţa personală, trebue să fiă un om fórte cum sĕ cade, care ţi-a salvat viéţă in mod indoit. Dar póte ne va scrie, când va afla cine eştĭ,“ ḑise contele. „O va lua de sigur

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

in căsătorie, décă va afla că este din familia Monterey,“ îşi ḑise el. „Până acum îl va fi reţinut trufia de rang de a o cere in căsătorie.“

„Adă acum copiĭ tĕi aicĭ“ sĕ adresâ el apoi cătră Octavia. „Îi am vĕḑut deja in patio, au nisce feţe in adevĕr montereyce. Sĕ vor mira, când vor vedea castelul nostru şi vechiĭ stejarĭ.“ — ––

Când cu douĕ ḑile mai pe urmă contele Monterey trecu cu Octavia Osorio şi cu copiĭ ei prin dumbrăvióră de portocalĭ, îĭ povesti ce păţise acolo. Nicĭ ea nu-şĭ putu explica, cum ajunsese tatăl ei sub scutul unui bandit, ea insă nu-şi bătu capul cu deslegarea acestei enigme, după cum o făcuse tată-sĕu.

Gândurile ei petreceau acasă in castelul pe care avea să-l revéḑă acum, mai fericită de cum ar fi sperat-o vr'o dată. Numai o singură simţire durerósă îi mişca sufletul: jalea după soţul perdut!

Pe când tatăl şi cu fiica purcedeau pe drum povestind impreună, pe când copiĭ, carĭ nu şeḑuseră încă nicĭ odată in o trăsură aşa de frumósă, rîdeau de plăcere, stetea pe după un stufiş un călăreţ solitar, care urmăria pe călĕtorĭ cu priviri duióse, până când îi putu zări cu ochiĭ.

„Om nemilos,“ borborosi el, „şi pe dênsa ai trebuit să mi-o iai, pe dênsa la al cărei pept voiam să alerg, când furtuna ar fi devenit pré mare. Trebue óre să rĕmân mereu singur?... Dar nu voiesc să mĕ supĕr. Bine de ea, că póte să sĕ intórcă in casa părintéscă; şi-a purtat sórtea cea grea; fiă ca de-acum inainte să-i devină mai uşóră!“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„De bună sémă ar fi voit să-şĭ ia rĕmas bun de la mine, şi mi-ar fi mulţămit, décă ar fi sciut, unde să mĕ caute. Ah, étă cel puţin un singur suflet, care sĕ gândesce cu gratitudine la mine. Cum mĕ vor lăuda şi prémări, cei mândrĭĭ de la Monterey. Décă ar sci . . . !“

„Acum a dispărut trăsura! Bine, cine scie cât timp aşĭ fi putut să-i port de grije!“

„Rĕmâi cu bine Octavio Osorio!“

„Rĕmâi cu bine mândrule Don Fernando conte de Monterey-Sandoval y Pouce de Leon! Repudiatul vĕ salută!“

Călăreţul îşĭ ridică pălăria plecându-o spre nord, unde sĕ risipia ultimul nor de praf, apoi îşĭ mână calul sĕu cel negru spre pădure.

Acest călăreţ era Iorgu.

CAPITOLUL XLVIII.

O corespondinţă periculósă.

„Este primul şi va fi tot odată ultimul meu cuvênt,“ dise marchisul de Versata y Mendazo cu voce aspră cătră Reina. „Don Diego va deveni soţul tĕu; este tênĕr, frumos şi bine crescut. Nu sunt un tată de prin romane, care-şĭ vinde pe fiică-sa unui intrigant bĕtrân dar bogat.“

„Nu pot, tată,“ suspină Reina.

„Nebunie,“ sĕ spulbĕră marchisul. „Un om cu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

minte póte tot ce vrea. Nu este nicĭ o causă, ca să te simţĭ nefericită ca marchisă de Acuna.“

„Dar nu-l iubesc. Eu sunt —“

„O fată netótă. Vĕd că am greşit crescerea ta, te-ai făcut incăpĕţînată. Voi sci să-ţĭ infrîng cerbicia ta.“

„Fă cu mine orĭ ce vei voi, eu nu voi să fiu soţia lui Diego,“ ḑise Reina cu vocea decisă, pe când îi curgeau lacrimile pe obraz in jos.

„Ho!“ exclamă marchisul. „Ean te uită! Aşa vorbescĭ tu cu mine, ia séma ce spui! Incă odată voiesc să-ţĭ pardonez, vĕḑêndu-te atât de agitată, dar décă vei mai indrăzni vr'o dată să-mĭ spui asemenea cuvinte, atuncĭ s'ar trece cu gluma.“

„Nicĭ odată nu-mĭ voi schimba părerea. Eu iubesc numai pe Manuel şi nu mĕ voiŭ mărita nicĭ o dată după un bărbat, pe care nu-l iubesc.“

„Care va să ḑică voiescĭ să te măriţĭ după Manuel Frania. Lucru minunat Donna Reina! In acest cas poţĭ să-ţĭ serbezĭ nunta sub furcĭ şi să-ţĭ iai de naş pe jupân călău. Ce svon veţĭ face şi câţĭ privitorĭ veţĭ avea! Tótă Sevilla va alerga să vĕ vĕḑă.“

„Batjocura D-tale nu mĕ ofenséză, tată,“ rĕspunse fata cu mândrie. „Sciu că Manuel nu este acela, de care trece in ochiĭ Dv. Este un om nobil, victima imprejurărilor sale, un om, pe care numai o sórte fatală l'a smuls de pe o carieră strălucită.“

„Cu un cuvênt este un prinţ stravestit,“ observă marchisul cu sarcasm. „Dar îmĭ pare rĕu că trebue să te smulg şi pe tine de pe acéstă carieră strălucită.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Din tine nu sĕ va face nicĭ prinţesă, nicĭ regină de banditĭ, ci o simplă marchisă, care este o posiţiune mai puţin inaltă dar cu atât mai sigură.“

„Nu mĕ pot mărita după Diego, căcĭ sciu că tótă fiinţa mea aparţine altui bărbat. Poţĭ să iai asupră-ţĭ rĕspunderea pentru o asemenea inşelătorie?“

„Vorbescĭ nebunĭĭ. Acum îţĭ voi da timp, ca să te mai socotescĭ odată, décă este mai bine de a fi soţia unui gentilom stimabil séu metresa unui bandit, care, după câteva sĕptĕmânĭ, săturându-sĕ de tine, te va schimba pe altă.“

„Nu voi călca jurământul de fidelitate ce l'am dat de bună voie lui Manuel. Mai bine mĕ fac călugăriţă, inchinându-mĕ pentru tine şi pentru el.“

„Îţĭ mulţămesc pentru tovărăşia acésta. Unica fiică a marchisului Versata y Mendazo nu este avisată a sĕ călugări, ci ea sĕ va mărita după rangul ei.“

„Poţĭ să mĕ ducĭ cu forţa la altar, eu insă voi striga preotului: nu şi nu!“

„Vom vedea, astea-s copilăriĭ, idei luate de prin romane. In viéţa cea adevĕrată lucrurile sĕ petrec altfel. Uită de capriţiile tale romantice şi fiĭ cuminte, ér eu îţĭ voi rĕmânea acelaşĭ tată bun, care ţi-am fost şi până acuma.“

„Ah tată,“ strigâ sĕrmana fată chinuită isbucnind in plânsete, inghenunchiând şi ridicându-şĭ mânile impreunate spre dênsul. „Décă mĕ iubescĭ după cum ḑicĭ, părăseşte-ţĭ planul. Cu ce bucurie ţi-aşĭ da ascultare, dar nu pot, inima mi s'ar rupe în douĕ. Sunt gata a renunţa de Mânuel, dar nu mĕ sili să-i deviu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

nefidelă din causa altuia. Nu o voi face nicĭ odată, dar nicĭ odată, mai bine vroi să mor.“

„Nebunie, omul nu móre așa de lesne,“ respunse marchisul neclătit. „Mi-am dat parola marchisei și fiului ei și o voiŭ ține sub orĭ-ce imprejurare. Astădĭ avem Lunĭ, Dumineca viitóre vom serba fidanțarea și două sĕptĕmânĭ in urmă, cununia. Asta este ferma mea decisiune și trebue să te conformezĭ după ea . . . Feresce-te să nu facĭ rușine vechiului și onoratului nostru nume!“

Marchisul mai aruncâ o privire severă fiicei sale, apoi părăsi odaia.

Nefericita copilă căḑu leșinată.

In Sevilla tótă lumea creḑuse, că Reina fusese răpită cu forța tot ca și Ellen Lee și marchisul impreună cu coregidorele sprijiniseră acéstă faimă. Tot orașul era indignat de cutezanța, cu care purceseră cei doui banditĭ redutațĭ când săvêrșiseră acest nou rapt de fată.

Numai locotenentul Don Bernardo Lesset fostul intim al pretinșilor conțĭ de Torrejas rîdea și sĕ bucura de aventura sa, asigurând pe toțĭ, că nu dase nicĭ odată peste cavalerĭ mai amabilĭ decum fuseseră cei doui banditĭ.

Onorabilĭĭ cetățenĭ erau cu totul indignațĭ de un asemenea sacrilegiŭ — cum ḑiceau ei — comis din partea unui ofițer regal, ér' colonelul îl reprimandâ cu asprime, ceea ce nu pré impresionâ pe tênĕrul locotenent, căcĭ punga-i era durdulie de câștigurile făcute la masa de cărțĭ in societatea amicilor sĕi Ma-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

nuel şi Iorgu in ai căror sănětate golia adese-orĭ câte un pahar de vin, când sĕ găsia in societate veselă. —

Marchisa d'Acuna recunoscuse in fine că orĭ-ce incercare de a delătura pe Don Juan era zadarnică şi d'aceea urmărise mai de aprópe celalt proiect al sĕu de insurătóre. Pe lângă marchisul de Versata avuse un succes cu mult mai bun de cât pe lângă fratele ei. Marchisul acceptâ cu bucurie propunerea ei, căcĭ îi era zor, să puiă capĕt relaţiunelor nedemne ce intreţinea fiă-sa, ceea ce sĕ putea executa mai bine prin un măritiş cuviincios.

Cât privesce pe Diego lui îi era fórte egal pe cine lua in căsătorie, pe Ellen séu pe Reina, lui îi plăcea şi una şi alta.

Acésta din urmă însă in loc de a ceda stăruinţelor tatălui ei, îi sĕ opusese, şi o părăsisem după o explicaţiune durerósă ce avusese cu tată-sĕu la hacienda lor, explicare in urma căreia îşĭ perduse simţirile şi căduse in leşin.

Reina nu sĕ trezise încă din acel leşin, când intră in curtea haciendei un gendarm aducênd locotenentului postat acolo cu vr'o douĕ-ḑecĭ de alguazilĭ intru paza familiei marchisului, ordinul ca să intreprindă o raită in contra unor individĭ suspecţĭ, carĭ sĕ vĕḑuseră in apropierea Sevillei.

„Vr'o doui individĭ suspecţi?“ bombăni tênĕrul ofiţer supĕrat, după ce cetise ordinul. „Ce va mai fi şi asta? Ce fel de ómenĭ sunt?“

„De bună sémă din ceata lui Manuel Frania.“

„Oho, şi câţi?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Vr'o trei séu patru. Pentru cea de pe urmă óră au fost vĕduţĭ in dumbrava de portocalĭ de lângă şoseaua Madridului.“

„Dar coregidorele nu mi-a putut da óre mai curênd acest ordin? Din causa unor mişei de banditĭ să mai călăresc vr'o douĕ milurĭ pe timp de nópte . . . Dracu sĕ ia pe blăstemaţĭ!“ injurâ locotenentul fórte supĕrat că trebue să sĕ scóle din leagăn şi să sĕ aşeḑe pe şea. „Vĭĭ cu noi gendarme?“

„Nu, senor locotenent,“ fu respunsul. „De şésespre-ḑece ore nu m'am mai dat jos de pe cal, mĕ voi pune deci puţin la odihnă şi voi da calului meu de mâncare. Mai am şi alte ordine.“

„Şi eu-s tótă ḑiua in serviciu,“ bombăni ofiţerul nemulţămit, a cărui ocupaţiune nu era alta de cât a juca in şah séu in cărţĭ cu marchisul, a bea din vinurile lui cele bune séu a sĕ legăna in o plasă atêrnată. „Caracho, d'aceea m'am făcut algazuil pentru ca coregidorele să mĕ trimită după placul sĕu la vênĕtóre de banditĭ . . . he, caporale Luca!“

„Porunca, senor locotenent!“ resunâ vocea unui caporal bĕtrân, mustăcios.

„Dă ordin ca să incalece opt înşĭ, dar nu din cei mai proştĭ şi să-mĭ inşeleze calul. Trebue să mai dăm o răită.“

„Să merg şi eu cu Dv. senor locotenent?“

„Da, caporalul Vampa remâne aicĭ cu comanda. Dar grăbeşte, n'am poftă a-mĭ frânge gâtul nóptea prin intunerec.“

„Am inţeles, senor locotenent.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Peste puține minute ceata cea mică eși călare pe pórtă afară, locotenentul și caporalul in fruntea ei, amêndoui injurând pe afurisiții banditi, carî nu li dedeau pace nicî ḑiua, nicî nóptea, și injurând și pe coregidore, care dejosea astfel pe dragonii și alguaziliî regalî.

Intru aceea gendarmul dedese de mâncare calului sĕu și sĕ preumbla prin curte cu tênĕrul caporal Vampa a cărui amiciție și-o câștigase prin o bună ţigară.

„Ḑĕu că aveţi un serviciu comod,“ ḑise gendarmul. „Eu trebue să alerg in drépta și 'n stânga, Dv. insă ședeţi aicî d'a binele lângă cupa de vin.“

„Așa de bine ca aicî n'am trăit încă nicăiurea,“ rîse caporalul. „Puţin serviciu, mult câte o revisiune de santinele, séu vr'o raită mică, la care insă d'obiceiŭ comandă colegul meu mai bĕtrân și pe lângă astea vin cât vrei să beai și ţîgărî, cât vrei să fumezi.“

„Și o fată frumósă de păzit! Caracho, asta mi-ar place și mie!“

„Pe Donna Reina n'o pré vedem. Numai diminéţa și séră se preumblă cu tată-sĕu câte o oră prin grădină.“

„Numai diminéţa și séra? —

„Da, și nicî asta in tóte ḑilele.“

„Ș'apoi peste ḑi?“

„Este in odaia ei.“

„Unde-i acea odaiă?“

„Tocmai aicî in față cu noi, este odaia cea mare din colţul primului etagiŭ.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Óre n'aşĭ putea s'o vĕd şi eu odată?“

„De ce nu? vine adesea la feréstră. Ce, n'o cunoscĭ încă?“

„Nu, căcĭ nu sunt p'aicĭ de cât numai de vr'o câteva sĕptĕmânĭ.“

„Asta am presupus o indată, căcĭ cunosc aprópe pe toţĭ alguazilĭĭ şi gendarmiĭ din Sevilla . . . Dar vĭĭ cu noi la corpul de gardă? Avem acolo o frumósă fată din casă. —“

„De care te-ai amoresat, firesce, camarade! Îţĭ mulţămesc, nu vroi să vĕ stinghirisesc, mergĭ numai!“

„Dar nu ne stinghirisescĭ nicĭ de cum, din contră —“

„Ba da, sciu bine. Nu-s şi eu încă tênĕr, şi nu-mĭ place şi mie a mĕ uita puţin in ochiĭ unei fete frumóse? Când cineva este al treilea la o intâlnire, îi este tot atât de neplăcut, ca şi celorlalţĭ doui. Aşa dară n'o mai lăsa in aşteptare pe micuţa-ţĭ Carmen séu Teresa. Eu mĕ voi aşeda puţin sub acest smochin; póte voi avea noroc şi voi zări pe Donna Reina.“

„Nu te amoreza de ea!“

„N'ai grije amice.“

„Aşa dară adio, d'o camdată. Vĕd deja pe Teresa mea, aşteptându-mĕ la feréstră.

„Noroc bun!“

Tênĕrul caporal sĕ depărtâ cu paşĭ grăbiţĭ; gendarmul strigâ in urma lui:

„Spune-mĭ încă una amice Vampa: Cine este domnul de colea, care intră acum in grădină?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Este chiar marchisul de Versata,“ răspunse soldatul. „Donna Reina nu ese dar adĭ in preumblare.“

„Așa dară ai scăpat ora de intâlnire cu Teresa D-tale!“

„Cum așa?“

„Fiind-că va trebui să ţênă de urît stăpênei sale.“

„Ba nu amice, Donna Reina e suferindă și d'aceea îi place să stea singură. Fă-i o serenadă amice.“

Caporalul sĕ depărtâ rîdênd.

Gendarmul sĕ uitâ in urma lui cu un zimbet iscusit.

„Sciu dară aprópe tot ce-mĭ trebue să sciu,“ bombăni el vesel. „Ea este in odaia din colţ .... hîm din partea asta nu sĕ póte, să incercăm dară din cealaltă.“

Ocoli colţul casei și vĕdênd că aci nu-l observa nimenĭ, scóse o fóiă de hârtie din buzunar, in care invèli cu ingrijire o petricică, apoi o aruncâ in feréstra acelei camere pe care caporalul o indicase ca fiind acea a Reinei.

Geamul zîngăni, gendarmul sĕ ascunse in dosul unei tufe de iasomie, de unde putea observa feréstra și tot odată curtea.

Ţăndurirea ferestrei și pocnirea petricelei deșteptară pe Reina din leșinul ei.

Sĕ ridică cu greu de jos și căută sĕ vadă causa sgomotului — de odată zări pétra infășurată in hârtie — era cu putinţă óre?

Inima i sĕ opri, o speranţă fericitóre o cuprinse, pentru un moment remase ca inlemnită — apoi sĕ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

năpusti cu un ţipet lin asupra hârtiei, o desfăcu, o strinse de buze apoi o ceti ba nu o sorbi cu ochiĭ. Biletul suna.

Unica mea Reina.

Sunt disperat de durerea sorţiĭ tale, décă aşĭ fi numai sigur, că nu m'ai uitat — ba nu Reina, te rog de ertare pentru acest cuvênt, căcĭ sciu cât de mult mĕ iubescĭ, copilă incântătóre, ânger de castitate.

Ah, scumpa regina inimei mele, spune-mĭ, isbutitu-au a infrânge mêndrul tĕu cuget, orĭ mai pot încă spera a te câştiga. Scrie-mĭ un cuvênt, un singur cuvênt şi voi sbura la tine ca să te duc cu mine spre noroc.

Pot să indrăznesc asta, Reină?

Sunt cu bucurie gata a-mĭ expune viéţa, décă pot spera a te câştiga pe tine, căcĭ ce ar fi acéstă viéţă fără de tine? — O ḑi posomorîtă, fără sóre, o nópte fără stele.

Oh iubită, rĕmâiĭ-mĭ credinciósă, luminéză-mĭ viéţă cu amorul tĕu, inalţă-mĕ pe mine sêrman pĕcătos la inălţimile tale de castitate şi in genunchĭ îţĭ voi mulţămi şi te voi purta tot numai pe mânĭ.

Oh Reina ânger dulce, indură-te

de sêrmanul tĕu Manuel.

Lacrimĭ ferbinţĭ, de durere şi de bucurie curgeau peste obrajiĭ paliḑĭ ai Reinei pe când acoperea cuvintele pasionate ale amantului sĕu cu sărutărĭ infocate.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

O lină șuerătură intrerupse de odată beția ei de fericire, ea alergă la feréstră pentru a căuta cu ochiĭ pe trimisul lui Manuel, dar nu vĕdu de cât o mână de bărbat, care din dosul unei tufe de iasomie îi făcea semn să sĕ grăbéscă.

Reina înțelese indată pericolul in care era acest om. De óre-ce nu scia ce travestire bună-șĭ alesese dênsul, îșĭ inchipuia pericolul pentru dênsul cu mult mai mare decum era, și binecuvêntă pe bravul, curagiosul bărbat, care indrăznise a veni de dragul ei in o casă așa de strașnic păzită și care-șĭ expunea viéța sa pentru amorul ei și al căpitanului sĕu.

Dar n'avea timp pentru asemenea meditațiunĭ. Alergă iute de zăvori ușa, apoi sĕ puse la biurou și scrise cu mâna tremurândă următórele rênduri:

Manuel unicul și scumpul meu!

„Nu poțĭ sci cu ce bucurie aprópe nebună m'a umplut scrisórea ta; am acoperit-o cu miĭ de sărutărĭ și cu lacrimele mele.

Mĕ intrebĭ, iubitule, décă te-am uitat, décă mi-au infrânt cugetul meu cel mândru? Ce ți-așĭ putea rĕspunde la asta, alta de cât ceea ce sciĭ deja; că tótă firea mea, că trupul și sufletul meu îțĭ aparțên numai și numai ție.

Ah Manuel nu mai intârdia de a mĕ lua d'aicĭ, căcĭ altmintrelea totușĭ voi fi perdută pentru tine.

Lunĭ are să sĕ serbeze fidanțarea mea cu marchisul Diego d'Acuna ș'apoi două săptĕmânĭ in urmă cununia. — Voi deveni nebună, décă nu mĕ vei salva.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Dar sciu că vei veni, curagiosul și mêndrul meu salvator, vei scăpa pe sĕrmana ta mirésă și o vei duce acolo, unde va putea fi fericită, lângă inima ta.

Vină Manuel!

Ajută-mĭ, iubitule.

Mĕ sfêrșesc de doru-ți. Smucesce-ți norocul cu mână tare spre tine și amorul meu nemărginit va fi prețul isbêndei tale.

Manuel, iubitul meu, te imbrățoșez și te sărut de o miiă de orĭ.

Reina."

Fără a mai ceti ceea ce scrisese, infășură pétra in scrisórea ei, merse la feréstră și o aruncă jos. Pedro — care, pentru ca să nu o inspăimênteze, sĕ desbrăcase de tunica sa de gendarm, — veni și ridică pétra, aruncă o privire in sus și dispăru érăși in dosul tufișului, pe care-l părăsi peste o jumĕtate de oră mergênd la pretinșiĭ sĕi soți.

Este de prisos a spune, că ordinul ce adusese Pedro locotenentului dragonilor, fusese plastografiat.

„Ei bine sóțe, vĕțut-ai pe Donna Reina?" intrebă caporalul Vampa, care stetea in ușa casei cu o fată frumușică, și cochetă.

„Ba, n'am avut fericirea," rĕspunse Pedro, adăugênd cu galanterie: „Dar din contra am acuma onóre a putea saluta pe senorita Teresa și nu cred că Donna Reina póte fi mai frumósă.... ce țicĭ, caporale?"

„De bună sémă că nu este!" rîse acesta, ér fata cea frumușică sĕ inroși țicênd supĕrăcióză:

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Eștĭ un mare lingușitor, senor gendarm.“

„Ba nicĭ decum,“ rĕspunse gendarmul cel fals. „Să póte ca să mință soldații și gendarmiĭ? ce ar fi de lume, décă nicĭ aceștia nu ar spune adevĕrul. Destul că ne inșélă copilele cele frumóse!“

„Nu suferițĭ una ca asta!“ rîse frumósa.

„Căutați-vĕ una fidelă.“

„Din nefericire nu găsesc, orĭ vreai să-mĭ fi D-ta credinciósă.“

„Fórte mulțămesc.“

„Oho,“ obiectâ caporalul amenințând de glumă. „Pune-țĭ pofta 'n cuiŭ.“

„Bine, și de óre-ce mi-este de grabă, remânețĭ cu bine. Poftiți-mĕ de naș, când va fi timpul,“ strigâ Pedro vesel, strînse mâna caporalului, pișcâ pe fetiță in bucă, îșĭ scóse calul din grajd, incălicâ și plecâ in galop, spre oraș.

Cale de vr'o jumĕtate de oră inaintea orașului sĕ intâlni cu alt călăreț și amêndoui apucară in direcțiune ostică spre Siera.

„Predatu-ai scrisórea?“ intrebâ călărețul al doilea, care nu era altul de cât Iorgu.

„Da,“ respunse Pedro, și povesti apoi decursul misiunei sale, cu care Iorgu sĕ arătâ pré mulțămit.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CAPITOLUL XLIX.

Despărţire.

Colonelul Charles Lee şedea in camera sa şi deschise portofoliul cu scrisori, ce-i adusese servitorul. O mulţime de jurnale şi de epistole căḑură din el.

Dintre cele din urmă colonelul luâ una, care sĕ deosebia de cele lalte prin formatul ei cel mare.

O desfăcu şi o ceti cu cea mai mare atenţiune, apoi sări in sus de pe scaun şi incepu să umble in sus şi 'n jos prin odaiă.

Cuprinsul epistolei îl agitase aşa de mult.

„Nu sĕ póte şi totuşĭ este aşa, căcĭ étă sĕ vede scris aicĭ negru pe alb! Ce este de făcut. Să stau aicĭ şi să scriu? Nu, asta nu sĕ póte, trebue să plec şi încă cât mai de grabă. Presenţa mea este neapărat de lipsă.“

Luâ clopoţelul şi sunâ.

Servitorul intrâ.

„Fiă-mea este încă in grădină?“

„Da, Domnule colonel!“

„O rog, să vină la mine, tot asemenea rog şi pe Don Juan, décă este deja aicĭ.“

Servitorul făcu o plecăciune şi sĕ duse.

După câteva minute intrară Ellen şi Juan.

„Ai trimis să ne chieme, tată dragă,“ exclamâ Ellen şi-şĭ presentâ fruntea tatălui ca s'o sărute.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

El o sărută ér cu Juan dete mâna.

„Îmĭ pare bine, că sunteţĭ atât de veseli," ḑise el, „şi mi-e nĕcaz, că trebue să vĕ strîc voia cea bună."

„S'a intêmplat ceva neplăcut? Nu te necăji, tată dragă. Îţĭ vom şterge creţele de pe frunte şi grijile din inimă cu rîsetele nóstre.

„Da, este neplăcut ceea ce trebue să vĕ spun, adică: in loc să plecăm peste vr'o douĕ sĕptĕmânĭ, trebue să ne ducem d'aicĭ peste vr'o douĕ ḑile chiar şi încă de-a dreptul in Englitera.

„Valeo!" strigâ Juan ér Ellen intrebâ de grabă:

„Pentru ce tată dragă?"

„Fiind-că trebue să fiu neapĕrat acolo. Sunt nisce cestiunĭ de afacerĭ pe care nu le inţelegĭ.

„Aşa dară rĕmânem fără călătoria nóstră prin Italia, ce pĕcat! Cât de frumósă mi-o inchipuisem. Ş'apoi ce vor face Conchita şi dragul meu Juan? trebue să remână aicĭ."

„Cât despre călĕtorie ea in adevĕr rĕmâne pe jos de o camdată," replică colonelul. „Ne vom imbarca la Cadix pentru Portomouth séu pentru Liverpool, căcĭ asta-i drumul cel mai drept. Călĕtoria prin Italia o vom intreprinde după terminarea afacerilor mele, séu apoi o vei face tu cu Juan ca călĕtorie de nuntă."

Ellen strînse inroşindu-sĕ mâna iubitului, pe care o ţinea in a sa.

„Ear cât despre Juan," continuâ colonelul, „el va sci mai bine de cât mine, décă ne póte insoţi."

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

nefericire nu o pot face," răspunse Juan. sciţi, stau încă in tratări pentru plasarea meu in sciutele băi, după cum singur m'ai nainte de trei, patru săptămâni îmi va fi ă a incheea contractul, acum însă nu pot cum tréba baltă."

ară va trebui să plecăm singuri," exclamâ rere. „Ah Juan, cum îmi va fi cu putinţă, espart de tine?"

-ul îi cuprinse talia zimbind, ér colonelul

că o vei putea duce vr'o două săptămâni, Ai trăit atâţi mari de ani fără de el." nsă atunci nu-l cunosceam încă pe scumpul, meu Juan, care vrea să mă lase singură , tótă érna cea lungă," îngână copila cu făcută.

ce-şi va fi terminat afacerile va veni o mângăiâ colonelul.

oi speria atunci ca un trăznet din chiar- ıse Juan, ér Ellen răspunse:

np de érnă in Englitera nóstră inorată şi m cer senin şi nici fulgere."

duceţi-vă érăşi in grădină," reluâ colo- ste o oră vei avea bunătatea a veni érăşi , dragă Juan. Am să-ţi dau vr'o două căci nu voi avea timp, ca să văd de tóte ecărei mele."

un cu totul la dispositiunea D-tale, tată

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr

„Adio, tătucule!“ exclamâ Ellen, trase puțin pe bĕtrân de barbă, luâ pe mirele ei de mână și eși cu el fuga pe ușe afară.

„Ce odor de fată,“ își dise colonelul, „ér Juan e ca și făcut pentru dênsa, un gentilom desăvêrșit. Dumnedeu să-i ia pe amêndoui in scutul sĕu!“

Apoi sĕ puse la biuroul sĕu și incepu să scrie.

Subita plecare a colonelului Lee provocâ in Sevilla nu numai sensațiune dară și părere de rĕu, căci fusese fórte ospitalier ba chiar ajutase pe mulți cu sfatul și cu faptul. Lumea sĕ mira că nu-și vindea casele, dar aflâ apoi, că la anul colonelul voia să cerceteze din nou Sevilla.

Conchita rĕmase cu duenna ei încă vr'o câte-va sĕptĕmâni adică până la cununia ei cu Romano in apartamentul caselor colonelului, pe care-l ocupase până atunci.

Cât în privința marchisei d'Acuna, acum i era fórte egal, décă pleca ori mai rĕmânea fratele ei. Chiar in dumineca pe care era fixată plecarea lui avea să sĕ țină, după ințelegerea ei cu marchisul Versata, fidanțarea lui Diego cu Reina.

Nu mai avea deci nici un zor de a-i duce grija Elleni.

Tótă sĕptĕmâna fu petrecută in visite de adio. Ellen ar fi dorit pré mult să mai afle ceva despre Dolores, dar acésta perise tot ca și Luca și nimeni nu mai scia nimic despre ei.

Don Juan își dete cu părerea că amêndoui vor fi mers in Siera unde vor fi trăind cu contraban-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

diștiĭ, orĭ póte că sĕ vor fi dus in streinătate, de bună sémă in Francia.

Toți plângiau sórtea sêrmanei Dolores, care-și jertfia viéța pentru un scelerat ca Don Luca Montez.

Ḑiua de vineri mai aduse o mare surprisă.

Adică Don Romano își ceruse voie dela episcop să sĕ cunune fără de formele antecedente și primise acéstă voie.

In tótă graba sĕ făcură preparativele de cununie, care fu săvêrșită cu cea mai mare pompă in catedrală ș'apoi serbată in casele lui Lee.

Astfel sĕ implini una din cele mai ferbinte dorințe ale Elleni și ale Conchitei, și acésta trebui să promiță amicei sale, să vină la primăvéră la nunta ei.

Și Donna Reina de Versata impreună cu tată-sĕu venise la acéstă serbare voiósă și nu era nicĭ decum așa de tristă, cum sĕ așteptaseră s'o véḑă aceia, carĭ cunosceau secretul amorului ei.

Din contră era veselă și deveni din ce tot mai veselă aprópe intrecută și respundea cu voie bună la alusiunile ce i sĕ făceau cu privire la fidanțarea ei, care avea să sĕ serbeze cât de curênd.

Veselia ei era fondată pe o scire ce primise cu vr'o câteva ore mai nainte dela Manuel, care o vestea că este ocupat cu pregătirile pentru a doua ei răpire ce avea să sĕ execute chiar in ḑiua fidanțărei ei séu cel mult a doua ḑi după acea fidanțare.

Reina cunoscea energia neobosită și circumspecțiunea iubitului ei și era de acum fericită de succes.

Și marchisul de Versata era cu voie bună, căcĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

veselia Reinei îi era un semn, că-şi schimbase gândul mai cu sémă in urma serbărei de astădi, care, după părerea lui aţiţase invidia Reinei, făcêndu-o să recunóscă nebunia pasiunei sale de până acum.

Şi marchisa d'Acuna era pe deplin mulţămită. Posiţiunea ei critică sĕ sfêrşise prin insurătórea decisă a fiului ei, decî putea să privéscă cu plăcere admiraţiunea, ce sĕ dedea bogăţiei nemĕsurate a frate-sĕu, din care admiraţiune sĕ rĕsfrângia o raḑiă şi asupra ei.

Simţia că era invidiată şi era mêndră de asta.

Unicul om nemulţămit era Don Diego, marchisul de Acuna. Sĕ simţia din partea Reinei, pe care o considera deja ca pe mirésă-sa, de şi nu tocmai negligiat, dar totuşi tratat cu mai puţină atenţiune, de cât ar fi fost in drept a pretinde dela dênsa. Ba, in cuvintele şi in privirele ei părea a-i arĕta câte odată un fel de batjocură şi vanitosul Diego nu era făcut ca să rĕmână nepăsĕtor faţă de o astfel de aparinţă.

Deveni din ce tot mai indispus şi-şi ascunse nĕcazul sĕu mai cu sémă in una din camerile mai depărtate. Locotenentul Bernardo Lesset, cel mai vesel intre cei veseli îl tachină din acéstă causă, ceea ce nu-l făcu nicî de cum mai voios. De bună sémă i-ar fi convenit mai bine să fugă de acea veseliă, décă ordinele strașnice ale mamei sale nu l'ar fi rechemat mereu in salonul cel mare.

Colonelul Lee era cel mai perfect gentilom. Ingrijise cu prisosinţă de tóte trebuinţele, de tóte poftele şi capriciile óspeţilor sĕi, pentru fie-care avea o strîngere de mână, un cuvênt indatoritor.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Nunta sĕ petrecu in cea mai perfectă armonie şi veselie.

A doua ḑi spre amĕḑi colonelul şi Ellen, Don Juan, Don Romano cu tênĕra sa soţie, carĭ voiau să-i insoţéscă până la Cadix, sĕ imbarcară pe un frumos vapor inchiriat de colonelul Lee anume pentru acest scop.

O mulţime nespusă de ómenĭ, aprópe jumĕtate din locuitorĭi Sevillei, îi insoţiră pâna la port, pentru a-şĭ lua acolo rĕmas bun de la cei carĭ plecau.

Ancora fu ridicată.

Un adio şi la revedere incincit resunâ de pe bordul vaporului ér inmiit de pe malul rîului.

Pălăriĭ fură ridicate şi invêrtite in aer, batiste fîlfăiră, mânĭ sĕ agitară, pistóle detunară — cea mai mare parte din dame vĕrsau lacrimĭ amare.

„Adio!“

„La revedere!“

O bóre lină umflâ pânzele şi undele cele albastre ale Guadalquivirului duseră vaporul iute spre mare.

La Cadix Ellen avu să sĕ despartă de Conchita, de Don Romano şi de Don Juan.

Era o ḑi tristă pe care o petrecură impreună in acest oraş.

A doua ḑi Romano şi Conchita sĕ imbarcară pentru Genova insoţiţĭ de bine-cuvêntările celor lalţĭ.

Vaporul cu care avea să mérgă colonelul şi Ellen nu pleca de cât numai peste douĕ ḑile.

Lee era destul de delicat pentru a lăsa pe cei doui amoresaţĭ in decursul acestor douĕ ḑile in voia

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

lor, nevrênd să tulbure cu presența sa durerea sfântă și amară de despărțire.

Juan și Ellen nu sĕ mai mișcau din odaiă, căcĭ ce le păsea lor de marele oraș strein, de viéța cea sgomotósă din port, unde ancorau mereu corăbiĭ de tóte naționalitățile.

Intristațĭ și totușĭ fericițĭ se drăgosteau impreună, preschimbau jurăminte de credință eternă, povestiră de orele cele frumóse pe care le petrecuseră impreună și de frumósa fericire, ce era să le surîdă după un scurt timp de despărțire.

Apoi cântâ Ellen cu voce copleșitóre:

Șoptesce-mĭ cel cuvênt ce mĕ 'mbăta
E mult d'atuncĭ,
Repetă-mĭ cântecul ce mĕ 'nălța
E mult d'atuncĭ,
Și pacea ș'a mea fericire
Îmĭ readuce-a ta privire
E mult d'atuncĭ.
Suspinele ce ți le-am inchinat
E mult d'atuncĭ
Le ții tu minte? când ne-am depărtat
E mult d'atuncĭ!
Revin la sênu-mĭ ah din nou
Tu scump odor și dorul meu
Și pacea ș'a mea fericire
Să-mĭ readucă-a ta privire
E mult d'atuncĭ.

Când sĕ stinse cel din urmă son, ea sĕ aruncâ plângênd la peptul amantului și dise:

„Oh Juan scumpul meu Juan, nu-i așa că te vei reintórce la mine și nu mĕ vei părăsi. Ah, tu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

eşti unicul meu dor, unica mea fericire! Cum aşi putea trăi fără tine? Jură-mi scumpule, că te vei gândi mereu la mine, şi nu mĕ vei abandona nicĭ odată.“

Juan o strinse mai tare la peptul sĕu şi o mângăiâ şi o incuragiâ cu vorbe dulcĭ şi ḑĕu că i-ar fi prins chiar lui bine, décă l'ar fi mângăiat cine-va pe el, căcĭ durerea despărţirei îl apăsa şi pe dênsul nespus de mult.

Prea, prea curênd sĕ strecurară cele douĕ ḑile. Ora despărţirei sună.

„Curagiŭ draga mea, adă-ţi aminte că eştĭ copila unui soldat,“ ḑisese colonelul cătră Ellen şi asta-i dete ascultare.

Işi reţinu lacrimile şi-şi năbuşi durerea desperată, ba găsi chiar un suris fugitiv, când sĕ smulse pentru ultima óră din braţele amantului ei — dar numai Dumneḑeu scia, cât de greu îi căḑuse a face asta.

„Adio, fiule,“ ḑise colonelul. „Adă-ţi aminte de noi. Vină in braţele nóstre indată ce-ţi vei fi terminat afacerile tale!“

Apoi imbrăţoşâ pe Juan, care nu fu in stare a ḑice alt ceva decât: „la revedere.“

Colonelul şi Ellen coborîră scara portului spre luntre, care-i duse de grabă la bordul mêndrului vapor.

Juan vĕḑu apoi pe cei doui pe coperta vaporului, vĕḑu cum sĕ ridicâ ancora, apoi detunară bubuiturile de adio.

Mult timp încă după ce perise vaporul in za-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

rea depărtată, stetea Juan pe cheiŭ și privea țintă la deșertul undulat. Pare că i sĕ cufundase in acea mare nemărginită o parte, cea mai bună parte, din firea sa. Nu era numai durerea despărțirei momentane, care-l apăsa, mai mult îl ardea gândul, regăsi-vei-o așa, cum ai lăsat-o?

Dar apoi sĕ ruşinâ de acest gând.

Inima Elleni era lămurită ca aurul, amorul ei nu-l va părăsi nicĭ odată — dar sórtea, care pare a sĕ juca cu ómeniĭ ca și vêntul de tómnă cu vêntul, fi-va ea óre favorabilă pentru dêuşiĭ?

In sufletul lui Juan sĕ deşteptâ o jalnică presimțire care-i şoptea, că furtuna vieței nu-l va cruța pe el și pe Ellen.

„Imĭ pare, că nu o voi mai revedea, nicĭ odată," ḑise el cu vocea tremurătóre. „Inima îmĭ spune asta... Ah, Ellen, Ellen, când vom fi reuniți din nou? Aicĭ pe pământ séu sus in cer? Dar, orĭ cum ar decide sórtea, nu mĕ voi lăsa. Un om curagios póte mult, ér décă voi perde lupta, cel puțin voi cădea cu onóre . . . Fiă o depărtare de o miiă de miluri, fiă chiar mórtea intre noi, inimele nóstre nu le póte nimic despărți. Ne aparținem pentru eternitate!"

Juan mai aruncâ o ultimă privire pe larga și undulata mare, care-i ducea ce iubia mai mult in lume, apoi sĕ intórse posomorît in hotelul sĕu.

A doua ḑi plecâ la Sevilla.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CAPITOLUL L.

Sórtea Paulei sĕ decide.

In valea din Sierra Nevada zăcea baronul Detlev de Breda lungit sub un smochin şi sĕ clintea cu ochiĭ pe jumĕtate deschişĭ la cerul limpede şi azuriu.

„Unde va fi Henri érăşĭ?“ bombăni el şi-şĭ intinse membrele cele viguróse. „De bună sémă este ér la fata cea frumósă.“

„Ba nu frate, de astă dată te inşelĭ puţin,“ sĕ auḑi lipit de el vocea prinţului, care s'apropiase de el cu paşĭ liniĭ. „Ce-i drept vin de la Paula, şi de la Teresa dar acum sunt lângă tine.“

„Ér ai făcut pe galant, Don Juane prinţiar?“

„Ce, dór eştĭ gelos?“

„Bă nicĭ de cum! Sciĭ bine cât de puţin simpatice îmĭ sunt senoritele tale.“

„Ale mele. Ca şi când aşĭ fi sultanul acestor odalische şarmante!“

„Hîm, póte —“

„Că este aşa, vreai să ḑicĭ!... Nu, din nefericire nu, dar pe barba profetului, aşĭ vroi să fiu, căcĭ sultanul trăiesce bine.“

„Dar lasă nebuniile!“ ḑise Detlev. „N'ai o ţigară?“

„Poftim, de şi nu eştĭ demn, ingratule, de o regaliă aşa de bună.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„D'apoi am să ţi-o inapoiez, décă vreai . . . ş'acum puţin foc, rogu-te.“

„Poftim!“

„Aşa . . . îţi fórte mulţămesc, serenisime.“

Baronul, care, sprijinindu-sĕ pe braţul cel stâng îşi ridicase corpul de jumĕtate, sĕ reculcâ şi suflâ fumul ţigărei sale in rotogóle dese.

„Sĕ va restabili Teresa óre curênd?“ intrebâ el apoi.

„Vor trece şi trei luni, până când sĕ va reinsănĕtoşa pe deplin,“ respunse prinţul. „Cum ai şi putut să dai aşa de crunt în sêrmana fată. Mĕ mir cum de a scăpat cu viéţa.“

„Haidade, fiinţe ticălóse ca dênsa au capul vêrtos.“

„Frumuseţia ei e dusă de bună sémă.“

„Atunci va fi lipsită de capitalul ei.“

„Tu glumesci şi sêrmana fată d'abia póte vorbi, atât este de slabă. Paula din contra devine tot mai intimă şi mai vorbăréţă.“

„Insă nici odată faţă de mine.“

„Dar şi o tratezi!“

„Nu voiesc să am d'a face cu ea. Dă-mi dar pace!“

„N'ai dreptate. Paulă este de un caracter cu totul original. Aşi dori s'o introduc in lumea cea mare.“

„Ce spui?“

„Că am mare plăcere a lua pe Paula sub scutul meu şi a ingriji de educaţiunea ei. Are mult ta-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

lent, care trebue desvoltat ca să devină podóba orĭ cărui salon.“

„Şi al salonului mamei tale? Vreai să facĭ óre din ea domnişóră de curte?“

„Nu, dar cantatriţă séu tragediană. Mai adinéorĭ ai fost incântat de doina poporală ce ai auḑit din gura ei.“

„Ba ḑĕu, vorbescĭ serios?“

„Firesce!“

„Altă ideeă mai próstă de cât asta nu s'a mai născut in creeriĭ tĕi prinţiarĭ.“

„Oho, mai intâiŭ dovedesce, apoi vorbesce!“

„Nimic mai lesne de cât asta. Vreai să smulgĭ din patria ei pe o fată, care a crescut ca şi o flóre de pădure şi vreai s'o resădescĭ in un pământ strein. Sciĭ tu, ce schimbare póte produce acésta in sufletul ei, sciĭ óre décă din planta cea modestă nu va resări o flóre otrăviciósă séu décă nu sĕ va ofili şi va muri? Dorul de patrie la aceste naturĭ simple este adesea mai tare de cât orĭ-ce alt simţ.“

„Ea móre după viéţa din oraşele cele marĭ. M'a incredinţat adesea, că sufletul ei doresce a trăi in lumea mare.“

„Astea-s visurĭ de tinereţe, pe care le-am avut şi noi ca băeţi sentimentalĭ. Ea este tocmai ca o copilă, care intinde mânule după stelele daurite séu fuge inspre locul, unde apune sórele, după părerea sa, pentru a-l lua d'acolo ca p'o jucărie şi a-l pune in buzunar.“

„Judecĭ fórte rĕu pe Paula, décă crediĭ că este

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

o copilă fără rațiune. Iți spui că este de un caracter energic și are simț poetic.“

„Și încă ce?“

„Tu ești și rămâi un om batjocoritor.“

„Ear tu un nebun. Tu vreai să experimentezi cu ómeni in privința spirituală tot așa precum un profesor de istoria naturală experimentéză cu iepuriĭ de casă. Păzesce-te să nu descepți puterea elementară in Paula ș'apoi să nu mai fi in stare s'o mai potolescĭ. Dar nicĭ rĕspunderea morală cu care voiescĭ să te incarcĭ, nu este mică.“

„Paula va deveni peste puțin independentă.“

„Ș'apoi? . . . Va fi singură și fără scut in mijlocul unei vieți agitate; avea-va ea destulă forță ca să resiste ispitelor, in care va fi dusă? Tu vei fi de vină décă va cădea, numai și numai tu.“

„Ah, astea-s prostiĭ, voi avea grije de ea.“

„Lesne ḑis, dar grijesce tu de o copilă, plină de energie, de romantică și de tot felul de talente frumóse. Ce datorie acră și afară de asta tot odată și nefolositóre. Ce, dór nu vei fi tot lângă ea, ér peste doui anĭ trebue să te insorĭ.“

Prințul oftă.

„In loc de a petrece timpul ce-ți mai rĕmâne in libertate, fără genă, după cum am proiectat, voiescĭ să te incarcĭ cu grijea unei fete streine . . . Și décă serenisime mama va afla despre asta, atuncĭ afacerea va deveni încă fórte neplăcută pentru tine. Ești in adevĕr de părere că va crede in protecțiunea ta a unui talent, décă posesórea acelui talent este așa de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

frumósă ca și Paula? Din contra, ea va presupune, că nu este nici decum vorba de o relațiune platonică și cred că va avea dreptate, căci nici tu nu te aștepți la o asemenea relațiune.“

„Da, ai dreptate.“

„Iubescĭ dar pe Paula?“

„Da, și încă —“

„Așa după cum ai iubit mai acum două săptămâni pe Teresa și cu vr'o trei luni mai 'nainte pe frumósa Angelica de la teatrul curții — cu asta-i totul dis. Ție-ți trebue o jucărie. Fiă, cât despre mine, dar nu-ți lua o jucărie, care sub mânile tale să transforméză in o armă in contra ta insuți.“

Prințul sări in sus.

„Și totuși o voi face!“ exclamâ el. „Di ori-ce ai vrea. Nu pot suferi să sciu că nisce talente atât de strălucitóre să prăpădesc aicĭ. Eu o voi pune la locul care i se cuvine ei, de aș sci, că mi se opune o miiă de dracĭ.“

„Décă mĕ numerĭ și pe mine printre ei poți să dicĭ 999,“ ḑise baronul, care rĕmăsese lungit. „Incă o intrebare voiesc să-ți fac: bĕtrânul Usto să va invoi el óre cu intențiunea ta filantropică?“

„Și de ce nu?“

„Hîm, fiind-că este un om cam ciudat și pré puțin prevenit in favórea lumei celei marĭ, după care fiă-sa doresce atât de mult; îmĭ pare c'a pățit multe neajunsurĭ acolo, cel puțin așa trebue să-mĭ explic multe din observările lui.“

„Dar ar fi curată nebunie, décă ar refusa oferta

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mea. Trebue să-i pară bine déca fata atât de negligeată va primi o educaţiune amesurată talentelor ei.“

„Ca să facă una ca asta ar avea el singur destui bani, dar pe semne nu i se pare lucru folositor. Un bandit spaniol are un venit fórte frumos, după cum am avut ocasiune de a ne convinge.“

„Deciḑă Usto cum va voi, eu totuşi voi lua pe Paula cu mine şi o voi duce la Madrid séu mai bine la Paris, căci acolo este locul ei: Sunt ferm decis a face asta, la dracu, chiar de aşi trebui s'o răpesc.“

„Asta-i cuvêntul tĕu din urmă?“

„Da, pe barba profetului.“

„Déca te jur astfel nu mai voiesc să ḑic nimic. Mĕ supui voinţei şi inţelepciunei tale. Invinge pe cei lalţi 999 de draci tot aşa de iute, cu asemenea motive logice şi inţelepte, ca pe mine, ş'apoi nu ţi sĕ va mai opune nimen.“

Rîḑênd sĕ trânti prinţul lângă amicul sĕu pe érba cea móle.

„Mai dă-mi încă o ţigară,“ ḑise baronul.

„Poftim. Dar de meritat, n'ai meritat-o.“

„Cu o astfel de condescendenţă? Cât de ingrat este prinţul meu.“

„Da prinţul tĕu cel deposedat, care nu póte cheltui in doui ani, cât póte intr'unul singur baronul Detlev de Breda,“ rîse prinţul Henri.

„Titlul sermisime, sună bine la urechiă,“ adause Detlev.

„Da, firesce, mai cu sémă in urechile unui birtaş, căci auḑindu-l sĕ crede indreptăţit a spori adiţia sa cu cinci-ḑeci la sută.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Detlev tăcu câtva timp.

Apoi îl intrebâ prinţul: „cum îţi place aicĭ?“

„Fórte bine,“ rĕspunse baronul. „Brigantagiul in acéstă formă mai are încă o trăsură cavalerĕscă, romantică, care-mĭ place. Póte că şi in mine sĕ mişcă sângele bĕtrânilor Breda, care şi ei au fost nisce cavalerĭ de codru.“

„Mai cu sémă vicomtele este o figură interesantă.“

„Vorbescĭ de Manuel Frania? Neapĕrat, este in el un straniu amestec de incăpĕţinare, selbătăcie, generositate şi de fineţă curtenéscă. Dar lungul şi posomorîtul sĕu locotenent Iorgu îmĭ place mai bine; in tot casul este mai energic. Este un caracter cu totul inchis, pe care aşĭ voi să-l explorez.“

„Incércă, póte că-ţi va succede. Eştĭ dară invoit, ca să mai stăm încă o sĕptĕmână aicĭ.“

„Da. Ospitalitate aşa de amabilă nu mai găsim in tótă Spania şi Portugalia. Îţi mărturisesc, că m'am impăcat pe deplin cu accidentul nostru.“

„Eu m'am impăcat de mult chiar. Vom lua dară parte la aducerea miresei lui Manuel. Senora sĕ numesce Reina, decĭ nu ne injosim prin participarea nóstră. In alaiul de nuntă al unei reginei nu pot lipsi nicĭ prinţĭ nicĭ baronĭ!“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CAPITOLUL LI.

Răpirea de la serbarea de fidanţare.

Căpeteniile banditilor sĕ adunaseră la o sfătuire seriósă in cortul manific a lui Manuel. Şeful insuşĭ era de faţă apoi Iorgu, Usto şi in fine indrăzneţul şi iscusitul Pedro.

Pe masa de dinaintea lor steteau păhare, carafe cu vin. Şi o şatulcă elegantă şi scumpă cu ţigărĭ, care aveau bună trecere, pe când din contră nu sĕ consuma vin mult.

Numai Pedro făcea o excepţiune in acéstă privinţă, dar nicĭ nu era de mirat, căcĭ o sĕptĕmână intrégă nu descălicase aprópe de loc de pe cal şi prin urmare nicĭ nu durmise.

Intr'una dusese şi adusese veştĭ intre Manuel şi Reina dovedind o cutezanţă admirabilă.

Adesea era mai să fiă prins séu descoperit sub stravestirea sa, dar presenţa sa de spirit ce nimic nu i-o putea răpi, îl scosese tot de-a-una din pericolul amenintător.

Tocmai incepuse a vorbi, şi spunea: „părerea Donnei Reina este, că ar fi mai bine a sĕ intreprinde un atac deschis, cătră séră, când óspeţiĭ sĕ preumblă in grădină. Mai curênd nu-i va fi cu putinţă a sĕ isola puţin, ér atuncĭ alguazilii de pază in urma vinului consumat in abundenţă vor fi devenit atât de neingrijaţĭ, încât nu vor observa apropierea nóstră.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Acésta sĕ va putea efectua mai bine dinspre nord, unde un stufiș, care sĕ trage până lângă parc, ne oferă acoperire in de ajuns.“

„Asta a fost și planul meu,“ adause Emanuel. „Ne furișăm frumușel in lăuntru după ce vom fi delăturat pe alguazilii puși de pază, aședăm pe Reina pe cal și venim in ruptul capului aicĭ, voi însă intru aceia îmĭ veți acoperi retragerea mea. Pentru a doua óră n'are să-mĭ răpéscă pe amanta mea, mai bine mor.“

Frumosul căpitan de bandiți scrêșni din dinți.

„Donna Reina va impedeca de a sĕ pune santinele,“ observâ Pedro. „La șése ore, când vom intreprinde lovitura, nicĭ un alguazil nu va mai fi treaz. Tótă tréba pare mai periculósă decum va fi in adevĕr.“

„Ca și când am fi intrebat vr'o dată de pericol,“ bombăni Usto, care nu vorbise până acum nimic.

„Așa dară vom porni chiar acĭ, toți flecăiĭ afară de șése inși, vor veni cu noi călărĭ. Trebue să ne presentăm in numĕr suficient pentru ca să le luăm din capul locului orĭ-ce ideeă de opunere séu de urmărire, și'apoi caiĭ noștri nu trebue să fiă obosiți.“

„Nicĭ că sĕ vor gândi la apĕrare séu la urmărire,“ dise Usto. „Vor fi bunĭ bucuroși décă le vom lăsa baniĭ și ne vom mulțămi numai cu fata.“

„Nicĭ o vorbă de banĭ,“ exclamâ Manuel. „In o asemenea ḑi nu voiesc să-mĭ aduc aminte de meseria mea cea miserabilă.“

„Meseriă miserabilă,“ morăi Usto. „Altă dată sĕ chiamă altmintrelea, firea omului totuși nu este

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de cât o giruetă pe tot minutul in altă direcţiune . . . Meseriă miserabilă, ca şi când am fi nisce cârpaci.“

Manuel părea a nu fi auḑit observarea bĕtrânului, căci ḑise liniştit:

„Acum nu póte fi vorba de alte dispositiuni. Amĕnuntele sĕ vor găsi la executare, nu uitaţi, că de astă dată „precauţiunea“ trebue să fiă motivul nostru cel mai insemnat. Sunteţi dar invoiţi, cu ceea ce am decis până acum?“

„Da!“ exclamâ Pedro. „Este óre o cale mai bună, care să ne ducă la ţîntă?“

„Nu cred,“ rĕspunse Usto.

„Dar tu Iorgule?“ sĕ adresâ Manuel cătră acesta, care sugea ţigara sa, pus pe gânduri.

„Aşi voi să-mi exprim o temere,“ rĕspunse lungul şi posomorîtul locotenent.

„Ah, şi care?“

„N'ar trebui să vi aici cu Donna Reina, ci ar fi mai bine ca să vĕ aştepte o trăsură de călĕtorie, care să vĕ ducă de grabă la Madrid séu in vr'o altă parte unde nu vĕ cunósce şi nu vĕ bagă in sémă nimeni. Acolo veţi fi mai siguri de cât aici. Mare mirare décă marchisul şi guvernul nu vor pune cerul şi pământul in mişcare pentru a pedepsi o răpire atât de indrăznéţă. Vom avea aici o posiţie fórte grea. Ori vreai ca fata să privéscă cum tatăl şi amantul sĕ luptă impreună pentru posesiunea ei?“

„Ai dreptate, ca tot de-a-una,“ respunse Manuel. „Voi urma după sfatul tĕu. Mĕ veţi pardona, décă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

vĕ voi lăsa singurĭ faţă cu pericolul, pe când mĕ desfăt în fericirea mea.“

„Unul pentru toţĭ, toţĭ pentru unul,“ ḍise Usto.

„Ţinem neclătaţĭ cu tine.“

„Hurra Manuel Frania şi céta lui!“ exclamâ Pedro cu entusiasm şi ceilalţĭ strigară cu el.

„Vĕ mulţămesc, amicĭ iubiţĭ,“ replicâ Manuel adênc mişcat. „Totuşĭ trebue să fiă şi ceva bun in mine, căcĭ altmintrea n'aţĭ putea să-mĭ fiţĭ devotaţĭ cu atâta iubire.“

„Mergem prin foc pentru căpitanul nostru!“

„O sciu şi ḍĕu vĕ voi resplăti fidelitatea vóstră şi devotamentul vostru, cât voi ṗutea de bine.“

Dete mâna cu amicĭĭ sĕi strângêndu-o-le cu căldură

Usto şi Pedro eşiră, Iorgu şi Manuel rĕmaseră inapoi.

După o pausă, in care fie-care sĕ abandonase gândurilor sale, ḍise Iorgu:

„Trebue să-ţĭ aduc aminte de o datorie seriósă, amice. Sciĭ că mi-am dat parola de onóre locotenentului Ladrone, că vei merge să te duelezĭ cu el când te vei fi insănătoşat de rănirea ta.“

„Sciu şi nu voi lipsi dela duel.“

„I-am promis lui Ladrone că-i voi fixa cât mai neintârḍiat timpul şi locul. Ce scire să-i trimit dară?“

Manuel suspinâ.

„Tóte-mĭ vin acum pe cap, tocmai acum când cred a fi aprópe de fericirea mea dorită cu atâta sete. Când cred că pun mâna pe ea un destin negru sĕ ridică impotrivă-mĭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Dór nu vreai ca să-mĭ calc cuvêntul?“

„Nu, nicĭ de cum, n'are să ţi sĕ intêmple asta. Nu mĕ tem nicĭ de glonţul nicĭ de sabia lui Ladrone, dar lasă-mĕ mai intâiŭ să gust din fericire. Numai timp de o sĕptĕmână să-mĭ dai, ca să stau cu Reina, apoi mor cu plăcere, căcĭ ce este mórtea pentru acela care a gustat din fericire.“

„Ce vorbescĭ de mórte? Lasă-te de aceste gânduri triste,“ exclamâ Iorgu, ascunḑêndu-şĭ duioşia cu tonul sĕu cel aspru.

„Mórte! ce cuvênt misterios!“ ḑise Manuel visător. „Ce enigme intunecóse ne ascunde ea cu tóte că este lucrul cel mai firesc de pe lume. Tóte pier, nimic nu duréză veciniс. Adesea, când mĕ uit la o copilă frumósă, sunt cuprins de o duioşie miraculósă. Nu este grozav a gândi că atâta frumuseţă şi dulcéţă va trebui să putreḑéscă in mormênt, că din tóte acestea ce fac deliciul atâtora nu sĕ va mai alege de cât un pumn de cenuşe? . . . Ş'apoi sufletul?! Care —“

„Dar lasă-te de aceste meditaţiuni! Nu sĕ potrivesc pentru viéţa sgomotósă din lume. Aicĭ nu ne folosesce filosofia ci numai munca şi perseverança. A munci şi a agonisi plin de grijĭ, asta-i viéţa!“

„De ce trăim dară? Óre operile nóstre nu sunt ele tóte peritóre ca şi noi inşine?“

Iorgu ridică din umerĭ şi arătâ in sus.

„Numai El scie asta! . . . Dar curagiu Manuel! Aruncă-te cu inimă in curentul vieţei! Luptă-te, susţine-te şi valurile te vor duce la malurĭ plăcute . . . Manuel, par'că nu te mai cunosc, unde ţi-a rĕmas neingrijata-ţĭ plăcere de viéţă?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Eu singur nu sciu ce schimbare s'a operat in mine. Nu mai sunt in stare a mĕ bucura," oftâ căpitanul de banditĭ. „Dar mĕ voi sili a urma după sfatul tĕu, drage amice!"

„Inainte, nu privi inapoi Manuel! Inaintea nóstră este ţînta, de ce să ne lipim de trecutul cel trist, pe care să-l uităm mai bine cu totul. De ce să ne speriăm de un nor intunecos, care-şĭ aruncă umbra sa pe calea vieţei nóstre? Décă va isbucni o tempestate, fă-i pept bărbătesc. Nu cel slab, numai cel fără curagiŭ rĕmâne de desupt in lupta pentru existenţă! Lasă-te dar de gândurile cele triste. Aprofundéză viéţa insăşĭ, nu scopul şi sfîrşitul ei."

„Imĭ voi da silinţa a urma după sfatul tĕu," ḑise Manuel încă odată, zimbind cu tristeţă. „Dar visele cele negre îmĭ revin necontenit, orĭ-ce aşĭ face, ca să le alung."

„Stăruesce serios in voinţa ta şi vei putea, feresce-te de singurătate, caută societatea cea veselă a camaraḑilor noştrĭ, cântă, bea, cum sĕ cuvine unui mire fericit."

Cu astea Iorgu dete mâna cu amicul sĕu şi plecâ.

Manuel era singur, sĕ aruncâ pe un scaun, îşĭ sprijini cótele pe genunchĭ şi-şĭ puse faţa in pălmĭ — astfel stete el mult, mult perdut cu totul in gândurĭ.

Şi in aceste momente de reculegere incepu a sĕ căi de viéţa sa, el, vestitul bandit al Spaniei, — Manuel Frania sĕ căia.

Cine ar fi indrăznit a susţine asta, fără a provoca rîsetele orĭ-cărui Spaniol.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Şi cu tóte astea era adevĕrat, ér causa era amorul — care-l indemna a părăsi calea greşită şi a sĕ reintórce la o viéţă omenósă, pentru ca să sĕ arete demn de iubirea ei. — — —

Din hacienda lui Don Versata, atât de tăcută de altă dată, rĕsunau acum acordurile unei musicĭ voióse, amestecată cu cântărĭ, ciocniturĭ de pahare, rîsete şi glume. — Cavalerĭ şi dómne gătite sĕ uitau prin ferestre séu sĕ preumblau prin grădină; in una din edificiurile laterale sĕ intinsese o masă pentru servitorĭ şi soldaţĭ.

Era duminecă şi in acest moment fanfarele musicei chemau pe numĕroşiĭ óspeţĭ la masă.

Mesele de prin odăile marĭ şi pompóse steteau să sĕ rupă sub povara de aur, argint şi cristal cu care erau incărcate. Cele mai fine mâncărĭ, gătite de un bucătar adus anume de la Madrid, sĕ serviau una după alta aprópe fără sfîrşit. Pretutindenĭ domnia cea mai mare veselie.

Marchisul de Versata îşĭ ridică paharul — cătră finea mesei, când venise rêndul la şampanie — şi vesti, după moda franceză, fidanţarea fiicei sale Reina cu nobilul Don Diego, marchis d'Acuna.

Musica sună érăşi fanfare, amiciĭ felicitară şi bĕură in sănĕtatea fidanţaţilor, ér Diego entusiasmat de frumuseţa miresei sale, puţin póte şi de vin, o sărută pe obrajĭ şi pe buze.

Reina nu sĕ opuse, căcĭ vedea căutătura intepĕtóre a tată-sĕu aţintită asupra sa, dar deveni când roşie, când galbenă de tot.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

De altmintrelea copila-şĭ păstrâ cumpĕtul in mod admirabil. Faţa zimbitóre, de jumĕtate zmerită, de jumĕtate fericită, cu care primi acele multe felicitărĭ, n'ar fi permis nicĭ celui mai iscusit cunoscĕtor de ómenĭ a recunósce furtuna, care viscolea in peptul ei.

Până şi tată-sĕu sĕ inşelâ, creḑênd in adevĕr că ea s'ar fi impăcat cu destinul ei. Nu avu nicĭ cea mai mică presimţire, că numai speranţa intru apropiata unire cu amantul ei îi dedea Reinei forţa, de a-şĭ juca rolul aşa de bine.

Marchisul sĕ desbrăcâ de orĭ-ce grije şi sĕ dete veseliei, care predomina marea şi distinsa societate. —

După ridicarea mesei damele şi cavalerĭĭ sĕ impărţiră in diferite grupurĭ, pentru a-şĭ trece timpul până la representaţiunea teatrală, fie care după placul sĕu.

Marchisul adică pusese de sĕ ridicase in salonul cel mai mare un teatru şi angagiaze o trupă teatrală de renume pentru representarea unor comedĭĭ micĭ.

Donna Reina îşĭ invĕli umerĭĭ cu un şal şi sĕ profită de un moment in care nu era observată de nimen pentru a sĕ furişa din salon pe trepte 'n jos.

Unul insă tot o vĕḑuse şi sĕ luase după ea şi anume acela a cărui presenţă îi era cea mai neplăcută, adică Don Diego.

„Vreai să iai puţin aer curat, Reină?“ intrebâ el alăturându-sĕ de dênsa şi oferindu-i braţul sĕu.

Reina părea a nu fi observat acésta.

„Da, cum veḑĭ pré bine Don Diego,“ respunse

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ea. „Mi sĕ făcuse pré cald și voiam să mĕ răcoresc puțin.“

„Dragă Reina, décă-ți este plăcută societatea mea te voi insoți in preumblarea ta prin parcul cel frumos. Cât de minunat este aicĭ! Colea in casă sgomotul cel mare, aicĭ afară solitudinea cea tăcută. Sunt vesel că am scăpat pentru un scurt timp din invălmășélă.“

„Și eu sunt cu totul de opiniunea D-tale.“

„De ce-mĭ ḑicĭ D-ta, dragă Reină. Nu sunt mirele tĕu?“

„Vechiul obiceiŭ,“ respunse Reina stăpênindu-sĕ.

„Dar lasă acel obiceiŭ, sciĭ bine cât te iubesc, așĭ vrea să-mĭ leg sufletul cât de aprópe cu al tĕu, nu-mĭ mai ḑi D-ta!“

Cu astea îi cuprinse talia, ea nu sĕ opuse, dar voind să o sărute, își retrase iute capul.

„Ce facĭ Reină, iubită mirésă?“ exclamâ Diego cam mirat, dar tot odată și cam ofensat. „De ce nu mi-e permis să te sărut?“

„Nu aicĭ dragă Diego,“ rîse Reina. „Ne-ar putea vedea cineva.“

„Dar suntem fidanțațĭ?“

„Da da, insă —“

Ea nu-și terminâ vorba ci trase cu urechia. Sosesce un călăreț, de bună sémă vr'unul din dragonii de pază.

Reina tăcu, dar sĕ sprijini mai tare de brațul mirelui ei, căcĭ genunchiĭ îi șovăiră.

„Cât eștĭ de agitată, dragă Reină! Îmĭ pare chiar

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

că te-ai ingălbênit. Ţi-a venit rĕu óre? Haide, te voi reconduce in casă, să te odihnescĭ o jumĕtate de oră.“

„Ba nu Diego, să nu mergem in casă . . . Aerul rece îmĭ va face bine. Te rog, adă-mĭ o sticluţă cu sărurĭ de mirosit.“

„Cu plăcere, scumpa mea!“

Diego încântat de afabilitatea Reinei era tocmai să plece d'acolo, când trozni ceva lângă el in stufiş. Sĕ opri şi căutâ imprejur, tufele sĕ despărţiră şi pe cărarea parcului apăru un călăreţ tênĕr, frumos şi elegant in a cărui persónă Diego recunoscu pe cel mai tênĕr conte Torrejas, séu mai bine ḑis pe Manuel Frania.

„Santinelă, santinelă, ajutor!“ sbierâ el terificat, dar şeful de banditĭ veni cu calul spre el şi-l plesni cu biciuşca peste faţă.

„Tăcere, mişelule!“ îi răcni Manuel, apoi sĕ intórse spre Reina, care căḑuse aprópe fără simţirĭ pe o bancă, o ridică pe calul sĕu, pe care-l intórse luându-o in gónă spre pórta parcului.

Diego rĕmase pentru un moment ca şi inlemnit, apoi fugi spre casă strigând mereu.

„Ajutor dragonĭ, veniţĭ alguazilĭ, alergaţi! Reina este răpită de Manuel Frania, ajutor, ajutor!“

Numele căpitanului redutat produse o adevĕrată gróză şi târbăcéla deveni şi mai mare când Diego incepu a povesti bâlbâind cele intêmplate. Damele sĕ apucară să ţipe şi căḑură in leşin séu sĕ ascunseră prin vr'un colţ, căcĭ credeau, că Manuel va lua cu asalt casa şi va măcelări pe toţĭ câţĭ erau in ea.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Mulţi dintre cavaleri sĕ arĕtau aprópe mai fricoşi chiar de cât damele, cei mai curagioşi, strigară să li sĕ aducă arme şi cai; dragonii alergau de colo până colo şi s'apucară să incalece de jumĕtate beţi, locotenentul comandant, sĕrmanul injura şi blăstema, fără a putea aduce pe ómenii sĕi in bună ordine, marchisul alerga cu o puşcă in sus şi 'n jos şi injura, sĕ ruga şi plângea d'a valma.

Toţii sbierau care din cotro, un cal sĕ speriâ, trânti pe călăreţul sĕu şi alergâ prin curte, armele zirgăniau, vr'o două puşcături detunară -- cu un cuvênt, era o zăpăcélă grozavă, care cu tótă seriositatea situaţiunei, sĕ arăta comică, mai cu sémă amicului nostru, adică locotenentului Don Bernardo Lesset, care rîdea ca un nebun de cutezanţa lui Manuel şi de straşnica invălmăşélă din curte.

Coregidorele fu unicul om care-şi redobândi indată presenţa sa de spirit. Impinse la o parte pe un dragon, care era beat cumplit şi care sĕ incerca in zadar a incăleca pe calul seu, îi smulse sabia din mână, încălecâ şi strinse pe acei puţini dragoni, carî erau deja gata.

„Unde ţi-a fost santinela, senor locotenent?“ răcni el cătră locotenentul aprópe disperat. „Negligenţa D-tale este nepardonabilă. Caracho! Pentru ce ţi-a dat Dumneḑeu ochi? Soldaţii D-tale sunt beţi şi D-ta asemenea. Să mĕ ia dracul, senor, décă vei rĕmânea nepedepsit.“

Ofiţerul nu rĕspunse nimic, ci dând pintenî calului sĕ năpusti pe pórtă afară. Coregidorele cu vr'o

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

doi-spre-ḑece dragonĭ, cu cei doui caporalĭ și un mic numĕr de óspeţĭ, Diego și marchisul de Versata îl urmară. Și Don Bernardo merse cu ei.

Dar deja după o oră mica cétă de călăreţĭ sĕ reinturnâ. Coregidorele sĕ convinse că o urmărire ar fi fost fără de nicĭ un folos in acel moment, căcĭ sosind la locul de popas al banditilor recunoscuse după urmele de copite de cai care se vedeau acolo, că erau in numĕr cu mult mai mare decât ei.

Incolo nu mai vĕḑură nimic.

Sĕrbarea cea strălucită rĕmase intreruptă. Coregidorele plecâ indată in oraș, ér óspeţiĭ toţĭ sĕ grăbiră a părăsi casa, uitând de ceremoniĭ și de etichetă, — plecară ca și goniţĭ.

Dragoniĭ reluară serviciul lor de pază.

CAPITOLUL LII.

Povestea lui Iorgu.

Era intr'o ḑi caldă de tómnă. Sórele sĕ ascunsese deja pe după părețiĭ cei inalţĭ de pétră și, umbre din ce tot mai dese sĕ intindeau peste valea banditilor.

In apropierea turnului celui mare ardea un foc sdravĕn și in jurul lui sĕ așeḑaseră patru din amicĭ noștri cei mai bunĭ: Don Juan Redando, Iorgu, prințul Henric și baronul de Breda.

Juan sosise numai de vr'o câte-va ore și adusese vestea că guvernul ar fi amênat expediţiunea proiectată

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

in contra banditilor de óre-ce aflase că Manuel și Donna Reina nu erau in valea banditilor.

Acéstă veste le fu la toți pe plac și astfel societatea sĕ afla in o bună dispositiune. Pentru a-și trece timpul provocară pe Iorgu să-și povestéscă viéța, acesta sĕ gândi puțin apoi le făcu pe plac, incepênd:

„Ca la cei mai mulți dintre soții mei, așa nicĭ mie nu mi s'a prediș acasă, că voi trăi odinióră ca bandit, căcĭ casa in care am copilărit nu era un edificiu de tóte ḑilele, ci un mêndru vechiŭ castel, proprietatea unei din cele mai nobile familiĭ spaniole.

„Pe când eram încă copil mĕ gândiam mereu la aventure rĕsboinice, dar firesce că nicĭ odată nu-mĭ veni ideea, că triumfurile mele lamentabile sĕ vor compune din hărțuelĭ cu gendarmĭ, in loc de a deveni colonel de gardă și a purta pe peptul meu steaua de Alcantara și Calatrava, in calitatea mea de grande al Spaniei drept care eram cavaler al ordinului concepțiunei nemaculate.

„Și ḑĕu nu este vina educațiunei mele, că n'am atins acéstă țintă strălucită. Crescui in tóte prejudețele vechei nobilimĭ, in tóte opiniunile exclusive și adăpat cu pătrunderea că sângele granḑilor și conților spanioli este un licuid cu totul deosebit.

„Castelul strămoșilor mei stetea in Galicia, in acel ținut in care veneraținea inaintea gentilomului este încă inăscută țĕranului, care decĭ prin acésta sprijinesce trufia tênĕrului hidalgo.

„Părinții mei erau preocupați de prejudețele lor aristocratice. Nu vroi să ḑic că ar fi disprețuit pe

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

cei care erau mai puțin nobili de cât dênșii, dar resimțiau deosebirea de nascere și de crescere atât de mult încât nimic nu putea să ștergă in ochii lor acéstă deosebire, nici talentele spiritului, nici bunătatea inimei.

„Eu, care mě simțiam ca un viitor conte de Mon — dar nu-i de lipsă ca să vě spun numele — nu aveam firesce altă opiniune de cât părinții mei. Eram un băiat sělbatic, indrăzneț și vesel și toți trebuiau să sě plece inaintea mea.

„Astfel mersei mai întâiu la Madrid apoi la universitățile dela Salamanca și Sevilla. Acolo sângele meu cel sělbatic incepu a sě mai reci. Să înțelege de sine că nu purtam nici odată lipsă de bani și la cas de trebuință erau destui ovrei indatoritori, cari cu plăcere imprumutau pe bogatul Don Fernando cu vr'o câte-va sute de piastrii pe câte-va săptěmâni, luându-și procentele cunoscute.

„La cele din urmă sě ingroziră până și părinții mei, cari erau de altmintrea fórte toleranți in acéstă privință, de risipa și de desfrênarea mea. După ce mě admonestase mai de multe ori fără succes, mě chiemâ acasă. Un an petrecui in castelul nostru strămoșesc, refortificându-mě prin un traiu regulat.

„Dar acest traiu nu-mi convenia la inceput nici de cum, incetul cu incetul găsii insă plăcere la divertisementele rustice ca călărit, vênětóre și excursiuni pe munți, așa încât nu voiam odată cu capul să primesc postul de atașat la ambasada nóstră dela Paris, pe care mi-l procurase tată-meu fără de voia mea.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„In fine totuşi cedai, cu condiţiunea insă ca mai intâiŭ să servesc un an ca ofiţer şi apoi să apuc cariera diplomatică in calitate de ataşat militar la o amabasadă.

„Mĕ făcui dară ofiţer de cavalerie cu staţiunea la Madrid unde continuai cu viéţa desfrênată ce o dusesem ca student, dar acum pe o scară şi mai largă.

„Eram pe calea cea mai bună a-mĭ prăpădi pe lângă morala şi sănĕtatea. Dar o intêmplare mĕ aduse pe o altă cale.

„Venind dela un banchet nopturn trecui in una din dimineţĭ pe la biserica Stei Hedovica. Nu sciu ce lucru mĕ impinse de intrai inlăuntru. Nu fusesem de mult in nicĭ o biserică şi mĕ cuprinse ca un fel de căinţă când îmĭ plecai genunchiĭ, ca să mĕ inchin.

„In acel moment privirile mele fură atrase de figura unei copile, care stetea ingenunchiată la o parte, alăturĭ cu mine, aşa încât îi puteam vedea admirabilul ei profil. Tóte gândurile mele sĕ aţintiră acum numai asupra ei, şi transfiguraţiunea cerească ce era vĕrsată peste faţa cea infloritóre, mĕ făcu să uit de tot ce era imprejurul meu şi-mĭ inălţâ sufletul la o evlavie mai mare de cum o făcuse vr'o dată cea mai ferbinte rugăciune. Privirile mele sorbeau cu sete aspectul acestei feţe nobile, delicate şi caste.

„De atunci mergeam in fie-care diminéţă la biserica Sf-Hedovice şi mai tot de-a-una găsiam acolope frumósa mea necunoscută. Pe ţi ce mergea mĕ retrăgiam tot mai mult de societatea camaraţilor mei de până atunci. Mi sĕ făcea ruşine când auţiam ne

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ghiobiile şi scârnăviile lor, căcĭ imaginea cea castă a copilei din biserică, pe care o păstram in inima mea mĕ făcuse să preţuesc tóte după adevĕrata lor valóre.

„Astfel trecură patru sĕptĕmânĭ şi încă nu mĕ indurasem a mĕ apropia de bela pe care o iubiam cu acea forţă şi pasiune, care sĕ sfêrşesce numai cu mórtea.

„Da, o iubiam din tótă inima. Nicĭ un gând neertat nu-mĭ veni la vederea ei, de şi eram unul din cei mai vestiţĭ craidonĭ ai Madridului. Voiam să-i cer amorul ei cu tótă zmerenia, ş'apoi, când voĭ fi avut parte de acel amor, s'o duc ca soţia mea in mêndrul castel al strămoşilor mei.

„Asta era scăparea mea din peire. Amorul pentru o fată castă, nobilă săvêrşise acéstă minune.

„In fine îmĭ luai curagiul pentru a face pasul de mult propus. Eşind din biserică mĕ alăturai pe lângă adorata mea, pe care până atuncĭ o salutasem numai fără a-i vorbi şi mĕ rugai de ea cu cel mai perfect respect, să-mĭ permită a 'o insoţi. Ea-mĭ dete acea permisiune — inima-mĭ crescu de fericire, dar fui neplăcut surprins când auḑiĭ, că-mĭ ḑice pe nume.

„Ea mĕ cunoscea dară!

„Şi cu tótă reputaţiunea ce aveam in oraş ea primi zimbind insoţirea mea.

„Un gând grozav îmĭ pătrunse inima.

„Óre să mĕ fi inşelat şi faţa de ea, pe care o ţineam de un ânger in chip de om?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Óre ea să nu fi fost de cât una din acele fiinţe abjecte, ale căror cunoscinţă o căutasem pré des chiar?

„Dar nu era cu putinţă. Deja in următorul moment suprimai acéstă indoiélă chinuitóre. Aceştĭ ochĭ blăjinĭ, acest zimbet nevinovat, acéstă faţă drăgălaşă, curată şi castă nu puteau să mintă aşa de cumplit şi aşa fără de milă.

„Nu putea fi un demon in chip de ânger, fiinţa aceea, căreia-i consacrasem primul meu amor adevĕrat.

„In momentul in care mĕ préferici acest gând, primiĭ şi certitudinea că Mercedes — asta era numele ḑînei mele — mĕ va iubi.

„Spre mirarea mea copila apucâ drumul spre casarma regimentului meu. Acéstă imprejurare îmĭ era mai mult chiar de cât neplăcută, căcĭ nu voiam ca să sĕ atingă de fruntea ei cea curată nicĭ măcar umbra unei bănuelĭ.

„Căcĭ camaraḑiĭ mei n'ar fi intârḑiat nicĭ a face observărĭ batjocoritóre, nicĭ a porni cercetărĭ secrete cu privire la Mercedes, décă m'ar fi vĕḑut cu dênsa. mai cu sémă fiind-că ar fi recunoscut indată causa purtărei mele schimbate, pe care nu şi-o putuseră explica.

„Din fericire Mercedes sĕ opri aprópe de casarmă şi dispăru in o căsuţă mică, care, după cum o sciam pré bine, aparţinea unui sergent din escadronul meu.

„Ca şi ameţit mersei in acea ḑi acasă, tótă inima mea era ocupată de un singur gând fericitor: Mercedes.

„Nicĭ odată nu mi sĕ păruse sórele aşa de auriu,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

cerul așa de albastru, profumul roselor așa de dulce și tótă lumea așa de miraculósă, așa de frumósă, ca și atunci.

„Ah, amorul este un puternic fermecător.

„Ferice de acela, care móre până ce lumea cea rece și invidiósă nu a avut timp a nimici mișelesce acest farmec frumos.

„Eu unul, ah, n'am fost din acești fericiți. — —

Iorgu tăcu și respirâ adênc.

Cu mâna tremurândă-și ridicâ paharul și-l goli, apoi îl aruncâ cât colo de sĕ sparse de-o stâncă, ér' buzele i sĕ mișcară ca și când ar fi rostit un nume iubit.

„In aceeași ḑi chiar," continuâ el apoi, „avui o intâlnire in decursul serviciului cu sergentul Aldrate și, mânat de neastêmpĕrul inimei mele consumată de amor, îl intrebai de frumósa Mercedes.

„Bĕtrânul soldat mĕ priví cu neincredere și-mĭ indrugâ câte verḑi și uscate, eu insă nu-l slăbiĭ și in fine îmĭ spuse, că Mercedes ar fi chiar fiiă-sa.

„Iubiam decĭ pe fiica unui sergent, dar nicĭ pentru un moment măcar nu mĕ gândiĭ la deosebirea stărei nóstre.

„Da, Mercedes este mêndria și bucuria bĕtrâneţelor mele," observâ sergentul cu furie suprimată. „Ea a rĕmas nepătată in acéstă lume plină de pĕcate și resbunarea mea grozavă ar cădea pe capul aceluia, care ar indrăzni a-și intinde mâna sa spre copila mea cu intenţiuni murdare. Sunt un om bĕtrân și supusul D-tale, dar cred că mĕ vei inţelege, décă te voi ruga, să

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

nu-mĭ calcĭ in casa mea. Mercedes este pré bună de cât să-ţĭ servéscă drept jucărie, ér soţia D-tale nu sĕ póte face. D-tale, care ai o inimă atât de schimbăciósă, nu-ţĭ póte cădea cu greu, a renunţa la amorul ei. Sper, că vei face asta, că nu te vei mai incerca a te apropia de dênsa, căcĭ altmintrea fiă-mea ar trebui să sĕ retragă cu totul. Sciĭ, care-ţĭ este reputaţiunea D-tale şi trebue decĭ să sciĭ, că ar fi o ruşine pentru o fată din popor, décă ar fi vĕḑută cu D-ta in public. Inşela mĕ voi óre, décă te voi crede destul de nobil, ca să-ţĭ infrênezĭ pofta pentru a nu mĕ neferici pe mine şi familia mea. Te rog de ertare că indrăznesc a-ţĭ vorbi astfel, Domnule conte, dar am fost silit să o fac. Uită necuviinţa mea şi impreună cu asta şi pe Mercedes.

„Trufia mea sĕ indignâ la aceste acusărĭ, pe care însă trebuiam să le recunosc de drepte in fond.

„Provocai pe Aldrate să vină cu mine in locuinţa mea şi aicĭ îmĭ vĕrsai tot focul şi dorul meu inaintea lui. Ii descrisei impresiunea neperitóre, ce a făcut copila rugătóre asupra sĕlbaticului meu cuget, îi jurai că amorul meu va fi neclătit şi că va invinge tóte pedecile, ce mi sĕ vor opune din orĭ-ce parte ar fi, îl incredinţai, că nu mai aveam altă ţintă, de cât a putea numi pe Mercedes soţia mea.

„Amorul ce mi-a insuflat m'a smuls de la marginea abisului, la care ajunsesem şi voi consacra viéţa mai bună ce-i datorez dênsei, tot numai ei, stăruind din tóte puterile mele, ca să deviu tot mai demn de dênsa şi să-mĭ cuceresc amorul şi mâna ei.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Fiă că Aldrate incepu să dea creděmênt cuvintelor şi jurămintelor mele, fiă că-i veni frica că-mĭ voi incerca norocul fără de scirea lui şi voi intreţine relaţiunĭ secrete cu Mercedes, nu sciu care din două-l decise a-mĭ permite ca să-l cercetez séra după serviciu.

„Firesce că eu mĕ grăbiĭ a fi la loc indată ce sĕ putu. Sergentul mĕ primi cu óre-care intimitate respectuósă; soţiă-sa cu acea zăpăcélă lipsită de judecată, in care pică de obiceiŭ ómenii neculţi, când sunt visitaţi de persóne de rang, Mercedes in fine cu o drăgălaşe zmerenie, care-i măria încă carmeniĭ ei cei nevinovaţi şi-mĭ trăda, că aflase de causa visitei mele şi că nu sĕ supĕrase pentru asta.

„Dar nu vroi să vĕ obosesc cu enumerarea tuturor acelor amĕnunte, care caracterisau amorul meu, căcĭ n'ar avea interes decât numai pentru mine, de óre-ce totuşĭ numai eu le-aşĭ inţelege pe deplin. Cuceriĭ inima Mercedei şi mi sĕ promise in căsătorie cu condiţiunea, ca părinţiĭ mei să aprobe acéstă alianţă.

„Sciam că va urma o luptă grea, dar totuşĭ speram a invinge.

„Colonelul meu, un amic al familiei mele insciinţase pe tată-meu de schimbarea traiului meu spre bine şi tată-meu îmĭ scrise felicitându-mĕ şi incredinţându-mĕ de bucuria lui.

„Acéstă epistolă a tatălui meu mi sĕ păru ca şi un bun presemn al sorţiĭ şi mĕ decisei a mĕ folosi de dispositiunea cea bună a părinţilor mei. Le rĕspunsei indată, descriindu-le amorul meu pentru Mercedes, frumuseţia şi bunătatea ei, declarându-le, că

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

numai ei aveam să mulţămesc scăparea mea din peirea sufletéscă şi-ii rugai in fine să ne dea bine-cuvêntarea lor la alianţa nóstră.

„N'avui să aştept mult timp după rĕspuns.

„Părinţilor mei li sĕ păru lucru de rîs, că voiam să iau de soţie pe fiica sergentului meu.“

„Ca să stăruesc cu mai mult efect pe lângă părinţii mei, îmĭ luai congediu şi mersei acasă, ducênd cu mine o epistolă a excelintelui meu colonel, care atesta tot ceea ce scrisesem părinţilor mei despre Mercedes.

„Acum părinţiĭ mei recunoscură că pasiunea mea pentru Mercedes nu era nicĭ decum trecĕtóre şi ridiculă. Indărĕtnicie sĕ puse 'n faţă cu indărĕtnicie; sĕ schimbară vorbe aspre, amare, dar declarând, că mĕ voi cununa cu Mercedes chiar in contra voinţei părinţilor mei, orĭ apoi décă nu, că voi reincepe viéţa mea de mai 'nainte invinsei, séu sĕ păru cel puţin că eram invingĕtor.

„Fiă dar voia ta,“ ḑise tată-meu in fine, după ce sĕ sfătuise timp indelungat cu un vĕr sĕrman, care trăia in castel, aşa ḑicênd din mila părinţilor mei, „dar îţĭ fac o condiţiune: Vei merge indată la ambasada dela Paris. Acolo vei lucra bine şi vei termina indreptarea ta morală. Îţi dau timp de un an şi jumĕtate pentru asta şi trecênd acest timp, mĕ voi invoi cu mesalianţa ta, décă mai marii tĕi vor fi mulţămiţi de purtarea ta. Mercedes va veni insă la noi şi-şĭ va primi crescerea impreună cu soră ta Octavia. Sper că sĕ va purta bine şi că va invĕţa tot, ce sĕ pre-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

tinde dela soția unui grande de Spania. Ești înțeles cu asta, Fernando?“

„Plângênd de bucurie imbrățoșai pe tată-meu și mĕ reinturnai fericit și mulțămit la Madrid. Mercedes incântată de amabilitatea părinților mei, era indată decisă a sĕ supune condițiunelor sciute, numai tată-sĕu mai făcu nisce obiecțiuni, pe carĭ insă nu le putu susține față de noi.

„Nu trecu o lună și Mercedes sĕ afla in castelul strămoșilor mei din Galicia, ér eu stam ca atașat militar al ambasadei spaniole la Paris. Nu-mĭ era permis a purta corespondință cu mirésa mea, ér epistolele părinților mei cuprindeau numai sciri scurte despre progresele și sănătatea ei, icĭ colea și câte o salutare.

„Eu mĕ ținui de propusul meu, lucrai necontenit și trăiĭ ca un călugăr. Apropiindu-sĕ sfĕrșitul timpului de incercare, nu mai îmĭ veniră sciri d'a casă, ceea ce mĕ ingrijorâ fórte mult, mai cu sémă fiind că nu primiam nicĭ un respuns la scrisorile mele cele mai urgente.

„Indată ce mĕ vĕdui la capĕtul acelui an și jumĕtate, îmĭ cerui congediu și plecai cu un atestat in adevĕr strălucit in Galicia.

„Cât voi trăi nu voi uita ḑiua sosirei mele.

„Era o ḑi posomorîtă de tómnă. Necontenit cădea o plóie mărunță din cerul cenușiu și un vênt neplăcut fluștura frunḑele cele vestejite de pe arborĭ — natura sĕ punea la odihnă.

„Ah, și amorul meu tot asemenea.

„Tată-meu nu-și putu ascunde uimirea sa când

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mĕ zări şi când intrebai de Mercedes. Dintru întâiŭ îmĭ respunse cu ocol, apoi îmĭ spuse, că sĕ dovedise cu totul nedémnă de mine, căcĭ aprópe cu un an mai nainte sĕ măritase după ingrijitorul nostru de grajdurĭ.

„Nu-s in stare a exprima, ceea ce simţiam la aceste cuvinte rostite cu ton rece, batjocoritor. Nicĭ un moment măcar nu mĕ indoiam, că nu sĕ pusese aicĭ o mare mişelie la mijloc. Nu sĕ putea ca Mercedes să-mĭ fi devenit necredinciósă de dragul unui bărbat pe care-l cunosceam de brutal şi de lacom.

„Aprópe cu forţa îmĭ procurai intrare la dênsa.

„Şi vai! ce sĕ făcuse din copila cea rumenă şi frumósă!“

„O femeeă bolnavă, mâncată de supĕrare, in a căror ochĭ arḑĕtorĭ sĕ putea vedea apropierea morţiĭ. Sdrobit ca nicĭ odată căḑui lângă patul ei, şi îi acoperi mânile cele slăbite şi svêcninde cu sărutărĭ şi cu lacrimĭ.

„Un fapt nespus de miserabil sĕ comisese in contra mea. Dintru întâiŭ părinţiĭ mei o zoriseră mereu, să abḑică de bună voie dela mine, ér vĕḑênd că sĕ opune atuncĭ Don Martinez, acel vĕr sĕrac, concepu un plan satanic. El îi povesti, că mĕ voi căsători cu o dómnă franceză, prefăcu vr'o câte-va epistole ca şi când ar fi fost scrise de mâna mea, prinse scrisorile ei cătră mine şi le nimici, ba îi arătâ chiar un anunţ de cununie cu numele meu, care firesce era fals, comandat de el in o tipografie de la Paris.

„Sĕrmana chinuita copilă nu sĕ mai putea decĭ indoi de necredinţa mea. Dar pentru a impedeca

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

descoperirea acestei mârșăvii, trebuia s'o oprească de a nu se întórce la Madrid. Și asta-i succese vĕrului meu Martinez, convingênd pe Mercedes, că décă s'ar arăta din nou la Madrid, tótă lumea ar crede că ar fi stat ca metresa mea cu mine în castel și că săturându-mĕ de dênsa, i-aș fi dat drumul.

„Biata Mercedes fu de aceeași părere, dar și décă n'ar fi fost, totuși n'ar mai fi îndrăznit a se întórce acasă, credêndu-se repudiată de părinții ei, carĭ nu-i mai respundeau la desele ei scrisorĭ. Ea nu scia firesce, că Martinez îi opria tóte scrisorile.

„Zorită necontenit și vĕdêndu-se părăsită de toți, primi în fine a deveni soția îngrijitorului grajdurilor nóstre.

„Căsătoria ei nu era tocmai nefericită, căcĭ îngrijitorul, Balseiro i era numele, resimția pentru Mercedes veneraţiunea ce dênsa insufla fie-căruia, dar caracterul sĕu vil nu se potrivia cu sufletul cel fraged al Mercedei. D'abia cu vr'o câte-va sĕptĕmânĭ mai 'nainte aflase Mercedes prin o întêmplare, că nu eram căsătorit, și perspicacitatea amorului îi descoperi tótă intriga cea mârșavă.

„Acéstă descoperire grozavă o aruncâ pe patul de zacere, din care nicĭ nu se mai ridicâ; peste puține ḑile îșĭ dete sufletul.

„Disperarea rupse atuncĭ în inima mea tóte stavilarele rațiunei și ale bunei-cuviințe.

„Cu însăși mânile mele îi săpai un mormênt și o adăpostiĭ în el; nu o pusei în sicriu ci pe rose, și cu rose îi acoperiĭ trupul ei.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Pe Martinez miṣelul care o omorîse, îl impuṣcai la duel, o oră după ce o inmormêntasem, ér' când tată-meu indrăzni a rosti un cuvênt de mânie, îmĭ isbucni furia cu greu reţinută ṣi in contra lui. Ridicai mâna asupra tatălui meu ṣi mĕ lăpădai de familia mea.

„Mĕ reintorsei la Paris ṣi reincepui viéţa mea cea desfrênată de mai 'nainte; beam, jucam in cărţĭ, vênam, mĕ duelam ṣi călăriam ca un nebun, dar din nefericire eram sănĕtos, pré sănĕtos chiar.

„Corpul meu de fer resista la tóte desfrênările, ér la intrecerile nebune călare ṣi cu trăsura, ṣi la dueluri mĕ ocrotea o stea miraculósă de orĭ-ce accident. Mórtea, pe care o căutam, fugia de mine. Mĕ duelam până ṣi pentru un ac, in mai multe rênduri săriĭ cu calul meu de pe puntea Seinei in rîu séu mĕ pusei impotriva unui tren — ṣi totuṣĭ rĕmăsei mereu neatins.

„Pe scurt făceam extravaganţele cele mai nebune, numai de femei mĕ feriam, căci nu puteam să uit nicĭ decum pe Mercedes.

„După un an mâncasem jumĕtate din averea insemnată ce moṣtenisem de la o rudă, dar mĕ ṣi săturasem de viéţa cea desfrênată ce duceam. Imĭ veni un dor de singurătate ṣi de liniṣte.

„Decĭ impachetai ṣi mersei dintru întâiŭ la Madrid, ér d'acolo in Orient. Serviciul statului îl părăsisem chiar când cu intórcerea mea la Paris.

„Am cutreerat lumea timp de mai mulţĭ anĭ, in fine dorul de a revedea mormêntul Mercedei mĕ readuse in patrie. Mĕ dusei de făcui o rugăciune la

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mormêntul regretatei mele mirese, dar nu putui să stau acasă.

„Soră-mea fusese repudiată, fiind-că iubia pe un artist, care nu era gentilom.

„Când aflai despre asta, aforisii încă odată prejudeţele aristocratice, îmi scuturai praful de pe incălţăminte şi mersei la Madrid.“

„Voiam să mĕ impac cu părinţii mei, căci aflasem că dênşii nu sciuseră nimic despre apucăturile satanice ale lui Martinez, dar când vĕdui că respinseseră şi pe soru-mea, mĕ hotării a-mi consacra viéţa luptei in contra trufiei celor mari.“

„De şi dispuneam încă de o stare destul de mare, nu inchiriai la Madrid de cât o locuinţă mică şi incepui să caut pe soră-mea, in zadar insă, căci nu sciam numele bărbatului ei. Cu ocasiunea cercetărilor mele mĕ intâlnii cu Manuel Frania, pe care-l cunoscuseam dela Paris ca vicomte d'Aubigne.

„Acéstă cunoscinţă fu de o mare influinţă asupra mea: fostul căpitan şi ataşat de ambasadă, fiitorul grande de Spania, deveni un bandit, ceea ce sunt chiar şi acum, dar numai din pasiune, căci traiul vieţei mele nu mi-l susţiu din prada ce fac ca bandit ci din interesele capitalului meu. Cu tóte astea, décă justiţia va pune mâna pe mine, voi fi spênḑurat. Şi cu asta inchei istoria vieţei mele.“

Cu astea Iorgu sări in sus şi dispăru prin intunecime.

„Mĕ voi intórce indată,“ strigase el când se duse.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Intru aceea inoptase. Focul era aprópe de stins. Juan mai puse vr'o două lemne şi-l aţiţă din nou.

De odată detună o puşcătură, fanfare se auḑiră. Iorgu veni alergând:

„Vine Manuel!“ strigă el. „La dracu, ce se v'a fi intêmplat óre? Nu l'aşteptam aşa de curênd.“

La acésta scire se sculară şi cei lalţi şi se luară după Iorgu, care alergase intru intêmpinarea căpitanului séu.

CAPITOLUL LIII.

Regina banditilor.

Când cei patru tineri se apropiau cu paşi grăbiţi de cortul cel mare, vĕḑură văpaie de foc şi auḑiră strigările voióse.

„Viva Manuel! Viva Reina! Trăéscă mirésa!“

„Har Domnului au sosit cu bine!“ ḑise Iorgu, care atribuia venirea neaşteptată a lui Manuel vr'unui accident.

Inaintea marelui cort stetea Manuel călare şi lângă el Reina, frumósă şi mêndră ca o adevĕrată regină. Căpitanul de banditi cu faţa strălucitóre de fericire dete mâna cu ómenii séi, asigurându-i că acésta surprisă nu era decât urmarea unui capriciu momentan.

Pe Iorgu, Juan şi pe cei doi Germani îi salută cu deosebită amiciţie şi îi presentă Reinei.

Era un tablou fantastic compus din figurile sĕlbatice cu facle in mâni ér in mijlocul lor frumósa,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mêndra, tênëra părechiă cu expresiunea unei fericirĭ desăvêrşite in ochiĭ cei lucitorĭ.

El să fi fost in adevĕr temutul Manuel Frania, proscrisul, pe al cărui cap era publicat un premiu?

Ér bărbaţiĭ carĭ-l priviau cu feţele mişcate de bucurie să fi fost in adevĕr acei sĕlbaticĭ banditĭ, de carĭ tremurau tótă Spania?

Era aprópe de necreḑut.

Detlev de Breda sĕ furişâ incetinel la o parte şi reḑimându-sĕ de un arbore, contemplâ cu un interes viu acéstă stranie adunare.

N'ar fi fost óre o problemă demnă de un bărbat de a nutri restul de simţirĭ nobile, care trebue că mai trăia in pepturile acestor banditĭ, şi a-iĭ readuce la o viéţă mai bună?

Succede-i-va asta óre şi in ce mod?

Da, trebuia să fiă posibil, căcĭ ómeniĭ carĭ erau in stare a resimţi o bucurie atât de curată de fericirea soţului lor, nu puteau să fiă cu totul perduţi!

Baronul rîse de sine insuşĭ, vĕḑêndu sĕ in imaginaţiunea sa ca moralist şi salvator de suflete, dar cu tóte astea era ferm decis a executa nobila sa intenţiune care era de bună sémă un straniu plan pentru un baron german, dar îi servia de onóre.

Prinţul Henric nu sĕ ocupa nicĭ decum cu asemenea gândurĭ filantropice. El descoperise pe Paula intre femei şi sĕ profitase de ocasiunea favorabilă de a-i spune vr'o două cuvinte galante, pentru care însă astăḑĭ era mai puţin accesibilă şi mai puţin recunoscĕtóre ca de altă dată.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Prinţul atribui vina acestei nepăsări agitaţiunei generale, dar să înşela. Causa răcelei ei era presenţa lui Juan. Cu tóte că Paula îl ocolia şi cu tóte că nicî el nu-i căuta societatea, dênsa să simţi straniu mişcată prin singurul fapt al presenţei sale.

Óre tot îl mai iubia de şi-l trădase, de şi scia că el iubia pe alta şi că pe dênsa o dispreţuia?

Inima femeiĭ este o enigmă, decî nicî noi nu putem sci, ce să petrecea in sufletul acestei copile sălbatice. — —

Era o viéţă animată, voiósă in valea banditilor.

Presenţa Reinei, amorul ei nemărginit pentru Manuel, serenitatea şi condescendenţa ei exercitau o influinţă in adevăr fermecătóre asupra flăcăilor sălbătăciţi, carî îşi adunară tóte rămăşiţele de jumătate uitate ale culturei lor, pentru a să arăta plăcuţi faţă cu femeea cea frumósă.

Până şi posomorîtul Usto trebui să să plece cam cu voie, fără de voie inaintea gentileţei Reinei. Cu ce dragă inimă ar fi voit să descopere in purtarea ei trufie, séu vr'un alt defect, dar Reina nu-i dete ocasiune la acésta.

Manuel o intreba necontenit, décă nu-i lipsesce ceva şi décă să simte fericită.

„Da, o sunt pe deplin," răspunse ea cu fragedime. „Ce mi-ar şi putea lipsi? Amorul tău, el singur m'ar préferici in pustia cea mai deşartă. Dar aicî mă bucur de tot comfortul dorit ce ni-l póte da bogăţia şi tot odată de nemărginita veneraţiune a soţilor tăi."

„Ia-i subjugat cu gentileţa şi cu frumuseţea ta.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Nu te vor mai abandona nicĭ odată. Dar cum va fi, décă nu mĕ vei mai iubi, décă dorul de ceea ce ai părăsit de dragul meu va deveni mai tare decât credinţa ta?“

„Manuel, mĕ mâhnescĭ! Nicĭ odată, chiar décă ai cădea in miserie şi in peire, nu sĕ va micşora amorul meu. Sunt a ta şi nimic n'are să mĕ smulgă de lângă tine.“

Aşa vorbia soţia banditului, şi ceea ce spunea, era expresiunea adevĕrată a simţirilor sale.

Prinţul Henric şi Detlev tot mai petreceau lângă banditĭ; acesta urmăria intenţiunea sa de convertire, pe care o cunóscem deja, de şi nu pré avea prospecte de succes. Iorgu şi Reina îl sprijiniră mult intru acésta şi cu ajutorul lor îi succese in fine, a obţine de la fie-care bandit obligamentul de a incepe o nouă şi legală viéţă, indată ce sĕ va desfiinţa liga lor.

Cu asta câştigase fórte mult, cu tóte că el insuşĭ nu scia încă nimic despre avantagiul sĕu, căcĭ Manuel impărtăşise până acum numai lui Iorgu intenţiunea sa de a desfiinţa cât mai curênd liga sa de banditĭ. —

Don Juan Redando sĕ reinturnase la Sevilla. Venise in valea banditilor numai pentru a-şĭ lua ḑiua bună de la amicĭ, căcĭ avea de gând a sĕ imbarca cât mai curênd pentru Englitera.

Prinţul îşĭ recâştigase acum favórea Paulei.

Copila salută plecarea iubitului ei de odinióră cu mare bucurie; inima ei scăpa astfel de o mare sarcină, dar totuşĭ nu putuse suprima o lacrimă ferbinte.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Il va revedea ea óre vr'o dată? Sĕ póte, căci décă mergea la Paris pentru a deveni cantatriță, după cum voia prințul, avea să sĕ intâlnéscă de bună sémă cu el.

Acéstă speranță era una din principalele motive, care o indemnâ ca să primésc curtea prințului, dar nicĭ sie-insăși nu ar fi indrăznit a-și mărturisi acest motiv secret.

Persóna prințului nu-i pré plăcea, dar Paula era din fire prefăcută așa încât prințul era convins de amorul ei.

Intr'una din ḑile Manuel Frania sĕ preumbla cu Iorgu prin vale 'n sus și 'n jos vorbind despre planurile lor.

Căpitanul de banditĭ făcu o mărturisire insemnată locotenentului sĕu, spunêndu-i că, de când ajunsese vêrstnic, primia din când in când scrisorĭ misterióse, care păreau a veni din partea unei persóne insărcinată a sĕ ingriji de sórtea lui. După cele din urmă sciri primite de la acea persónă, Manuel s'aștepta a i sĕ indica locul viitor de petrecere. Locotenentul sĕu însă spunea că ar fi decis a merge in Germania, pentru care țắră, de când cu amiciția lui cu Detlev de Breda, prinsese o slăbiciune mare.

„Te mai gândescĭ câte odată, că duelul ce ai promis locotenentului Ladrone, n'a avut încă loc?“ reincepu Iorgu după o pausă mai mare.

„Da, și încă fórte adesea,“ replică Manuel oftând. „Cât de mult mi s'a schimbat firea. Mai 'nainte lupta era pentru mine un joc voios, o recreațiune,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ér acum par' că mĕ ia nisce fiorĭ recĭ, când mĕ gândesc la acest duel.“

„Mi-am dat parola de onóre pentru tine!“

„Nu te teme, că nu o voi călca. Consideraţiunĭ pentru Reina m'au reţinut până acum.“

„Dar ai cerut numai o singură sĕptĕmână de fericire, eu ţi-am lăsat trei, acum trebue să scriu neapărat lui Ladrone. Vreai să statorescĭ vr'o condiţiune deosebită.

„Nu, arangiază totul după cum vei găsi tu cu cale.“

„Ce să alegem sabie, séu pistóle?“

„Mie-mĭ este tot una; omul móre de o lovitură de sabie tot aşa de bine, ca şi de un glonţ.“

„Dar de o lovitură de sabie te poţĭ feri, nu insă de un glonţ. Drept loc de intâlnire am ales valea unde te-a provocat. Locul de dinaintea peşterei nóstre celei micĭ este singuratic şi fórte potrivit. Eştĭ invoit cu acel loc.“

„Îmĭ este tot una orĭ unde voi muri.“

„Nicĭ vorbă nu póte fi de mórtea ta. Mĕ mir de tine!“

„Cine ne va insoţi?“

„Pedro!“

„Singur?“

„Da. Ladrone mi-a promis că va veni numai cu un secundant şi cu un medic, decĭ nicĭ noi nu trebue să fim mai mulţĭ de cât trei.“

„Numai să nu ne tindă vr'un laţ locotenentul!“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Asemenea lucru nu sĕ póte presupune din partea lui, este un om de onóre.“

„Eu presimț o nenorocire, care are să sĕ întêmple la acest duel.“

„Dar lasă-mĕ cu presimțirile tale și spune-mĭ mai bine, ce cuprindea epistola, pe care ți-a adus-o astădĭ Sancho.“

„Tocmai voiam să-ți vorbesc despre asta. Căpitanul general al Granadei sĕ inarmézĕ in contra nóstră cu cea mai mare precauțiune. Prin indelungata neactivitate a voit să ne adórmă. Ei voiesc să ne surprindă și astfel să forțeze intrarea in valea nóstră.“

Iorgu sĕ porni să rîdă.

„Asta nu va fi cât lumea,“ ḑise el apoi. „Ce cred Domniĭ cei schiloḑĭ de noi? Caracho, ei mi-ar fi tocmai acei iscusiți, carĭ ne-ar putea păcăli pe noi. Și când va avea loc comedia?“

„La inceputul sĕptĕmânei viitóre.“

„Ha, de minune, vor găsi cuibul gol, căcĭ vinerĭ și sâmbătă vom avea de lucru cu duelul, duminecă sĕ va proclama sĕrbătoresce desființarea ligei ér lunĭ vom dispărea și Domniĭ dela Granada vor putea veni, ca să véḑă minunile văiĭ nóstre.“

„Bine, fórte bine.“

„Dar,“ obiectâ Iorgu, „totuși va fi bine, décă ne vom pune chiar de acum la pază bună, căcĭ cine scie, décă vr'o intêmplare neprevĕḑută nu va pripi atacul in contra nóstră. Apoi trebue sĕ depărtăm d'aicĭ pe cei doui Germanĭ.“

„Firesce. Le voi spune indată cum stau lucrurile,“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu voiescĭ să ducĭ și pe soția-ta la vr'un loc sigur.“

„Nu! Îĭ voi face propunerea dar sunt convins că o va refusa. Sciĭ bine cât este de curagióză Reina mea. In decursul luptei să sĕ retragă cu cele lalte femei in turn. Ingrijesce-te de cu vreme, ca să avem proviant in de ajuns din ale mâncărei și din muniție. Trebue să ne pregătim la o asediare indelungată, décă nu vom voi să trecem prin o spărtură ce vom face in șirurile inamicilor.“

„Asta nicĭ nu va fi de lipsă.“

„Adică vreai să ḑicĭ, că noi vom pleca d'aicĭ, mai 'nainte ca poliția să ne fi venit pe cap, ceea ce va fi probabil, dar prevederea este bună in orĭ-ce cas.“

„Póte să ne impresureze cât vor voi, nouĕ tot ne rĕmâne eșirea prin turn.“

„Ce vreai să ḑicĭ cu asta?“

Iorgu surise.

„D'abia mĕ vei crede că am putut păstra un secret atât de insemnat inaintea ta, dar adevĕrul este, că acum trei anĭ când am dat peste acéstă vale ascunsă cu turnul mauric, examinând pe acesta cu amĕnuntul, am făcut o descoperire, despre care nicĭ unul dintre voi, n'are nicĭ ideeă măcar.“

„Ce minune ai descoperit?“ intrebâ Manuel.

„Un tunel secret pe sub pământ, care duce din turn până in peștera din ariniș, pe care o cunoscĭ.“

„Da, însă de tunel n'am sciut nimic până acum. Asta-i in adevĕr o imprejurare de cea mai mare insemnătate, care ne scóte din orĭ-ce pericol.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ca să nu lăsăm nimic aicĭ ar fi bine décă am strămuta de cu vreme tóte la amicul nostru Augusto.“

„Asta-i o idee fórte bună şi firesce că o vom executa. Dar vină că sunt tare curios a vedea cu ochiĭ misterul turnului.“

Cei doui amicĭ apucară spre vechiul turn mauric, in care petrecură ca vr'o oră.

Apoi Manuel merse vesel in cortul sĕu, ér Iorgu la cei doui Germanĭ pentru a-i avisa despre necesitatea plecărei lor, care avis fu primit cu aceeaşĭ intristare cu care ea fu dată.

Detlev sĕ apucâ indată să impacheteze bagagiele căcĭ plecarea era fixată pe a doua ḑi. Prinţul însă sĕ duse la Usto şi-i comunicâ propunerea sa cu privire la Paula.

„Pentru ca să veḑĭ Senor Usto,“ incheeâ el cuvêntarea sa fórte lungă, „că intenţiunile mele sunt cu totul solide, bazate numai pe interesul ce port artelor, mĕ oblig a-ţĭ preda D-tale indată o sumă, séu a o depune pentru contul D-tale la o bancă, din a cărei venit să trăiéscă Paula la Paris. Ar fi fórte bine décă ai veni şi D-ta cu dênsa.“

Usto sĕ uimi fórte mult.

„Étă o stranie propunere,“ ḑise el, „este o mare bunătate din partea D-tale, Don Enrico, dar nu o pot primi.“

„Să nu creḑĭ că sunt condus de alte interese de cât de acelea ale artei,“ bîlbăi prinţul destul de incurcat. „Ér cât in privinţa speselor mele, am prevĕḑut in budgetul meu pe fie-care an o certă sumă pentru

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

sprijinirea unor talente demne. Nu mĕ interesez de persónă, ci numai de artă . . .

„Arta va putea exista şi inflori şi fără de Paula mea," replicâ Usto posomorît. „Cu invĕţarea cantului şi cine scie décă va ajunge la perfecţiune, nu va fi destul, căci ei îi lipsesce peste tot cultura."

„Are timp a sĕ cultiva, căcĭ este tênĕră."

„Ş'apoi ce nume ar avea primind dela un prinţ asemenea binefacerĭ."

„Nimen n'are să afle asta. Îţĭ dau parola mea de onóre, că nu voi vorbi cu nimen despre asta. Paula insăşĭ resimte un dor ferbinte a trăi in lumea cea mare."

„Asta-i un dor copilăresc, lipsit de raţiune. Crede-mĕ Don Enrico, că dênsa peste puţin s'ar ofili intre zidurile cele inalte ale oraşului şi ar dori să revină in poenile dumbravelor, pe care nu le-a părăsit până acum nicĭ odată. Nu cunoscĭ D-ta frumósa poesie „La Nostalgie,*) care sĕ incepe astfel:

Vous m'avez dit: A Paris, jeune pâtre,
Viens, suis nous, céde à tes nobles penchants.
Notre or, nos soins, l'étude, le théatre
T'auront bientôt fait oublier les champs.
Je suis venu, mais voyez mon visage.
Sous tant de feux mon printemps s'est fané.
Ah, rendez-moi, rendez-moi mon village,
Et la montagne, où je suis né.**)

*) Dorul de ţĕră.

**) Traducere verbală: Mi-aţĭ ḑis: Vină la Paris june păstor, urmézĕ-ne, cedézĕ aplecărei tale celei nobile. Aurul nostru, ingrijirea nóstră, studiul, teatrul, te vor face să uiţĭ curênd de câmpiĭ. Am venit, dar priviţi-mĭ faţa. Sub atâta foc primăvéra mea s'a pălit. Ah, redaţi-mĭ, redaţi-mĭ cătunul meu şi muntele unde m'am născut.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„De acest dor de ţéră va fi apucată şi Paula; de ce să-i răpim liniştea şi pacea ei? Cât-va timp va jeli din causa neimplinirei dorului ei, dar apoi sĕ va simţi mulţămită şi fericită. Lasă-i acéstă nevinovăţie copilărésca. Doresc ca să nu cunóscă nicĭ odată viéţa egoistă şi lacoma din lumea cea mare.“

Prinţul de şi jignit totuşĭ nu sĕ putu reţine de a nu exprima lui Usto mirarea sa, cât de bine cunoscea acesta versurile lui Béranger.

„Astea-s amintirĭ din timpurĭ trecute,“ rĕspunse el. „Am trăit mult timp in lume şi bine inţeles, nu in societatea cea mai rea, unde am auḑit câte una alta şi am mai ţênut minte din ele. Dar după tóte vĕ mulţămesc pentru bunăvoinţa Dv.“

Cu astea Usto îi făcu douĕ reverinţe aşa încât prinţul trebui să plece infuriat.

Dar nĕcazul lui nu ţînu mult, căcĭ găsind ocasiune a vorbi în taină cu Paula, îi reveni tótă voia.

A doua ḑi cei doui Germanĭ plecară.

CAPITOLUL LIV.

Duelul zădărnicit.

Locotenentul Ladrone tocmai terminase cu lectura unei epistole, care părea a-l interesa fórte mult. Apucâ clopoţelul de pe masă şi sunâ.

Un servitor intrâ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Pune șeaua pe armăsarul meu, pune vr'o două butilcĭ de vin și vr'o cinci-dece de țigărĭ in tăscile șelei și nu uita nicĭ de sabia mea, nicĭ de pistóle și de muniţiune,“ ordonâ ofițerul.

„Am înțeles, Senor locotenent,“ respunse servitorul. Stăpênu-sĕu puse epistola primită in buzunarul tunicei sale, dar o scóse érășĭ de acolo și o incuiâ cu ingrijire in sertarul biuroului sĕu.

Servitorul, un om tênĕr, observâ fie-care din aceste mișcărĭ cu mare atenţiune.

„Ce mai stai aicĭ?“ sĕ resti ofițerul cătră dênsul.

„Veḑĭ mai bine ca armăsarul să capete cum sĕ cade de mâncare; peste două ore voiesc să plec cu el. Eșĭ acum!“

Servitorul sĕ depărtâ.

Ladrone sĕ sculâ, îșĭ tocmi toaleta, îșĭ incinse sabia și merse la coregidore, care îi era șef, ca să céră dela dênsul un congediu pe trei ḑile, care-i fu indată acordat.

D'acolo merse la medicul regimentului de dragonĭ ér dela medic la locotenentul Don Bernado Lesset.

Ladrone nicĭ n'apucase bine a eși din casă, când étă-l pe servitorul sĕu furișându-sĕ din grajd in camera stăpênului sĕu, unde sĕ incercâ a deschide cu nisce cârlige sertarul dela biurou in care locotenentul inchisese sciuta epistolă.

„Trebue să fiă un act de mare insemnătate,“ bombăni mișelul in sine, „am vĕḑut cum schimba la fețe și cum sĕ inveseli citindu-o. De bună sémă va fi cuprinḑênd și causa plecărei sale celei fără de veste;

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

trebue să-i dau de urma . . . Afurisită bróscă! ah, in fine! . . . Eată-o, caracho, ce-i asta!“

Brósca sertarului sĕ deschisese in fine şi servitorul găsise şi desfăcuse epistola. Ceea ce citea in ea îl umplu cu cea mai mare mirare, căcĭ autorul ei nu era altul de cât Iorgu, care anunţa pe locotenent despre locul, timpul şi condiţiunile duelului.

„Asta-i fórte insemnat,“ şopti servitorul. „Voi lua o copie de pe epistolă, nu este lungă şi locotenentul nu va reintra aşa de grabă. Mĕ prind că va comite nebunia şi va alerga in mânile banditilor; fiă. Eu unul voi fi mai cu minte şi-mĭ voi câştiga premiul!“

Servitorul copiâ de grabă epistola, apoi o puse cu ingrijire in sertar, pe care-l incuiâ, apoi sĕ reintórse in grajd.

Când locotenentul Ladrone veni acasă găsi pe armăsar gata de plecat. Mai arangiâ vr'o două hârtiĭ, puse epistola lui Iorgu in buzunar şi tocmai îşĭ incingea sabia, când rĕsunară de jos tropote de cai.

Călăreţiĭ erau Don Bernardo Lesset, voiosul locotenent şi senor Irimie Bellize, medicul lung şi supţire ca un fus al regimentului de dragonĭ din Sevilla. Ladrone salutâ pe cei doui domnĭ, incălecâ pe armăsarul sĕu şi plecâ cu ei.

Servitorul sĕ opri la pórtă până ce vĕdu că cei trei călăreţĭ dispăruseră după colţul stradei, apoi alergâ in camera sa, îşĭ complectâ imbrăcămintea, luâ cu sine copia scrisórei şi alergâ la poliţie unde fu indată dus inaintea coregidorelui, de óre-ce anunţase că ar fi in stare a-i da pe mână pe Manuel şi pe Iorgu.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

—

=se fórte bine aminte de
= Ladrone provocase la
de și sĕ infuriâ asupra
cu bandiții in loc de a-i
urâ despre altă parte că
pune mâna pe cei de

servitor cu o resplată fru-
-i da și mai mult, chemiâ
sfătui cu dênsul.
ulți soldați," dise core-
imea ne-ar putea trăda.
e ajuns, pentru a ocupa
imai dênsul și un servitor
) și cred, căci de și-s tîl-
ț cavaleresc. Pune deci
ei mai buni, intre ei tre-
inosc drumul; nu trebue
căci ar fi in stare a ne
. Firesce, că trebue să
ntea duelanților la locul
putem posta bine."
, vom năvăli indată asu-
rîm la pămênt pe Iorgu
ci este un bun țintes și
i sĕ tem mai mult de el

rgu, Manuel și insoțitorul
nici o resistență. Ești in-
i propui vr'o schimbare?"

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr

Dar ajutorul coregidorelui nu găsi nicĭ o obiecţiune de făcut.

După o oră coregidorele şi cu ajutoral sĕu plecară călărĭ, ér la bariera oraşului li sĕ alătură opt gendarmĭ bine inarmaţĭ. — — —

„Noi suntem cei dintâĭ," dise Iorgu sărind de pe cal şi privind imprejur. „Mai lipsesce un cuart de oră până la timpul hotărît. Intru aceea voi face o recunóscere a terenului!"

Iorgu sĕ intórse şi intinse mâna după pistolul din taşca şelei — in acel moment detună o puşcătură, locotenentul de banditĭ scóse un strigăt şi căḑu jos.

„Trădare!" strigâ Pedro.

„Arătaţi-vĕ, câinĭ laşĭ," sbierâ Manuel şi scóse din técă sabia cu care era incins, alergând spre gendarmĭ carĭ eşiau de după tufişurĭ şi stâncĭ cu coregidorele in fruntea lor.

„Predaţi-vĕ!"

„Să vĕ lovéscă ciuma, câniĭ laşĭ şi trădătorĭ! Cine indrăznesce a mĕ ataca?"

Pedro era mai cumpĕtat de cât căpitanul sĕu. Prin o impuşcătură dobori calul coregidorelui, care in căderea sa acoperi pe coregidor. Profitându-sĕ de tărbăcéla gendarmilor produsă prin căderea şefului lor, prinse frênele calului lui Manuel şi strigâ:

„Haidem căpitane! Ne-am jertfi de geaba. Lasă pe câinĭ cei laşĭ. Nu este ruşine de a fugi acum. Trebue să rĕsbunăm pe Iorgu."

„Rĕsbunare pentru asasinarea mişeléscă a lui Iorgu," urlâ Manuel infuriat alergând cu Pedro de-a

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

lungul văiĭ. „Asta-i dară probitatea acestor ómenĭ de onóre! Dar îmĭ vor plăti ei. Iorgu cel mort are să le devină mai stricăcios decum le-a fost cel viu...“

Cei doui banditĭ îşĭ urmară calea injurând şi blăstămând mereu.

Puţin timp după fuga lor, sosi locotenentul Ladrone cu cei doui insoţitorĭ ai sĕi la locul de luptă. O privire asupra gendarmilor şi asupra corpului căḑut a lui Iorgu îi spuse tot.

Scrêşnind din dinţĭ şi galbĕn ca céra merse la coregidorele, care sĕ ridicase cu chin de sub cadavrul calului sĕu.

„Cum viĭ D-ta aicĭ?“ intrebâ el brutal.

„Uiţĭ cu cine vorbescĭ, senor locotenent; nu sciĭ că in acest moment sunt şeful D-tale?“ replicâ coregidorele.

„Ai făcut un mişel din mine, senor,“ scrêşni Ladrone răguşit de furie şi cu pumniĭ strênşĭ. „Sciai, că aveam să terminez o afacere de onóre şi ai indrăznit a surprinde mişelesce pe adversarul meu. Eştĭ un mişel senor coregidore, dar îmĭ vei da séma de ceea ce mi-ai făcut acum.“

Cu aceste cuvinte incălecâ şi insoţit de Bernardo Lesset plecâ d'acolo, lăsând pe coregidore in cea mai mare uimire.

Medicul de regiment cel lung sĕ ocupase intru aceea cu Iorgu şi-i examinase rana de la pept.

„Scăpa-va el cu viéţă?“ îl intrebâ coregidorele.

„De aḑĭ in douĕ sĕptĕmânĭ vei putea să-l spânḑurĭ,“ fu respunsul. „Glonţul a nimerit in lanţul de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

la ceasornic și l'a rupt, perdêndu-și astfel mult din puterea sa, ér acest om pare a avea o natură fórte tare. Cred că leșinul este mai mult o urmare a căderei pe solul cel dur stâncos de cât a ranei sale.“

După ce medicul pansase pe banditul rănit și, acesta redobândindu-și simțirile, fu indată legat pe un cal apoi plecară cu toții inapoi spre Sevilla.

Trei dile in urma acestei intêmplări locotenentul Ladrone, după ce avuse o convorbire cu Iorgu, sĕ duelâ in pistóle cu coregidorele. Junele ofițer fu greu rănit.

CAPITOLUL LV.

Turnul misterios.

Manuel tocmai primise o epistolă dela locotenentul Ladrone, in care îi descria intêmplarea cu coregidorele și-l avisa că sĕ va duela cu el.

In epistolă era și un rĕvaș a lui Iorgu, care confirma spusele locotenentului și-l anunța pe Manuel, că peste două sĕptĕmâni, când adică îi vor fi revenit puterile, va face o incercare de dosire.

Manuel ținea acéstă epistolă în mână și mergea inaintea cortului sĕu in sus și 'n jos, când de odată sĕ arătâ Pedro, care venia in ruptul capului pe un cal spumegând și care striga din depărtare: „Vin, căpitane, vin.“

„Cine vine?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Soldaţi dinspre Granada!“ respunse Pedro aprópe fără suflare, sărind de pe cal. „I-am vĕdut de pe muchia stejerişului.“

„Póte să tot viiă, câţi inşi sunt?“

„Ca la vr'o jumĕtate de batalion de infanterie şi vr'o sută de călăreţi, lănceri şi gendarmi şi aduc cu sine şi două tunuri de munte.“

„Ha, ha!“ rîse Manuel. „Asta-i bun lucru. Voiesc óre să sfarime cu ghiulelile lor stâncile de pétră? Cam cu greu vor isbuti la acésta. Când vor putea sosi óre aici?“

„Peste două ore.“

„Bine, adună pe ómenii noştri!“

„Dar căpitane, nu voiesci să inmulţesci străjile de la cele două intrări, şi să le intăresci pe astea mai bine. Palisadele pe care le-am ridicat eri, nu vor resista ghiulelelor timp indelungat.“

„Ne mai rĕmâne turnul, dar asta tu n'o sciĭ încă. Du-te, chiamă pe ómenĭ!“

Pedro plecâ plin de indoieli şi adună cu sciutele semnale pe toţi banditii la locul obicĭnuit de adunare.

In mai puţin ca cinci minute toţi bărbaţii şi tóte femeile erau acolo; scirea despre apropierea adversarilor sĕ rĕspândise deja şi provocase o agitaţiune febrilă.

Dar nu putem dice că ar fi predomnit frica intre banditi, însă lipsa lui Iorgu totuşi sĕ resimţia tare, cu atât mai vêrtos, fiind-că Usto era şi mai ursus ca de obiceiŭ. Causa acestei rele dispositiunĭ a lui Usto era că in nóptea precedentă fiică-sa Paula luase lumea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

'n cap, după cum îi spunea o epistolă lăsată pentru dênsul de fugară.

Pentru a nu fi silit a da explicări soţilor sĕi, Usto afişase acéstă epistolă a Paulei de părepii cortului sĕu, unde fu cetită de toţi, dar nimenĭ nu sĕ indurase a vorbi bĕtrânului despre nenorocirea ce-l ajunse.

Vĕdênd Manuel pe toţi adunaţi, sĕ urcâ pe o estradă şi dise cu voce tare, ca să fiă bine auḑit:

„Iubiţi fraţi şi soţi, aflaţi mai 'nainte de tóte o veste bună: Credinciosul nostru amic Iorgu, pe care l'am jelit deja ca şi cum ar fi fost mort, trăiesce încă, de şi rănit şi arestat, dar plin de speranţă, că peste puţin va putea intreprinde o incercare de scăpare. Aicĭ însă sunt destule braţe ţépene şi inimĭ curagióse, care vor contribui cu plăcere a reda libertatea aceluia care pentru noi şi-a pus-o in risic pe a sa de atâtea şi atâtea orĭ.“

Strigăte de bucurie intrerupseră pe orator, care continuâ după ce sĕ făcuse tăcere:

„Dar ne-a venit şi o veste seriósă. Serviĭ judecăţei, căreia noi nu ne-am supus, inaintézĕ in contra nóstră pentru a ne duce la inchisóre séu la furcĭ.“

„N'avem ce să alegem, decĭ mai bine murim in luptă de cât pe furcĭ. Mai frumósă însă de cât orĭ-ce mórte este viéţa şi libertatea.“

Aprobărĭ susţênute isbucnirĕ la aceste cuvinte. „De mai mult timp deja nutresc intenţiunea de a desfiinţa liga nóstră; după părerea mea acum a sosit momentul potrivit.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Un murmur surd aprópe desaprobător trecu prin adunare.

„Fraţi şi soţi,“ reluâ Manuel cu vocea sa cea mângăiătóre: „Aduceţi-vĕ aminte de cuvintele mele rostite acum doui anĭ cu ocasiunea reconstruirei ligei nóstre: societatea omenéscă ne-a alungat din sênul ei, sórtea nemilósă ne-a scos din văgaşele de tóte ḑilele; in furtuna vieţei am perdut ancora cea mai bună. Fără odihnă şi fără patrie ne intrunim aicĭ intr'o ligă puternică. Lupta in contra trufiei, in contra prejudeţului şi in contra orĭ-cărei nedreptăţĭ, să fiă lozinca nóstră.“

„Hei bine, ne-am luptat inimoşĭ, am luat contribuţiunĭ de la bogaţiĭ cei trufaşĭ şi am ajutat pe sĕracĭ, am pedepsit multe fără-de-legĭ şi am reparat multe nedreptăţĭ — şi cu tóte astea, care din noi resimte o mulţămire adevĕrată in inima sa?“

„Suntem puşĭ afară din lege şi fie-care dintre noi resimte inaltul adevĕr al cuvintelor: fie-care să fiă supus autorităţiĭ.

„Care dintre noi nu va fi meditat nicĭ odată asupra acestui adevĕr?“

„Cine ne-a dat dreptul de a ameliora legile dumneḑeescĭ şi omenescĭ şi a le tîlcui după ideile nóstre?

„Massa cea mare a poporului ne consideră drept scelerаţĭ, nu intrébă, ce ne-a silit a apuca pe acéstă cale. Ear vocea poporului e vocea lui Dumneḑeu.

„Fraţilor, astea-s gândurile care de mult sĕ invêrtesc in creeriĭ mei şi nu-mĭ mai dau pace. Faceţĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ce veţi vroi, eu însă es din ligă şi sunt gata a preda registrele şi cassa urmaşului meu.“

„Eşim cu toţii,“ strigară cei dimprejur.

Ochii lui Manuel scênteiară de triumf. Nu perduse dară dominaţiunea asupra acestor spirite sĕlbatice.

„Fiă!“ strigâ el cu vocea tare. „In virtutea funcţiunei mele declar liga de disolvată. Registrele stau la dispositiunea fie-căruia, care voiesce a cerceta cuprinsul lor, ér in cortul meu voi numĕra fie-căruia partea sa din banii obştescĭ.“

Manuel Frania sĕ dete jos de pe estradă şi merse intre vivate spre cortul sĕu.

„Cum rĕmâne însă cu apĕrarea văiĭ, căpitane?“ intrebâ Usto.

„Jumĕtate din bărbaţi merg la cele douĕ intrărĭ,“ comandâ Manuel, „şi vor fi inlocuiţi peste un cart de oră de cealaltă jumĕtate. Când voi suna din corn, ceea ce va fi ca peste vr'o jumĕtate de oră, toţi sĕ vor retrage in turn.“

„De ce ai trimis caiĭ d'aicĭ. Astfel ţi-ai tăiat drumul de retragere.“

„Aveţi răbdare numai! Veţi vedea, că veţi fi cu toţii mulţămiţi.“

„Dar aparatele şi mobilile nóstre?“

„Ardeţi sĕu ingropaţi ceea ce nu veţi fi in stare a duce cu voi.“

Cu astea Manuel intrâ in cort ér banditiĭ merseră unul câte unul inlăuntru la el pentru a-şi primi fie-care economiile destul de considerabile din cassa obştescă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Manuel și Reina congediară pe fie-care bandit cu cuvinte de dragoste și cu admonestarea ca să sĕ apuce de o viéță mai bună.

Cu asta trecu cât-va timp. Intru acésta să săpase o grópă adêncă și să umpluse cu sculele mai prețióse, acoperindu-sĕ totul cu mare ingrijire. Și inamicii sosiseră și sĕ desvoltase deja un foc destul de vioiŭ intre cele douĕ părți, care însă nu aduse mare pagubă banditilor, fiind bine feriți.

Acum rĕsunară cele douĕ dintâiŭ bubuituri de tun și palisadele banditilor sĕ sguduiră in mod amenințător.

In următorul moment Manuel dete semnalul din cornul sĕu; banditii sĕ retraseră de grabă in turn, numai unul din ei fusese atins de un glonț.

Manuel aprinse chiar cu mâna sa prețiosul sĕu cort de mătase.

„Mórtea și arderea lui Manuel Frania!“ dise el glumind. „Din căpitanul de banditi sĕ face acum un cetățean solid, care stă sub stăpênirea șarmantei sale soții.“

Reina care era la brațul sĕu îl privi cu ochi strălucitori.

„Ce fericiți vom fi, scumpul meu, când vei fi cu totul al meu, când nimic nu va amenința a mi te răpi. Am petrecut nisce dile minunate aicĭ, dar solitudinea pacinică ne va ticni mai bine.“

Banditii și soțiele lor sĕ adunaseră intru acésta in turn și-și spărgeau capul, că óre de ce va fi luat Manuel acéstă dispositiune. Indată ce miliția pătrundea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

in vale, le era tăiat orĭ-ce drum de retragere şi predarea lor nu era de cât o cestiune de timp.

Manuel şi Reina fură cei de pe urmă, carĭ urcară scara cea de lemn a turnului. Manuel trase apoi acea scară sus in turn şi aruncâ încă o ultimă privire asupra văiĭ drăgălaşe, care acum era plină de fum, căcĭ cele două tunurĭ bubuiau încă necontenit.

„Adio, lăcaş iubit al veseliilor nóstre. Adio stâncĭ, carĭ ne-aţĭ ocrotit aşa de bine. Vĕ mulţămesc şi nu vĕ voi uita nicĭ odată!“ strigâ Manuel cu vocea tare. „Adio!“

„Adio!“ repetară banditiĭ şi-şĭ ridicară căciulile şi puscile in aer, de şi nu inţelegeau bine de ce-şĭ luau adio, de óre-ce nu plecau încă.

„Acum însă fraţilor veniţĭ după mine,“ ḑise Manuel inchiḑênd uşa cea ţeapănă. „Pentru ultima óră merg ca conducĕtor in fruntea vóstră. Incredeţi-vĕ in mine. Acum trebue să ne despărţim, dar in fiecare an, tot in ḑiua asta, voi fi aicĭ, de sĕ va putea şi sper a găsi aicĭ cel puţin pe vr'o câţĭ-va dintre voi ca să vĕd décă vĕ ţineţĭ de cuvêntul ce ni-aţĭ dat, mie şi baronului german . . . De scăparea lui Iorgu voi ingriji eu.“

Un rĕsunător strigăt de: Viva Manuel! Viva Reina! umplu acel spaţiŭ. —

Manuel însă pogorî scara cea lată de pétră până in cel mai adênc spaţiŭ al turnului, care era o pivniţă săpată in stâncĭ şi era susţinută de o colónă uriaşă, construită din cuadraţĭ de pétră.

Banditiĭ-l urmaseră plinĭ de mirare, dar uimirea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

lor deveni și mai mare, când vĕdură că Manuel luâ un drug gros de fer și-l apăsâ din rĕsputerĭ pe un punct anumit al colónei.

Indată sĕ audi o scârțăitură lină, care devenia tot mai tare, tot odată partea inferióră, inaltă ca de vr'un metru și jumĕtate, a colónei sĕ dete in lăturĭ, așa încât colóna rĕmase suspendată in aer, ér in josul ei sĕ arătâ o intrare comodă in o boltitură adêncă și intunecósă.

Un strigăt general de bucurie eși din gurile tuturor.

„Mai aprindeți încă facle!“ ordonâ Manuel, „și haidem cu toții 'n jos, nu este nicĭ un pericol la mijloc. Din bolta de jos un gang ne scóte până 'n peștera din ariniș.“

Rîdênd, cântând și batjocorind pe soldații, carĭ îi vor căuta in zadar, plecară bărbații și femeile, in urma tuturor Reina și Manuel.

Incă odată scârțăi mașinăria, pétra cea colosală sĕ puse ér la loc, așa încât colóna părea a purta din nou tavanul și intrarea in suterană era acoperită.

Manuel Frania și soții lui dispăruseră.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CAPITOLUL LVI.

Un cadavru viu.

Cu iuţéla fulgerului sĕ rĕspândi vestea despre miraculósa disparițiune a lui Manuel Frania şi a ligei sale prin tótă Spania, producênd pretutindenĭ cea mai mare sensaţiune.

Ca la tot svonul de asemenea natură, rĕspândit prin gura poporului, aşa şi aicĭ sĕ lăţiră cele mai fabulóse exageraţiunĭ.

Unĭĭ pretindeau că Manuel Frania ar fi cumpĕrat pe coregidore cu o sumă colosală şi astfel el l'ar fi lăsat să scape cu soţiĭ lui; alţiĭ povestiau că banditiĭ s'ar fi năpustit asupra soldaţilor şi ar fi măcelărit pe cea mai mare parte din ei şi că liga lui Manuel va ocupa de bună sémă vr'o fortăréţă, vor proclama pe Manuel Frania de rege şi vor incepe a purta resbel cu Spania intrégă.

Cea mai mare parte din ómenĭ însă credeau in fermecătorie şi ḑiceau că Manuel Frania ar fi fugit cu soţiĭ sĕi prin vĕzduh ajutaţĭ fiind de necuratul.

Coregidorele din Granada şi comandantul trupelor nu sciau nicĭ ei pe ce cale scăpaseră banditiĭ, decĭ cu tóte că rîdeau de aceia carĭ vorbiau de fermecătorie, totuşĭ nu erau in stare a dovedi contrarul, şi cu atât mai puţin de a da de urma fugiţilor.

Captivitatea lui Iorgu era numai o pré slabă mângăiere pentru nereuşita expediţiunei executată cu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

atâta precauţiune şi spese, cu atât mai slabă, fiind-că banditul refusa cu incăpăţinare de a da orĭ-ce informaţiune asupra soţilor sĕi. Vindecarea rănei sale mergea bine şi cu tóte astea Iorgu devenia din ce in ce mai slab şi era aprópe de mórte.

Cei mai buni medicĭ fură chemaţĭ la patul lui de zacere ca sà-l scape, căcĭ cu viéţa lui s'ar fi sfêrşit orĭ-ce sprijin de urmărirea banditilor. Ei îl examinară cu amĕnuntul şi vorbiră cu multă nelămurire şi cu multă erudiţiune latină exprimându-şĭ ipotesa, că vr'un organ interior ar fi primit o vătămare dintru întâiŭ neinsemnată, dar fiind negligeată ar avea acum de urmare descompunerea succesivă a paţientului.

Iorgu fusese dus la Sevilla unde sĕ afla şi Don Juan, după cum scim.

Acest din urmă sĕ incercase in mai multe rênduri a primi permisiunea de a vorbi cu amicul sĕu, dar coregidorele sciind despre amiciţia torero-ului cu falsiĭ conţĭ de Torrejas, nu voise să-i dea voia cerută.

Până şi petiţiunea ce inaintase cătră căpitanul general rĕmăsese fără resultat şi alcaidul tot aşa ca medicii şi păzitorii nu erau de cumpĕrat, căcĭ sciau pré bine ce insemnătate sĕ da acestui prisonier şi că acest bărbat indrăzneţ n'avea trebuinţă de cât de cel mai mic ajutor pentru a scăpa din inchisóre.

Ca la vr'o două sĕptĕmânĭ după dispariţiunea lui Manuel, Iorgu muri.

Juan era in adevĕr mâhnit când aflâ despre asta, tot asemenea şi prinţul Henric şi baronul Detlev de Breda, carĭ de vr'o câte-va ḑile petreceau la Sevilla.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Indată după ce aflară acéstă tristă veste merseră la închisóre, unde li sĕ spuse, că cadavrul s'a predat deja universităţiĭ, pentru ca să fiă secţionat parte pentru ca să sĕ dea de urma straniei maladiĭ, parte însă pentru ca să servéscă studenţilor drept obiect de studiu, cum sĕ întêmplă de obiceiŭ cu cadavrele făcĕtorilor de rele şi a celor sinucişi.

„Este deja cam târdiu," dise Juan scoţêndu-şĭ ceasornicul. „Profesorul Cesina, ingrijitorul academiei, nu va mai admite pe nimenĭ."

„Pe noi totuşĭ ne va primi dóră!" exclamâ prinţul cu trufie.

„Uiţĭ că ne aflăm in Spania, unde titlul tĕu de prinţ german nu-ţi va fi de vr'un folos pré mare," îi obiectâ Detlev de Breda. „Cu tóte astea să incercăm însă.

„Inainte decĭ!"

„Cred că va fi mai bine, décă ne vom duce la universitate!" dise Juan. „Eu-l cunosc pe profesorul Cesina in persónă. Veniţĭ dară."

In scurt timp ajunseră la universitate unde şedea profesorul.

Sunară, fiind-că uşa era deja incuiată.

Un servitor veni şi-i intrebâ ce poftesc.

„Rog pe Domnul profesor să-mĭ dea ascultare, am să-i vorbesc in o causă urgentă," dise Juan dând servitorului biletul sĕu şi al amicilor sĕi.

„Domnul profesor nu-i acasă," rĕspunse servitorul aruncând o privire pe bilete şi făcênd apoi o reverinţă adêncă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Eu prinţul Hersenstein, îl rog să ne primească,“ exclamâ prinţul Henri nerăbdător.

„Domnul profesor nu-i acasă in adevĕr,“ repetâ servitorul.

„Este o afacere de mare insemnătate pentru noi.“

Servitorul ridicâ din umerĭ.

Detlev, care credea că voiesce numai să nege presenţa profesorului, îi dete o piesă de aur.

El îi mulţămi respectuos şi-l asigurâ încă odată, că profesorul ar fi eşit.

„Unde s'a dus?“ intrebâ torero-ul.

„Nu sciu, ḑĕu că nu sciu, Don Juan,“ afirmâ servitorul.

„Trebue dar să plecăm d'aicĭ,“ exclamâ baronul necăjit.

„Décă doresc Domniĭ a lăsa o notiţă pentru Domnul profesor i-o voi da-o când va reintra.“

„Când creḑĭ că va veni?“

„Pe la meḑul nopţiĭ.“

„Atuncĭ va fi pré târḑiu. Când îi putem vorbi mâine diminéţă?“

„Bine voiţĭ a veni inainte de 10 ore, căcĭ atuncĭ va secţiona pe banditul cel mort la anatomie.“

„Afurisit lucru,“ ḑise prinţul in limba germană cătră Detlev. „Ce al dracului de grabă merg ei. Imĭ pare că sĕ tem să nu le fugă Iorgu până şi mort cum este.“

Don Juan dete şi el servitorului o piesă de aur şi-l rugâ să dea biletele stăpênului sĕu şi să-i anunţe visita pe mâine diminéţă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Servitorul promise asta cu multe complimente și mulțămiri.

Cei trei amici se reinturnară incet la hotelul lor.

„Imi pare rău că nu pot vedea încă odată pe Iorgu,“ dise Juan pe când ședeau impreună lângă un pahar de vin.

„Nici mie nu-mi vine să-i dau mâine ultima onóre,“ reluâ Detlev, „căci par' că mě ingrozesc gândindu-mě, că indată după ce-l voi fi vědut, va fi ciocârtit de cuțitul studenților.“

„N'am putea să incercăm a cumpěra cadavrul, ca să-l inmormêntăm cu tótă cuviința?“ intrebâ prințul.

„Nu cred că ni s'ar concede,“ rěspunse Juan. „Iorgu este un om pré vinovat decum să sě ia vr'o considerațiune față de cadavrul sěu. Prin o asemenea incercare numai v'ați compromite fórte grav, prințule; dar mě voi incerca eu a executa ideia D-tale, căci profesorul mě cunósce și . . . dar acum îmi vine o idee și mai bună, să mergem indată la anatomie și să vorbim cu păzitorul, póte că vom face ceva cu el, in tot casul cred, că ne va arăta cadavrul, décă-i vom da un bacșiș.“

„Asta-i o ideeă bună,“ exclamâ prințul sărind in sus și luându-și pălăria și bastonul.

Baronul merse la geamantanul sěu, îl deschise și luâ din el o sumă mai mare de bani.

„Ce vreai cu ei?“ îl intrebâ prințul.

„Să cumpěr cadavrul lui Iorgu,“ rěspunse Detlev, „póte că păzitorul ni-l va da pentru acéstă sumă.“

„Dar îșĭ va perde postul,“ obiectâ prințul.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Cu atât mai bine pentru dênsul, căcĭ atuncĭ i-aș da o sumă de ḑece orĭ mai mare de cum este leafa lui de aḑĭ.“

„Să incercăm dară ce vom putea face.“

Cei trei amicĭ plecară din nou.

Anatomia era in apropierea Guadalquivirului, puțin afară din oraș.

Peste o jumĕtate de oră sosiră acolo.

Anatomia sĕ compunea din un edificiu mai mare, care servia pentru scopurĭ sciențifice și din unul mai mic in care ședeau servitoriĭ și ingrijitorul. Totul era impreșmuit de un zid destul de inalt. —

Juan bătu in pórtă.

In curte incepură indată vr'o doui câinĭ să latre și o voce de bărbat strigă:

„Tu eștĭ Jaime?“

„Nu, dar deschide, căcĭ avem să vorbim ceva insemnat cu D-ta!“ rĕspunse Juan.

„Nu mi-e permis.“

„Ci deschide-mĭ, îțĭ dau o piesă de aur.“

„Cine eștĭ D-ta?“

„Don Juan Redando, torero-ul.“

„Par' că-țĭ cunosc vocea. Vreai să veḑĭ pe banditul cel mort?“

„Da, și chiar acum!“

„Mai sunt și alțĭ cu D-ta?“

„Doui amicĭ tinerĭ, carĭ doresc a vedea cadavrul vestitului Iorgu.“

„Staț̆ĭ puțin, trebue să mĕ ințeleg mai întâiŭ cu servitoriĭ, décă vĕ pot da intrare.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Pașiĭ ingrijitorului sĕ depărtară inspre casă.

„Ce de fasóne cu un om mort,“ ḑise prinţul supĕrat că trebue s'aştepte aşa de mult.

„D'apoi a fost o persónă pré vestită pe când a trăit,“ observâ Juan, ér Detlev îşĭ aprinse aşeḑat o ţigară.

Trecu cât-va timp până sĕ intórse ingrijitorul de le deschise pórta.

Cu el erau încă doui inşĭ inarmaţĭ cu carabinĭ şi cu cuţite lungĭ.

„La dracu, ce va să ḑică asta?“ exclamâ prinţul Henric care intrase ş'apoi sĕ retrăsese speriat, căcĭ gurile a douĕ carabine sĕ aşeḑaseră pe peptul sĕu.

„Inapoi!“ strigâ o voce grósă.

„Ce va să ḑică asta?“ repetâ Juan cuvintele prinţului eşind la ivélă.

Unul dintre păzitorĭ ridicâ felinarul astfel încât zarea lui lovi faţa lui Don Juan apoi ḑise:

„Pardonaţĭ senorĭ precauţiunea nóstră, dar suntem siliţĭ a usa de ea fiind-că ni s'a legat pe suflet cadavrul lui Don Iorgu. Coregidorele şi profesorul Cesina pun un mare preţ pe el şi ar fi vai de noi déca ar peri.“

„Cum s'ar putea intêmpla una ca asta?“

Ingrijitorul inchise uşa cu precauţiune şi rĕspunse:

„Domniĭ sĕ temeau ca nu cum-va soţiĭ reposatului să facă o incercare a fura pe mort ca să-l inmormênteze. D'aceea ne mai deteră încă un păzitor anume Jaime, pe care, intre noi fiă ḑis, l'am trimis mai acum douĕ ore in oraş ca să ne aducă un burduş

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de vin . . . Nóptea este lungă şi recórea ei te insetoşézĕ. Nu ne vei trăda, nu-i aşa Don Juan?“

„Nu, nu! Ḑi mai departe?“

„Şi fiind-că Jaime nu s'a intors până acum, ne témă să nu-l fi prins banditiĭ, dorind a ne surprinde.“

„Aşa dară m'aţi ţênut de un bandit?“ exclamâ prinţul de jumĕtate vesel de jumĕtate supĕrat.

„Auḑiserăm vocea lui Don Juan Redando pe care-l cunóscem cu toţiĭ şi in locul lui te vedem intrând pe D-ta, senor . . . Pardonaţi-ne mişcarea nóstră de precauţiune! Cu ce vĕ putem servi?“

„Am putea să vedem pe Iorgu?“

„Aveţi un bilet de permisiune de la profesorul Cesina?“

„Nu, dar nicĭ nu este de lipsă. Décă aşĭ fi găsit pe Domnul profesor acasă de sigur că mi-ar fi dat un bilet.“

„Regret dară că nu vĕ pot da intrare; ḑĕu că-mĭ pare rĕu, dar n'am in cotro.“

„Ce póte strica cadavrului décă ne conduceţi inaintea lui; dór nu ne vom incerca a-l fura.“

„Sciu, dar ordinile ce am primit . . .“

„Nu mĕ pot privi pe mine, care in tótă Sevilla sunt cunoscut ca om cum sĕ cade, ér insoţitoriĭ mei sunt un baron şi un prinţ germanĭ, pentru carĭ garantez.“

Ingrijitorul ridicâ din umĕr.

„Nu mi-e permis,“ ḑise el.

„Dar vó voi da fie-căruia dintre voi câte ḑece duro!“ exclamâ Don Juan scoţêndu-şĭ punga cea durdulie.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Ingrijitorul persistâ in refusul sĕu.

„Dau doue-dĕcĭ de duro pentru fie-care,“ dise torero-ul zingănind cu monetele.

„Şi eu tot atât,“ adause prinţul.

„Eu asemenea,“ incheeâ baronul.

„Avem ordine pré stricte,“ rĕspunse funcţionarul. „Déca s'ar descoperi, că v'am lăsat la cadavrul lui Iorgu, aşĭ fi scos din serviciu şi aşĭ putea să mor de fóme cu soţie şi cu copiĭ cu tot.“

„Nu sĕ va descoperi nimic.“

„Şi déca te vor scóte din serviciu vei primi de la fie-care dintre noi câte o miiă de piastriĭ, cu care vei putea să incepĭ un negoţ, care ţi-ar aduce un venit mai bun de cât îţĭ aduce serviciul D-tale de ingrijitor. Leafa D-tale de bună sémă nu este mare.“

„Este miserabilă, senores.“

„Aşa dară o descoperire ar fi chiar un noroc pentru D-ta.“

„Dar cine-mĭ garantéză?“

„Parola mea de onóre şi tu prinţule şi D-ta Don Juan garantaţĭ asemenea pentru câte o miiă de piastriĭ.“

„Negreşit!“

„O sciam eu, decĭ haidem!“

Ingrijitorul tot mai era la cumpene, dar soţiĭ sĕi, doui la numĕr, care nu sĕ amestecaseră in vorbă, îl luară la o parte şi-i vorbiră cu zor. El tot mai resista, dar la cele din urmă totuşĭ veni la cei trei amicĭ şi le spuse, că le va permite sĕ vadă pe mort, déca sĕ va lega Don Juan a numĕra pentru casul de descoperire cincĭ miĭ de piastriĭ ér acum să le dea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

câte șése-decĭ de duro pentru fie-care din ei, după cum li sĕ promisese.

Don Juan sĕ uitâ intrebător la soțiĭ sĕi și aceștia rĕspunḑênd afirmativ declarâ păzitorului că-i primesce condițiunile.

Baniĭ fură plătiți și amiciĭ intrară in anatomie dar nu in sala cea obicĭnuită pentru morți, ci in un spațiu mic suteran, care avea numai o singură feréstră zăbrălită.

Cu capetele descoperite s'apropiară de cadavrul, care era acoperit până la pept cu un lințol și care zăcea pe o bancă lată de lemn. Sufletele lor rostiră o rugăciune tainică pentru acel bărbat pe care nefericitul sĕu amor îl mânase in un abis de pĕcate și de rușine ér acum îi adusese o mórte prematură.

De odată Juan tresări.

Genele mortului să sĕ fi mișcat in adevĕr óre?

Nu, era imposibil, nu fusese de cât numai o nălucire.

Dar încă odată păru ca și când s'ar mișca una din gene.

Zarea nesigură, filfăitóre a felinarului ce ținea în mână ingrijitorul, să fi produs strania nălucire?

Érăși sĕ mișcară genele mortului

De astă dată Juan nu sĕ inșelase, vĕḑuse bine; tot odată simți că baronul îl atinse binișor arătând cu privirea spre fața mortului.

Și el făcuse dar aceeași observare ciudată.

Pentru un moment Juan fu apucat de un gând superstițios așa de infiorător, încât inima păru a i sĕ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

opri dar în următórea clipélă-şĭ redobêndise presenţa sa de spirit. D'o dată înţelese tot. După tóte, ochiĭ lui Iorgu sĕ deschiseră încă odată, de astă dată mai tare ca până atunci, aruncând o privire în adevĕr expresivă dintru întâiŭ asupra lui ş'apoi asupra îngrijitorului.

Don Juan îl înţelese.

Sĕ rĕdimă, închiḑêndu-şĭ ochiĭ de jumĕtate, pe bancă şi şopti:

„Îngrijitorule, adă-mĭ un pahar cu apă séu cu vin, căcĭ mĕ simţ de odată aşa de rĕu încât îmĭ vine să leşin.“

„Din causa aerului celui stricat şi a împrejurimei fiorósе ţi-a venit rĕu,“ explică prinţul. „Du-te mai bine în aer próspĕt Don Juan.“

„Ba nu, numai un pic de bĕutură, décă sĕ póte un pic de rachiu şi o bucăţică de pâine, îngrijitorule.“

„Iute, grăbesce-te,“ zori baronul şi dete îngrijitorului o monetă în mână.

Acéstă acţiune folosi mai mult de cât tóte vorbele.

Îngrijitorul puse felinarul pe bancă şi eşi să aducă cele cerute.

Încăperea avea numai o singură uşe care respundea în altă încăpere, şi d'aicĭ érăşĭ în alta. Îngrijitorul fu silit să trécă prin tóte trei până să ajungă în antisala, care ducea la scară.

Dabia dispăruse îngrijitorul când sĕ ridică Iorgu, care trecuse de mort şi exclamă:

„Trăiesc!“

Juan şi Detlev erau pregătiţĭ la asta, dar prinţul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

care nu observase nimic, deveni galben ca céra și era p'aicĭ să scóță un răcnet de spaimă, dar baronul îi puse mâna pe gură și ḍise:

„Nu veḍi că numai s'a prefăcut pentru ca să pótă dosi cu atât mai lesne?“

Prințul înțelese in fine minunea, ér Iorgu, care era fórte slăbit de puterĭ intinse amicilor mâna sa și ḍise:

„Este după cum spune Don Detlev . . . N'aveți nimic de mâncat? Mor de fóme. Dați-mĭ rogu-vĕ bricegele vóstre și chibriturĭ. Juan décă vreai să-mĭ facĭ un bine, vină la nópte spre douĕ ore la colțul sudic al zidului de imprejmuire și adă-mĭ, décă poți, puțină mâncare, vr'o două haine și un cal bun, căcĭ eu sunt cu totul despuiat.“

Intru aceea amicĭ vêriseră sub lințol bricegile și chibriturile lor precum și vr'o douĕ pișcoturĭ englezescĭ și bonbóne, pe care prințul le purta asupra sa, căcĭ era cam lingar.

„Vĕ mulțămesc,“ șopti Iorgu. „Acum plecați cât sĕ póte mai de grabă, ca să pot să mĕ apuc de lucru.“

In acest moment rĕsunară pașiĭ ingrijitorului in antisală.

Iorgu recăḍu iute ca fulgerul in posițiunea sa de mai 'nainte și-șĭ inchise ochiĭ, ér cei trei amicĭ sĕ siliră a avea aerul cât sĕ póte de nepreocupat.

Ingrijitorul aduse un pahar cu vin, o bucată de pâine și o portoca.

Juan bĕu o inghițătură de vin. La un semn al

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

său Detlev duse pe ingrijitor in odaia d'alăturea, sub pretext ca să trateze cu el pentru cumpărarea cadavrului lui Iorgu. Intru aceea Juan puse paharul la gura lui Iorgu, care sorbi cu sete băutura cea inviorătóre.

Pâinea și portocaua le vîrî și pe ele sub linţol, șoptind:

„Voi veni.“

Păzitorul nu voi să dea cu nicî un preţ cadavrul.

„Pentru preţul cel mare pe care mi-l oferiţi așî face-o, décă cadavrul ar fi al altuia, dar cu a lui Iorgu nu o fac nicî decum,“ ḑise el lui Detlev. „M'ar arunca in temniţă și m'ar condamna la mórte ca pe un soţ al lui Manuel Frania. Coregidorele este așa de infuriat in contra căpitanului de banditi, încât n'ar lăsa liber pe nicî unul, despre care s'ar putea bănui, că ar fi un amic al acelui bandit.“

Detlev sĕ mai incercă a-l câștiga cu cele mai seducĕtóre promisiunî, dar in fine vĕḑu, că nu va isbuti nicî decum, ingrijitorul însă ḑise, că ar fi timp de a părăsi pe mort.

Cei trei amicî îșî luară adio de la Iorgu punêndu-și mânile lor pe ale lui, ceea ce era o incuragiare nesuspectă.

„Adio Iorgule viteze,“ ḑise Juan cu durere. „Fiă-ţi viéţa cealaltă mai bună.“

„La revedere colo sus!“ ḑise Detlev, arătând spre feréstră.

Ingrijitorul surprins credea că arată spre cer.

„Étă un lucru in adevĕr miraculos!“ exclamă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

prinţul, după ce eşiseră din posomorîtul edificiu al anatomiei şi pe când mergeau cu paşi grăbiţi spre oraş.

„O ideeă care-i póte veni numai unui bărbat cum este Iorgu," adause Detlev.

„Ce vom mai face?"

„Trebue să incercăm ca să contribuim şi noi cu ce vom putea la scăparea lui."

„Lăsaţi asta numai pe mine," replică Don Juan. „N'am decât să-i duc un cal, vestminte şi bani. Asta o pot face fără nici un pericol. Dv. insă v'aţi compromite pré mult."

„Décă se va descoperi, ceea ce nu este însă de creḑut."

„Ba da. Cei trei păzitori îşi fac ochii in patru, căci se aştéptă la o surprindere din partea lui Manuel şi afară de asta sunt ajutaţi de nisce câini buni, după cum veţi fi observat deja."

„Cu atât mai mult ai trebuinţă de ajutor."

„Eu insă nu voi permite ca să vĕ expuneţi unui pericol."

„Haidade, dar mĕ ţii de un băiat óre? Décă nu-mi permiţi să merg cu D-ta, nu mĕ poţi impedeca, ca să nu viu cătră douĕ ore la anatomie, ceea ce voi face chiar in contra voinţei D-tale."

De óre-ce torero-ul vedea că nici de cum nu póte să abată pe Detlev dela intenţiunea sa, primi ca el şi prinţul să-l insoţéscă.

După ce sosiră in oraş, Juan cumpĕră mai intâi un cal bun dela un geambaş şi puse să-l ducă cu şeaua pe el la un colţ de stradă. Apoi alergă la hotel

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

unde Detlev și prințul impachetaseră deja in o geantă un costum complet și o sumă insemnată de bani.

Apoi sĕ imbrăcară și ei simplu de tot, sĕ inarmară cu pumnale și pistóle și incălicară. Merseră călări la o cârcimă mică cercetată mai cu sémă de samaragii, și care era in apropierea anatomiei.

Juan firesce nu uitâ de a duce cu sine calul cumpĕrat.

CAPITOLUL LVII.

Dosirea lui Iorgu.

După ce plecaseră Juan, cei doi Germani și ingrijitorul, Iorgu sări de grabă de pe bancă și sĕ apucâ de lucru.

Acest lucru consista in străduința de a scóte din zid drugile de fer care inchideau feréstra.

Cu ajutorul celor trei bricege bune și ascuțite inaintâ binișor in lucrarea sa.

Drugile de fer nu erau zidite cu o ingrijire pré mare, căci acea incăpere nu servia de inchisóre.

Tincuéla sĕ sfărâma cu inlesnire, ér cărămidile sĕ puteau scóte cu mâna.

La ora unu după medul nopții opera era terminată Iorgu era vesel.

Dar mai avea să invingă atențiunea păzitorilor.

Ca un șérpe sĕ svêrcoli pe feréstră in curte.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Dintru intâiŭ privi imprejur şi observâ cu bucurie, că nu sĕ vedea nicĭ unul din păzitorĭ. Trecu pe furiş prin curte până la zid, pe care sĕ urcâ cu ajutorul unei petre ce dusese din curte acolo.

Nu sĕ vedea nicĭ o urmă d'a lui Juan.

Orológele oraşului sunară odată, era un sfert după ora unu.

Iorgu sgriburia de frig; indicase orele douĕ de timp al dosirei sale; nu-i era permis şi nicĭ nu putea. să stea atât timp lângă zid, fără a fi descoperit séu fără a sĕ fi incleştat de frig aşa de mult, încât nu ar mai fi avut destulă putere pentru fuga sa.

Sĕ furişâ decĭ inapoi in inchisórea sa şi sĕ infăşurâ in linţol ca să sĕ incălţéscă.

Bătu jumĕtate, trei sferturĭ dar in pause grozav de lungĭ, minutele păreau a fi ore intregĭ.

Puţin după trei sferturĭ eşi din nou in curte. Când sĕ uitâ de astă dată peste zid era să scótă un strigăt de bucurie; căcĭ vĕdu pe Juan venind călare dinspre cârcimă şi aducênd cu sine şi un cal, ér alţĭ doui călăreţĭ îl urmau din depărtare. De şi Iorgu nu putu recunósce faţa acestor doui călăreţĭ, totuşĭ îşĭ dete cu părerea că ar fi prinţul Henri şi baronul Detlev de Breda.

Dar nu numai Iorgu observâ pe aceştĭ trei călăreţĭ ci şi unul dintre păzitorĭ. Aceştia trăiseră bine cu banĭ ce căpĕtaseră de la Domnĭ, şi unul din ei tocmai eşise afară ca să-şĭ răcoréscă puţin capul.

Zărind din intêmplare pe cei trei călăreţĭ, carĭ inaintau incetinel şi cu precauţiune spre anatomie,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

alergâ indată inapoi in odaiă şi aduse pe soţiĭ sĕi şi pe câinĭ.

Dobitócele deteră indată de urma lui Iorgu şi sĕ năpustiră asupra lui lătrând inverşunaţĭ.

„Dómne Dumneḑeule, mortul!“ strigâ unul dintre păzitorĭ, care sĕ apropiase mai mult de bandit şi care avea o faclă in mână.

Cei doui câinĭ inhăţaseră pe Iorgu, care din fericire luase un briceag cu sine şi sĕ apăra cât putu de bine in contra cuadrupeḑilor. Dar păzitoriĭ s'apropiau din ce tot mai mult. Gróza disperărei insufleţind pe Iorgu prinse pe unul din câinĭ de ceafă şi lovi cu el in celalt aşa încât dobitócele incepură a scóte nisce urlete şi chilălăiturĭ infiorătóre, apoi aruncâ cu cânele apucat in faţa păzitorului, care era p'aci să pună mâna pe el şi o luâ la picior.

Păzitorul şi cu câniĭ sĕ rostogoleau pe jos unul peste altul.

Intru aceea Iorgu petrecu dintr'o singură săritură ziduł, sburâ spre Juan, sĕ avĕntâ pe calul adus şi lovindu-l cu călcâiile, acesta-l duse ca o furtună.

Prinţul şi Breda care formaseră cum am ḑice reserva sĕ intórseră in oraş, făcênd un ocol mare, ér Juan merse cu Iorgu inainte, până ce ajunseră in dumbrăvióra de portocalĭ, prin care trecea şoseaua spre Madrid.

Cu tóte că Iorgu era gol de tot şi nóptea era destul de rĕcorósă, totuşĭ îi curgeau sudorile şiróie de pe corpul sĕu.

Cu o lăcomie nespusă inghiţi friptura şi vinul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ce-i dase Juan; numai după ce sĕ săturase sĕ imbrăcâ şi sĕ intinse apoi cu drag in costumul cel elegant, şi respirâ adênc aerul cel próspĕt şi curat al nopţiĭ.

„Ha, ce deliciu este un vestmênt bun, o mâncare gustósă şi aerul cel próspĕt!“ exclamâ el cu entusiasm, stringênd mâna amicului sĕu. „Minte cine ḑice că in mâncare nu zace nicĭ o poesie . . . Ş'apoi, imbrăcămintea, cât de bine îmĭ vine! Un croitor totuşĭ este un om mare! Ş'apoi acest aer. Respiratu-ai tu óre ceva mai fiumos in vr'un salon, séu in vr'un budoar? Trăiéscă mâncarea, croitorul şi aerul!“

Juan ciocni cu paharul séu de voiagiŭ de paharul lui Iorgu şi rîse.

„Rîḑĭ?“ exclamâ banditul. „Dar ḑĕu décă ai fi fost gol, aprópe mort de fóme şi eşit din o gaură suterană nu ai rîde, de entusiasmul meu de acum!“

„Eştĭ sătul!“ intrebâ Juan.

„Da, de o camdată, dar sunt sigur că peste un sfert de oră voi fi érăşĭ flămênd.“

„Bine, să plecăm dară. Mai târḑiu vei putea mânca călărind.“

„Vreai să mĕ insoţescĭ?“

„Cel puţin până la un loc unde voi vedea că eştĭ sigur şi de unde mĕ voi putea reinturna, fără a face svon, la Sevilla.“

„Cât eştĭ de bun. Cum să-ţĭ mulţămesc pentru bĭnele ce-mĭ facĭ. Îmĭ scapĭ viéţa şi-ţĭ pui prin asta pe a ta in risic. Décă ţi-aşĭ putea cel puţin resplăti vr'o dată.“

„Nicĭ nu mai pomeni despre asta. Vreai o ţigară?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Dă-mĭ una, te rog. Așa . . . acum și puțin foc.“

„Eștĭ gata?“

„Da!“

„Să incălicăm dară.“

Incălicară.

„Cred că pe șosea putem călări in pas domol,“ ḑise Juan. „Décă s'a pornit in adevĕr urmărirea in contra ta, atunci de sigur a luat direcțiunea spre Sierra.“

„Și eu sunt de acéstă părere; dar spune-mĭ unde a perit Manuel cu ómenii săi. Doui dintre ingrijitorii mei de la spital vorbind inaintea mea de dispariţiunea lor, susțineau că dracul impeliţat i-ar fi luat pe toți impreună, ceea ce nu-mĭ pare însă lucru de creḑut.“

„Cu atât mai mult îl cred alții,“ rîse Juan și spuse ceea ce scia despre expediţiunea nereușită. „Părerea mea este, că Manuel a fugit prin vr'o eșire secretă.“

„Da in adevĕr,“ afirmâ Iorgu. „Gangul suteran este aprópe un mil de lung și incepe in pivniţa turnului. Până mai de unăḑile eu eram unicul om, care aveam cunoscinţă despre existenţa gangului, dar apoi l'am iniţiat și pe Manuel in acest secret. N'ai mai auḑit nimic despre el.“

„Nimic, și étă ceea ce mĕ pune in temerĭ.“

„Ce fel de temerĭ?“

„Că a dat de vr'o nenorocire.“

„Tăcerea lui îmĭ spune tocmai contrarul: este la loc sigur și cum vei sosi in Englitera vei găsi o scrisóre a lui pentru tine.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„O doresc pré mult, dar nu indrăznesc a o spera. De ce n'a făcut nicĭ o incercare ca să te libereze?“

„Mai întâiŭ fiind-că nu putea să sĕ arete la Sevilla şi al doilea fiind-că mĕ credea bolnav pe mórte.“

„Ca şi mine şi tótă lumea cu mine. Te rog spune-mĭ cum ţi-a reuşit apucătura ta cea istéţă, căcĭ presupui că n'ai fost inţepenit, ci numai te-ai prefăcut, ca şi când ai fi mort.

„După cum sciĭ rana mea s'a vindecat fórte de grabă şi m'am insănĕtoşat de ingrijirea cea bună, dar mereu cu gândul, că corpul meu sănĕtos va fi dus la perdări. Acest gând nu-mĭ tienia de bună sémă, căcĭ mai bine voiesc să mor de un glonţ de cât prin garotă. De douĕ orĭ rupsei panşamentul de pe rana mea, ca să provoc o emoragie, dar asta fu de amêndouĕ orĭ observat ér pe mine mĕ amenințară că-mĭ vor lega mâinile décă mĕ vor prinde încă odată sfăşiendu-mĭ pânzele de pe rană. Mĕ lăsai decĭ de asta şi mĕ ocupai cu gândul de fugă, dar cum să isbutesc intru acésta? Păzitoriĭ fuseseră sporiţĭ cu trei inşĭ numai din causa mea şi inaintea uşei de la chilia mea steteau doui inşĭ de gardă, care sĕ schimbau pe fie-care oră, aşa încât la cei doui grenadirĭ nu li sĕ uria nicĭ odată din destul, pentru a risca un somnuleţ. Pe feréstră nu puteam eşi, căcĭ era zăbrălită cu nisce drugĭ gróse de fer, pe care nu le-aşĭ fi putut pili de cât póte in decurs de vr'o câţĭ-va anĭ cu cuiul de fer, singurul instrument, care-mĭ stetea la dispositiune spre acest scop. Afară de asta feréstra era la o înălţime de vr'o douĕ-decĭ de metrĭ de la nivelul curţiĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

pavată cu petriĭ şi tocmai de desuptul ferestrei era corpul de gardă.

„Apoi îmĭ făcui planul să mĕ năpustesc asupra unuia din medicĭ, să-i iau hainele şi să scap astfel, dar nicĭ acest plan nu era executabil, căcĭ toţĭ medicĭĭ sĕ temeau deja de mine şi nu veniau la patul meu de cât însoţiţĭ de câte un păzitor care ţinea în mână un pistol încărcat şi cu cocoşul tras.

„In fine îmĭ veni ideea cea de pe urmă căreia am să mulţămesc libertatea mea. Tótă mâncarea ce mi sĕ aducea o dedei soţului meu de chilie, un ţigan, care, incercând a fugi, sĕ aruncase din feréstră pe stradă şi-şĭ frânsese amêndouĕ piciórele. Bietul de el sĕ indopâ cu friptura mea şi cu vinul meu, eu însă deveniam pe ḑi ce mergea tot mai slab de trup şi de putere şi mĕ plângeam de durerĭ când in plumânĭ, când in ficat când in altă parte, aşa încât medicĭĭ devenirĕ cu totul confuzĭ şi nu mai sciau ce să facă. Diferitele medicamente pe care mi le prescriserĕ şi pe care fui silit a le inghiţi serviră intru înrĕutăţirea stărei mele.

„M'am şi prăpădit in adevĕr grozav. Adesea o poftă sĕlbatică, nebună mĕ mâna să mănânc, dar puterea voinţei mele totuşĭ invinse simţul cel natural al fóme, pe care-l inşelam bênd vin amestecat cu apă. După ḑece ḑile ţinta-mĭ era ajunsă, mĕ slăbisem aşa de tare încât sĕ aştepta pe fie-care moment reposarea mea. Erĭ la amédĭ leşinai. Medicĭĭ mĕ creḑură mort şi mĕ trimiserĕ la anatomie.

„Incă pe drum îmĭ venĭĭ in fire dar continuai a

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mĕ preface mort, căcĭ speram a găsi la anatomie in tot casul ocasiune de fugă.

„Mĕ aşteptam şi la visita ta, care îmĭ aduse in adevĕr libertatea. Nu voi uita nicĭ odată de binele ce mi-a făcut.“

„Tacĭ aşa te rog,“ ḑise Don Juan dând mâna cu amicul sĕu. „Sciĭ bine că-ţĭ eram dator încă de când cu prima nóstră cunoscinţă.“

„Istoriĭ vechĭ, lasă-le la naiba. La cât este?“

„A trecut câte-va minute peste patru. Dar in geamantanul tĕu vei găsi şi un ceasornic bun, banĭ de ajuns ca să mergĭ până la frontieră, puţine albiturĭ şi muniţiune pentru pistólele tale, de care sper, că nu te vei folosi.“

„Şi eu sper asta. Cine au fost acei călăreţĭ.“

„Don Enrico şi Don Detlev!“

„Ah, dar mĕ gândisem eu, salută-iĭ din parte-mĭ şi spune-le mulţămitele mele.“

„In cotro vreai să apucĭ?“

„Nu sciu nicĭ eu, dar de bună sémă spre Pirenee, unde sper a mĕ intâlni cu vr'unĭi dintre soţiĭ mei. Acum inapoiéză-te dragă Juan, aurora sĕ arată. Trebue să fi la Sevilla până să nu sĕ facă ḑiuă.“

„Dar tu?“

„Eu mai merg ca vr'o jumĕtate de oră până la un amic sigur, la un pădurar, care mĕ va ascunde peste ḑi. Voi călători numai nóptea. Cât timp vei mai sta la Sevilla?“

„Numai până voi primi scirea că ai sosit la loc sigur!“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Cei doui amicĭ sĕ imbrăţoşară, îşĭ mai doriră noroc bun şi la revedere.

Apoi apucâ unul spre nord celalt spre sud.

CAPITOLUL LVIII.

Prins din nou.

Tótă lumea vorbia numai de fuga lui Iorgu, căcĭ in adevĕr nu sĕ mai intêmplase nicĭ odată ca să doséscă un mort.

Opiniunea publică condamna pe medicĭi, carĭ declaraseră pe Iorgu de mort. Aceştia voiră să susţină dintru întâiŭ, că nu avuse loc de cât un simplu furt de cadavru, dar cei trei păzitorĭ susţinură neclintiţĭ depositiunea lor, că fusese chiar Iorgu acela pe care-l vĕduseră sărind in pielea gólă peste zid şi alergând la un cal ţênut de un al doilea călăreţ.

Acest raport fu intărit prin faptul că drugiĭ de la feréstră fuseseră scoşĭ de prin lăuntru.

Medicĭi carĭ mai 'nainte nu sĕ putuseră uni in părerea lor asupra bólei lui Iorgu ḑiceau acum toţĭ de un acord, că fusese otticos şi că pe urmă căḑuse in catalepsie, care nu sĕ distinge de mórtea cea adevĕrată.

Cu tóte astea lumea îi batjocuria mereu şi cu atât mai mult fiind-că nu fu descoperit nicĭ Iorgu, nicĭ acela, care-l ajutase la fugă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Nimenĭ nu scia cine fuseseră acei trei călăreţĭ.

Prinţul şi baronul erau scutiţi prin rangul lor de orĭ-ce bănuélă, ér Juan sĕ arătase in acea séră anume pe şoseaua din spre Madrid unde fusese vĕḑut şi a doua ḑi des de diminéţă la patru ore şi încă in depărtare de douĕ mile de Sevilla.

Nu vroi să mărturiséscă unde fusese in acea nópte. Sĕ presupunea o aventură galantă, o intâlnire secretă cu fata vr'unui moşier şi nu mai fu importunat.

Poliţia îşĭ dete tóte silinţele ca să pună mâna pe banditul curagios, in zadar însă.

Cei mai experţi funcţionarĭ de la parchet scotociră prin tóte unghiurile oraşului şi ale Sierrei, căcĭ sĕ presupunea că arestatul ar fi fost încă bolnav de mórte şi că prin urmare nu s'a putut duce departe. Sĕ trimise semnalamentul lui Iorgu la toţĭ poliţiştiĭ, alcaḑiĭ şi grănicerĭĭ din Spania şi sĕ publică o mare recompensă pentru prinderea lui Iorgu, dar astea tóte rĕmaseră fără de nicĭ un resultat.

Coregidorele injura ér Juan, prinţul Henri, baronul de Breda şi Bernardo Lesset rîdeau, de şi in ascuns numai.

Intru aceea Iorgu-şĭ urmâ mereu calea spre Pirenee. Precauţiunea sa de a călĕtori numai pe timp de nópte o părăsise peste puţin, căcĭ o găsise de nepractică, ba de periculósă chiar.

La Madrid îşĭ procurase un paşaport fals, care deja îi făcuse in mai multe rêndurĭ bune servicĭĭ de atuncĭ şi până acum unde-l intâlnim din nou.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Asta sĕ intêmplâ la Burgos, vechiul oraş regal al Spaniei, capitala Castiliei celei vechĭ. Iorgu in costumul unui ţĕran bogat, trase la un han de mijloc şi sĕ puse la cina comună.

La masă vis-a vis de dênsul şedea un om mĕrunt gras, cu pĕrul roşu şi cu nas fórte cârn, de bună sémă un ovreiŭ, care-l fixa necontenit, ceea ce-i era fórte neplăcut amicului nostru, cu atât mai vêrtos fiindcă i sĕ părea, ca şi când faţa ovreiului i-ar aduce aminte de ceva, şi nu scia bine de ce intêmplare séu lucru.

Cu tóte astea nu-şĭ dete pe faţă neastêmpĕrul sĕu ci sĕ arăta liniştit şi sĕ uita la ovreiŭ aşa de mult şi aşa de netulburat încât acesta-şĭ intórse ochiĭ dela el.

Iorgu merse puţin după asta in odaia sa unde sĕ culcă indată, căcĭ voia să plece a doua ḑi des de diminéţă.

„Aşĭ vrea să sciu cine-i acel ovreiŭ," bombăni el in sine. „Sunt convins că l'am cunoscut mai nainte, dar atuncĭ avea altă infăţoşare. Pĕrul cel roşu este numai o perucă, pe care nicĭ n'o pórtă bine, căcĭ altmintrea n'aşĭ fi cunoscut-o indată . . . Ce inţĕpător sĕ uita el la mine! Óre să mĕ fi recunoscut şi el? Nu cred ş'apoi am un paşaport in regulă. Prostul şi nerušinatul ovreiŭ. Décă n'aşĭ fi gonit ca vĕnatul, ar trebui să regrete cât de curênd privirile sale cele nerušinate . . . Ah, sunt al dracului de ostenit! . . ."

Cu asta sĕ intórse pe partea cealaltă şi adormi.

Dar şi ovreiul cel roşcat, care eşise la pórtă, sĕ mai ocupa cu visaviul sĕu.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Este el,“ bombăni ovreiul, „l'am recunoscut. Am vĕḑut cât de neplăcute îi erau privirile mele şi cum sĕ incerca a mĕ induce in eróre, dar pe mine nu mĕ inşelĭ Iorgule şi-mĭ voi putea resbuna. Mi-ai răpit tesaurul meu cel preţios, eu-ţĭ voi răpi acum libertatea şi viéţa . . . Dar cum să fac? să trimit la poliţie orĭ să mĕ duc chiar eu? Cred că va fi mai bine de mĕ voi duce eu. Don Iorgu sĕ increde pré tare in norocul sĕu şi este tot odată pré prevĕḑĕtor de cât să fugă şi să sĕ dea astfel de gol. Să mergem dar . . . . Pardon Domnule, pe unde trebue să apuc spre poliţie?“

Ultima intrebare ovreiul o adresase cu vocea tare unui trecĕtor, care-l informâ cu prevenienţă. În un sfert dé oră ajunsese la poliţie şi intrebâ de coregidor.

„Nu mai este visibil,“ rĕspunse supĕrat tênĕrul scriitor cocoşat, cătră care sĕ adresase.

„Dar este vorba de o arestare,“ replicâ ovreiul, „de o fórte insemnată —“

„Aşa dară vr'un datornic dosit,“ îl intrerupse scriitorul cel supĕrăcios. „Vină mâine la orele de oficiu.“

„Atunci va fi pré târḑiu, nu, asta nu sĕ póte.“

„Dar senor coregidorele are afacerĭ insemnate, —“

„Sĕ tratézā de Iorgu, banditul cel dosit.“

„Sciĭ unde sĕ află?“

„O sciu! Tocmai d'aceea am venit aicĭ. Vroi-vei óre să mĕ anunţĭ acum senorelui coregidor?“

„Vină iute, de grabă!“

Micul şi cocoşatul scriitor cu faţa radiósă de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

bucurie, luâ pe ovreiŭ de mână şi-l trase prin două odăi, in carĭ lucrau încă vr'o doui scriitorĭ, in o a treia incăpere, care era mobilată cu mult comfort.

Aicĭ şedeau doui domnĭ la o masă incărcată cu registre, hârtiĭ şi butilce cu vin.

„Hein, ce este?“ exclamâ cel mai bĕtrân dintre cei doui domnĭ când vĕdu pe scriitorul roşu la faţă venind de grabă şi tărînd in urma sa pe ovreiŭ.

„Am pus mâna pe el, am pus!“ strigâ cocoşatul, bătu in pălmĭ şi sĕ năpusti érăşĭ afară.

Coregidorele, un domn mai tomnatic cu o faţă palidă, fină trimise in urma lui o privire mai mult de mirare de cât de supĕrare, apoi aruncâ o altă privire intrebătóre asupra ovreiului, care sĕ inchinâ cu umilinţă ḑicênd: „Bine voiţĭ a-mĭ pardona supĕrarea, dar am făcuţ o descoperire insemnată, pe care trebue să v'o anunţ. Fi-va-mĭ însă ertat a vĕ ruga ca mai întâiŭ să mĕ asiguraţĭ de rĕsplata publicată.“

„Décă este vr'o rĕsplată publicată in afacerea D-tale o vei primi,“ rĕspunse coregidorele, „dar spune de grabă, căcĭ n'am timp de perdut cu fleacurĭ. Ce este dară?“

„Am descoperit unde sĕ află banditul Iorgu,“ rĕspunse ovreiul.

„Ce fel?“ exclamâ al doilea Domn sărind de pe scaun. Era un tênĕr chipeş cu o faţă plăcută, rumenă şi cu ochĭ verḑĭ prudenţĭ. Ovreiul îl cunoscea bine, era primul ajutor al coregidorelui din Granada, un funcţionar fórte iscusit.

Ovreiul trebui să sĕ supună unui interogator

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

amenunțit. El rĕspunse spre satisfacțiunea funcționarilor, carĭ chemară apoi pe cocoșat și-i ordonară sĕ consemneze un numĕr cât de mare de alguazilĭ, dar cât sĕ póte fără de sgomot.

Peste un sfert de oră gendarmiĭ erau adunațĭ, o cétă de vr'o douĕ-ḑecĭ de bărbațĭ bine inarmațĭ, carĭ conduși de coregidore plecară la „regele Don Enrico“ — așa sĕ chiema hanul unde trăsese Iorgu.

Amêndouĕ porțile hanului fură ocupate de câte patru gendarmĭ curagioșĭ.

Hangiul era in grozile morțiĭ; sĕ credea in cel mai teribil pericol și tot odată ruinat, căcĭ ḑicea el, cine va mai vroi să tragă la acel han in care a fost arestat cel mai renumit bandit din tótă Spania.

Dar ovreiul îi demonstrâ că tocmai in urma acestui eveniment va face o trébă strălucită, căcĭ fie-care va vroi să audă din gura lui cum s'a petrecut și să véḑă locul unde s'a intêmplat asta.

Acéstă demonstrațiune îi mai readuse hangiului firea și acum nu mai refusâ de a spune exact unde era odaia in care sĕ afla Iorgu de și sĕ așteptа, ca toțĭ cei lalțĭ, la o luptă grozavă. Tocmai d'aceea nu ar fi mers nicĭ pentru o jumĕtate de milion și el in sus și încă ca conducĕtor in fruntea celor lalțĭ, expunêndu-sĕ mai mult ca ei glónțelor și lovițurilor de pumnal ale banditului redutat.

Intru aceea Iorgu dormia, insă nu prea liniștit.

Un vis grozav îl turmenta.

Sĕ vedea urmărit de gendarmĭ nenumĕrațĭ și nu era in stare a sĕ mișca pentru a scăpa de ei séu pentru a li sĕ impotrivi.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Şi veniau din ce tot mai aprópe.

Deja vedea strălucind armele şi uniformele lor şi încă nu era in stare a face nici o mişcare.

O grózá nespusă îi strinse inima, limba îi se lipi de cerul gurei, sudorĭ recĭ îi rourară pe trup. Muschiĭ sĕi sĕ incercară a sĕ contracta spasmodic, dar ele păreau a fi de lemn, căcĭ nu voiră să sĕ incováie.

Acum gendarmiĭ sunt lângă el.

Incă o opintire strășnică, érăşĭ in zadar.

Îi sĕ puse o greutate nespusă pe pept, o sémă de mânĭ sĕ intind spre el, de odată pătrunde o zare de lumină prin ochiĭ sĕi inchişĭ — sĕ deştéptă şi vede o mulţime de ómenĭ in urghisitele uniforme adunaţĭ imprejurul sĕu.

Acum sĕ simte érăşĭ stăpên pe sine şi voiesce să sară in sus, să sĕ apere, să fugă.

Dar, ce-i asta?“

Nu sĕ póte mişca.

Acum insă nu mai este vis ci realitate: este legat de mânĭ şi de picióre, prins din nou.

„In numele legei, te arestez,“ ḑise coregidorele când Iorgu-l privi intrebător.

„Eu, arestatul D tale?“ intrebâ banditul indrăzneţ. „Fi va-mĭ permis a vĕ intreba de motivul arestărei mele?“

„Ce să-ţĭ mai spunem, ceea ce trebue să sciĭ préa bine.“

„Dóră fiindcă am bătut in sĕptĕmâna trecută pe un ovreiŭ, care n'a voit să-mĭ prelungéscă o cambiă implinita?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Acéstă intrebare sĕ rosti cu un amestec aşa de nimerit de supĕrare, témă şi de naivetate, încât coregidorele incepu a sĕ indoi in adevĕr de identitatea lui Iorgu.

Dar ovreiul şi funcţionarul din Granada susţineau cu hotărîre, că recunosceau in arestat pe renumitul bandit, pe care amêndoui îl vĕḑuseră in mai multe rênduri.

Protestările lui Iorgu rĕmaseră fără efect, la porunca coregidorelui patru gendarmi îl luară pe umerii lor şi-l duseră la inchisóre.

CAPITOLUL LIX.

In posada lui Francesco.

Iorgu ţênu una că paşaportul sĕu nu era fals şi că dênsul in adevĕr era, după cum sĕ scria acolo, moşierul Severesti din Condati de lângă Barcelona. Cu asta vroia numai să-şi câştige timp pentru a face o nouă incercare de fugă, dar nu găsi nicĭ o ocasiune pentru acésta.

Poliţia sĕ invĕţase minte. Ḑiua nóptea steteau două santinele in chilia sa şi, numai când voia să mănânce îi sĕ deslegară mânile.

Cercetările făcute statoriră, că exista in adevĕr lângă Barcelona o comună rurală cu numele Condati şi in acéstă comună un moşier cu numele Şeveresti;

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

dar acesta era acasă, nu părăsise locul său natal de doui anĭ de dile.

Indată după sosirea acestei sciri Iorgu fu transportat la Sevilla sub o escortă de douĕ-deci de gendarmĭ.

Juan fusese unul dintre cei dintâĭ, carĭ auḑiseră despre prinderea lui Iorgu. Indată sĕ hotărî a face încă o incercare spre scăparea lui. Trimise bagagiul şi pe servitorul său la Cadix, dându-i ordin ca să plece d'acolo sub numele de Don Juan Redando cu cel dintâiŭ vapor in Englitera.

Apoi îşĭ cumpĕră un cal ţépăn şi bun de picióre şi porni spre Burgos, intru intêmpinarea lui Iorgu. Scia numele unui hangiu, de prin apropierea Valladolidului care mai nainte fusese un soţ a lui Manuel Frania şi care şi acum ţinea cu el şi cu ai sĕi.

Cătră acesta sĕ adresâ el.

Acest hangiu — numele-i era Francesco — era fórte vesel când auḑi că Juan voiesce să facă o incercare de liberare şi-i promise a-i da tot ajutorul său.

Dar n'aveau multe şanse de reuşită, căcĭ nicĭ nu sĕ scia pe unde va merge escorta. Cu atât mai veselĭ fură când intr'o séră intrâ céta de gendarmĭ cu Iorgu in acel sat luând cuartir in hanul lui Francesco.

Nicĭ o privire, nicĭ un gest al banditului nu tradâ mirarea cea veselă şi speranţa de care fu cuprins, când vĕḑu pe cei doui amicĭ ai sĕi.

Soldaţiĭ arangiară un şopron situat lângă casa de corpul lor de gardă, ér Iorgu fu dus in unica odaiă din posadă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Doui gendarmĭ cu puscile incărcate steteau mereu de pază lângă el.

Iorgu zăcea cu mânile şi cu piciórele legate in un colţ, ér lângă acest colţ era o uşe mică, conducênd afară in curte. Acéstă uşe fuse trecută cu vederea din partea comandantului escortei.

Soldaţiĭ de pază şedeau unul inaintea uşei de eşire ér celalt inaintea ferestrei.

Francesco aduse soldaţilor tot ce avea şi ce putu găsi prin sat, pentru ca să-i ţênă in voie bună şi să descordeze vigilanţa lor.

De óre-ce sosiseră cam târdiu sĕ inserâ de tot, indată după ce cinaseră şi puţin după asta merseră să sĕ odihnéscă.

Ofiţerul inchise cu propriile sale mânĭ oblónele ferestrelor şi cercetâ încă odată odaia, dar nicĭ acum nu dete peste uşa cea mică, căcĭ Francesco aruncase nisce paie inaintea ei, drept aşternut pentru Iorgu.

In un colţ al odăiĭ sĕ lungise Juan in portul unui argat ţĕrănesc.

„Hei, ce cauţĭ aicĭ?“ sĕ resti ofiţerul cătră dênsul.

Juan sĕ prefácu că dórme şi nu rĕspunse nimic.

Ofiţerul repetâ intrebarea sa şi, ne primind nicĭ un respuns, îl impinse cu piciorul.

Juan bombăni vr'o două cuvinte neinţelese şi sĕ intórse pe cealaltă parte.

„Caracho!“ injură ofiţerul. „Cine-i acest bădăran afurisit.“

„Argatul meu!“ respunse Francesco.

„Şi ce vrea aicĭ?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Să dórmă, după cum veḍi senor locotenent.“

„Insă nu dóră aicĭ in odaia de arest?“

„Asta nu este o chilie de arest,“ bombăni Francesco, „ci un han cum sĕ cade, in care póte nopta orĭ-cine.“

„Dar n'ai putea să dai argatului D-tale un alt loc de durmit?“

„Să-l pun óră in camera unde dorm eu şi cu soţiă-mea.“

„Nu, dar pune-l in şopron să dórmă cu soldaţiĭ.“

„Pentru ca să-i pună tot felul de gărgăunĭ in cap?

„Haidade, in o singură nópte!“

„Îl póte strica cu desăvêrşire, nu mi-o lua in nume de rĕu, senor locotenent, décă te rog să laşĭ pe acest băiat să dórmă aicĭ.“

„Fiă dar, insă décă va face prostiĭ, îl vom duce cu noi.“

„Ah, este obosit şi dórme dus. Ce-i pasă lui de arestantul D tale .... Nópte bună, senor locotenent, dar aşĭ fi trebuit să ḍic mai bine: pază bună.“

„Ai dreptate, este o insărcinare afurisită; n'ai odihnă nicĭ ḍiua nicĭ nóptea.“

„Cu atât mai mare va fi lauda, décă o vei executa bine. Ţi-o doresc din tótă inima.“

Francesco sĕ urcă pe trepte 'n sus in camera sa, locotenentul bombăni vr'o două cuvinte neinţelese şi mai puse doui păzitorĭ, carĭ erau insărcinaţĭ a da casei mereu ocol.

Sĕ strecurară mai multe ore. Trecuse deja de mieḍul nopţiĭ când ḍise unul din cei doui soldaţĭ, carĭ sĕ aflau in odaiă: „Mĕi, Pepe!“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ce-i, Fabiane?“ intrebâ Pepo.

„Mi-e grozav de sete.“

„Şi mie!“

„Adă puţină apă d'afară!“

„Ca să mĕ véḑă locotenentul şi să-mĭ dea vr'o douĕ sĕptĕmânĭ arest.“

„Dar nu mai pot de sete.“

„Ci du-te tu!“

„Pe mine mĕ are şi mai puţin in ochĭ decât pe tine şi eu tot de-a-una dau de vr'o potcă. Pe mine mĕ va vedea de bună sémă.“

„Şi pe mine, căcĭ nu-şĭ dă pace tótă nóptea.“

Soldaţiĭ tăcură.

Juan şi Iorgu aşteptară cu o incordare nespusă urmarea convorbirei, care părea a fi fórte priinciósă planului lor. —

După cât-va timp Fabian reincepu, ridicându-sĕ de pe banca sa: „Acum totuşĭ am să es afară, chiar de mĕ va vedea locotenentul. Nu mai pot suferi acéstă sete grozavă nicĭ o clipélă măcar.“

„Nicĭ eu, adă-mĭ puţină apă!“

„Unde este puţul?“

„Ca la vr'o douĕ-ḑecĭ de paşĭ d'indosul şopronului.“

„Lucru afurisit . . . dar stai, sciu ceva mai bun.“

„Ce?“

„Să deşteptăm pe argatul hangiului şi să-l trimitem pe el după apă, ba póte că ne va aduce chiar puţin vin.“

„Étă o ideeă minunată.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Soldaţii merseră la Juan, îl scuturară până ce să indreptă in sus. Atunci ḑise unul din ei: „Prietine, nu ne-ai putea procura puţin vin?“

„Vin?“ intrebâ Juan cu faţa acră a unui om turburat din somnul său.

„Da, ni-e grozav de sete la amêndoui, dar nu ne este ertat a eşi din odaiă. La cele din urmă va fi bună şi puţină apă.“

„Ba nu, avem vin aicĭ,“ şi cu astea sĕ sculâ şi aduse din un dulap un burduşel de vin.

Cei doui soldaţĭ bĕură cu mare sete.

„Sciĭ că-i bun!“ afirmâ Fabian.

„Mie cel puţin nicĭ odată nu mi-a ticnit nicĭ o bĕutură mai bine,“ adause Pepo.

Şi Juan trase la aparinţă o duşcă bună, apoi sĕ culcâ érăşĭ. Soldaţii mai bĕură una, apoi sĕ puseră pe banca lor. După câte-va minute capetele lor li sĕ aplecară din ce tot mai tare şi mai tare — adormiră şi dormiră aşa de duşĭ încât nu i-ar fi deşteptat nicĭ o puşcătură trasă la urechile lor.

In următorul moment Juan era lângă Iorgn, îi tăiâ legăturile şi-l ajutâ să sĕ ridice de jos. Pe când banditul îşĭ intindea mĕdularele sale inţepenite, Juan deschise cu precauţiune uşa cea mică şi trase cu urechia.

„Póte merge,“ şopti el, „santinela stă de partea cealaltă. Na un pistol şi un cuţit ş'acum inainte. Trebue să căutăm a ne furişa afară.“

Sĕ svêrcoliră prin deschiḑĕtura cea ingustă in grădină şi sĕ furişară de-alungul zidului.

De-o dată se vĕḑură in faţa unui om, care până

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

atunci fusese ascuns in intunerecul stufișului, sclipirea armelor și a nasturilor îl denunțau de soldat.

„Cine-i acolo?“ strigâ el.

Juan îl doborî la pămênt cu o singură lovitură de pumn. Cum căḑu, pușca i sĕ descărcâ.

„Inainte, peste zid!“ strigâ Juan. „Nu ne rĕmâne altă scăpare. Nu este pré inalt.“

El sări intâiŭ. Iorgu totuși stete un moment la cumpene, când vĕḑu négra și necunoscuta adêncime. Dar aicĭ nu era de esitat. Îșĭ dete vênt și căḑu pe pămênt móle. De grabă sări érășĭ in sus.

Juan îl luâ de mână și-l smuci cu sine, sărind peste tufe, petre, dărămăturĭ de zidurĭ, șanțurĭ — tot mai departe, tot mai de grabă!

In urma lor resuna un sgomot in adevĕr infernal: strigăte, injurăturĭ, semnale, impușcăturĭ.

Locotenentul alerga ca un nebun de colo pânĕ colo, trimise patraule peste patraule și aruncându-sĕ pe cal alergâ in fine el insușĭ in nóptea cea intunecósă. Soldatul nimerit de pumnul lui Juan îșĭ spălâ capul sĕu cel sângerat, ér Pepo și Fabian nu erau încă de trezit.

Iscusitul Francesco sĕ văeta și plângea. blăstămênd ursita care-i trimisese acéstă pacoste pe cap cu atâta amărăciune încât inșelâ pânĕ și pe locotenentul cel temĕtor. In sine rîdea insă și-și ḑicea: „Har Domnului că a succes așa de bine. S'au dus și nu vor mai reveni.“

Și ḑĕu așa și fu.

Nicĭ una din patraulele trimise nu readuse pe cel fugit.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CAPITOLUL LX.

Scăpat și perdut.

Dasupra stâncilor de pétră ale inalților Pirenei pe cunoscutul „Pic du Midi“ viscolea un uragan grozav, care repedia fărămăturĭ marĭ de pétră și troenĭ de zăpadă in abisurile adêncĭ și fioróse.

Vai de acela care este apucat de un asemenea uragan pe vêrfurile munților.

Este cu neputință a merge inainte pentru a ajunge la o locuință de ómenĭ. Décă călătorul nu găsesce un colț de stâncĭ adăpostit, care să-l feréscă puțin de puterea uraganului, este perdut fără speranță de scăpare.

Inghéță și uraganul îl aruncă in una din prăpăstiile cele numeróse in care putrédesc deja atâtea oseminte de om. Nenumĕrate victimĭ a luat deja acest uragan din Pirenee.

Un astfel de loc ocrotitor găsiseră doui tinerĭ chipeșĭ și curagioșĭ, carĭ purtau nisce pantalonĭ de piele cu ghetre, nisce căciulĭ mițóse și blănĭ flocóse, ca cei mai mulțĭ locuitorĭ de p'acolo.

Cu tóte astea cei doui tinerĭ nu erau nicĭ vênĕtorĭ, nicĭ plugarĭ, nicĭ contrabandiștĭ ceea ce sĕ putea cunósce după mânile lor bine ingrijite, care in acest moment erau despuiate de mânușile blănite, căcĭ sĕ ocupau tocmai cu scóterea unei butilcĭ dintr'o geantă mică, după cum le au vênĕtorii.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Locul ocrotitor care îi feria de puterea uraganului, era o peșteră nu pré inaltă dar destul de lungă la basa unei stâncĭ inalte. Inaintea ei ducea o potecă ingustă, numai atât de lată încât d'abia putea să incapă pe ea un om cu catîrul sĕu.

De partea cealaltă a acestei cărări, pe care nu umblau decât contrabandiști și grăniceri, era o prăpastie adêncă in care acum sĕ rostogoleau mereu durduind petre și troeni de zăpadă.

In fundul cel mai adênc al peșterei cei doui bărbați, despre carĭ am vorbit acum, aprinseseră un foc, al cărui fum sĕ trăgea incetinel de-a lungul tavanului fiind adese-orĭ suflat inapoi așa încât bărbaţiĭ d'abia mai puteau respira.

„Pe cât timp mai avem merinde?“ intrebâ cel mai mare dintre ei.

Celalt scormoni prin geantă și rĕspunse apoi: „pe o ḑi cel mult.“

„Caracho, am avea dar cea mai bună ocasiune pentru a muri de fóme. Mai bine să fi trecut indată frontiera.“

„Și să fi fost prinșĭ de gendarmĭ orĭ de grăniceri.“

„Ba nicĭ decum, i-am fi invins!“

„Și am fi vĕrsat sânge fără ca să fiă de lipsă.“

„Acum însă ni sĕ inghiaţă sângele nostru prin vine. Nicĭ lemnele nu vor ţinea mult.“

„Uraganul va trece peste puţin ș'apoi ne vom putea urma drumul.“

„Ascultă cum vîjăiă p'afară. Tăria uraganului cresce pe fie-care minută.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Ş'apoi sĕ domolesce cu atât mai curênd. Sciĭ, că patria mea este la pólele Pireneelor. Cunosc intemperiile de p'aicĭ. Uraganul trece in cel mult douĕ ore.“

„Nu mĕ 'ndur a o crede.“

„Ba să sciĭ de sigur că peste douĕ, mult trei ore ne vom putea continua calea nóstră.“

„Asta ar fi fórte bine. Vom vedea, décă sĕ va implini profeţia ta. De-o camdată mai dă-mĭ puţin butilca cu cognac şi adă-mĭ încă o ţigară, décă mai avem.“

Cei doui călĕtorĭ bĕură şi fumară tăcuţĭ, cufundaţĭ in gânduri.

Nicĭ nu este de lipsă a mai spune cetitorilor, că erau amicĭĭ noştri Don Juan şi Iorgu, pe carĭ i-am regăsit aicĭ in peştera din Pirenee.

In acea nópte in care fugiseră din posada lui Francesco sĕ deciseră a urma din nou acelaşĭ drum pe care apucase Iorgu când cu prima sa fugă, presupunênd că tocmai acolo îi vor căuta mai puţin de cât aiurea.

Cu indrăznélă trecură prin Valencia pe la Burgos peste Logrono la Pampelona. Cea mai mare parte din acest drum, care este ca de vr'o trei-decĭ de mile, îl făcură pe jos, pentru a sĕ feri de atenţiunea lumei. De la Pampelona merseră in Pirenee pentru a trece pe la Pic du Midi dincolo in Francia.

Nu mai erau departe de frontiera franceză când uraganul, despre care am spus, îi sili a sĕ retrage in ḑisa peştere, unde petreceau deja de douĕ ḑile.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Dabia trecuseră trei ore dela ultima lor convorbire, pe care am reprodus-o, când să și implini profeția lui Juan. Furtuna să alină tot atât de grabă precum să ivise.

Indată ce fugarii noștri să convinseră despre acésta, să incărcară cu gentele lor și porniră, cu tóte că drumul era încă fórte periculos.

Ici colea vêntul alinat să mai ridica la o isbitură puternică încât drumeții erau siliți a-și opinti tóte puterile lor pentru a-i putea resista. Ș'apoi, drumul dabia să mai putea recunósce! Zăpada îl astupase și impreună cu petrele căḑute pe el îl făcuse nepracticabil. Fie care pas trebuiră să și-l câștige prin lupte, așa încât cu tot frigul le curgeau sudorile șiróie de pe trup.

Alții nu ar fi putut o duce astfel nici o jumětate de oră măcar, amicii noștrii insă erau nisce ómeni fórte viguroși și deprinși cu intemperiile și cu umblatul prin munți.

Oră de oră să strecurâ, dar călătoria inainta numai fórte incet. Spre mai mare nenorocire retăciseră și drumul și nu mai sciau in cotro s'apuce.

Intru aceia isprăviseră și puținele merinde ce mai avuseră. Décă nu dedeau cât mai curênd de o locuință omenéscă erau perduți.

In zadar insă își sporiră pașii lor, in zadar căutară ochii lor imprejur, căci nu dedeau de cât numai de troeni de zăpadă, de sloiuri de ghéță și de stănci de pétră, nicăiri nici o ființă viețuitóre afară de un vultur care sus, sus in aerul cel depărtat își trăgea rotogólele sale.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Iorgu sorbind cea de pe urmă picătură de cognac aruncâ butilca in abis și ḍise cu vocea surdă: „Ar fi mai bine, déca ne-am duce și noi după ea.“

„Curagiu, dragă amice,“ îl imbărbăta Juan. „Adă-ți aminte din câte pericole ai scăpat. Asta trebue să-ți dea convingerea, că Dumneḍeu nu te va lăsa să perĭ. El a vĕḍut căința ta și te va lua in sfântul sĕu scut, așa încât vei ajunge cu bine la locul unde te vei pocăi de greșalele tale.“

„Mai bine așĭ fi rĕmas la Sevilla. Câte neajunsurĭ n'am avut să indur la fuga mea, chinurĭ trupescĭ și sufletescĭ . . . Și la ce astea tóte? Pentru a ingheța și a muri de fóme in acest deșert petros.“

„Dar nu te gândi indată la ceea ce-i mai rĕu! Ce-i drept, merinde nu mai avem, dar cred că vom putea fi o ḍi și fără de a mânca, când e vorba de libertate și de viéță.“

„Libertate și viéță!“ rîse Iorgu amar. „Privesce in juru-ți déca poți vedea pe cine-va care ne-ar putea fi periculos, cui ar trebui să ne supunem. Libertate avem; dar trebue s'o plătim cu viéța nóstră.“

Juan nu rĕspunse ci-i făcu semn din mână ca să tacă și-și intinse capul ca să asculte cu luare aminte.

„Auḍi!“ ḍise el apoi incet, „colea, inaintea nóstră este un sgomot ca și când ar vorbi mai mulți ómenĭ impreună, vor fi nisce contrabandiștĭ -- póte să fiă și grăniceri — orĭ cum ei ne vor salva.“

„Fiă,“ ḍise Iorgu și sĕ puse pe o stâncă, „lasă-i să vină, eu nu mĕ duc inaintea lor.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Dar mĕ voi duce eu,“ rĕspunse Juan şi purcese pe cărarea cea ingustă, ér Iorgu rĕmase pe stânca pe care sĕ aşeḑase.

De odată un strigăt pătrunde până la auḑul sĕu, privind in acea parte vĕḑu un spectacol infiorător.

Faţă 'n faţă cu Juan stetea un urs uriaş şi-şi intindea labele sale cele puternice spre el. Juan nu sĕ putea retrage decât pas de pas, căcĭ mergênd de-a 'nderatele nu vedea unde calcă. Scóse un pistol şi trase — érba de puşcă sĕ jilavise şi nu prinse foc.

Iorgu privise ingrozit şi cu totul inlemnit la aceste amĕnunte, d'abia acum sĕ putu imbărbăţi şi putu scóte pistólele din brĕu, alergând intru ajutorul amicului, dar era pré târḑiu.

Juan şi ursul sĕ rostogoleau lângă marginea prăpastiei fioróse, zăpada sĕ colorâ roşu ca sângele apoi — o svêcnire grozavă a corpurilor imbrăţoşate, şi amêndoui sĕ prăvăliră in prăpastia infricoşată.

Iorgu scóse un răcnet de durere. Perduse ba omorîse pe amicul sĕu cel mai nobil şi mai jertfitor; căcĭ numai din causa lui venise aicĭ.

Ca extasiat alerga pe marginea prăpastiei in sus şi 'n jos, căutând in zadar o potecă, care să-l conducă in jos; era o minune că nu picâ şi el in jos. Apoi sĕ puse pe zăpada cea sângerată şi pisată de lupta scurtă, dar grozavă; şi d'acolo privi in jos in adêncime.

Ce om generos şi curagios zăcea colea in prăpastie, un om care era predestinat pentru noroc, renume şi amor, să putreḑéscă acum lângă o dihanie sĕlbatică.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

De ce nu-şĭ putuse sfêrşi mai bine el, pribeagul, urmăritul, viéţa sa cea amărîtă şi nedémnă?

„Mai bine ar fi décă aşĭ zăcea eu colea jos,“ ḑise el cu un oftat amar.

„Asta ar fi rĕu pentru D-ta, amice,“ ḑise lângă el un glas gros şi o mână grea sĕ puse pe umĕrul sĕu.

Iorgu tresări.

Inaintea sa steteau şése bărbaţĭ mĕrunţei dar indesaţĭ, cu ochiĭ scênteetorĭ, cu feţele pârlite de sóre şi cu bărbĭ lungĭ stufóse, imbrăcaţi in nisce blănĭ scurte dar gróse, incinşĭ peste mijloc cu un brĕu in care aveau câte un pumnal şi pistóle. In cârcă duceau teancurĭ marĭ ér peste umerĭ nisce carabine scurte.

Acela care vorbise lui Iorgu era ceva mai înalt de stat de cât soţiĭ sĕi şi imbrăcămintea lui şi armele sale erau ceva mai elegante.

De bună sémă era conducĕtorul celorlalţĭ.

„Ai avut o incăerare cu ursul, omule,“ ḑise el in limba franceză. „Cunóscem pe fértatul bĕtrân, care ne-a făcut multă pagubă, este cel mai mare urs din Pirenee. Te felicit. Pĕcat că s'a rostogolit in jos.“

„Nu el singur,“ replică Iorgu cu vocea tremurătóre şi cu lacrimĭ in ochĭ, „impreună cu dênsul s'a prăvălit in prăpastiă şi sĕrmanul meu amic, care mi-a scăpat viéţa in mai multe rênduri.“

„Ce spui?“

Iorgu povesti nefericita intêmplare, de care sĕ infiorară până şi aceştĭ contrabandiştĭ aspriĭ, carĭ infruntau mórtea póte şi de ḑece orĭ pe ḑi când erau

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

pe drumul lor cel periculos, ḑicem că până și contrabandiștii, căci acéstă meserie aveau cei șése bărbați, sĕ ingroziră la auḑirea acestei nenorociri.

Intrebându-ĭ Iorgu décă nu era cumva cu putință a se pogori in acea prăpastie, conducĕtorul contrabandiștilor ḑise: „Eu am fost de trei orĭ colea jos, odată din pricina unui catîr, pe care un vêrtej îl sburase 'n jos séu mai bine ḑis de dragul sarcinei catêrului, care sĕ compunea din ceasornice de aur și din alte giuvaere, apoi am scos d'acolo pe un Englez, ér a treia óră pe o damă tênără și frumósă din Nancy; amêndoui erau firesce cu totul sdrobiți de nicĭ nu mai sĕmânau a corpurĭ omenescĭ.“

„Mai sloboade-te odată in jos,“ îl rugâ Iorgu cu insistență. „Îți plătesc orĭ cât îmĭ vei cere .... étă banĭ, étă cecurĭ asupra lui Rothschild. Ia tot, dar arată-mĭ încă odată fața cea frumósă a amicului meu, pe care-l voi plânge in vecĭ.“

„Grijesce-ți banii, frățióre,“ replicâ contrabandistul. „Îmĭ este cu neputință a mĕ slobozi in jos, acum pe timp de érnă și după furtuna ce am avut.“

„Voi incerca dară eu,“ replicâ Iorgu cu hotărîre. „Spune-mĭ unde este locul mai bun de pogorit.“

„Eștĭ nebun!“ exclamâ contrabandistul.

„N'ai face nicĭ ḑece pașĭ, și te-ai prăbuși in jos.“

„Dar trebue să mai vĕd odată pe Juan, trebue să-mĭ iau ḑiua bună dela cadavrul sĕu, să-i spui ultima mulțămită. Ah, nu sciĭ cât bine mi-a făcut, nobilul suflet. Cea mai mare fericire îl aștepta in brațele unei femei iubite! ... O Juan, o Ellen.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Suspinâ cu hohot și cuprins de cea mai mare amărăciune sufletéscă.

Conducĕtorul contrabandiștilor, bun de inimă, îl mângăiâ cu vorbe călduróse și'apoi îl sili să mérgă cu ei.

După un marș fórte obositor de peste patru ore Iorgu sosi cu insoțitorii sĕi la frontiera franceză.

El era scăpat, dar cu ce preț!

Recâștigase libertatea și viéța, dar îșĭ perduse pe amicul sĕu și pacea sufletéscă.

CAPITOLUL LXI.

Incheere.

Ajunșĭ in peștera din ariniș in care rĕspundea gangul suteran din turnul văiĭ bandiților, Manuel îșĭ luâ încă odată ḑiua bună de la soțiĭ sĕi și voia să plece cu Reina la Paris, unde mai trăise ca vicomte Victor d'Aubigné.

Bĕtrânul Usto nu sĕ despărți plecând cu ceilalți ci rugâ pe Manuel să-i dea ascultare un moment.

„Am să-ți fac o descoperire fórte insemnată,“ adause bĕtrânul.

„Pe care nu trebue s'o auḑă Reina mea?“ intrebâ Manuel mirat.

„Soția D-tale; nu sciu ḑĕu!“ replicâ Usto.

„Despre ce este vorba?“ sĕ informâ Manuel.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Despre părinții D-tale?“

„Ah,“ dise Reina care era de față la acéstă convorbire, „permite-mi să aud și eu unde ți-a fost leagănul și cine ți-au fost părinții.“

„Nu înțeleg,“ sĕ adresâ Manuel cătră bĕtrânul sĕu soț, „la ce te mai codesci! O femeeă care n'a pregetat a deveni soția unui bandit, va auzi fără tulburare că soțu-sĕu s'a născut dintr'o impreunare — neertată.“

„Ba asta nu o va auzi, căci ești fiul legitim al părinților D-tale și — luându-mi séma mai bine, cred că chiar după ce vei afla cine ești, nu te vei despărți de soția D-tale, căci ai un suflet nobil.“

„Eu să mĕ despărțesc de Reina mea!“ exclamâ Manuel, „nicĭ odată, chiar de aș fi silit a renunța la cel mai frumos tron din lume, nu aș face o asemenea mârșăvie!“

Bĕtrânul Usto zimbi, ér' Reina tremurândă de emoțiune imbrățoșâ cu foc pe soțu-sĕu, care o sărutâ cu extas.

„Ceea ce am să vĕ spun este o istorie cam lungă, decĭ să ne căutăm dintru întâiŭ un bun adăpost. Părerea mea este să mergem cât mai neintârziat la Cadix și să ne imbarcăm acolo, ér pe corabie unde vom fi siguri de orĭ-ce urmărire, vĕ voi descoperi secretul vieții fostului nostru căpitan.“

Manuel și Reina stăruiră pe lângă Usto, să le descopere pe scurt marele secret, bĕtrânul nu voia însă s'o facă cu nicĭ un preț și astfel fură siliți a sĕ supune voinței lui.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

După vr'o patru ḑile sĕ aflară pe coperta unei corăbiĭ, care-iĭ ducea spre Francia.

„Acum a sosit ora cea insemnată,“ ḑise bĕtrânul. „Să mergem in cabina D-tale, ca să vĕ spun ceea ce doriţĭ să aflaţĭ cu o sete nespusă.“

Manuel luâ pe Reina de braţ şi urmat de Usto, merseră in cabina pe care Manuel o inchiriase pentru trajetul lor in Francia. Acolo sĕ aşeḑară pe scaune şi juna părechiă îşĭ aţinti cu nespusă aşteptare ochiĭ pe buzele bĕtrânului bandit.

Corabia brăzda cu mare iuţélă valurile spumegóse ale mărei puţin cam furtunóse şi brăzdându-le sĕ clătina in drépta şi in stânga, ér vijăitul talasurilor uriaşe, care din când in când treceau peste ferestrile cabinei, producênd in interiorul ei o semiobscuritate, erau ca şi un ison măreţ la naraţiunea lui Usto.

„Permiteţi-mĭ,“ incepu acesta, „să vĕ spun mai întâiŭ, cine sunt eu, căcĭ este de lipsă ca să sciţĭ asta, pentru ca să puteţĭ inţelege pe deplin istoria mea.“

„Spune, spune!“ zoriră Manuel şi Reina.

„Eu sunt fiul unui graud de Spania, al vestitului Manuel Dinaz . . .“

„Favoritul reginei Christina?“

„Da . . . . regina mĕ iubia fórte, aşĭ putea ḑice ca pe un fiu . . . . dar cu atât mai mult mĕ ura regele, ceea ce-mĭ umplu inima cu venin şi mĕ făcu să stau de partea lui Napoleon Bonaparte, când a venit să cucerésca Spania.“

„Sciţĭ, că Francezĭi au suferit multe infrângerĭ in Spania, ér eu, ca un partisan al Francezilor am fost silit a dosi cu familia mea la Paris.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Impĕratul, care-mĭ datora recunoscinţă, ne primi bine şi luarăm parte la tóte serbările strălucite ale curţiĭ, aşa încât devenĭ confidentele lui Napoleon.

„Intr'una din serĭ mĕ chiemă la sine şi-mĭ ḑise: „Un compatriot al D-tale, un om căruia îi sunt dator cu multă recunoscinţă pentru nisce marĭ serviciĭ, a murit, şi mi-a legat pe suflet să am grije de fiul sĕu. Eu plec in campaniă spre Rusia, mĕ depărtez decĭ pentru timp mai indelungat, d'aceea te insărcinez pe D-ta cu acea grije. Étă aicĭ hărtiile in care vei găsi informaţiunile necesare.

„Ear aicĭ îţĭ dau un bilet scris de mâna mea, recomândându-te cătră tóte autorităţile din Francia şi din ţerile supuse mie, ca să-ţĭ dea mână de ajutor, când vei fi avisat la acésta.

„După ce marele impĕrat îmĭ dete hărtiile şi biletul, îmĭ făcu semn să mĕ depărtez; plecai şi nu l'am mai revĕḑut, căcĭ sciţĭ pré bine, că campania in Rusia fu inceputul sfîrşitului marelui cesar.

„Acum veţĭ avea bunătatea a asculta cuprinsul hărtiilor, ce-mĭ dase Napoleon şi pe care le am aicĭ.“

Usto scóse din buzunar un plic mare din care luă vr'o douĕ colĭ de hărtie acoperită cu o scrisóre mĕruntă.

„Nu ne-ai putea spune pe scurt cuprinsul lor,“ îl intrebă Manuel nerăbdător.

„Nu, căcĭ .... dar după ce voi fi terminat cu cetirea veţĭ recunósce singurĭ de ce n'am putut să fiu mai scurt,“ respunse bĕtrânul bandit, apoi adause, „este istoria vieţei lui Don Alfonso de Sotoria, tatăl protegiatului meu, ce am să vĕ-o cetesc.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Sunt," scrie el, „fiul prim-născut al bogatului conte Alfonso de Sotoria proprietarul unui frumos domeniu cu castel in Catalonia unde am copilărit cu fratele meu mai mic Fernando.

Deja din cele mai fragede tinerețele nóstre sĕ manifestâ o diversitate cumplită a naturelor nóstre. Eu eram ca și mumă-mea pe care o perdusem de mult, blăjin și așeḍat, fratele meu din contră sĕlbatic, inderătnic și vioiŭ, tocmai ca și tată-meu. Era dar lucru firesc, că-și câștigâ in curênd deplina iubire a tatălui meu până când eu remăsei cu totul neluat in sémă, ba eram chiar dispreţuit din partea lor.

Când Fernando-și permitea jidăririle sale adese-orĭ brutale față de mine și când mĕ plângeam de el la dênsul, mĕ rîdea, ba mĕ pedepsia chiar, — nu este dară de mirat décă perdui cu totul increderea și iubirea pe care toți fiĭ trebue să aibă cătră părinții lor.

Cu cât mĕ făceam mai mare, cu atât crescea și desbinarea intre noi. Mie-mĭ plăcea să-mĭ vĕd de studiile mele, pe când tată-meu și frate-meu cutreerau câmpiile și codrul desfătându-sĕ cu plăcerea vênĕtoriei séu petrecênd nopți intregĭ benchetând cu soți de aceleași aplecărĭ.

Adesea mĕ invitară și pe mine la petrecerile lor, de bună sémă insă numai pentru a-și rîde de refusul meu — de și așĭ fi voit adesea să indiplinesc voința tatălui meu, 'nu eram in stare a o face, căcĭ mĭ-era scârbă de apucăturile brutale, care predomniau la petrecerile lor.

Ah, de câte orĭ nu m'a infruntat inaintea intregei

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

societăţi de benchetătorĭ, numindu-mĕ un vlăstar degenerat al neamului sĕu.

„De ce nu eştĭ tu cel al doilea născut?“ îmĭ răcni el odată furios. „Atunci aĭ putea de mine să stai tótă ḑiua intre cărţile tale mucedĕndu-te, ca o fată bĕtrână. Fernando ar fi un representant mai bun al familiei nóstre.“

In urma unei asemenea tratărĭ mĕ isolam din ce tot mai mult şi la cele din urmă nu mai eram luat in sémă, tocmai ca şi când nu aşĭ fi fost pe lume. Până şi servitoriĭ îmĭ arătau mai puţină curtenie şi supunere.

Cu opt-spre-ḑece anĭ mĕ dusei la universitate, in acelaşĭ timp tată-meu şi cu Fernando intreprinserĕ o călĕtorie la Paris. Găsindu-mĕ intre amicĭ de aceeaşĭ părere cu mine putui să gust din plăcerile nobile ale vieţei. Mĕ aplicai cu zel eserciţiilor trupescĭ şi devenĭ peste puţin un bun şi pasionat călăreţ, inotător, şi mănuitor de arme. Muschiĭ mei negligiaţĭ şi prin urmare moleşiţĭ sĕ oţĕlirĕ şi inima-mĭ fu cuprinsă de plăcerea vieţei. După trei anĭ mĕ reinturnai acasă, tot atuncĭ sosirĕ tată-meu şi frate-meu de la petrecerea lor din Paris şi Londra.

Fură uimiţĭ când mĕ vĕḑură pe mine moleşitul devenit un tĕnĕr robust şi plin de adresă, cu faţa rumenă, cu ochiĭ scênteetorĭ, eu din contra mĕ sperĭai de aspectul lui Fernando. Era slab, supt şi palid la faţă, ér' ochiĭ îi erau imprejmuiţĭ de nisce cearcănĭ adêncĭ, albastriĭ.

Afară de acésta avea nisce manierĭ neplăcute,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

să arăta sătul de tóte. Vênătórea îi devenise prè obositóre, dar şi acum ca şi mai 'nainte îi plăcea a bea vin mult şi a umbla după acelle cele tinere şi după fetele servitorilor şi sătenilor noştri.

Mai 'nainte mă batjocoriau pentru „făţărnicia" mea, cum să exprima dênsul, acum îmă mă invidia pentru forţa mea juvenilă şi, voiau ataluiare să mă omoare din nou, cu singura deosebire îmă, că acum îi reîntorceam observările sale celle batjocoritóre cu acelaşi batjocură, deplângêndu-l cu milă profundă pentru perderea puterilor sale consumate în depravaţiunile celle mai murdare.

Astfel deosebirea între noi deveni din ce tot mai mare. Tată-meu, ca tot de-a-unu, ura şi acuma, era tot de partea lui Fernando.

Cu inima voióră aşi fi părăsit cantalul, pentru a intra în serviciul statului şi a pune capăt acestei stări nefericite, dar tată-meu nu mi-o permise. Nu ştiu ca causă va fi avut pentru acésta, dar de bună sémă era nêcăjit că întrecuseam pe favoritul său şi voiu să mă prăpădéscă prin urîtul singurătăţii.

Ba, sub o condiţie mi-ar fi dat permisiunea acestă, adică décă aşi fi renunţat la dreptul meu de primogenitură în favorul lui Fernando, dar acésta o refusai hotărît, căci prevedeam, că frate-meu prin risipa şi destrăbarea sa ar fi consumat averea familiei sémtre şi ar fi pătat numele nostru cel curat.

Cu tóte astea îmă urmai studiile cu zel, ocupându-mă şi cu muzica, apoi călăream, treceam în not apre plăcerea mea rîul Ebro, mă băteam în arme cu

tó-

ofițerii din garnisóna învecinată și la ocasiuni date dansam cu fiicele nobililor din imprejurime, care de odată incepuseră a mĕ prefera fratelui meu depravat.

Acéstă preferință cu totul firéscă infuriâ mai mult decât orĭ-ce pe Fernando in contra mea. El, care in lumea galantă de la Paris jucase pe erou, nu voia să sĕ retragă dinaintea unui student. Sĕ incercâ a mĕ defăima in modul cel mai miserabil și mojicos, dar nu-i succese, séu îi succese numai in parte.

Eu, tênĕrul cel negligeat de până atuncĭ, eram invitat la tóte sĕrbările de prin prejur, adesea chiar fără Fernando și mĕ puteam lăuda a fi cel mai preferat dansător al damelor, care sĕ scârbeau de glumele echivoce ale fratelui meu.

Intr'una din ḑile mĕ preumblam printre holde, după cum îmĭ plăcea a o face cât de des. De odată auḑiĭ vocea frate-meu convorbind pasionat cu o voce femeească.

Mĕ furișai cu precauțiune mai aprópe, căcĭ credeam a recunósce in vocea femeească pe fiica arendașului nostru, care fiică era o copilă frumósă și cum sĕ cade de opt-spre-ḑece anĭ.

„Nu te mai opune, ânger dulce! Sciu că mĕ iubescĭ,“ ḑise frate-meu.

„Cum poțĭ să susțiĭ asemenea lucru Don Fernando!“ respunse copila cu indignare.

„Dar n'ai ḑis chiar tu, că tênĕrul Don Sotoria ar fi un băiat frumos?“

„Despre D-ta de sigur că nu!“

„Așa dară despre frate-meu, acel fățarnic grosolan.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Nu este frumos din partea D-tale, Don Sotoria, să ocărescĭ astfel pe fratele D-tale, mai cu sémă când nu este de faţă.“

„Ce, doar vreai să-mĭ facĭ reproşurĭ şi să-mĭ dai poveţe bune, iubita mea . . . Asta trebue pedepsit, ai să mĕ săruţĭ drept amendă.“

„Nu mĕ atinge Don Fernando,“ strigâ copila ultragiată.

Cu tóte astea dênsul sĕ incercâ a o imbrăţoşa, dar copila cea sdravênă respinse pe enevrat, el insă reveni şi-şĭ incolăci braţele pe după trupul ei. Inlemnită de spaimă, căḑu mototol. In acest moment sărĭ la dênşiĭ, imbrâncĭ pe Fernando la o parte şi ridicai de grabă pe Flora de jos.

Fernando scóse un răcnet de furóre şi părea că stă să sĕ năpustéscă asupra mea, dar luându-şĭ séma, că o luptă cu mine s'ar termina in paguba sa, plecâ scoţênd mereu la injurăturĭ şi blăstemurĭ.

„Ah, cât de mult trebue să-ţĭ mulţămesc Don Alfonso,“ îngână Flora, revenindu-şĭ incetul cu incetul in braţele mele, şi mĕ privi cu ochiĭ plinĭ de gratitudine.

Incă tot o mai ţineam pe braţe, ér eu nu sciam cum îmĭ este, inima mea pe care zăcea peptul ei, îmĭ bătea cu violenţă, ér sângele îmĭ svêcnea ferbinte prin vinele mele.

Îmĭ veni ca o beţie năpraznică, fericitóre, avui o simţire pe care nu o cunoscusem până atuncĭ şi, despre care nu puteam să-mĭ dau séma.

Tot odată o furiă nespusă in contra fratelui meu îmĭ cuprinse inima.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Fost-a mai de multe orĭ nerușinat față de D-ta?“

„Pré de multe orĭ chiar,“ replicâ ea oftând. „Cum eșiam singură din casă, mĕ pomeniam că sunt urmărită de dênsul.“

„Dar de ce nu te-ai plâns cătră părinții D-tale, séu de ce nu mi-ai spus mie.“

Ea sĕ inroși dar nu respunse nimic. Înțelesei că-i fusese rușine a alerga la acest mijloc.

„Décă o va mai face încă odată, spune-mi-o,“ continuai eu. „Te voi scuti de bună sémă de asemenea obrăznicii.“

Ea-mĭ promise ér eu o insoțiĭ până la locuința ei.

Sosind acasă servitorul îmĭ spuse, că tată-meu intrebase de mine. Mĕ dusei cam uimit in odaia lui căcĭ afară de timpul mesei, nu ne vedeam adesea ḑile intregĭ.

El mĕ primi cu fața posomorîtă.

„Te intrecĭ fĕtul meu,“ incepu el, „ceea ce nu pot suferi nicĭ decum.“

„Nu te înțeleg, tată,“ replicai eu uimit in realitate.

„Ba ḑĕu.“

„Nu te înțeleg in adevĕr!“

„Ți-o voi spune dară eu: Fernando s'a plâns de tine.“

„Ear eu,“ rĕspunsei supĕrat, „mĕ plâng de Fernando.“

„Așa?“

„Da, căcĭ nu are purtarea unui tênĕr cu moravurĭ bune, a unui gentilom, ci a unui desfrênat brutal.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Taci," răcni tată-meu, „căci nu te cred."

„Și totuși nu spun de cât curatul adevĕr — intrébă pe Flora, fiica arendașului Alocaz."

„Pe acea mamaselă sfeclită — va fi amanta ta, nu-i așa?"

„Ḑĕu că n'ar fi nedémnă de un gentilom," replicai eu inroșindu-mĕ de necaz.

„Căsătoresce-te dar cu dênsa și renunță la drepturile tale de succesiune."

„Asta nu o voi face nici odată, căci Fernando ar dejosi neamul nostru."

Plin de furie tată-meu sări in sus și lovi podeala cu piciorul.

„Cum poți indrăzni," sbierâ el, „a vorbi astfel de frate-tĕu, care-mi este de ḑece ori mai drag decât tine?"

„Asta o sciu de mult," ḑisei eu așeḑat, „dar cu tóte astea este un desfrênat, un craidon, un om fără cultură, fără sciință și fără morală."

„Vorbescĭ ca și când ai ține o cuvêntare de pe amvon," observâ tată-meu cu sarcasm.

„Spune mai departe, așa te rog."

„O voi face cu tóte că sciu, că este fără folos," replicai eu cu violență, căci mĕ apucase arțagul. „In loc să fi invĕțat ceva, cum i s'ar fi căḑut, pentru ca să pótă ocupa un post mai târḑiu, și-a perdut vremea cu benchete și cu cartoforie, și-a risipit forțele tinereților in desfrênări și a devenit un om de nimic fără de nici un țel mai inalt al vieței sale. A invĕțat numai să bencheteze și să risipéscă la bani; unde va

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ajunge el când moșiile familiei vor intra in posesiunea mea. Nu va fi in deajuns bogat pentru a-și procura plăcerile sale cele nebune — și va trebui să péră de miserie.“

„Ce doar ai cetit in stele séu ai dat in cărți, vedi, vedi cât de bine scii să prorocesci!“

„Acéstă sórte trebue s'o prevédă orí-ce om cu mintea sănătósă.“

„Tot respectul de rațiunea și de înțelepciunea ta, dragul meu!“

Acéstă batjocură perfidă mě tulburâ din ce tot mai tare.

„Eu,“ strigai decí cu violență, „îl voi infrêna, unde voi putea. Mai de multe orí am audit pe femeile și fiicele sătenilor plângêndu-sě de obrăznicia lui Fernando. Trebue să-mí fiă rușine, că-mí este frate. Décă-l voi găsi încă odată in o posițiune ca astădí, îl voi pălmui, după cum o merită.

„Ba sper că-ți vei lua séma,“ replicâ tată-meu, „căcí in asemenea cas așí putea să purced și eu astfel față de tine.“

Și vědênd că stau să mě restesc către el, adause:

„Nu te spulbera, este de prisos. Sciu că nicí odată nu v'ați putut înțelege, ca nisce frați, ce sunteți. Este dară mai bine décă vě ocoliți unul pe alt. Facă fie-care ce voiesce și, décă-mí va părea că vr'unul din voi a comis vr'o necuviință, voi intreveni eu.“

„Ca și acum de exemplu.“

„Din causa Florei?“

„Da!“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Haidade, nicĭ prin minte nu-mĭ trece. Făcutu-ți-am vr'o observare pentru că in societate de dame eștĭ atât de prevenitor și suplantezĭ pe frate-tĕu?“

„Asta nu o fac nicĭ de cum. Nu eu's de vină décă prin purtarea sa necuviincióșă a căḑut in defavorul donelor celor cum sĕ cade.“

„La Paris a fost favoritul unor societăți cu totul diferite de astea.“

„Cred și eu tot asemenea că societatea de acolo diferă de asta d'aicĭ, dar nu in mod avantagios.“

Tată-meu era să sĕ spulbere dar sĕ liniști peste puțin, ridică din umerĭ și ḑise:

„Eștĭ atât de preocupat de părerile tale cele sucite, încât e cu neputință de a te converti . . . Să lăsăm dară astea. Acum sciĭ, cum ai să fi față de frate-tĕu.“

„Incă o intrebare: Opritu-l'ai de a sĕ lua după femei și fete cinstite și a le importuna?“

„Cum să nu! Décă aș trebui să mĕ ingrijesc de tot nimicul aș avea mult de făcut. Cunosc pe aceste fete cinstite: de bună sémă dênsele-l provócă pe el.“

„Ba nicĭ de cum, ele fug, cum dau cu ochiĭ de dênsul.“

„Prostie! Trebue să-și țênă de onóre, că un gentilom este amical față cu ele.“

„Opiniunea mea este că acéstă pretinsă onóre trebue să li sĕ pară ca o desonóre și ca ofensă și că sĕ scârbesc de ea.“

„Opiniunea ta îmĭ este cu totul indiferentă; mo-jicimea nu este nicĭ decum așa de simțitóre, după cum

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ți-o inchipuescĭ tu. Dute acum și fi incredințat, că voi pedepsi aspru pe acela dintre voi; care va indrăzni a tulbura pacea!“

Voiam să-i replic, dară tată-meu îmĭ arătâ ușa și eram silit să plec d'acolo.

In aceeașĭ séră mergeam prin parc și intrai in o dumbrăvióră de măslinĭ situată lângă parcul nostru. Ocolind pe după o cotitură a potecei, vĕdui douĕ copile șeḑênd pe o bancă. Vorbiau cu atât interes impreună, încât nu observară apropierea mea. Una din ele era Flora ér cealaltă, fiica frumușică a invĕțĕtorului, care spunea despre logodirea ei cu un tênĕr comerciant bogat din Tortosa.

Găsind plăcere la intreținerea lor nevinovată, mĕ sprijinĭi cu spatele de un măslin, ca să ascult la vorba lor și să admir șarmantul profil al Florei.

„Veḑĭ,“ incheeâ copila rîḑênd, vesela ei istorie de amor, „așa dai de un mire frumușel. Nu-i lucru bun óre.“

„Ba da,“ replicâ Flora distrasă.

„De odată te-ai făcut așa de tăcută,“ ḑise cealaltă, „dór' te gândescĭ la iubitul tĕu.“

„Nu am nicĭ un iubit,“ rĕspunse Flora inroșindu-sĕ.

„Nicĭ un amant tainic măcar?“

„Nu!“

„Să fiă drept óre?“

„Da, așĭ putea să jur, décă ar merita s'o fac.“

„Lucru ciudat: cea mai frumósă fată de pe la noi să n'aibă amant. Ḑĕu că nu este de creḑut . . .

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Orĭ iubescĭ dóră pe coconaşul din castel, pe Don Fernando.“

„Tiha, Paula, cum şi poţĭ vorbi asemenea lucru, sciĭ că mĕ superĭ!“

„N'am spus-o serios, liniştéşte-te numai . . . Ean spune-mĭ care este tênĕrul cel mai frumos de pe la noi.“

„Ce nebunie a intreba de asemenea lucru.“

„Ba nu-i nebunie!“

„Nu m'am gândit nicĭ odată la asta.“

„Dar nu vorbi prostiĭ, căcĭ fie-care fată sĕ gândesce la asta şi décă nu este atât de frumósă ca şi tine.“

„Vorbescĭ prostiĭ!“

„Ba nu, mărturisesce-te numai, că n'am s'o spui nimenui. Aşa dară pe cine ţiĭ tu de cel mai frumos tênĕr?“

„Pe Don Alfonso,“ ḑise Flora trăgĕnând.

Vocea ei in acest moment îmĭ suna ca şi un cântec ângeresc, ér frumósa ei faţă, rumenită de emoţiunea ei, mi sĕ părea ca faţa Précuratei Născĕtóre de Dumneḑeu.

„Şi cine este cel mai amabil dintre tinerĭ?“ intrebâ copila mai departe.

„Tot Don Alfonso,“ rĕspunse Flora, „îi sunt datóre cu multă mulţămită de aḑĭ chiar.“

„Şi de acéstă mulţămită,“ rîse cealaltă, „te plătescĭ iubindu-l.“

„Dar cum poţĭ să ḑicĭ asemenea lucru!“ exclamâ Flora inroşindu-sĕ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Adică nu este adevĕrat!“

„Don Alfonso este un aristocrat bogat, după care nu mĕ voi putea mărita nicĭ odată.“

„Cu tóte astea poţĭ să-l iubescĭ, după cum îl şi iubescĭ in adevĕr. Nu nega, căcĭ am gîcit-o de mult.“

Flora sări in sus şi fugi d'acolo fără a ḑice nimic.

„Il iubescĭ, îl iubescĭ,“ repetâ cealaltă fată şi sĕ luâ in urma ei.

Mie mi sĕ părea că visez, tótă lumea mi sĕ arăta in o lumină rosalbă. Mĕ aşeḑai pe bancă şi visai primul vis de amor fericitor.

Mulţĭ anĭ s'au scurs d'atuncĭ, dar încă şi aḑĭ îmĭ aduc aminte cu duioşie de acele ore petrecute in dumbrava de măslinĭ.

A doua ḑi mĕ aflam des de diminéţă la casa Florei şi avui norocirea a o găsi singură, părinţiĭ ei fiind duşĭ cu fruptele grădinei lor la tîrgul din Tortona.

„Bună diminéţa, Flora,“ incepui eu cam incurcat conversaţiunea. „Vĕḑutu-m'ai aséră?“

„Nu, unde să te fi vĕḑut?“

„Eu insă te-am vĕḑut şi am auḑit ce ai spus.“

„Unde?“ intrebâ dênsa cu vocea inecată.

„In dumbrăvióra de măslinĭ.“

Ea sĕ păli şi sĕ retrase scoţênd un ţipet lin, eu insă alergai după ea o imbrăţoşai şi-i mărturisiĭ amorul meu cel ferbinte. —

Nu mĕ voi opri la descrierea acelei fericirĭ, care sĕ spulbĕrâ, vai, ca vêntul şi ca gândul.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Frate-meu nu mai făcuse nicĭ o incercare de a sĕ apropia de Flora, dar mĕ batjocorise pe mine fiind că cu tótă morala mea, cochetam cu fetele de sătenĭ; de bună sémă aflase dară ceva despre secretul meu, decĭ mĕ siliam cu atât mai mult de a-l ascunde inaintea ochilor lumei.

După o jumĕtate de an plecai la Barcelona, ca să iau parte la nunta unui amic al meu. In mijlocul serbărilor sgomotóse fui cuprins de un dor nespus ba de o temere pentru Flora, aşa încât mĕ reinturnai cu trei ḑile mai curênd de cum îmĭ propusesem.

Cătră séră sosiĭ acasă.

Tată-meu mersese la Tortona, ér frate-meu eşise călare cu vr'o câţĭ va camaraḑĭ de teapa lui. Sciam cam in ce parte a câmpului lucra Flora şi mersei călare acolo.

Când mĕ apropiai de acel loc vĕḑui un spectacol care-mĭ inferbêntâ sângele prin vine.

Frate-meu cu soţiĭ sĕi, ca vr'o cincĭ la numĕr, sĕ năpustiseră asupra Florei, care era singură şi prinḑêndu-o bine o sărutau cu tótă svêrcolirea ei, unul după altul şi o incărcau cu dismerdările lor grosolane şi brutale.

Aprópe nebun de furie mĕ aruncai in galop asupra lor şi loviĭ cu biciuşca mea in ei, până ce fugiră.

Apoi alergai la Flora, care căḑuse jos leşinată şi mĕ incercai a o readuce la vieaţă, ceea ce-mĭ şi succese. Sêrmana fată era disperată şi numai cu greu îmĭ succese a o linişti intru câtva. După ce o dusei

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

acasă, grăbiĭ in castel, mersei la frate-meu și-l incărcai cu cele mai amare reproșurĭ pentru purtarea sa cea mojicósă.

El îmĭ respunse cu batjocură și cu dispreț ceea ce mĕ scóse întru atâta din răbdărĭ încât îl incărcai din nou cu vr'o câte-va lovițurĭ de biciușcă.

Chiar a doua ḑi primiĭ provocărĭ la duel din partea celor lalțĭ flecăi. Dintru întâiŭ voiam să-ĭ refuz, dar apoi îmĭ luai sémă și acceptai tóte provocările.

Eram exersat in mănuirea spadei și decĭ rĕmăsei neatins ér adversariĭ mei primiră toțĭ câte o lovitură bună dar nepericulósă din parte-mĭ.

Treaba era decĭ terminată cu aceștia dar nu și cu frate-meu, care mĕ provocase la pistóle.

Eu firesce refusasem acest duel cu tótă hotărîrea.

Scena grozavă pe care avui cu frate-meu nu o voi descrie. Ea sĕ termină cu o lovitură de cuțit ce-mĭ, dete frate-meu, eu adus la extrem îl loviĭ cu un baston greu peste cap, așa încât năpădit de sânge, căḑu mototol.

Ingrozit de acéstă faptă a unui moment nefericit fugiĭ, fugiĭ, ca un ucigaș ce eram.

„Ajutor, ajutor!“ striga tată-meu, care fusese de față, „prindeți pe Alfonso, a asasinat pe Fernando, prindeți pe fratricid!“

Eu alergai pe scară 'n jos in grajd, mĕ ăruncai pe un cal fără șea și fugiĭ ca și mânat de furiĭ.

Tóte speranțele mele, fericirea vieței mele erau nimicite prin acéstă singură lovitură.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Nu mĕ opriĭ de cât in Francia, unde găsiĭ adăpost la un amic.“

„O istorie fórte lungă,“ intrerupse acum Manuel pe Usto, „interesantă póte pentru cel care a scris-o, dar pentru mine . . .“

„Aştéptă numai puţin încă şi vei vedea,“ îi replică Usto. „Dar recunosc, că aţi perdut cu totul răbdarea şi că in zadar aşĭ persista a continua cu cetirea memoriilor lui Don Alfonso, vĕ voi spune dară pe scurt ce a mai păţit.“

„Da, frate Usto, fă cum ḑicĭ, şi ne vei indatora fórte mult,“ afirmâ Manuel.

„Don Alfonso nu omorîse pe frate-sĕu cu acea lovitură, dar aflând că Flora sĕ făcuse călugăriţă, sĕ hotări a nu sĕ mai reinturna in Spania.

„Avênd un talent frumos pentru musică îl desvoltâ la conservatoriul din Paris şi sĕ perfecţionâ încât peste puţin putu da concerte, cutreerând lumea ca cântăreţ vestit.

„In Germania o tênĕră damă . . . dar merită, ca să auḑiţĭ cum descrie insuşi Don Alfonso acest eveniment, atât de insemnat . . .

„Pentru noi . . .“ îl intrerupse Manuel.

„Da şi pentru D-ta,“ afirmâ Usto.

„Citesce dară,“ sĕ rugâ Reina.

Bĕtrânul Usto îi făcu indată pe plac şi ceti:

„Eram in o capitală germană. Chiar in prima sĕră observai o tênĕră damă in logia curţiĭ, a cărei vedere îmĭ grăbi palpitaţiunele inimei mele, căcĭ sĕmêna fórte mult cu Flora. Eram ca şi extasiat de figura

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

cea drăgălașă și nu-mĭ mai luai ochiĭ de pe ea. Cântecul de amor pe care-l produsesem nu l'am mai cântat nicĭ odată cu mai mult sentiment. Bela mea nu părea nicĭ decum ofensată de privirile mele, din contra, observai, că nicĭ ea nu-și mai luâ ochiĭ de pe mine și că părea chiar supĕrată, când mĕ intorceam cu capul in altă parte.

In primul intreact intrebai indată de numele damei și aflai că era prințesa Aneta Reisach, o damă de aprópe inrudită cu casa domnitóre.

Cât de mult mĕ descuragiai aflând acésta. Amorul unei prințese nu putea préferici pe un cântăreț migrător. Cu tóte astea continuai in al doilea act același joc mut, la care mi sĕ replicâ, după părerea mea.

A doua ḑi primiĭ anonim un frumos buchet de florĭ cu o poesie scrisă de o mână femeéscă.

Din cuprinsul poesiei recunoscui pe autórea ei.

A doua séră prințesa nu era la teatru, dar mergênd acasă găsiĭ pe masă un plic sigilat, cu adresa scrisă de aceeași mână ca și poesia din séra trecută. Deschisei plicul și găsiĭ din nou versurĭ in care autórea deplângea plecarea mea.

In adevĕr voisem dintru întâiŭ să dau numai trei concerte. Acum mĕ decisei insă a primi angagiamentul ce mi sĕ oferise din partea intendentului teatrului de curte.

Atât intendentului cât și cei lalțĭ amatorĭ ai artei musicale erau incântațĭ, când auḑiră despre decisiunea mea.

In ḑiua in care publicul aflâ despre angagiamen-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

tul meu primiĭ érăşĭ o poesie, de astă dată subscrisă cu numele Aneta, in care sĕ da expresiune celei maĭ marĭ bucuriĭ, despre remasul meu in acea capitală.

Acum nu mai incăpea nicĭ o indoiélă. Numele scris pe intreg îmĭ era garanţă despre amorul prinţesei.

„Hei bine,“ intrerupse Manuel din nou pe Usto, „a luat-o séu n'a luat-o.“

„Ba s'au cununat, dar in secret firesce,“ afirmâ bĕtrânul, „şi unicul fiu născut din acéstă căsătorie, eştĭ D-ta Don Victor prinţ de Reisach şi conte de Sotoria numit vicomte d'Aubigné apoi mai pe urmă Manuel Frania!“

„Eu!“ exclamâ Manuel.

„El!“ intrebâ şi Reina.

„Inţeleg să fiŭ conte de Sotoria ca fiu al contelui Alfonso de Sotoria, dar prinţ de Reisach? . . . .

„Din mila şi voinţa marelui Napoleon, căruia tatăl D-tale i-a scăpat odată viéţa, şi care făcea nunumai prinţĭ, dar şi regĭ după placul sĕu. D-ta ca unicul fiu al prinţesei Aneta Reisach erai chiar după constituţiunea cea vechiă a ţerei succesorul la tronul, care tocmai la nascerea D-tale devenise vacant . . .

„Pe care nu l'am ocupat şi nu-l voi ocupa nicĭ odată . . .

„In adevĕr, décă nu voiescĭ să te căsătoresĭ, după constituţiunea ţerei D-tale cu o prinţesă din casele domnitóre . . .

„Eu să mĕ căsătoresc, dar n'am pe Reina mea, pe care nu o las nicĭ pentru un mai bogat tron de cât acela, care ar putea fi al meu.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Iți mulțămesc Manuel séu Victor, nicĭ nu sciu cum să te numesc,“ dise Reina, „in adevĕr sunt cu totul zăpăcită. Nu-mĭ pot explica nicĭ decum . . .

„In urma căror imprejurărĭ triste,“ o intrerupse Usto, „un prinț adică prințul Victor a putut deveni căpitan de banditĭ.“

„Da, asta mi-este și mie o enigmă,“ afirmâ Manuel.

„Pe care am să v'o desleg in două cuvinte, căcĭ vĕd nerăbdarea ce vĕ consumă,“ dise Usto.

„Spune, décă nu vreai să credem, că ai intențiunea a ți rîde de credulitatea nóstră,“ adause Manuel.

„V'aduceți aminte,“ reluâ bĕtrânul, „că Napoleon la mórtea tatălui D-tale mĕ insărcinase să port grije de D-ta, căcĭ pe mama D-tale o perduseși încă mai de 'nainte, ér nicĭ rudele D-tale din Spania, nicĭ cele din Germania nu-ți pré voiau binele.

„Sciți desbinarea lui Don Alfonso cu tată-sĕu și cu frate-sĕu, adică cu bunicul și cu unchiul D-tale, ér rudeniile germane, mai ales cele din linia care speraseră la succesiune, te-ar fi curățit cu dragă inimă de pe lume, décă ar fi putut. Așa dară nu aveam o sarcină ușóră cu paza D-tale, care pe acel timp erai numai de vr'un an și jumĕtate. Acéstă sarcină deveni și mai grea după detronarea lui Napoleon.

„De-odată mi sĕ tăiară tóte resursele pentru crescerea D-tale, pe care le primisem până atuncĭ din Germania. Mĕ alesei numai cu rĕmășițele din avutul tatălui D-tale, care ca cântăreț își strinsese câți-va banĭ, dar nu pré mulțĭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Eu însă sperând mereu că constelațiunile politice, care de la alungarea lui Napoleon deveniseră nefavorabile drepturilor D-tale sĕ vor schimba, îți procurai, fără să mĕ dau pe față, o crescere alésă, și devenind vêrstnic îți pusei la dispositiune sumele necesare pentru o viéță splendidă.

„Când însă îți era lumea mai dragă nu mai putui să-ți trimit nimic.“

„Ți-o scrisei!“

„Da, și scirea că am rĕmas fără venit,“ afirmâ Manuel, „mĕ exasperâ așa de mult încât hotărîi să-mĭ iau viéța.“

„Eu însă,“ adause Usto, „temêndu-mĕ de una ca asta îți trimisei pe Iorgu, cu care legasem cunoscință și pe care-l cunosceai și D-ta și, acestuia îi succese a te câștiga pentru viéța, determinându-te s'o consacrezĭ resbunărei asupra celor bogați și puternicĭ.“

„Da, așa este,“ dise Manuel oftând.

„Am fost disperat in primul moment când am aflat despre hotărîrea D-tale, cu atât mai vêrtos, că mĕ căsătorisem și aveam o fiică, pe Paula, a cărei naștere răpise viéța mumei-sale, și pe care nu o puteam duce in codru, unde voiam sĕ merg cu tot adinsul, ca să nu te perd din ochĭ. Dar in fine mĕ hotărîi și la asta și acum mĕ vĕd recompensat pentru jertfa mea, căcĭ nepotul marelui Bonaparte, Napoleon III. a ocupat, după cum am fost vestit, tronul Franciei ér el te va reintrega in drepturile D-tale; D-ta însă îmĭ vei fi intru ajutor, ca să-mĭ regăsesc pe Paula.

„Cum să-ți mulțămesc pentru atâta abnegațiune?“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

exclamâ Manuel întêndênd in sĕmn de gratitudine amêndouĕ mânile spre bĕtrânul sĕu soţ.

„N'ai să-mĭ mulţămesc, căcĭ n'am făcut de cât mi-am indeplinit numai o sfântă datorie.“

„Ear datoria mea va fi a te face fericit intru cât va sta in puterile mele,“ protestâ Manuel. „Décă-ţĭ trebue tronul meu ţi-l cedez cu bucurie!“

„Iţĭ mulţămesc,“ zimbi bĕtrânul, „asemenea cesiune nu sĕ póte face, dar cred că-mĭ voi redobêndi şi eu moşiile mele şi titlurile mele din Spania. Mai 'nainte de tóte ne vom ruga de noul impĕrat al Franciei să stăruéscă pe lângă regina Spaniei, ca să ne dea amnestie la toţĭ câţĭ am fost in liga lui Manuel Frania . . .

„Da, da!“ exclamâ fostul căpitan.

„Ş'apoi veţĭ stărui să vĕ redobêndiţĭ moşiile vóstre din Spania,“ adause Reina.

„Étă ideia cea mai bună,“ ḑise Manuel cu bucurie şi sărutâ cu foc mâna soţiei sale. —

După cum o dorise Reina sĕ şi intêmplâ.

Usto regăsi pe Paula şi încă căsătorită cu prinţul Henric care nu fu nicĭ decum supĕrat, când sĕ putu numi stăpên peste o frumósă moşie din Spania, domeniul strămoşesc al socrului sĕu.

Manuel reluâ numele de Victor conte de Sotoria şi moşia stăpênită până atuncĭ pe nedrept de Don Fernando de Sotoria, abḑise de la drepturile sale prinţiare şi trăi fericit cu Reina, ér Iorgu nicĭ n'avu a alerga la vr'o protecţiune ca să redevia conte de Monterey, căcĭ sĕ impăcâ cu tată-sĕu.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Până și pĕcătosul Luca Montez indreptat prin amorul Doleritei cu care sĕ căsătorise, sĕ bucura de o viéță pacĭnică la Paris, numai biata Ellen, nu sĕ mai putu mângăia de pierderea iubitului ei Don Juan și muri peste puțin, jelită nu numai de tată-sĕu colonelul Lee, ci de toți aceia carĭ o cunoscuseră.

FINE.

47781 69

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr